

INFORME

ELS MERCATS NO SEDENTARIS A LA PROVÍNCIA DE GIRONA UNA OPORTUNITAT PER LA TRANSICIÓ ALIMENTÀRIA?

PECT Girona, sistema alimentari sostenible

Mercats, distribució i traçabilitat

Desembre 2023

CRÈDITS

INFORME “ELS MERCATS NO SEDENTARIS A LA PROVÍNCIA DE GIRONA UNA OPORTUNITAT PER LA TRANSICIÓ ALIMENTÀRIA?”

Grup de recerca Arquitectura i Territori

Departament d'Arquitectura i Enginyeria de la Construcció

Universitat de Girona

Autoria i equip redactor:

Nadia Fava, doctora arquitecta (direcció)

Marta Carrasco Bonet, arquitecta urbanista

Amb la col·laboració de:

Anna Roca Torrent, geògrafa

Anàlisi SIG i elaboració de cartografies:

Marta Carrasco Bonet, arquitecta urbanista

Amb la col·laboració de:

Xavier Busquets, arquitecte

Èric Guerrero, arquitecte

Roberto Cubas, estudiant d'arquitectura

Promotor:

PECT Girona, Sistema Alimentari Sostenible (2021-2023)

Finançat pel programa FEDER de la Unió Europea (PR15-019289)

Data de publicació:

Desembre de 2023

Copyright © 2023, de l'equip redactor i la Universitat de Girona.

Tots els drets reservats. Tots els continguts siguin escrits, gràfics, fotogràfics i dades, excepte els referenciats, són propietat de les autores.

Cap part d'aquest document pot ser reproduïda ni totalment ni parcialment sense autorització prèvia de les seves autores, ni transmesa per mitjans impressos o electrònics.

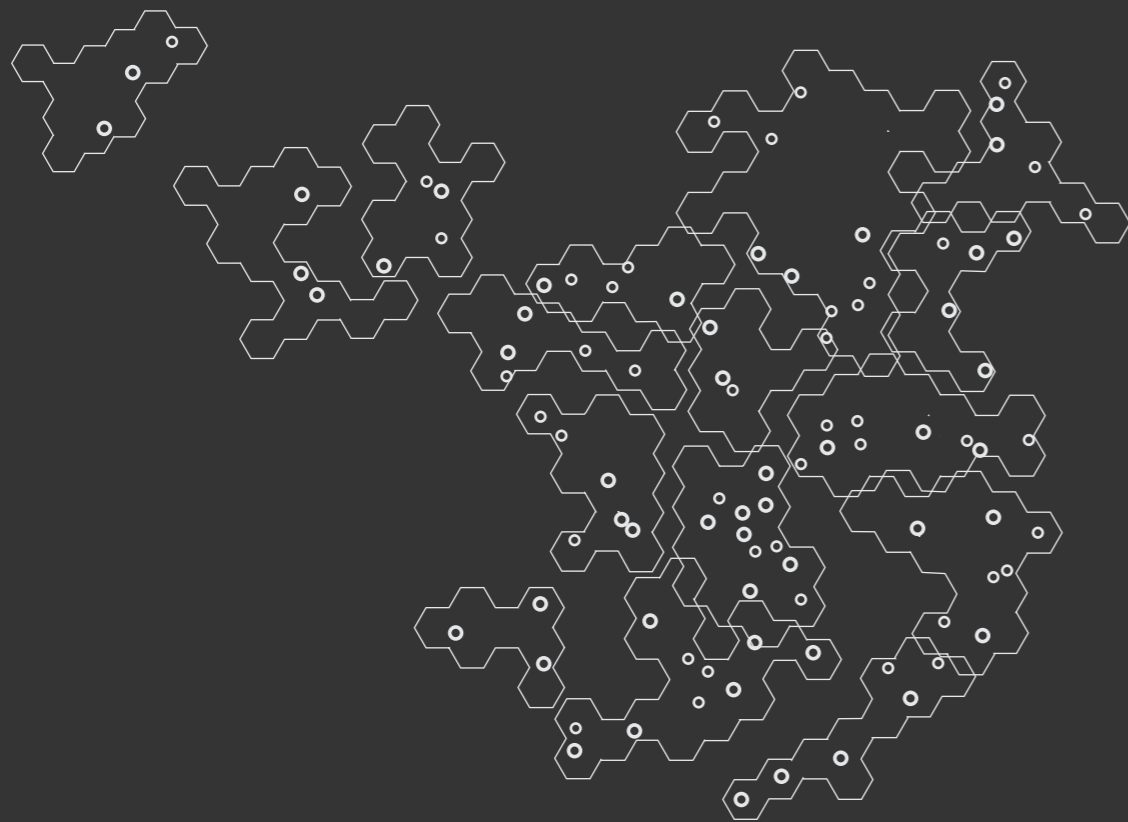
Tots els continguts d'aquesta publicació estan actualitzats a data de juliol de 2023.

AGRAÏMENTS

Volem agrair a totes les persones que han donat suport i han ajudat a elaborar aquest informe durant el període 2022 - 2023: a la Carmen Carretero que va ser la persona que va idear el projecte *PECT Girona, Sistema alimentari sostenible*; a tots els paradistes que han dedicat temps a respondre l'entrevista i a proporcionar informacions i idees per conèixer millor el funcionament dels mercats i com hi podem innovar; a la Glòria Mateu que ens va assessorar sobre temes estadístics; a en Mateu Villaret i en José Luis De la Rosa, companys del projecte MeDiTra; a la Maria Buxò i a l'Eva Garriga per l'acompanyament tècnic; a en Romà Garrido amb el qual vam començar a treballar sobre els mercats; i al Consorci de Comerç, Artesania i Moda (CCAM) de la Generalitat de Catalunya amb el qual compartim interessos.

INDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	1
1.1 Projectes d'especialització i competitivitat territorial i sistema alimentari sostenible.....	1
1.2 Mercats no sedentaris municipals.....	2
1.2.1 Mercats no sedentaris com a equipaments urbans i territorials.....	2
1.2.2 Mercats no sedentaris i el seu rol en la relació entre la natura i les persones.....	3
2. ESTUDI DELS MERCATS DES D'UNA PERSPECTIVA MULTIESCALAR.....	3
3. CONTEXT SOCIOECONÒMIC DE LA PROVÍNCIA DE GIRONA.....	4
3.1 Demografia i mercats.....	4
3.2 Economia i mercats.....	5
3.3 L'agricultura i la ramaderia gironines i la seva relació amb els mercats.....	5
3.3.1 Actius i activitat agrària.....	6
3.3.2 Paisatge agrari.....	6
3.3.3 Principals sectors agraris.....	6
3.3.4 Dinamisme agroalimentari	7
3.4 Iniciatives d'organització col·lectiva.....	7
3.5 Comerç i mercats majoristes.....	8
4. OBJECTIUS.....	9
5. METODOLOGIA.....	9
5.1 Definició dels clústers territorials.....	10
5.2 Mètodes de recollida de les dades.....	11
5.3 Mètodes d'anàlisi.....	12
5.3.1 Classificació dels paradistes.....	12
5.3.2 Càlcul de la diversitat de parades i de productes.....	13
5.3.2 Reptes de l'elaboració de l'atles.....	14
6. ATLES DELS MERCATS NO SEDENTARIS DE LA PROVÍNCIA DE GIRONA.....	14
6.1 Estructura de l'atles.....	14
6.2 Glossari per a la lectura de l'atles.....	15
6.3 Guia per la lectura de l'atles.....	16
7. CONCLUSIONS.....	18
7.1 Estructura del sistema de mercats i models de mercat.....	18
7.2 Comparació entre clústers: tendències.....	19
7.3 Sistema de mercats extens però poc estructurat.....	19
7.3.1 Mercats i estratègies de mobilitat.....	20
7.3.2 Mercats, turisme i inclusió.....	20
7.4 Estat de salut dels mercats a la província de Girona.....	21
7.5 Mercats no sedentaris i comerç local: de la simplificació del rol a l'alternativa real.....	22
7.6 Mercats no sedentaris com a equipaments públics: de l'espai comercial a l'àgora multifuncional.....	22
7.7 Innovacions per a la consolidació dels mercats no sedentaris.....	24
7.8 Contribució dels mercats en la transició alimentària cap a un model sostenible i inclusiu.....	25
8. BIBLIOGRAFIA.....	26
L'ATLES DELS MERCATS NO SEDENTARIS DE LES COMARQUES GIRONINES. PLÀNOLS I DOCUMENTACIÓ GRÀFICA.....	27
AT. Anàlisi territorial.....	29
AC1. Anàlisi dels clústers de muntanya.....	41
AC2. Anàlisi dels clústers de costa.....	59
AC3. Anàlisi dels clústers interior-costa.....	81
Anàlisi dels clústers d'interior.....	97
AC4. Anàlisi del clúster Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter Brugent.....	99
AC5. Anàlisi del clúster Pla de l'Estany.....	115
AC6. Anàlisi del clúster Pla de Girona.....	125
AC7. Anàlisi del clúster Pla de Figueres.....	143
AC8. Anàlisi del clúster Plana de la Selva i Guillerries-Montseny.....	153
AC9. Anàlisis comparatius i dades generals del sistema de mercats.....	171

Repensar el sistema de mercats no sedentaris, considerant-los més que una xarxa alternativa de menjar o com a esdeveniments temporals, permetrà que esdevinguin pilars socials estructurals per a la transició agroecològica tant a escala local com territorial.

1. INTRODUCCIÓ

1.1 PROJECTES D'ESPECIALITZACIÓ I COMPETITIVITAT TERRITORIAL I SISTEMA ALIMENTARI SOSTENIBLE

Aquest informe, redactat pel grup de recerca Arquitectura i Territori, amb la col·laboració de la geògrafa Anna Roca Torrent, és un dels resultats del projecte MeDiTra (Mercats, Distribució, Traçabilitat) en el marc del projecte d'especialització i competitivitat territorial (2022-2024) "PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible".

Els sistemes alimentaris engloben les cadenes de subministrament d'aliments, els entorns alimentaris i el comportament del consumidors. Aquest últim està impulsat per factors com l'economia, la cultura, la tecnologia i la demografia, així com per les accions institucionals o administratives. Els mercats municipals són llocs on conflueixen de manera directa i indirecta aquests factors, que tenen un rol fonamental en el sistema alimentari, sobretot pel fet de ser un dels equipaments públics de la ciutat. Encara que avui és a les grans superfícies i als supermercats on es ven la major part del menjar, els mercats tenen un rol fonamental com a equipament públics on es poden implantar estratègies a diverses escales.

Els sistemes alimentaris influeixen en la capacitat d'assolir alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), com ara Consum i Producció Responsables, Fi de la Pobresa, Fam Zero, Salut i Benestar. Aproximadament el 34 % de les emissions totals de gasos d'efecte hivernacle són atribuïbles al sistema alimentari mundial (Crippa et al., 2021), i un quart de la humanitat pateix desnutrició o malnutrició. La transició cap a un sistema alimentari sostenible és un gran repte per als pròxims anys i els mercats no sedentaris, que tenen una forta capacitat d'adaptabilitat i resiliència, tenen un rol molt important per contribuir a la venda de producte amb menys impacte al territori però, sobretot, per enfortir una col·lectivitat que veu el rol que té el menjar en la transició cap a la sostenibilitat.

El tipus de sistema alimentari influeix i configura les eleccions que fem sobre què menjar, i alhora les nostres eleccions influeixen sobre el sistema alimentari, el qual avui es troba parcialment deslligat de l'aspecte relacionat amb la territorialitat. Quan i com es produeix la venda al detall del menjar representa i constitueix un dels moments clau que configura la nostra relació amb el menjar.

Els sistemes alimentaris convencionals que operen en el marc de l'economia d'escala, perseguint l'eficiència i costos baixos, es defineix per les següents baules: cultiu, collita, processament, envasament, transport, comercialització, distribució i consum. Fa anys que la comunitat científica n'assenyala els efectes negatius. Per una banda, des de la perspectiva ambiental, s'assenyalen la creixent degradació de la qualitat del sòl, l'increment dels efectes del canvi climàtic a causa de la generació de gasos d'efecte hivernacle, la contribució a la pèrdua de biodiversitat, l'homogeneïtzació dels cultius, la decreixent qualitat del menjar i els riscos en seguretat alimentària, entre d'altres. Per l'altra, des de la perspectiva sociocultural, es destaca la pobresa alimentària, l'aparició i proliferació de les llavors transgèniques, la manca de relleu generacional al sector primari, la desterritorialització del menjar, la pèrdua del patrimoni gastronòmic, la disminució dels espais urbans d'intercanvi intergeneracional i interclassista, entre altres.

En contraposició, i amb moltes dificultats, estan apareixent espais alternatius basats en sistemes alimentaris no convencionals, com ara les xarxes de producció i consum d'aliments que tenen com a objectiu ser geogràficament i econòmicament accessibles, promovent una comercialització més directa i amb menys intermediaris i incrementant la proximitat entre l'agricultor i el consumidor. Les relacions que es produeixen en els sistemes alimentaris locals promouen les interaccions personals, que poden augmentar la confiança i el vincle social entre els diversos actors (Hinrichs, 2000; Kirwan, 2004; Palomo-Campesino et al., 2018; Winter, 2003) i aporten un benefici a la vida social comunitària, al medi ambient i als agricultors locals de petita i mitjana dimensió.

L'estudi aborda els tres aspectes de la sostenibilitat incloent les dimensions ambiental, econòmica i social, que implica una alimentació més inclusiva i que respecti la natura. Els sistemes alimentaris són fonamentals per garantir l'alimentació i la salut de les generacions futures, preservant l'accés als recursos alimentaris de qualitat que permetin una dieta saludable. Per a la transició alimentària, tal com es va establir al Pacte de Milà (2015), hi ha passos a seguir, entre els quals figuren: promoure la política alimentària urbana, promoure la coherència sobre alimentació entre les polítiques municipals i d'altres administracions, involucrar tots els sectors del sistema alimentari i revisar i modificar les polítiques existents.

A la província de Girona caldria prendre en consideració aquests aspectes repensant i reconstruint el model alimentari des d'una innovació que permeti la seva reterritorialització, i els mercats no sedentaris com a equipaments públics lligats a l'escala local, però amb lògiques territorials que esdevenen una oportunitat com a camí de l'urbanisme alimentari.

A la província de Girona, els 105 mercats no sedentaris, conjuntament amb els 9 mercats coberts, són un patrimoni ingent administrat pels municipis que cal estudiar per entendre com poden contribuir a reforçar el sistema alimentari local, intentant evitar la "gentrificació" del menjar present en moltes iniciatives i projectes gastronòmics.

Aquest mateix grup de recerca va estudiar primer com els sistema de mercats de Barcelona construeixen la ciutat de proximitat, i entre el 2015 i 2018 va estudiar en profunditat els mercats coberts de les comarques gironines, en el marc del projecte "Gastronomy and Creative Entrepreneurship in Rural Tourism" (2015-2018) (PCIN 2015-042: 2015-2018), i part dels resultats es poden consultar a "Els mercats municipals de la província de Girona" (Fava et al., 2019). A partir d'aquesta recerca, es van encarregar estudis concrets dels mercats no sedentaris (MNS) de la vall del Brugent, Hostalric i Sant Feliu de Guíxols, que ens van mostrar l'enorme potencial d'aquest tipus d'equipament. Aquesta recerca ens ha permès enfocar a escala provincial unes intuïcions que s'havien madurat en els estudis precedents, entre les quals traslladar la idea de sistema de mercats que col·laboren mútuament a construir una idea de ciutat i urbanitat o una idea de sistema de mercats a la província.

1.2. MERCATS NO SEDENTARIS MUNICIPALS

1.2.1 Mercats no sedentaris com a equipaments urbans i territorials

La definició de mercat no sedentari municipal (MNSM) és polivalent i no unívoca i es pot confondre amb altres formes de comerç no sedentari privades o esporàdiques. Els MNSM a vegades es descriuen com a mercats setmanals, perquè sovint se celebren un cop a la setmana, però l'informe considera tots els MNSM encara que siguin diaris o setmanals o que es facin dos a tres dies a la setmana. És per aquest motiu que s'ha decidit utilitzar aquesta denominació, que és la mateixa que va utilitzar la Generalitat de Catalunya al Llibre blanc dels mercats no sedentaris (2005).

La bibliografia científica actual sobre els mercats coberts o no sedentaris majoritàriament s'enfoca a les ciutats. Els mercats s'han analitzat des de múltiples perspectives, com ara les ciències socials, amb aproximacions des de l'economia, l'antropologia, el turisme, la geografia o la història; i des d'altres àmbits, com ara l'arquitectura. Durant els últims anys el tema ha atret l'atenció dels urbanistes, que han abordat els moviments alimentaris socials, la regeneració i gentrificació dels mercats públics o la relació entre mercats, menjar i espai públic. S'ha debatut sobre com connectar els consumidors i els productors en el model de "ciutat de proximitat" o el paper dels mercats com a elements connectors entre l'urbà i el rural, tal com es precisa al Pacte de Milà.

Al seu torn, els historiadors, els geògrafs i els economistes urbans han estudiat les polítiques alimentàries vinculades als mercats i n'han explorat el potencial per crear teixit comercial i social. S'ha demostrat que els mercats d'aliments han estat fonamentals en la connexió entre zones rurals i urbanes, i com la seva funció múltiple, com a serveis públics i com a espais urbans, ha contribuït al desenvolupament de les ciutats i el territori (Fava et al., 2010; Nicolosi et al., 2019).

En la bibliografia, però, no hi ha consens en la definició dels mercats no sedentaris. Tunbridge (1992) classifica els MNS en quatre categories principals: festival, tradicional, públic i mercats de pagès. Tiemann (Tiemann, 2004) reelabora la classificació de Tunbridge adoptant una perspectiva social i suggereix dues divisions clau: formal i informal. La seva definició inclou mercats indígenes i experiencials. En aquest estudi es parteix de la definició del mercat municipal de Morris (1961): "llocs, etc., propietat d'una ciutat [...] que lloga espais o parades per a la venda de productes alimentaris sota supervisió municipal". Des d'aquesta perspectiva, l'administració pública té, per tant, un paper important en la regeneració dels mercats, entesos no només com a llocs de venda, sinó, sobretot, com a equipaments públics que proporcionen diversos serveis bàsics i que equipen la mateixa ciutat. Alhora, concebant-los com a equipaments, cal condicionar-los adequadament perquè es puguin celebrar de manera apropiada. Tanmateix, cal tenir en compte que els mercats són espais híbrids i canviant; són sistemes complexos on hi ha involucrats agents diversos (productors, paradistes, consumidors, administració pública, etc.) amb interessos o objectius diferents, fet que suposa un repte interessant en el procés de repensar el model.

En aquest informe s'han estudiat els MNSM i s'han diferenciat d'altres mercats d'iniciativa privada com ara les fires, que són esdeveniments especials i no tenen un rol estructural en l'abastament alimentari periòdic de la població local ni formen part del servei públic permanent setmanal d'una ciutat, que podria ser interpretat com un dels indicadors del seu estat de salut. Avui en dia, igualment, els MNSM estan lluny de ser "termòme-

tres" o indicadors capaços de mesurar el nivell assolit per la transició cap a sistemes alimentaris sostenibles a través de principis ecològics o bé per la transició agroecològica (Magrini et al., 2019; Sachet et al., 2021) i el benestar de la ciutat (Edmonds & Carsjens, 2021). Els principis ecològics que poden aplicar-se als sistemes de mercats són: xarxes (de mercats), sistemes relacionats amb altres sistemes (com ara els mercats amb els sistemes agrari, natural i alimentari), els cicles dels sistemes de mercats durant l'any, els fluxos del menjar, un sistema dinàmic i adaptable equilibrador respecte a les necessitats.

Des de temps antics, la funció comercial del mercat ha estat sinònim de ciutat i urbanitat. En el seu llibre clàssic, Henri Pirenne (1927) va atribuir el renaixement de les ciutats medievals a la reaparició de la classe comerciant. Més recentment, aquest procés s'interpreta de manera diferent. Bois (1989) va argumentar que el renaixement va venir "des de baix", és a dir, els productors locals que van canalitzar mercaderies al mercat local van donar forma a la construcció de ciutats medievals amb espais urbans com ara una plaça, una arcada, un carrer o una cruïlla al voltant o a prop del mercat local. Aquestes dues interpretacions mostren no només la importància del rol dels productors i del mercat en la creació de la ciutat física i social, sinó també en la relació de poder entre els paradistes i els organismes públics. Durant els segles XIX i XX, la construcció a Europa dels mercats públics coberts va respondre a les regles imposades per una visió higienista, però també a la necessitat de regular la qualitat i el preu dels aliments. Amb la introducció de nous sistemes de producció, venda i conservació d'aliments a mitjan segle XX, un millor nivell de condicions sanitàries generals i el canvi de rol de les dones (Miller, 2015), el paper dels mercats va canviar en les polítiques públiques (Fava, 2017; Fava, Guàrdia & Oyón, 2016). Des de llavors, la qüestió dels aliments ha anat perdent gradualment el seu paper central i els planificadors urbans han prestat menys atenció a aquestes qüestions, que ara tornen a ser cabdals per mitigar els efectes del canvi climàtic. Tot i això, com a conseqüència del Pacte de Milà del 2015, diverses ciutats espanyoles han començat a impulsar iniciatives, encara emergents, per enfortir la venda d'alimentació de proximitat. Exemples com València, Valladolid, Saragossa o Barcelona serveixen de referència sobre com impulsar polítiques que incideixen en la gestió de la comercialització d'aliments.

Els mercats no sedentaris municipals exerceixen un paper social fonamental perquè connectant els productors, els paradistes i els consumidors minimitzen la distància social i geogràfica entre els agents de la cadena. Són àgores multifuncionals, on es crea una comunitat compartida entorn del consum d'aliments. Els mercats també són equipaments públics i, com els parcs, les escoles o altres instal·lacions multifuncionals, serveixen per a molts propòsits més enllà de l'estricta funció de lloc de venda. Els mercats, per tant, poden respondre als reptes actuals, com el desenvolupament comunitari (DeMets & Morales, 2022), i beneficien la vida política i pública expandint l'experiència de les persones i proporcionant nous llocs i oportunitats de treball. El 1980 William Whyte explica al llibre *The social life of small public spaces* (p. 50-53) com dotar de vida els llocs públics posant-hi el menjar en forma de mercat, terrasses o foodtrucks. Per a l'autor, l'espai públic implica polítiques, govern, lleis i ordenances, i aquest espai representa la societat civil amb totes les seves ambigüitats. Els mercats condensen aquests ambigüitats perquè, per una banda, marquen el temps i els ritmes de les estacions, i per l'altra, són organismes vius, adaptables i canviant respecte a la societat. Una societat que actualment no solament prefereix estalviar temps de compra anant a les grans superfícies, sinó que també aprofita les noves tecnologies per a les compres d'aliments, inclosos els de proximitat. Les polítiques públiques sobre el menjar poden desenvolupar mercats com a oportunitats no solament per reduir el preu, en termes de petjada de carboni, dels aliments de proximitat, sinó també per a una societat civil inte-

2. ESTUDI DELS MERCATS DES D'UNA PERSPECTIVA MULTIESCALAR

gradadora i participativa en llocs públics on es posi al centre la relació amb les activitats de cura, entre les quals hi ha el menjar i el respecte pel medi ambient. Comprar al mercat promou la conscienciació i educació cap a hàbits més saludables i actituds transformadores que tendeixen a considerar aquesta activitat no solament des de la vessant econòmica o hedonista.

A escala regional, els mercats poden tenir un rol important per millorar o estabilitzar els sistemes alimentaris regionals (Tropp, 2008), posant cura sobre els efectes negatius que pot tenir l'agricultura intensiva i promovent la creació de xarxes públiques de compra de producte de proximitat, de manera similar als equipaments compartits (escoles, poliesportius, equipaments culturals o altres) entre petits municipis. Els mercats connecten el món natural amb l'entorn urbà, i aquesta connexió bidireccional pot fomentar el desenvolupament econòmic comunitari, protegir les terres de cultiu i els sistemes alimentaris i construir paisatges més justos, equitatius i sostenibles on el medi natural i local complementin l'entorn urbà.

1.2.2 Mercats no sedentaris i el seu rol en la relació entre la natura i les persones

Els MNS contribueixen a un dels majors reptes contemporanis, que és mantenir o millorar les contribucions beneficines de la naturalesa per a la qualitat de vida de tots els éssers vius. El 2018, la Plataforma Intergovernamental de Ciència Política sobre Biodiversitat i Serveis d'Ecosistema (IPBES, 2018) va formalitzar la noció de contribucions de la natura a les persones (CNP) (nature contribution to persons, NCP) definida com "totes les contribucions, tant positives com negatives, de la naturalesa viva (és a dir, la diversitat d'organismes, ecosistemes i els seus processos ecològics i evolutius associats) a la qualitat de vida de les persones." (IPBE). Aquest concepte es basa en el de servei ecosistèmic, però reconeixent el paper central que la cultura té en la definició de tots els vincles entre les persones i la naturalesa.

L'alimentació és una de les contribucions materials més importants que la natura fa a les persones, en tres dimensions: l'educació i l'aprenentatge mutu, el suport als valors de pertinença i identitat, i la millor qualitat de vida relacionada amb el temps i amb dietes més naturals (Brauman et al., 2020). La seva qualitat depèn de molts factors, no únicament de la "natura", sinó també de factors econòmics i socials vinculats a la gestió que en fan les institucions i tots els agents que participen a la cadena alimentària (Dean et al., 2021.).

Aquests conceptes s'han elaborat al llarg dels anys amb matisos. L'alimentació, en els últims vint anys, s'ha explicat en el marc de la cadena alimentària de valor, connectada a les polítiques o perspectives sostenibles que han generat conceptes com ara producció i consum de proximitat o consum local i/o ètic en contraposició al fenomen creixent de la desconexió entre el paisatge urbà i el menjar, l'anomenat placeless foodscape. Altres maneres d'explicar les relacions entre el menjar i el territori s'han estudiat en termes de regions de subministrament, escales o xarxes. Totes aquestes formes lligades a la dimensió espacial han generat conceptes com el sistema alimentari de la regió de la ciutat (city region food system) (Dansero et al., 2017), el foodshed, (Peters et al., 2009) o el *continuous productive urban landscape* (CPUL) (Viljoen, 2008). En aquesta perspectiva de la interacció dels espais urbà i rural, els moviments d'aliments, la interacció entre el que mengem i els paisatges urbà i rural que s'hi relacionen són les principals preocupacions, i els mercats d'aliments avui representen la interconnexió d'aquesta perspectiva (Roe, 2016).

Per aprofundir en la interacció entre el menjar i la relació urbà-rural es va estudiar i mapaificar no solament la composició del mercat i el tipus d'oferta, sinó també els moviments a escala territorial lligats a l'alimentació: els moviments dels productes i els moviments dels paradistes. Des de la perspectiva territorial, per tant, s'han identificat les principals tendències que caracteritzen aquestes dinàmiques. L'anàlisi a escala municipal contribueix per entendre la relació del mercat amb el sistema comercial al detall, el sistema d'espais públics i dels equipaments i en relació amb la mobilitat, i la relació amb el models de consum globalitzats com els grans supermercats. Tot i això, explica com els MNSM siguin un connectors amb els llocs de producció i les persones.

Les qüestions tractades van ser:

- a) Com els MNSM afavoreixen la construcció de xarxes tant a escala territorial com a escala urbana.
- b) Com els MNSM contribueixen a bastir un territori i una ciutat de proximitat.
- c) Com els MNSM col·laboren i cooperen en una relació de mutu benefici amb el comerç de proximitat.
- d) Com els MNSM donen una empenta a un sistema alimentari més sostenible, reduint els fluxos del metabolisme urbà i la mobilitat territorial amb vehicle privat.
- e) Com es poden emprar els mercats d'aliments per donar suport a una cadena alimentària més justa entre els consumidors, tenint en compte tant els turistes com els residents.
- f) Quines innovacions es poden fer en els MNSM perquè no perdin vitalitat i visibilitat i sense afavorir fenòmens de gentrificació.

3. CONTEXT SOCIOECONÒMIC DE LA PROVÍNCIA DE GIRONA

3.1 DEMOGRAFIA I MERCATS

La demarcació administrativa de la província de Girona aplega 221 municipis i, segons el darrer padró, de 2023, té 820.276 habitants (Idescat, 2023), el 10,2 % de la població catalana. El seu creixement sostingut durant el darrer quinquenni es deu, majoritàriament a l'arribada de persones de fora, de manera que la població estrangera representa el 22,4 %. Un altre dels trets distintius de la demografia de la demarcació és que, durant el darrer quinquenni, segueixen creixent totes les capitals de comarca. Ara bé, durant les darreres dècades s'accentuen i es consoliden els canvis poblacionals que s'havien produït anteriorment i que incideixen tant en l'estructura com en la composició de la població: la concentració poblacional, el creixement de la població urbana i l'envelliment de la població.

La comarca del Gironès aplega una quarta part de la població de la província i Girona, la capital provincial i comarcal, és l'11a ciutat més poblada de Catalunya, per darrere de les principals ciutats de l'àrea metropolitana i de les capitals de demarcació. Per contra, tot i la bona disposició de les infraestructures viàries que travessen longitudinalment la geografia gironina (C-66 i N-252), els àmbits muntanyencs enregistren uns volums socio-demogràfics menors i en pobles més petits, amb poblament disseminat i més allunyat dels nuclis i de les vies de comunicació, i continuen perdent habitants lentament.

La densitat de població de la demarcació és de 134,4 habitants per km² (Xifra, 2023), per sota de la mitjana catalana (242,7 habitants per km²) i presenta oscil·lacions significatives entre comarques; per exemple, al Gironès és de 345 habitants per km², i al Ripollès, de 26,7. Ara bé, si es circumscriu aquesta variable a escala municipal, la dispersió és més àmplia: a la ciutat de Girona s'arriba a consolidar un volum de 2.624,4 habitants per km², mentre que Ripoll continua essent la ciutat menys densa (amb 144,4 habitants per km²) entre els caps de comarca (Taula 1).

	Nombre d'habitants	Densitat (hab/km ²)	N. municipis < 500 hab. (n. municipis de la comarca)	N. municipis > 20.000 hab.
Alt Empordà	141.432	106,8	29 (68)	Figueres (47.088)
Baix Empordà	136.719	197,4	17 (36)	Palafrugell (23.396), Sant Feliu de Guíxols (22.149)
Garrotxa	58.716	81,3	7 (21)	Olot (36.716)
Gironès	192.687	345,1	5 (27)	Girona (102.666), Salt (32.517)
Pla de l'Estany	32.744	125,4	4 (11)	Banyoles (20.187)
Ripollès	25.445	26,7	12 (20)	—
Selva	173.942	178,4	3 (28)	Blanes (40.579), Lloret (38.941)
Província Girona	777.258	139,3	77 (221)	9 (38,7 % de la població de la província)
Catalunya	7.747.709	134,4		

Taula 1 Població i poblament. Font: Idescat (2022) i Xifra (DDGI, 2023).

Dels 221 municipis de la demarcació, 77 (35 %) tenen menys de 500 habitants, i el 60 % d'aquests són a l'Empordà, alguns amb poblament dispers o amb més d'un nucli. Per contra, només 9 ciutats tenen més de 20.000 habitants i representen el 38,7 % del volum demogràfic gironí: 4 són capitals de comarca. Per tant, hi ha 4 capitals de comarca (Puigcerdà, Ripoll, la Bisbal i Santa Coloma de Farners) amb menys de 15.000 habitants. Ara bé, del total dels municipis de la costa, només 3 tenen més de 20.000 habitants; la majoria oscil·la entre 10.000 i 20.000 i n'hi ha de ben petits (el Port de la Selva, Portbou, Colera) (Taula 2).

Nombre d'habitants	Municipis	Nombre d'habitants	Municipis
> 100.000 hab.	Girona (102.666)	De 2.000 a 5.000 hab.	Vilablareix (3.396) Vilobí d'Onyar (3.304) Sant Joan de les Abadesses (3.274) Campdevàrol (3.217) Vall d'en Bas (3.143) Sant Joan les Fonts (3.014) Fornells de la Selva (2.693) Pals (2.548) Besalú (2.480) Camprodon (2.469) Riudarenes (2.337) Sant Pere Pescador (2.079) Riudellots de la Selva (2.072)
Entre 40.000 i 60.000 hab.	Figueres (47.088) Blanes (40.579)	De 1.000 a 2.000 hab.	Peralada (1.974) La Celler de Ter (1.967) Les Preses (1.875) Bordils (1.815) Ribes de Freser (1.810) Forallac (1.767) Les Planes d'Hostoles (1.745) Alp (1.717) Avinyonet de Puigventós (1.676) Mont-ras (1.676) Santa Pau (1.605) Sant Feliu de Pallerols (1.495) Llivia (1.495) Palau-saverdera (1.472) Fontcoberta (1.466) Navata (1.465) Vall de Bianya (1.345) Cruïlles, Monells i Sant Sadurní de l'Heura (1.338) Corçà (1.268) Llers (1.245) Sant Julià de Llor (1.347) Ullà (1.195) Vilamalla (1.166) Verges (1.162) Serinyà (1.153) Vilajuïga (1.142) Flaçà (1.130) Viladrau (1.103) Portbou (1.090) Bàscaia (1.034) El Port de la Selva (1.015)
Entre 20.000 i 40.000 hab.	Lloret (38.941) Olot (36.716) Salt (32.517) Palafrugell (23.396) Sant Feliu de Guíxols (22.149) Banyoles (20.187)		
Entre 10.000 i 20.000 hab.	Roses (19.907) Palamós (18.145) Santa Coloma de Farners (13.557) Torroella de Montgrí (12.061) Castell-Platja d'Aro (11.757) Calonge (11.712) Castelló d'Empúries (11.611) La Bisbal (11.163) Cassà de la Selva (10.680) Ripoll (10.641) L'Escala (10.520)		
Entre 5.000 i 10.000 hab.	Puigcerdà (9.484) Llagostera (9.024) Caldes de Malavella (8.196) Vidreres (8.167) Maçanet de la Selva (7.572) Arbúcies (6.474) Sils (6.507) Tossa de Mar (5.956) Sant Hilari Sacalm (5.836) Anglès (5.682) Santa Cristina d'Aro (5.585) Vilafant (5.562) Celrà (5.503) Sarrià de Ter (5.294) Bescanó (5.156)		
De 2.000 a 5.000 hab.	Llançà (4.905), Porqueres (4.712) Hostalric (4.370) Riells-Viàbria (4.279) Sant Gregori (4.085) Quart (3.906) Sant Julià de Ramis (3.623)		

Taula 2 Municipis segons el nombre d'habitants (per intervals). En color, els municipis que no tenen mercat. Font: Xifra (DDGI, 2023).

Algunes característiques demogràfiques, com ara el volum de població o la seva distribució en el territori, tenen una correspondència directa amb la presència de mercats no sedentaris, de manera que totes les ciutats (entitats de població de més de vint mil habitants) tenen mercats no sedentaris –habitualment un dia a la setmana–, i són mercats consolidats, amb tradició i trajectòria. Les capitals comarcals (que quasi apleguen una tercera part de la població total) i alguns pobles i ciutats del litoral, que representen en conjunt el 68,6 % de la població i el 16 % de les entitats municipals, disposen de mercat. L'única excepció és Vilafant, i s'explica per la proximitat a Figueres (3,5 km).

La major part dels pobles d'entre mil i dos mil habitants també fan mercats setmanals, i fins i tot n'hi ha en nuclis de població que no arriben als mil habitants. En són exemples Colera, Garrigàs i Lladó (Alt Empordà), Cervià de Ter, Llambilles i Sant Jordi Desvalls (Gironès), Llanars i Sant Pau de Segúries (Ripollès), Urús (Cerdanya) i Castellfollit de la Roca, Mieres, Sant Jaume de Llierca i Tortellà (Garrotxa). Curiosament, les comarques del Baix Empordà i la Selva, per la rellevància i la dimensió dels mercats de la costa, sobretot durant el període estiuenc, i el Pla de l'Estany, pel seu posicionament central i l'abast geogràfic del mercat de Banyoles, no comptabilitzen cap municipi petit que tingui mercat. Aquest fet es podria atribuir a l'existència d'una xarxa viària en bones condicions de connectivitat que simplifica les distàncies i facilita tant la disposició de la ciutadania al mercat com la mobilitat dels productes que s'hi venen.

3.2 ECONOMIA I MERCATS

La província de Girona, amb una economia diversificada i un ecosistema potent de serveis empresarials, aporta el 8,2 % al PIB català (PIMEC, 2023). Tendeix, com la resta de l'economia europea, cap a una progressiva terciarització, però segueix mantenint el seu lideratge a partir de dos sectors productius: la indústria agroalimentària i el turisme. El primer orienta la producció càrnia de derivats del porcí cap als mercats internacionals i, sense rival, encapçala any rere any les exportacions de la demarcació. El segon, tot i la seva recomposició interna, continua essent un pes pesant de l'economia gironina, també per la posició estratègica de la demarcació: fronterera, litoral i de pas.

La Memòria econòmica de la Cambra de Comerç de Girona (2022) especifica que la indústria agroalimentària seguida de la química i farmacèutica, concentren la meitat de l'ocupació industrial, tot i que aporten el 40 % del valor afegit manufacturer. Demostren un posicionament competitiu, però arrossequen un baix nivell d'innovació i una reduïda col·laboració i transferència tecnològica amb entitats de referència vinculades a la recerca. Amb tot, s'ha produït un augment del teixit empresarial durant els últims anys pràcticament a totes les comarques. El Gironès és capdavantera i concentra una quarta part de les empreses industrials.

Segons dades de la Diputació de Girona (Xifra, 2023) el nombre global d'empreses és manté, amb un lleuger descens respecte a l'any anterior, però tots els sectors productius, a excepció de la construcció i els serveis associats, han davallat en nombre. La màxima representativitat rau en el sector serveis, que acumula un 77,7 % del volum d'empreses de les comarques gironines, mentre que l'agricultura només reté un 1,3 % del total.

La indústria agroalimentària capitaneja el rànquing del valor de facturació a escala provincial. Entre les primeres hi ha grans distribuïdores i intermediàries alimentàries que subministren productes a grans supermercats de dins i de fora de la regió. Les agroindústries del sector carni, i especialment el porcí, encapçalen també el volum d'ocupació de la demarcació. Les comarques gironines conformen un hub carni de dimensió nacional i amb connexions comercials a escala internacional. La plana de la Selva concentra les principals empreses de sacrifici de porcí, que ocasionen greus conseqüències per al medi ambient, per l'alta concentració de nitrats a l'aigua i al sòl.

3.3 AGRICULTURA I RAMADERIA GIRONINES: RELACIÓ AMB ELS MERCATS

El sector agrari de la província de Girona és reduït, dinàmic i estratègic. El nombre de persones ocupades en l'activitat agrària que es dediquen a produir aliments i matèries primeres per a la transformació agroalimentària és petit. Segons el cens electoral agrari de 2020 (procedent de les altes a la Seguretat Social, per a la celebració d'eleccions al camp) Girona enregistra el 12 % dels agricultors i ramaders de Catalunya, amb un total de 2.548 persones, i la tendència de les darreres dècades és a disminuir, la qual cosa implica una reorganització de les explotacions agràries cap a la redimensió de les seves magnituds físiques i empresarials (Taula. 3).

	Persones físiques	Persones jurídiques	Total
Alt Empordà	624	144	768
Baix Empordà	401	102	503
Garrotxa	223	39	262
Gironès	252	59	311
Pla de l'Estany	178	48	226
Ripollès	227	20	247
Selva	184	47	231
Província Girona	2.089	459	2.548
Catalunya	18.022	2.587	20.609

Taula 3. Nombre d'actius agraris, 2020. Font: DACC, dades de la Seguretat Social.

3.3.1 Actius i activitat agrària

La pèrdua d'explotacions familiars agràries de petita dimensió, lligades al territori i essencials per a l'alimentació de proximitat i el proveïment dels mercats propers, s'enfonsa per la poca rendibilitat del sector, fet que té conseqüències definitives, com ara la falta de relleu agrari arreu. Paral·lelament, a poc a poc va augmentant el volum de les empreses agràries que adopten formats mercantils i societaris, i també s'incrementa el nombre de persones assalariades al camp, com a mà d'obra en conreus i explotacions de bestiar intensius, a Girona especialment en el sector porcí i en la fruita, encara que en menor volum i temporalment, sobretot per a la recollida.

Les explotacions agrícoles i ramaderes han patit durant el període 2009-2020 un retrocés significatiu, de l'ordre del 18,7 % i del 28,8 %, respectivament, però el nombre d'animals (unitats ramaderes) i d'hectàrees de conreu pràcticament s'ha mantingut estable, amb algunes oscil·lacions segons la tipologia de conreus i de bestiar, amb una caiguda del nombre de vaques lleteres, però amb un manteniment sostingut i una lleugera pujada del bloc monogàstric dedicat a la ramaderia industrial.

3.3.2 Paisatge agrari

En termes de superfície, l'activitat agrària només ocupa una quarta part del territori de les comarques gironines, i són els cereals i els farratges els conreus extensius predominants, bàsics per elaborar pinso per alimentar els animals; els segueixen els conreus industrials (gira-sol, colza), i a força distància, la vinya i l'olivera. L'espai dedicat a conreus, que ocupa principalment els terrenys més planers, es conserva, amb tendència a davallar. El creixement urbanístic de pobles i ciutats, les infraestructures, l'augment dels serveis (polígons industrials, equipaments logístics) i el turisme engoleixen terres d'alt valor agrològic i, malauradament, re- dueixen la capacitat d'abastiment alimentari de la població propera (Taula 4).

	Cultius de secà (*)	Cultius de regadiu	Terra de conreu sobre superfície total (%)
Alt Empordà	23.135	13.375	26,9
Baix Empordà	12.169	8.754	29,8
Garrotxa	5.826	1.576	10,1
Gironès	9.064	4.275	23,2
Pla de l'Estany	7.521	1.093	32,8
Ripollès	1.334	2	1,4
Selva	6.926	4.346	11,3
Província Girona	67.395	34.290	17,2
Catalunya	555.119	273.692	25,8

(*) No inclou prats i pastures

Taula 4 Superfície de cultius (ha), 2020 Font: DACC: Distribució general de la superfície de Catalunya. Any 2020. Consultat (setembre 2023) a: http://agricultura.gencat.cat/web/.content/de_departament/de02_estadistiques_observatoris/02_estructura_i_produccio/00_distribucio_general_superficie_catalunya/documents/fixers_estatics/Distrib-sol-2020-DEFINITIU.pdf

3.3.3 Principals sectors agraris

A la província de Girona la ramaderia és l'activitat agrària per excel·lència. Si bé la producció de llet de vaca havia liderat el mercat agrari gironí fins ben entrada la dècada dels noranta, quan les comarques gironines van abandonar estratègies empresarials punteres com ara una marca pròpia (Llet Nostra), entre d'altres, però des d'aleshores el sector porcí, aixoplugat per indústries amb equipaments tecnològicament moderns, s'ha anat imposant i expandint. Constitueix, en molts casos, l'activitat principal de l'explotació –aquí el nivell tecnològic és clau–, o bé és complementària i assumeix un rol de diversificació agrària. Tots dos sectors, però, estan poc disposats a prioritzar els recursos naturals (sòl, aigua) per davant de la rendibilitat econòmica, que està en hores baixes.

El sector de la fruita dolça, lligat a la recerca tecnològica de l'Institut de Recerca Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) ha esdevingut punter a escala internacional. Per una banda, desplegant sistemes de producció no convencionals a través de la producció integrada i, seguidament, obtenint la distinció de qualitat europea amb la Indicació geogràfica protegida de Poma de Girona. Amb tot això, s'ha posicionat en els principals mercats internacionals, la qual cosa ha suposat una oportunitat d'or per als fructicultors gironins organitzats.

Els sectors del vi i l'oli, més minoritaris, obtenen, en termes de qualitat i singularitat, una bona qualificació i acollida, amb distincions catalanes (DO Empordà i DOP Empordà, respectivament). El sector de l'horta, que és essencial per proveir d'aliments frescos i propers la ciutadania amb un conreu intensiu associat a la innovació tecnològica, està en regressió tant en superfície com en nombre de professionals; havia estat un sector potent, però la competència d'usos del sòl (planers, ben irrigats, fèrtils), també demanats per a altres activitats no agràries, l'ha fet recular. La superfície que s'hi dedica, molt lligada a la disponibilitat d'aigua. Es concentra en tres àrees –les planes al·luvials de l'Empordà i l'àmbit interior entre la Selva i el Gironès, que s'estén fins a la Baixa Tordera– que amb prou feines apleguen 1.204 hectàrees (Idescat, 2020), és a dir, la meitat de la superfície dedicada a la vinya o a la fruita dolça, i exigeix un alt nivell d'especialització tecnològica per fer front a la seva escassa rendibilitat. Hi ha un munt de factors que contribueixen a la seva davallada arreu, des de l'alta atomització en el territori, fins a la poca implicació del sector públic a desplegar iniciatives per acostar productes frescos a la ciutadania, passant pel no reconeixement ni social ni econòmic dels seus serveis ecosistèmics o la manca de recerca, per anomenar-ne alguns (Pla director de l'horta de Catalunya, 2020 (DACC)).

L'horta és un sector que s'hauria d'organitzar per vendre sense intermediaris. L'augment de consumidors cada vegada més conscients per menjar sa i de qualitat, amb productes locals, ha nodrit d'expectatives el sector i ha eixamplat capacitats a través de la gestió col·lectiva. Darrerament, i de forma quasi espontània, han anat sorgint algunes iniciatives, majoritàriament col·lectives, que han permès diversificar i apostar per models agraris diferents i únics, tant a partir de productes agraris tradicionals com la mel, el cànem o els derivats lactis, com d'altres lligats a l'alimentació humana, com és el cas del conreu de diferents varietats de blat, ja sigui per fer pa (Farina de Girona) o per elaborar pizzes. Tots són productes que es podrien vendre també als mercats no sedentaris.

També es distingeixen petites produccions d'oví i boví de carn vinculades a la terra i que depenen, en bona part, de la venda directa i de proximitat, o bé a empreses subordinades a escorxadors industrials propers o bé directament a la restauració.

3.3.4 Dinamisme agroalimentari

En termes econòmics, el sector agroalimentari es caracteritza per ser dinàmic i emprenedor. Té poc pes en nombre d'actius i conforma un sector poc significatiu en l'economia de la demarcació; això no obstant, articula una agroindústria puntera i altament especialitzada al voltant de la carn, especialment el porc, la llet –tot i la conjuntura adversa–, la fruita dolça i el vi. Tots són subsectors que, des de la producció, s'han modernitzat, tecnificat i capacitat empresarialment per afrontar les oportunitats del mercat regional i internacional. Van abandonar, però, la vertebració d'estructures empresarials per transformar, distribuir i vendre col·lectivament, i s'han convertit en un esglaó de la cadena alimentària dependent i fràgil.

L'entorn agrari de la província de Girona està format per petites explotacions de caràcter familiar i arrelades al territori i empreses més grans vinculades a l'agroindústria. Treballant sota el paraigua de la qualitat agroalimentària i emparades o no en segells europeus, han conquerit espais de consum propers i altament competitiu amb l'ajuda de les institucions del territori. És un sector estratègic clau per al proveïment alimentari de la població, que gestiona bona part del territori i, malgrat la poca disponibilitat per visibilitzar la seva feina, s'esforça per apropar-se a la ciutadania. A la província de Girona, però, a diferència de l'àrea metropolitana de Barcelona, no s'observa cap disposició pública per protegir els espais agraris, per conservar el paisatge agrari amb trajectòria, tradicions i patrimoni rural com a potencial per mostrar. Conservar els camins rurals i les faixes d'hortalisses al voltant dels pobles, vetllar per varietats autòctones locals o evitar l'erosió genètica del bestiar en perill d'extinció són alguns exemples extremadament minoritaris d'identitat local que haurien de formar part de les polítiques públiques des de la producció. Tampoc es despleguen esforços públics per a l'organització d'equipaments i serveis de transformació i distribució dels productes alimentaris més enllà dels mercats, alguna agrobotiga i esdeveniments finals que s'escampen arreu i que identifiquen conreus, animals i aliments resultat de la història local. Són precisament els habitants dels àmbits rurals els que s'esforcen, de vegades amb el compromís de les administracions, per associar-se i evitar el tancament de molins, escorxadors, trulls i altres infraestructures que havien estat essencials per a l'activitat agrària i la ruralitat.

A la demarcació de Girona queden poques cooperatives agràries (Olot, Castelló d'Empúries, Banyoles, Camp-llong, Vilanova de la Muga i la del Baix Empordà); els socis mateixos consideren el model obsolet però, això no obstant, el teixit associatiu creix. L'impuls, a través d'iniciatives del sector agrari, de xarxes com ara gremis, associacions i grups de consum i mercats de pagès, ha donat un aire nou al sector que, durant les darreres dècades, tendeix a apropar-se al consumidor i a comunicar el seu treball, els seus neguits i els seus reptes i, en definitiva, a reclamar espais de dimensió i acció amb el suport i la complicitat de la ciutadania.

Aquest dinamisme es veu condicionat pels efectes negatius del canvi climàtic (augment de temperatures i alteració dels patrons de precipitació) i això impacta de manera directa en la productivitat i la rendibilitat dels cultius, especialment els que estan limitats per la disponibilitat de recursos hídrics. En aquest escenari, les àrees de producció veuen alterats els seus cicles productius i la seva rendibilitat, cosa que afegeix incertesa i confusió al futur del sector agrari. Els productors agraris, sigui quin sigui el seu sector productiu, es troben immersos en la globalització dels mercats, que els afebleix en termes de rendibilitat, de manera que continuen essent la baula més feble de la cadena de valor agroalimentària.

3.4 INICIATIVES D'ORGANITZACIÓ COL·LECTIVA

Durant les darreres dècades, diferents agents que formen part del sistema agroalimentari s'han organitzat per treballar conjuntament la distribució i la comercialització dels productes agroalimentaris. Algunes iniciatives, arreglades amb projectes públics i encarades a la visibilització dels productes locals, han començat a despertar interès entre alguns col·lectius minoritaris propers al sistema de producció alternatiu i majoritàriament ben organitzats, de vegades en grups o associacions de consum pròxim i de temporada, de vegades en col·lectius vinculats a escoles, grups de consum, associacions agroecològiques, etc.

L'emergència sanitària que va suposar la pandèmia de la covid-19, amb el tancament de molts dels mercats no sedentaris durant el període de confinament, va propiciar l'obertura de propostes amb embranzida, de manera que la venda directa va prendre protagonisme. Plataformes, xarxes, associacions de productors i, fins i tot, de manera força coordinada, el desplegament d'aplicacions digitals i software la implementació de les quals suposava la simplificació de rutes comercials i l'establiment de criteris comuns per assegurar la distribució i venda d'aliments. Tot plegat es va anar introduint entre la ciutadania, adoptant múltiples formes (transversals: amb agents de les baules de la cadena; horitzontals: amb activitats no agràries; sectorials: amb productors de diferents especialitzacions productives; logístiques, per reduir la mobilitat dels aliments, de distribució de la darrera milla, entre d'altres) fins a fer-se cada vegada més habitual.

La davallada de la rendibilitat de les explotacions agràries, la tendència dels mercats no sedentaris a perdre clients, la dificultat de definir-ne de nous per rejuvenir el consum proper i enfortir unes estructures comercials tradicionals, la pèrdua del teixit dels petits comerços de poble o de barri, o per contra, la preocupació d'un sector de la societat per una alimentació més propera i més justa, l'organització de mercats de productors i mercats cooperatius per copsar el valor afegit que s'emporten els intermediaris, la implicació de l'administració municipal en la visibilització de productes autòctons, de varietats locals i de la singularització de la producció, són alguns dels elements que han col·laborat de manera directa al sorgiment d'iniciatives puntuals, amb l'objectiu comú de connectar la producció amb el consum. A les comarques gironines hi ha exemples de tota mena i totes remen en una mateixa direcció, que és l'intent de guanyar-se la vida i oferir uns productes de primera qualitat.

Des de la producció, Xarxa Pagesa, una associació de cinc hortolans que s'han associat per vendre conjuntament verdura i productes ecològics a botigues de pobles, l'interès no només radica a assumir la logística de la pròpia producció, sinó també a enfortir el teixit comercial dels pobles d'arreu de les comarques gironines, vector clau per al manteniment demogràfic del món rural. Des de la distribució hi ha alguna iniciativa amb trajectòria, com ara la cooperativa El Rebost, que va néixer l'any 1988 i la seva missió és posar a l'abast els aliments i donar suport a la pagesia de ben a prop. Més recentment, projectes com ara la cooperativa L'Artiga a Olot, un espai de consum i venda de productes agroecològics, sans i propers, amb la finalitat de fer créixer la producció, l'elaboració i el consum de productes locals, o bé La Diligència, una cooperativa de transport de productes agroecològics que té, entre altres objectius, la inserció laboral i l'enfortiment de les xarxes alimentàries alternatives. Aquests projectes són alguns dels exemples que s'estan desplegant a les comarques gironines i que pretenen esdevenir una eina útil que relligui necessitats i reptes tant del teixit empresarial local, l'administració i la ciutadania i que permeti, en darrera instància, millorar les condicions socials i econòmiques i protegir el llegat dels productors agraris de les comarques gironines.

3.5 COMERÇ I MERCATS MAJORISTES

El mercat majorista de verdures i fruites de Girona, Mercagirona, que proveeix un territori de dimensió més gran que la demarcació de Girona, té la funció principal d'abastir els mercats municipals, els mercats no sedentaris, l'hostaleria, la restauració i el comerç minorista d'un àmbit geogràfic que supera, amb escreix, el milió d'habitants. Ofereix una gran diversitat de productes procedents de diferents orígens i, gràcies a la seva envergadura i significació, garanteix el subministrament, la distribució i la logística directa.

Abans de la seva construcció, l'any 1984, dins el pla d'abastiment de la ciutat de Girona, els assentadors o majoristes, és a dir, els receptors i distribuïdors de productes frescos, estaven situats a la plaça de la Independència de la capital. En créixer l'activitat comercial, els majoristes es van situar davant del mercat municipal del Lleó, però el creixement de la ciutat i la dificultat d'emmagatzematge i distribució propera va fer més factible la construcció d'un equipament de comerç agroalimentari fora de la ciutat. El mateix any de la seva posada en servei l'Ajuntament va redactar i aprovar l'ordenança reguladora del mercat de majoristes de fruites i verdures, que determina drets i obligacions dels agents que formen part del mercat majorista.

La trajectòria dels darrers 35 anys d'aquest mercat majorista radiografia un comportament decreixent del pes i el volum dels productes agroalimentaris propis de la demarcació de Girona a favor de l'arribada de productes –verdura i fruita– de fora. Si bé és cert que durant aquestes dècades la població de la província ha augmentat quasi un 40 % (sense tenir en compte els increments estiuençs), l'autoproveïment, és a dir, el volum de verdura i fruita de producció pròpia ha quedat relegat a una tercera part, i el producte agrícola procedent del Maresme, amb dues zones d'horta potents (la Baixa Tordera i la perifèria de Mataró) també s'ha reduït a una sisena part del que entrava fa quasi quatre dècades. Aquestes zones de producció hortofructícola han tingut evolucions diferents: mentre que l'horta de les comarques gironines ha reculat en superfície i en producció, la del Maresme s'ha mantingut estable fins fa pocs anys, quan el procés d'envelliment i la manca de relleu han fet estralls al sector. Mentrestant, el volum d'horta que prové de centrals majoristes ha pujat un 302 %. En resum, l'arribada de verdura i fruita d'altres indrets de l'Estat espanyol omple les prestatgeries de botigues, supermercats i mercats, i el nombre de productors que havien conquerit un espai a Mercagirona (reservat per l'Ajuntament de la ciutat) ha patit una recessió important, de l'ordre del 66 % (Fig.1).

Evolució de les entrades de fruita i verdura a Mercagirona

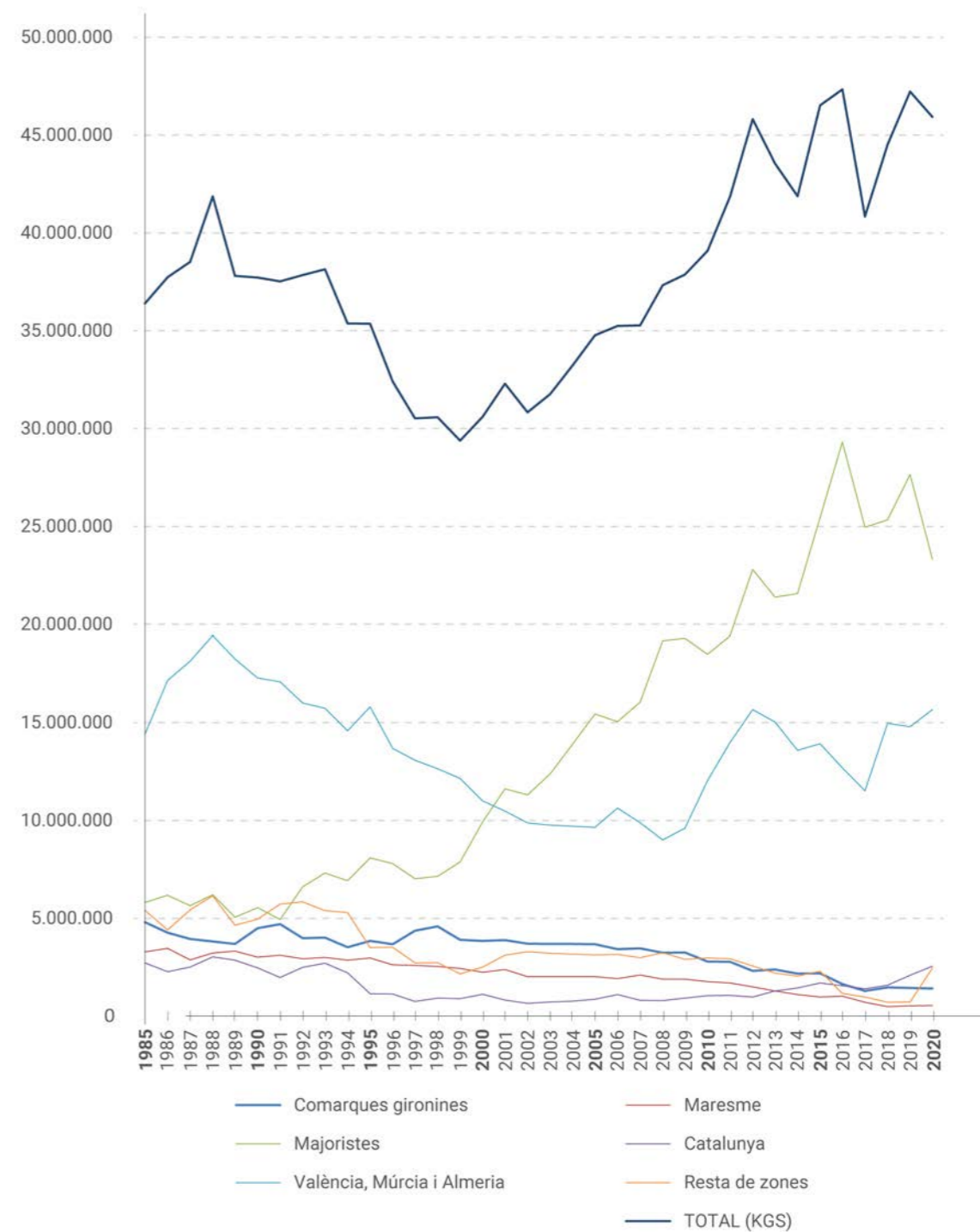

Figura 1 Evolució de les entrades de fruita i verdura a Mercagirona, 1985-2020 (kg).
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Ajuntament de Girona, novembre de 2021.

4. OBJECTIUS

L'objectiu principal del present treball és entendre el rol dels mercats per a una alimentació sostenible, i fins i tot en un sistema alimentari que va més enllà de la sostenibilitat i crea un creixement positiu per a les comunitats, les economies d'escala petita. El sistema alimentari del futur sembla albirar-se com a xarxes alimentàries basades en la col·laboració i la reciprocitat entre actors en què els valors i els beneficis culturals, mediambientals i socials prevalguin sobre els beneficis purament econòmics, i amb l'objectiu general de garantir la seguretat alimentària i nutritiva.

Això pot passar a través de la comprensió dels aliments com un "bé comú col·laboratiu" que fomenta pràctiques respectuoses de producció i consum i que es basa en el desenvolupament de xarxes amb idees afins com a clau per transformar el sistema alimentari existent cap a un sistema alimentari regeneratiu a escala territorial.

Per aquest motiu es revisa el concepte de cadena alimentària lineal del sistema convencional, i es reforça, contràriament, el de "xarxa" per conèixer el sistema de MNSM de la província de Girona, per promoure una visió del conjunt segon els criteris d'una cadena alimentària més horitzontal i compartida.

Aquesta perspectiva necessita una visió territorial. Hi ha dos precedents importants que tracten el tema dels mercats com a sistema territorial.

El primer és el geògraf Walter Christaller (1893-1969), que, amb la teoria dels llocs centrals (1933), va elaborar la seva tesi doctoral, partint de l'estudi de les ciutats-mercat a Alemanya del sud. Aquesta teoria de sistemes intenta explicar la distribució i jerarquització de les ciutats-mercat de zones rurals que presten serveis a la població d'una àrea circumdant. Christaller buscava relacions entre la mida, el nombre i la distribució geogràfica de les ciutats-mercat. El concepte de llocs centrals, pel qual és conegut l'autor, representa la capacitat d'atracció, en aquest cas de les ciutats-mercat i defineix àrees d'influència¹.

El segon és el geògraf català Pau Vila, que el 1936, per definir les comarques naturals de Catalunya, va adreçar un qüestionari a tots els ajuntaments de Catalunya amb tres preguntes que posaven al centre el rol del mercat per definir aquella unitat administrativa. Les preguntes eren:

- A quina comarca penseu que pertany el vostre poble?
- A quin indret aneu principalment a mercat?
- Aneu també a algun altre mercat?

Els resultats de l'enquesta van conduir al primer mapa de Catalunya en el qual els mercats públics d'aliments (oberts o coberts) eren l'estructura principal dels pols de la regió i el pol principal de cada comarca. La cultura i el capital social de la relació entre el territori rural i l'urbà, l'administració del territori, el subministrament d'aliments i la identitat local es va fixar d'aquesta manera en la idea territorial de la comarca.

5. METODOLOGIA

La metodologia adoptada per redactar l'atles de mercats no sedentaris de la província de Girona prové de les dues teories mencionades anteriorment, que consideren els mercats des d'una visió geogràfica territorialista i des de la concepció que un mercat és un entorn canviant, difícil de fixar en paràmetres o indicadors per indicar-ne l'estat de salut.

S'han adoptat les eines de la recerca correlacional, que tracten de determinar el grau de relació entre dues o més variables utilitzant dades estadístiques per estudiar i interpretar les relacions entre una sèrie de fets i reconèixer tendències i patrons en les dades. Els resultats serveixen per definir possibles actuacions per a la millora i manteniment dels mercats no sedentaris a la província de Girona, que hauran de ser processos transformatius multiescalars que involucrin els diversos agents (Pothukuchi & Kaufman, 1999).

L'estudi s'ha dut a terme a partir de tres escales geogràfiques distintes: província de Girona, clúster i àmbit urbà. Els límits administratius actuals s'han assumit per les dues escales extremes de la província i els àmbits municipals, mentre que es proposen unes àrees de funcionament intern anomenades clústers territorials per a l'escala intermèdia. La hipòtesi és que existeixen una sèrie de relacions territorials entre aquests clústers, sobretot des de la perspectiva de la proximitat, que permeten estructurar-los, ja sigui en relació amb els productors locals o en relació amb la potencialitat d'establir sinergies entre els municipis i generar una oportunitat de complementarietat i diversitat per als usuaris del mercat.

Aquesta metodologia pretén verificar:

1. Si es pot parlar de sistema de mercats a tres escales: territorial, de clúster i urbana, quan cada mercat no sedentari està molt lligat a la realitat de la població del municipi.
2. Si es poden agrupar els mercats en subsistemes seguint els clústers que, per proximitat, permeten pensar en un funcionament conjunt, per oferir un major i millor abastiment a les zones rurals de la província de Girona.
3. Quina relació i complementarietat tenen els mercats amb el comerç de proximitat, i de quina manera contribueixen a la ciutat de proximitat.
4. Quina relació hi ha entre el dia de mercat i la mobilitat amb transport públic o cotxe privat.
5. Quina relació s'estableix entre els paradistes i el territori, segons la seva residència; quina és la procedència dels productes a la venda i quins són els mercats que més freqüenten els paradistes durant la setmana.
6. Quins poden ser els indicadors de la qualitat i salut del mercat a partir de comprovar l'índex de complementarietat i diversitat.

¹ Aquesta teoria, que va ser utilitzada pel nazisme (Barnes & Minca, 2013) durant la Segona Guerra Mundial, però també en la reconstrucció de la República Democràtica Alemanya, és la primera aproximació per observar el territori rural com un sistema de relacions.

5.1 DEFINICIÓ DELS CLÚSTERS TERRITORIALS

Aquestes àrees s'han definit a partir de quatre criteris principals, dos de geogràfics i dos de socioeconòmics.

Des de la geografia:

- 1. Proximitat geogràfica.** Les unitats orogràfiques conformen unes àrees de relacions socioterritorials entre municipis i nuclis de poblament que permeten als mercats no sedentaris connectar-se. Així, les valls, les planes i les xarxes fluvials poden esdevenir elements bàsics que estructurin i relliguin el territori i defineixen àrees d'atracció i d'interrelació entre municipis.
- 2. Accessibilitat.** La connectivitat a través de la xarxa viària: les vies de comunicació principals faciliten la comunicació, la proximitat i l'accés als diversos municipis dins una mateixa àrea i dissenyen i structuren la mobilitat interna a través de diferents gradients jeràrquics, en funció de la centralitat dels mercats principals.

Des de la vessant socioeconòmica:

- 1. Àrees d'influència i d'atracció** que es construeixen al voltant dels centres de mercat i que esdevenen essencials per sostenir i cooperar amb els equipaments existents, principalment el comerç i els serveis.
- 2. Fluxos de productes i de persones** que s'identifiquen entorn del mercat i que organitzen, de manera ordenada, segons els dies de la setmana i el nivell d'especialització, els paradistes, productors i revenedors. La seva mobilitat conforma una xarxa densa de connexions de diferent intensitat entre els principals nodes de venda (Nordin, 1983).

És important remarcar que per definir els clústers d'entrada no es va considerar la demografia com una variable explicativa, donada la seva amplitud i variabilitat. Per exemple, en algunes zones el volum de població veïa condicionada pel turisme o per la població estacional. Per contra, s'ha volgut prioritzar el rol dels clústers amb l'objectiu de reforçar i valorar la idea de xarxa i de relació de proximitat amb el territori com a elements vinculats a la resiliència i –de manera independent– de la grandària d'un mercat (encara que, en part, continuen relacionats amb la demografia).

Sobre aquesta base, s'identifiquen quatre tipus de clústers (Fig.2) que, per la seva vinculació territorial, mantenen el nom de l'administració comarcal. Per simplificar la nomenclatura, s'adopten criteris físics per delimitar-los de manera més precisa:

- a. Clústers de muntanya:** Inclouen administrativament la Cerdanya i el Ripollès (CE1, RI1 i RI2). La ubicació és propera a les zones muntanyoses i a la frontera amb França. La seva forma i estructura es deu a l'orografia, que remarca de manera especial cadascuna de les valls que conformen la geografia d'aquests espais de muntanya. Des d'un punt de vista sociodemogràfic, s'ha tingut en

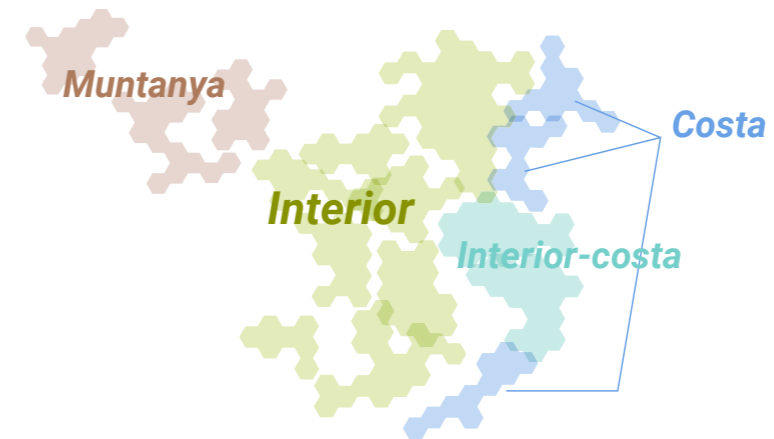

Figura 2 Les quatre tipologies de clúster proposades.
Font: Elaboració pròpia, 2023.

compte que el turisme, que és present a la zona de manera contínua quasi tot l'any, condiciona el funcionament i la dinàmica d'aquests mercats. Són àrees relativament aïllades o amb difícil comunicació amb la resta de comarques gironines i, per tant, tenen un funcionament de caire més aviat intern. Als clústers de muntanya estan inclosos 40 municipis, 11 dels quals tenen mercat.

- b. Clústers de costa:** L'Alt i el Baix Empordà (AE2, AE3 i BE3). La ubicació s'estén des de la muntanya al litoral, on els municipis presenten una alta estacionalitat a l'estiu, amb un augment notable de la població. La connectivitat es produeix cap a vies de l'interior, essent més difícil la connexió directa entre els municipis per l'orografia de la costa, dominada per la serralada litoral. Als clústers de la costa hi estan inclosos 40 municipis, 11 dels quals tenen mercat.
- c. Clústers d'interior-costa:** Baix Empordà (BE1 i BE2). La definició d'aquests clústers depèn principalment de l'extensa i densa xarxa viària entre comarques i municipis de l'interior i de la costa. Es caracteritzen per estar formats per poblacions importants a la línia de costa i múltiples municipis amb estructures i dimensions poblacionals distintes a la zona d'interior. La capital comarcal perd força a favor d'uns nuclis litorals d'ampli abast.
- d. Clústers d'interior:** Alt Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany i Selva (AE1, GA1, GA2, PE1, GS1, GI1, SE1 i SE2). Aquests clústers, donada la seva amplitud i complexitat territorial, s'han agrupat en diverses subunitats:
 - d.1. GA1/GS1/GA2:** la plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter Brugent, que també defineixen la xarxa viària de la comarca de la Garrotxa.
 - d.2. PE1:** clúster Pla de l'Estany, que aplega l'àrea circumdant de Banyoles i ressegueix la comarca.
 - d.3. AE1:** clúster Figueres, que genera pràcticament un àmbit d'abast comarcal.
 - d.4. GI1:** clúster Pla de Girona, que es defineix a partir de l'àrea d'influència de la ciutat i de les planes circumdants.
 - d.5. SE1 i SE2:** clústers de la Plana de la Selva i del Montseny-Guillerries, en funció de la connectivitat entre municipis i que es nodreix de mercats propers distribuïts ordenadament arreu del territori gironí.

L'escala territorial emmarca els mercats no sedentaris dins d'un àmbit que permet verificar agrupacions respecte a temes com la mobilitat, les característiques geogràfiques, la dimensió del mercat o el dies de mercat. Els clústers identifiquen els trets característics per zones, considerant que els mercats són entitats dinàmiques i que responen a múltiples factors canviants:

- **Demografia.** El nombre d'habitants representa teòricament el nombre de persones que s'han d'abastir, que pot ser molt diferent al llarg de l'any en zones turístiques, i tot i així no sempre hi ha una correspondència directa, perquè actualment no tots els mercats serveixen per abastir la població resident.
- **Accessibilitat.** L'accés al mercat pot ser amb mobilitat suau (a peu i en bicicleta) o mobilitat rodada (transport públic o privat). Aquesta aproximació s'ha considerat tant a escala urbana com extra urbana. Els aparcaments també són un factor determinant per l'èxit del mercat, sigui perquè els paradistes puguin aparcar, com també per l'ús que es fa a les zones rurals del cotxe per l'escassa presència al territori del transport públic o de sistemes de repartiments dels productes del mercat.
- **Recursos alimentaris del territori** com ara la presència d'hortes i de producció càrnia.
- **Complementarietat del mercat amb altres mercats del clúster** en dies diferents per facilitar l'hàbit d'anar al mercat.
- **Agents del mercats.** S'han estudiat les diverses rutes dels paradistes, siguin revenedors o productors.

Cal tenir en compte que tots aquest factors fan que els límits dels clústers siguin permeables, però, per a la finalitat de l'estudi, s'han considerat uns límits determinats que han sorgit de la combinació de les diferents variables.

L'escala urbana permet estudiar fins a quin punt persisteix:

- **La complementarietat amb el comerç i/o equipaments de proximitat** per fomentar la ciutat de proximitat respecte a la ubicació del mercat a la ciutat.
- **La presència de les grans superfícies al territori** que, en gran mesura, tenen un efecte negatiu sobre els mercats no sedentaris, ja que generen competència tant al mercat com al comerç de proximitat.

5.2 MÈTODES DE RECOLLIDA DE LES DADES

Diferents mètodes de recollida de dades, tant quantitatives com qualitatives, s'han utilitzat per a l'elaboració de la cartografia de l'atles dels mercats no sedentaris de la província de Girona. Mitjançant l'anàlisi de dades amb un sistema d'informació geogràfica (SIG) s'han elaborat els mapes que relacionen temàticament i de manera georeferenciada les dades obtingudes.

Mètode 1. Visites de reconeixement oculars a 60 mercats no sedentaris, sobre els 105 totals. Els mercats són la unitat de mesura de l'estudi, encara que siguin molt variables. A les visites de reconeixement es van

comptabilitzar el nombre de parades, tant de producte alimentari com no alimentari, i es van diferenciar per tipus de parada. Es va mapejar la ubicació de les parades del mercat i es va identificar el comerç de proximitat i les relacions que aquest estableix amb el mercat. A escala urbana, es van identificar qüestions vinculades a l'accessibilitat, la mobilitat i la proximitat a equipaments quotidians. A les parades alimentàries, es va observar el tipus de producte a la venda, la mida de la parada i la diversitat de productes a la venda.

Aquestes visites als mercats tenien un doble objectiu: per una banda, observar el mercat i reconèixer les particularitats que s'han mencionat anteriorment; i per l'altra, entrevistar els paradistes de les parades alimentàries.

Per determinar la mida mostral dels mercats a visitar es va fixar una confiança d'un 95 % per a l'estimació, amb una precisió del 10 %, i es va suposar el principi de màxima indeterminació, agafant com a unitat el mercat. Per a una població de N=105 mercats, es va calcular que era necessària una mostra mínima de n=51 mercats.

Amb la funció ALEAT (aleatòria) del full de càlcul Excel es van escollir els mercats a visitar, però amb unes limitacions, que van ser: a) que es visitessin els mercats més grans de cada clúster, perquè és on es concentren un major nombre de paradistes; b) que es visitessin tots els mercats de les capitals de comarca; c) que s'acongués una representativitat de la diversitat de mercats segons l'àrea on es troben i la seva dimensió. Amb aquestes limitacions, i fent el càlcul per a cada clúster, s'han visitat 61 mercats de 105.

Aquests 61 mercats són els que s'han estudiat des de l'escala urbana. A l'informe, però, s'inclouen amb el detall cartogràfic els que tenen més de dues parades.

Cal destacar que el dia de les visites es van registrar un nombre de parades que, en ocasions, no es correspon a les dades de què disposen els ajuntaments. Això és deu a diversos factors, que poden ser:

- personals dels paradistes, que no ha anat a mercat el dia de la visita;
- conseqüència de relacions internes del sistema, com ara l'estacionalitat de determinats mercats, que atrauen un major nombre de paradistes per la seva rendibilitat en temporada turística;
- per esdeveniments puntuals en altres municipis, com per exemple fires importants.

Mètode 2. Entrevistes presencials en profunditat amb 300 paradistes de producte alimentari dels mercats no sedentaris municipals (2021-2022). Les entrevistes han permès recollir principalment dades qualitatives dels paradistes presents als mercats visitats. Se'ls van fer preguntes per determinar:

- El seu perfil com a paradista, obtenint dades bàsiques com ara l'edat, el sexe, el tipus de negoci (familiar o no), el grau d'associacionisme, l'antiguitat de la parada al mercat, el tipus de paradista, segons si són productors o revenedors, entre altres.
- El perfil de la parada, amb dades sobre la procedència del producte a la venda (si són productors, amb quin percentatge de producció pròpia, i si són revenedors, segons on compren els productes que venen), la mida de la parada, el grau de diversitat de productes, quins productes venen, quins mercats fan a la setmana, si venen producte ecològic, si han incorporat noves tecnologies en la seva activitat, entre altres.
- La seva percepció sobre els hàbits dels consumidors: si els consumidors han canviat els hàbits de compra durant els últims anys (prenent com a referència el període de la pandèmia de la covid-19).

- La seva opinió respecte a possibles innovacions a incorporar als mercats no sedentaris que facilitin l'atracció de consumidors més joves, a partir de diferents opcions i recollint propostes que puguin aportar.

Durant el procés d'entrevista es van recopilar opinions personals sobre els paradistes en relació a la problemàtica generalitzada vinculada als mercats, a casos particulars en mercats concrets i al paper de l'administració en la promoció dels mercats no sedentaris.

A cada mercat visitat es va intentar entrevistar tots els paradistes de producte alimentari. Tot i això, no sempre va ser possible, per l'alta afluència de persones a la parada o per la poca disposició dels paradistes a respondre l'entrevista.

Els paradistes normalment freqüenten més d'un mercat a la setmana i sovint s'ha trobat els mateixos paradistes més d'un cop en mercats diferents. No s'han repetit les entrevistes; per tant, les 300 entrevistes són totes a paradistes diferents.

Cal destacar que, tot i que hi ha mercats que no hem visitat, igualment s'ha pogut cobrir un percentatge elevat d'entrevistats, ja que les entrevistes s'han realitzat en altres mercats que sí que s'han visitat. Als divuit municipis següents, tot i no haver-los visitat presencialment, hi hem obtingut un elevat percentatge de paradistes entrevistats:

1. Castelló d'Empúries (100 %)	10. Viladrau (100 %)
2. Darnius (100 %)	11. Campdevàrol (89 %)
3. L'Estartit (100 %)	12. Sils (86 %)
4. Les Planes d'Hostoles (100 %)	13. Cassà de la Selva (80 %)
5. Llambilles (100 %)	14. Celrà (80 %)
6. Maçanet de Cabrenys (100 %)	15. Quart (80 %)
7. Porqueres (100 %)	16. Castell-Platja d'Aro (78 %)
8. Sant Jordi Desvalls (100 %)	17. Riudellots (75 %)
9. Tortellà (100 %)	18. Santa Cristina d'Aro (75 %)

Així, considerant aquests divuit mercats més com a visitats, per l'alt nombre d'entrevistes realitzades, es calcula que el nombre de mercats on s'han realitzat entrevistes és de 79 sobre el total de 105 de la província de Girona, xifra que representa un 74 % del total.

Mètode 3. Dades proporcionades telefònicament pels ajuntaments (2023). Per obtenir el nombre de parades dels mercats dels municipis no visitats i contrastar altres informacions, com ara l'estacionalitat, la ubicació o la proximitat de comerç local a l'entorn del mercat, es va contactar telefònicament amb diversos ajuntaments.

Mètode 4. Dades en obert.

- Instamaps.** El Consorci de Comerç, Artesania i Moda (CCAM) de la Generalitat de Catalunya està treballant en un estudi sobre els mercats no sedentaris del conjunt de Catalunya. Aquest treball es va iniciar paral·lelament al present estudi, i l'any 2023 van publicar en obert

una cartografia dels mercats setmanals de Catalunya (consultable a: https://www.instamaps.cat/instavisor/dba068d7f7a9d6146a8693c7d018182b/Mercats_setmanals_de_Catalunya.html#11/42.0896/2.6399, data de consulta, juliol de 2023). La base de dades de la cartografia SIG recull el nombre total de parades fixes i eventuais dels mercats, segons dades proporcionades pels ajuntaments a través d'un formulari. En el marc d'aquest estudi, s'han utilitzat aquestes dades per contrastar-les amb les obtingudes durant les visites oculars.

- Idescat.** S'han utilitzat dades del cens de l'Idescat de l'any 2021 per elaborar les gràfiques de població, ja que l'informe es va començar a elaborar l'any 2022.
- XIFRA (Sistema d'Informació Estadística Local).** Les dades i mapes del XIFRA s'han fet servir com a material de treball a la cartografia.
- ICGC i hipermapa de Catalunya.** Les dades cartogràfiques s'han obtingut de dues fonts. De l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya s'han utilitzat les bases cartogràfiques a escala 1:5000 per a l'elaboració dels plànols urbans i el mapa d'ombres. I de l'hipermapa de Catalunya s'han extret les bases cartogràfiques de límits administratius, caps de municipis, comarques i infraestructures.

5.3 MÈTODES D'ANÀLISI

5.3.1 Classificació dels paradistes

Els paradistes s'han segmentat en tres grups, ja que segons el tipus, estableixen relacions amb el territori molt diferents del tipus socioeconòmic, de procedència del producte, dels fluxos que estableixen amb altres mercats, del tipus d'interacció que estableixen entre ells i amb els consumidors, entre altres. Aquesta tipificació és:

- **Revenedors:** Paradistes que venen productes que compren a intermediaris, com per exemple magatzems majoristes (Mercabarna, Mercagirona o Mercavallès), o bé directament a proveïdors de productes específics.
- **Productors revenedors:** Paradistes que venen tant producte de collita pròpia com producte comprat a intermediaris. Els productes de collita pròpia no superen el 60 %, en el total de la parada.
- **Productors:** Paradistes que venen productes que provenen, un 60 % o més, de collita pròpia.

La categoria de revenedors es defineix clarament, però els paradistes de les altres dues categories poden canviar en funció de l'estació de l'any. Sobretot a l'hivern, molts dels paradistes productors han de comprar més producte a intermediaris per no perdre clients.

Aquesta situació es va reflectir a les entrevistes, en les quals es va preguntar pel percentatge de producció pròpia. En els casos en què hi havia una diferència de percentatge important segons l'estació, a la base de dades es va incloure la mitjana entre els dos valors.

5.3.2 Càlcul de la diversitat de parades i productes

Els mètodes utilitzats per analitzar les dades han estat bàsicament cartogràfics i estadístics.

L'anàlisi de dades s'ha executat mitjançant un sistema d'informació geogràfica (SIG). Específicament, l'anàlisi de la concentració de mercats s'ha realitzat mitjançant una anàlisi kernel, que calcula la densitat mesurant una magnitud per unitat d'àrea a partir d'entitats de punts.

Alguns dels indicadors, com ara la complementarietat, s'han determinat a partir de l'anàlisi cartogràfica, mentre que per a altres indicadors, com ara la diversitat de parades alimentàries o la diversitat de productes alimentaris, s'han utilitzat fórmules comprovades com l'índex de Shannon, que s'utilitza sobretot en ecologia per a mesurar la biodiversitat específica d'un ecosistema, ja que mesura la probabilitat de seleccionar totes les espècies en la proporció amb la qual existeixen a la població. L'índex H augmenta a mesura que: 1) augmenta el nombre d'espècies i 2) els individus es distribueixen uniformement. Per exemple, un valor H=0 indica una comunitat que només té una espècie. Aquest índex mesura la uniformitat d'espècies en una comunitat, és a dir, com de similars són els valors de l'abundància de diferents espècies en una comunitat.

$$H = - \sum_{i=1}^n p_i \log_2 p_i$$

on p_i és la proporció del nombre total d'individus de l'espècie i .

Aplicat a l'anàlisi urbana des de la perspectiva del comerç, s'utilitza per mesurar la diversitat en funció de la varietat d'unitats trobades a cada àrea d'estudi (Aguilera i Bárcenas, 2014). En el cas concret d'aquest informe, es considera que N és el nombre de parades de cada tipus, considerant un total de 18 parades diferents, ja que són les que es van identificar en el conjunt de mercats analitzats. A tall d'exemple, es presenten quatre casos per veure, de manera comparativa, la relació entre l'índex de Shannon i la mida del mercat. Com s'observa a la taula, la dimensió del mercat no garanteix una diversitat elevada de parades de producte alimentari (Taula 5).

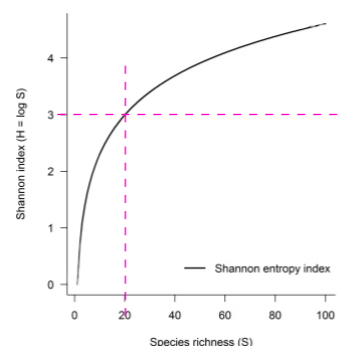

Figura 3. Relació entre la riquesa d'espècies i l'índex de Shannon. Font: Adaptació de *Indices of diversity and Evenness* (Zeleny, David). Consultat a data setembre de 2023 a: <https://www.davidzeleny.net/anadat-r/doku.php/en:div-ind>.

Per establir els barems de diversitat, s'han pres els de referència segons Shannon. El gràfic exponencial (Figura 3) demostra com a major riquesa d'espècies, l'índex és més alt, interpretant-se que valors menors a 2 són ecosistemes amb una diversitat d'espècies relativament baixa, mentre que els majors a 3 són alts. Amb alguna variació, es considera que la diversitat de parades és alta en un valor superior a 2,5, i que és baixa quan és inferior a 1,9. Cal destacar també que l'índex de Shannon està basat en la uniformitat, un concepte molt rellevant en ecologia, fent referència al grau en què les espècies estan representades al llarg de la mostra. Quan aquesta última és molt uniforme, l'Índex de Shannon és més sensible a la riquesa.

Tipus de parades alimentàries (18)	BORDILS			ANGLÈS			BANYOLES			CAMPDEVÀNOL		
	N. parades (N)	pi	pi*log2*pi	N. parades (N)	pi	pi*log2*pi	N. parades (N)	pi	pi*log2*pi	N. parades (N)	pi	pi*log2*pi
Fruita i verdura	3	1,000	0,00	4	0,571	-0,46	14	0,538	-0,48	3	0,333	-0,52
Carn i embotits	0	0,000	-	0	0,000	-	2	0,077	-0,28	1	0,111	-0,35
Peix (bacallà inclòs)	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
Formatge	0	0,000	-	0	0,000	-	2	0,077	-0,28	0	0,000	-
Herbolari	0	0,000	-	0	0,000	-	1	0,038	-0,18	1	0,111	-0,35
Mel	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
Fruita seca	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
Olives	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
Galetes, rebosteria	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	1	0,111	-0,35
Parada alimentària múltiples productes	0	0,000	-	2	0,286	-0,51	5	0,192	-0,45	1	0,111	-0,35
Pollastres a l'ast, rostisseria	0	0,000	-	1	0,143	-0,40	1	0,038	-0,18	1	0,111	-0,35
Ous	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	1	0,111	-0,35
Bolets i altres productes locals	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
Te i cafè	0	0,000	-	0	0,000	-	1	0,038	-0,18	0	0,000	-
Pa i pastes	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
Menjar preparat	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
Xurreria	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
Bar, guingueta	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-	0	0,000	-
SUMA ALIMENTARI	3	1	0,00	7	1	-1,38	26	1	-2,05	9	1	-2,64
Índex de Shannon de parades alimentari			0,00			1,38			2,05			2,64

Taula 5 Exemples de càlcul de l'índex de Shannon per a alguns dels mercats analitzats.

6. ATLES DELS MERCATS NO SEDENTARIS DE LA PROVÍNCIA DE GIRONA

Pel càlcul de la diversitat de parades s'han utilitzat les dades de recompte durant les visites de camp o les dades proporcionades pels mateixos ajuntaments. Pel càlcul de la diversitat de productes s'han utilitzat dades extretes de les entrevistes a paradistes, on es van anotar en detall els diversos productes venuts a la parada. Per tant, cal tenir en compte que en els mercats on el nombre d'entrevistats és menor al 50%, el valor de l'índex pot no ajustar-se a la realitat. En els casos de tenir molts pocs entrevistats, s'ha considerat que no hi havia hagut dades suficients per calcular l'índex.

5.4.3 Reptes de l'elaboració de l'atles

El tema dels mercats no sedentaris havia estat estudiat, fins ara, al Llibre blanc dels mercats no sedentaris (2005), i actualment el CCAM n'està elaborant un informe. Els dos informes, el nostre i el que hauria de presentar el CCAM, seran molt complementaris i donaran una visió complexa força interessant.

Un dels primers problemes d'aquest informe és que existeixen poques dades a escala local, i encara menys a les infralocals, que permetin cartografies georeferenciades prou acurades.

Les dades que tenen els ajuntaments no són uniformes i les modalitats per donar les concessions poden variar força, cosa que evidencia un cop més com sovint hi ha poc interès de part de l'administració local en aquest tema. Per aquest motiu es va decidir fer una anàlisi a partir de les visites de camp, durant les quals s'ha entrevistat 300 paradistes, que representen un 75 % del total, en 60 mercats d'un total de 105.

A aquest primer problema s'hi afegeix que el sistema alimentari abraça una gran quantitat d'agents (productors, revenedors, consumidors, administració local), i la seva àrea de pertinença territorial també és molt variable, tenint en compte la procedència dels paradistes, del producte i dels clients. Tots aquests factors fan que per intentar restituir un estat de la qüestió s'hagin hagut de fer simplificacions, com per exemple en la tipologia de paradistes o en la definició d'àrees com els clústers, però que permeten donar algunes respostes en situacions molts diverses i canviants. Aquestes simplificacions poden ser conceptualment discutibles, però solament així ens va semblar possible explicar l'enorme complexitat del sistema.

Un altre problema va ser la variabilitat quant a nombre de parades dels mercats durant l'any, sobretot els de costa, i el temps necessari per fer les visites de camp. Les dades que reportem provenen d'una única visita de camp. Possiblement en un altre període de l'any o un altre dia el nombre d'entrevistes hauria estat diferent. Aquest aspecte queda en part compensat pel fet que, sabent on van durant la setmana els paradistes, hem pogut rectificar alguna xifra. Les visites de camp tampoc van ser fàcils, perquè els paradistes sovint tenien clientela i era complicat conduir les entrevistes o preferien no respondre. En aquest sentit, algunes dades quantitatives són difícils de preguntar, com per exemple el nombre de quilos venuts o el guany, uns temes molt importants però delicats, en aquest context.

Finalment, totes les variables que hem anat descobrint han estat objecte de debat per intentar no perdre conceptes i informació que podien ser d'interès.

6.1 ESTRUCTURA DE L'ATLES

L'atles s'explica fonamentalment amb la cartografia, les taules i gràfics estadístics i els textos que els acompanyen. En total són 134 mapes, i l'atles està dividit en dues grans parts, desiguales en quantitat de pàgines: l'anàlisi territorial (AT) i les anàlisis dels clústers de mercats, que inclouen tant la visió territorial per a cada clúster com l'anàlisi urbana de cada mercat analitzat.

Amb la cartografia d'anàlisi territorial, que inclou tota la província de Girona, es proporciona una visió general del sistema de mercats no sedentaris de la província de Girona per entendre les possibles xarxes de mercats a partir d'una visió geogràfica i analitzant la periodicitat dels mercats. Per considerar la influència del turisme sobre la mida dels mercats es van diferenciar els mercats de cap de setmana dels mercats de dies feiners. Els mercats s'analitzen a partir de la parada com a unitat. La parada, com a unitat de mesura, no s'ha ponderat respecte a la seva mida, però ha servit per analitzar la relació entre parades alimentàries i no alimentàries.

L'ampliació de l'anàlisi a l'escala de clúster permet aprofundir en temes que comporten mostrar els "moviments i fluxos" dels paradistes, que posen èmfasi en aspectes diferents, com ara la petjada de carboni del menjar present als mercats o la relació entre els productes a la venda i la producció agrària de proximitat. Aquests fluxos, que tenen comportaments molt diferents entre paradistes revenedors, productors revenedors i productors, mostren altres agrupacions possibles dels mercats no sedentaris, no basades en el punt de vista geogràfic, sinó atenent al profit econòmic, cap als grans mercats de la costa o d'interior.

Cada clúster inclou l'anàlisi urbana dels mercats que tenen més de dues parades. Es va considerar de no analitzar en profunditat els mercats que tenen només una o dues parades perquè moltes de les variables que s'han considerat no tindrien consistència, com per exemple l'índex de diversitat, encara que els mercats petits, a vegades, són mercats nous i poden indicar un canvi de tendència.

Les 42 anàlisis urbanes es focalitzen sobre les relacions dels mercats no sedentaris amb els mercats coberts, si n'hi ha, i el comerç de proximitat i l'accessibilitat a peu al mercat.

Un diagrama mostra la ubicació del mercat respecte al conjunt de l'àrea urbana del municipi i el relaciona amb el sistema d'infraestructures de mobilitat a gran escala (carreteres i ferrocarril), elements naturals com els rius o grans parcs, i els supermercats, siguin grans o petits, que sovint es consideren els grans competidors dels mercats no sedentaris.

La cartografia, que ocupa bona part de cada làmina, analitza la relació del mercat amb el comerç de la zona i els equipaments municipals, considerant el mercat no sedentari també com un equipament municipal més dins el sistema urbà.

6.2 GLOSSARI PER A LA LECTURA DE L'ATLES

Entorn alimentari: indica el conjunt de factors entre els quals hi ha la tipologia dels establiments minoristes d'aliments, la seva disponibilitat, qualitat i preu d'una àrea geogràfica determinada i la seva associació amb els patrons de compra, la dieta dels seus residents. Hi ha un interès creixent per estudiar el paper d'aquests entorns i els resultats en la salut vinculats amb l'alimentació.

Estratègia Alimentària: indica l'eina per transformar el sistema alimentari en un model més sa, just, saludable, sostenible, resilient i autosuficient. És el resultat final del procés que inclou: una visió global de les dimensions verticals dels esglaons del procés (des de la producció al consum) com, de les implicacions de caire horitzontal (salut, benestar, medi ambient, economia, cultura i educació).

Equipament alimentari: indica agrupacions de llocs de venda independents d'alimentació o relacionats amb aquesta, instal·lats en un sol recinte, en nombre variable, disposats en forma de compartiments separats, agrupats per especialitats, segons la seva activitat, però constituint una unitat funcional, amb serveis comuns. Exemples: mercat, obrador, centre logístic i de distribució, magatzem, entre altres.

Índex de diversitat de parades alimentàries: Indica la diversitat de parades en funció de la varietat d'unitats trobades a cada mercat. Un índex de diversitat per sobre de 4 és alt, i indica que hi ha moltes parades diferents en un nombre important; un nivell de diversitat baix indica que hi ha poques parades i que són del mateix tipus. L'índex s'ha calculat prenent la referència de l'índex de Shannon aplicant-hi les dades del nombre i tipus de parades obtingudes, o bé de les visites oculars o bé de les consultes telefòniques als ajuntaments.

Índex de diversitat de producte alimentari: Indica la diversitat de productes en funció de la varietat d'unitats trobades a cada mercat. Un índex de diversitat alt indica que al mercat es venen molts productes diferents en una quantitat considerable, tenint en compte el total possible. Un índex de diversitat baix indica que es venen pocs productes diferents. L'índex s'ha calculat prenent com a referència l'índex de Shannon aplicant-hi les dades obtingudes de les entrevistes als paradistes, en les quals s'han registrat els diferents productes en venda a cada parada.

Mercat no sedentari: També anomenat mercat setmanal, és aquell que cada dia es munta i desmunta. Poden tenir periodicitat diferent de la setmanal, per exemple tres cops a la setmana, o existir solament en alguns períodes de l'any.

Mercat cobert: o mercat fix, és un edifici on es fa mercat, normalment (a la província de Girona) tots els dies laborables, encara que hi ha mercats de costa que en fan també els diumenges, com ara Sant Feliu de Guíxols.

Mida de la parada: Les parades, segons la normativa, es mesuren en mòduls. Un mòdul equival a tres metres lineals.

Nivell de complementarietat amb l'entorn (NCE): Indica quina relació de complementarietat s'estableix entre el mercat no sedentari i l'entorn urbà on s'ubica, considerant tant el comerç local com altres elements atractors de fluxos de persones, com per exemple els equipaments de proximitat. S'estableixen tres nivells:

- un mercat amb un nivell de complementarietat alt significa que al seu entorn hi ha comerç (sigui en planta baixa i divers i en quantitat, un mercat fix, o bé supermercats) i/o equipaments quotidians que, ens hores punta, faciliten l'apropament de potencials consumidors a la zona del mercat i estableixen una sinergia entre els diferents serveis.
- un mercat amb un nivell de complementarietat mitjà significa que al seu entorn hi ha alguns equipaments i/o serveis de restauració que fomenten l'activitat social, però hi ha poc comerç quotidià a la rodalia del mercat.
- un mercat amb un nivell de complementarietat baix significa que al seu entorn hi ha poc comerç local, sigui per la ubicació del mercat lluny de l'àrea comercial urbana, o bé perquè el municipi és petit i gairebé no disposa de comerç local. Si el mercat es troba proper a un equipament amb horari diferent al seu (per exemple, un equipament esportiu un matí de dia laborable), també es considera que té nivell baix.

Producció de proximitat: Productes agroalimentaris que es posen a la venda per al consumidor final a una distància relativament petita respecte del lloc de producció i amb la intervenció, com a molt, d'un sol intermediari en el procés de comercialització.

Paradistes productors revenedors: Paradistes que venen tant producte de collita pròpia com producte comprat a intermediaris. Els productes de collita pròpia no superen el 60 %, en el total de la parada.

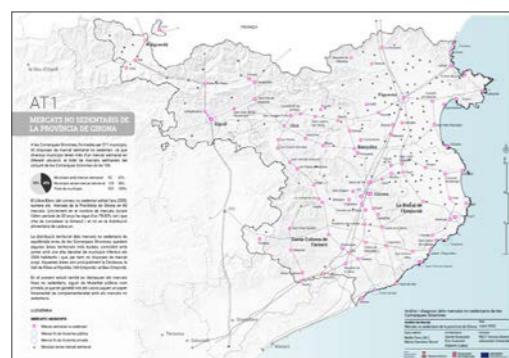
Paradistes productors: Paradistes que venen productes que provenen, un 60 % o més, de collita pròpia. Proveïdors: Subministren un o diversos productes als paradistes, sigui mercaderia pròpia o com a revenedors d'altres empreses. Normalment es tracta de productes específics que no es compren a l'engròs, i que al mercat es comercialitzen a les parades alimentàries de producte variat (olives, fruita seca, espècies, peix en salaó, conserves, embotits, formatges i lactis, etc.).

Paradistes revenedors: Paradistes que venen productes que compren a intermediaris, com per exemple magatzems majoristes (Mercabarna, Mercagirona o Mercavallès), o bé directament a proveïdors de productes específics.

Urbanisme alimentari: indica disciplina i tècnica que examina la complexa relació entre l'alimentació i la ciutat avaluant el potencial de noves estratègies urbanes, paisatgístiques i arquitectòniques per a la integració de la producció, el processament, la distribució i el consum d'aliments a la ciutat.

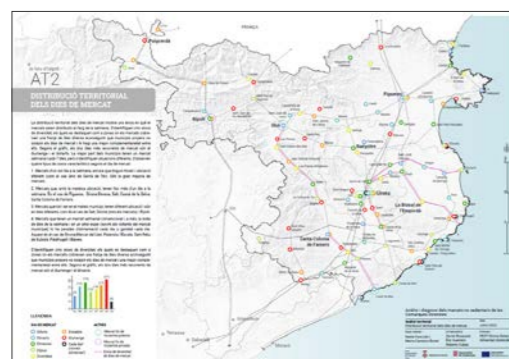
6.3 GUIA PER A LA LECTURA DE L'ATLES

L'Atlas dels mercats no sedentaris de la Província de Girona s'estructura en tres parts: 1) l'anàlisi territorial, on s'ofereix la panoràmica general del sistema de mercats de la província; 2) l'anàlisi a escala de clúster i urbana, que inclou l'anàlisi dels paradistes i del producte de proximitat i permet focalitzar el rol dels mercats a les dues escales; i 3) la comparativa entre clústers i una infografia de dades generals sobre els mercats. A continuació, es presenten les làmines de l'anàlisi indicant aquelles qüestions que poden presentar dubtes als lectors i lectores.

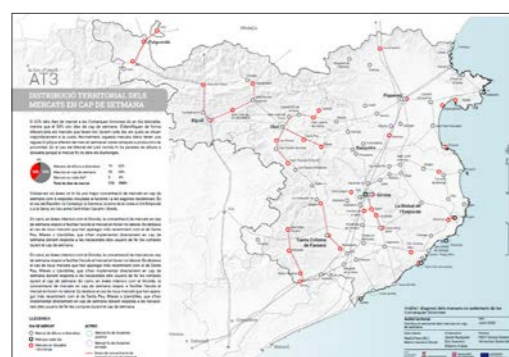

6.3.1 ANÀLISI TERRITORIAL

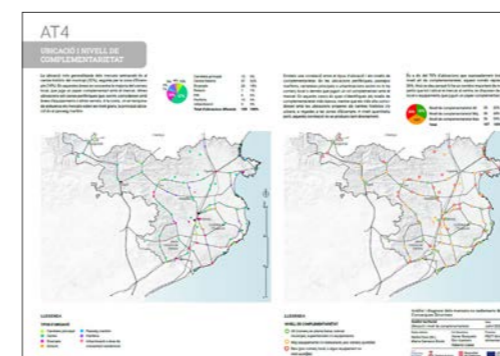
AT1. Mercats no sedentaris de la Província de Girona: es presenten el conjunt de mercats no sedentaris de la província, incloent els mercats fixes, en relació a la resta de municipis sense mercat no sedentari. Això permet identificar les principals àrees de concentració de municipis sense mercat. Es situen tants símbols com mercats.

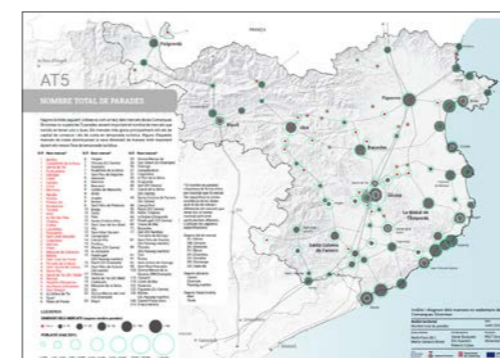
AT2. Distribució territorial dels dies de mercat: els mercats es representen segons el dia de la setmana. Hi ha municipis, amb més d'un mercat en diferent dia, o mercats que tenen lloc en dos o més dies a la setmana. Aquestes situacions es representen amb diversos símbols semisuperposats. A part dels 7 dies setmanals, s'inclou la categoria "Cada dia" que, amb variacions segons el cas, s'aplica als mercats que tenen lloc tant en dia laborable com en cap de setmana. Es destaquen els eixos de diversitat territorials en aquelles àrees on els mercats cobreixen una franja de dies diversa.

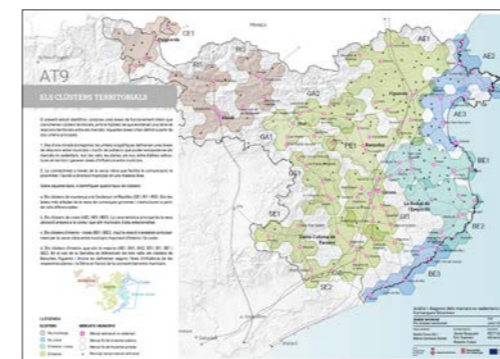
AT3. Distribució territorial dels mercats en cap de setmana: els dies de mercat es representen de manera simplificada segons si el mercat té lloc en cap de setmana, en dia laborable, o cada dia. Es representen també els eixos de concentració de mercats en cap de setmana.

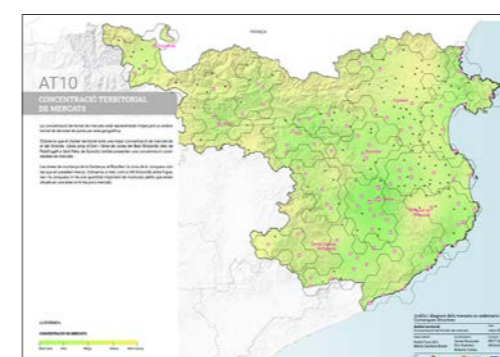
AT4. Ubicació i nivell de complementarietat: per la relació que hi ha entre la ubicació del mercat i el nivell de complementarietat proposat, els dos conceptes es representen junts per facilitar la comparativa. S'identifiquen 7 tipus d'ubicacions diferents. El nivell de complementarietat s'expressa segons tres valors qualitius: Alt, quan el mercat està proper a comerç en planta baixa, mercat fix, supermercats i/o equipaments; Mig, quan el mercat està a prop d'equipaments i/o serveis de restauració, però hi ha poc comerç quotidià; i Baix, quan escasseja el comerç local o no n'hi ha.

AT5. Nombre total de parades: es representa el nombre total de parades per cada mercat posant-la en relació amb la població. En els casos en què hi ha més d'un mercat, el símbol es superposa i apareix un cercle blanc que permet diferenciar un mercat de l'altre. Aquest plànol es complementa amb els tres següents sobre el nombre de parades segons si són de producte alimentari (AT6), no alimentari (AT7) i la proporció de parades alimentàries i no alimentàries (AT8). Permet observar les variacions que es produeix segons el tipus de parada.

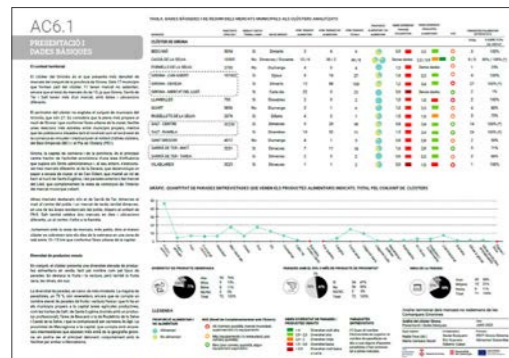
AT9. Clústers territorials: Ubicació i diferenciació dels clústers territorials proposats segons els quatre tipus: muntanya, costa, interior-costa i interior.

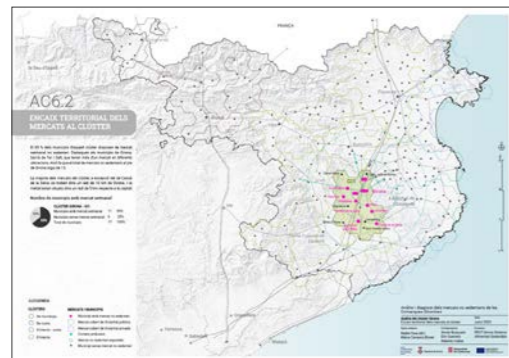
Concentració territorial de mercats: mitjançant un anàlisi kernel es representen les àrees de més concentració de mercats (verd) i les que en tenen menys (groc).

6.3.2 ANÀLISI PER CLÚSTERS

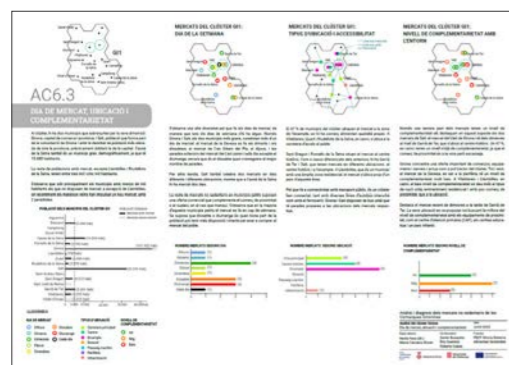
En aquesta part de l'anàlisi, l'aproximació es fa per clústers o paquets de clústers i inclou una sèrie d'anàlisis urbans dels mercats analitzats que tenen més de dues parades.

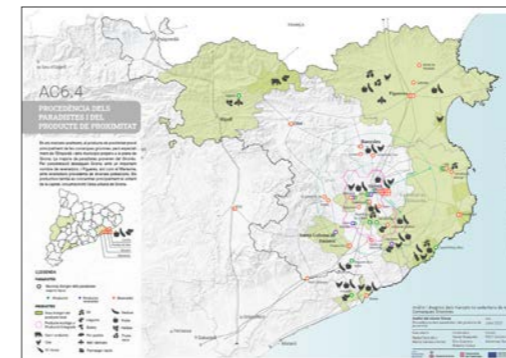
Presentació i dades bàsiques: la primera taula inclou les dades generals dels mercats presents al clúster analitzat. Se'n destaca el càlcul de l'índex de diversitat de parades i de productes, que s'ha calculat segons s'explica a l'apartat de metodologia. La taula serveix per valorar l'índex segons el percentatge d'entrevistats per cada mercat. La mateixa diversitat de productes es representa amb un gràfic de línies per identificar els productes més venuts en el conjunt del clúster o paquet de clústers. Els tres gràfics circulars recullen dades extretes de les entrevistes.

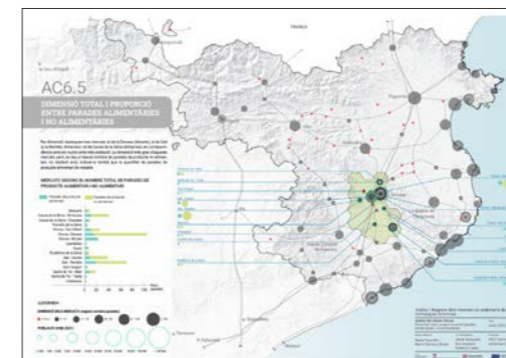
Encaix territorial dels mercats al clúster: es situen els mercats en relació a l'àrea del clúster establint el radi de proximitat des de la ciutat més important. En els casos en què s'han identificat espais de comerç no sedentari (excepte les fires), s'han ubicat el mapa segons la llegenda.

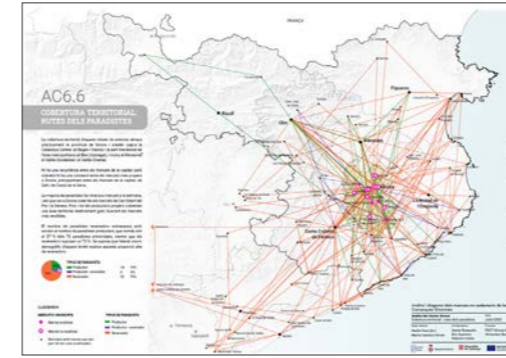
Dia, ubicació i complementarietat: es presenten tres aspectes dels mercats que estableixen una certa relació entre ells, especialment el tipus d'ubicació i el nivell de complementarietat. En el cas de la ubicació i l'accessibilitat, el diagrama incorpora les connexions mitjançant transport públic (viari i ferroviari) que existeixen entre els municipis del clúster.

Procedència dels paradistes i del producte de proximitat: a partir de les dades extretes de les entrevistes a paradistes, per una banda es situen els paradistes segons tipus a cada municipi que li correspon; i per l'altra, els municipis o comarques d'on procedeix el producte local tal com han indicat els mateixos paradistes. La lectura cal fer-la considerant tant el plànol de la província de Girona com el de Catalunya, ja que en tots els casos, aquestes relacions sobrepassen els límits de la província.

Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries: es relaciona la dimensió dels mercats del clúster amb la proporció entre el nombre de parades alimentàries i no alimentàries per facilitar la interpretació.

Cobertura territorial: rutes dels paradistes: plànol elaborat a partir dels mercats que els paradistes fan a la setmana, segons entrevistes. Les línies s'han traçat generant el polígon més ampli possible, entenent que és la cobertura territorial màxima que cobreixen amb la seva parada. Això permet observar fluxos recurrents entre mercats, tant dins com fora del clúster, així com tendències de proximitat. Aquest plànol es complementa amb els dos següents, segmentats segons tipus de paradistes, per observar millor les tendències que apareixen per cada tipus.

Plànols urbans de mercats: principalment hi apareixen tres elements: les dades generals sobre el mercat, destacant-se la comparativa entre el nombre de parades registrades amb el nombre de parades fixes del CCAM (Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya) (2023) i el nombre de parades del Llibre blanc de comerç no sedentari (2005). El diagrama superior - esquerra representa la ubicació del mercat respecte l'àrea urbana i els supermercats, sobretot els més grans, sovint ubicats en àrees d'activitat econòmica (color lila). En el plànol gran es representa el mercat segons el tipus de parades en relació al comerç de proximitat segons tipus, els equipaments i les àrees d'aparcament.

7. CONCLUSIONS

6.3.3 COMPARATIVA ENTRE CLÚSTERS I DADES DE LES ENTREVISTES

A l'última part s'inclou una comparativa entre clústers prenent tres dels aspectes analitzats: la procedència del producte de proximitat, la procedència dels paradistes i la cobertura territorial.

Per cadascun d'ells se n'ha fet una abstracció i simplificació, destacant aquelles tendències més visibles, com una interpretació dels mateixos plànols presentats a l'anàlisi per clústers.

La comparativa ens permet veure diferències entre les diverses àrees territorials, possibles relacions de complementarietat que s'estableixen entre mercats i clústers així com tendències vinculades a la connectivitat i a l'accessibilitat.

La infografia de dades generals recull, de forma gràfica, la interpretació de dades recollides durant les entrevistes i el treball de camp pel conjunt de la Província de Girona.

7.1 ESTRUCTURA DEL SISTEMA DE MERCATS I MODELS DE MERCAT

A escala territorial la concentració de mercats identifica les variacions que ajuden a comprendre l'estructura del sistema de mercats no sedentaris que està vinculada als models de mercat caracteritzat pel tipus de paradista i client associat.

La concentració de mercats no sedentaris a la Província de Girona, respon a tres tipus de situacions. Per una banda, hi ha el cas de la capital de la província, Girona, que està envoltada de municipis amb una entitat poblacional destacable i, per tant, amb una major densitat de població en conjunt. Això facilita que tot i les distàncies curtes entre municipis veïns i la bona connectivitat entre ells, hi hagi més pols de venda no sedentària. Per altra banda, s'identifica el cas de Figueres, ciutat envoltada per molts municipis amb entitat poblacional molt reduïda. Això fa que Figueres funcioni com a principal pol atractor de la zona i, per tant, que hi hagi molts menys municipis que disposin de mercat setmanal amb una certa entitat. Per últim, els cas més generalitzat és que els mercats es concentren en els municipis que es recolzen en els eixos viaris principals.

Els mercats amb més paradistes productors (inclou PR) presents als mercats són els mercats de muntanya (45%), els d'interior-costa (41%) i els del Pla de l'Estany (42%). En canvi, els clústers amb més revenedors són el de Girona (74%) i el de la Selva (70%) que tenen bona connectivitat amb els grans corredors viaris. Ambdues situacions tenen una correspondència directa amb el model de mercat i amb el tipus d'usuari.

Més concretament, els productors tenen producte de qualitat mitjana-alta i alguns són de producció ecològica, i no solen fer ofertes econòmiques ni rebaixar els preus. Això fa que l'usuari de la parada hagi de tenir un poder adquisitiu més elevat. En el cas dels revenedors, existeixen diversos perfils. Tot i que n'hi ha que venen producte de qualitat mitja, o de qualitat mitja-alta, és recurrent trobar paradistes revenedors que venen producte de més baixa qualitat i a preu molt econòmic. Aquest fet atrau a un tipus d'usuari de poder adquisitiu molt més baix. Quan un mercat concentra moltes parades d'aquest tipus, es produeix una descompensació respecte els usuaris potencials que comprarien a paradistes productors i, a causa de l'efecte en cadena, hi ha una repercussió sobre la viabilitat de les parades de productors.

Aquesta viabilitat es pot promoure des de diverses iniciatives que ja s'estan explorant en contextos com l'Economia Social i Solidària o dins el mateix col·lectiu de paradistes. Per una banda, cal tenir en compte que no és una qüestió només de promoure mitjançant inversió directa sobre els paradistes (per exemple, amb subvencions), sinó que cal comprendre com funcionen i quines necessitats canviants tenen. Per això, el cooperativisme permet buscar respostes col·lectives, aconseguir una major resiliència i permet compartir les situacions de dificultat i precarietat en què moltes vegades es troben els petits productors. Alguns exemples de respostes col·lectives a explorar són les parades compartides entre diversos productors en temps de collita (que és quan els és més difícil compaginar la feina presencial a la parada amb la feina al camp o a l'hort) o les distribucions compartides als municipis on fan mercat amb altres paradistes.

7.2 COMPARACIÓ ENTRE CLÚSTERS: TENDÈNCIES

En analitzar els clústers s'observa que hi ha franges de transició entre un clúster i un altre. Per aquest motiu, sembla necessari no entendre'ls com a àrees que posen límits al territori i al sistema de mercats, sinó que dibuixen unes àrees d'influència, variables o flexibles, que defineixen un entorn potencial per establir-hi sinèrgies i perquè s'hi produeixin complementaritats socioterritorials.

La comparació entre tres dels aspectes analitzats en l'atles (procedència dels paradistes, procedència dels productes i cobertura territorial dels paradistes), identifiquen tendències generals que estan directament vinculades a la relació entre els mercats no sedentaris i la capacitat d'incidir en la transició agroecològica.

- **Procedència dels paradistes:** els paradistes, independentment de si són productors o revenedors, són principalment de les comarques gironines. Els clústers de la Selva (SE1 i SE2) són els que incorporen més paradistes de les àrees del Maresme i del Vallès Oriental i Occidental. En contrast, els clústers d'interior-costa (BE1 i BE2) i els de la Garrotxa (GA1, GA2 i GS1) concentren un major nombre de productors de l'àrea del clúster que la resta.
- **Procedència del producte de proximitat:** La província de Girona és l'espai de procedència principal del producte de proximitat que es ven als mercats no sedentaris. Hi ha alguns clústers que concentren l'origen dels productes d'una àrea més concreta, com per exemple els de la línia de la costa, especialment del Baix Empordà, a la zona de Palamós i Palafrugell. És destacable l'estratègia d'aquests municipis i mercats de promoure la venda de proximitat mitjançant el certificat proporcionat per la Generalitat de Catalunya que s'incorpora a la mateixa parada. La Cerdanya és l'únic clúster que incorpora producte de proximitat de dins de la mateixa comarca.
- **Cobertura territorial dels paradistes:** Aquest és l'aspecte que presenta més diferències entre clústers. En volum, hi ha una tendència general a ajuntar-se cap a la costa. Així mateix, en els clústers propers a altres comarques la tendència és a estirar la cobertura territorial. Així, la Cerdanya, el Ripollès i la Selva s'allarguen cap a la província de Barcelona. La resta, s'inclinen a potenciar les relacions entre els mercats de capital de comarca. En general, els productors fan menys rutes i més curtes, mentre que els revenedors fan més mercats a la setmana, i aquests poden estar més allunyats entre si.

7.3 SISTEMA DE MERCATS EXTENS PERÒ POC ESTRUCTURAT

A la província de Girona, els 105 mercats no sedentaris conformen un sistema d'equipaments comercials extens i amb una bona cobertura territorial. En queden al marge la majoria de municipis (un 58 %) pel fet de tenir pocs habitants i, per tant, de no arribar a generar una demanda suficient per sostenir l'activitat d'un mercat propi. Per altra banda, els municipis que tenen mercat no sedentari responen a diferents tipologies, segons la grandària, la localització, la connexió i la influència, un fet que també determina diferents tipologies de mercats.

Aquestes observacions indiquen que per consolidar i estructurar el sistema de mercats existent no cal crear-ne de nous per cobrir les àrees on no n'hi ha, sinó que cal implementar unes altres estratègies per potenciar les relacions socioterritorials entre municipis i reforçar el paper dels mercats existents, tant a escala local com regional, com per exemple:

- **Facilitar la relació entre els mercats i la xarxa de productors locals i de proximitat:** tot i la proximitat a les àrees de producció alimentària, als mercats hi ha un increment progressiu de venda de productes d'origens llunyans. Això passa per diversos motius: la globalització i les importacions de productes d'altres països, la demanda de productes de fora de temporada, la dificultat de les petites explotacions per ser competitives en un sector cada vegada més industrialitzat i globalitzat i la manca de relleu generacional, per destacar-ne alguns. El 37 % de la superfície de la província de Girona es dedica a conreus, majoritàriament extensius per a la producció de pinso per als animals; en qualsevol cas, però, té possibilitats de reconversió per poder abastir bona part de la població amb productes propis (Callau, 2022).
- **Facilitar la relació entre paradistes i botiguers locals:** amb activitats a escala ciutadana que poden unir les expectatives i objectius dels dos col·lectius per a una política alimentària sostenible.
- **Impulsar i reforçar les xarxes de mobilitat interurbana:** una característica comuna de les àrees més rurals és que la cobertura mitjançant transport públic és deficient, i es produeix dependència respecte al vehicle privat. Utilitzar l'estructura del sistema de mercats per reforçar la xarxa de transport públic interurbana, especialment durant els dies de mercat, podria aportar nous usuaris a mercats que ja existeixen. L'aproximació des de l'àrea del clúster pot contribuir al disseny d'aquesta xarxa de mobilitat, ja que els clústers identifiquen i pretenen potenciar les relacions naturals entre municipis.
- **Aplicar polítiques de promoció dels productors locals i de proximitat:** pot facilitar i incentivar l'activitat del sector i reconnectar l'espai del mercat amb l'espai productiu del seu voltant. Les lleis de concurrència competitiva que obliguen a publicar concursos públics per a paradistes per accedir a una plaça al mercat i l'excessiva burocràcia, en alguns casos, són eines que dificulten l'accés dels petits productors. Tanmateix, en el marc d'aquests concursos, es poden establir criteris que afavoreixin l'accés d'un determinat perfil de paradista productor premiant els valors positius que aporten (producte de proximitat, associat a un projecte amb valor social o ambiental, entre altres). Cal tenir en compte que, alhora, cal mantenir la diversitat de paradistes (també els més econòmics) per fer accessible el mercat al conjunt de la població.
- **Establir estratègies conjuntes entre mercats de proximitat:** pot afavorir aquest tipus de relacions i la generació de noves xarxes, també de paradistes productors, que es consolidin al territori.

7.3.1 Mercats i estratègies de mobilitat

La mobilitat associada als mercats respon a diverses escales: la urbana, la interurbana i la regional, i té a veure tant amb les connexions i la logística i transport de persones i mercaderies. Així com en una estratègia de ciutat o de poble, quan s'aborda el planejament municipal, la mobilitat és un aspecte clau, també ho ha de ser, en la dinàmica territorial de promoció i consolidació dels mercats no sedentaris.

Cal tenir en compte que l'objectiu de la mobilitat és l'accés a un lloc o a un servei, no pas el desplaçament en si mateix. Per tant, quan es parla dels mercats des de l'òptica sostenible, la proximitat i l'accessibilitat són conceptes estretament lligats a la mobilitat. Els mercats tendeixen a una ambivalència entre dues visions sobre el concepte de mobilitat:

- La que tendeix a un increment de la mobilitat i que considera que un lloc és més accessible com més eficient és el mitjà de transport amb el qual s'hi pot arribar.
- La que, des d'una perspectiva sostenible i en base a un model de ciutat compacta, tendeix a minimitzar la mobilitat considerant que un lloc és més accessible com menor és el desplaçament que s'hi ha de fer per arribar-hi. Per la proximitat del lloc on viuen les persones, s'hi pot anar a peu.
- La visió que els mercats no sedentaris s'han d'ubicar als centres urbans però amb un aparcament (gratuit o bonificat) molt proper o adjacent a l'àrea de mercat és la més generalitzada entre els paradistes. En el cas d'alguns municipis mitjans o grans de la província de Girona, i seguint la tendència d'alliberar de cotxes els centres urbans, s'han eliminat aparcaments propers als mercats. Això ha generat controvèrsies entre el col·lectiu de paradistes, que entenen aquest canvi com una de les causes de la disminució del nombre d'usuaris i de vendes.

És comprensible l'inconvenient que representa per a algunes persones, sobretot d'edat avançada, precisament el col·lectiu majoritari d'usuaris del mercat, haver de carregar la compra i fer gaire distància a peu. Però es podrien establir altres tipus d'accions a escala urbana per donar resposta a les necessitats dels usuaris i dels paradistes i que, al mateix temps, permetessin la transformació dels centres urbans cap a entorns més amables, saludables i inclusius. Entre els exemples més estesos hi ha:

- Activar aparcaments dissuasius els dies de mercat a la perifèria del municipi i promoure algun sistema de transport llançadora cap al mercat. Això permetria resoldre situacions tant de centres urbans de municipis grans, on és difícil accedir a peu des del conjunt del municipi, com de mercats ubicats en àrees perifèriques a les quals les persones grans, que solen viure als centres urbans, tenen més dificultats per accedir-hi.
- Acompanyar i contribuir a una estratègia de repartiment col·lectiu entre els paradistes del mercat, en col·laboració amb l'Ajuntament o amb alguna associació del municipi, per facilitar el repartiment de les compres a domicili.
- Facilitar la creació d'un hub de recollida dels aliments en horari en què el mercat ja no està funcionant.

- De de la perspectiva de les àrees que delimiten els clústers territorials proposats, es poden establir estratègies de mobilitat compartides tant entre paradistes com entre les diferents administracions públiques locals, de manera que hi hagi un major rendiment de les accions al llarg de la setmana, es puguin compartir els recursos i distribuir les despeses associades per fer que el model sigui més sostenible en el futur.

Tenint en compte que la majoria de paradistes no estan associats, aquest tipus d'estratègies a escala de clúster també poden afavorir una associació a una escala intermèdia, que cohesioni el col·lectiu de paradistes mateix, que ara funciona a partir de lògiques més aviat individualistes. Eines vinculades a les noves tecnologies poden ajudar a facilitar la comunicació i la gestió d'aquest tipus d'estratègies, entre qui la promou i els usuaris.

7.3.2 Mercats, turisme i inclusió

En els llocs on el turisme té una presència important, els municipis conceben els mercats no sedentaris com una oportunitat turística més que com un mecanisme per al desenvolupament i la transició agroecològics (Crespi-Vallbona et al., 2019). La província de Girona, on hi ha àrees amb diferents models turístics (de muntanya a la zona dels Pirineus i de sol i platja a la costa), n'és un clar exemple:

- A excepció dels mercats de capital de comarca, que solen tenir dimensions considerables, els mercats de costa són els més grans. Tot i això, la mida del mercat no és un indicador de la seva qualitat, sobretot pel que fa a la part de producte alimentari. La dimensió del mercat la proporciona la part de no alimentari, amb una gran quantitat de parades de roba i complements que, en el cas dels mercats de costa, venen productes molt similars i a preus baixos, independentment de la seva qualitat.
- El model de mercat s'adapta a cadascun dels destins turístics i als usuaris potencials. Si considerem els productes alimentaris, hi ha diverses coincidències entre els dos models: posar en valor el producte de proximitat; oferir la màxima diversitat de productes, siguin autòctons o exòtics; incloure productes més selectes o de gourmet. Es produeix, però, un efecte sobre el preu dels productes, ja que els turistes solen ser persones amb un poder adquisitiu més aviat elevat i disposades a fer despesa, mentre que els habitants locals compren al mercat per la necessitat quotidiana i gestionant l'economia familiar. Tot i això, específicament els mercats de costa, per la seva capacitat tractora, aconsegueixen la confluència de diverses tipologies d'usuaris. S'evidencia especialment en el cas de la fruita i la verdura i s'hi observa un ventall de parades diferents.
- Es produeix una fluctuació intermitent entre les parades a l'interior i a la costa, ja que l'estacionalitat és una característica dels mercats de costa, que incideix directament en els d'interior. En molts dels mercats de costa, fora de la temporada turística, es redueix dràsticament el nombre de parades. La part de producte alimentari també s'atenua, però en general és la més consolidada al llarg de l'any per seguir donant resposta a les necessitats d'abastament de la població resident permanent. Els paradistes que no van als mercats de costa a la tardor i l'hivern, o bé fan altres mercats i es reparteixen pel territori, o bé tenen altres possibilitats de feina.

A la inversa es produeix el mateix fenomen: mercats d'interior que a l'estiu veuen reduït el seu nombre de parades (sobretot de producte no alimentari) perquè alguns paradistes opten per anar als mercats de la costa, que són més rendibles.

Des de la perspectiva de la promoció de les ciutats i els municipis turístics, el mercat és un element que forma part de l'estratègia turística i, per tant, pel seu rol múltiple, pot ajudar a establir un model turístic més sostenible, que generi un impacte més positiu cap al territori i contribueixi a la transició agroecològica.

7.4 ESTAT DE SALUT DELS MERCATS A LA PROVÍNCIA DE GIRONA

A partir de la comparació de les dades d'aquest informe amb les del Llibre blanc del comerç no sedentari de Catalunya, publicat l'any 2005, podem concloure que la tendència evolutiva general dels mercats a la província de Girona durant aquests 20 anys és que han augmentat en nombre però també que ha patit un retrocés en el nombre de parades. En quantitat, hi ha hagut una compensació entre els nous mercats que han aparegut i els que han desaparegut, sobretot en l'últim període.

La pandèmia de covid-19 va modificar els hàbits de consum intensificant la tendència que ja hi havia cap a l'increment de la compra en línia i la compra a grans superfícies, però també ha mostrat la importància de prendre cura de l'alimentació i la salut. Aquestes tendències, durant les últimes dues dècades, han tingut aquest efecte sobre els mercats. Malgrat les dificultats que presenta la situació actual sembla que el sistema de mercats actual sigui resilient, encara que els factors qualitius i relacionals siguin cabdals per el monitoratge de la avaluació del sistema de mercat de la Província de Girona .

7.5 MERCATS NO SEDENTARIS I COMERÇ LOCAL: DE LA SIMPLIFICACIÓ DEL ROL A L'ALTERNATIVA REAL

La concepció general que hom té dels mercats no sedentaris, inclosa l'administració pública que els gestiona, és que només són un espai de venda i consum. La gestió dels mercats per part dels ajuntaments sovint es redueix, més que a administrar, a inspeccionar el conjunt de paradistes perquè puguin anar a vendre a la zona prevista. Sovint el mercat es coordina des de l'àrea de promoció econòmica de l'Ajuntament, encara que, en els casos dels mercats més grans, apareixen altres figures com la policia local o l'assentador municipal, que tenen unes funcions concretes, principalment relacionades a garantir l'ordre i la seguretat durant les hores de transcurs del mercat. Per altra banda, l'interès polític en la promoció del mercat sol ser discontinu i, malauradament, marcat pels períodes electorals.

Aquesta simplificació del rol dels mercats està allunyada de la realitat del que són i del que podrien arribar a ser aquests equipaments alimentaris urbans. El tractament que se'ls dona, a vegades sota l'estigma de ser espais ambulants de baixa qualitat, els relega a un segon terme, en lloc de tractar-los com un equipament municipal prioritari per a l'abastament alimentari i no alimentari bàsic de la població en general.

La gestió que en fa l'administració pública, que no té com a objectiu la concentració del servei ni la maximització dels beneficis, porta a un tractament dels mercats no sedentaris com quelcom que funciona amb regles pròpies: ni els tracta i gestiona com equipaments públics i, per tant, des d'una visió de prestació de servei a la ciutadania que necessita uns serveis, ni des d'una visió econòmica aplicant estratègies innovadores pròpies d'aquest sector capaces de competir amb les grans superfícies i la venda en línia.

Com a alternativa a l'evolució que estan prenent alguns mercats no sedentaris, des de l'administració s'aposta per altres models com les fires de productes artesanals, més o menys especialitzades en productes gourmet, o pels mercats de pagès, que es complementen amb activitats diverses com tallers, música o cuina en directe, que dinamitzen i engresquen la ciutadania al voltant dels aliments. Ambdós models comparteixen el valor d'enfortir el producte de proximitat i d'incentivar els productors i artesans de productes alimentaris locals. Tanmateix, algunes solen ser alternatives, en certa manera elitistes, i de cap de les maneres es poden considerar una opció principal per a l'abastiment de producte fresc per a la població. En aquest sentit, però, incorporar estratègies pròpies d'aquests altres models i desplegar-les en els mercats no sedentaris setmanals podria ajudar a repensar-los i reorientar-los des d'una perspectiva innovadora i atractiva per a la població local.

Per altra banda, la competència i la pressió que exerceixen la venda en línia, encara que sigui de proximitat, i els grans supermercats, ideats en base a un model que inclou dimensions tals com la higiene, l'absència de contacte directe i la concentració de les compres en un sol espai, i una mobilitat pensada des de l'ús del vehicle privat, suposen un risc important en la viabilitat i el futur dels mercats no sedentaris i del comerç local. La tendència monopolitzadora del model econòmic neoliberal representativa tant del comerç en línia, sobretot de les gran empreses, com d'aquest model comercial de grans superfícies, ambdós gestionats per grans empreses privades, contrasta amb el comerç local i els mercats no sedentaris. Aquests s'estructuren individualment a partir de petits negocis, i en conjunt com a eixos o espais comercials municipals que es promouen i gestionen des de l'administració pública. Es produeix una contradicció: els mercats i el comerç local en conjunt ofereixen la diversitat d'oferta que busca la gran superfície, que normalment té a favor seu horaris més extensos i la possibilitat d'aparcar-hi a tocar.

La voluntat generalitzada dels ajuntaments de preservar el comerç local i els mercats no sedentaris contrasta amb la neutralitat que exerceixen davant el fet de no voler afavorir un determinat model econòmic des de l'administració pública. Aquesta posició aconsegueix precisament l'efecte contrari: facilitar l'expansió de les alternatives, que sí que operen amb gran convicció sota les lògiques del model econòmic neoliberal. Moltes vegades la cooperació entre mercats i botigues de proximitat no és tan cristal·lina. Els botiguers sovint perceben en els mercats una competència deslleial de persones, els paradistes, que tenen dret a vendre al poble, però no participen en la vida del poble.

Si els ajuntaments i les administracions públiques volen fer dels mercats no sedentaris i del comerç local els espais de venda i consum de referència per a la població local, cal que hi inverteixin esforços i recursos, tant de personal com econòmics, que els concebin estratègicament com un sol conjunt i hi apliquin estratègies i innovacions, també des dels àmbits social i econòmic i que, definitivament, posin limitacions a les grans superfícies comercials. Per tant, es valora com una concepció errònia assumir que els mercats no sedentaris són un servei públic si les polítiques alimentàries locals no els legitimen i sostenen (Marsden et al., 2000; Renting et al., 2003).

Els mercats no sedentaris són eines en mans de l'administració per enfortir els productors i els productes locals, per dinamitzar estratègies alimentàries de més abast dins la cadena agroalimentària (obradors, sales de desfer, sales blanques per preparar i manipular) i per diversificar activitats a través de la cultura, l'educació, la salut.

7.6 MERCATS NO SEDENTARIS COM A EQUIPAMENTS PÚBLICS: DE L'ESPAI COMERCIAL A L'ÀGORA MULTIFUNCIONAL

Un dels valors importants dels mercats no sedentaris és que són espais igualitaris, ja que, a més d'espais de venda amb diversitat d'oferta, posen en joc diferents funcions en un sol espai (Simon, 2023). Tenen la capacitat de fer confluïr persones diverses cap a l'abastament alimentari, que és una necessitat bàsica. Això fa que tinguin la possibilitat d'incidir sobre el conjunt de la població, independentment de la seva condició econòmica, de gènere, d'edat o ètnica. La complexitat associada a aquesta condició, doncs, és una característica inherent, la gestió de la qual cal incorporar-la en la política pública de planificació, promoció i gestió dels mercats. Tanmateix, els paradistes d'origen migrant, que poden guanyar-se la confiança d'un sector de la població perquè venen productes alimentaris a un preu accessible, encara que siguin de menys qualitat, no tenen la complicitat d'altres paradistes, que els consideren competència deslleial, pels preus de venda reduïts. Aquesta relació conflictiva entre grups de paradistes posa en risc els mercats com a espais inclusius i impedeixen que la narrativa compartida cap a una idea de transició agroecològica arribi al conjunt de la societat (Fava et al., 2022).

Des d'aquesta recerca es proposa concebre els mercats no sedentaris com a equipaments públics amb un caire transversal, en els quals conflueixen diverses dimensions (Fig.2).

Figura 2. Dimensions del mercat.

A la taula següent es relacionen les dimensions del mercat tal com s'aborden actualment i com es proposa que s'incorpori des d'una mirada més holística del que és un mercat no sedentari, focalitzant la part de producte alimentari.

Taula 10. Dimensions del mercat, com s'aborden avui i com es podrien incorporar a les polítiques públiques a escala local.

Dimensió	Com s'incorpora actualment	Com es proposa que s'incorpori
Educativa 	No s'incorpora de manera generalitzada. Puntualment, a mode de prova pilot, en alguns mercats s'han organitzat tallers, però més vinculats a la cuina i al menjar o a altres temes específics vinculats al medi ambient. És recurrent que les escoles d'infantil i primària dels municipis facin visites als mercats no sedentaris.	Els mercats no sedentaris poden tenir un rol pedagògic sobre un model d'alimentació saludable i sostenible, de venda de proximitat i d'urbanisme de distàncies curtes. Més enllà de la visita d'escoles, cal abordar el paper educatiu dels mercats de manera estratègica, reforçant-lo amb accions i activitats programades que siguin capaces d'atraure i involucrar la població des d'una perspectiva intergeneracional i interracial.
Comunitària 	El rol comunitari dels mercats, actualment, es basa en les xarxes de relacions entre usuaris, sobretot en municipis petits, en els quals esdevé un espai principal de socialització, i també entre usuaris i paradistes, on compartir coneixements i experiències, i on s'estableixen relacions de confiança i de fidelització entre client i venedor (de vegades entre productor i consumidor, per exemple en els mercats diaris).	Des dels mercats no sedentaris es pot contribuir a l'enfortiment i millora de la cohesió social dels barris, pobles i ciutats, ja que són un espai atractor de persones, tant del municipi com de fora. Aplicar estratègies que afavoreixin les relacions intergeneracionals (per exemple, amb propostes que involucrin alumnes d'escoles locals i gent gran) o bé d'intercanvi cultural entre persones de diferents orígens (amb activitats que fomentin el coneixement i l'intercanvi d'experiències i coneixements), enforteix el rol comunitari dels mercats.
Cultural 	El patrimoni cultural vinculat al menjar és present al mercat. Sovint a les parades es comparteixen receptes o maneres de cuinar determinats aliments. Alguns de menys coneguts, perquè s'han deixat de consumir, sobretot entre les generacions més joves, o altres d'exòtics, menys comuns a la cuina tradicional del nostre país. Tot i això,	L'aposta pels productes de temporada i les varietats locals facilita la recuperació de dietes més connectades amb les estacions, i el clima requereix més creativitat a l'hora de definir-les. L'intercanvi de receptes amb aquest objectiu, entre usuaris i també amb els paradistes, contribueix a la preservació i a la difusió de la memòria

Dimensó	Com s'incorpora actualment	Com es proposa que s'incorpori
	aquest és un aspecte a treballar específicament i de manera estratègica, ja que hi és present en tant que els usuaris faciliten aquest intercanvi però no perquè el mercat vulgui incidir de manera directa en aquest aspecte.	gastronòmica lligada al territori. Organitzar activitats o esdeveniments específicament amb aquesta finalitat, que posin en valor la memòria tant de la gent gran com de persones d'origen divers, contribueix a posicionar el mercat en un espai de referència on compartir aquesta cultura arrelada al territori i a la terra.

Urbana

Els mercats no sedentaris tenen la capacitat de transformar temporalment l'espai públic on s'ubiquen i el conjunt de dinàmiques urbanes que hi estan relacionades (talls de carrers i variació en la mobilitat, increment dels establiments comercials, increment dels fluxos de persones, canvis d'usos en l'espai públic, etc.).

En alguns casos, el mercat modifica la disponibilitat d'aparcament de vehicles perquè les parades ocupen pròpiament l'espai d'aparcament.

Planificar i promoure els mercats no sedentaris, també des de la perspectiva urbanística, inclou pensar-los des de la complementarietat que poden establir amb el comerç local o altres sistemes potencials del municipi (com ara els equipaments quotidians) per establir sinergies que alimentin i ajudin a consolidar tant el mercat com aquests altres sistemes. La mobilitat interna i interurbana del municipi per facilitar l'accés al mercat també és un factor clau. Les tendències actuals d'alliberar de vehicles els centres urbans per fer-los més inclusius i amables sovint es confronta amb la dificultat de carregar la compra a peu, per a alguns usuaris. Per tant, prioritzar una accessibilitat inclusiva passa també per incorporar sistemes de repartiment compartits que resolguin la demanda d'aparcament als centres urbans .

Arquitectònica

Actualment, les parades són elements propietat de cada paradista. Per tant, no hi ha una unificació de l'estètica de les parades ni pel que fa als materials utilitzats, els formats de parada, el tipus de teixits utilitzats, etc.

L'equipament del mercat amb altres serveis bàsics i infraestructurals (sanitaris, punt

Els mercats no sedentaris poden contribuir a la transformació i millora de l'espai públic de manera directa. Per una banda, aportant serveis a la ciutat o al municipi, com ara lavabos públics, punts d'aigua, o punts de llum, o hubs de recollida de aliments que es poden aprofitar durant altres tipus d'esdeveniments.

Dimensó	Com s'incorpora actualment	Com es proposa que s'incorpori
	d'aigua, punts de llum), juntament amb el mobiliari urbà, són aspectes encara pendents d'incorporar. Recolzen en comerços o establiments de restauració i en els elements d'urbanització del carrer mateix. En alguns casos, el mercat se situa sota una pèrgola o espai cobert, que quan no hi ha mercat s'utilitza per a altres usos.	Zones cobertes a mode de mobiliari urbà, tipus pèrgola o d'altres, poden substituir les parades i aconseguir una estètica unificada per al conjunt. També poden servir per a altres tipus d'esdeveniments puntuals o per proporcionar ombra en espais assolellats, a l'estiu. La reflexió des de l'arquitectura també passa per l'elecció dels materials, que poden apostar per la sostenibilitat i la descarbonització. Pel que fa a l'estètica del conjunt del mercat, l'arquitectura i el disseny poden contribuir a enfortir la identitat i la creació de marca, i el sentiment de pertànyer a una comunitat alimentària.

Saludable

La venda de producte fresc i divers és una aposta per l'alimentació saludable. Tot i això, el rol dels mercats en relació a la salut no s'aborda de manera general, ja que la concepció de la salut es relaciona amb la individualitat de les persones.

Els mercats no sedentaris poden ser un equipament que promogui la salut en l'alimentació, treballant conjuntament amb altres equipaments sanitaris com ara els centres d'atenció primària (CAP). La sensibilització i educació per una dieta saludable, basada en el producte fresc i de proximitat, sobre una base vegetal i lliure de tòxics, es pot dur a terme al mateix mercat, treballant programes conjunts amb el CAP i amb els centres educatius.

La connexió amb els menjadors escolars per proporcionar-los producte fresc de qualitat i proximitat esdevé una oportunitat per consolidar sinergies i relacions de confiança dins el municipi, i per enfortir el paper del mercat en la millora de la salut de la població.

Dimensió	Com s'incorpora actualment	Com es proposa que s'incorpori
De sostenibilitat 	<p>Per donar resposta a la demanda variada de productes per part dels consumidors, amb una majoria de paradistes revenedors, als mercats es venen productes de fora de temporada i productes exòtics.</p> <p>Els circuits curts de comercialització (CCC) freqüentment es donen als mercats no sedentaris, però no sempre un mercat o un CCC implica un sistema més sostenible (Binimelis & Descombes, 2010), ja que molts dels paradistes que són revenedors compren el producte a altres intermediaris.</p> <p>Tot i la venda a granel, que és la més generalitzada al mercat, la normativa per reduir el consum de bosses de plàstic que s'ha aplicat des dels comerços no ha aconseguit incidir als mercats no sedentaris, ja que els paradistes segueixen oferint les bosses de plàstic tradicionals.</p> <p>Per això, no es pot considerar que els mercats siguin un indicador significatiu ni que contribueixin, des de l'estratègia, a la transició alimentària i ecològica.</p>	<p>Els mercats no sedentaris poden contribuir a la reterritorialització dels sistemes alimentaris locals, mitjançant la promoció dels productors locals i dels circuits curts de comercialització (CCC).</p> <p>Posar les polítiques alimentàries al centre del model de ciutat, incorporant-hi el mercat com un agent clau, és una oportunitat per avançar cap a la transició alimentària des dels municipis.</p> <p>Els mercats també poden contribuir a la promoció de la reutilització i l'eliminació del plàstic oferint alternatives a les bosses tradicionals.</p>

Econòmica 	<p>La concepció econòmica dels mercats es basa en la pròpia idiosincràsia com a espais de venda que són.</p> <p>No hi ha una estratègia clara cap a la promoció d'un model econòmic que sigui més just i equitatiu. Les alternatives provenen, en pocs casos, dels mateixos paradistes, alguns dels quals estan vinculats a l'economia social i solidària.</p> <p>Els paradistes, com a grup, tampoc tenen una estratègia econòmica conjunta.</p>	<p>Els mercats no sedentaris poden contribuir a la promoció d'un model econòmic més just i equitatiu, que incorpori els valors de l'economia social i solidària de manera transversal. Generar una estratègia forta en aquest sentit, com a model de mercat, pot ajudar a equilibrar alguns dels casos i a facilitar-hi l'accés a paradistes productors i elaboradors que ho tenen difícil per competir amb altres tipus de paradistes com els revenedors, per exemple.</p>
---	---	---

Dimensió	Com s'incorpora actualment	Com es proposa que s'incorpori
	<p>Alguns mercats s'han utilitzat com a eines per a la inserció sociolaboral de persones en risc d'exclusió social. Sense un acompanyament i seguiment de l'evolució d'aquests mercats, i sense una estratègia clara per aconseguir un equilibri entre tipus de paradistes, s'ha produït un efecte negatiu que ha estigmatitzat aquests mercats.</p>	<p>Els mercats no sedentaris poden ser una oportunitat per a la inserció laboral de persones en risc d'exclusió social o altres situacions, que compensin la manca de relleu generacional a les parades i al camp. Cal, però, acompanyar aquesta estratègia d'un programa de seguiment i monitoratge, per conduir els resultats cap al punt esperat.</p>

En conclusió, interpretar els mercats no sedentaris com a àgors multifuncionals on enfortir el sentit de pertinença a una comunitat creada al voltant del consum de menjar (Fava et al., 2022) pot ajudar a expandir la visió sobre els mercats no sedentaris, la seva concepció i la gestió associada. Aplicant l'aproximació dels clústers territorials dels mercats també cal considerar que molts d'aquests aspectes es poden treballar i implementar de manera conjunta, compartint eines i recursos i establint sinergies en l'àmbit territorial.

7.7 INNOVACIONS PER A LA CONSOLIDACIÓ DELS MERCATS NO SEDENTARIS

Per enfortir els mercats no sedentaris no és tan necessari repensar el model de mercat com explorar possibles innovacions que permetin donar resposta a les necessitats detectades.

Els principals obstacles a què han de fer front els mercats no sedentaris en relació als usuaris són: a) la dificultat de consensuar modificacions dels horaris per trobar alternatives que s'adaptin millor a les noves necessitats dels usuaris; b) la ubicació dels mercats lluny dels llocs d'activitat econòmica i, per tant, de major concentració de persones en horaris laborables; c) els hàbits de consum lligats a les grans superfícies.

En les entrevistes als paradistes, en què se'ls va preguntar per possibles innovacions per atraure usuaris més joves al mercat, s'observa que hi ha una tendència general a donar suport a innovacions que no suposin un risc afegit. La ubicació cèntrica i l'horari de cap de setmana són les opcions que semblen més clares per afavorir la presència d'usuaris més joves, però els paradistes tenen altres necessitats, com ara compaginar la vida familiar amb el treball. Per aquest motiu, a l'enquesta van sortir altres innovacions possibles (Fig. 5).

En les propostes del paradistes, les activitats de dinamització són les que reben més suport, i les activitats vinculades a la cuina i la gastronomia amb productes del mateix mercat són les més valorades.

En canvi, l'adaptació dels horaris en dies laborables genera reticències entre els entrevistats. A la tarda, molts d'ells o bé van al camp, si són productors, o bé van al magatzem a comprar, si són revenedors.

Les innovacions vinculades a la mobilitat que facilitin el repartiment i distribució de les compres, i les vinculades a la incorporació de les noves tecnologies en la promoció i difusió del mercat destaquen per sobre les altres. Cal dir que, en el cas de les noves tecnologies, la majoria de mercats no sedentaris no estan promocionats adequadament a les pàgines web dels ajuntaments. Sovint, si hi ha informació, l'única que es dona és la ubicació del mercat i el dia de celebració. Rarament s'hi troben fotografies o s'hi indiquen els paradistes i quins productes venen.

Aplicar una estratègia territorial per implementar les innovacions pot garantir un major sosteniment d'aquestes innovacions i una optimització dels recursos. En aquest sentit, la unitat de clúster per incorporar estratègies innovadores a escala territorial pot ser una eina útil.

7.8 CONTRIBUCIÓ DELS MERCATS EN LA TRANSICIÓ ALIMENTÀRIA CAP A UN MODEL SOSTENIBLE I INCLUSIU

La reducció de la distància social i geogràfica entre col·lectius de paradistes, productors i consumidors fa que els mercats no sedentaris tinguin un rol determinant en la sostenibilitat dels sistemes agroalimentaris (Oteros-Rozas et al., 2019). Per això es proposa entendre'ls com un sistema social que podria millorar la transició agroecològica a escala local i comarcal.

Les polítiques aplicades als mercats tenen un rol fonamental per avançar en aquest camí. Tot i això, els mercats no sedentaris encara estan lluny de ser "termòmetres" que es puguin utilitzar per calibrar el grau assolit en la transició agroecològica i el benestar de les ciutats (Edmonds & Carsjens, 2021). A les àrees rurals, és difícil trobar exemples de governs locals que considerin els mercats no sedentaris com una infraestructura activa de suport de les dimensions socioeconòmiques de la transició alimentària i com a llocs des dels quals construir una narrativa compartida al voltant del menjar.

La deixadesa envers els mercats no sedentaris i la ignorància del seu potencial posen de manifest que la política alimentària no està al centre dels debats. La legislació catalana sobre comerç, serveis i fires (BOE-A-2017-11320; Comunitat Autònoma de Catalunya, 2017) s'enfoca a "afavorir la cohesió social, ambiental, econòmica i institucional com la base per un model econòmic circular i sostenible que permeti la recuperació eficient de tots els recursos, garanteixi l'oferta, la diversitat de l'oferta i les condicions bàsiques per a una competència lliure i lleial, i configuri un model de pobles, ciutats i barris que ofereixi les mateixes possibilitats a tota la ciutadania i a tots els sectors".

Aquesta legislació connecta amb la societat i l'alimentació des d'una perspectiva transversal. Tot i això, a escala municipal, la distribució de productes agroecològics a través dels mercats no sedentaris no es promou al mateix grau, i resulten infravalorats els efectes del potencial multifuncional dels mercats i el rol que podrien assumir en la promoció de la transició agroecològica. Per tal d'aconseguir la transició agroecològica, doncs, cal un posicionament polític clar, que situï l'alimentació i la vida al centre de les polítiques, també les urbanes.

Els mercats no sedentaris poden esdevenir pilars socials estructurals per a la transició agroecològica si es deixen de considerar com a xarxes alternatives de menjar o esdeveniments temporals. Cal començar a pensar el sistema de mercats com un mitjà per fomentar l'encaix territorial, l'aprenentatge social i la pràctica de la innovació mitjançant la construcció d'un territori de distàncies curtes, seguint els criteris del Pacte de Milà (2015).

En la transició agroecològica no pot quedar ningú enrere. Cal tenir en compte, doncs, que els mercats alimentaris regenerats, com poden ser els mercats de pagès o de productes artesanals, sovint es caracteritzen per tenir una naturalesa més aviat exclouent, en contraposició al seu potencial inclusiu (Everts et al., 2021; Gonzalez & Waley, 2013). Tot i que transformar els mercats no sedentaris en mercats gastronòmics de pagès pot generar més beneficis econòmics, fa més difícil la transició agroecològica de manera inclusiva a llarg termini. Els canvis i innovacions que es puguin produir als mercats no sedentaris per atraure nous usuaris de franges més joves s'han d'equilibrar amb les necessitats dels col·lectius més desafavorits per aquests canvis.

En conclusió, l'extens sistema de mercats de la província de Girona té la capacitat de contribuir a la transició agroalimentària i a construir de manera compartida la narrativa necessària per fer de Girona un sistema alimentari més sostenible. Però per aconseguir-ho cal escoltar les diferents veus, repensar la concepció que es té dels mercats no sedentaris i emprendre decisions valentes i compromeses en benefici de la producció local i de la ciutadania.

8. BIBLIOGRAFIA

Binimelis, R., & Descombes, C.-A. (2010). *Comercialització en circuits curts: identificació i tipologia*. Barcelona, Verloc, 1–63.

Brauman, K. A., Garibaldi, L. A., Polasky, S., Aumeeruddy-Thomas, Y., Brancalion, P. H. S., DeClerck, F., Jacob, U., Mastrangelo, M. E., Nkongolo, N. V., Palang, H., Perez-Mendez, N., Shannon, L. J., Shrestha, U. B., Strombom, E., & Verma, M. (2020). Global trends in nature's contributions to people. *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*, 117(51), 32799–32805. <https://doi.org/10.1073/pnas.2010473117>

Bois, G. (1989). *La mutation de l'an mil. Lournand, village mâconnais, de l'antiquité au féodalisme*. Paris, Fayard.

Callau, S. (ed), (2022), *Alimentem Barcelona. Guia pràctica per impulsar estratègies alimentàries locals*. Barcelona, Diputació de Barcelona.

Crespi-Vallbona, M., Domínguez Pérez, M., & Miró, O. M. (2019). Urban food markets and their sustainability: the compatibility of traditional and tourist uses. *Current Issues in Tourism*, 22(14), 1723–1743. <https://doi.org/10.1080/13683500.2017.1401983>

Crippa, M., Solazzo, E., Guizzardi, D., Monforti-Ferrario, F., Tubiello, F. N., & Leip, A. (2021). Food systems are responsible for a third of global anthropogenic GHG emissions. *Nature Food*, 2(3), 198–209. <https://doi.org/10.1038/s43016-021-00225-9>

Dansero, E., Pettenati, G., & Toldo, A. (2017). Una rinnovata lettura del rapporto cibo-città - VERSO POLITICHE URBANE DEL CIBO. *Bollettino Della Società Geografica Italiana*, X(1–2), 1–190.

Dean, G., Rivera-Ferre, M. G., Rosas-Casals, M., & Lopez-i-Gelats, F. (2021). Nature's contribution to people as a framework for examining socioecological systems: The case of pastoral systems. *Ecosystem Services*, 49(March), 101265. <https://doi.org/10.1016/j.ecoser.2021.101265>

DeMets, C., & Morales, A. (2022). Marketplace measurement: farmers, farmers markets and ecosystem services. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 42(7–8), 760–773. <https://doi.org/10.1108/IJSSP-11-2021-0271>

Edmonds, A. M., & Carsjens, G. J. (2021). Markets in municipal code: The case of Michigan cities. *Sustainability*, 13(8), 1–39. <https://doi.org/10.3390/su13084263>

Everts, J., Jackson, P., & Juraschek, K. A. (2021). The socio-material practices of the transformation of urban food markets. *Area*, 53(2), 389–397. <https://doi.org/10.1111/area.12707>

Fava, N., Carrasco i Bonet, M., & Garrido i Puig, R. (2022). The role of public administrations in promoting open municipal markets. *Urban Agriculture and Regional Food Systems*, 7(1), 1–14. <https://doi.org/10.1002/uar.2.20028>

Fava, N., Garrido, R., Carrasco, M., Ferrer, L., (2019), *Els mercats municipals de la Província de Girona*, <https://dugi-doc.udg.edu/handle/10256/14909>

Fava, N. (2017). Traditional retailing versus modern retailing in a port city: Barcelona, 1859-1936. *History of Retailing and Consumption*, 3, 87–101. <https://doi.org/10.1080/2373518X.2017.1335981>

Fava, N., Guàrdia, M., & Oyón, J. L. (2016). Barcelona food retailing and public markets, 1876–1936. *Urban History*, 43, 454–75. <https://doi.org/10.1017/S096392681500022X>

Fava, N., Guàrdia, M., & Oyón, J. L. (2010). Public versus private: Barcelona's market system, 1868–1975. *Planning Perspectives*, 25, 5–27. <https://doi.org/10.1080/02665430903421718>

Gabinet Ecos, (2005). *Llibre Blanc dels mercats no sedentaris de Catalunya*. Generalitat de Catalunya.

Gonzalez, S., & Waley, P. (2013). Traditional retail markets: The new gentrification frontier? *Antipode*, 45(4), 965–983. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8330.2012.01040.x>

Hinrichs, C. C. (2000). Embeddedness and local food systems: Notes on two types of direct agricultural market. *Journal of Rural Studies*, 16(3), 295–303. [https://doi.org/10.1016/S0743-0167\(99\)00063-7](https://doi.org/10.1016/S0743-0167(99)00063-7)

Kirwan, J. (2004). Alternative strategies in the UK agro-food system: Interrogating the alterity of farmers' markets. *Sociologia Ruralis*, 44(4), 395–415. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9523.2004.00283.x>

Nordin, C. (1983). *Marchés commerçant clientèle. Le commerce non sédentaire de la région parisienne*. Gothemburg, Cinor.

Magrini, M., Martin, G., & Magne, M. (2019). Agroecological Transitions: From Theory to Practice in Local Participatory Design. *Agroecological Transitions: From Theory to Practice in Local Participatory Design* (Issue March).

Marsden, T., Banks, J., & Bristow, G. (2000). Food supply chain approaches: Exploring their role in rural development. *Sociologia Ruralis*, 40(4), 424–438. <https://doi.org/10.1111/1467-9523.00158>

Peterson, H. H., & Nowak, J. J. (2019). The Farmers Market Metrics Project: A research brief on scalable data collection in the Minneapolis-St. Paul Metro. *Journal of Agriculture, Food Systems, and Community Development*, 9(1), 69–74. <https://doi.org/10.5304/jafscd.2019.091.011>

Miller, M. (2015). *Feeding Barcelona, 1714–1975: public market halls, social networks, and consumer culture*. Louisiana State University Press.

Morris, L. (1961). History of municipal markets. *Journal of Housing*, 18, 237-247.

Nicolosi, A., Fava, N., & Marciànò, C. (2019). Consumers' preferences for local fish products in Catalonia, Calabria and Sicily. In F. Calabrò, L. Della C. Bevilacqua (Eds.), *New metropolitan perspectives. ISHT 2018. Smart innovation, systems and technologies. Smart innovation, systems and technologies* (Vol. 101, pp 103–112). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-92102-0_12

Pirenne, H. (1927). *Les villes du Moyen Âge, essai d'histoire économique et sociale*. Bruxelles, Maurice Lamertin.

Oteros-Rozas, E., Ravera, F., & García-Llorente, M. (2019). How does agroecology contribute to the transitions towards social-ecological sustainability? *Sustainability (Switzerland)*, 11(16), 1–13. <https://doi.org/10.3390/su11164372>

Palomo-Campesino, S., González, J. A., & García-Llorente, M. (2018). Exploring the connections between agroecological practices and ecosystem services: A systematic literature review. *Sustainability (Switzerland)*, 10(12). <https://doi.org/10.3390/su10124339>

Peters, C. J., Bills, N. L., Wilkins, J. L., & Fick, G. W. (2009). Foodshed analysis and its relevance to sustainability. *Renewable Agriculture and Food Systems*, 24(1), 1–7. <https://doi.org/10.1017/S1742170508002433>

Pothukuchi, K., & Kaufman, J. L. (1999). Placing the food system on the urban agenda: The role of municipal institutions in food systems planning. *Agriculture and Human Values*, 16(2), 213–224. <https://doi.org/10.1023/A:1007558805953>

Renting, H., Marsden, T. K., & Banks, J. (2003). Understanding alternative food networks: Exploring the role of short food supply chains in rural development. *Environment and Planning A*, 35(3), 393–411. <https://doi.org/10.1068/a3510>

Roe, M. (2016). Editorial: food and landscape. *Landscape Research*, 41(7), 709–713. <https://doi.org/10.1080/01426397.2016.1226016>

Sachet, E., Mertz, O., Le Coq, J. F., Cruz-Garcia, G. S., Francesconi, W., Bonin, M., & Quintero, M. (2021). Agroecological Transitions: A Systematic Review of Research Approaches and Prospects for Participatory Action Methods. *Frontiers in Sustainable Food Systems*, 5(October), 1–13. <https://doi.org/10.3389/fsufs.2021.709401>

Simon, M. (2023), *Planeamiento urbanístico de sistemas alimentarios agroecológicos*. Zaragoza, Red de municipios por la agroecología.

Tiemann, T. (2004). International Journal of Sociology and Social Policy American Farmers' markets: Two Types of informality. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 24(6), 44–57.

Tropp, D. (2008). The growing role of local food markets: Discussion. *American Journal of Agricultural Economics*, 90(5), 1310–1311. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8276.2008.01222.x>

Tunbridge, J. E. (1992). Farmers'/festival markets: The case of Byward Market, Ottawa. *The Canadian Geographer*, 36, 280–289. <https://doi.org/10.1111/j.1541-0064.1992.tb01141.x>

Viljoen, A., Bohn, K., (2008). *Continuous Productive Urban Landscapes*. Architectural Press, Elsevier.

Whyte, W. (1980). *The social life of small public space*. New York, Project for public space.

Winter, M. (2003). Embeddedness, the new food economy and defensive localism. *Journal of Rural Studies*, 19(1), 23–32. [https://doi.org/10.1016/S0743-0167\(02\)00053-0](https://doi.org/10.1016/S0743-0167(02)00053-0)

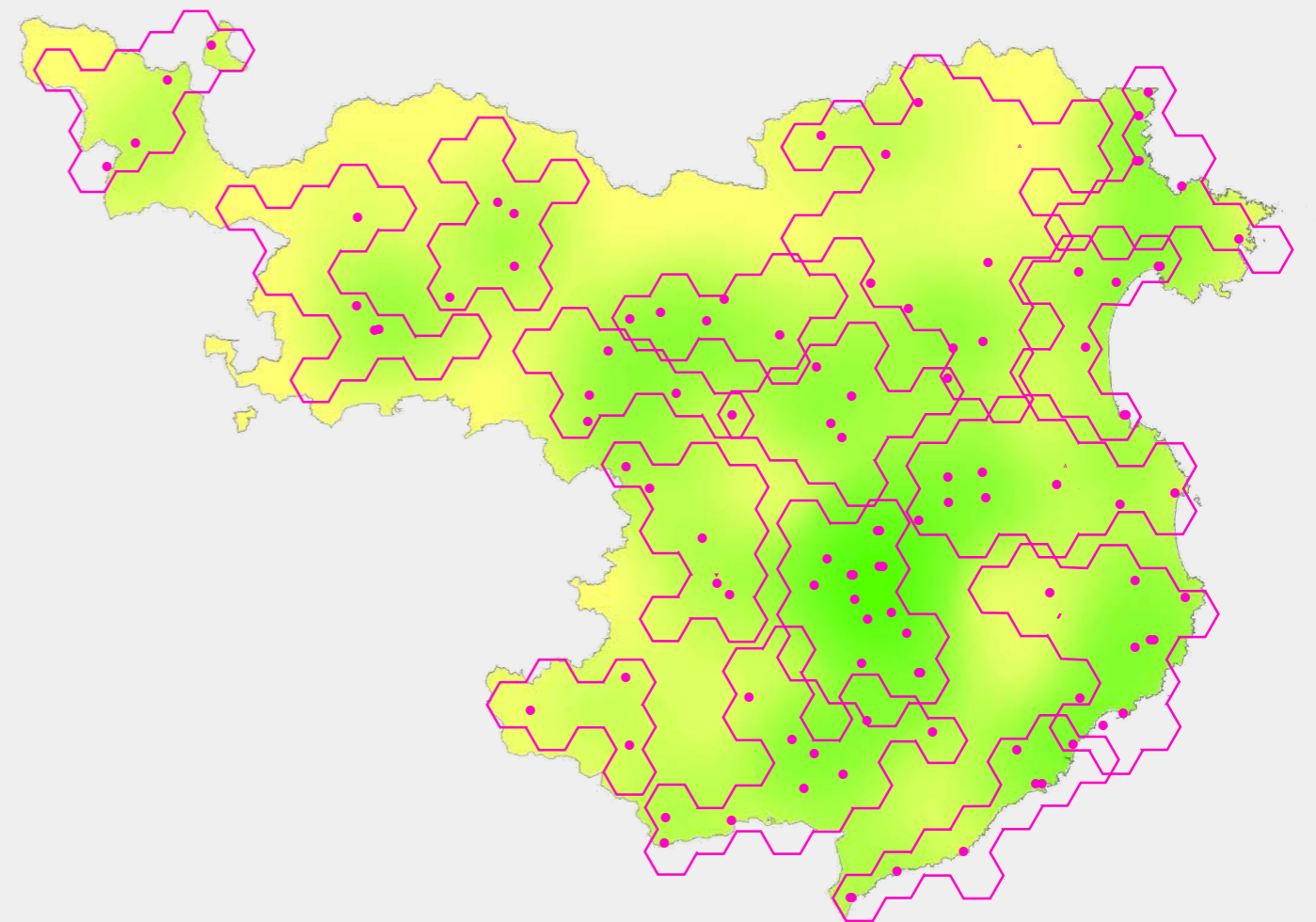
ATLES DELS MERCATS NO SEDENTARIS DE LA PROVÍNCIA DE GIRONA PLÀNOLS I DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

Grup de recerca Arquitectura i Territori
Departament d'Arquitectura i Enginyeria de la Construcció
Universitat de Girona

Equip redactor
Nadia Fava (dir.)
Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors
Xavier Busquets
Èric Guerrero
Roberto Cubas

Promotor
PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

INDEX

AT. ANÀLISI TERRITORIAL

AT1 Mercats no sedentaris de la província de Girona	29
AT2 Distribució territorial segons els dies de mercat	30
AT3 Distribució territorial dels mercats del cap de setmana	31
AT4 Ubicació i nivell de complementarietat	32
AT5 Nombre total de parades	33
AT6 Nombre de parades de producte alimentari	34
AT7 nombre de parades de producte no alimentari	35
AT8 Proporció entre parades alimentàries i no alimentàries	36
AT9 Clústers territorials	37
AT10 Concentració territorial dels mercats	38

AC1 ANÀLISI DELS CLÚSTERS DE MUNTANYA

AC1.1 Presentació i dades bàsiques	41
AC1.2 Encaix territorial dels mercats	42
AC1.3 Clúster CE1. Dia der mercat, ubicació i complementarietat	43
AC1.4 Clúster RI1. Dia der mercat, ubicació i complementarietat	44
AC1.5 Clúster RI2. Dia der mercat, ubicació i complementarietat	45
AC1.6 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat	46
AC1.7 Dimensió i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries	47
AC1.8 Cobertura territorial: rutes dels paradistes	48
AC1.9 Cobertura territorial: rutes dels productors	49
AC 1.10 Cobertura territorial: rutes dels revenedors	50
AU1.1 Mercat de Puigcerdà	51
AU1.2 Mercat del centre de Ripoll	52
AU1.3 Mercat de l'eixample de Ripoll	53
AU1.4 Mercat de Ribes de Freser	54
AU1.5 Mercat de Camprodon	55
AU1.6 Mercat de Sant Joan de les Abadesses	56

AC2 ANÀLISI DELS CLÚSTERS DE COSTA

AC2.1 Presentació i dades bàsiques	59
AC2.2 Encaix territorial dels mercats als clústers	60
AC2.3 Clúster AE2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	61
AC2.4 Clúster AE3. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	62
AC2.5 Clúster BE3. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	63
AC2.6 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat	64
AC2.7 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries	65
AC2.8 Cobertura territorial: rutes dels revenedors	66
AC2.9 Cobertura territorial: rutes dels productors	67
AC2.10 Cobertura territorial: rutes dels revenedors	68
AU2.1 Mercat de Llançà port	69
AU2.2 Mercat de Llançà vila	70
AU2.3 Mercat de Roses	71
AU2.4 Mercat d'Empuriabrava	72
AU2.5 Mercat de Sant Pere Pescador	73
AU2.6 Mercat de l'Escala al Passeig Marítim	74
AU2.7 Mercat de l'Escala al centre	75
AU2.8 Mercat de Sant Feliu de Guíxols	76
AU2.9 Mercat de Tossa de Mar	77
AU2.10 Mercat de Lloret de Mar	78
AU2.11 Mercat de Blanes	79

AC3 ANÀLISI DEL CLÚSTER BAIX EMPORDÀ

AC3.1 Presentació i dades bàsiques	81
AC3.2 Encaix territorial dels mercats als clústers	82
AC3.3 Clúster BE1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	83
AC3.4 Clúster BE2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	84
AC3.5 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat	85
AC3.6 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries	86

AC3.7 Cobertura territorial: rutes dels paradistes	88
AC3.8 Cobertura territorial: rutes dels paradistes productors	89
AC3.9 Cobertura territorial: rutes dels paradistes revenedors	90
AU3.1 Mercat de Torroella de Montgrí	91
AU3.2 Mercat de Verges	92
AU3.3 Mercat de la Bisbal d'Empordà	93
AU3.4 Mercat de Pals	94
AU3.5 Mercat de Palamós	95
AU3.6 Mercat de Palafrugell	97

ANALISI DELS CLÚSTERS D'INTERIOR

AC4 ANÀLISI DELS CLÚSTERS DE LA GARROTXA

AC4.1 Presentació i dades bàsiques	100
AC4.2 Encaix territorial dels mercats al clúster	101
AC4.3 Clúster GA1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	102
AC4.4. Clúster GA2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	103
AC4.5 Clúster GS1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	104
AC4.6 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat	105
AC4.7 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries	106
AC4.8 Cobertura territorial: rutes dels paradistes	107
AC 4.9 Cobertura territorial: rutes dels productors	108
AC4.10 Cobertura territorial: rutes dels revenedors	109
AU4.1 Mercat d'Olot	110
AU4.2 Mercat de Besalú	111
AU4.3 Mercat d'Amer	112
AU4.4 Mercat de la Cellera de Ter	113
AU4.5 Mercat d'Anglès	114

AC5 ANÀLISI DELS CLÚSTER PLA DE L'ESTANY

AC5.1 Presentació i dades bàsiques	115
AC5.2 Encaix territorial dels mercats al clúster	116
AC5.3 Clúster PE1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	117
AC5.4 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat	118
AC5.5 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries	119
AC5.6 Cobertura territorial: rutes dels paradistes	120
AC5.7 Cobertura territorial: rutes dels productors	121
AC 5.8 Cobertura territorial: rutes dels revenedors	122
AU5.1 Mercat de Banyoles	123

AC6 ANÀLISI DEL CLÚSTER PLA DE GIRONA

AC6.1 Presentació i dades bàsiques	124
AC6.2 Encaix territorial dels mercats al clúster	125
AC6.3 Dia de mercat, ubicació i complementarietat	126
AC6.4 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat	127
AC6.5 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries	128
AC6.6 Cobertura territorial: rutes dels paradistes	129
AC6.7 Cobertura territorial: rutes dels productors	130
AC6.8 Cobertura territorial: rutes dels revenedors	131
AU6.1 Mercat de la Devesa	132
AU6.2 Mercat de Can Gibert del Pla	133
AU6.3 Mercat del Lleó	134
AU6.4 Mercat de Salt centre	135
AU6.5 Mercat de Salt Rambla	136
AU6.6 Mercat de Sarrià de Ter de matí	137
AU6.7 Mercat de Sarrià de Ter de tarda	138
AU6.8 Mercat de Bescanó	139
AU6.9 Mercat de Riudellots de la Selva	140

AC7 ANÀLISI DEL CLÚSTER PLA DE FIGUERES

AC7.1 Presentació dels mercats de Figueres	143
AC7.2 Encaix territorial dels mercats al clúster	144
AC7.3 Clúster AE1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat.	145
AC7.4 Procedència dels paradistes i del producte a la venda	156
AC7.5 Dimensió dels mercats i proporció entre alimentari i no alimentari	147
AC7.6 Cobertura territorial: rutes dels paradistes	148
AC7.7 Cobertura territorial: rutes dels productors de proximitat	149
AC7.8 Cobertura territorial: rutes dels revenedors	150
AU7.1 Mercat de Figueres	151

AC8. ANÀLISI DEL CLÚSTER DE LA PLANA DE LA SELVA I GUILLERIES-MONTSENY

AC8.1 Presentació i dades bàsiques	153
AC8.2 Encaix territorial dels mercats al clúster	154
AC8.3 Clúster SE1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	155
AC8.4 Clúster SE2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	156
AC8.5 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat	157
AC8.6 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries	158
AC8.7 Cobertura territorial: rutes dels paradistes	159
AC8.8 Cobertura territorial: rutes dels productors	160
AC8.9 Cobertura territorial: rutes dels revenedors	161
AU8.1 Mercat de Santa Coloma de Farners	162
AU8.2 Mercat de Llagostera	163
AU8.3 Mercat de Vidreres	164
AU8.4 Mercat de Caldes de Malavella	165
AU8.5 Mercat d'Hostalric	166
AU8.6 Mercat de Riells i Viabrea	167
AU8.7 Mercat de Sant Hilari Sacalm	168
AU8.8 Mercat d'Arbúcies	169

AC9. ANÀLISIS COMPARATIUS I DADES GENERALS DEL SISTEMA DE MERCATS

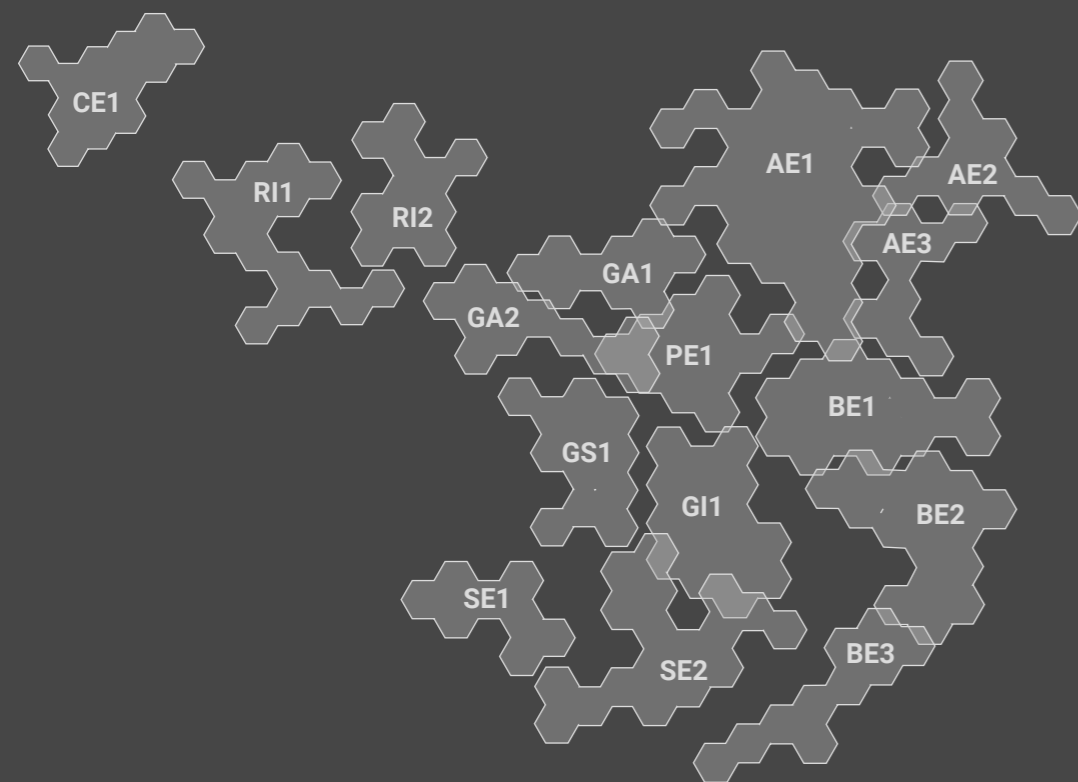
AC9.1 Dades generals del sistema de mercats i resultats de les entrevistes	170
AC9.2 Procedència dels paradistes	171
AC9.3 Procedència del producte de proximitat	172
AC9.4 Cobertura territorial: rutes dels paradistes	173
AC9.5 Base de dades generals dels mercats no sedentaris de la Província de Girona	174

125

126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142

AT

ANÀLISI TERRITORIAL

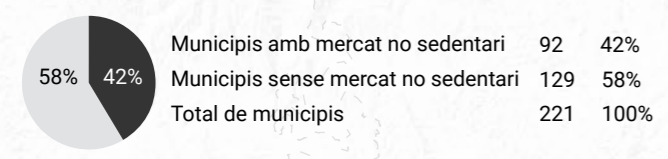
El mercat de Ripoll. Font pròpia

la Seu d'Urgell AT1

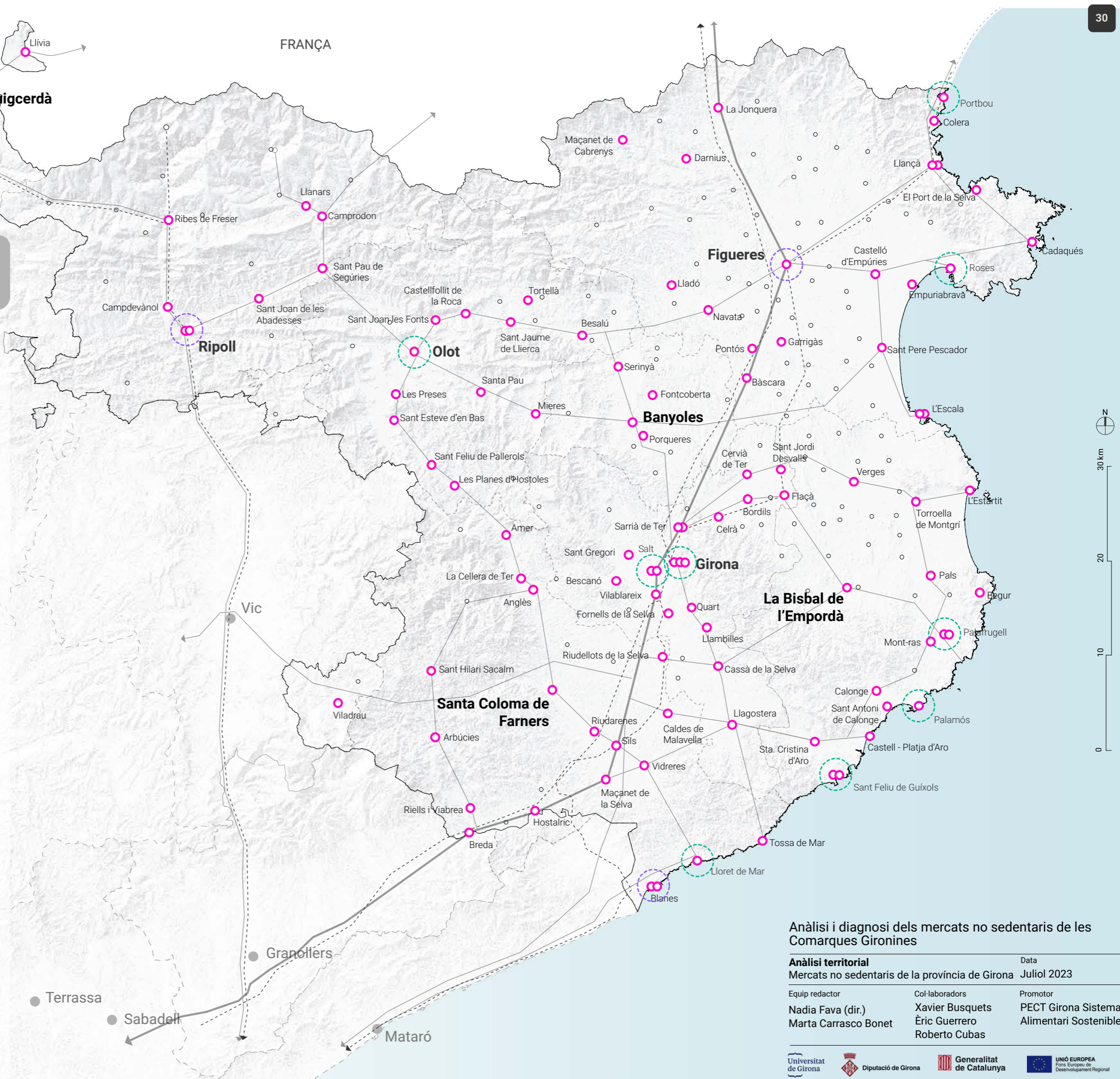
MERCATS NO SEDENTARIS DE LA PROVÍNCIA DE GIRONA

Dels 221 municipis de la Província de Girona, 92 municipis disposen de mercat no sedentari municipal, i hi ha municipis que tenen més d'un mercat, de vegades amb ubicacions diferents, i per tant el total de mercats examinats és de 107. A aquest sistema de mercats s'hi han d'afegir els mercats coberts, siguin de titularitat pública o privada, que no formen part de l'estudi però contribueixen al sistema general de la distribució del menjar.

El Llibre blanc del comerç no sedentari, publicat per la Generalitat de Catalunya l'any 2005, xifra els mercats de la província de Girona en 60. L'increment en el nombre de mercats durant l'últim període de 20 anys ha estat d'un 78 %. Si bé aquesta dada és positiva, s'han de considerar la dimensió i el rol de cada mercat en la distribució alimentària i en el sistema del comercialització del menjar, que inclou la gran distribució (supermercats) i totes les altres fórmules presents en el territori, des de les cooperatives al comerç en línia.

La distribució territorial dels mercats coincideix en bona part amb la concentració de població, de manera que les capitals comarcals i la majoria de les ciutats del litoral apleguen el gruix principal de mercats, en detriment dels nuclis de menys de 2.000 habitants, que no solen disposar de mercat propi. La plana cerdana, la vall de Ribes i l'àmbit dels terraprimos empordanesos en són alguns exemples clars.

- LLEGENDA**
- MERCATS I MUNICIPIIS**
- Mercat setmanal no sedentari
 - Mercat cobert de titularitat pública
 - Mercat cobert de titularitat privada
 - Municipi sense mercat no sedentari

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

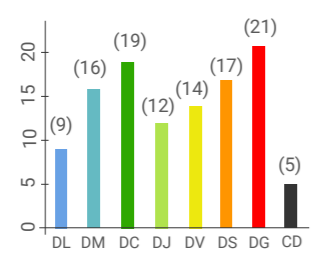
Anàlisi territorial		Data
Mercats no sedentaris de la província de Girona		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AT2

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL SEGONS ELS DIES DE MERCAT

La distribució territorial dels mercats segons els dies de mercat identifica cinc eixos de diversitat, en què els mercats cobreixen dies diferents de la setmana de manera que en municipis propers no s'encavalquin, i així es reforcen i guanyen complementarietat territorial entre ells. Els cinc eixos són: 1) la vall del Brugent, 2) de Santa Coloma de Farners fins a Lloret de Mar, 3) de Girona a Llagostera, 4) de Sarrià de Ter a Palafrugell, i 5) de Sarrià de Ter a l'Estartit. Segons el gràfic, els dos dies més recurrents de mercat són diumenge i dimecres. La major part dels municipis tenen un mercat no sedentari, però hi ha situacions diverses. S'observen quatre tipus de casos característics segons el dia de mercat:

1. Mercats d'un sol dia a la setmana. Són la majoria; en algun cas, canvien d'ubicació i d'horari, per exemple a Sarrià de Ter.
2. Mercats que, amb la mateixa ubicació, tenen lloc més d'un dia a la setmana. És el cas de Figueres, Girona-Devesa, Salt, Cassà de la Selva i Santa Coloma de Farners.
3. Mercats que, tot i ser al mateix municipi, tenen diferent ubicació i es fan en dies diferents, com és el cas de Salt, Girona (tots els mercats) i Ripoll.
4. Mercats que tradicionalment se celebren un dia a la setmana i, a més, altres dies, en un altre espai (sovint als voltants del mercat municipal), hi ha parades d'alimentació cada dia o gairebé cada dia. Aquest és el cas de Girona-Mercat del Lleó i algunes ciutats del litoral gironí com ara Palamós, l'Escala, Sant Feliu de Guíxols, Palafrugell i Blanes.

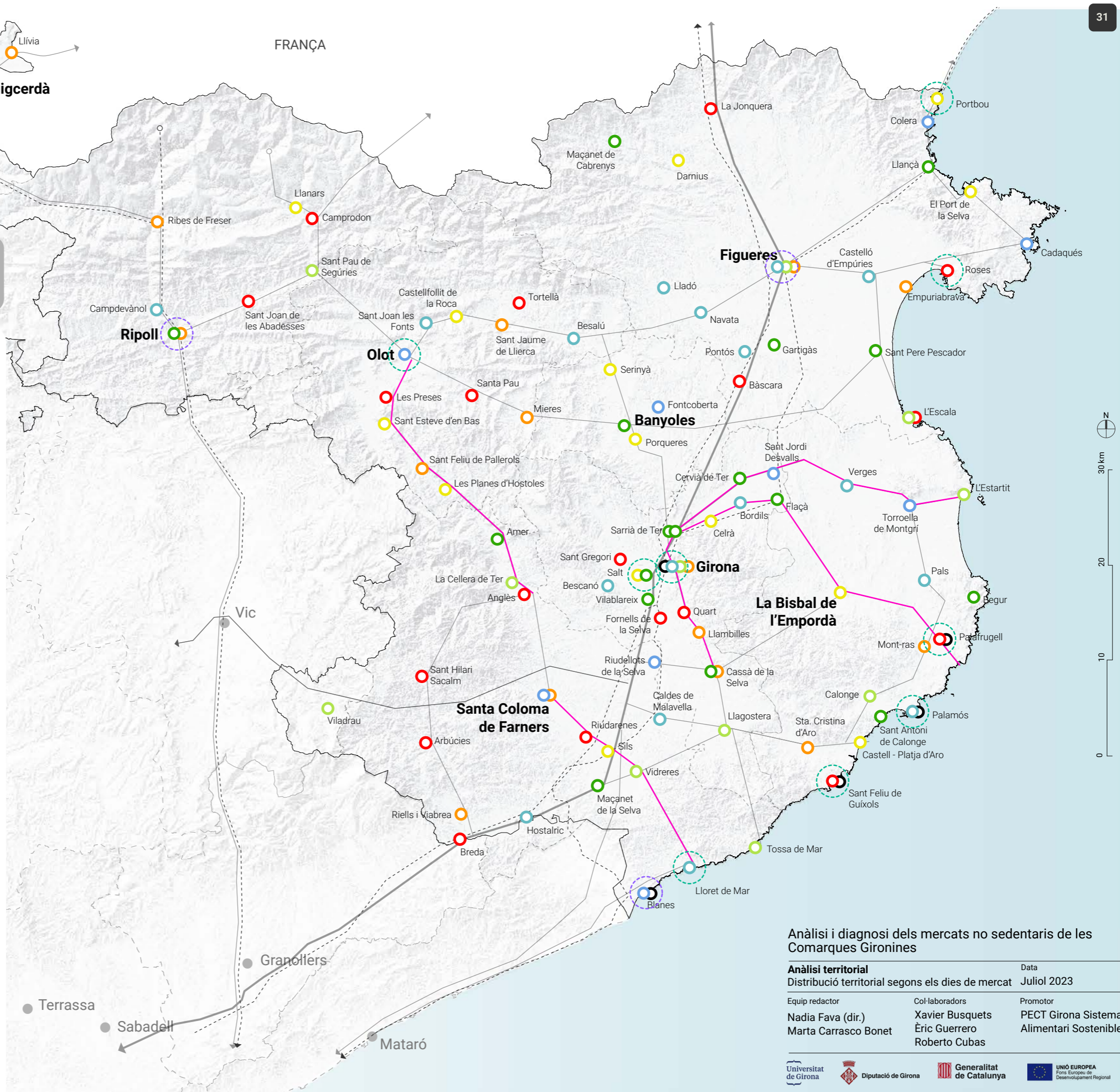
LLEGENDA

DIA DE MERCAT

- Dilluns
- Dimarts
- Dimecres
- Dijous
- Divendres
- Dissabte
- Diumenge
- Cada dia* (només alimentari)

ALTRES

- Mercat cobert de titularitat pública
- Mercat cobert de titularitat privada
- Eixos de diversitat de dies de mercat

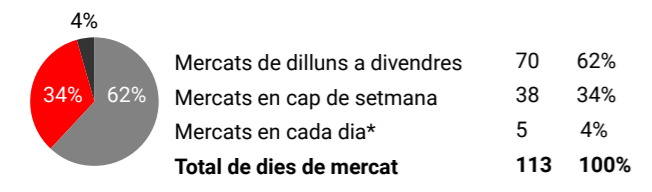
Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi territorial		Data
Distribució territorial segons els dies de mercat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AT3

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DELS MERCATS DEL CAP DE SETMANA

El 62 % dels dies de mercat a la província de Girona tenen lloc en dies laborables, mentre que el 34 % es fan dissabte i diumenge. S'identifiquen de forma diferenciada els mercats que tenen lloc diàriament, que se situen majoritàriament a la costa. Normalment, aquests mercats diaris tenen una regulació pròpia diferent del mercat no sedentari i s'hi solen vendre directament els productors de proximitat. Un cas diferent és el del Mercat del Lleó de Girona, que té parades de dilluns a dissabte, i el mercat cobert el diumenge no obre.

S'observen sis àrees on hi ha una major concentració de mercats en cap de setmana i que volen donar resposta al turisme i a les segones residències, tant de l'àmbit de muntanya com a la primera línia de la costa. Puigcerdà (l'única capital de comarca amb mercat el dissabte), la vall de Camprodon, Sant Joan de les Abadesses i l'àmbit de les Guilleries (Arbúcies, Breda i Sant Hilari), encapçalen els mercats del dissabte, amb Roses, Palafrugell i Sant Feliu de Guíxols al litoral. També és el cas d'alguns mercats de la comarca de la Garrotxa, com ara Tortellà, Santa Pau i les Preses, que es combinen amb l'afluència més elevada de visitants els caps de setmana. A l'Alt Empordà hi ha dos mercats en cap de setmana, que encaixen en dos punts de la principal via de comunicació: són Bàscara, a la part meridional de la comarca, i la Jonquera, a la part més septentrional.

En canvi, en àrees interiors com el Gironès (Quart, Fornells i Sant Gregori) i la Selva (Anglès i Riudarenes), la coincidència de mercats en cap de setmana respon a facilitar l'accés al mercat en dies no laborables. Es destaca el cas de nous mercats que han aparegut més recentment a Santa Pau, Mieres o Llambilles.

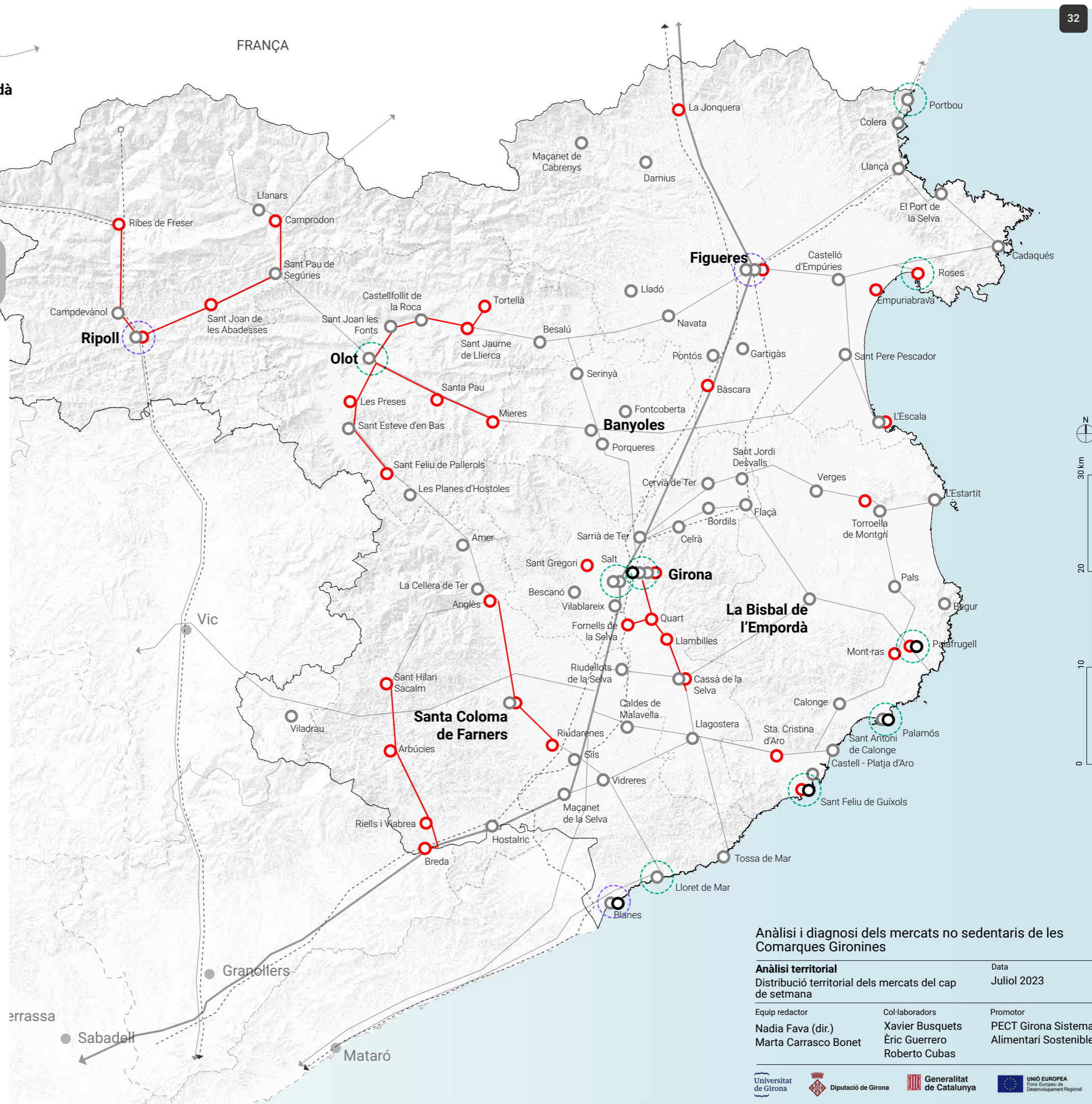
LLEGENDA

DIA DE MERCAT

- Mercat de dilluns a divendres
- Mercats cada dia
- Mercats en dissabte i diumenge

ALTRES

- Mercat fix de titularitat pública
- Mercat fix de titularitat privada
- Àrees de concentració de mercats en cap de setmana

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

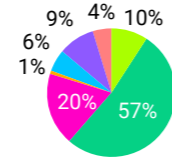
Anàlisi territorial	Data	
Distribució territorial dels mercats del cap de setmana	Juliol 2023	
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AT4

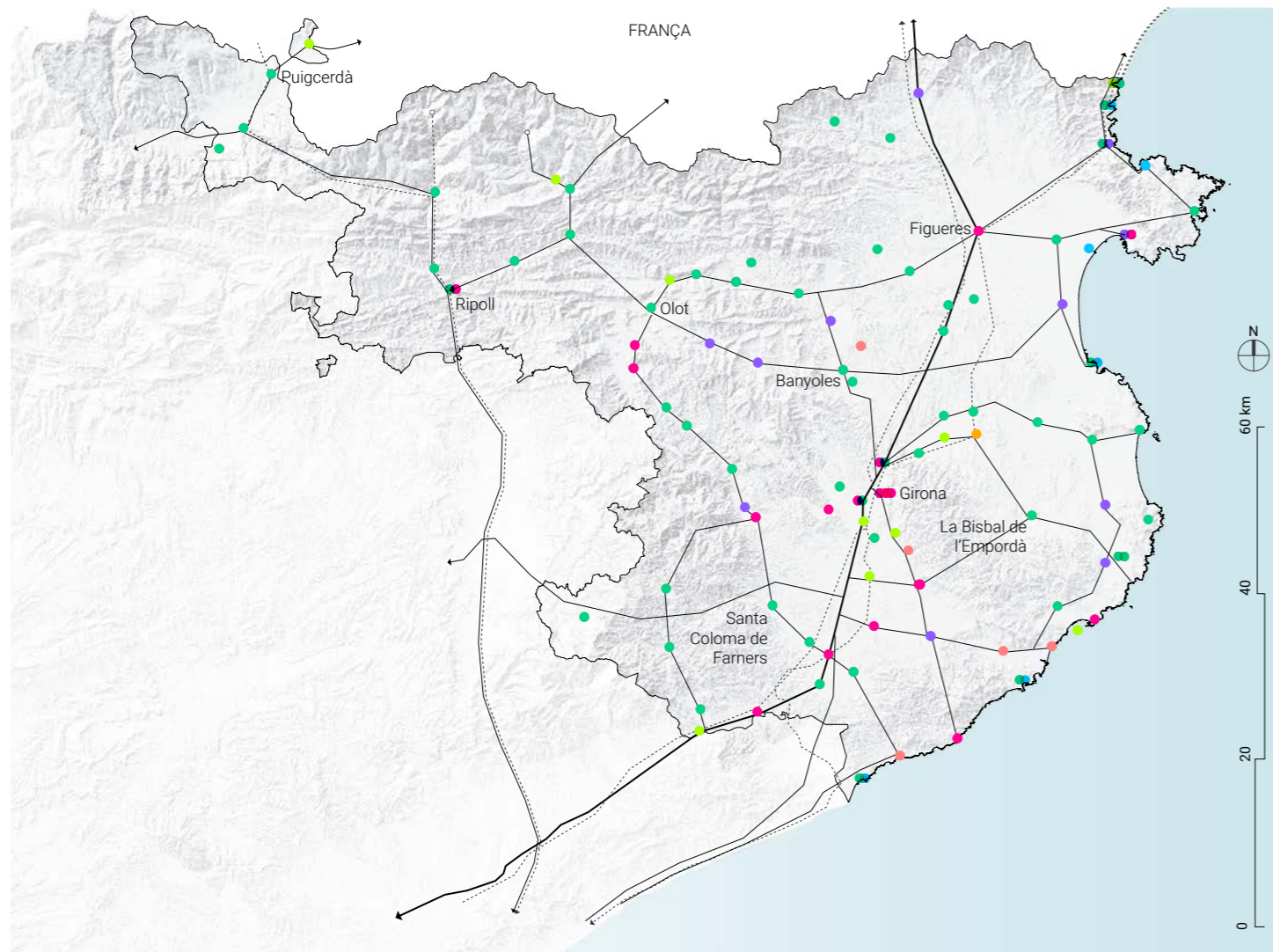
UBICACIÓ I NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

La ubicació més generalitzada dels mercats no sedentari és al centre històric del municipi (52 %), seguida per la zona de l'eixample (18 %). En aquestes àrees es concentra la major part del comerç de proximitat, que té un paper complementari al del mercat.

Altres indrets són les zones perifèriques urbanes que, sovint, coincideixen amb àrees d'equipaments o altres serveis. A la costa, on durant la temporada estiuenca els mercats solen ser molt grans, la ubicació més freqüent és al passeig marítim.

Tipus d'ubicació	Nombre	Percentatge
Carretera principal	10	9%
Centre històric	57	52%
Eixample	20	18%
Estació	1	1%
PM	6	6%
Periferia	10	9%
Urbanització	5	5%
Total d'ubicacions diferents	109	100%

LLEGENDA

TIPUS D'UBICACIÓ

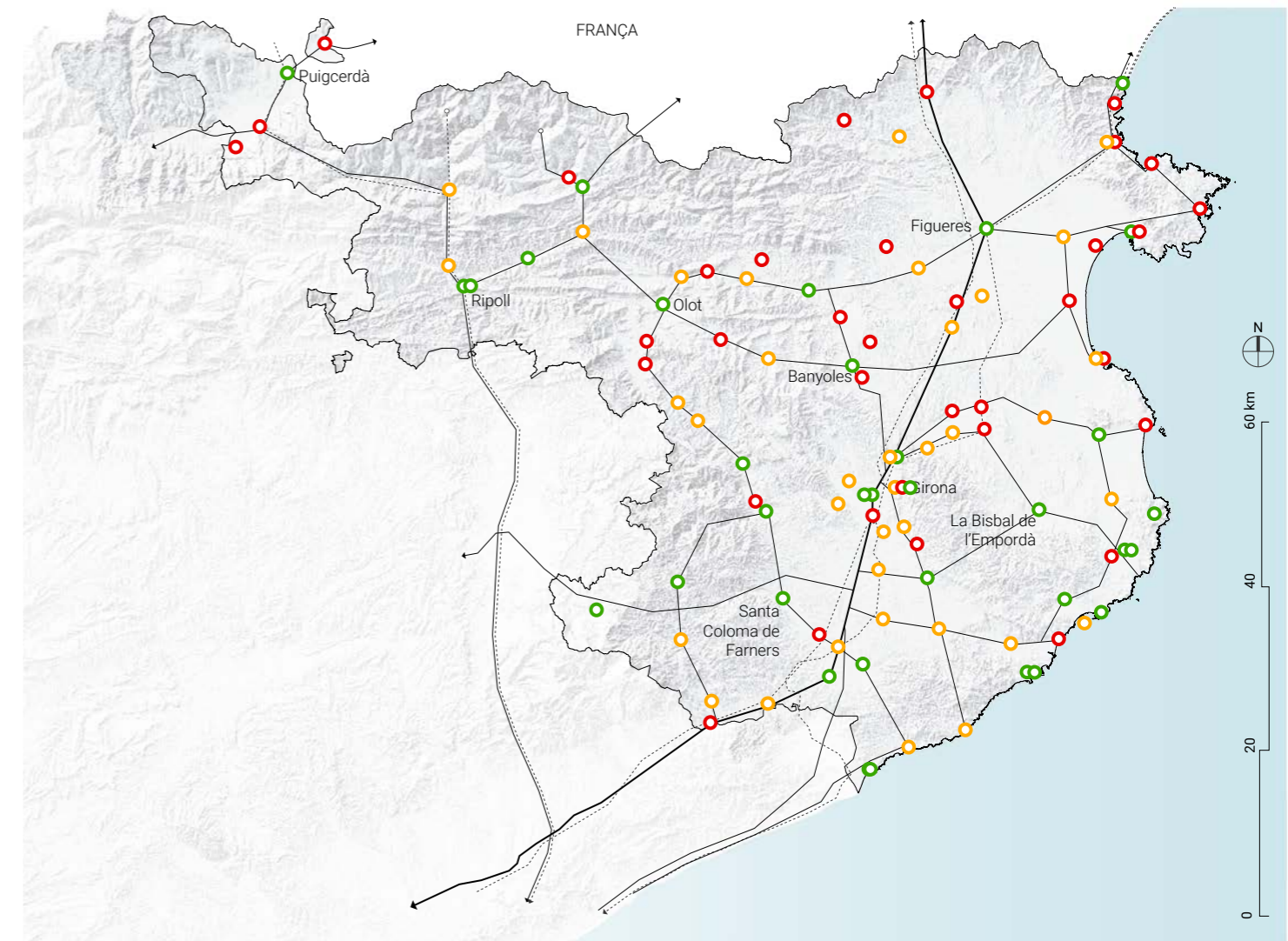
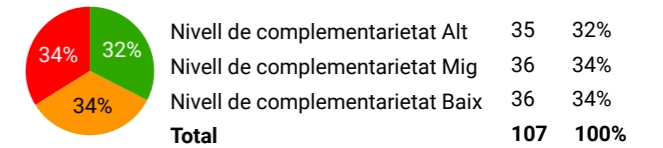
- Carretera principal
- Passeig marítim
- Centre
- Perifèria
- Eixample
- Urbanització o àrea de creixement residencial
- Estació

El nivell de complementarietat dels mercats i el comerç de proximitat mostra no solament la capacitat del mercat de ser motor del comerç, sinó també que és un element integrat al sistema socioeconòmic del poble. Històricament, existeix una correlació entre el tipus d'ubicació i els nivells de complementarietat. En les ubicacions perifèriques, passejos marítims, carreteres principals o urbanitzacions no hi sol haver comerç de proximitat o serveis que tinguin un paper complementari al del mercat. En aquests casos és quan s'identifiquen els nivells de complementarietat més baixos, mentre que els més alts coincideixen amb els indrets propers als centres històrics i urbans i, a vegades, a les zones d'eixample.

Les dades quantitatives, però, no mostren directament aquesta correlació, ja que el 70 % dels mercats amb ubicacions que,

suposadament, haurien de tenir un nivell alt de complementarietat, aquest només representa el 36 %. Això es deu al fet que hi ha un nombre important de municipis petits que, tot i ubicar el mercat al centre, no disposen de comerç de proximitat o d'equipaments que puguin tenir un paper complementari.

S'observa que totes les capitals comarcals i els mercats litorals més meridionals (del Baix Empordà i la Selva) tenen un alt nivell de complementarietat.

LLEGENDA

NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi territorial		Data
Ubicació i nivell de complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

la Seu d'Urgell
AT5

NOMBRE TOTAL DE PARADES

El nombre de parades és un indicador de l'estat de salut dels mercats. A la província de Girona predominen els mercats amb poques parades. Un terç dels mercats tenen menys de 5 parades, i la majoria només en tenen una o dues. Per contra, els mercats més grans, principalment a les capitals de comarca i a la costa durant la temporada turística, tenen entre 15 i 219 parades. Alguns d'aquests mercats del litoral disminueixen en volum de parades fora de temporada turística.

N.P.	Nom mercat*	N.P.	Nom mercat*	N.P.	Nom mercat*
1	Bordils	6	Verges	25	Girona Mercat de
1	Castellfollit de la Roca	7	l'Escala (DJ Centre)	26	Can Gibert (DJ Eixample)
1	Cervià de Ter	7	Hostalric	26	Calonge
1	Fontcoberta	7	Riudellots de la Selva	27	Campdevàno
1	Garrigàs	7	Sant Pau de Segúries	32	Llagostera
1	Lladó	8	Arbúcies	32	el Port de la Selva
1	Llanars	8	Bàscara	38	Puigcerdà
1	Llivia	8	Bescanó	40	Salt (DC Centre)
1	Mont-ras	8	Caldes de Malavella	41	Cassà de la Selva (DC Centre)
1	Navata	9	Amer	49	Santa Coloma de Farners (DL Centre)
1	Pontós	9	Anglès	49	Llança Port
1	Preses, les	9	Besalú	49	Ripoll (DS Centre)
1	Riudarenes	9	Sant Feliu de Pallerols	49	Riells i Viabrea
1	Tortellà	10	Breda	50	Ripoll (DS Centre)
1	Urús	10	Celrà	59	Riells i Viabrea
1	la Vall d'en Bas	10	Pals	64	la Bisbal d'Empordà
1	Viladrau	10	Santa Cristina d'Aro	67	Palafrugell (CD Centre)
2	Colera	11	Sant Joan de les Abad.	69	Tossa de Mar
2	Llambilles	12	Alp	71	Banyoles
2	Porqueres	12	Sant Hilari Sacalm	77	Salt (DV Rambla)
2	Sant Jordi Desvalls	14	Camprodon	81	Torroella de Montgrí
2	Vilablareix	14	Llança Vila	81	Sant Feliu de Guíxols (DS Passeig marítim)
3	Darnius	14	Portbou	89	l'Escala (DG Passeig marítim)
3	Flaçà	15	Blanes (CD Centre)	91	Olot
3	Maçanet de Cabrenys	15	la Jonquera	91	Roses
3	Mieres	15	Palafrugell	91	Sant Antoni de Calonge
3	Sant Joan les Fonts	15	Ripoll (DG Passeig marítim)	92	Sant Pere Pescador
4	Fornells de la Selva	15	Sant Feliu de Guíxols (CD centre)	99	Girona Mercat de la
4	Sant Jaume de Llierca	17	Vidreres	103	Devesa (DM Eixample)
4	Santa Pau	18	Sarrià de Ter (DC Tarda)	115	l'Estartit
4	Sarrià de Ter (DC Tarda)	18	Sarrià de Ter (DC Mati)	119	Lloret de Mar
4	Serinyà	19	Cadaqués	121	Palamós
5	Castell d'Empúries	19	Maçanet de la Selva	123	Figueres (DJ Centre)
5	les Planes d'Hostoles	20	Sils	130	Blanes
5	Sant Gregori	22	Girona Mercat del Lleó (CD Eixample)	140	Castell-Platja d'Aro
6	la Cellera de Ter	23	Begur	219	Empuriabrava
6	Quart				
6	Ribes de Freser				

* El nombre de parades s'expressa de forma única per municipi que té mercat. Per especificar la correspondència de les dades amb el dia de mercat i diferenciar els mercats que tenen lloc al mateix municipi però amb particularitats diferents, s'utilitzen les següents especificacions:

Segons dia de mercat:
DL: Dilluns
DM: Dimarts
DC: Dimecres
DJ: Dijous
DV: Divendres
DS: Dissabte
DG: Diumenge
CD: Cada dia

Segons ubicació:
Centre
Eixample
Passeig marítim

Segons franja horària:
Mati
Tarda

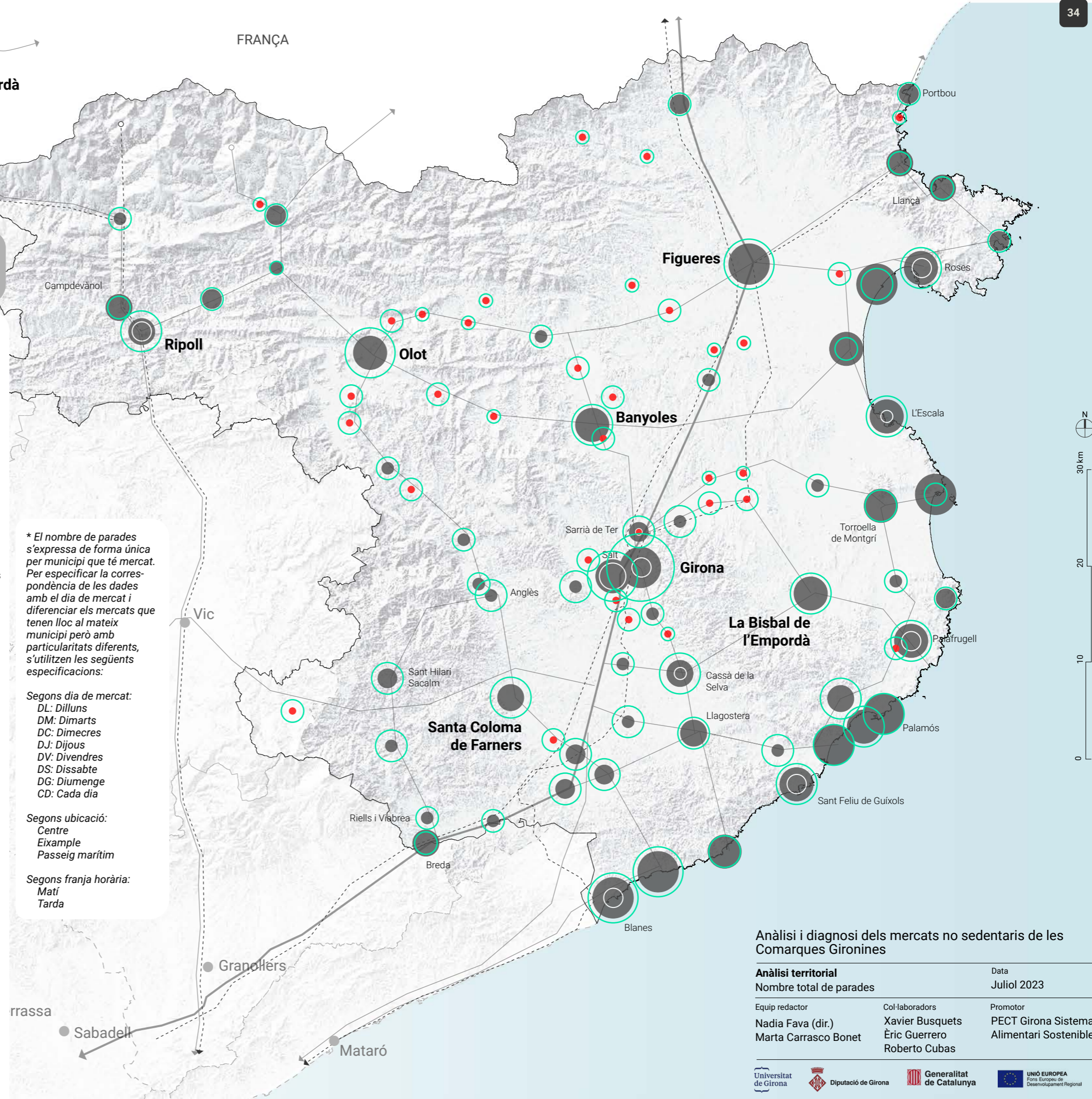
LLEGENDA

DIMENSIÓ DELS MERCATS (segons nombre parades)

● <50 ● 6-10 ● 11-25 ● 26-50 ● 51-100 ● >100

POBLACIÓ (HAB.2021)

○ <1.000 ○ 1.001-5.000 ○ 5.001-10.000 ○ 10.001-25.000 ○ 25.001-50.000 ○ 50.001-100.000 ○ >100.000

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi territorial		Data
Nombre total de parades		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AT6

NOMBRE DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI

El nombre de parades de producte alimentari marca la necessitat de la periodicitat, almenys setmanal, per la venda de producte fresc i pel seu paper com a lloc de proveïment. Els mercats que destaquen pel volum de parades de productes alimentaris són el d'Olot i el de Banyoles, seguits per la Bisbal de l'Empordà, Figueres i Girona (Lleó) i alguns mercats de la costa com ara Palamós, Castell-Platja d'Aro o Empuriabrava.

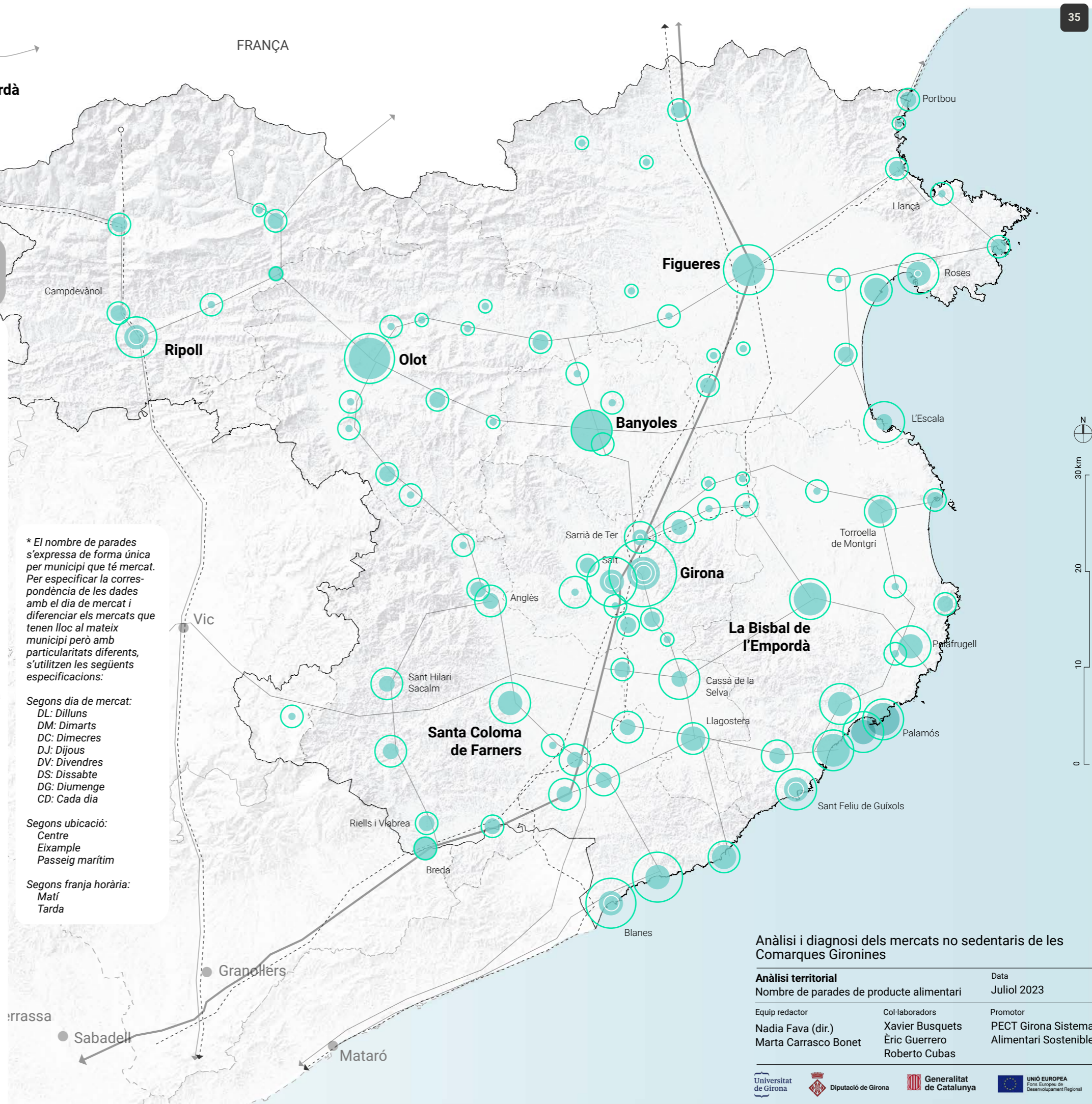
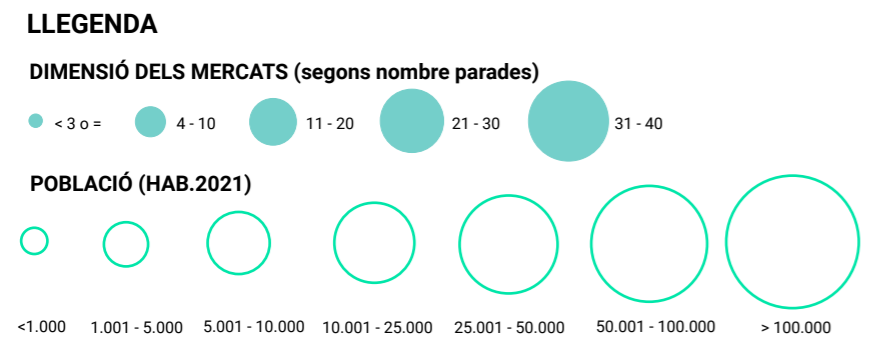
N.P.	Nom mercat*	N.P.	Nom mercat*	N.P.	Nom mercat*
1	Bordils	3	Verges	8	Llança Vila
1	Castellfollit de la Roca	4	el Port de la Selva	8	Cadaqués
1	Cervià de Ter	4	Fornells de la Selva	9	Girona Mercat de Can Gibert (DJ Eixample)
1	Flaçà	4	Santa Pau	9	Campdevàno
1	Fontcoberta	4	Sant Gregori	9	Salt (DC Centre)
1	Garrigàs	4	la Celler de Ter	9	l'Estartit
1	Lladó	4	Hostalric	10	la Jonquera
1	Llanars	4	Riudellots de la Selva	10	Cassà de la Selva (DC)
1	Llívia	4	Begur	11	Calonge
1	Maçanet de Cabrenys	4	Llança Port	13	Blanes (CD Centre)
1	Mont-ras	4	Sant Feliu de Guíxols (DS Passeig marítim)	13	Sant Feliu de Guíxols (CD Centre)
1	Navata	4	l'Escala (DG Passeig marítim)	13	Santa Coloma de Farners (DL centre)
1	Pontós	4	Blanes (DL Passeig marítim)	13	Tossa de Mar
1	Preses, les	4	Quart	14	Palafrugell (DG Centre)
1	Riudarenes	5	Arbúcies	14	Llagostera
1	Sant Jaume de Llierca	5	Bàscara	14	Torroella de Montgrí
1	Sant Joan les Fonts	5	Besalú	17	Roses
1	Tortellà	5	Celrà	15	Girona Mercat de la Devesa (DM Eixample)
1	Urús	6	Ribes de Freser	16	Puigcerdà
1	Vall d'en Bas, la	6	Sant Pau de Segúries	17	Riells i Viabrea
1	Vilablareix	6	Caldes de Malavella	17	Sant Antoni de Calonge
1	Viladrau	6	Breda	17	Lloret de Mar
2	Bescanó	6	Santa Cristina d'Aro	18	Ripoll (DS Centre)
2	Colera	6	Alp	18	Palafrugell (CD Centre)
2	Darnius	6	Sant Hilari Sacalm	19	Salt (DV Rambla)
2	Llambilles	6	Ripoll (DC Eixample)	20	Empuriabrava
2	Pals	6	Sant Pere Pescador	22	Girona Mercat del Lleó (CD Eixample)
2	Porqueres	7	l'Escala (CD Centre)	22	Figueres (DJ Centre)
2	Roses - roba	7	Anglès	23	Palamós
2	Sant Jordi Desvalls	7	Sant Feliu de Pallerols	27	la Bisbal d'Empordà
3	Sarrià de Ter	7	Portbou	27	Castell-Platja d'Aro
3	Amer	7	Vidreres	35	Banyoles
3	Castelló d'Empúries	7	Sarrià de Ter (DC Matí)	40	Olot
3	Mieres	7	Maçanet de la Selva		
3	Planes d'Hostoles, les	7	Sils		
3	Port de la Selva, el	8	Camprodon		
3	Sant Joan de les Abadesses				
3	Serinyà				

* El nombre de parades s'expressa de forma única per municipi que té mercat. Per especificar la correspondència de les dades amb el dia de mercat i diferenciar els mercats que tenen lloc al mateix municipi però amb particularitats diferents, s'utilitzen les següents especificacions:

Segons dia de mercat:
 DL: Dilluns
 DM: Dimarts
 DC: Dimecres
 DJ: Dijous
 DV: Divendres
 DS: Dissabte
 DG: Diumenge
 CD: Cada dia

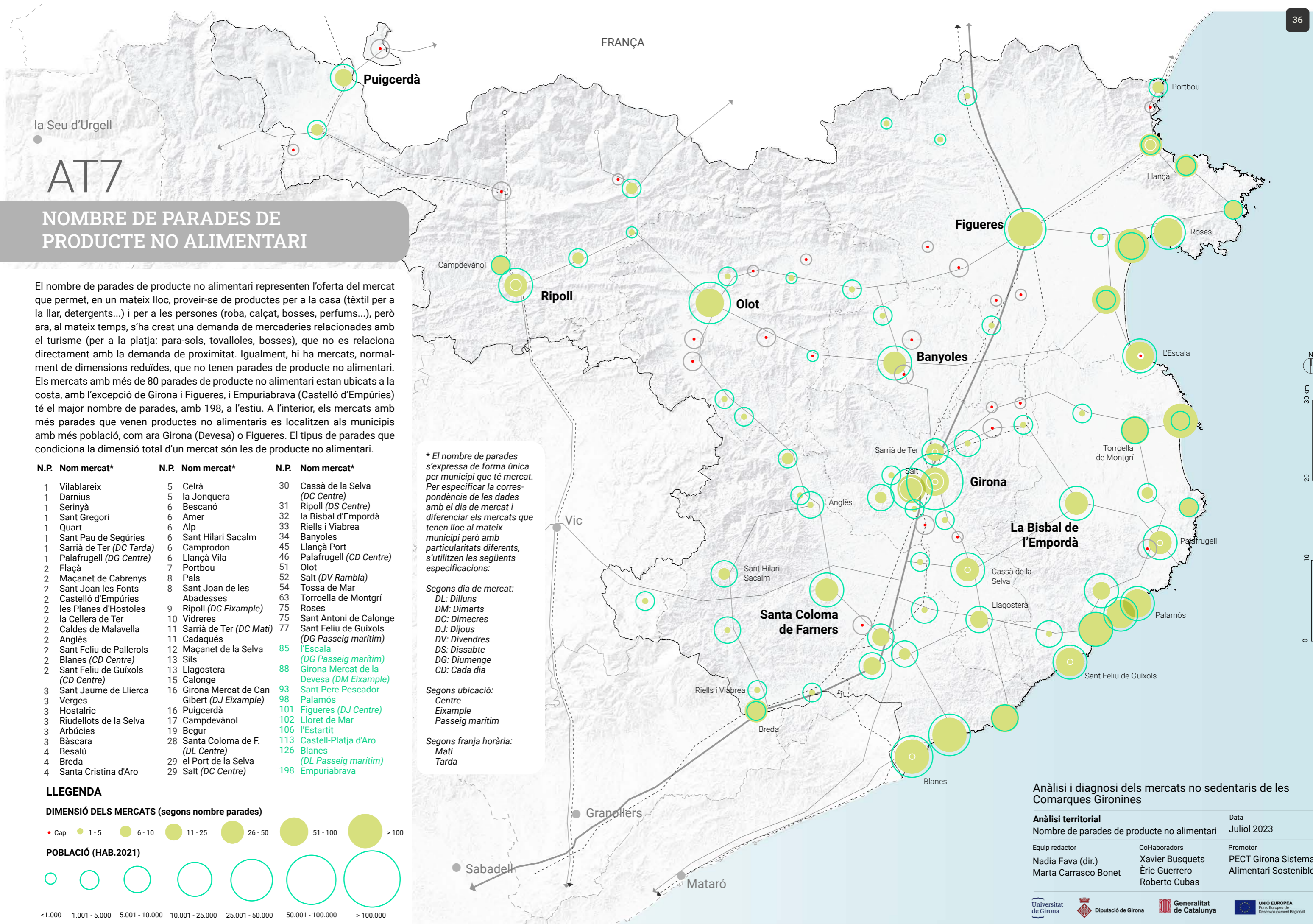
Segons ubicació:
 Centre
 Eixample
 Passeig marítim

Segons franja horària:
 Matí
 Tarda

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi territorial		Data
Nombre de parades de producte alimentari		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AT7

NOMBRE DE PARADES DE PRODUCTE NO ALIMENTARI

El nombre de parades de producte no alimentari representen l'oferta del mercat que permet, en un mateix lloc, proveir-se de productes per a la casa (tèxtil per a la llar, detergents...) i per a les persones (roba, calçat, bosses, perfums...), però ara, al mateix temps, s'ha creat una demanda de mercaderies relacionades amb el turisme (per a la platja: para-sols, tovalloles, bosses), que no es relaciona directament amb la demanda de proximitat. Igualment, hi ha mercats, normalment de dimensions reduïdes, que no tenen parades de producte no alimentari. Els mercats amb més de 80 parades de producte no alimentari estan ubicats a la costa, amb l'excepció de Girona i Figueres, i Empuriabrava (Castelló d'Empúries) té el major nombre de parades, amb 198, a l'estiu. A l'interior, els mercats amb més parades que venen productes no alimentaris es localitzen als municipis amb més població, com ara Girona (Devesa) o Figueres. El tipus de parades que condiciona la dimensió total d'un mercat són les de producte no alimentari.

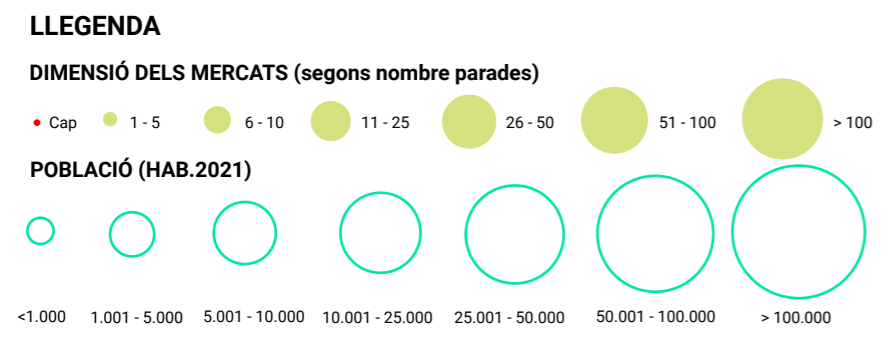
N.P.	Nom mercat*	N.P.	Nom mercat*	N.P.	Nom mercat*
1	Vilablareix	5	Celrà	30	Cassà de la Selva (DC Centre)
1	Darnius	5	la Jonquera	31	Ripoll (DS Centre)
1	Serinyà	6	Bescanó	32	la Bisbal d'Empordà
1	Sant Gregori	6	Amer	33	Riells i Viabrea
1	Quart	6	Alp	34	Banyoles
1	Sant Pau de Segúries	6	Sant Hilari Sacalm	45	Llança Port
1	Sarrià de Ter (DC Tarda)	6	Camprodon	46	Palafrugell (CD Centre)
1	Palafrugell (DG Centre)	6	Llança Vila	51	Olot
2	Façà	7	Portbou	52	Salt (DV Rambla)
2	Maçanet de Cabrenys	8	Pals	54	Tossa de Mar
2	Sant Joan les Fonts	8	Sant Joan de les Abadesses	63	Torroella de Montgrí
2	Castelló d'Empúries	9	Ripoll (DC Eixample)	75	Roses
2	les Planes d'Hostoles	10	Vidreres	75	Sant Antoni de Calonge
2	la Cellera de Ter	11	Sarrià de Ter (DC Matí)	77	Sant Feliu de Guíxols (DG Passeig marítim)
2	Caldes de Malavella	11	Cadaqués	85	l'Escala (DG Passeig marítim)
2	Anglès	12	Maçanet de la Selva	88	Girona Mercat de la Devesa (DM Eixample)
2	Sant Feliu de Pallerols	13	Sils	93	Sant Pere Pescador
2	Blanes (CD Centre)	13	Llagostera	98	Palamós
2	Sant Feliu de Guíxols (CD Centre)	15	Calonge	101	Figueres (DJ Centre)
3	Sant Jaume de Llierca	16	Girona Mercat de Can Gibert (DJ Eixample)	102	Lloret de Mar
3	Verges	16	Puigcerdà	106	l'Estartit
3	Hostalric	17	Campdevànol	113	Castell-Platja d'Aro
3	Riudellots de la Selva	19	Begur	126	Blanes (DL Passeig marítim)
3	Arbúcies	28	Santa Coloma de F. (DL Centre)	198	Empuriabrava
3	Bàscara	29	el Port de la Selva		
4	Besalú	29	Salt (DC Centre)		
4	Breda				
4	Santa Cristina d'Aro				

* El nombre de parades s'expressa de forma única per municipi que té mercat. Per especificar la correspondència de les dades amb el dia de mercat i diferenciar els mercats que tenen lloc al mateix municipi però amb particularitats diferents, s'utilitzen les següents especificacions:

Segons dia de mercat:
 DL: Dilluns
 DM: Dimarts
 DC: Dimecres
 DJ: Dijous
 DV: Divendres
 DS: Dissabte
 DG: Diumenge
 CD: Cada dia

Segons ubicació:
 Centre
 Eixample
 Passeig marítim

Segons franja horària:
 Matí
 Tarda

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

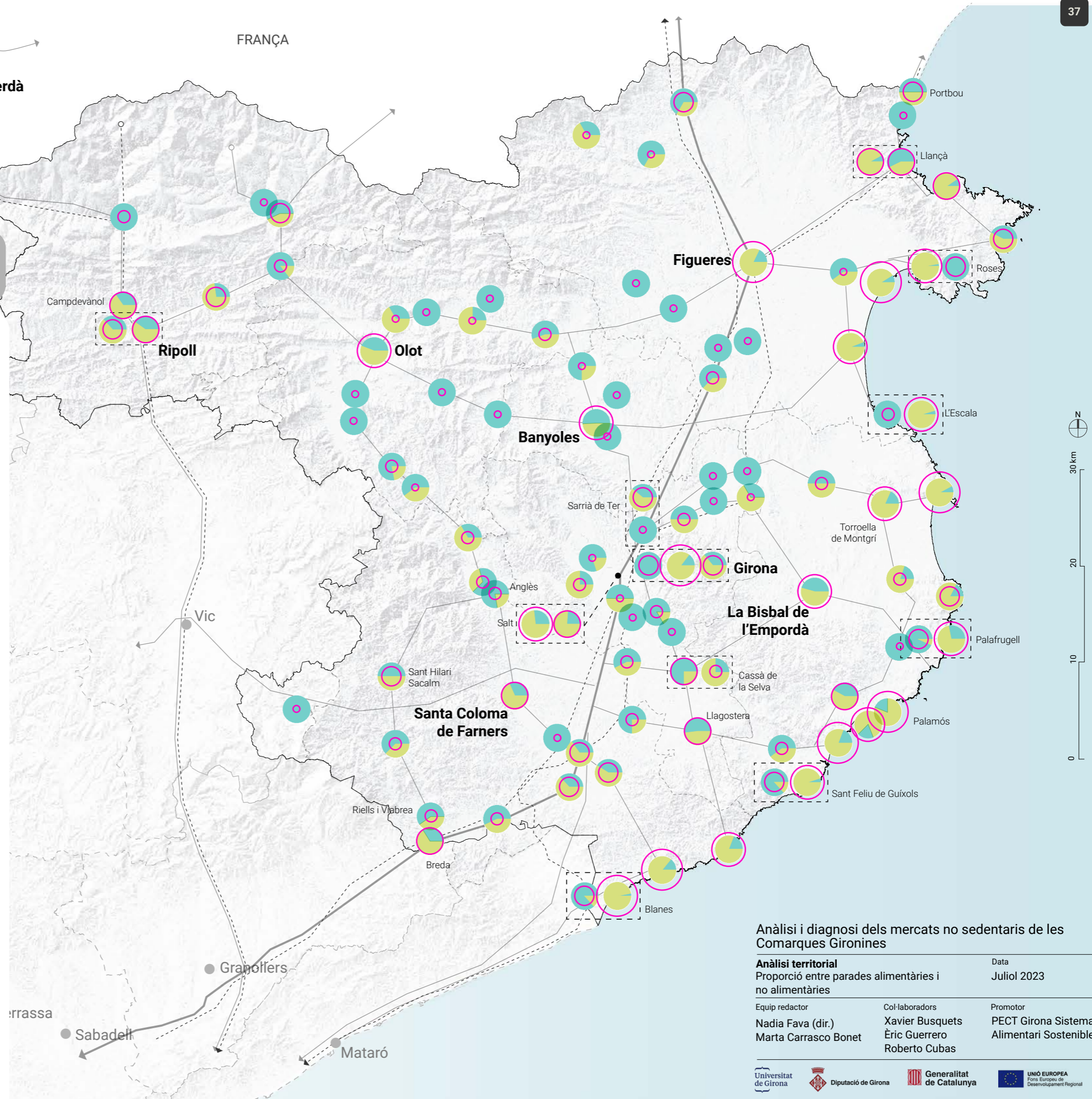
Anàlisi territorial		Data
Nombre de parades de producte no alimentari		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AT8

PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

La proporció als mercats no sedentaris entre parades d'aliments i les que ofereixen altres productes mostra les següents tendències i comportaments:

1. La proporció de parades de producte alimentari sol ser més elevada en els mercats més petits, de fins a 5 parades. Aquest aspecte s'observa sobretot en els mercats amb 1, 2 o 3 parades, on, en molts casos, totes són de producte alimentari. En són alguns exemples Bordils, Colera, Fornells de la Selva, Santa Pau i Sant Gregori.
2. La proporció més elevada de parades amb productes alimentaris es troba sobretot a les àrees d'interior, exceptuant, per una banda, els mercats de capitals de comarca, i per l'altra, els mercats diaris d'alimentació de la costa. Per exemple: Roses, l'Escala, Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols i Blanes.
3. La proporció més elevada de producte no alimentari es troba als mercats més grans de la costa. S'observa una proporció equilibrada en els mercats consolidats de capitals de comarca (Puigcerdà, Olot, Banyoles i Ripoll). En el cas de Santa Coloma de Farners, Figueres o Girona (Devesa), tot i que hi ha un nombre important de parades de productes alimentaris, els mercats són tan grossos que són les parades no alimentàries les que acaben determinant la dimensió del mercat.
4. S'identifiquen mercats diaris especialitzats en alimentació com ara Girona (Lleó), Palafrugell, Palamós, Blanes, Sant Feliu de Guíxols, l'Escala i Roses, en els quals les parades de producte no alimentari solen ser flors, plantes i planter.

LLEGENDA

TIPUS DE PARADES

● Alimentari
 ● No alimentari

DIMENSIO TOTAL MERCATS

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi territorial Proporció entre parades alimentàries i no alimentàries		Data Juliol 2023
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AT9

CLÚSTERS TERRITORIALS

L'estudi s'estructura a partir de la definició de clústers territorials, que mostren la relació dels mercats amb un àmbit més gran que l'urbà i reflecteixen les relacions i interaccions entre mercats. Els clústers s'han estructurat a partir de dos criteris principals:

1. Les unitats orogràfiques que conformen unes àrees de relacions entre municipis i nuclis de poblament que es poden connectar als mercats no sedentaris. Així, les valls, les planes i els rius, entre d'altres elements, estructuraren el territori i generen àrees d'influència i d'interrelació entre municipis.

2. La connectivitat a través de la xarxa viària, que facilita la comunicació, la proximitat i l'accés a diversos municipis en una mateixa àrea i dissenya la mobilitat interna.

Sobre aquesta base, s'identifiquen quatre tipus de clústers:

a. Clústers de muntanya: CE1, RI1 i RI2. La ubicació és propera a les zones muntanyoses i amb la frontera amb França, i s'estructuren territorialment a partir de les valls de la Cerdanya i el Ripollès. El turisme, que és present a la zona de manera contínua quasi tot l'any, afecta el funcionament dels mercats.

b. Clústers de costa: AE2, AE3 i BE3. La ubicació és propera al litoral, on els municipis presenten una alta estacionalitat a l'estiu, amb un augment notable de la població.

c. Clústers d'interior-costa: BE1 i BE2. La definició d'aquests clústers depèn principalment de l'extensa i densa xarxa viària entre comarques i municipis de l'interior i de la costa.

d. Clústers d'interior: AE1, GA1, GA2, PE1, GS1, GI1, SE1 i SE2.

Aquests clústers s'han agrupat en diverses subunitats:

d.1. Clúster Plana d'Olot i les dues valls (GA1, GA2 i GS1).

d.2. Clúster Pla de l'Estany (PE1)

d.3. Clúster Figueres (AE1) a la comarca de l'Alt Empordà.

d.4. Clúster Pla de Girona (GI1), que es defineix respecte a l'àrea d'influència de la ciutat, les planes circumdants.

d.5. Clúster Pla de la Selva i Guillerries-Montseny (SE1 i SE2), clústers de la comarca de la Selva en funció de la connectivitat entre municipis.

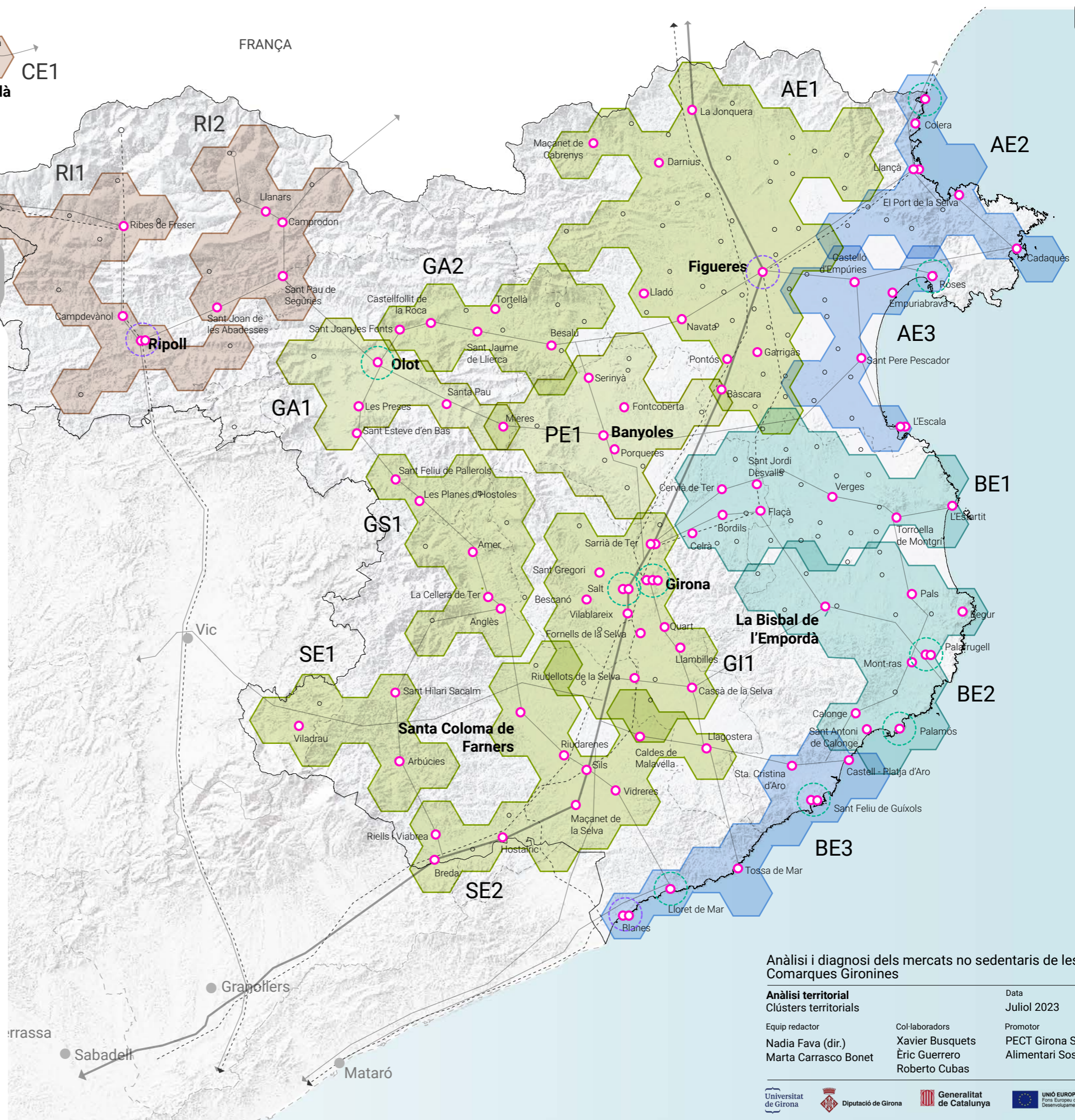
LLEGENDA

CLÚSTERS

- De muntanya
- De costa
- D'interior - costa
- D'interior

MERCATS I MUNICIPIS

- Municipi amb mercat no sedentari
- Mercat cobert de titularitat pública
- Mercat cobert de titularitat privada
- Municipi sense mercat no sedentari

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi territorial	Data
Clústers territorials	Juliol 2023
Equip redactor	Promotor
Nadia Fava (dir.)	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	
Col·laboradors	
Xavier Busquets	
Èric Guerrero	
Roberto Cubas	

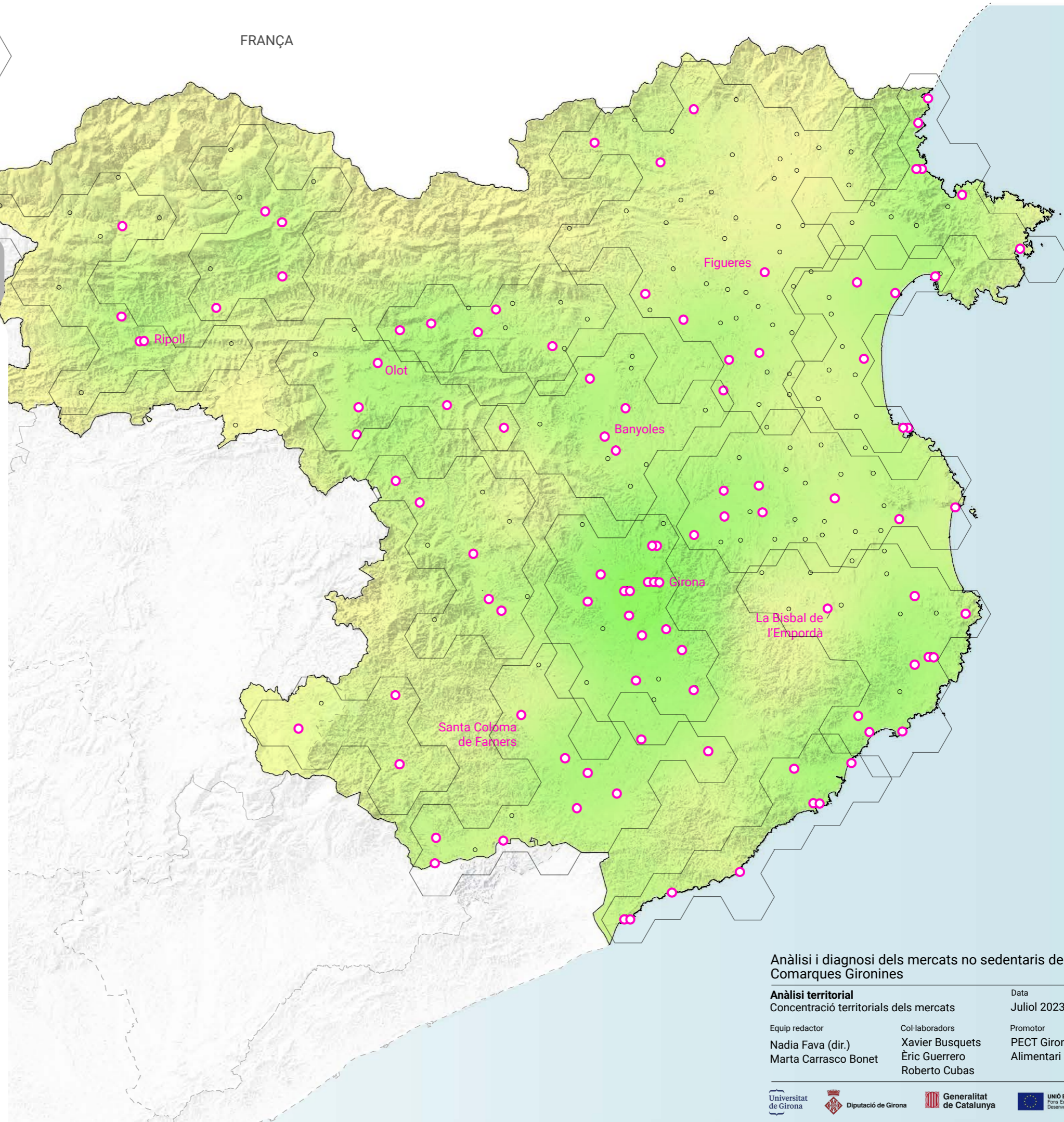
AT10

CONCENTRACIÓ TERRITORIAL DELS MERCATS

La concentració territorial de mercats és més alta en el clúster de Girona GI1. La concentració territorial de mercats està representada mitjançant un anàlisi Kernel de densitat de punts per àrea geogràfica.

Els altres clústers més densos són: el GA1, el d'Olot i l'àrea de costa del Baix Empordà (des de Palafrugell a Sant Feliu de Guíxols).

Per contra, les àrees de muntanya de la comarca cerdana, el Ripollès i l'àmbit més septentrional de l'Alt Empordà (la Jonquera) són les que en presenten menys concentració de mercats. A l'Alt Empordà, entre Figueres i la Jonquera, hi ha un disseminat important de municipis petits amb menys de mil habitants, cosa que dificulta la presència d'un mercat no sedentari.

LLEGENDA

CONCENTRACIÓ DE MERCATS

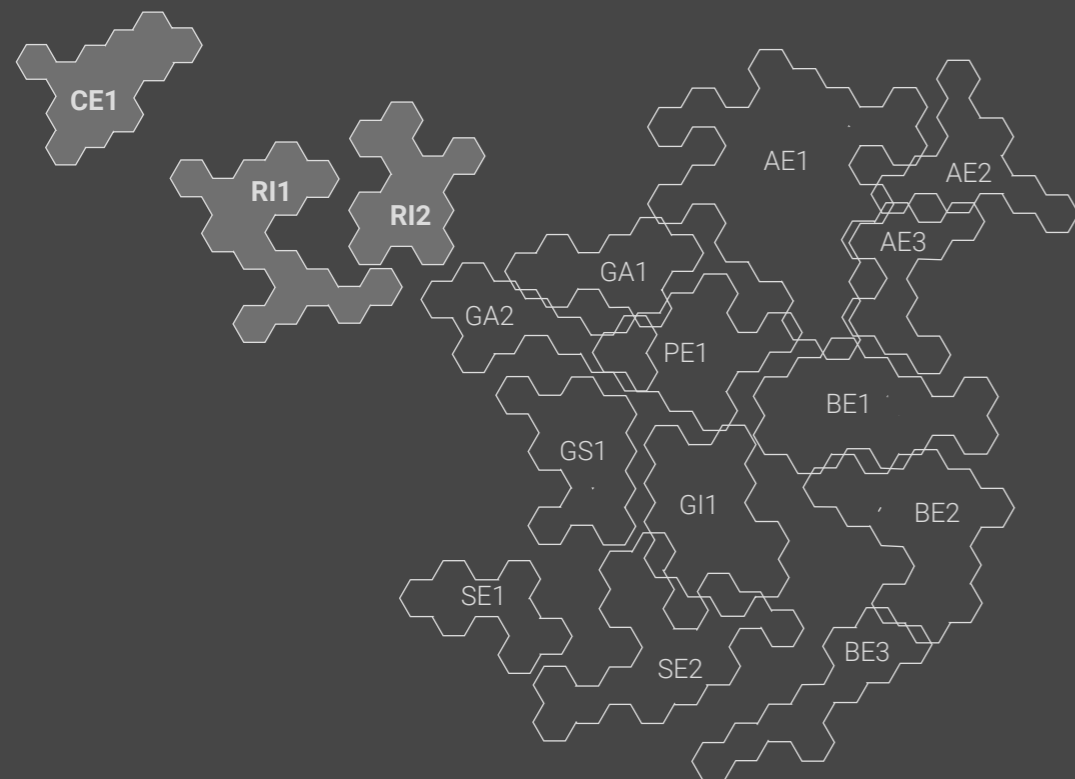

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi territorial Concentració territorials dels mercats		Data Juliol 2023
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC1

ANÀLISI DELS CLÚSTERS DE MUNTANYA

El mercat de Puigcerdà. Font pròpia

Context territorial

Als tres clústers de muntanya s'identifiquen dues zones diferents: la Cerdanya (clúster CE1) i el Ripollès (clústers RI1 i RI2). El primer correspon a la plana de la Cerdanya i els altres dos, a la vall de Ribes i a la vall de Camprodon, respectivament.

Aquestes àrees comparteixen característiques similars pel que fa al context territorial de muntanya i la seva ubicació respecte a la resta de la província de Girona. Geogràficament, estan situades a l'extrem nord-oest i estan més fàcilment connectades, viàriament i per ferrocarril, amb Barcelona que amb Girona, la qual cosa genera unes relacions socioterritorials que superen els límits de la província de Girona i, al mateix temps, tendeixen a reforçar els vincles d'aquestes zones amb Barcelona i Lleida.

Aquesta àrea ha esdevingut una destinació turística significativa, sobretot la Cerdanya, característica que incideix en l'estructura territorial dels mercats no sedentari. Puigcerdà, Alp, Camprodon, Llanars, Ribes de Freser, Ripoll, Sant Joan de les Abadesses i Sant Pau de Segúries són considerats municipis turístics per la Generalitat de Catalunya. Durant els caps de setmana és quan es produeix un major increment de la població, sigui pels turistes esporàdics o pels semipermanents que hi tenen segona residència. Per aquest motiu hi ha 7 municipis sobre 12 que fan el mercat en cap de setmana. A la Cerdanya, per exemple, el 75 % dels mercats són en cap de setmana. Al Ripollès, on hi ha un major percentatge de persones residents, la meitat dels mercats es fan durant el cap de setmana, i destaca l'encavalcament de dissabte a la vall de Ribes i diumenge a la vall de Camprodon.

L'estratègia turística a través de la promoció del producte de proximitat fa que hi hagi més vinculació entre els mercats i la producció de proximitat. De fet, el 68 % de les parades venen productes alimentaris, i d'aquestes el 50 % venen producte de proximitat.

Diversitat de productes venuts i dimensions de les parades

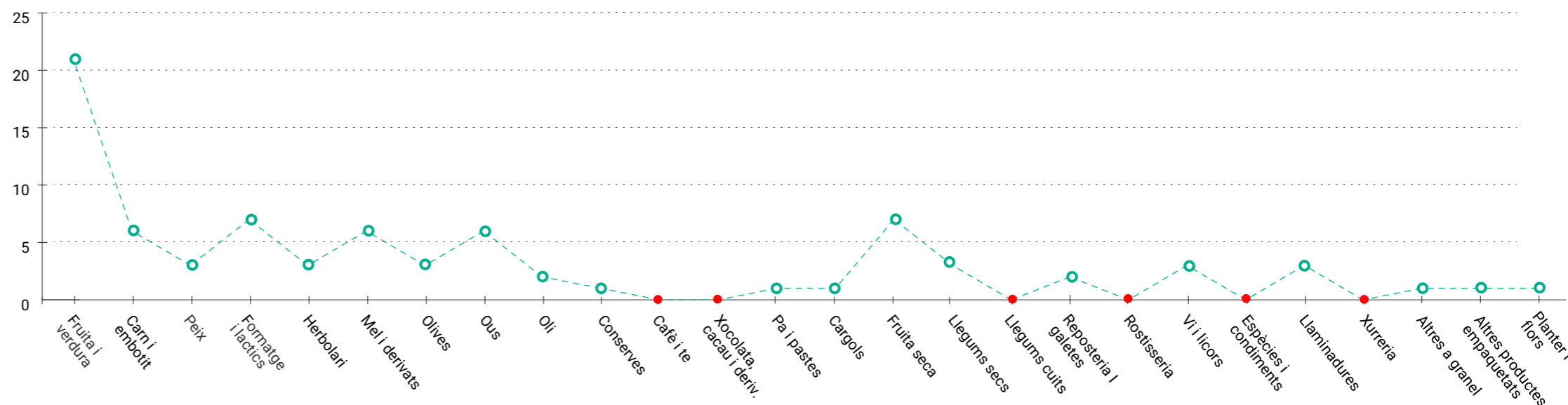
La fruita i la verdura encapçalen les vendes. Per sota queden la carn i els embotits, el peix en salaó, els lactis i formatges, la fruita seca, els ous. La diversitat de productes venuts a les parades sol ser important per atraure els consumidors per diferents tipus de mercaderia. Cal destacar que, en aquest context de muntanya, on a la tardor hi ha bolets, es troben parades específiques d'aquest producte i tenen molt bona acceptació.

Les parades d'un mòdul són les que predominen (39 %), i sovint venen producte de proximitat, a vegades molt especialitzat, directament de productor. En aquest tipus de parada hi ha paradistes que van al mercat com a segon treball, de manera puntual. En segon lloc trobem les parades de grans dimensions (37 %) (3 mòduls o més), que tenen una alta diversitat de productes per donar resposta al màxim de demanda possible, però solen ser gestionades per revenedors.

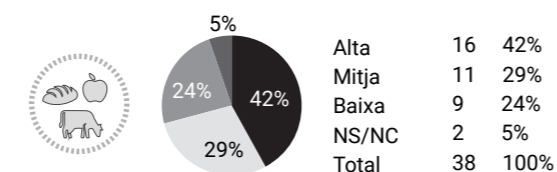
TAULA. DADES BÀSIQUES I DE RESUM DELS MERCATS MUNICIPALS ALS CLÚSTERS ANALITZATS

MERCATS	HABITANTS CENS 2021	MERCAT VISITAT TREBALL CAMP	DIA DE MERCAT	NÚM. PARADES ALIMENTARI	NÚM. PARADES NO ALIMENTARI	NÚM. PARADES TOTALS	PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PARADES D'ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PRODUCTES ALIMENTARIS	NCE	PARADISTES D'ALIMENTARI ENTREVISTATS	TOTAL	% SOBRE TOTAL DEL MERCAT
CERDANYA - CE1													
ALP	1645	No	Dissabte	6	6	12		1,5		1,6		2	33%
LLÍVIA	1504	No	Dissabte	1	0	1		0,0		0,5		0	0%
PUIGCERDÀ	9518	Si	Diumenge	16	16	32		2,5		3,3		12	75%
URÚS	210	No	Dijous	1	0	1		0,0		0,5		0	0%
VALL DE RIBES - RI1													
CAMPDEVÀNOL	3225	Si	Dimarts	9	17	26		2,6		3,0		8	89%
RIPOLL - Eixample	10721	No	Dimecres	6	9	15		1,3		1,7		4	67%
RIPOLL - Centre		Si	Dissabte	18	31	49		2,0		3,1		17	94%
RIBES DE FRESER	1787	Si	Dissabte	7	0	7		1,7		2,7		4	57%
VALL DE CAMPRODON - RI2													
CAMPRODON	2435	Si	Diumenge	8	6	14		1,8		3,3		9	100% (*)
LLANARS	535	No	Divendres	1	0	1		0,0		0,5		0	0%
SANT JOAN DE LES ABADESSES	3250	Si	Diumenge	3	8	11		0,3		2,3		5	100% (*)
SANT PAU DE SEGÚRIES	725	No	Dijous	6	1	7		1,3		2,7		4	67%

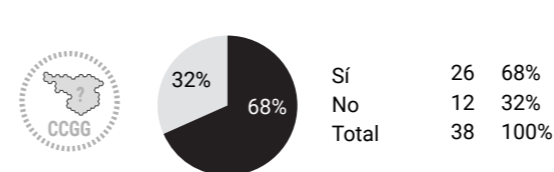
GRÀFIC. QUANTITAT DE PARADES ENTREVISTADES QUE VENEN ELS PRODUCTES ALIMENTARIS INDICATS. TOTAL PEL CONJUNT DE CLÚSTERS

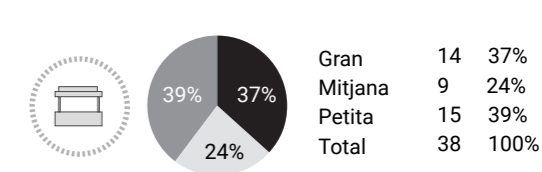
DIVERSITAT DE PRODUCTE OBSERVADA

PARADES AMB EL 50% O MÉS DE PRODUCTE DE PROXIMITAT

MIDA DE LA PARADA

LLEGENDA

PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

- Alimentari
- No alimentari

NCE (Nivell de Complementarietat amb l'Entorn)

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

INDEX DIVERSITAT DE PARADES / PRODUCTES VENUTS

- > 4 Diversitat molt alta
- 3,9 - 2,5 Diversitat alta
- 2,4 - 2 Diversitat mitjana
- 1,9 - 0,6 Diversitat baixa
- < 0,5 Diversitat molt baixa o nul·la

PARADISTES ENTREVISTATS

(*) Quan el nombre d'entrevistes és superior al nombre de paradistes es deu a que alguns d'aquests paradistes s'han entrevistat a altres mercats.

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya Presentació i dades bàsiques		Data
		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

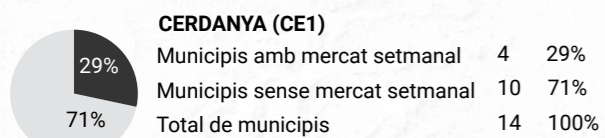
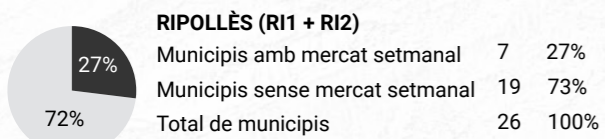
AC1.2

ENCAIX TERRITORIAL DELS MERCATS

Dels 40 municipis que formen part d'aquests tres clústers de muntanya, només el 28 % tenen mercat no sedentari. Aquest percentatge baix es deu a la dispersió del poblament, a l'existència de municipis i nuclis petits i al reduït volum socio-demogràfic. Tot plegat, una reduïda capacitat poblacional, insuficient per generar prou demanda per a un mercat propi.

Al Ripollès, els mercats es reparteixen equitativament entre les dues valls, Ribes i Camprodon. Tot i això, Ripoll, com a capital comarcal, funciona com a pol tractor per al conjunt de la comarca i té incidència en els dos clústers.

A la Cerdanya, una àrea especialment influenciada pel turisme, els mercats es troben a l'eix que connecta amb Puigcerdà, la capital comarcal. El mercat de Puigcerdà, que és el que té més entitat, és un element tractor per a la resta de municipis, i alhora funciona com un atractiu turístic.

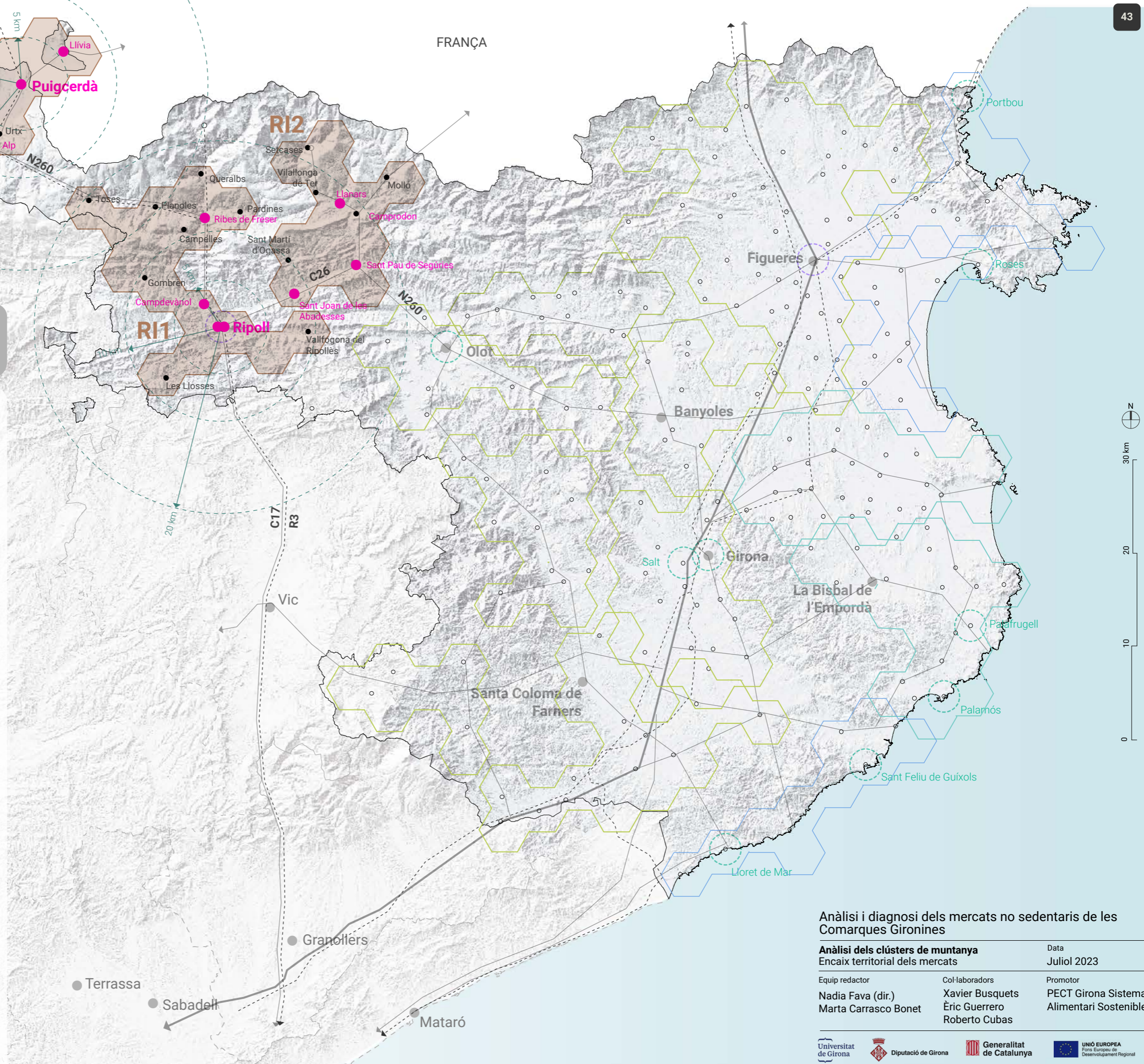
LLEGGENDA

CLÚSTERS

- ▭ De muntanya
- ▭ De costa
- ▭ D'interior - costa
- ▭ D'interior

MERCATS I MUNICIPIS

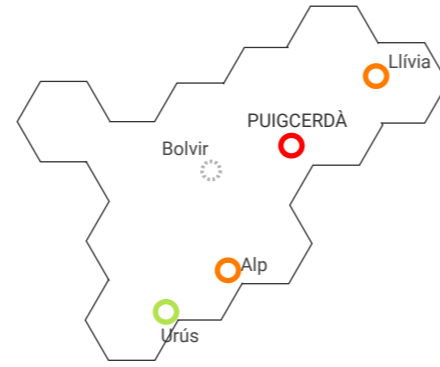
- Municipi amb mercat no sedentari
- Mercat cobert de titularitat pública
- Mercat cobert de titularitat privada
- Comerç ambulants
- Mercat no sedentari esporàdic
- Municipi sense mercat no sedentari

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya		Data
Encaix territorial dels mercats		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

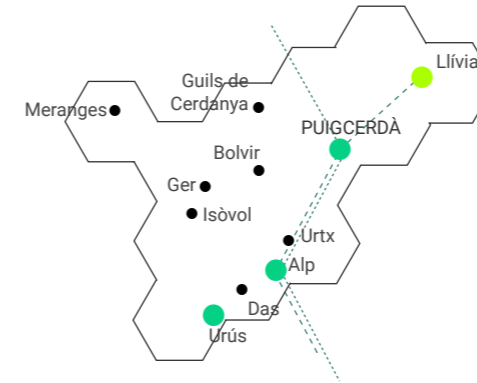
MERCATS DEL CLÚSTER CE1: DIA DE LA SETMANA

A la Cerdanya, els mercats tenen lloc principalment durant el cap de setmana, i es converteixen en elements d'atracció turística. A Llívia i Alp se celebren dissabte, a Puigcerdà, el mercat més consolidat de la comarca, diumenge, i a Urús, el poble més petit, dijous, i té una funció d'abastament per a la població local.

Bolvir té un mercat esporàdic durant períodes vacacionals (Setmana Santa, estiu i Nadal). Pel seu caràcter no permanent, aquest mercat no s'ha inclòs en les anàlisis de l'informe. Tot i això, cal destacar que els productes que s'hi venen responen més als propis d'un mercat d'abastament que a una fira o a un altre mercat especialitzat.

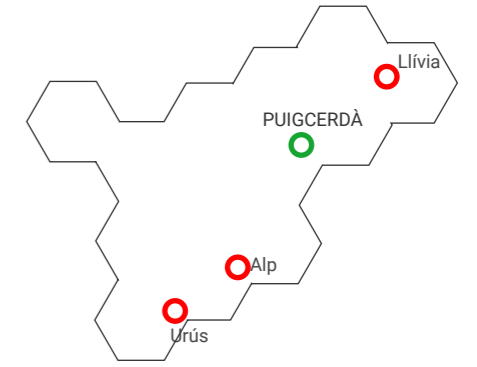
MERCATS DEL CLÚSTER CE1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

Tres dels quatre municipis situen el mercat al centre, excepte Llívia on el mercat està ubicat a principal accés al poble, que perquè sigui visible des de la carretera.

La facilitat d'accés a peu als mercats està garantida. Especialment en el cas de Puigcerdà, que té el mercat en un passeig per a vianants tallat al trànsit. Pel que fa als vehicles privats, la relativa facilitat d'aparcament als municipis petits contrasta amb el cas de Puigcerdà, on la ubicació central del mercat en una àrea de vianants, sense possibilitat d'aparcament, fa que s'hagi d'aparcar lluny del centre. Pel que fa al transport públic, hi ha un bus interurbà que cobreix la línia de Ripoll a Llívia, passant per Puigcerdà i Alp. També hi ha el ferrocarril de la línia R3 de rodalies (Barcelona - la Tor de Querol), que enllaça Puigcerdà amb Urtx i Alp, però les freqüències són molt baixes, per pensar que un consumidor vagi al mercat amb transport públic.

MERCATS DEL CLÚSTER CE1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

L'únic mercat que té un nivell alt de complementarietat amb el seu entorn comercial és el de Puigcerdà, que presenta una important oferta tant de comerç de proximitat com de serveis de restauració al seu entorn.

Alp, Urús i Llívia tenen un nivell de complementarietat baix perquè, tot i la ubicació del mercat al centre històric, el municipi no disposa d'una oferta de comerç de proximitat robusta.

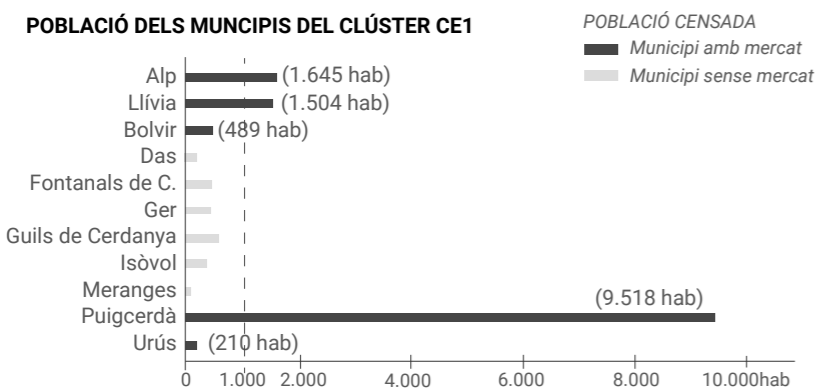
AC1.3

CLÚSTER CE1. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

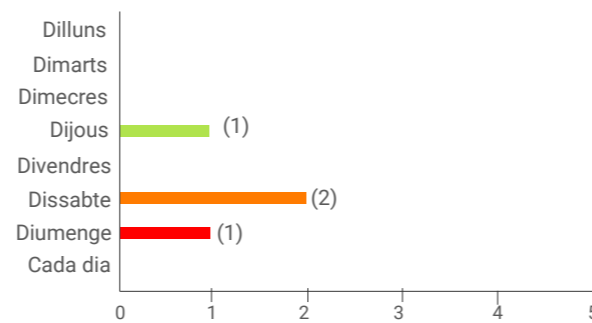
A la Cerdanya gironina, el 36 % de municipis tenen mercat no sedentari; es concentren a les proximitats de Puigcerdà, sobre l'eix de la carretera principal d'accés a la comarca.

La majoria de municipis d'aquesta zona tenen menys de cinc-cents habitants; tot i això, l'aflluència turística i de segona residència fa que hi hagi una població estacional i ocasional significativa.

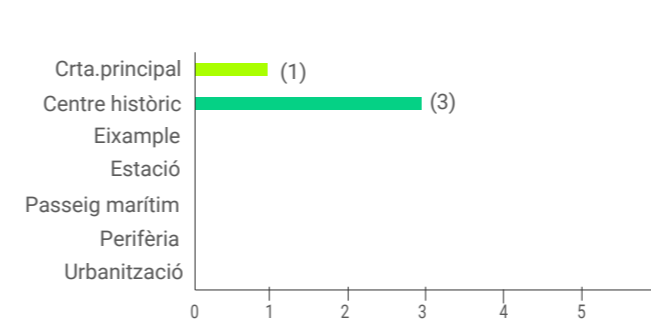
Puigcerdà, la capital de la comarca, amb 9.518 habitants, conforma el mercat més representatiu. Excepte Urús i Bolvir, els municipis amb mercat són els que tenen més població.

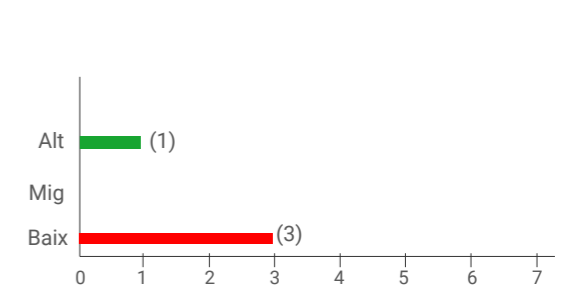
NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

NOMBRE MERCATS SEGONS TIPUS D'UBICACIÓ

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

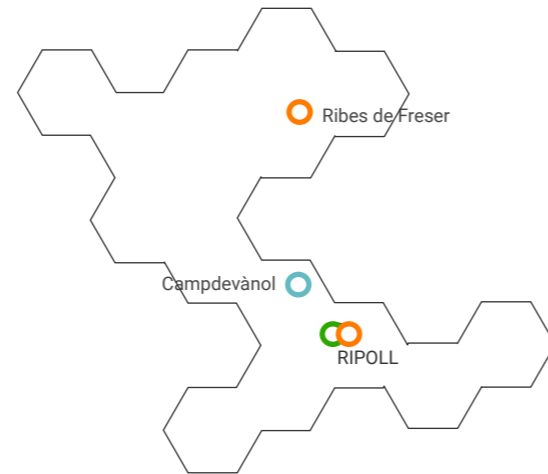
LLEGENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
● Dimarts	● Centre	● Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
● Dimecres	● Eixample	● Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	
	● Cada dia	
	● Esporàdic	

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya		Data
Clúster CE1. Dia de mercat, ubicació i nivell de complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

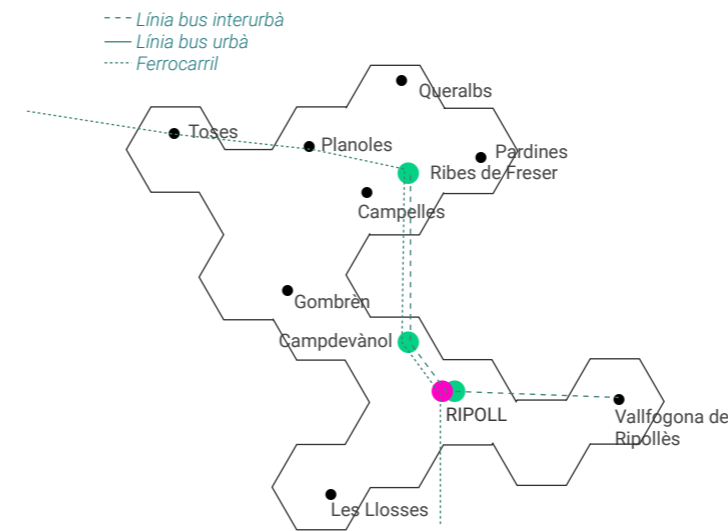
MERCATS DEL CLÚSTER RI1: DIA DE LA SETMANA

S'observa una diversitat de dies de mercat, en aquest clúster: Ribes de Freser i Ripoll dissabte, Ripoll dimecres i Campdevànol dimarts.

Arran de la pandèmia de covid-19, Ripoll va instaurar un segon mercat no sedentari els dimecres, per donar resposta a la demanda d'abastament de productes alimentaris a la zona de l'eixample.

MERCATS DEL CLÚSTER RI1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

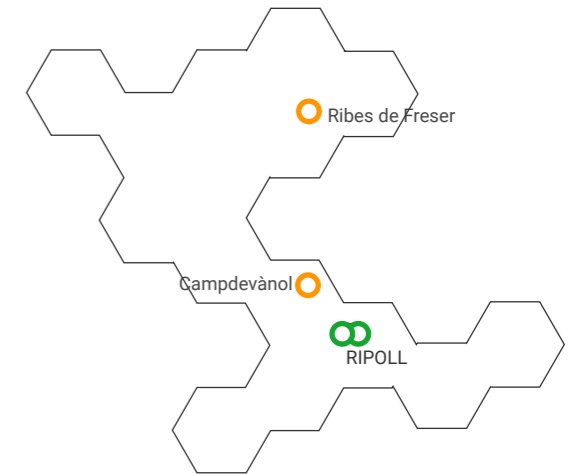

Tots els municipis ubiquen el mercat al centre històric. Ripoll, a més, situa el segon mercat a l'àrea de l'eixample, al sud-oest de la vila, i així s'ofereix una major cobertura al conjunt de la població. Hi ha diverses línies d'autobús interurbà que faciliten l'accessibilitat territorial al llarg de la vall. Per una banda, una línia entre Ripoll i Vallfogona del Ripollès, i per l'altra, una línia entre Ripoll i Ribes de Freser, són les dues que estan en servei dins de la comarca. A més, la línia que connecta Ripoll amb la Cerdanya també té parada a diversos municipis del Ripollès.

Paral·lela a la C17, la línia de rodalies R3 és la principal via de connexió de la vall i té parada a Ripoll, Campdevànol, Ribes de Freser i Planoles, fins arribar a Puigcerdà (la Cerdanya) i la Tor de Querol (Alta Cerdanya, França).

Pel que fa al vehicle privat, les ubicacions al centre sovint suposen una dificultat per deixar-lo, perquè les zones d'aparcament solen estar allunyades. A Ripoll, hi ha diversos aparcaments gratuïts a prop de la ubicació del mercat. A Campdevànol i Ribes de Freser, els aparcaments de l'estació i de l'oficina de turisme també són una solució, tot i que no són tan a prop del mercat.

MERCATS DEL CLÚSTER RI1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

L'únic mercat que té un nivell alt de complementarietat amb el seu entorn és el de Ripoll, en totes dues ubicacions, al centre i a l'eixample. El mercat dels dissabtes, al centre, es fa on es concentra el comerç de proximitat de la ciutat, així com alguns equipaments, entre ells el mercat de Santa Maria, que és un mercat cobert i de titularitat privada. En canvi, el que té lloc a la zona de l'eixample és més proper als supermercats.

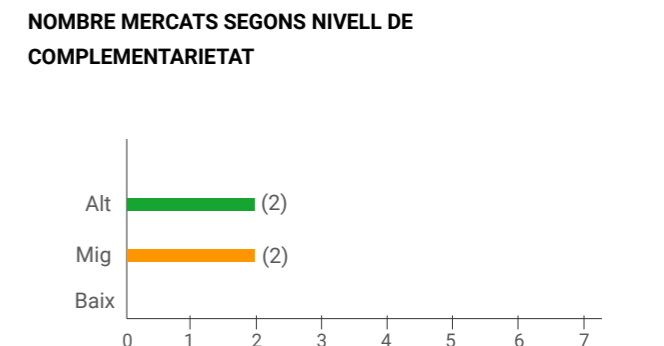
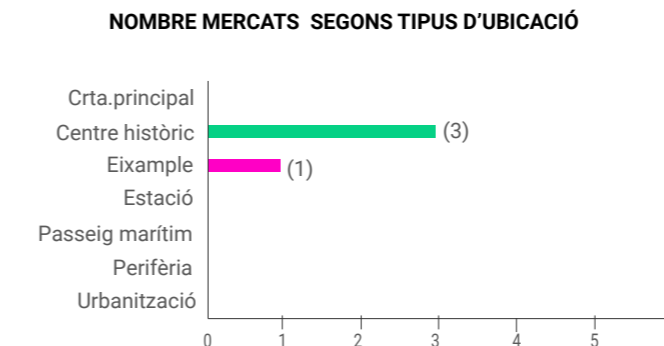
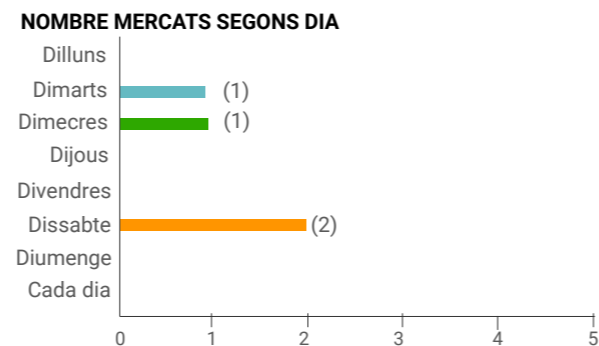
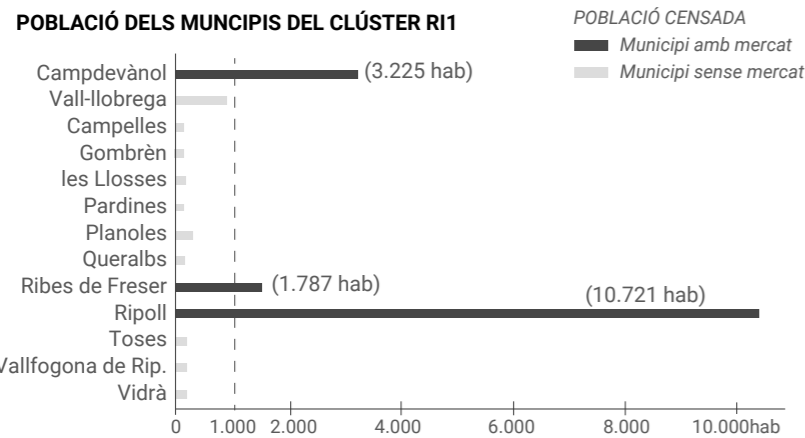
Es considera que Campdevànol i Ribes de Freser tenen un nivell de complementarietat mitjà, ja que a prop del mercat no hi ha una oferta de comerç local de proximitat gaire gran.

AC1.4

CLÚSTER RI1. DIA DE MERCAT, UBI-CACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

Dels 11 municipis que formen part d'aquest clúster, solament 4 disposen de mercat no sedentari. Ripoll, com a capital de comarca, té dos mercats diferents en dos dies diferents (dimecres i diumenge) i també un mercat cobert privat. El mercat de Campdevànol (dimarts), a 4 quilòmetres de Ripoll, també compta amb 26 parades i es podria considerar un únic sistema amb Ripoll, per la proximitat.

Es considera que els mercats de Campdevànol i Ripoll donen resposta a la demanda de l'àrea més poblada d'aquesta vall, el sud, amb una població de quasi 14.000 habitants. En canvi, Ribes de Freser, al nord de la vall, dona resposta als municipis més petits que hi estan a prop i no disposen de mercat no sedentari propi.

LLEGENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
● Dimarts	● Centre	● Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
● Dimecres	● Eixample	● Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	

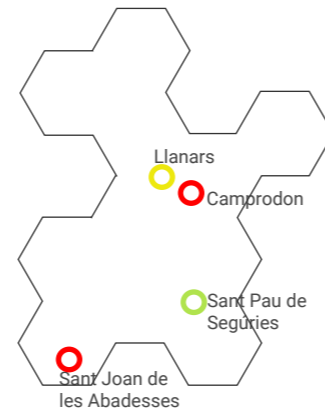
Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya
Clúster RI1. Dia de mercat, ubicació i nivell de complementarietat

Data: Juliol 2023

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

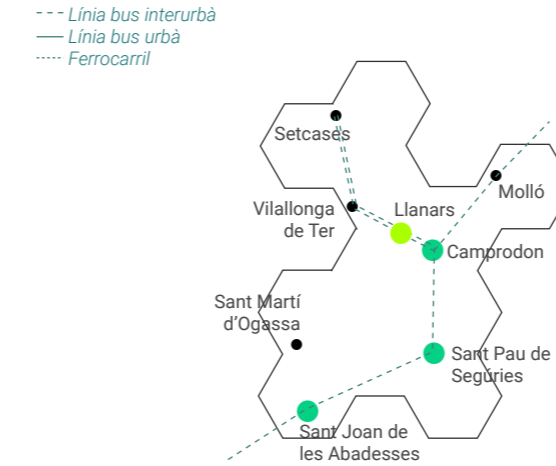
MERCATS DEL CLÚSTER RI2: DIA DE LA SETMANA

Els mercats de Camprodon i Sant Joan de les Abadeses, els més grans, tenen lloc el mateix dia, diumenge, mentre que Sant Pau de Segúries fa mercat dijous i Llanars, divendres.

Hi ha una tendència generalitzada en aquest clúster a fer el mercat durant el cap de setmana, de manera que, lluny de complementar-se entre ells, la presència de mercats en dies seguits, o fins i tot coincidents, pot generar una competència que dificulti el manteniment de tots els mercats per igual.

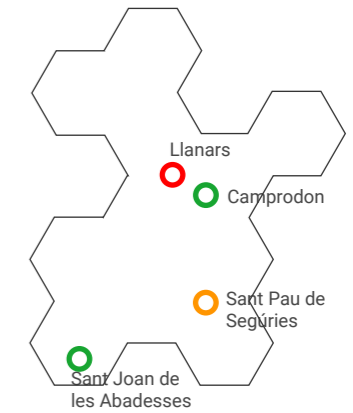
MERCATS DEL CLÚSTER RI2: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

El 75 % dels municipis ubiquen el mercat al centre històric, excepte Llanars, que situa l'única parada del mercat a la carretera principal, que porta a Setcases i que travessa el poble. És el lloc on hi ha més visibilitat i on està ubicada la botiga de queviures del poble.

Pel que fa al transport públic, hi ha diverses línies d'auto-bús que connecten els pobles amb la vall. A més, hi ha la Via Verda del Ferro i el Carbó, que enllaça Ripoll amb Sant Joan de les Abadeses, i la prolongació cap a Camprodon, que faciliten l'accés amb aquest mitjà de transport. Tot i així, encara està lluny de la realitat la idea de moure's al mercat amb transport públic, tot i que hi ha dones grans que el fan servir.

MERCATS DEL CLÚSTER RI2: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

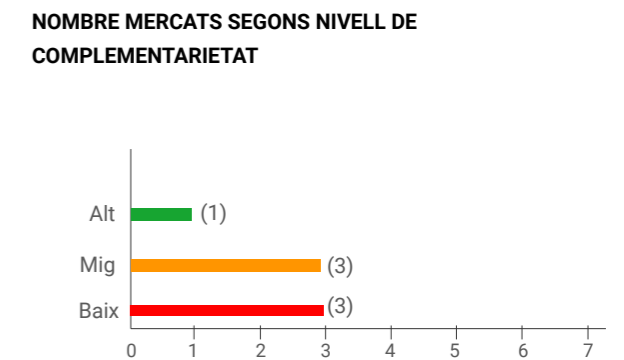
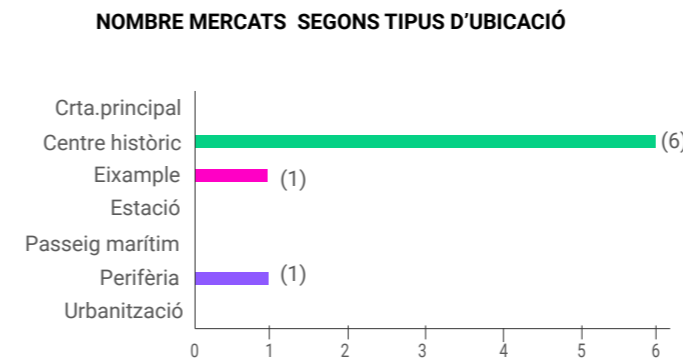
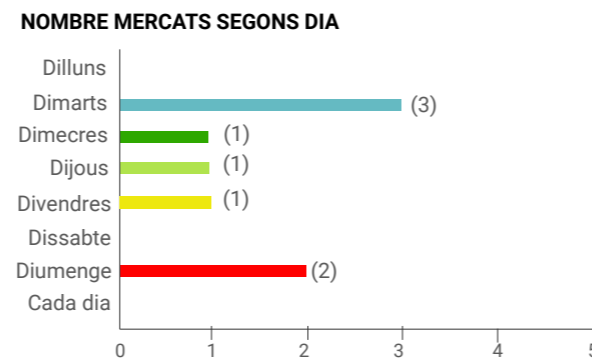
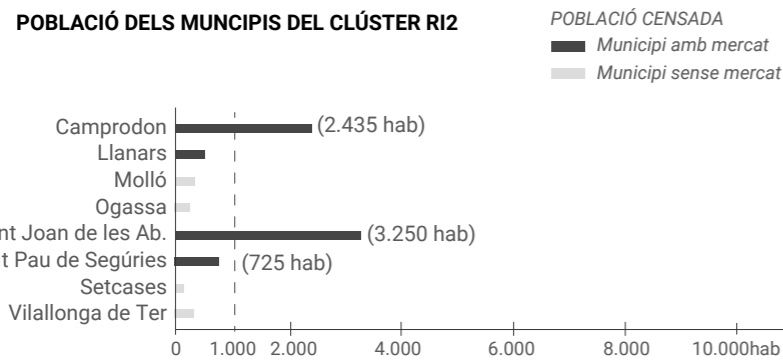
Camprodon i Sant Joan de les Abadeses tenen un nivell de complementarietat alt amb l'entorn. Són municipis que disposen de diversos comerços de proximitats d'alimentació i el mercat es troba situat al centre dels municipis, que són llocs d'alta atracció turística.

Sant Pau de Segúries, tot i que té alguns equipaments propers, té menys comerç de proximitat. En el cas de Llanars, poble turístic i principalment de segona residència, només té una botiga de queviures, situada prop del mercat.

AC1.5

CLÚSTER RI2. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

La meitat dels municipis d'aquest clúster tenen mercat setmanal, coincidint amb els que tenen més entitat, i un major nombre d'habitants. Els mercats de Camprodon i de Sant Joan de les Abadeses són els més representatius i els que generen més atracció de consumidors.

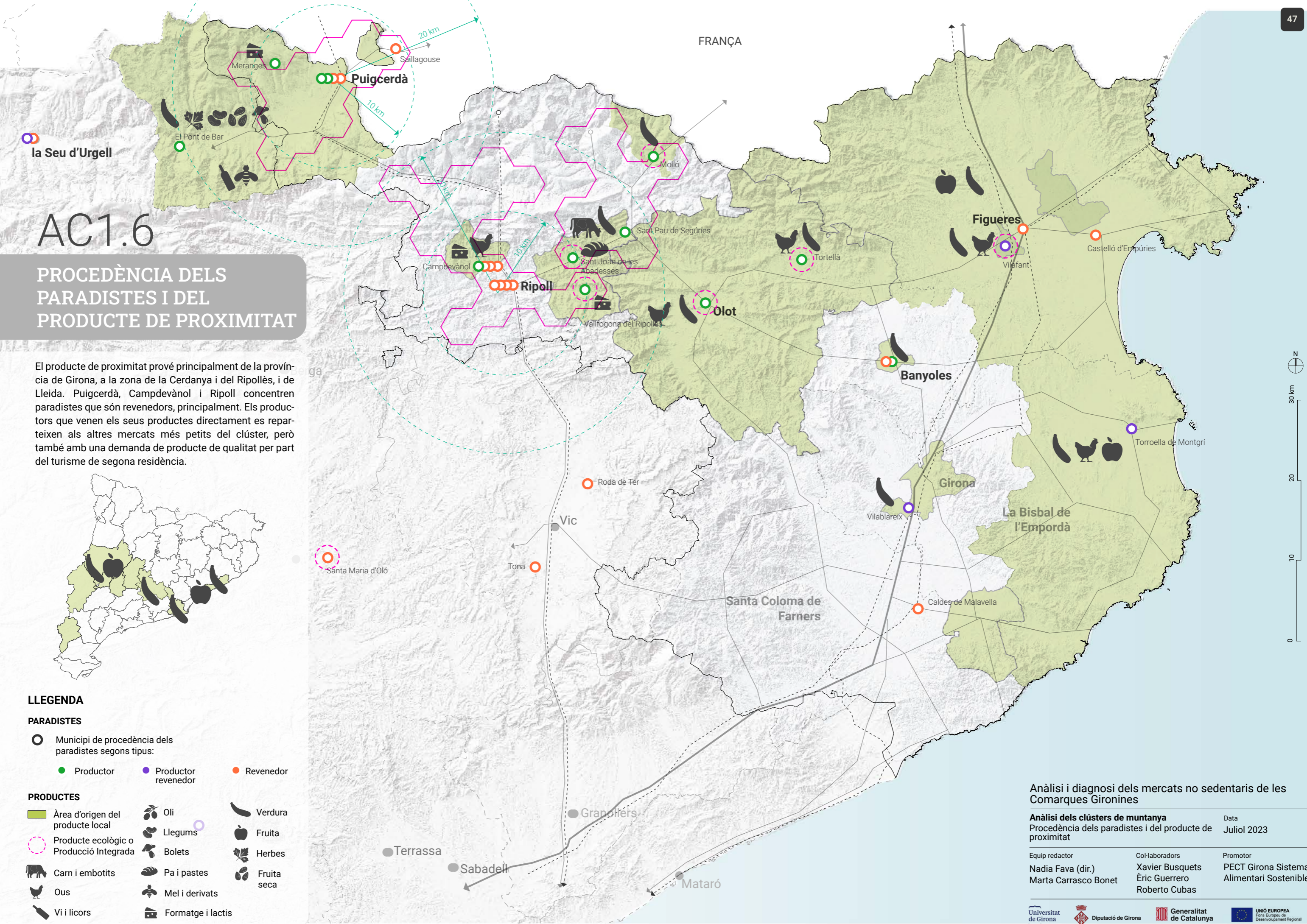

LLEGENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt
● Dimarts	● Centre	● Mig
● Dimecres	● Eixample	● Baix
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	
	● Dissabte	
	● Diumenge	
	● Cada dia	

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

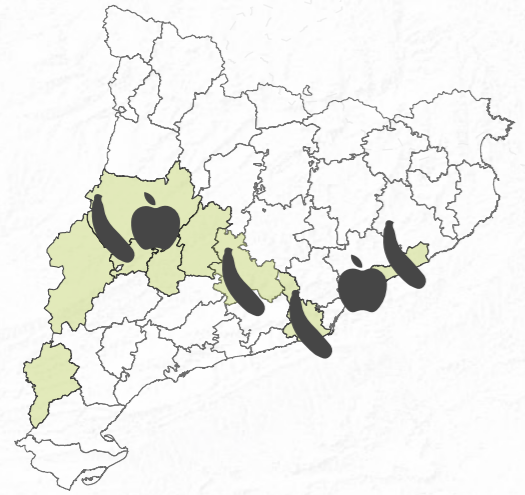
Anàlisi dels clústers de muntanya		Data
Clúster RI2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC1.6

PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES I DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT

El producte de proximitat prové principalment de la província de Girona, a la zona de la Cerdanya i del Ripollès, i de Lleida. Puigcerdà, Campdevàrol i Ripoll concentren paradistes que són revenedors, principalment. Els productors que venen els seus productes directament es reparteixen als altres mercats més petits del clúster, però també amb una demanda de producte de qualitat per part del turisme de segona residència.

LLEGENDA

PARADISTES

- Municipi de procedència dels paradistes segons tipus:
- Productor
- Productor revenedor
- Revenedor

PRODUCTES

- Àrea d'origen del producte local
- Producte ecològic o Producció Integrada
- 🐖 Carn i embotits
- 🐔 Ous
- 🍷 Vi i licors
- 🍷 Oli
- 🍄 Llegums
- 🍄 Bolets
- 🍞 Pa i pastes
- 🍯 Mel i derivats
- 🧀 Formatge i lactis
- 🥬 Verdura
- 🍏 Fruita
- 🌿 Herbes
- 🌰 Fruita seca

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya
 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat

Data: Juliol 2023

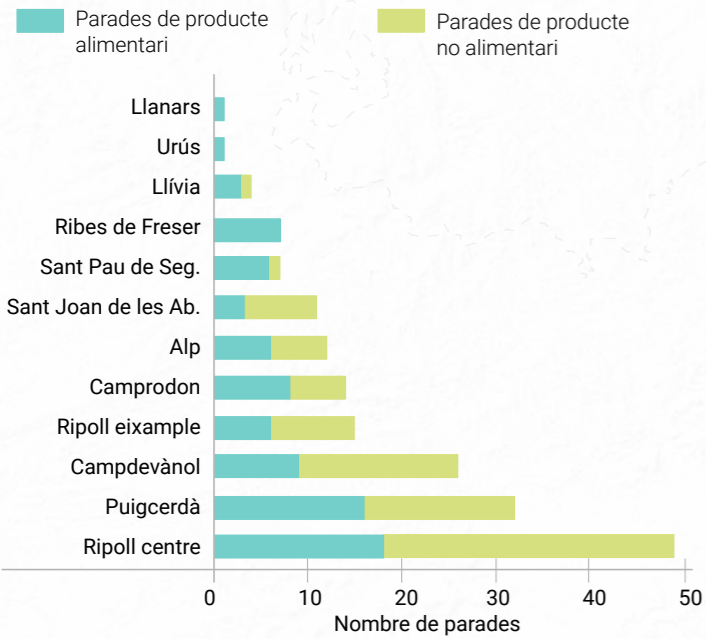
Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC1.7

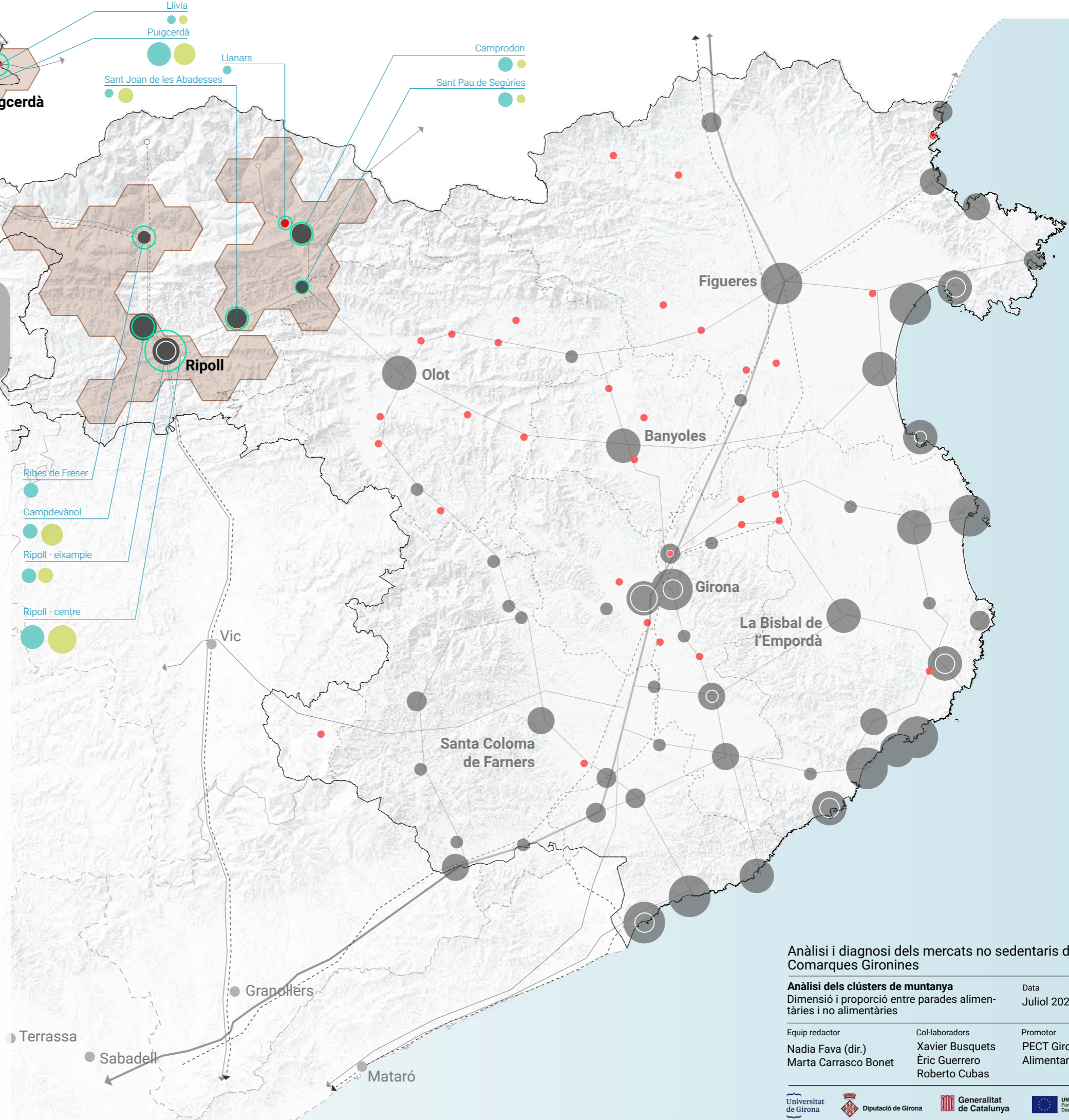
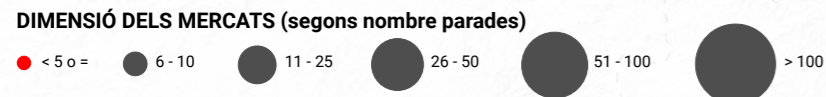
DIMENSIÓ TOTAL I PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

Els mercats de Campdevàrol, Puigcerdà i Ripoll són els més grans i són pols d'atracció comarcals i per als municipis més petits que no disposen de mercat no sedentari. A l'altre extrem trobem els mercats de Llivia, Urús i Llanars, de dimensió reduïda, compostos només per una parada de fruita i verdura.

MERCATS SEGONS EL NOMBRE TOTAL DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

LLEGENDA

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya
 Dimensió i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries
 Data: Juliol 2023

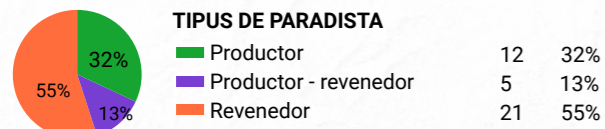
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

AC1.8

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES

Una tercera part dels paradistes del clúster són productors (32%), un 13% són productors-revenedors, és a dir, compren alguns productes per diversificar més la parada, i un 55% són revenedors. L'anàlisi territorial de la cobertura de mercats durant la setmana, i on van els paradistes durant la setmana, defineix rutes entre mercats i mostra quatre situacions principals:

1. Els paradistes solen fer pocs mercats al llarg de la setmana. Els cercles de Ripoll, Ribes de Freser i Puigcerdà indiquen que hi ha un nombre important de paradistes que només fan aquests mercats.
2. Els paradistes tendeixen a cobrir una àrea territorial més petita, prioritzant els mercats propers del mateix clúster.
3. Hi ha una tendència a establir rutes que segueixen els eixos de connectivitat principals de la província de Girona. Així, des de Ripoll hi ha una tendència cap a Osona i el Vallès Oriental seguint la C17; i en el cas de la Cerdanya, cap a les Terres de Ponent o fins i tot el Baix Llobregat.
4. Olot és un altre mercat recurrent, per als paradistes. És un dels més consolidats i rendibles, i està ben connectat amb el Ripollès.

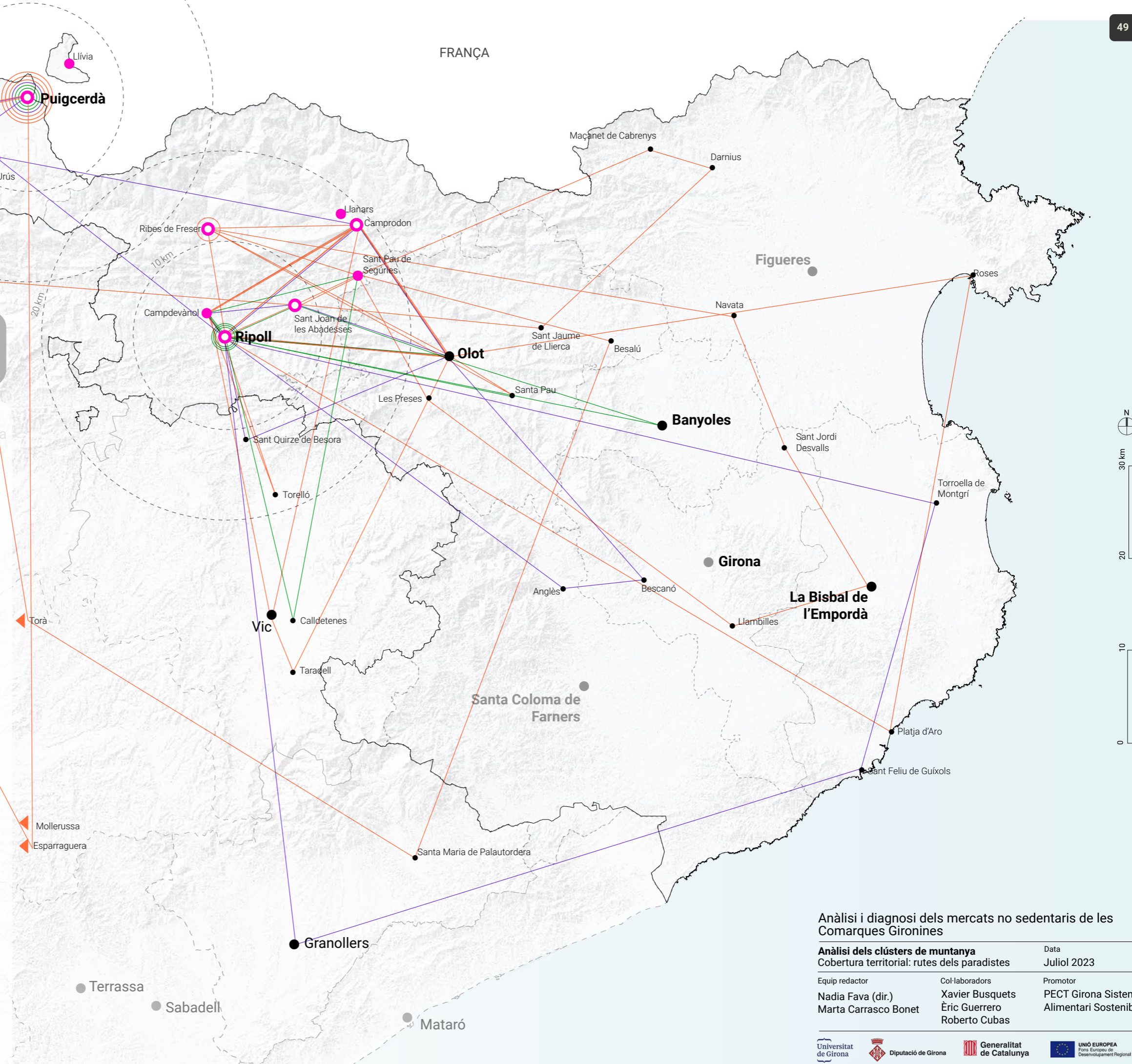
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor
- Revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya		Data
Cobertura territorial: rutes dels paradistes		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

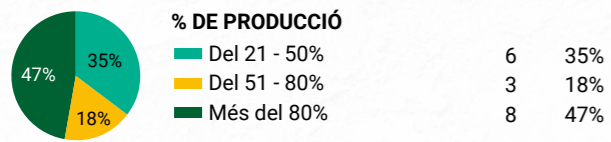
AC1.9

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PRODUCTORS

Els paradistes que són productors locals cobreixen amb les rutes setmanals l'àrea propera al clúster, i si fan mercats més allunyats com Olot o Banyoles és perquè són mercats consolidats i són rendibles.

S'observa com els mercats de Puigcerdà i Ripoll concentren paradistes-productors que només fan aquests mercats un dia a la setmana o, en el cas de Ripoll, pot ser que facin tots dos mercats.

Hi ha una presència important de productors locals que venen productes propis. Així, el 47 % dels paradistes productors venen un 80 % o més de producte fet o elaborat per ells mateixos.

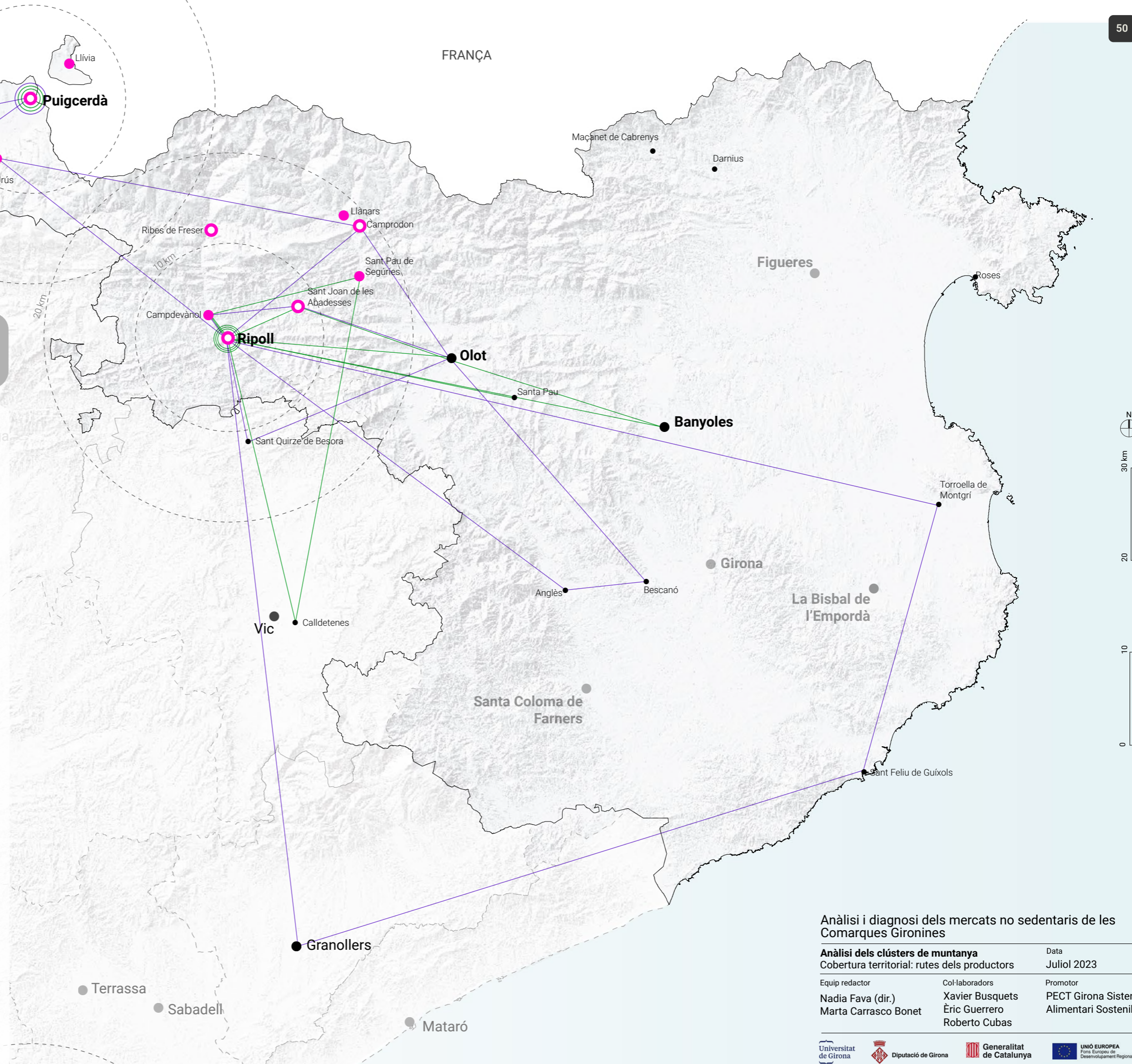
LLEGGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya
Cobertura territorial: rutes dels productors

Data
Juliol 2023

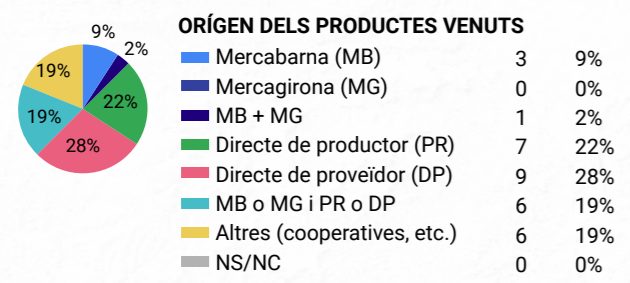
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AC1.10

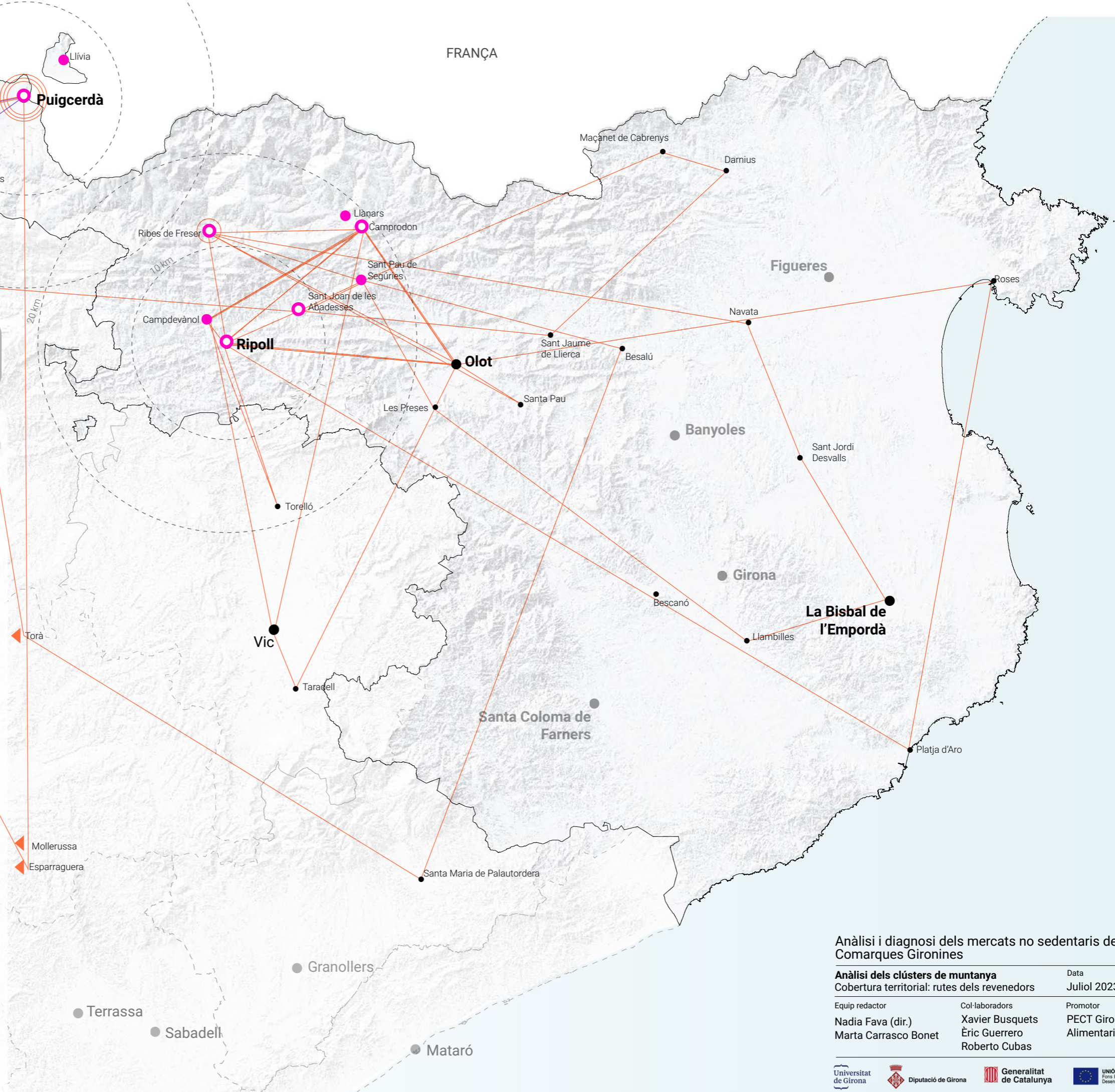
COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS REVENEDORS

Els paradistes que són revenedors tendeixen a tenir rutes setmanals més llargues, a anar a mercats més allunyats i a fer més mercats al llarg de la setmana. A la Cerdanya, però, es produeix una excepció en aquest últim cas, ja que molts dels paradistes del mercat de Puigcerdà, independentment del seu tipus, fan pocs mercats i molt propers: hi ha tres revenedors que només fan el mercat de Puigcerdà.

El producte prové més de la província de Barcelona que no pas de la de Girona, possiblement perquè la xarxa viària i la connexió són millors i també, en part, perquè els preus de Mercabarna són inferiors als de Mercagirona. La major part dels revenedors que compren a mercats a l'engròs ho fan a Mercabarna. El 41 % obtenen el producte d'altres productors o bé de cooperatives agràries, majoritàriament, mentre que el 28 % es compra directament a l'engròs.

- LLEGENDA**
- MERCATS I MUNICIPIS**
- Mercat analitzat
 - Mercat no analitzat
 - Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

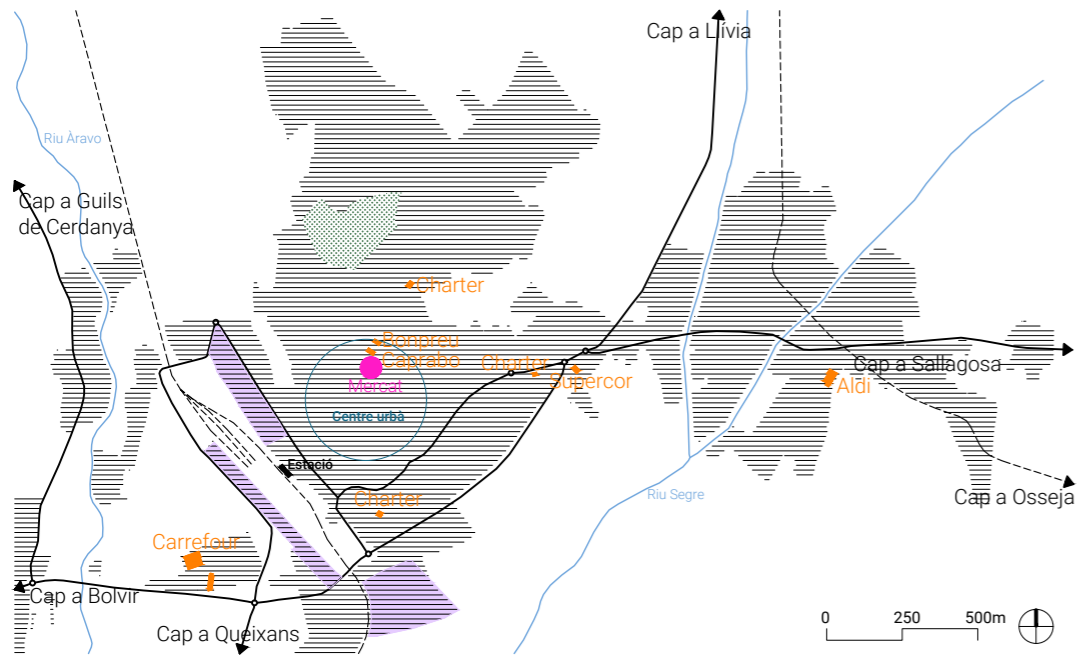
Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de muntanya
 Cobertura territorial: rutes dels revenedors Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.)
 Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors: Xavier Busquets
 Èric Guerrero
 Roberto Cubas

Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AU1.1

MERCAT DE PUIGCERDÀ

El mercat de Puigcerdà és el mercat més gran i consolidat de la Cerdanya i se situa entre el passeig del Deu d'Abril i la plaça dels Herois, al centre urbà. El dia de mercat és el diumenge. Els consumidors del mercat són locals i turistes que transformen aquest espai urbà en una zona molt concorreguda, complementària del comerç de proximitat i dels múltiples establiments de restauració existents. S'han registrat 14 parades de producte alimentari i 18 de no alimentari: 6 parades de fruita i verdura, 1 d'herbolari i mel –que també té fruita i verdura–, 1 específica de mel, 3 de formatge i lactis, 1 d'embotits i 2 parades de productes de la zona segons temporada (diverses varietats de llegums, bolets frescos i secs, herbes remeieres, etc.). De producte no alimentari, principalment hi ha roba, complements, calçat, artesanía, parament de la llar i plantes i planter.

La complementarietat amb el comerç de proximitat s'estableix amb comerços alimentaris (fleques, verduleries, peixateria, herbolari i carnisseria) i no alimentaris de tot tipus (roba, complements, joguines, premsa i papereria, etc.). Entre el centre i la perifèria hi ha 8 supermercats que obren cada dia de la setmana, fins i tot diumenge, que és el dia de mercat. Tot i això, no semblen generar una competència al mercat. L'accessibilitat per a vianants és bona per la ubicació cèntrica, però la manca d'aparcament proper pot generar dificultats als consumidors que s'abasteixin amb cert volum de compres i que venen dels pobles del voltant, de la Cerdanya, o que s'abasteixen de producte local abans de tornar al seu lloc de vida habitual.

DADES GENERALS

Data visita de camp:

30/10/2022 (diumenge)

N. parades alimentari: 14

N. parades no alimentari: 18

Total de parades: 32

Total de parades segons el CCAM (2023)*: sense dades

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 30

Dia de mercat: diumenge

Paradistes entrevistats: 12

Tipus de paradistes:

33% Productors

17% Productors-revenedors

50% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

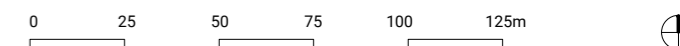
- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

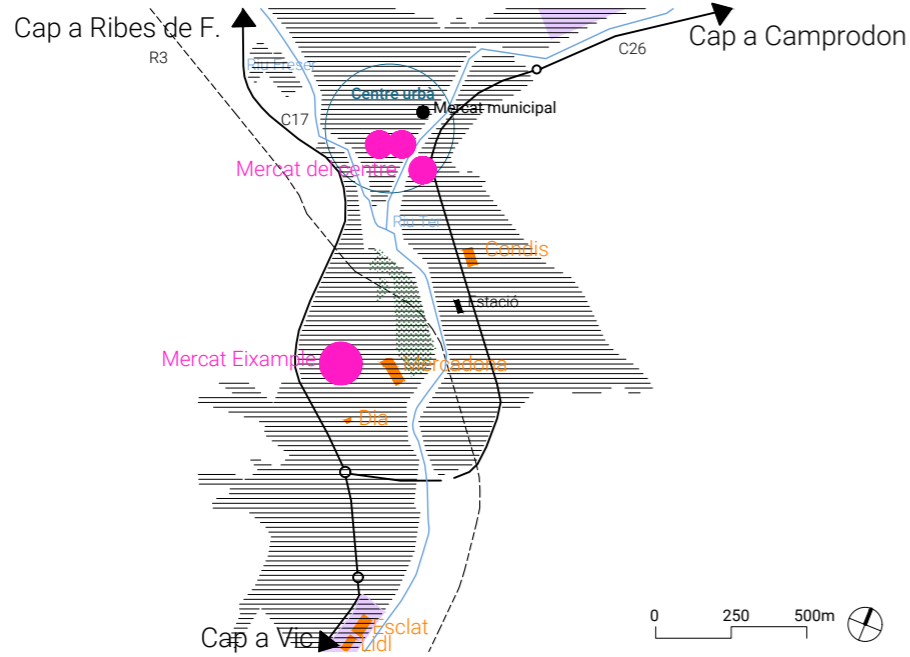
Anàlisi urbà: mercats dels clústers muntanya
Mercat de Puigcerdà

Data
Juliol 2023

Equip redactor
Nadia Fava (dir.)
Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors
Xavier Busquets
Éric Guerrero
Roberto Cubas

Promotor
PECT Girona
Sistema Alimentari Sostenible

AU1.2

MERCAT DEL CENTRE DE RIPOLL

El mercat del centre de Ripoll és el tradicional de la vila i s'ubica al centre històric. S'organitza en tres zones, separant els productes no alimentaris (als carrers i places del nucli històric), de les parades de productes alimentaris, que s'instal·len a la zona més propera al riu, i entre aquests, es diferencia encara la zona de productes ecològics (al carrer Mossèn Cinto Verdaguer) dels que no ho són (passeig de Sant Joan). Al carrer de l'Escorxadó hi paren els productors locals, i els revenedors, al passeig de Sant Joan. S'han registrat 18 parades de producte alimentari, que són de fruita i verdura, de formatge i lactis, de carn i embotits, de productes variats i de pa, i una rostisseria.

Té un nivell elevat de complementarietat amb el seu entorn, ja que és on es concentra bona part del comerç de proximitat i alguns dels equipaments municipals de referència, com ara el mercat municipal de Santa Maria. A Ripoll, els grans supermercats se situen a la carretera d'accés a la vila, dos a la perifèria i dos al nucli urbà.

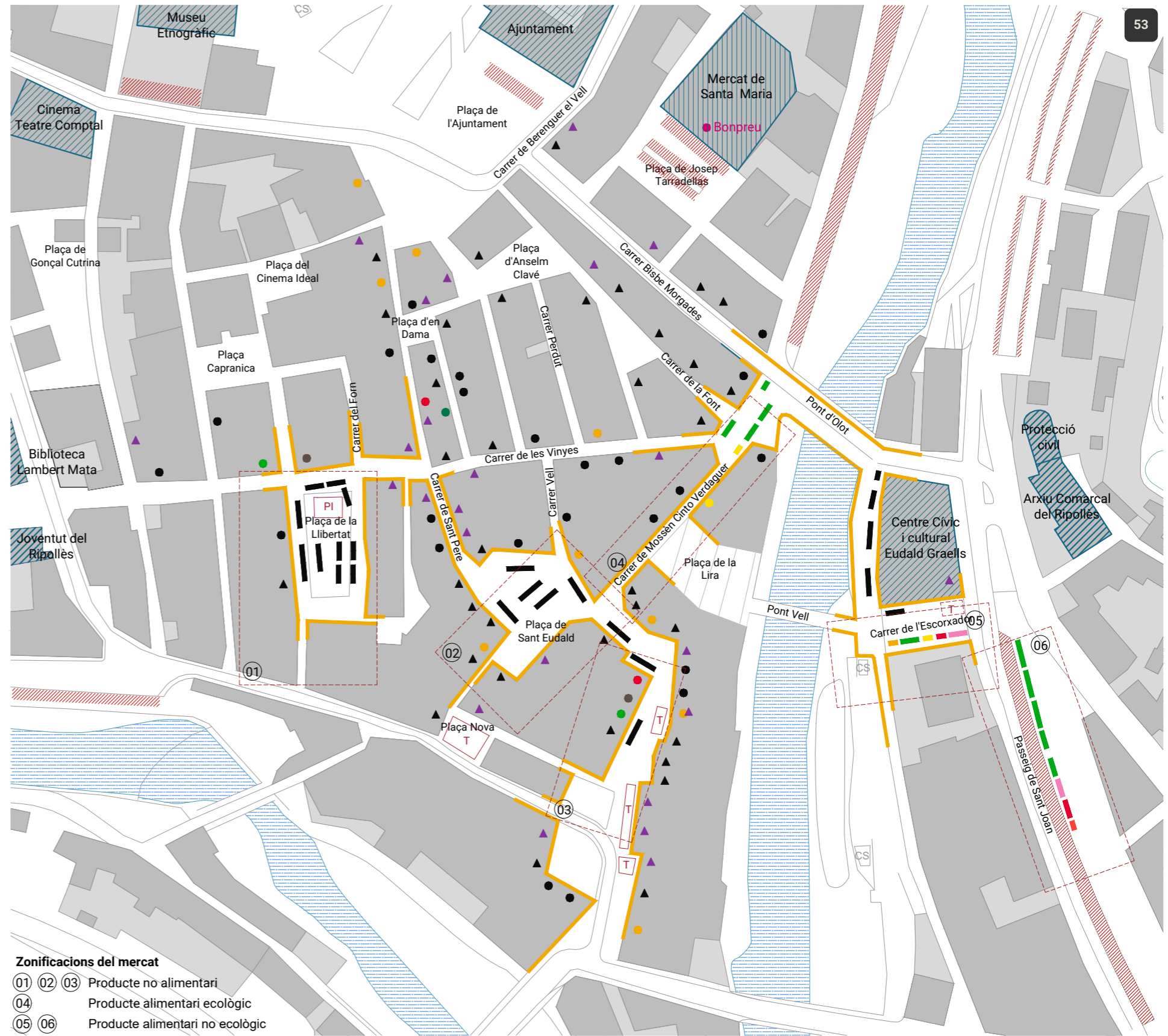
Pel que fa a l'accessibilitat, la ubicació cèntrica i en zona de vianants facilita l'accés a peu pels carrers on es desplega el mercat. Per arribar-hi amb vehicle privat, hi ha l'aparcament gratuït de Can Guetes, que està a 6 minuts caminant. Per accedir-hi amb transport públic des d'altres municipis, sigui amb el ferrocarril o amb autobús, les facilitats es redueixen, degut a la distància entre el centre i les estacions d'autobús i de tren.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 15/10/2022 (dissabte)
- N. parades alimentari:** 18
- N. parades no alimentari:** 23
- Total de parades:** 41
- Total de parades segons el CCAM (2023)*: 50
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 50
- Dia de mercat:** dissabte
- Paradistes entrevistats:** 17
- Tipus de paradistes:**
 - 47% Productors
 - 18% Productors-revenedors
 - 35% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: *Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya* (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). *Llibre blanc del comerç no sedentari*. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

- Zonificacions del mercat**
- 01 02 03 Producte no alimentari
 - 04 Producte alimentari ecològic
 - 05 06 Producte alimentari no ecològic

LLEGENDA

- Mercat - parades**
- Comerç quotidià alimentari**
- Carn i embotit
 - Formatge i lactis
 - Fruita i verdura
 - Fruita seca
 - Herbolari
 - Mel i derivats
 - Multiparada alimentari
 - Olives
 - Ous
 - Pa i pastisseria
 - Peix
 - Te i cafè
- Serveis alimentaris**
- Bar xiringuito
 - Menjar preparat
 - Rostisseria
 - Xurreria
- Comerç quotidià no alimentari**
- No alimentari
 - Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

- Comerç al detall**
- Comerç quotidià alimentari**
- Carn i embotit
 - Formatge i lactis
 - Fruita i verdura
 - Fruita seca
 - Mel i derivats
 - Pa i pastisseria
 - Herbolisteria
 - Peix
 - Supermercat i autoservei
 - Tè i cafè
 - Altres productes quotidians
- Comerç quotidià no alimentari**
- Comerç no alimentari
 - Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

- Serveis**
- Serveis alimentaris**
- Menjar preparat (Inclou rostisseria, Restauració, Bars, restaurants, cafeteries, etc.)
- Serveis no alimentaris**
- Serveis no alimentaris
 - Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

- General**
- Carrers per on es desplega el mercat
 - Carrers peatonals
 - Zonificacions del mercat (si s'escau)
 - Equipaments
 - Zona d'aparcament
 - Parc infantil
 - Terrassa vinculada a un servei de restauració
 - Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers muntanya
 Mercat del centre de Ripoll

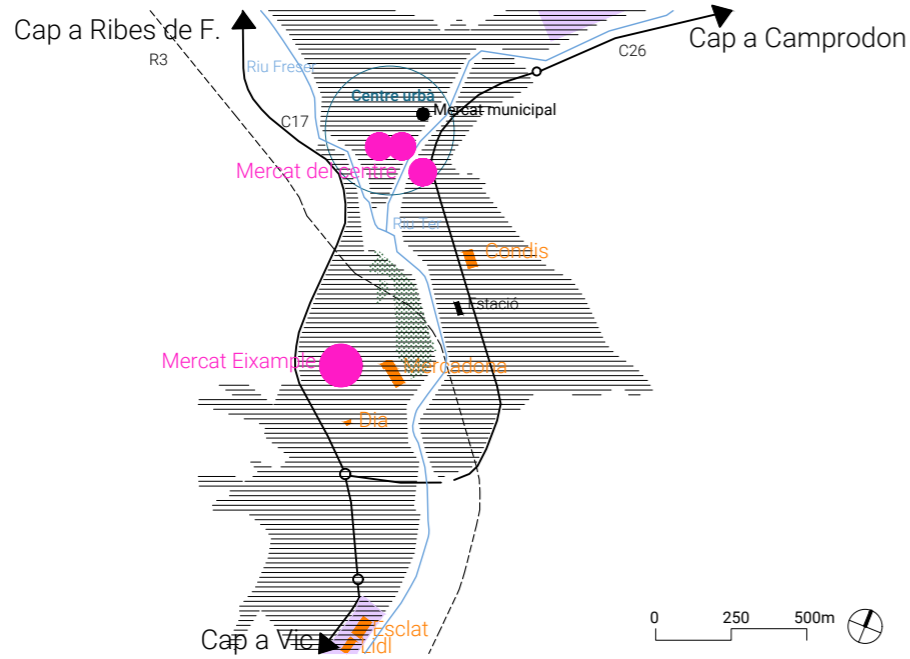
Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.)
 Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors: Xavier Busquets
 Èric Guerrero
 Roberto Cubas

Promotor: PECT Girona
 Sistema Alimentari Sostenible

Universitat de Girona, Diputació de Girona, Generalitat de Catalunya, UNIO EUROPEA Fons Europeu de Desenvolupament Regional

AU1.3

MERCAT DE L'EIXAMPLE DE RIPOLL

L'any 2011 l'Ajuntament de Ripoll va obrir un nou mercat els dimecres al barri de la carretera de Barcelona, el més poblat del municipi. L'objectiu era respondre a la demanda dels consumidors entre setmana, que prenen com a alternativa el mercat de Vic o el de Campdevànol. L'evolució decreixent ha fet que el mercat hagi passat de la vintena de parades inicials a les 14 actuals, amb 6 de producte alimentari (principalment fruita i verdura, parada de producte variat –amb peix en salaó i embotits– i rostisseria), i amb 8 de producte no alimentari (roba, calçat, complements, roba de la llar i planter i plantes).

La proximitat amb la resta de comerç del barri aconseguix un nivell alt de complementarietat amb l'entorn, també per la proximitat d'un gran supermercat que, si bé pot suposar una competència important en alguns casos, en d'altres també pot contribuir a generar una relació de complementarietat. Al voltant del mercat, doncs, a part de supermercats, s'hi troben una botiga de fruita seca i una carnisseria, així com diversos serveis de restauració.

En relació al barri on s'ubica, l'accessibilitat és alta, ja que vol donar resposta a les necessitats d'abastament d'aquesta part de la vila. És una àrea propera a l'estació de ferrocarril i a la d'autobusos, tot i que cal superar diverses infraestructures per arribar-hi. Hi ha disponibilitat d'aparcament gratuït als carrers circumdants del mercat, cosa que facilita l'accés amb vehicle privat.

DADES GENERALS

Data visita de camp: segons dades ajuntament a data 1 de desembre 2022
N. parades alimentari: 6
N. parades no alimentari: 8
Total de parades: 14
 Total de parades segons el CCAM (2023)*: sense dades
 Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: sense dades
Dia de mercat: dimecres
Paradistes entrevistats: 4
Tipus de paradistes:
 0% Productors
 0% Productors-revenedors
 100% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: *Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya* (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). *Llibre blanc del comerç no sedentari*. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

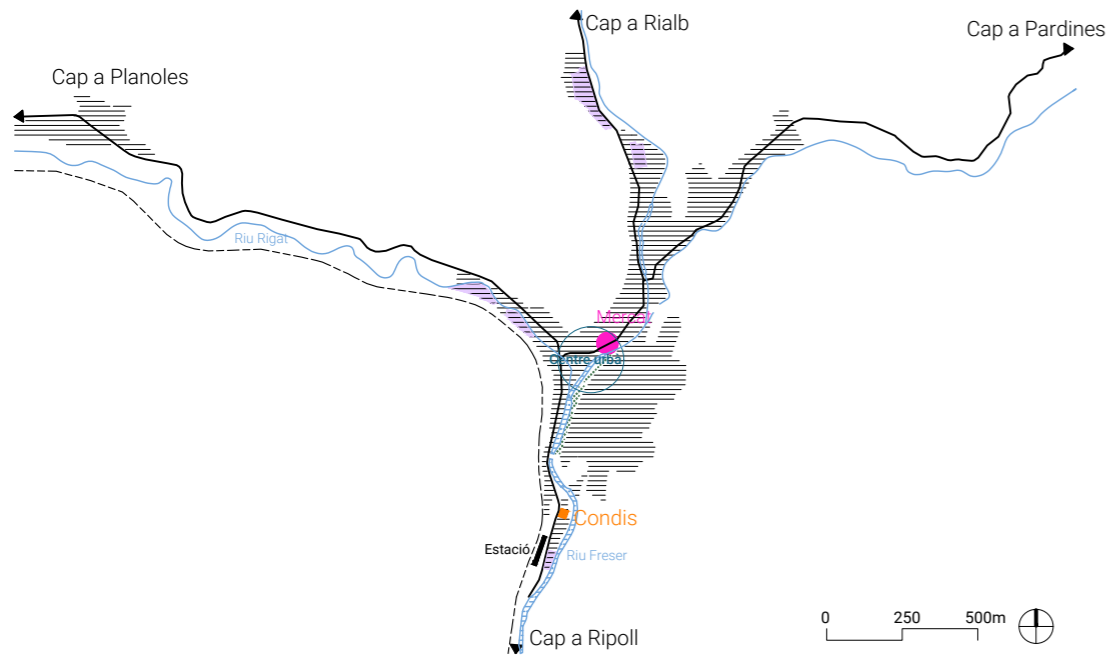

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers muntanya
 Mercat de l'eixample de Ripoll

Data
 Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU1.4

MERCAT DE RIBES DE FRESER

S'ubica a la plaça del Mercat, al centre històric, a tocar del riu Freser i del carrer Major. Les parades es despleguen a banda i banda del riu. En contraposició, hi ha un sol supermercat, ubicat a l'entrada del municipi, prop de l'estació. S'han registrat un total de 7 parades, totes de producte alimentari: 4 de fruita i verdura, 1 d'olives, 1 de mel i 1 de producte alimentari variat. Tot i que és un mercat petit té, com es pot observar, una diversitat de parades elevada, ja que gairebé no es repeteixen.

Aquestes parades es complementen amb el comerç local que hi ha a l'entorn del mercat, sobretot al llarg del carrer Major, com ara la carnisseria, el forn de pa o la botiga de vins, a més del comerç no alimentari, com ara botigues de regals i de roba, una ferreteria, una botiga d'esports i una de complements i decoració, entre d'altres. També hi ha diversos establiments de serveis de restauració, com ara bars i restaurants i d'allotjament com ara hotels, així com d'altres tipus (perruqueria i estètica, bancs, etc.).

L'accessibilitat des del mateix municipi és bona, ja que el mercat se situa al centre del poble. Aquesta ubicació també garanteix la proximitat des de l'estació de ferrocarril, només a 10 minuts caminant. L'accés amb vehicle privat pot presentar algunes dificultats, per la manca d'aparcament a la rodalia del mercat.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 23.07.2022

N. parades alimentari: 7

N. parades no alimentari: 0

Total de parades: 7

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 7

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 15

Dia de mercat: dissabte

Paradistes entrevistats: 4

Tipus de paradistes:

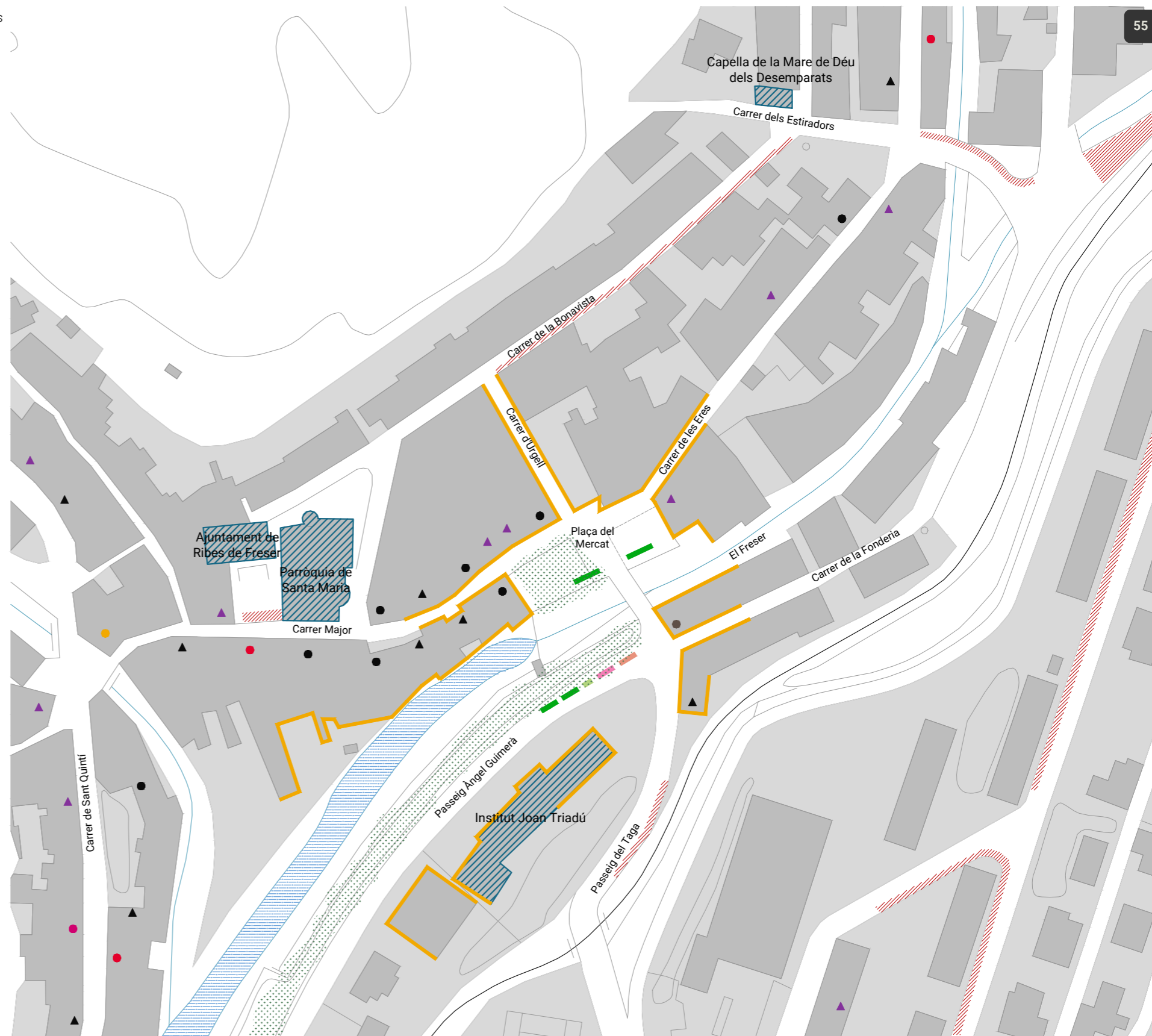
0% Productors

0% Productors-revenedors

100% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

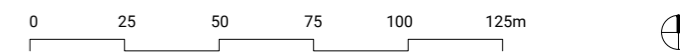
- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

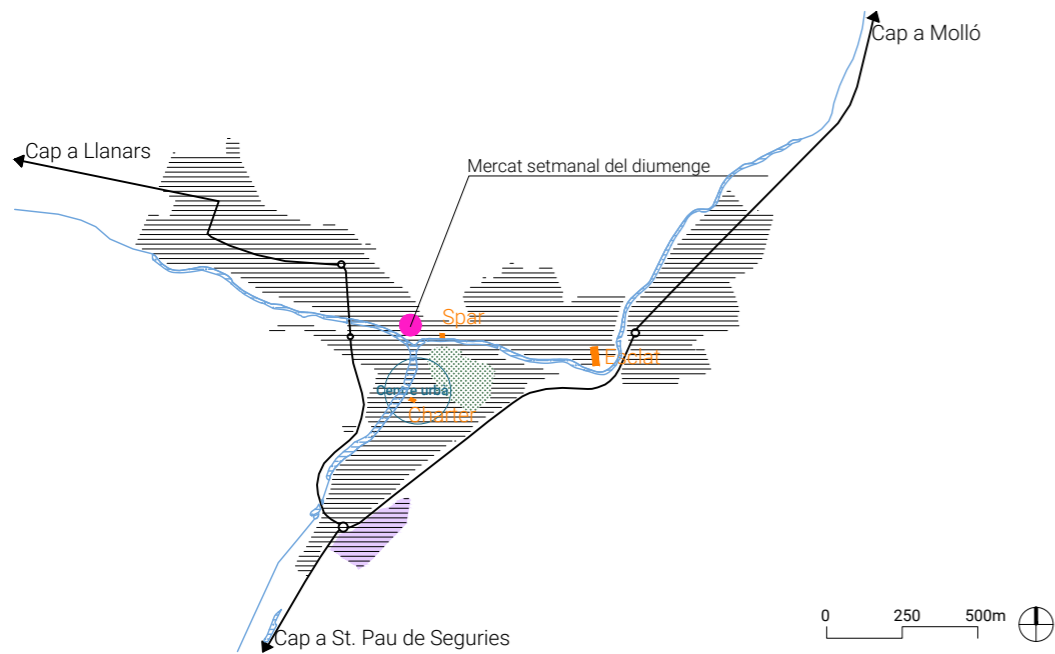

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers muntanya
 Mercat de Ribes de Freser

Data
 Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU1.5

MERCAT DE CAMPRODON

El mercat setmanal s'ubica a la plaça del Doctor Robert, on hi ha el Gran Hotel Camprodon, i al llarg del primer tram del carrer València, al centre històric del municipi, que és d'ús exclusiu per a vianants els dies de mercat. La presència del mercat comporta que les terrasses dels cafès de la plaça han de reduir-se de dimensions, perquè les parades ocupen la part central de l'espai on estan situades.

És un mercat petit que aprofita la presència del turisme de cap de setmana, encara que el producte que ofereix és un producte alimentari d'ús quotidià, i no està especialitzat en productes d'excel·lència. S'han registrat un total de 14 parades: 8 de producte alimentari i 6 de producte no alimentari. Les parades de producte alimentari són: 4 de fruita i verdura, 1 de fruita seca, 1 de mel i 2 de multiproducte alimentari. Encara que sigui un mercat diminut hi ha una diversitat de productes que es complementa amb el comerç local pel que fa als embotits i la pastisseria, que són els productes gastronòmics per excel·lència del poble. L'única parada de roba es complementa amb les botigues locals d'aquest tipus de producte, amb una mercaderia més aviat especialitzada per a la muntanya.

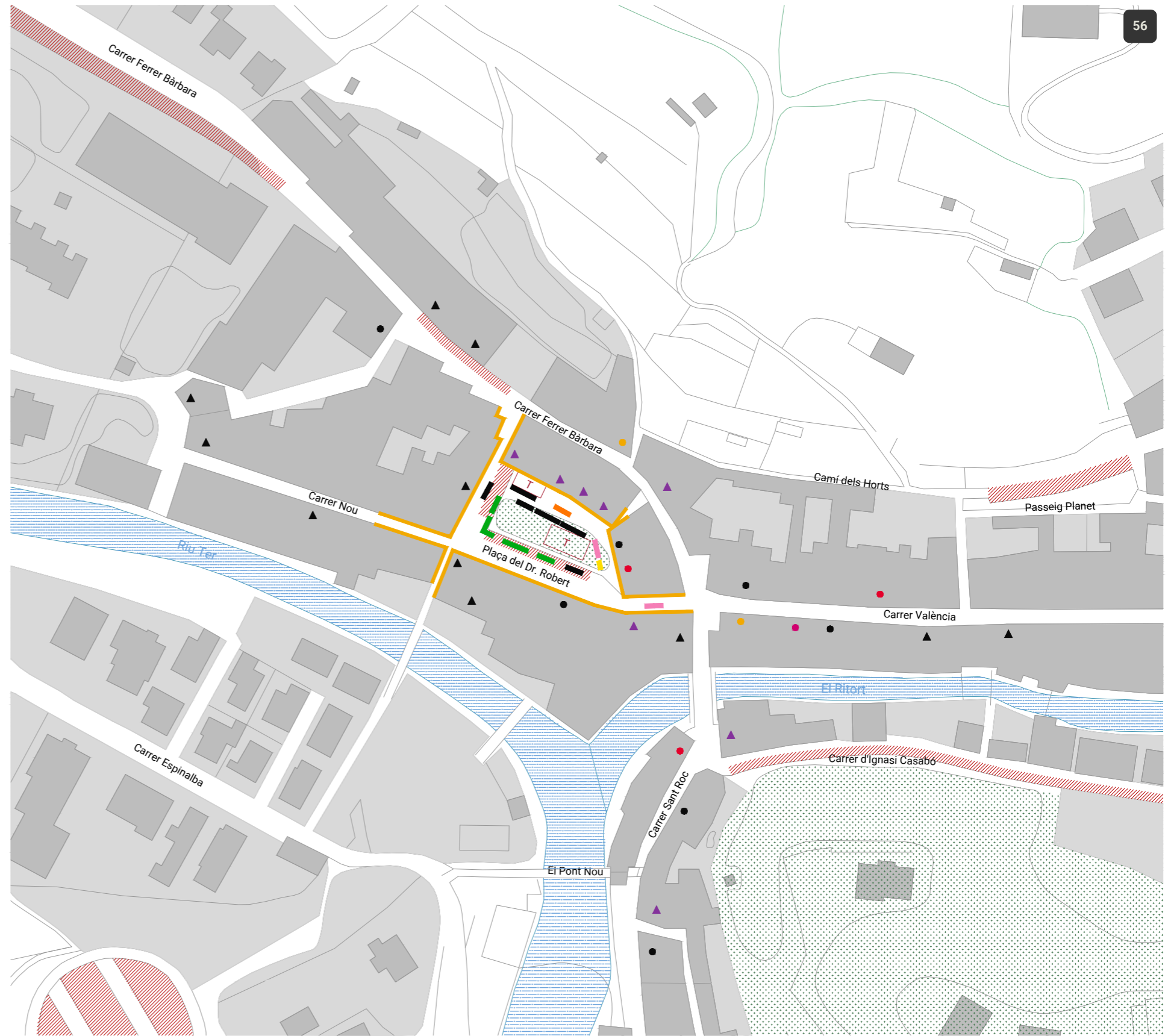
Camprodon compta 3 supermercats, inclòs un Esclat de grans dimensions i amb aparcament privat, que serveixen la demanda turística i local; el mercat abasteix sobretot pel que fa al producte fresc, verdura i fruita.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 02/10/2022
- N. parades alimentari:** 8
- N. parades no alimentari:** 6
- Total de parades:** 14
- Total de parades segons el CCAM (2023)*: 17
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 18
- Dia de mercat:** diumenge
- Paradistes entrevistats:** 8
- Tipus de paradistes:**
 - 0% Productors
 - 25% Productors-revenedors
 - 75% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: *Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya* (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). *Llibre blanc del comerç no sedentari*. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i làctics
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i làctics
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

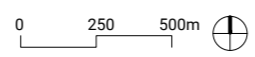
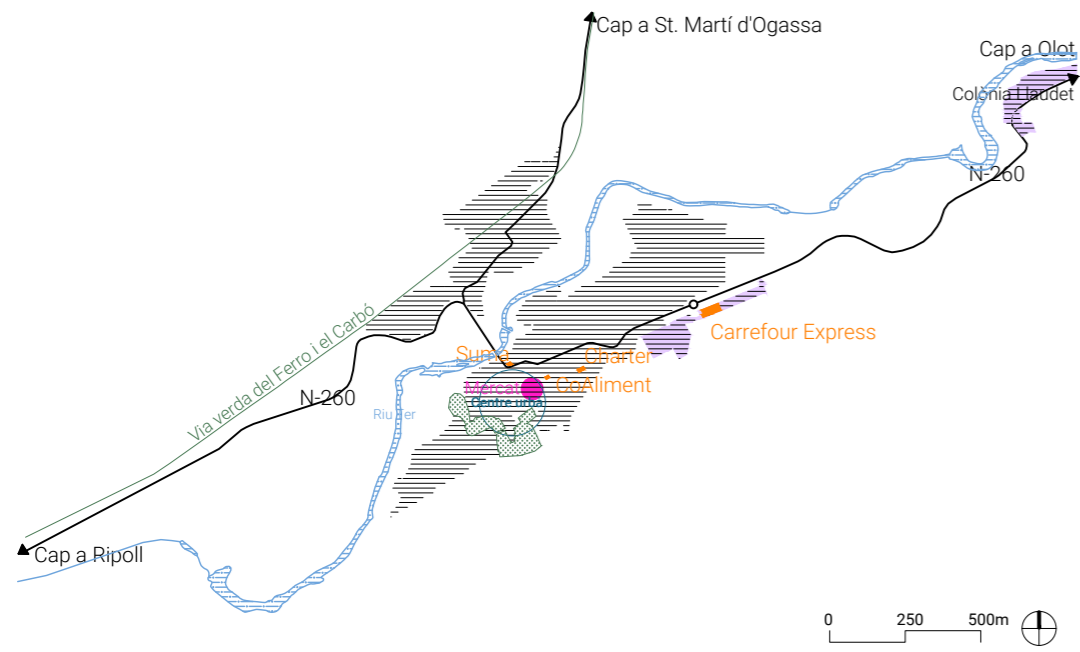

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers muntanya
 Mercat de Camprodon

Data
 Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU1.6

MERCAT DE SANT JOAN DE LES ABADESSES

El mercat setmanal s'ubica al passeig del Comte Guifré, al costat del monestir, en una zona límit entre el centre històric medieval i l'eixample. La posició cèntrica permet que tothom hi pugui arribar fàcilment a peu o amb bus des dels tres pobles de la vall.

A la vall hi ha dos mercats el mateix dia, el de Camprodon i el de Sant Joan de les Abadesses, que té menys assortiment de producte alimentari però abasteix tant la població local com el turisme. S'han registrat un total d'11 parades: 4 de producte alimentari i 7 de producte no alimentari. Les parades de producte alimentari són: 3 de fruita i verdura i 1 de multiproducte.

El mercat ofereix poca diversitat de producte alimentari, que es complementa amb el comerç local, sobretot pel que fa a la carn, els embotits i la fleca i pastisseria. Sant Joan de les Abadesses compta 3 supermercats de petites dimensions que complementen l'oferta del mercat.

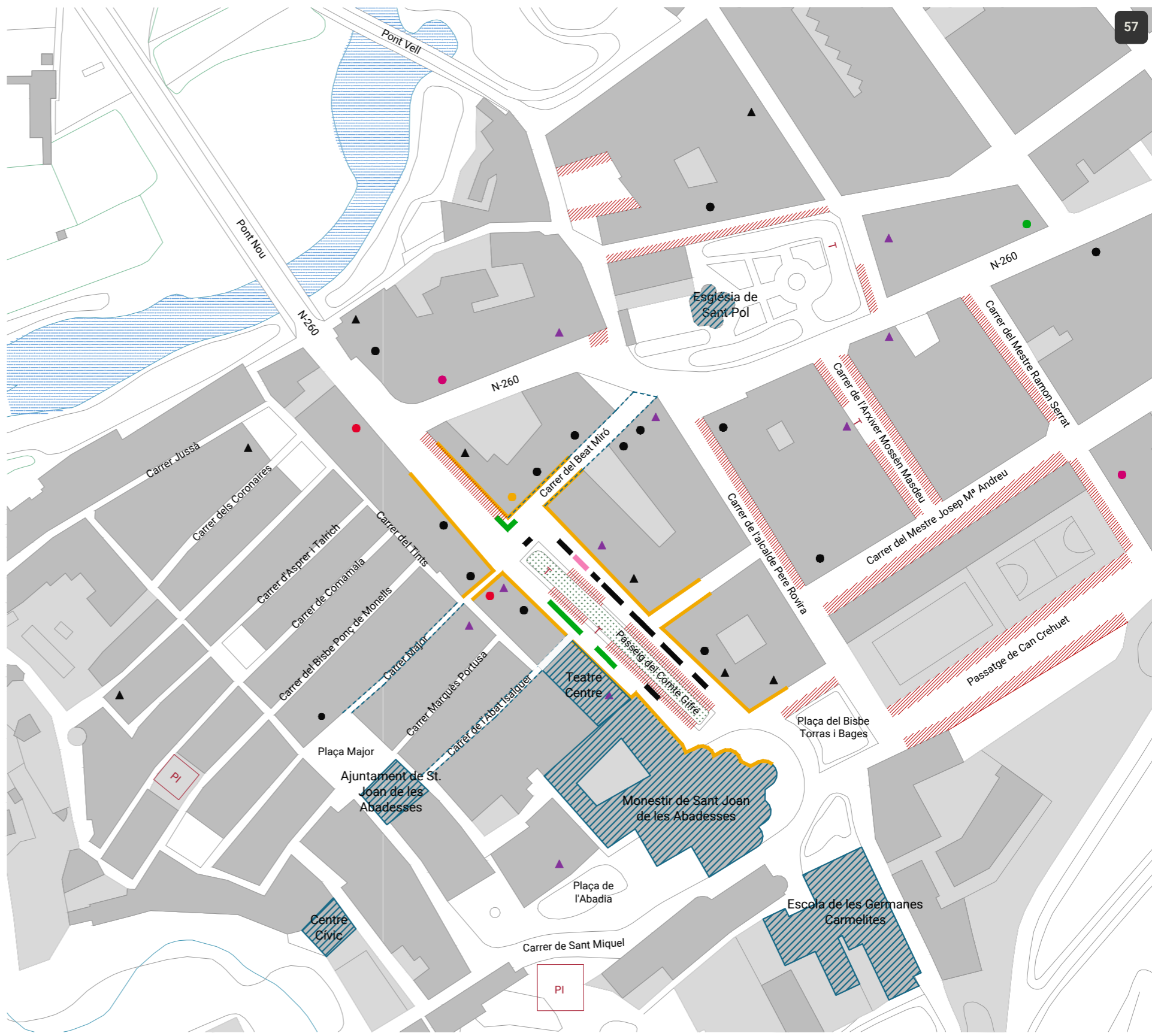
Moltes de les altres parades són de roba o de productes dirigits al turisme, com ara objectes de segona mà.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 02/10/2022
- N. parades alimentari:** 4
- N. parades no alimentari:** 7
- Total de parades:** 11
- Total de parades segons el CCAM (2023)*: 5
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 20
- Dia de mercat:** diumenge
- Paradistes entrevistats:** 5
- Tipus de paradistes:**
 - 20% Productors
 - 0% Productors-revenedors
 - 80% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari	Serveis alimentaris
■ Carn i embotit	■ Bar xiringuito
■ Formatge i làctics	■ Menjar preparat
■ Fruita i verdura	■ Rostisseria
■ Fruita seca	■ Pa i pastisseria
■ Herbolari	■ Peix
■ Mel i derivats	■ Te i cafè
■ Multiparada alimentari	
■ Olives	
■ Ous	
■ Xurreria	

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari	Herbolisteria
● Carn i embotit	● Peix
● Formatge i làctics	● Supermercat i autoservei
● Fruita i verdura	● Tè i cafè
● Fruita seca	● Altres productes quotidians
● Mel i derivats	
● Pa i pastisseria	

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris	Serveis no alimentaris
▲ Menjar preparat	▲ Serveis no alimentaris
Inclou rostisseria.	Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.
▲ Restauració	
Bars, restaurants, cafeteries, etc.	

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- - - Carrers peatonals
- - - Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

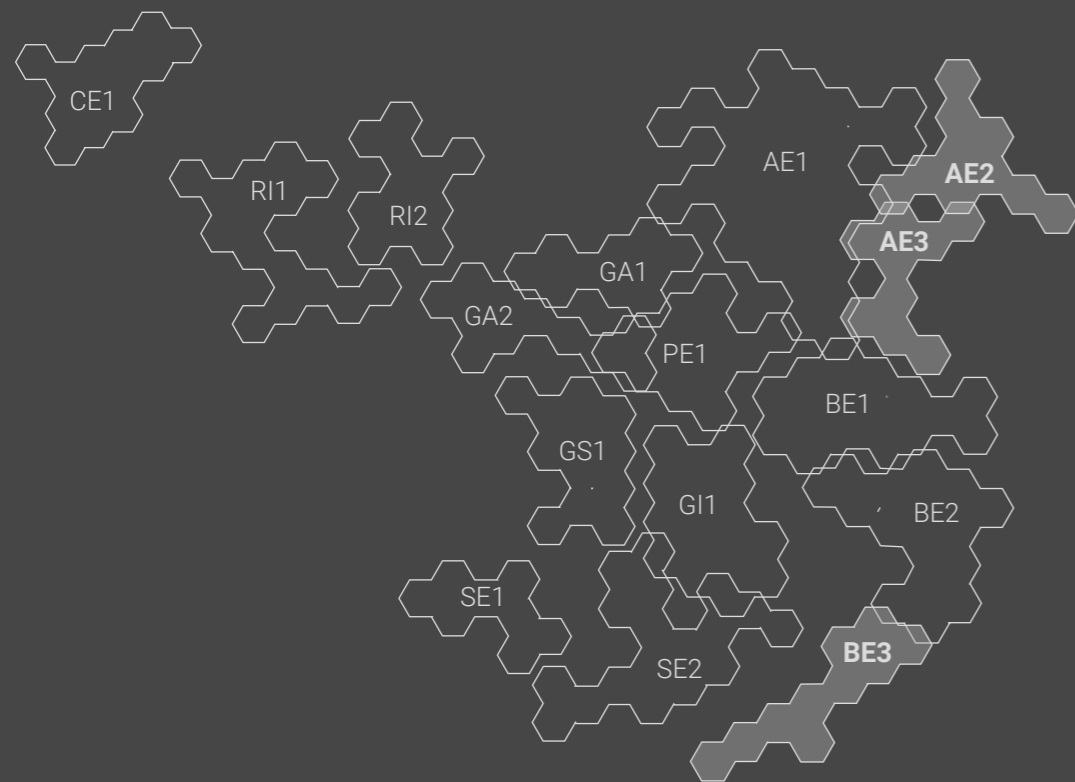

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers muntanya	Data
Mercat de Sant Joan de les Abadesses	Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero
	Roberto Cubas
Promotor	
PECT Girona	
Sistema Alimentari Sostenible	

AC2

ANÀLISI DELS CLÚSTERS DE COSTA

El mercat de Roses. Font pròpia

PRESENTACIÓ I DADES BÀSIQUES

El context territorial

S'identifiquen tres clústers a la costa: a l'Alt Empordà, els municipis costaners del cap de Creus (clúster AE2) i els municipis de la badia de de Roses (clúster AE3), i a l'àmbit meridional de la Costa Brava, que administrativament aplega les comarques del Baix Empordà i la Selva, els municipis del litoral entre Platja d'Aro i Blanes (clúster BE3). Aquestes tres àrees d'influència comparteixen característiques similars que defineixen els mercats no sedentaris, com ara l'estacionalitat lligada a l'activitat turística, la tipologia de mercat o bé la connectivitat infraestructural amb la resta de la província de Girona:

- **Estacionalitat turística:** la concentració de turisme de sol i platja i de segones residències en aquestes àrees durant l'estiu fa que s'incrementi el nombre d'habitants dels municipis i, per tant, que el nombre de consumidors potencials dels mercats sigui molt més elevat que durant la temporada d'hivern. En conseqüència, en temporada d'estiu molts d'aquests mercats són dels que tenen més extensió i visitants de tota la província de Girona. En temporada d'hivern, en canvi, en alguns hi ha un descens important del nombre de parades. Pel que fa al calendari, s'observa una tendència a la concentració durant els caps de setmana només al clúster AE3, a la badia de Roses, en un 50 %.

- **Tipologia:** els mercats no sedentaris de la costa són grans, i a Roses, l'Escala, Sant Feliu de Guíxols i Blanes coexisteixen un mercat no sedentari setmanal, que ofereix producte alimentari i no alimentari, amb un de no sedentari diari i només d'alimentació, vinculat a l'entorn del mercat cobert, en el cas de Roses, Sant Feliu de Guíxols i Blanes. Tots aquests casos tenen en comú que, primer, la ubicació de cada mercat és diferent i, segon, que hi ha una presència important de productes alimentaris de proximitat, que representen el 55 % per al conjunt dels tres clústers. Als mercats no sedentaris de la costa l'extensió dels mercats ve donada majoritàriament per les parades de productes no alimentaris (roba, plantes...).

- **Connectivitat infraestructural:** els municipis d'aquestes tres àrees de costa estan connectats per carreteres secundàries. En el cas del cap de Creus, la complexa orografia dificulta l'accés a alguns municipis, com ara Cadaqués o el Port de la Selva. Al Baix Empordà, el massís de les Gavarres (Cadiretes i Ardenya), dificulta la connexió directa entre Sant Feliu de Guíxols i Blanes (a la comarca de la Selva).

Diversitat de productes a la venda

Les parades de grans dimensions (3 mòduls o més) són el 62 % del total i tenen una diversitat alta de productes per donar resposta al màxim volum de demanda possible.

El producte més venut és la fruita i la verdura, i a continuació, en ordre decreixent, els ous, la mel i els seus derivats, els lactis i formatges, la fruita seca, la carn i els embotits i el peix en salaó, com a aliments més significatius.

MERCATS	HABITANTS CENS 2021	MERCAT VISITAT TREBALL CAMP	DIA DE MERCAT	NÚM. PARADES ALIMENTARI	NÚM. PARADES NO ALIMENTARI	NÚM. PARADES TOTALES	PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PARADES D'ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PRODUCTES ALIMENTARIS	NCE	PARADISTES D'ALIMENTARI ENTREVISTATS	TOTAL	% SOBRE TOTAL DEL MERCAT
ALT EMPORDÀ. CAP DE CREUS - AE2													
CADAQUÉS	2820	No	Dilluns	8	11	19		1,3	3,8	○	5	63%	
COLERA	462	Si	Dilluns	2	0	2		0,9	1,4	○	1	50%	
EL PORT DE LA SELVA	1010	No	Divendres	3	29	32		0,9	3,2	○	2	66%	
LLANÇÀ PORT	4842	Si	Dimecres	4	45	49		2,0	3,6	○	4	100%	
LLANÇÀ VILA		Si	Dimecres	8	6	14		0,8	2,8	○	7	88%	
PORTBOU	1095	No	Divendres	7	7	14		0,7	2,4	○	3	43%	

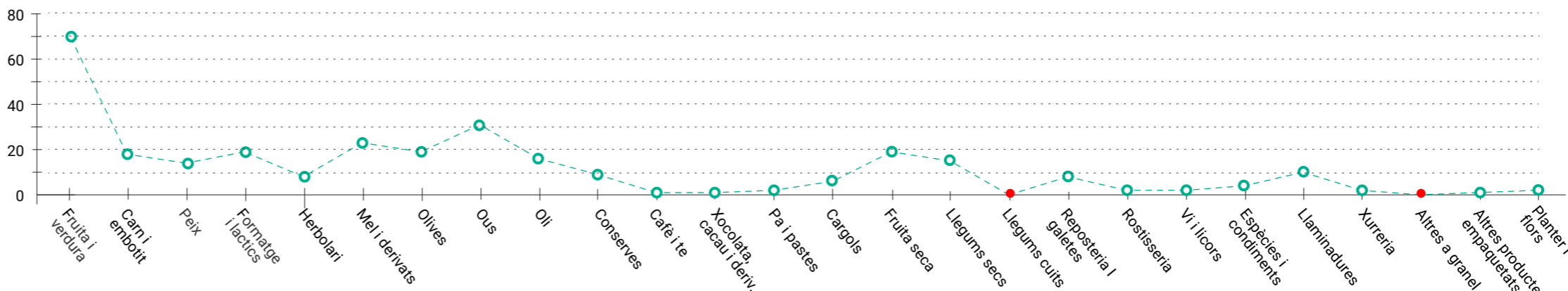
ALT EMPORDÀ. GOLF DE ROSES - AE3

CASTELLÓ D'EMPÚRIES	4050	No	Dimarts	3	2	5		0,9	3,4	○	3	100%
EMPURIABRAVA	7104	Si	Dissabte	20	198	219		1,7	3,0	○	20	100%
L'ESCALA CENTRE	10497	No	Dijous	7	0	7		0,0	3,6	○	4	57%
L'ESCALA PASSEIG MARÍTIM		Si	Diumenge	4	85	89		1,0	3,8	○	4	100%
ROSES	19921	Si	Diumenge	17	74	91		1,9	2,9	○	16	94%
SANT PERE PESCADOR	2083	Si	Dimecres	9	93	99		1,6	3,4	○	4	44%

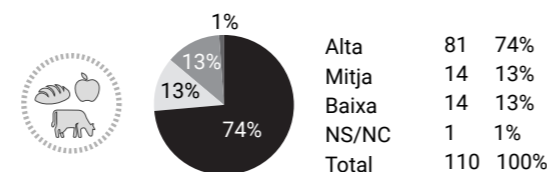
BAIX EMPORDÀ. DE PLATJA D'ARO A BLANES - BE3

BLANES MERCAT DIARI	40247	Si	Cada dia	13	2	15		0,5	3,0	○	13	100%
BLANES MERCAT SETMANAL		Si	Dilluns	4	126	130		0,0	0,0	○	3	75%
CASTELL - PLATJA D'ARO	11455	No	Divendres	27	113	140		1,7	3,6	○	21	78%
LLORET DE MAR	38402	Si	Dimarts	17	102	119		2,1	3,8	○	18	100% (*)
SANTA CRISTINA D'ARO	5408	No	Dissabte	4	6	10		1,0	2,7	○	3	75%
SANT FELIU DE GUÍXOLS - DIARI		Si	Cada dia	13	2	15		1,1	2,6	○	13	100%
SANT FELIU DE GUÍXOLS - SETMANAL	22210	Si	Diumenge	4	77	81		0,0	0,0	○	3	75%
TOSSA DE MAR	5930	Si	Dijous	13	54	67		1,1	2,8	○	9	69%

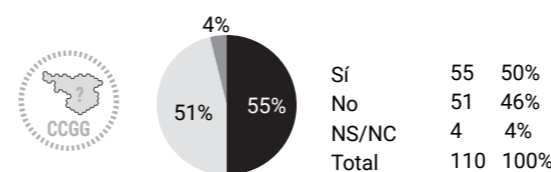
GRÀFIC. QUANTITAT DE PARADES ENTREVISTADES QUE VENEN ELS PRODUCTES ALIMENTARIS INDICATS. TOTAL PEL CONJUNT DE CLÚSTERS

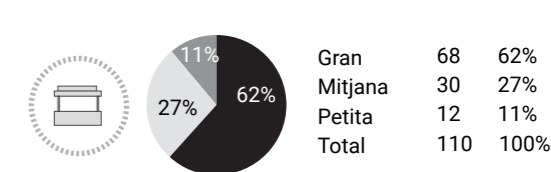
DIVERSITAT DE PRODUCTE OBSERVADA

PARADES AMB EL 50% O MÉS DE PRODUCTE DE PROXIMITAT

MIDA DE LA PARADA

LLEGENDA

PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

- Alimentari
- No alimentari

NCE (Nivell de Complementarietat amb l'Entorn)

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

INDEX DIVERSITAT DE PARADES / PRODUCTES VENUTS

- > 4 Diversitat molt alta
- 3,9 - 2,5 Diversitat alta
- 2,4 - 2 Diversitat mitja
- 1,9 - 0,6 Diversitat baixa
- < 0,5 Diversitat molt baixa o nul·la

PARADISTES ENTREVISTATS

(*) Quan el nombre d'entrevistes és superior al nombre de paradistes es deu a que alguns d'aquests paradistes s'han entrevistat a altres mercats.

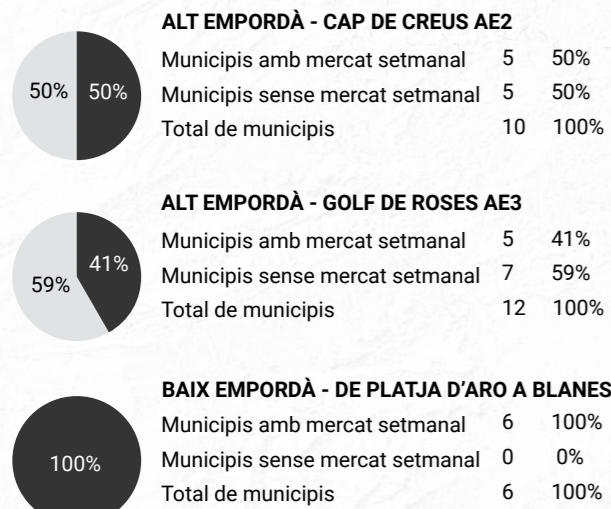
Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de costa Presentació i dades bàsiques		Data
		Maig 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero	
	Roberto Cubas	

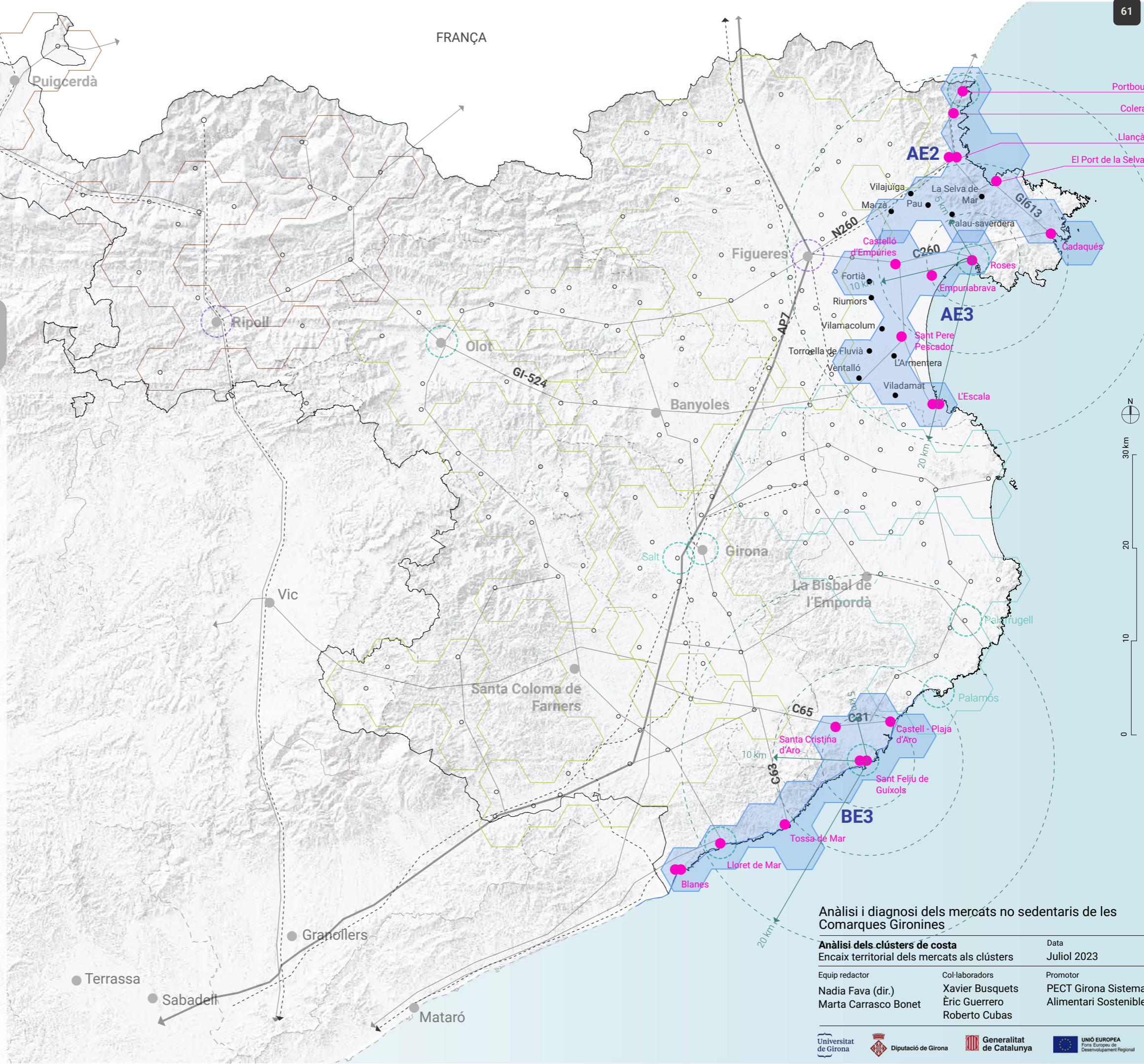
AC2.2

ENCAIX TERRITORIAL DELS MERCATS ALS CLÚSTERS

Dels 28 municipis que formen part d'aquest clústers, el 57 % tenen mercat no sedentari. Hi ha una correspondència majoritària amb els pobles situats a primera línia de costa, ja que els municipis d'interior dels clústers AE2 i AE3 no tenen mercat. Es tracta de nuclis més petits, amb menys demografia i activitat turística. En el clúster BE3, al Baix Empordà, en canvi, tots els municipis que s'hi engloben tenen mercat, són més grans i fan de pol d'atracció turística de la costa.

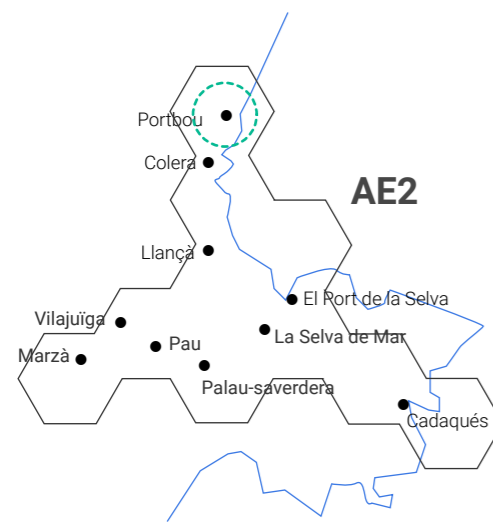
- LLEGENDA**
CLÚSTERS	MERCATS I MUNICIPIS
De muntanya	Municipi amb mercat no sedentari
De costa	Mercat cobert de titularitat pública
D'interior - costa	Mercat cobert de titularitat privada
D'interior	Comerç ambulat
	Mercat no sedentari esporàdic
	Municipi sense mercat no sedentari

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de costa
Encaix territorial dels mercats als clústers

Equip redactor	Col·laboradors	Data
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Juliol 2023
Promotor	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible	

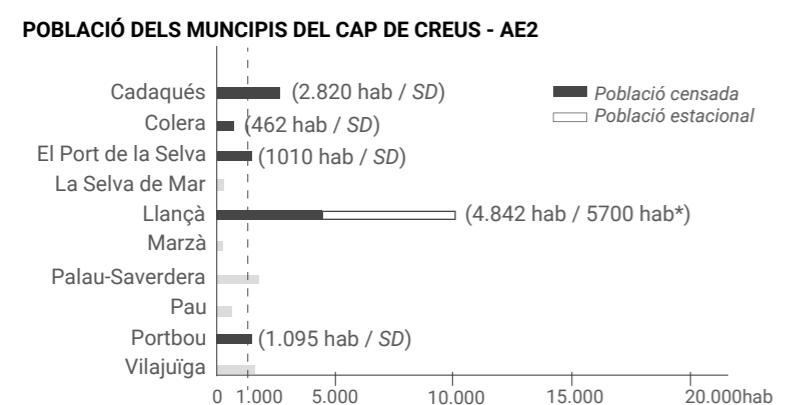

AC2.3

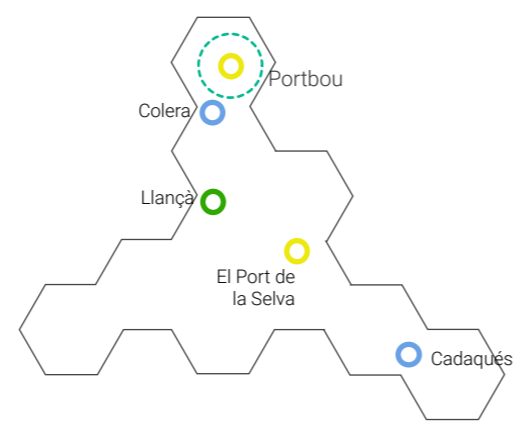
CLÚSTER AE2. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

Al clúster AE2, al cap de Creus, la majoria de municipis voregen els mil habitants. Destaquen Llançà, amb gairebé 5.000 habitants, però amb una població estacional de la mateixa magnitud, seguit de Cadaqués (sense dades actualitzades de la població estacional).

La correlació entre la dimensió poblacional i el mercat no és directa. El condicionant principal perquè un municipi tingui mercat és la seva proximitat a la costa. Això fa que municipis costaners com ara Colera, Portbou o el Port de la Selva, amb una població no gaire distant de casos com ara Vilajuïga, Pau o Palau-saverdera, sí que disposin de mercat no sedentari.

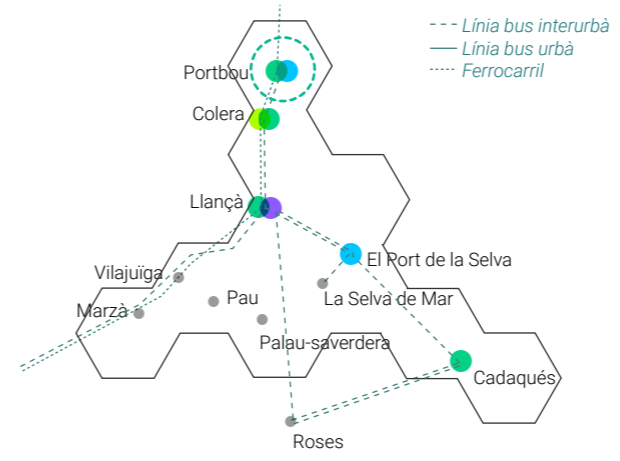
MERCATS DEL CLÚSTER AE2: DIA DE LA SETMANA

La diversitat de dies de mercat és baixa; entre els cinc mercats existents només cobreixen tres dies de la setmana.

Portbou i el Port de la Selva, els mercats més petits del clúster, es fan divendres. Colera i Cadaqués, dilluns, i els dos mercats de Llançà, tot i tenir ubicació diferent, tenen lloc dimecres.

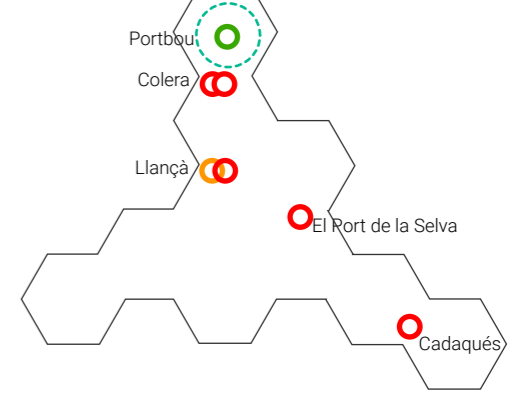
MERCATS DEL CLÚSTER AE2: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

A Colera i Portbou, la ubicació del mercat està en funció de l'estacionalitat i condicionada pel turisme. A l'hivern s'ubiquen al centre del municipi, mentre que a l'estiu el de Portbou se situa al passeig marítim i el de Colera, a la carretera d'accés al poble. Llançà es distingeix pel fet de tenir dos mercats durant tot l'any, situats en correspondència al policentrisme del municipi: un al centre històric i l'altre, a l'àrea del port, de nou creixement, especialment vinculat a l'activitat turística. Tots dos es fan en àrees d'aparcament, que deixen de ser-ho durant les hores de mercat.

Existeix una xarxa d'autobusos interurbans que connecta els diferents municipis, especialment amb Figueres i Roses. El ferrocarril Figueres-Portbou també contribueix a l'accessibilitat a aquesta zona, però són escassament utilitzats per la població local per anar a mercat; sí que hi ha turistes que es mouen amb transport públic per anar als pobles on hi ha mercat.

MERCATS DEL CLÚSTER AE2: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

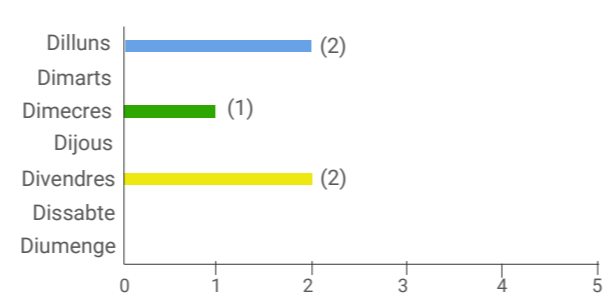
El mercat no sedentari amb un nivell de complementarietat més alt és el de Portbou, ja que el mercat municipal sedentari contribueix a l'oferta de producte fresc.

A nivell mitjà, hi ha el mercat de Llançà (Vila), ja que al costat hi ha un supermercat i altres comerços que complementen l'oferta del mercat no sedentari.

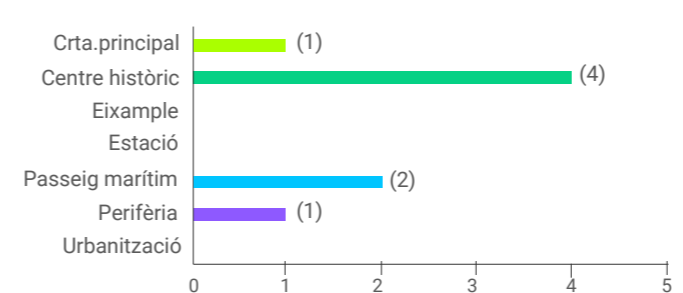
En canvi, el mercat de Llançà (Port), per la seva ubicació perifèrica, se situa lluny d'altres comerços, amb la qual cosa perd nivell de complementarietat.

A la resta de mercats, com ara els de Cadaqués, el Port de la Selva i Colera, el nivell de complementarietat és baix i es deu al fet que són municipis petits, amb poca oferta comercial de producte bàsic alimentari.

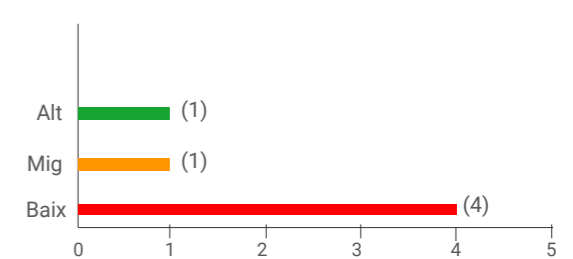
NOMBRE MERCATS DEL CAP DE CREUS SEGONS DIA

NOMBRE MERCATS DEL CAP DE CREUS SEGONS UBICACIÓ

NOMBRE MERCATS DEL CAP DE CREUS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

LLEGENDA

- DIA DE MERCAT**
 - Dilluns
 - Dimarts
 - Dimecres
 - Dijous
 - Divendres
 - Dissabte
 - Diuenge
 - Cada dia
 - Esporàdic
- TIPUS D'UBICACIÓ**
 - Carretera principal
 - Centre
 - Eixample
 - Estació
 - Passeig marítim
 - Perifèria
 - Urbanització
- NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT**
 - Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
 - Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
 - Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

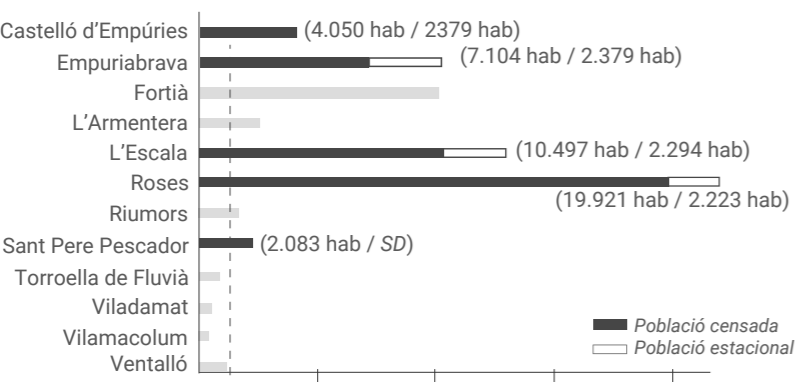
Anàlisi dels clústers de costa		Data
Clúster AE2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

AC2.4

CLÚSTER AE3. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

L'àrea de la badia de Roses, més ben connectada amb Figueres, està circumscrita al voltant de municipis de dimensions més grans. Destaca Roses, el més important de la zona, amb una població de prop de 20.000 habitants, que augmenta amb més de dues mil persones més durant el període estacional d'estiu. Castelló d'Empúries, amb el nucli d'Empuriabrava, al litoral, suposa una concentració de persones de més d'11.000 habitants. La resta de municipis de l'àmbit tenen prop de 2.000 habitants o menys. El fet que els municipis tinguin mercat o no es correlaciona amb la seva proximitat a la costa i, per tant, amb la incidència turística, més que amb la seva dimensió poblacional. Una vegada més, la situació és una variable fonamental dels mercats no sedentaris.

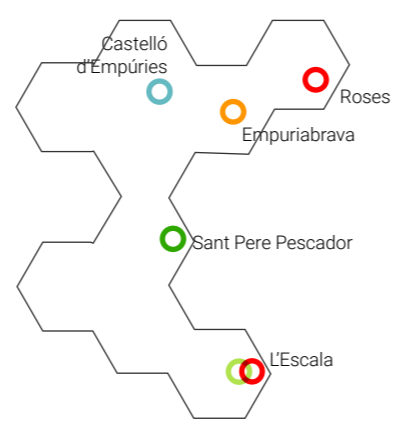
POBLACIÓ DELS MUNICIPIES DEL GOLF DE ROSES - AE3

LLEENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
● Dimarts	● Centre	● Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
● Dimecres	● Eixample	● Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	
	● Cada dia	
	● Dissabte	
	● Diumenge	
	● Esporàdic	

MERCATS DEL CLÚSTER AE3: DIA DE LA SETMANA

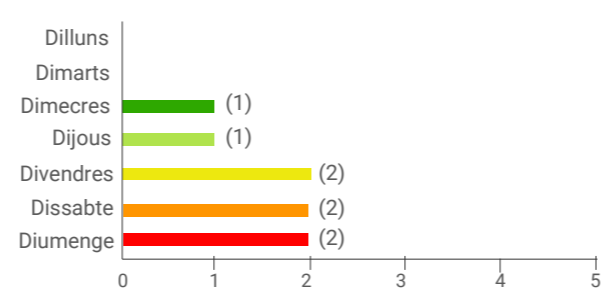

La diversitat temporal dels mercats del clúster AE3 és baixa, ja que entre tots 6 cobreixen 4 dies de la setmana, i es repeteixen mercats dissabte i diumenge.

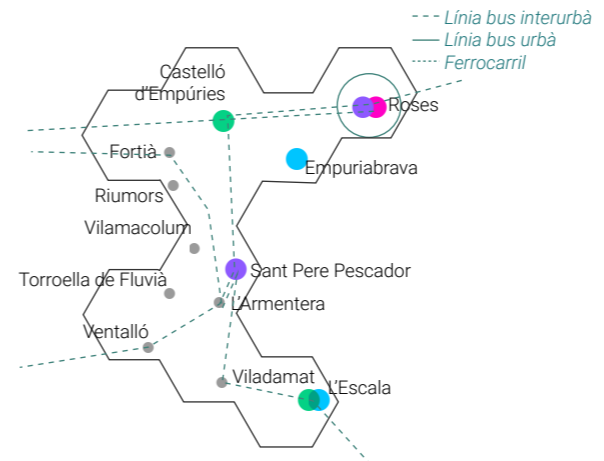
Els mercats no sedentaris de Roses i l'Escala es fan en diumenge, el d'Empuriabrava té lloc dissabte, el de Castelló d'Empúries, dimarts, i el de Sant Pere Pescador, dimecres.

L'Escala té un altre mercat al centre del municipi només de productes alimentaris (principalment fruita i verdura) els dijous, tot i que encara no és un mercat regulat oficialment. De totes maneres, segons les entrevistes realitzades als paradistes, es denota que hi ha paradistes que tenen parada en aquest mercat de l'Escala més dies, a part de dijous.

NOMBRE MERCATS DEL GOLF DE ROSES SEGONS DIA

MERCATS DEL CLÚSTER AE3: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

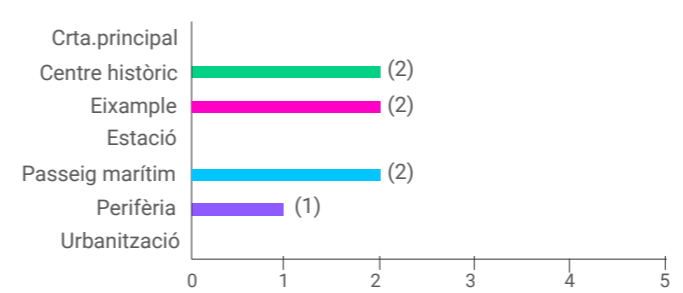

La diversitat d'ubicacions diferents és considerable, en aquest clúster. Empuriabrava i l'Escala situen el mercat no sedentari al passeig marítim; es tracta de mercats extensos. El mercat més petit de l'Escala i el de Castelló d'Empúries es fan al centre històric, mentre que Sant Pere Pescador el localitza en una zona més perifèrica, prop del riu Fluvià.

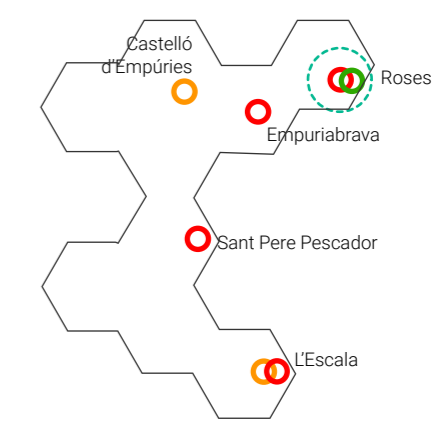
Roses divideix el mercat en dos: la part d'alimentari, que es fa a l'aparcament davant del mercat cobert; i la part de no alimentari, que s'ubica en una zona d'aparcament a la perifèria del municipi.

Pel que fa al transport públic, els municipis estan connectats mitjançant una xarxa de busos interurbans.

NOMBRE MERCATS DEL GOLF DE ROSES SEGONS UBICACIÓ

MERCATS DEL CLÚSTER AE3: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

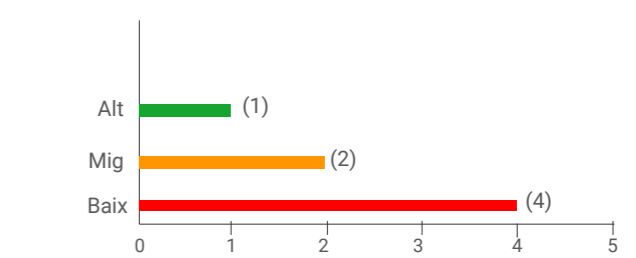

Les ubicacions perifèriques dels mercats, com la part d'alimentació del de de Roses i el de Sant Pere Pescador, o els d'Empuriabrava i l'Escala, al passeig marítim, comporten un nivell de complementarietat baix amb el comerç al detall, ja que prop del mercat no hi ha comerços de proximitats ni equipaments quotidians. En tots aquests casos, els mercats tenen moltes parades i necessiten un espai que seria difícil de trobar en una zona cèntrica.

El mercat de Castelló d'Empúries i el del centre de l'Escala tenen un nivell de complementarietat mitjà, ja que s'ubiquen en una àrea més propera a comerços de proximitats, tot i que, sigui per la dimensió del municipi o pel seu caràcter turístic, malauradament hi ha poc petit comerç.

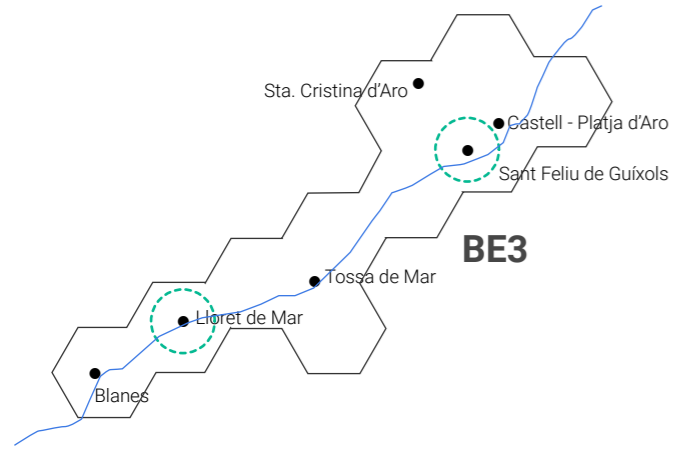
La part d'alimentació del mercat no sedentari de Roses és la que té un nivell de complementarietat més alt, per la seva ubicació adjacent al mercat sedentari.

NOMBRE MERCATS DEL GOLF DE ROSES SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

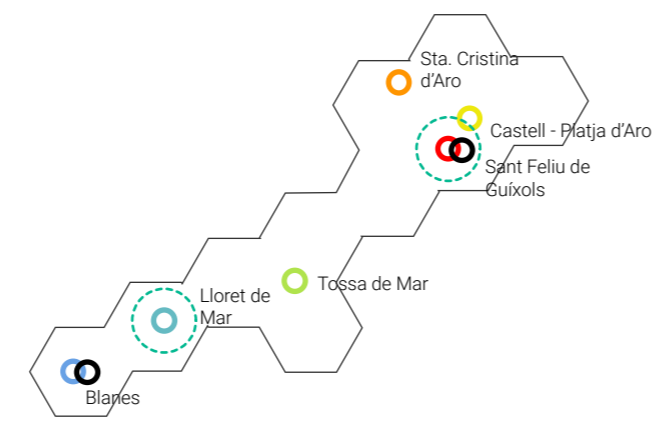

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de costa		Data
Clúster AE3. Dia de mercat, ubicació i complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

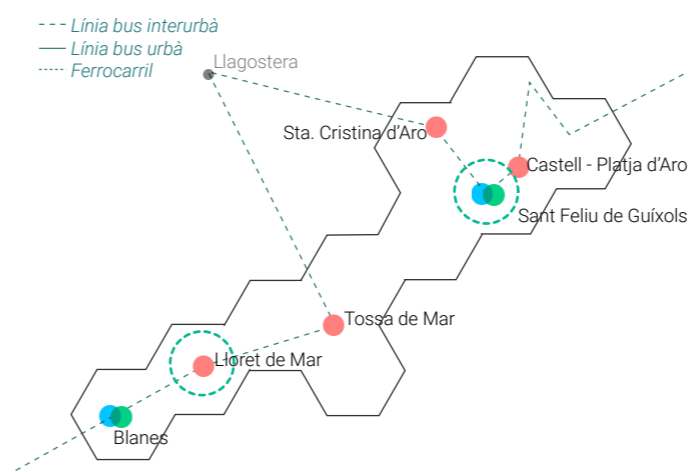
MERCATS DEL CLÚSTER BE3: DIA DE LA SETMANA

La diversitat de dies de mercat al clúster BE3 és alta, ja que, a excepció de dimecres, la resta de dies se celebra un dels mercats del clúster, separats a poca distància en cotxe o en transport públic.

En destaquem dos casos. A Sant Feliu de Guíxols hi ha un mercat no sedentari diari, i al voltant del mercat cobert hi ha, també diàriament, parades de producte alimentari que en complementen l'oferta. A Blanes, al passeig de Dintre, diàriament hi ha parades de fruita i verdura, i el producte no alimentari s'ofereix, només els dilluns, al passeig marítim.

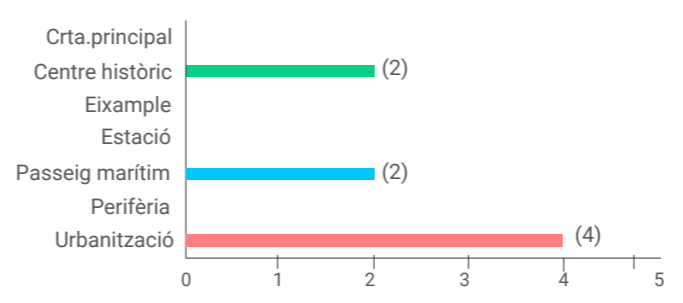
MERCATS DEL CLÚSTER BE3: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

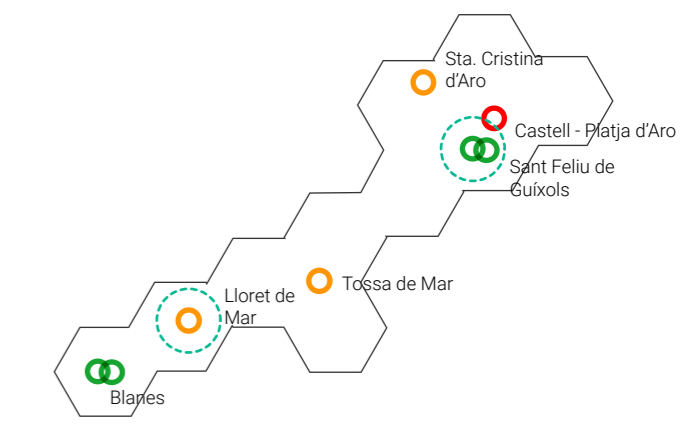
S'identifiquen tres ubicacions diferents. La primera, en urbanització o àrea residencial: municipis com ara Santa Cristina d'Aro, Castell-Platja d'Aro, Tossa de Mar o Lloret de Mar, que tenen àrees residencials extenses i més o menys ben comunicades amb el centre urbà, que ubiquen el mercat fora del nucli, aprofitant els espais de creixement de les àrees residencials. La segona i la tercera, al centre urbà i passeig marítim: municipis com ara Sant Feliu de Guíxols i Blanes, que tenen també un mercat cobert, situen el mercat no sedentari al passeig marítim. Això es deu a l'existència, en el cas de Sant Feliu de Guíxols, a les parades de producte alimentari del mercat cobert diari, que complementen l'oferta del mercat sedentari. A Blanes, al Passeig de Dintre, diàriament hi ha parades de fruita i verdura.

Pel que fa al transport públic, una línia de bus interurbà uneix les diferents poblacions analitzades i garanteix la mobilitat dels usuaris del mercat.

NOMBRE MERCATS ENTRE BLANES I CASTELL-PLATJA D'ARO SEGONS UBICACIÓ

MERCATS DEL CLÚSTER BE3: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

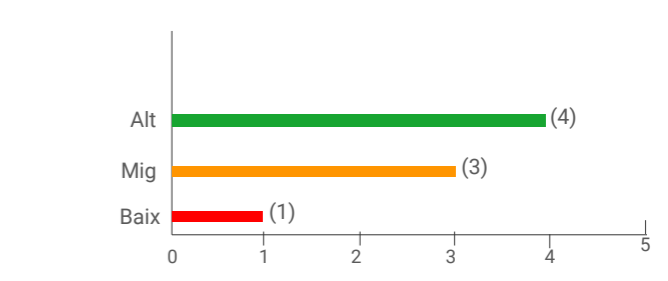

Els nivells de complementarietat més alts es produeixen als municipis de Blanes i Sant Feliu de Guíxols, ja que les dues ubicacions diferents del mercat es troben o bé al centre històric mateix o bé força a prop, on es troba la major part del comerç de proximitat.

Lloret de Mar, Tossa de Mar i Santa Cristina d'Aro tenen un nivell de complementarietat mitjà, ja que, tot i que el mercat se situa en una zona residencial, al llarg de la seva àrea d'extensió hi ha alguns comerços com ara supermercats, fleques-cafeteries i diversos establiments de restauració, de manera que l'oferta s'ajusta bé a l'activitat turística.

En canvi, per la ubicació allunyada de l'activitat comercial i d'equipaments bàsics, el mercat de Castell-Platja d'Aro presenta un nivell de complementarietat baix.

NOMBRE MERCATS DEL PLA DE L'ESTANY SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

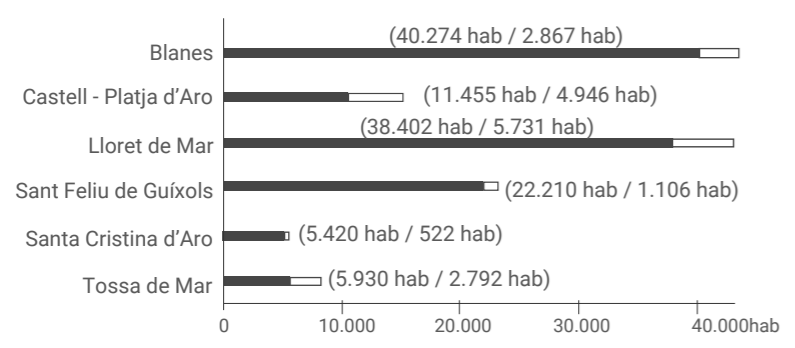
AC2.5

CLÚSTER BE3. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

Aquest clúster comprèn municipis litorals de les comarques del Baix Empordà i la Selva; destaquen, per la quantitat de població, Blanes i Lloret, amb prop de 40.000 habitants cadascun, seguits de Sant Feliu de Guíxols, amb més de 22.000 habitants, i Castell-Platja d'Aro, amb gairebé 11.500 habitants. Santa Cristina d'Aro, tot i ser un terme municipal de gran extensió, té una població dispersa que voreja els 6.000 habitants, i Tossa de Mar (a la comarca de la Selva), que queda aïllat pel massís de l'Ardenya, té també una població propera als 6.000 habitants.

Tots aquests municipis tenen una entitat poblacional suficient per disposar de mercat no sedentari i són propers a una zona agrícola important com és el Baix Empordà.

POBLACIÓ DELS MUNICIPIS DEL CLÚSTER BE3

LLEGGENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
● Dimarts	● Centre	● Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
● Dimecres	● Eixample	● Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	
	● Cada dia	
	● Esporàdic	

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de costa
Clúster BE3. Dia de mercat, ubicació i complementarietat

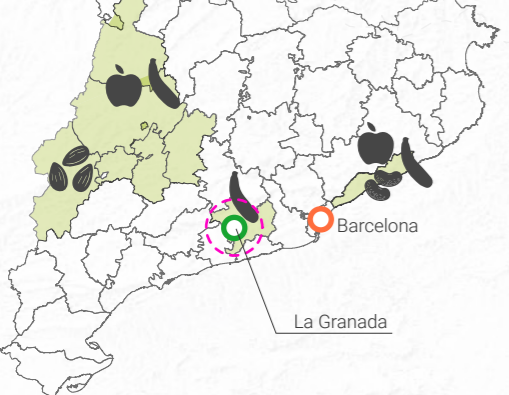
Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

AC2.6

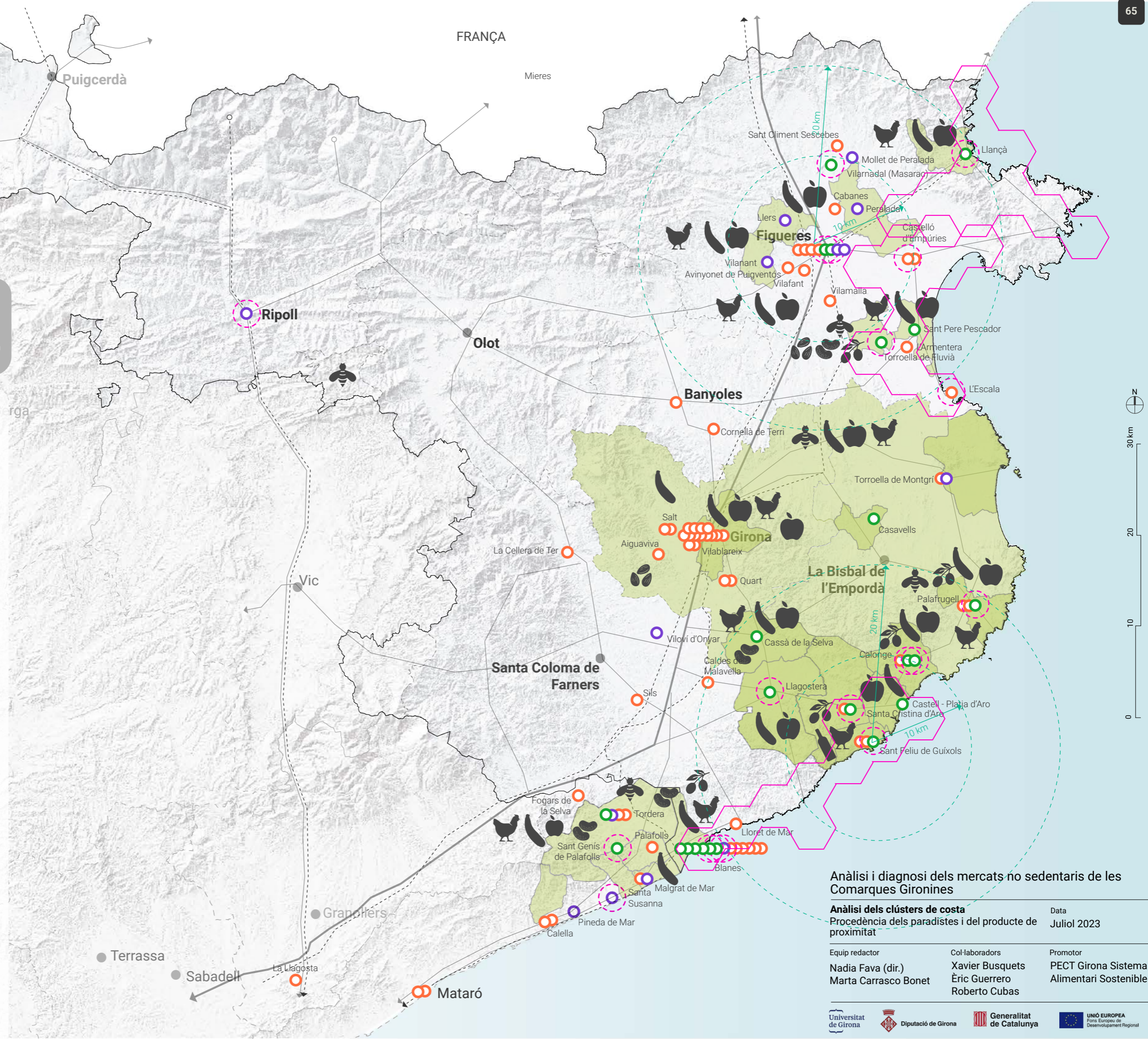
PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES I DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT

Els productes de proximitats d'aquests mercats provenen principalment de la província de Girona, en concret de les zones properes a la residència dels paradistes productors. Destaquen especialment les àrees productives de la plana alt-empordanesa, d'alguns espais agraris de l'àmbit meridional del Baix Empordà i també de la zona de la Baixa Tordera, al Maresme, especialitzada en hortalisses. Hi ha una correspondència entre la ubicació i concentració dels paradistes i les tres àrees analitzades.

LLEGENDA

- PARADISTES**
- Municipi de procedència dels paradistes segons tipus:
 - Productor
 - Productor reenedor
 - Reenedor
- PRODUCTES**
- Àrea d'origen del producte local
 - Producte ecològic o Producció Integrada
 - 🐖 Carn i embotits
 - 🐔 Ous
 - 🍷 Vi i licors
 - 🍷 Oli
 - 🌱 Llegums
 - 🍄 Bolets
 - 🍞 Pa i pastes
 - 🍯 Mel i derivats
 - 🧀 Formatge i lactis
 - 🥕 Verdura
 - 🍏 Fruita
 - 🌿 Herbes
 - 🌰 Fruita seca

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de costa
 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat

Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

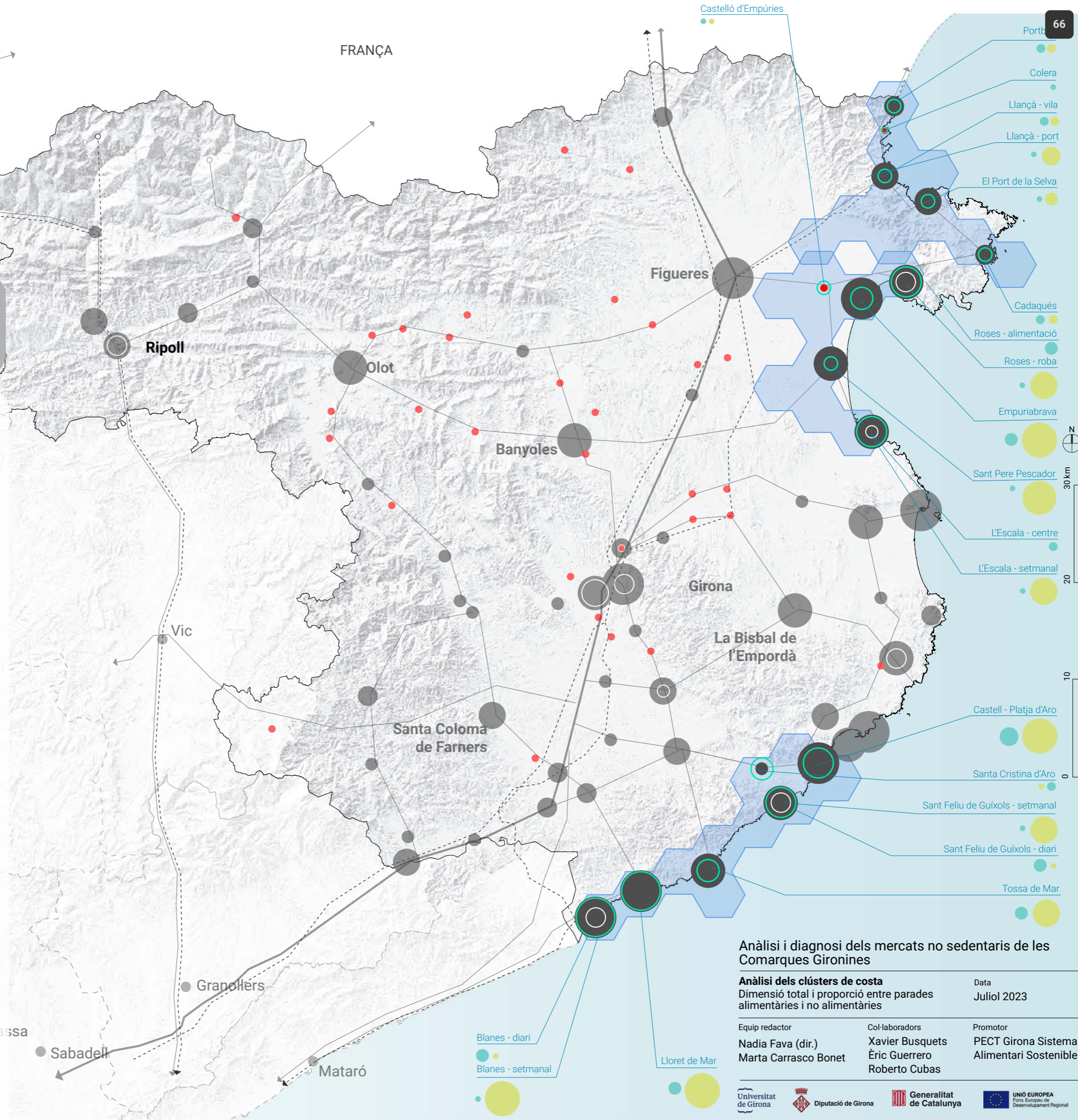
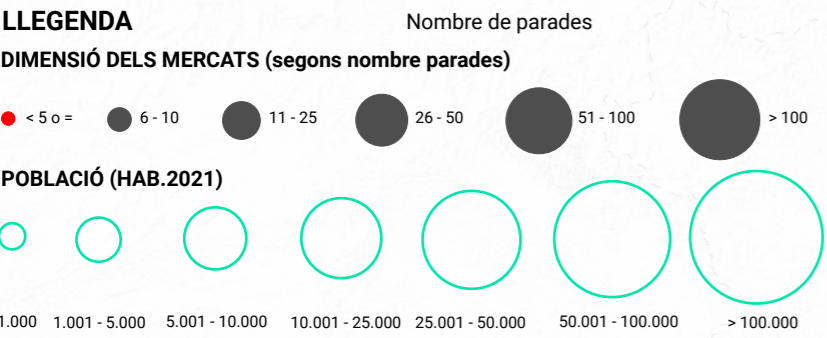
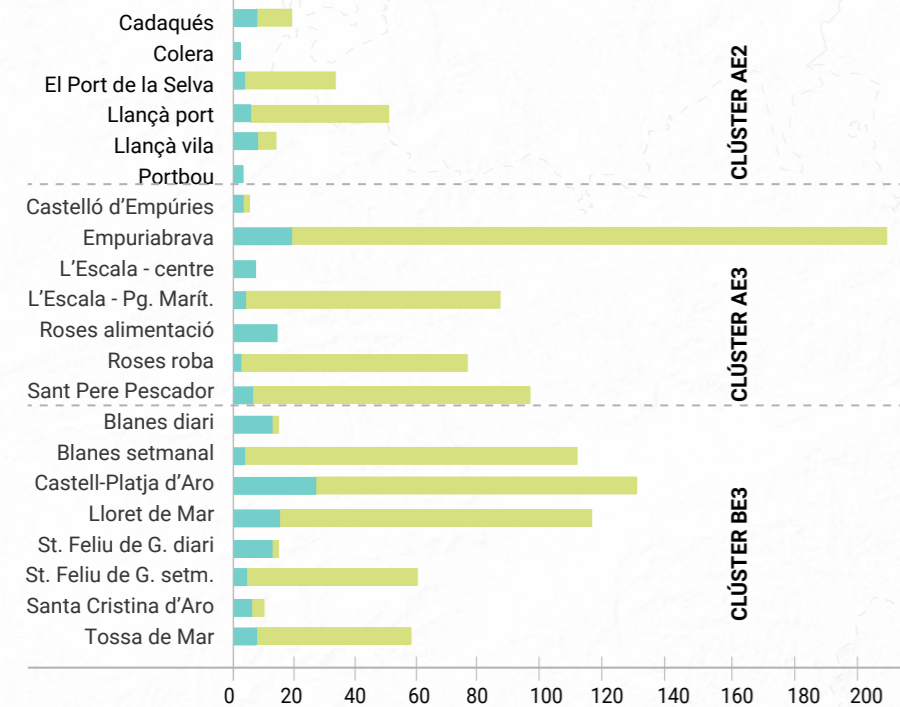
AC2.7

DIMENSIÓ TOTAL I PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

Els mercats de costa generalment tenen grans dimensions, excepte els del cap de Creus, on els municipis són més petits i atrauen menys volum de turisme. La dimensió dels mercats més grans la proporciona la part de producte no alimentari. Cal destacar, però, que es produeix un fenomen de fluïdesa entre àrees d'interior i de costa que va lligada a l'estacionalitat. Així, a l'hivern, la dimensió de molts d'aquests mercats es redueix considerablement.

MERCATS SEGONS EL NOMBRE TOTAL DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

Parades de producte alimentari Parades de producte no alimentari

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de costa
 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries

Data: Juliol 2023

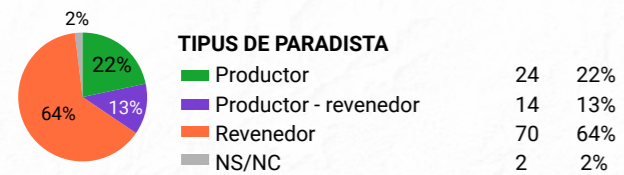
Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC2.8

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS REVENEDORS

Dues tercers parts dels paradistes entrevistats en els tres clústers són revenedors, mentre que els productors representen només el 35%. Com a resultat dels tres clústers analitzats, s'observen quatre tendències principals:

1. La cobertura territorial dels mercats que freqüenten els paradistes queda concentrada a la província de Girona. La seva incidència sobre comarques veïnes com ara el Maresme o el Vallès Oriental, tot i que hi és present, no és gaire elevada.
2. Hi ha tres àrees de relacions internes vinculades a la costa: la del cap de Creus amb Roses i Empuriabrava, en relació amb Figueres; la de Sant Feliu de Guíxols amb municipis més septentrionals com ara Palamós i Palafrugell, i la zona de Blanes i Lloret, que té una tendència clara cap a la Baixà Tordera i el Maresme.
3. Els productors fan circuits més curts i menys quantitat de mercats durant la setmana. Aquest fet s'observa clarament en els mercats de Blanes i Sant Feliu o Platja d'Aro, que o bé fan un sol mercat o bé només fan els mercats més propers.
4. Els revenedors combinen els mercats de costa amb altres d'interior, capitals de comarca o amb activitat consolidada, perseguint la màxima rendibilitat.

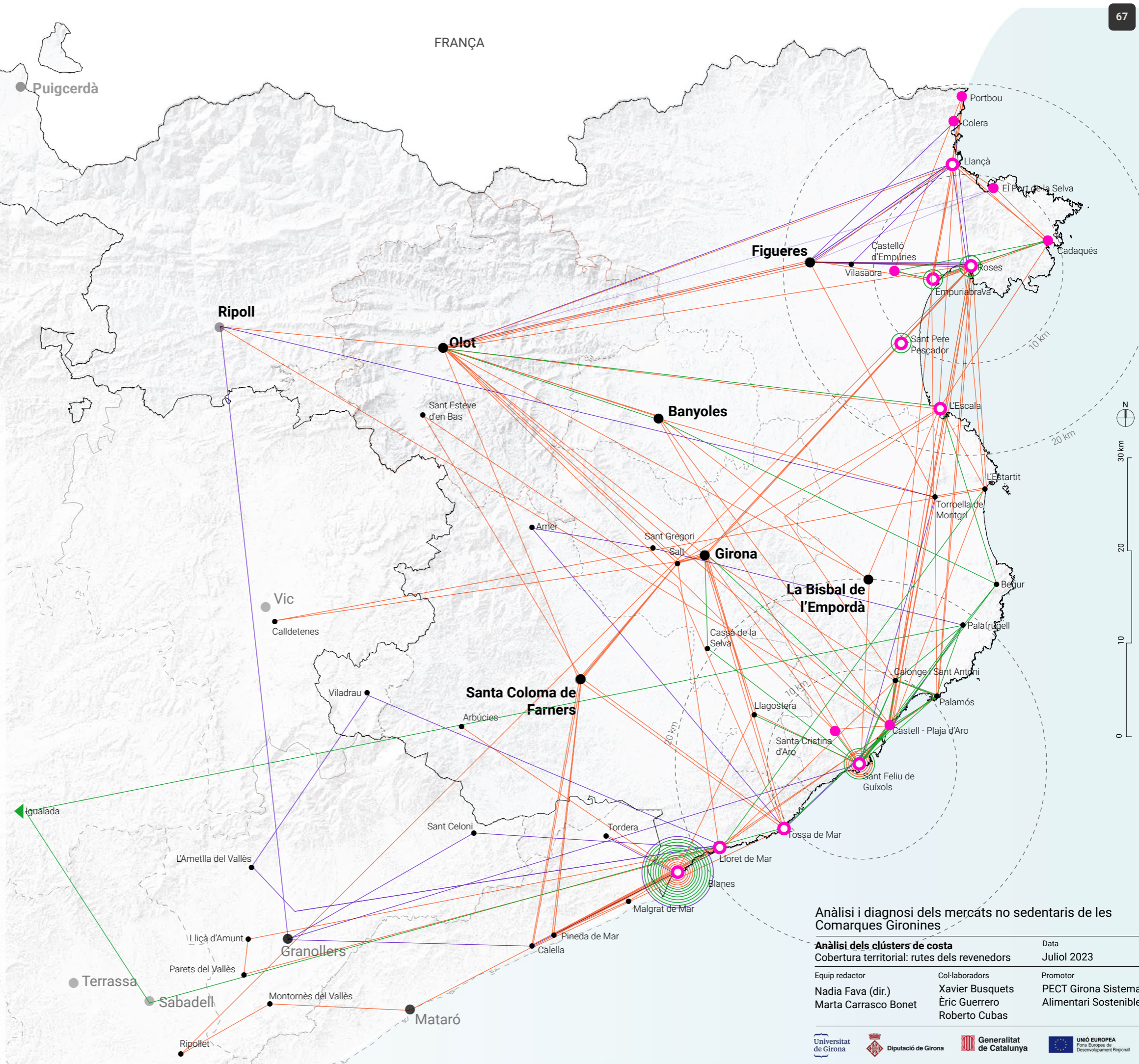
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor
- Revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de costa		Data
Cobertura territorial: rutes dels revenedors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC2.9

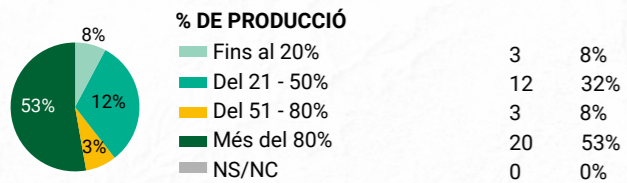
COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PRODUCTORS

Pel que fa als productors, el 61 % comercialitzen productes que són majoritàriament de producció pròpia (un 51 % o més). La cobertura territorial que fan es correspon amb les àrees de clúster identificades. Les tendències observades són:

1. A l'àrea del cap de Creus hi ha pocs productors que facin un 60 % de producció o més. Els productors-revenedors, que complementen la producció pròpia amb productes comprats a mercats a l'engròs o a d'altres tipus de proveïdors, són els més comuns. Això es deu al fet que el turisme demana una oferta de productes variada, sobretot exòtics (en el cas de la fruita) que fa que els productors hagin de completar la producció pròpia amb productes d'altres orígens.

2. A l'àrea de Sant Feliu de Guíxols i Castell-Platja d'Aro hi ha una recurrència de productors de proximitat que cobreixen els mercats més propers, inclosos Palamós i Palafrugell. Aquests mercats tenen polítiques públiques de promoció dels productors de proximitat i de venda de proximitat.

3. Blanes també disposa de polítiques de promoció dels productors de proximitat, i és al mercat diari on es concentren. Amb aquesta oportunitat, molts paradistes productors només fan el mercat de Blanes, però diversos dies a la setmana. És un dels mercats amb més productes de proximitat i d'hortolans del municipi.

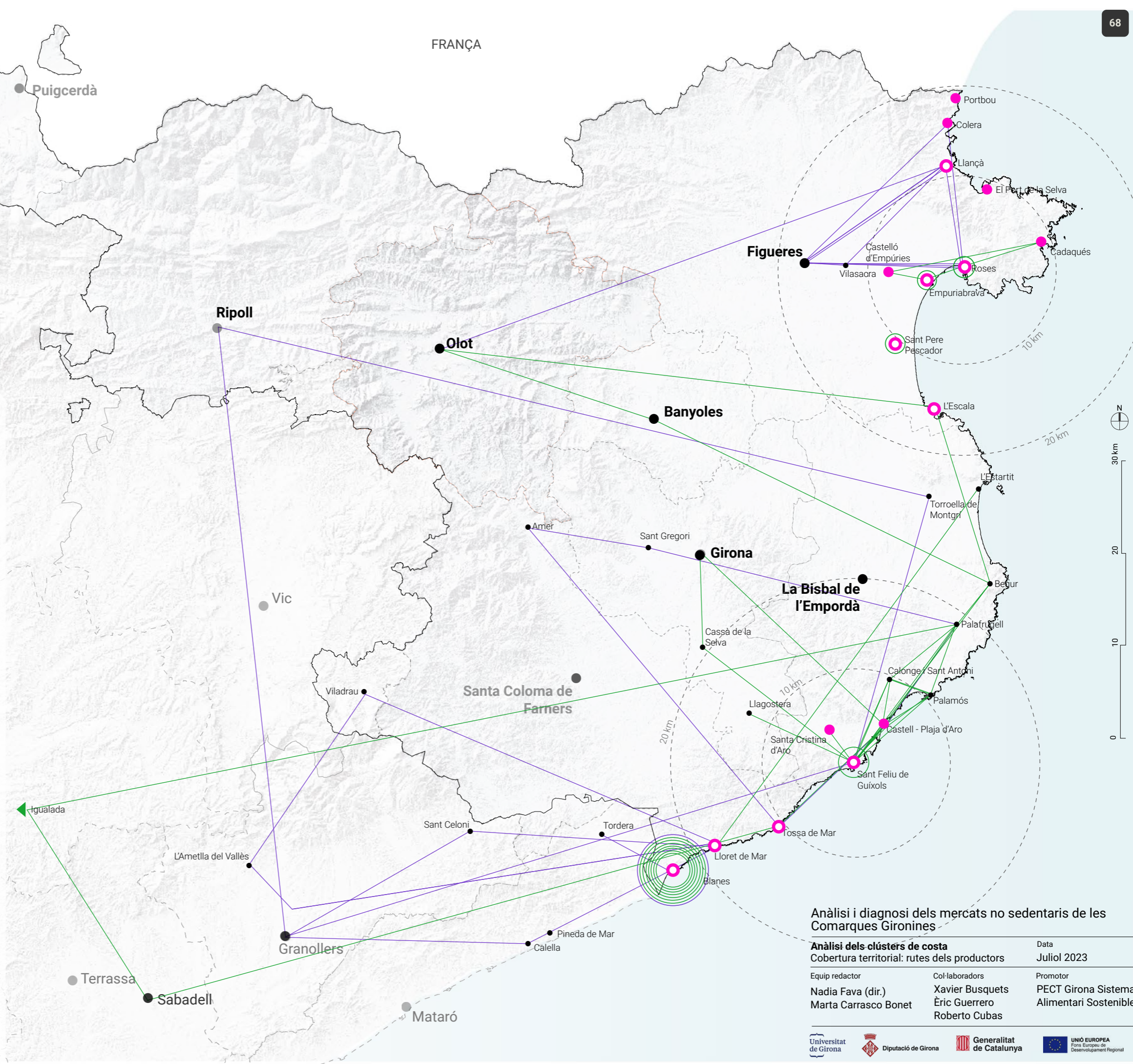
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

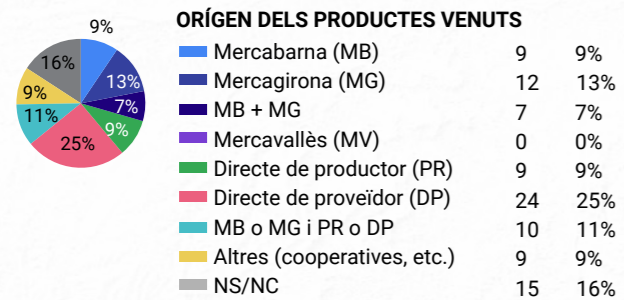
Anàlisi dels clústers de costa		Data
Cobertura territorial: rutes dels productors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC2.10

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS REVENEDORS

Les rutes que fan setmanalment els revenedors tenen una cobertura territorial molt més gran i generen relacions entre els mercats de costa dels tres clústers analitzats. En alguns casos, es produeix una recurrència entre mercats més de proximitat, com els de Lloret i Blanes, que tendeixen a estirar les rutes cap a la comarca de Maresme, especialment la part més septentrional, la Baixa Tordera. A la zona del cap de Creus també es tendeix a cobrir els mercats de proximitat. Aquesta relació entre els mercats de costa es complementa bé amb els mercats de capital de comarca com Olot, Girona o Santa Coloma de Farners.

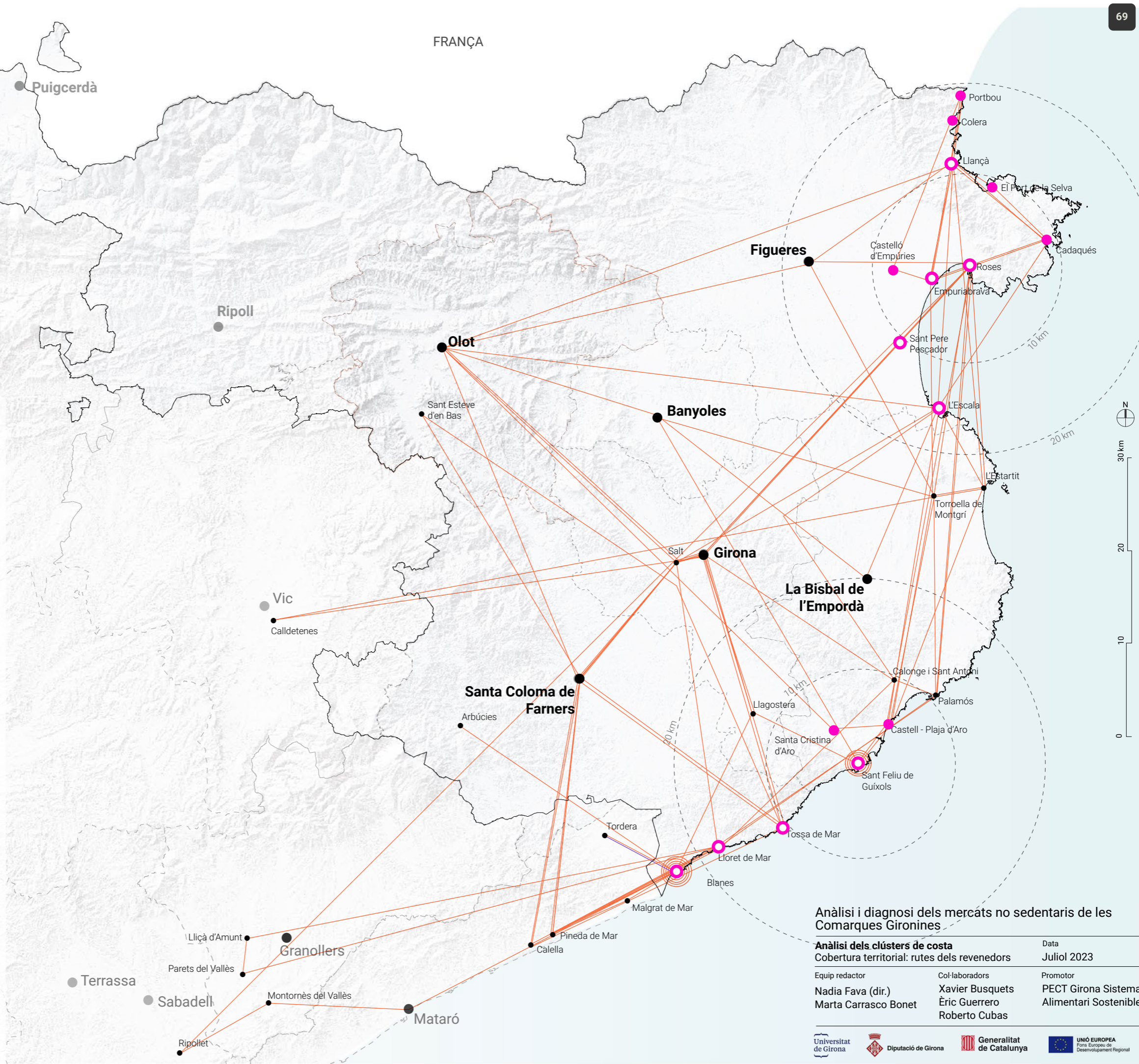
Com en el cas dels productors, s'observa que els revenedors també tendeixen a anar al mateix mercat, si hi ha la possibilitat d'anar-hi diversos dies a la setmana. Aquest fet es ben evident en els mercats de Sant Feliu de Guíxols i de Blanes. Pel que fa a l'origen dels productes, un 29 % es compra a l'engròs (Mercabarna, Mercagirona i Mercavallès), un 25 % prové de compra directa a proveïdor, i només un 9 % prové d'altres productors de la zona, i la resta (20 %) són parades que compren a diversos proveïdors, des de majoristes a compra directa al productor.

LLEGENDA

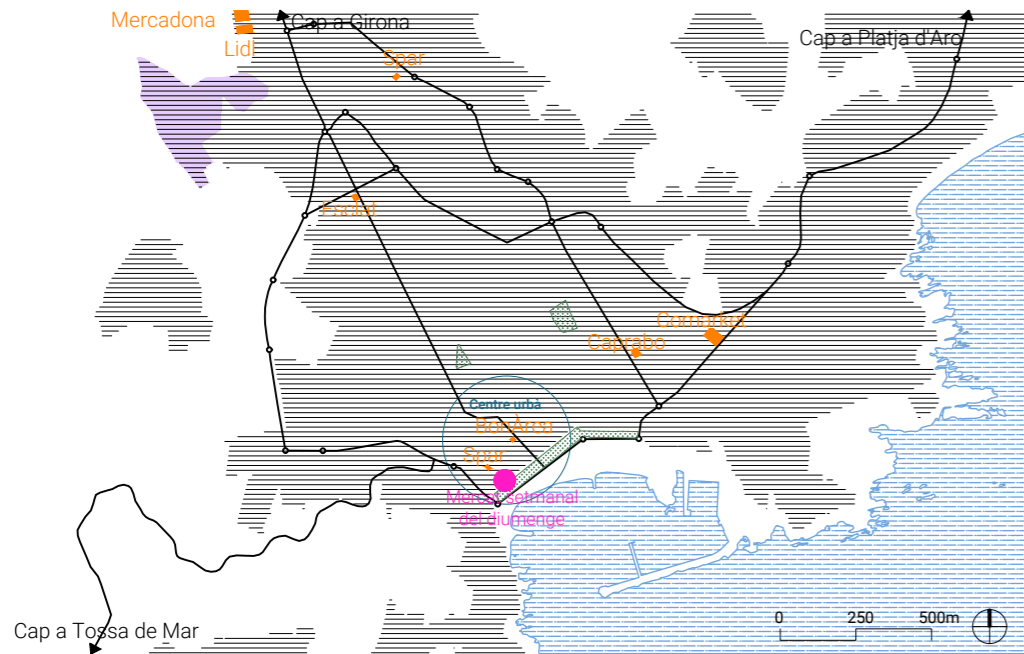
MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de costa		Data
Cobertura territorial: rutes dels revenedors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AU2.8

MERCATS DE SANT FELIU DE GUÍXOLS

Sant Feliu de Guíxols disposa de dos mercats no sedentaris. El que s'ubica a la plaça del Mercat, al costat del mercat municipal cobert, és només d'alimentació (a excepció de les parades de flors i planter). Aquest mercat és diari, de dilluns a diumenge. En canvi, el mercat no sedentari setmanal té lloc el diumenge i s'ubica al passeig del Mar. Té algunes parades de producte alimentari, només de fruita i verdura.

El rol dels dos mercats és diferent. El mercat diari promou els productors de proximitats, i estableix una complementarietat amb el mercat municipal i la resta del comerç de proximitat des de la valorització del producte de proximitat. En aquest mercat hi ha 10 parades de fruita i verdura, 1 específica de mel i derivats, 1 que complementa la venda de mel amb ous, 2 parades de planter i plantes i 1 de producte alimentari variat. El mercat no sedentari és bàsicament de producte no alimentari i s'hi troben només 4 parades de fruita i verdura de paradistes revenedors.

En ambdós casos hi ha diversos serveis de restauració amb terrasses exteriors adjacents a la ubicació del mercat, que contribueixen a fer d'aquesta activitat una experiència d'oci i socialització.

L'accessibilitat és adequada, ja que els dos mercats es despleguen en espais per a vianants o pacificats i amplis, sense dificultats per desplaçar-se a peu.

DADES GENERALS

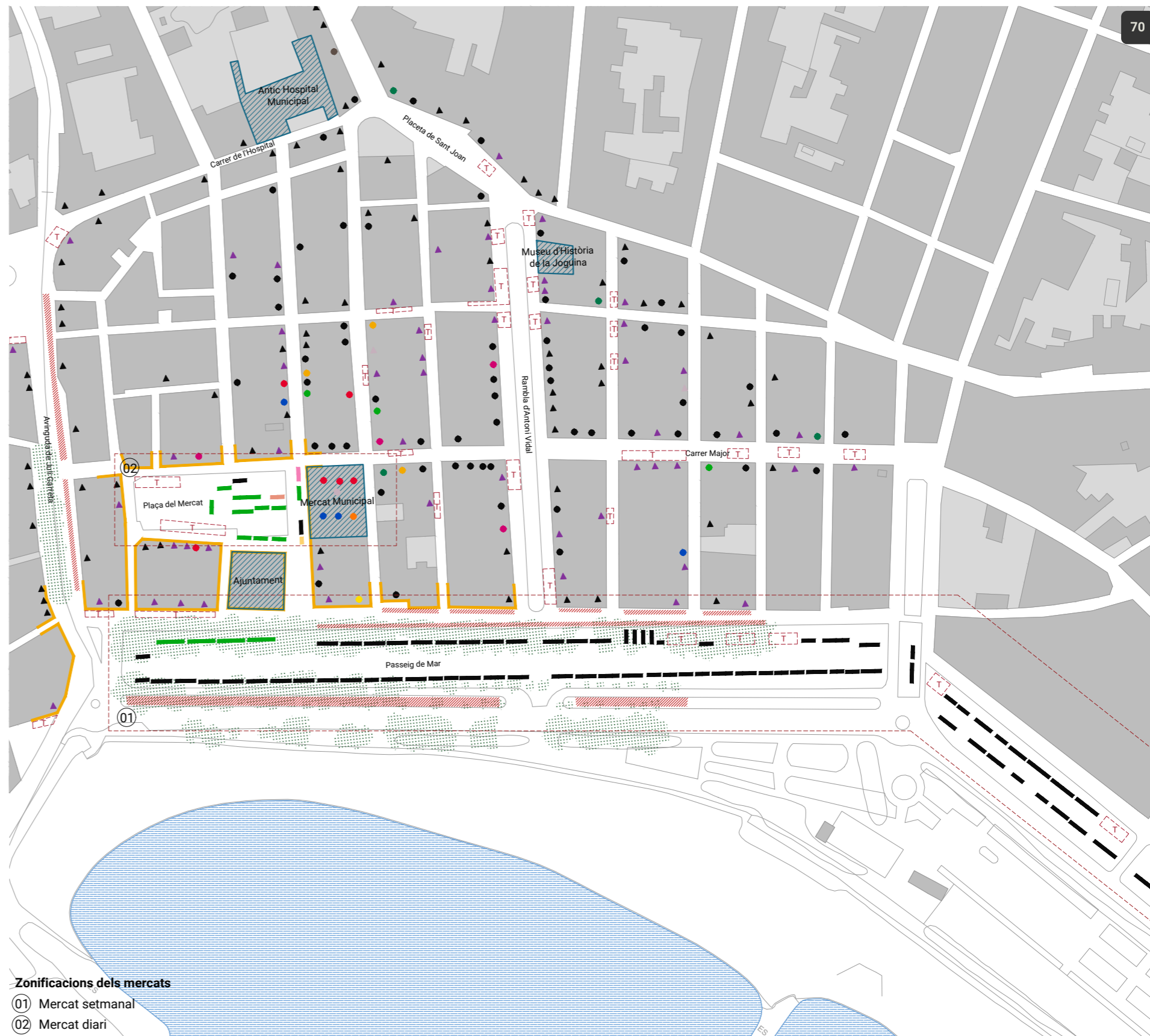
Data visita de camp:
27/11/2022

MERCAT DIARI

N. parades alimentari: 13
N. parades no alimentari: 2
Total de parades: 15
Total de parades fixes segons CCAM (2022): 9
Total de parades segons Llibre blanc del comerç no sedentari (2005): sense dades
Dia de mercat: dissabte
Paradistes entrevistats: 13
Tipus de paradistes:
70% Productors
8% Productors-revenedors
22% Revenedors

MERCAT SETMANAL

N. parades alimentari: 4
N. parades no alimentari: 77
Total de parades: 81
Total de parades segons el CCAM (2023): 102
Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005): 120
Dia de mercat: dissabte
Paradistes entrevistats: 3
Tipus de paradistes:
0% Productors
0% Productors-revenedors
100% Revenedors

Zonificacions dels mercats

- 01 Mercat setmanal
- 02 Mercat diari

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

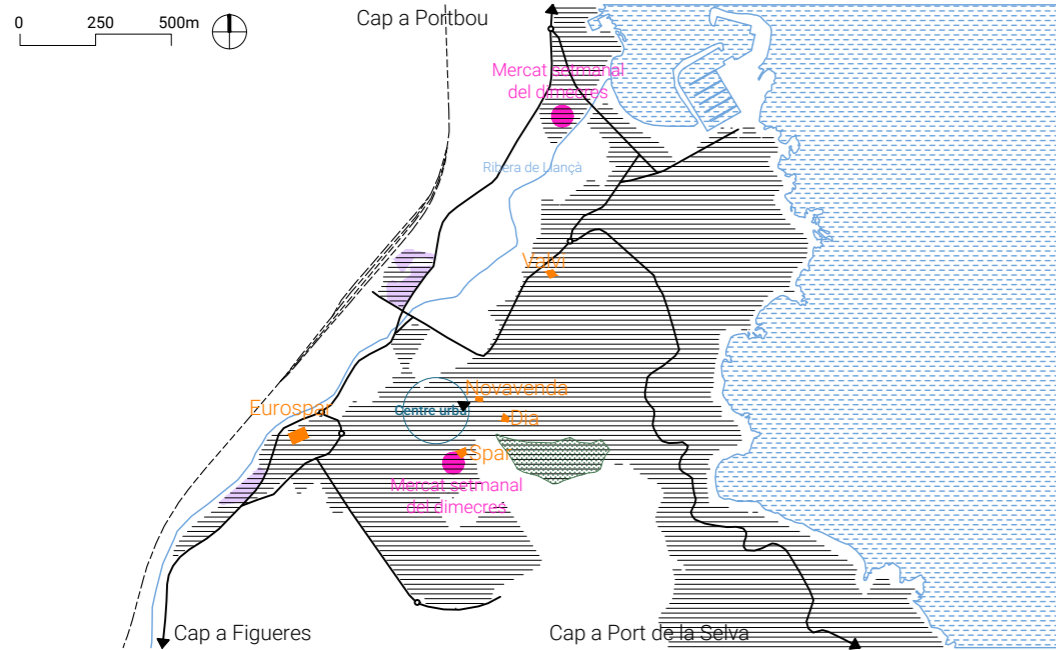
General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa		Data
Mercats de Sant Feliu de Guíxols		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AU2.1

MERCAT DE LLANÇÀ PORT

El mercat de Llança (port) està ubicat a la part de dalt de l'aparcament municipal, a prop del passeig marítim i de l'avinguda Mestral, una zona molt influïda pel turisme. Dels dos mercats no sedentaris municipals aquest és el més gran, i respon sobretot a la demanda turística. Té les característiques pròpies dels mercats de costa, és a dir, hi ha una proporció poc equilibrada entre producte alimentari i no alimentari.

S'han registrat un total de 49 parades, tot i que segons les dades municipals proporcionades pel CCAM (Consorci de Comerç, Artesania i Moda) el total de parades és de 84. Segons s'ha identificat amb aquest estudi, hi ha 4 parades de producte alimentari: una de fruita i verdura, una d'olives, una de producte alimentari variat i un bar. Les parades de producte no alimentari venen principalment complements, roba, roba de la llar, productes cosmètics, equipament de platja, plantes i planter.

El nivell de complementarietat del mercat és baix, ja que a prop no hi ha comerç quotidià, sinó comerços i serveis vinculats a l'activitat turística, principalment bars i restaurants.

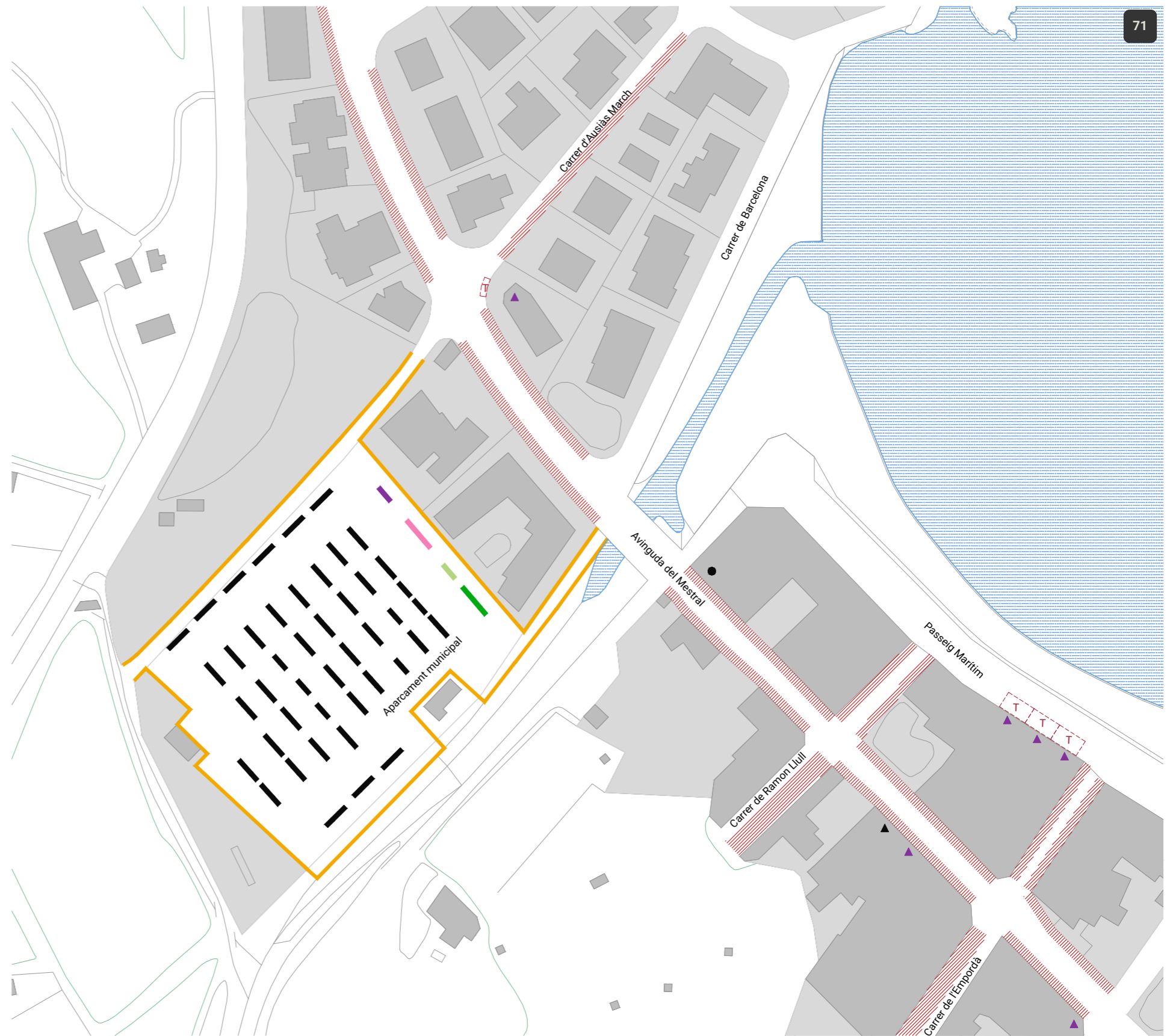
Aquest és un mercat dirigit principalment als visitants i turistes. El fet que estigui ubicat en aquesta part del municipi facilita l'accés a aquests col·lectius, ja que és on se solen concentrar per l'oferta d'allotjaments i l'àmbit residencial.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 29/06/2022
N. parades alimentari: 4
N. parades no alimentari: 45
Total de parades: 49
 Total de parades segons el CCAM (2023)*: 84
 Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 39
Dia de mercat: dimecres
Paradistes entrevistats: 4
Tipus de paradistes:
 25% Productors
 0% Productors-revenedors
 75% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lacticis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lacticis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa		Data
Mercat de Llança Port		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AU2.3

MERCAT DE ROSES

El mercat no sedentari de Roses està dividit en dues parts: la de producte no alimentari, que s'ubica a l'aparcament que hi ha a la ronda de circumval·lació, i la de producte alimentari, que es concentra a l'aparcament que hi ha darrere el mercat municipal cobert, al carrer Doctor Ferran. La part de producte no alimentari és la més extensa, amb parades diverses, sobretot de roba, complements, calçat, roba de la llar, equipament de platja i cosmètics. A més, hi ha una parada de restauració.

A la part de producte alimentari hi ha 8 parades de fruita i verdura, 4 de producte variat, amb diverses combinacions segons el cas (carn i embotit, peix en salaó, fruita seca, caramels i l·laminadures, olives, etc.), 1 parada de mel i derivats i dues xurreries. També hi ha una parada específica de flors i plantes.

El fet que les parades alimentàries es trobin adjacents al mercat municipal cobert, i properes a altres comerços de proximitat, garanteix un nivell de complementaritat alt entre el teixit comercial i el mercat no sedentari. La ubicació fora del centre històric, que s'ha especialitzat en serveis i comerços vinculats al turisme, facilita l'accés de les veïnes i veïns del municipi. Tot i que hi ha diverses zones d'aparcament en superfície properes a la ubicació, l'accés amb vehicle privat pot presentar algun inconvenient, ja que les parades de transport públic, sobre la via principal d'accés al municipi, se situen a uns 10 minuts a peu.

Els supermercats grans estan situats dins l'àrea urbana del municipi. A prop del mercat hi ha 4 supermercats de barri que complementen l'oferta del mercat no sedentari.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 09/10/2022

N. parades alimentari: 17

N. parades no alimentari: 74

Total de parades: 91

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 189

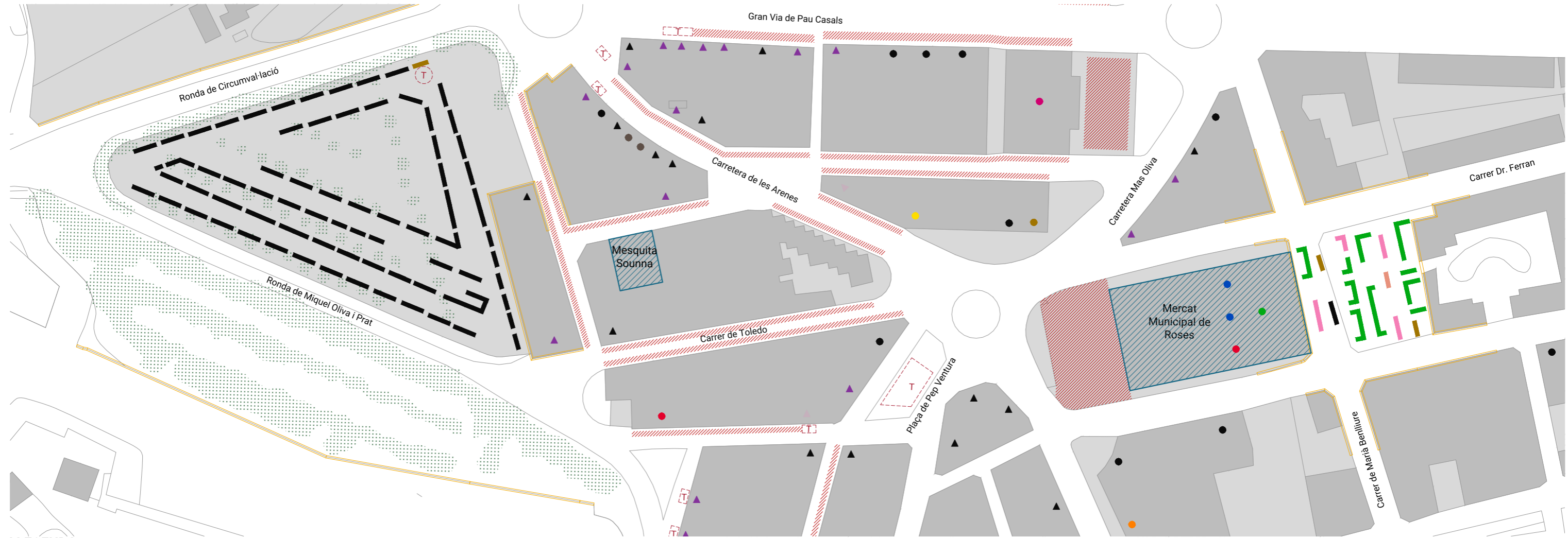
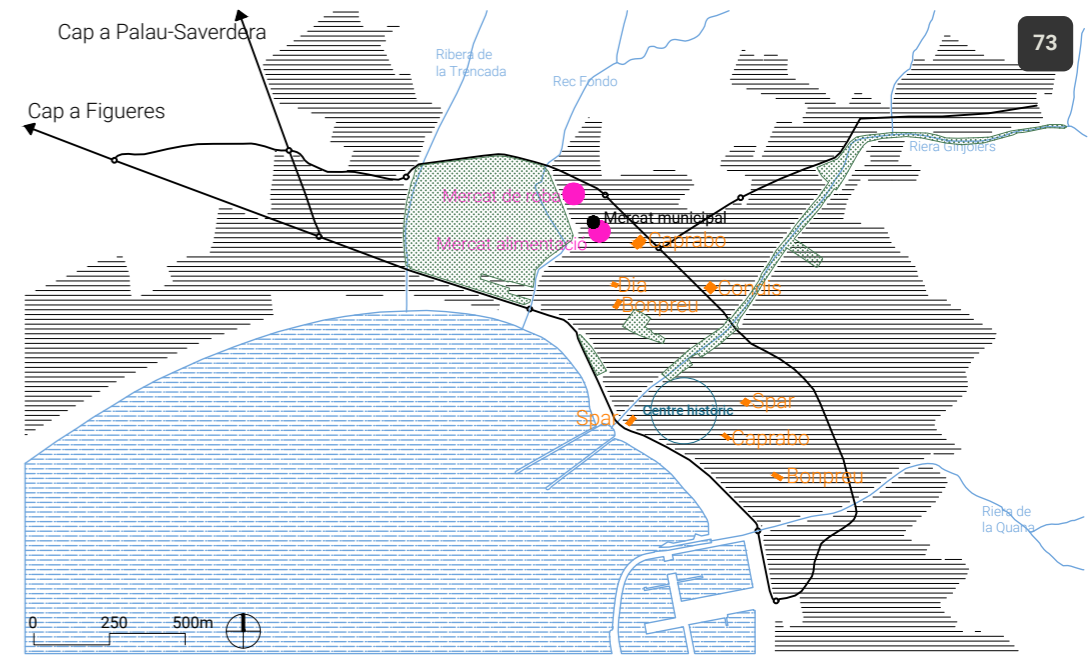
Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 220

Dia de mercat: diumenge

Paradistes entrevistats: 16

Tipus de paradistes:

- 13% Productors;
- 19% Productors-revenedors;
- 69% Revenedors

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- - - Carrers peatonals
- - - Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa
Mercat de Roses

Data
Juliol 2023

Equip redactor
Nadia Fava (dir.)
Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors
Xavier Busquets
Èric Guerrero
Roberto Cubas

Promotor
PECT Girona
Sistema Alimentari Sostenible

MERCAT D'EMPURIABRAVA

El mercat no sedentari d'Empuriabrava és un del més extensos de la província de Girona. S'ubica al llarg del passeig marítim, amb una longitud total de més d'un quilòmetre. Amb 21 parades, la part d'alimentació se situa a l'extrem sud-oest del passeig. S'hi troben 13 parades de fruita i verdura, principalment de grans dimensions i de paradistes revenedors, tot i que hi ha alguns productors de proximitats; hi ha també 1 parada de mel i derivats, i també xocolata, 1 parada especialitzada en olives, 1 rostisseria, 3 parades de producte alimentari variat, amb diferents combinacions segons el cas (carn i embotit, peix en salaó, fruita seca, olives, llaminadures, espècies, etc.), i una xurreria que s'ubica en un tram on hi ha altres serveis de restauració.

La resta de parades són de productes no alimentaris, seguint el model de mercat de costa. En total, 74 de parades de roba,

complements, roba de la llar, equipament de platja, calçat, cosmètics, etc. A prop del mercat no hi ha comerços quotidians que contribueixin a la complementarietat; per això ofereix un servei més encarat a l'activitat turística que d'abastament dels habitants. Els serveis de restauració contribueixen a l'activitat i a l'ambient social durant les hores de mercat.

L'estacionalitat és una altra característica important d'aquest mercat, ja que en la temporada d'hivern es redueix considerablement la seva dimensió. Com sol passar en aquests casos, la part de producte alimentari és la més consolidada i manté l'activitat durant el conjunt de l'any, mentre que la de roba és la part que disminueix paral·lelament a la davallada d'afluència de visitants i residents.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 11/06/2022

N. parades alimentari: 21

N. parades no alimentari: 198

Total de parades: 209

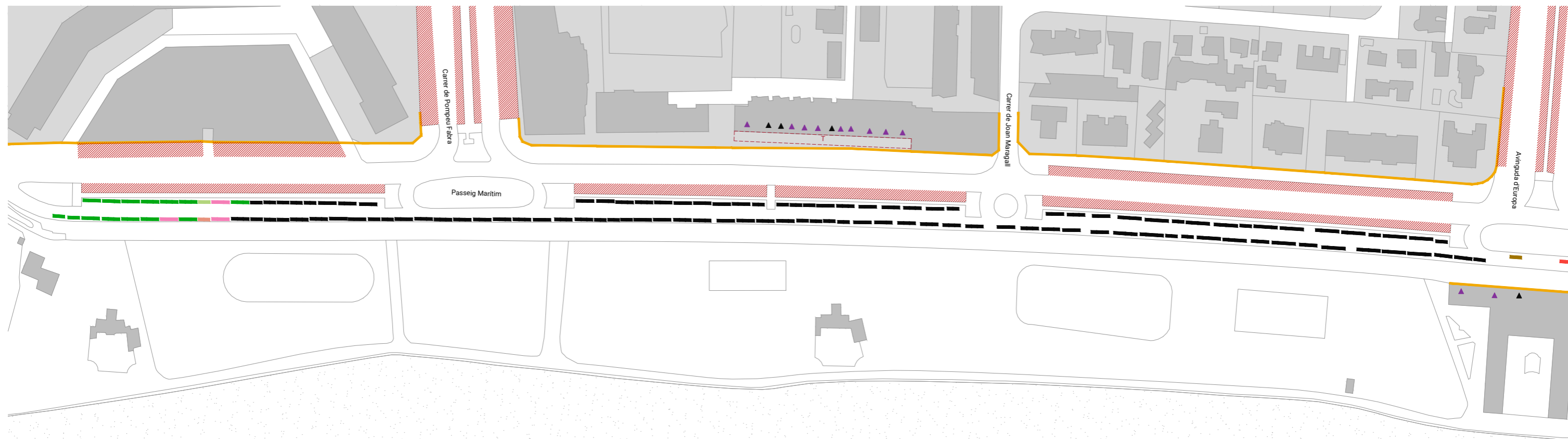
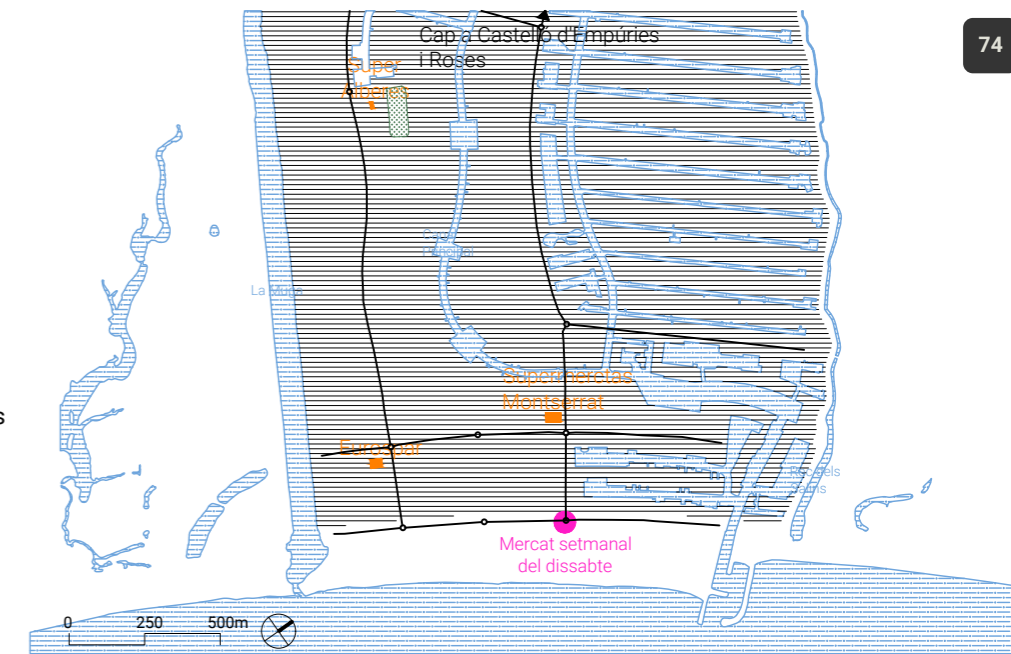
Total de parades segons el CCAM (2023)*: sense dades
Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 200

Dia de mercat: dissabte

Paradistes entrevistats: 20

Tipus de paradistes:

- 10% Productors;
- 0% Productors-revenedors;
- 90% Revenedors

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

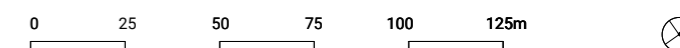
- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- - - Carrers peatonals
- - - Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

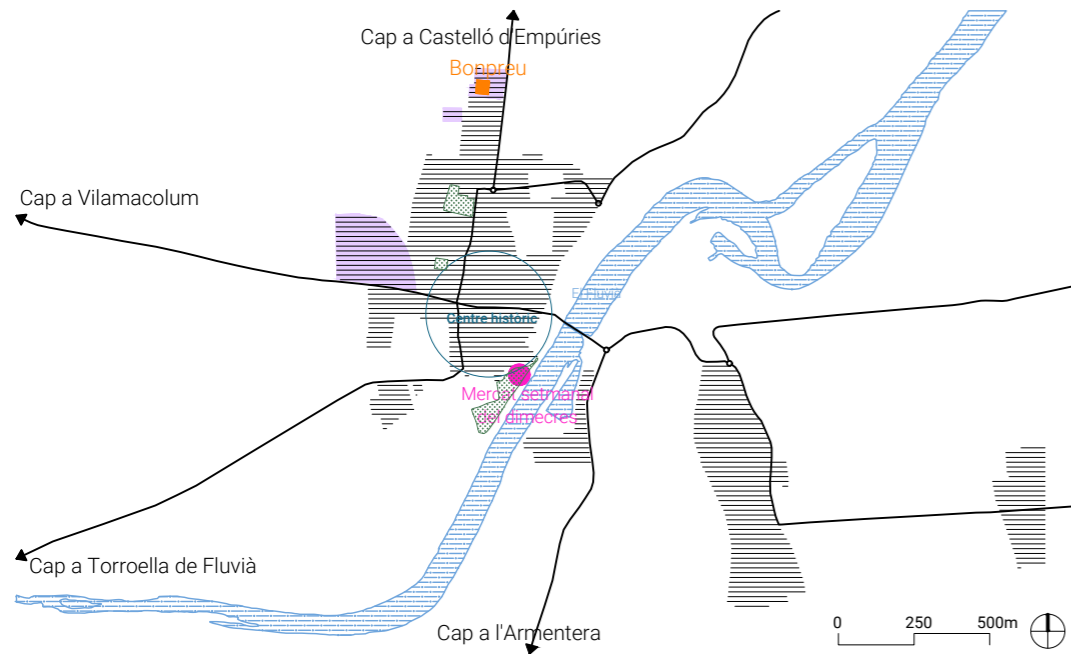

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa
Mercat d'Empuriabrava

Data
Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU2.5

MERCAT DE SANT PERE PESCADOR

El mercat no sedentari de Sant Pere Pescador està ubicat a la zona d'aparcament que hi ha al carrer Hospital, i es prolonga pel passeig del costat del riu Fluvià. Separa les parades alimentàries, a la zona de l'aparcament, de les de producte no alimentari, al passeig del riu.

Hi ha dues parades de fruita i verdura, dues de producte alimentari variat i una d'ous. També hi ha una xurreria i un bar. Les parades de producte no alimentari, seguint el model de mercat de costa, ocupen una gran extensió, i ofereixen productes com ara roba, complements, marroquineria, bijuteria, cosmètics, roba de la llar, equipament per a la platja, joguines, etc.

La ubicació propera al centre i adjacent a altres àrees d'aparcament, facilita l'accessibilitat tant als vianants com als que hi accedeixen amb vehicle privat. Aquesta condició també afavoreix la complementarietat amb el comerç de proximitat, tot i que l'oferta no és gaire extensa, perquè es tracta d'un municipi petit, de poc més de dos mil habitants.

Sant Pere Pescador disposa d'un supermercat gran a la perifèria, a la carretera d'accés del municipi.

DADES GENERALS

Data visita de camp:
29/06/2022

N. parades alimentari: 6

N. parades no alimentari: 93

Total de parades: 99

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 108

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 80

Dia de mercat: dimecres

Paradistes entrevistats: 4

Tipus de paradistes:

25% Productors

0% Productors-revenedors

75% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: *Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya* (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). *Llibre blanc del comerç no sedentari*. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

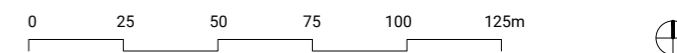
- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- - - Carrers peatonals
- - - Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa
Mercat de Sant Pere Pescador

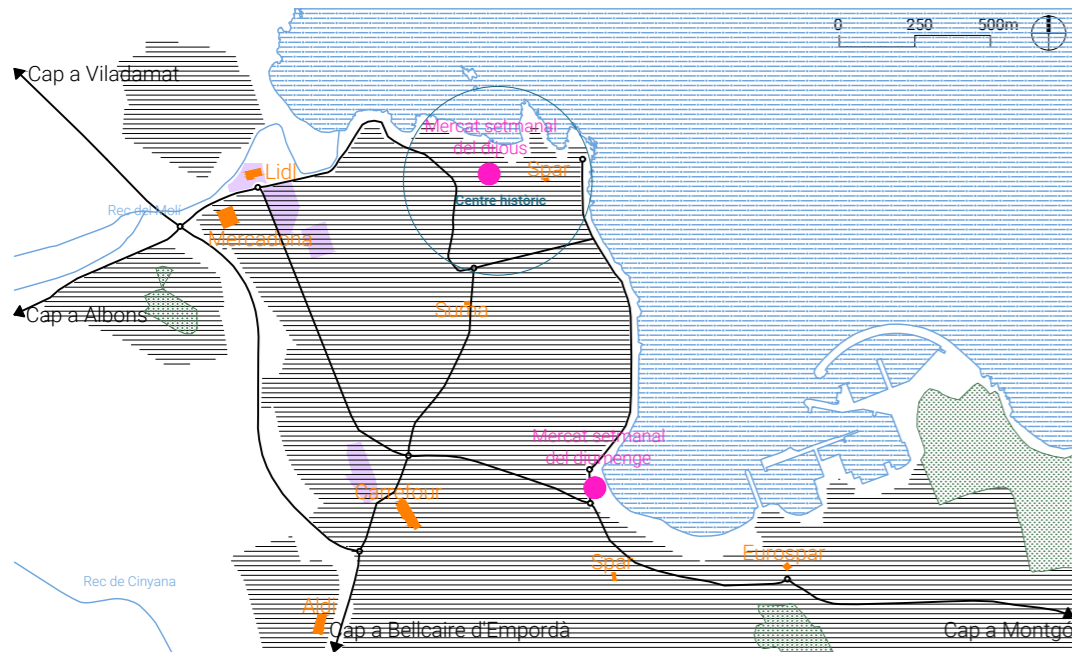
Data
Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.)
Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors: Xavier Busquets
Èric Guerrero
Roberto Cubas

Promotor: PECT Girona
Sistema Alimentari Sostenible

AU2.7

MERCAT DE L'ESCALA AL CENTRE

El mercat del centre de l'Escalada és el dijous i s'ubica a la Plaça Víctor Català, al centre històric del municipi. La característica principal d'aquest mercat és que és específic de productors de fruita i verdura.

Actualment està en procés de regulació per part de l'Ajuntament, i tot i que el dia oficial és mercat, els paradistes poden parar cada dia de la setmana.

Està format per 7 parades de fruita i verdura que es complementen amb la resta de comerç de proximitat (diversos forns de pa, peixateries, carnisseries, un supermercat, entre altres). A les proximitats del mercat també hi ha diversos establiments de restauració, que s'ubiquen sobretot tocant a la línia de costa.

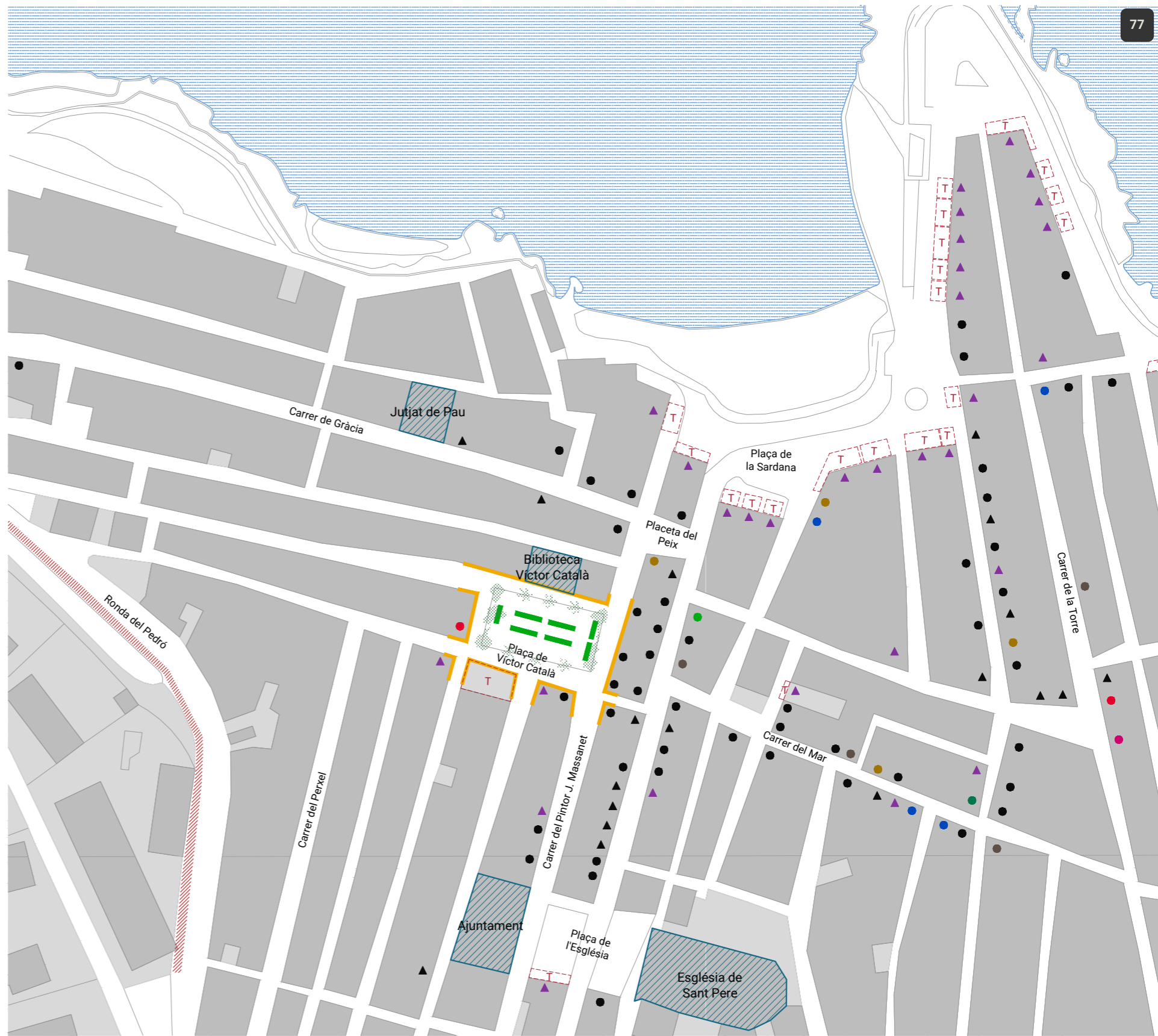
Pel què fa a l'accessibilitat, l'Escalada és un municipi de carrers amb pendents pronunciades i voreres estretes. És el cas d'aquesta àrea del centre històric, que també es caracteritza per disposar de poc aparcament disponible. A més, la plaça presenta algunes dificultats pel què fa a l'accessibilitat, ja que tot i disposar d'un gual adaptat, s'hi troben diverses barreres arquitectòniques.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 15/10/2022 (diumenge)
- N. parades alimentari:** 7
- N. parades no alimentari:** 0
- Total de parades:** 7
- Total de parades segons el CCAM (2023)*: 7
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: sense dades
- Dia de mercat:** dijous
- Paradistes entrevistats:** 3
- Tipus de paradistes:**
 - 33% Productors
 - 0% Productors-revenedors
 - 66% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: *Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya* (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). *Llibre blanc del comerç no sedentari*. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- Menjar preparat (Inclou rostisseria)
- Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)

Serveis no alimentaris

- Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnòstic dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa
Mercat de l'Escalada al centre

Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.)
Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors: Xavier Busquets
Èric Guerrero
Roberto Cubas

Promotor: PECT Girona
Sistema Alimentari Sostenible

AU2.9

MERCAT DE TOSSA DE MAR

El mercat no sedentari de Tossa de Mar està ubicat a la rambla Pau Casals i els carrers adjacents (Victor Català, Gabriela Mistral i Joan Brossa), seguint el traçat de la riera de Tossa.

Les parades alimentàries es concentren a la zona sud: n'hi ha 7 de fruita i verdura i 3 de producte alimentari variat. Les parades no alimentàries, que són 54, ofereixen productes com ara roba, complements, joguines, equipament de platja, artesanía, perfumeria i cosmètica, etc.

És un mercat que té una doble funció: per una banda, és un atractiu turístic per al municipi i, per altra banda, juga un rol d'abastament per a la població local.

Prop de la ubicació del mercat s'identifiquen alguns comerços de proximitats i equipaments quotidians que afavoreixen la complementarietat entre aquests sistemes. Alguns dels grans supermercats del municipi són molt propers a aquesta ubicació.

Pel que fa a l'accessibilitat, la localització central respecte al nucli urbà facilita que tant residents com turistes hi puguin accedir fàcilment a peu. Fins i tot en el cas d'haver d'usar el vehicle privat, hi ha opcions d'aparcament diverses. Quant al transport públic, des de l'estació d'autobusos es tarda entre 5 i 10 minuts caminant.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 01/09/2022

N. parades alimentari: 10

N. parades no alimentari: 54

Total de parades: 64

Total de parades fixes segons CCAM (2022): 78

Total de parades segons Llibre blanc del comerç no sedentari (2005): sense dades

Dia de mercat: dijous

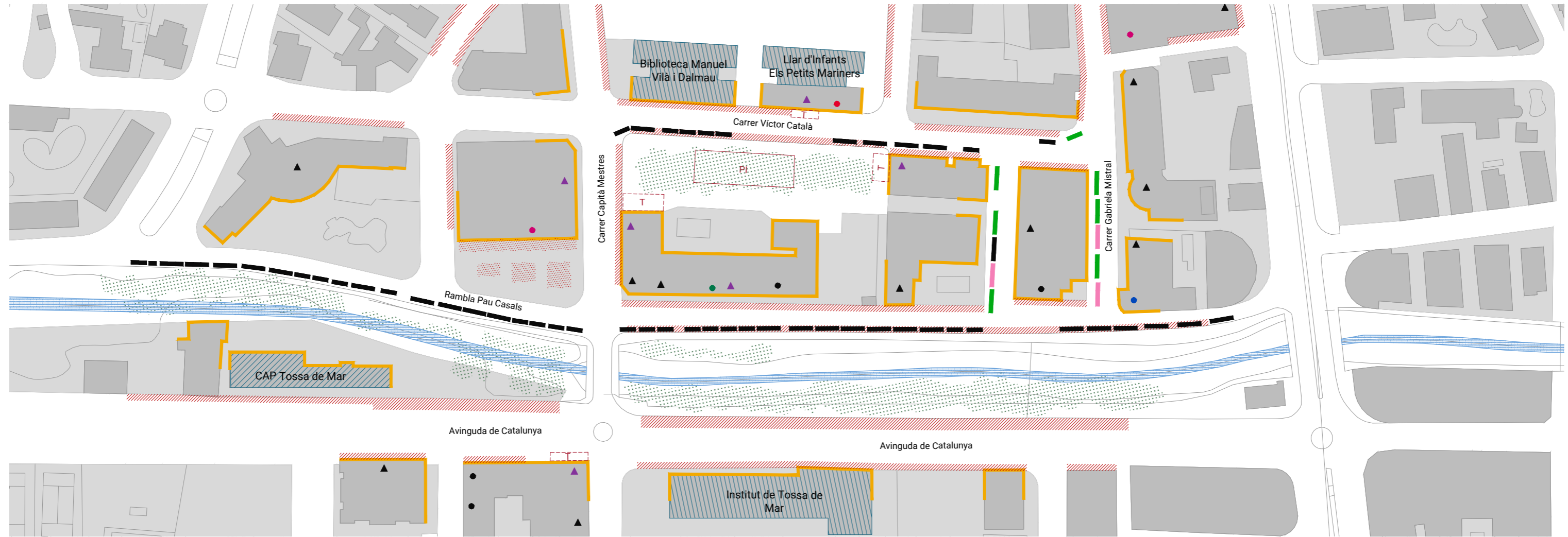
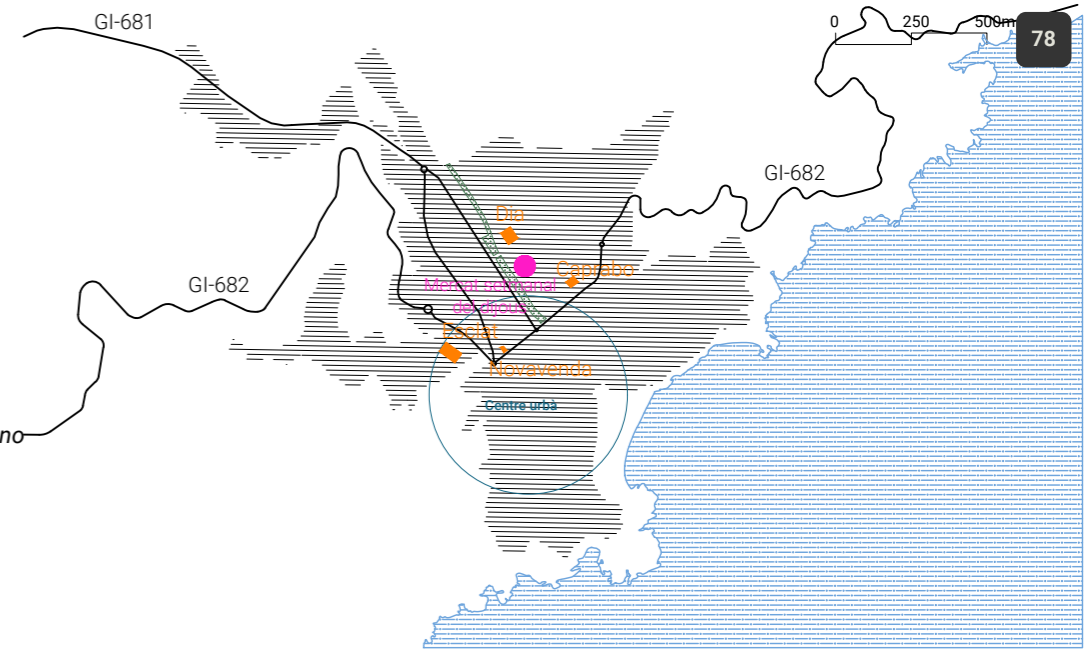
Paradistes entrevistats: 24

Tipus de paradistes:

75% Productors

12,5% Productors-revenedors

12,5% Revenedors

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintorerías, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa		Data
Mercat de Tossa de Mar		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AU2.10

MERCAT DE LLORET DE MAR

El mercat no sedentari de Lloret de Mar es desplega al llarg de l'avinguda del Rieral. És un mercat extens, amb un total de 119 parades, 17 de productes alimentaris i 102 de productes no alimentaris.

La part de producte alimentari es concentra principalment a l'extrem nord del mercat. Hi ha 7 parades de fruita i verdura, 6 de producte alimentari variat, 1 de pa i pastes i una xurreria. A l'altre extrem del mercat hi ha una rostisseria. La part de producte no alimentari respon al model de mercat turístic de costa, amb múltiples parades de roba, combinades amb altres -en menor nombre- com ara les de complements, calçat, perfumeria i cosmètica, joguines, roba de la llar, equipament de platja, etc.

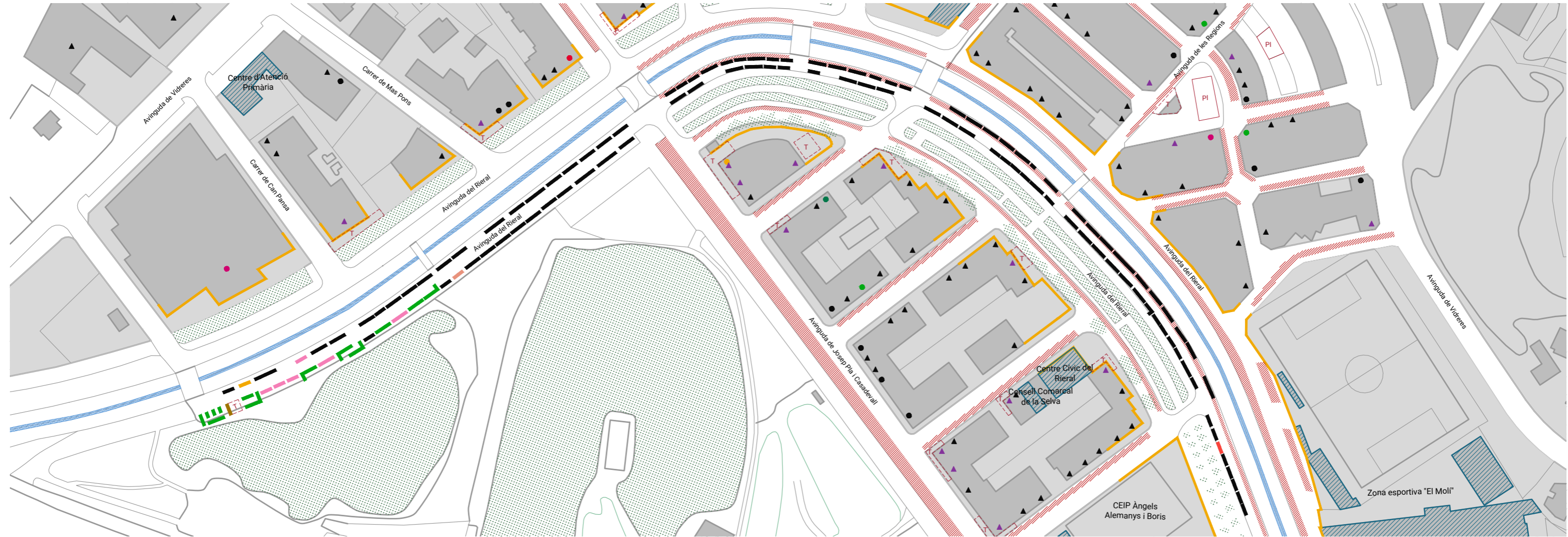
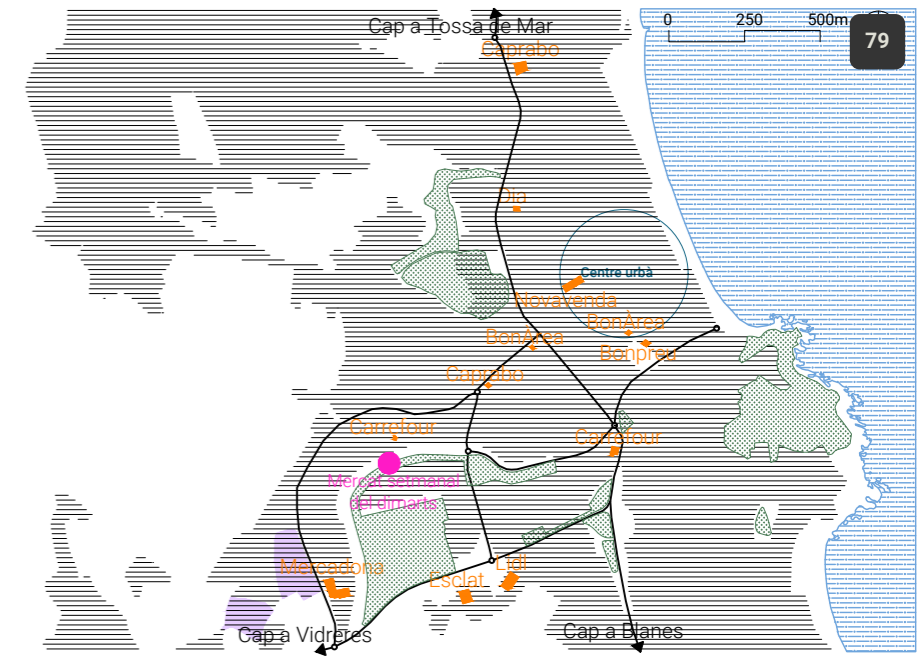
A l'àrea propera al mercat s'hi ubiquen diversos comerços quotidians, com ara verduleries, fleca, supermercat, que juntament amb els establiments de serveis, siguin de restauració o d'altra mena, contribueixen a generar una complementarietat mitjana amb el mercat.

En aquest municipi, els supermercats grans s'ubiquen repartits pel nucli urbà.

L'accessibilitat al mercat presenta alguns inconvenients, especialment per a la gent de més edat. És un mercat extens i el producte alimentari se situa a l'extrem més allunyat del centre.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 20/01/2022
N. parades alimentari: 17
N. parades no alimentari: 102
Total de parades: 119
 Total de parades segons el CCAM (2023): 135
 Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005): 20
Dia de mercat: dimecres
Paradistes entrevistats: 4
Tipus de paradistes:
 5% Productors
 10% Productors-revenedors
 85% Revenedors

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolateria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- - - Carrers peatonals
- - - Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa
 Mercat de Lloret de Mar Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

A Blanes hi ha dos mercats no sedentaris. El no sedentari, que se celebra els dilluns al passeig marítim Pau Casals, amb només producte no alimentari, i el mercat no sedentari diari, que té lloc de dilluns a diumenge al passeig de Dintre i on només hi ha parades alimentàries. En el mercat no sedentari diari, a la part d'alimentari s'hi localitzen 17 parades, 13 de fruita i verdura i 4 amb diversitat de productes i diversitat de combinacions (llegums secs, fruita seca, herboristeria, mel, olives, carn i embotits, formatge i lactis, rebosteria, llaminadures, etc.). És un mercat molt conegut pel producte propi de la pagesia i pels hortolans que produeixen i venen directament.

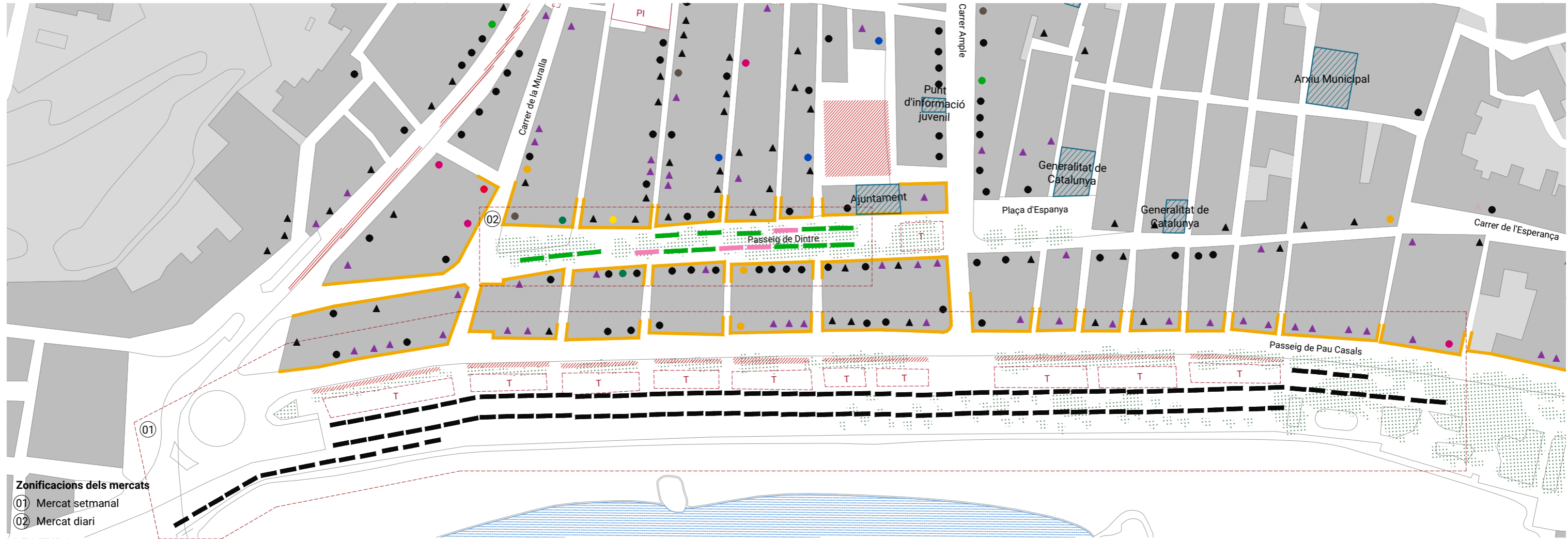
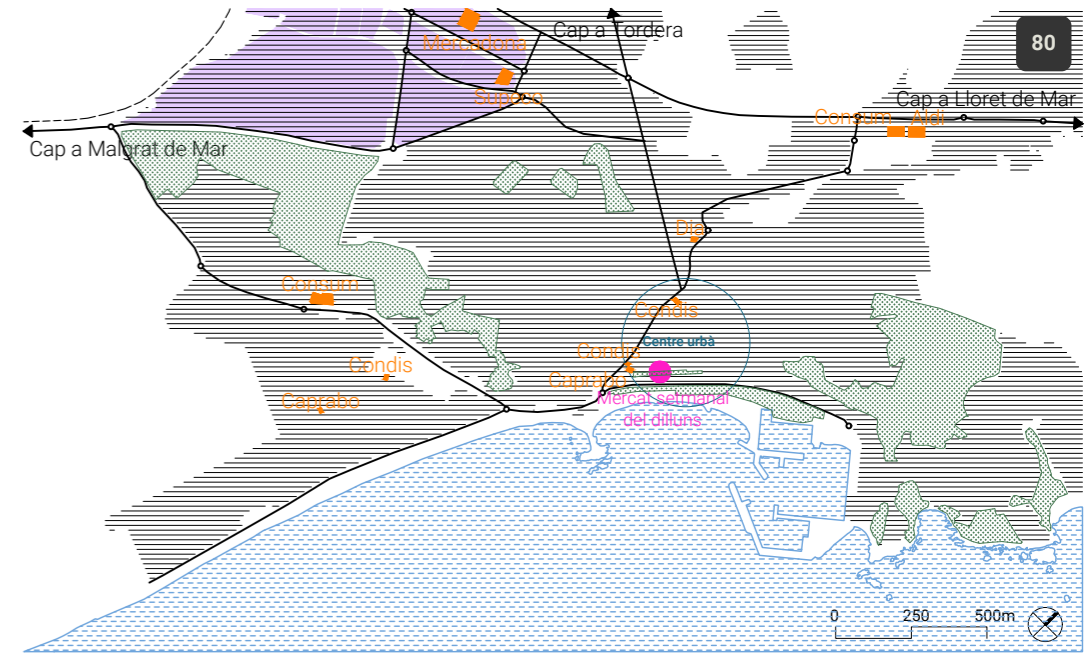
A prop del mercat hi ha diversos comerços quotidians que contribueixen a generar un nivell de complementarietat alt, tant amb el mercat no sedentari com amb el diari. S'identifiquen

carnisseries, peixateries, fleques, supermercats, verduleries, herbolaris, entre d'altres. I com a comerços no alimentaris, roba, estanc, llibreria, roba de la llar, marroquineria, calçat, etc. També hi ha múltiples establiments de serveis, siguin de restauració o de serveis no alimentaris. Hi ha diversos supermercats grans a la perifèria del municipi, així com d'alguns de mida mitjana localitzats prop del mercat.

L'accessibilitat als dos mercats és bona, per la ubicació cèntrica i per la qualitat de l'espai públic. L'accés amb vehicle privat pot comportar dificultats pel que fa a l'aparcament, però la gran afluència de persones demostra la capacitat de pol d'atracció del mercat. Tanmateix, l'accés amb transport públic presenta inconvenients, per la llunyania de l'estació d'autobusos.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 09/05/2022
N. parades alimentari: 17
N. parades no alimentari: 128
Total de parades: 135
 Total de parades segons el CCAM (2023)*: 153
 Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 200
Dia de mercat: dilluns
Paradistes entrevistats: 20
Tipus de paradistes:
 35% Productors
 12% Productors-revenedors
 41% Revenedors
 12% NS/NC

Zonificacions dels mercats
 01 Mercat setmanal
 02 Mercat diari

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari	Serveis alimentaris
■ Carn i embotit	■ Bar xiringuito
■ Formatge i lactis	■ Menjar preparat
■ Fruita i verdura	■ Rostisseria
■ Fruita seca	■ Pa i pastisseria
■ Herbolari	■ Peix
■ Mel i derivats	■ Te i cafè
■ Multiparada alimentari	
■ Olives	
■ Ous	
■ Pa i pastisseria	
■ Peix	
■ Te i cafè	

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari	Serveis alimentaris
● Carn i embotit	▲ Menjar preparat
● Formatge i lactis	▲ Inclou rostisseria.
● Fruita i verdura	▲ Restauració
● Fruita seca	▲ Bars, restaurants, cafeteries, etc.
● Mel i derivats	
● Pa i pastisseria	
● Herbolisteria	
● Peix	
● Supermercat i autoservei	
● Tè i cafè	
● Altres productes quotidians	

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

- Serveis alimentaris**
- ▲ Menjar preparat
 - Inclou rostisseria.
 - ▲ Restauració
 - ▲ Bars, restaurants, cafeteries, etc.
- Serveis no alimentaris**
- ▲ Serveis no alimentaris
 - Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

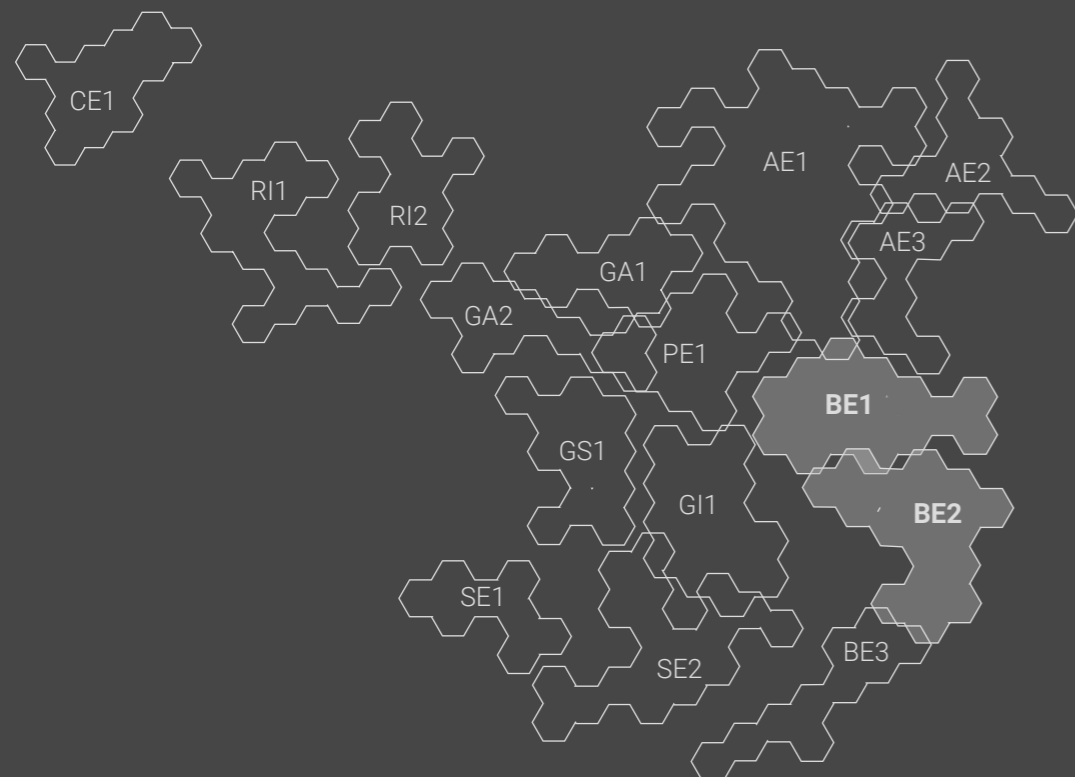
Anàlisi urbà: mercats dels clústers costa
 Mercat de Blanes

Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC3

ANÀLISI DELS CLÚSTERS INTERIOR - COSTA

El mercat de la Bisbal d'Empordà. Font pròpia

El context territorial

La comarca del Baix Empordà, llevat dels sectors muntanyosos de les Gavarres i el Montgrí, és una zona planera que s'estructura al llarg de dos eixos viaris principals: el que uneix Girona amb Torroella de Montgrí i l'Estartit, i el que connecta Girona amb la capital, la Bisbal d'Empordà i s'estén fins a la costa i Palafrugell. Aquests dos eixos de mobilitat bàsics defineixen dues àrees identificades com a clústers d'interior-costa que reuneixen característiques semblants: pobles petits que envoltats de municipis sociodemogràficament més grans com Torroella de Montgrí, la Bisbal d'Empordà o Palafrugell, de manera que la majoria de municipis més grans són a la costa i els petits, a l'interior de la plana.

Des d'un punt de vista funcional es considera que en aquests clústers es produeix una interrelació entre les viles de costa i els pobles d'interior. La nomenclatura "clústers d'interior-costa" es deu a la transversalitat de les vies de comunicació més rellevants, que relliguen el territori entre el litoral i el rerepaís i que s'acosten i conflueixen amb les principals capitals comarcals. El clúster de Torroella de Montgrí (BE1) està conformat per dos mercats importants, els de Torroella de Montgrí i l'Estartit (nucli que, administrativament, també en forma part). La resta de mercats, alguns dels quals dins la comarca del Gironès tal com Celrà, Bordils, Flaça, són de dimensions reduïdes, de fins i tot només 1, 2 o 3 parades. En canvi, el clúster de la Bisbal d'Empordà (BE2) comprèn una àrea on hi ha municipis grans amb més base poblacional i, per tant, els mercats també agafen més significació.

El principal sector econòmic de la comarca el conformen els serveis vinculats al turisme. Tot i que l'agricultura està en decreixement, encara segueix essent un sector rellevant. Hi continua havent diverses àrees productives d'horta, fruiters i de productes singulars com ara l'arròs de Pals. Els mercats analitzats responen a dues caracteritzacions, independentment de si són a la costa o a l'interior. Els mercats més petits i els altres consolidats com Torroella de Montgrí o la Bisbal d'Empordà tenen una funció d'abastiment de la població local. Els mercats més grans i ubicats a la costa, com ara els de l'Estartit, Palamós, Palafrugell o Sant Antoni de Calonge, desenvolupen, a més, una funció d'atracció turística. És destacable l'estratègia de promoció del producte local i de proximitat mitjançant el segell de "venta de proximitat" que s'identifica en diversos paradistes dels mercats analitzats. Dels paradistes entrevistats, un 52 % ven productes més de la meitat dels quals són de producció local.

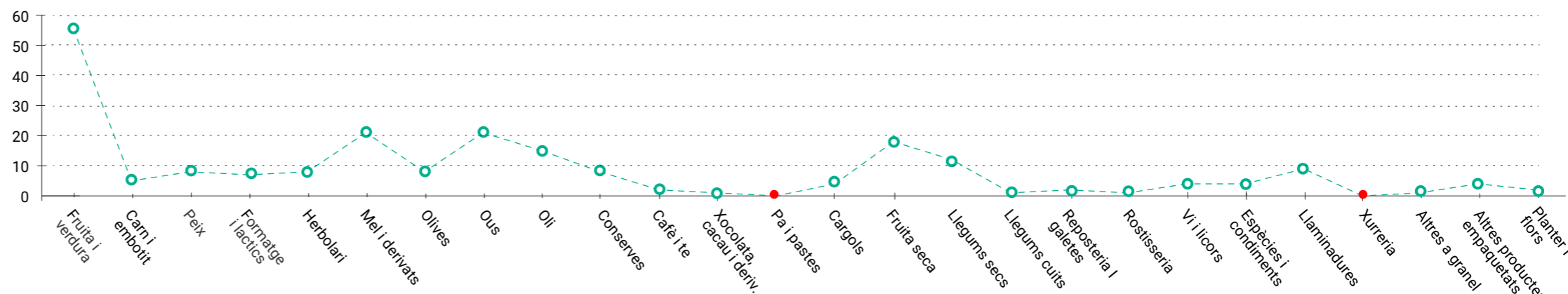
Diversitat de productes venuts

En aquest clúster hi ha una gran diversitat entre els productes alimentaris en venda. El principal és la fruita i la verdura, amb parades de diferents tipologies segons la procedència o el sistema de producció (de proximitat i/o ecològica, provinent de mercats a l'engròs, etc.), mentre que per sota queden parades d'ous, mel i derivats, la fruita seca, les conserves, els llegums secs, etc. La dimensió de les parades també és diversa, tot i que, amb un 44 %, destaquen les parades grans de 3 mòduls o més.

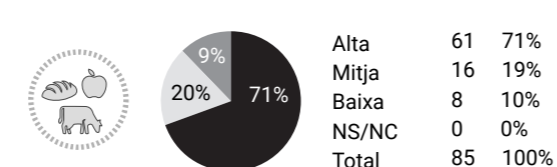
TAULA. DADES BÀSIQUES I DE RESUM DELS MERCATS MUNICIPALS ALS CLÚSTERS ANALITZATS

MUNICIPI	HABITANTS CENS 2021	MERCAT VISITAT TREBALL CAMP	DIA DE MERCAT	NÚM. PARADES ALIMENTARI	NÚM. PARADES NO ALIMENTARI	NÚM. PARADES TOTALS	PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PARADES D'ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PRODUCTES ALIMENTARIS	NCE	PARADISTES D'ALIMENTARI ENTREVISTATS	TOTAL	% SOBRE TOTAL DEL MERCAT
TORROELLA DE MONTGRÍ - BE1													
BORDILS	1796	Si	Dimarts	1	0	1		0,0	2,3	0	1	1	100%
CELRÀ	5606	No	Divendres	5	5	10		0,7	3,3	0	4	4	80%
CERVIÀ DE TER	973	No	Dimecres	1	0	1		0,0	Sense dades	0	0	0	0%
FLAÇA	1147	No	Dimecres	1	2	3		0,0	Sense dades	0	0	0	0%
L'ESTARTIT		Si	Dijous	9	106	115		1,8	3,8	0	9	9	100%
TORROELLA DE MONTGRÍ	12023	Si	Dilluns	14	63	77		1,4	3,6	0	16	16	100% (*)
SANT JORDI DESVALLS	796	No	Dilluns	2	0	2		0,0	2,8	0	2	2	100%
VERGES	1183	Si	Dimarts	3	3	6		0,9	3,3	0	4	4	100% (*)
LA BISBAL D'EMPORDÀ - BE2													
BEGUR	4039	No	Dimecres	4	19	23		1,5	3,2	0	2	2	50%
CALONGE	11484	No	Dijous	11	15	26		0,9	2,6	0	5	5	45%
SANT ANTONI DE CALONGE		No	Dimecres	17	75	92		1,0	3,0	0	8	8	47%
LA BISBAL DE L'EMPORDÀ	11190	Si	Divendres	27	32	59		1,5	3,8	0	25	25	93%
MONT-RAS	1672	No	Dissabte	1	0	1		0,0	Sense dades	0	0	0	0%
PALAFRUGELL DIUMENGE	23046	No	Diumenge	18	46	64		0,7	3,5	0	8	8	44%
PALAFRUGELL CADA DIA		No	Cada dia	13	1	14		1,6	3,2	0	11	11	84%
PALAMÓS	18196	Si	Dimarts	24	98	122		0,8	2,8	0	29	29	100% (*)
PALS	2516	Si	Dimarts	2	8	10		0,0	2,5	0	2	2	100%

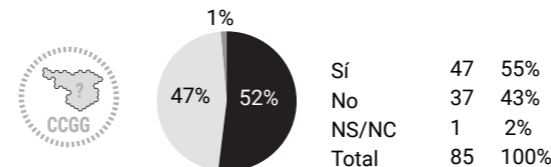
GRÀFIC. QUANTITAT DE PARADES ENTREVISTADES QUE VENEN ELS PRODUCTES ALIMENTARIS INDICATS. TOTAL PEL CONJUNT DE CLÚSTERS

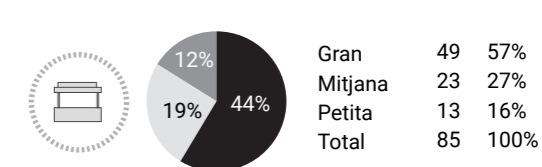
DIVERSITAT DE PRODUCTE OBSERVADA

PARADES AMB EL 50% O MÉS DE PRODUCTE DE PROXIMITAT

MIDA DE LA PARADA

LLEGENDA

PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

- Alimentari
- No alimentari

NCE (Nivell de Complementarietat amb l'Entorn)

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

INDEX DIVERSITAT DE PARADES / PRODUCTES VENUTS

- > 4 Diversitat molt alta
- 3,9 - 2,5 Diversitat alta
- 2,4 - 2 Diversitat mitja
- 1,9 - 0,6 Diversitat baixa
- < 0,5 Diversitat molt baixa o nul·la

PARADISTES ENTREVISTATS

(*) Quan el nombre d'entrevistes és superior al nombre de paradistes es deu a que alguns d'aquests paradistes s'han entrevistat a altres mercats.

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

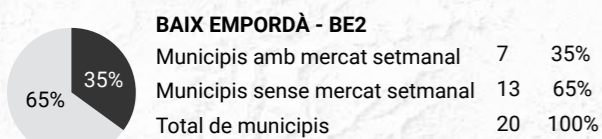
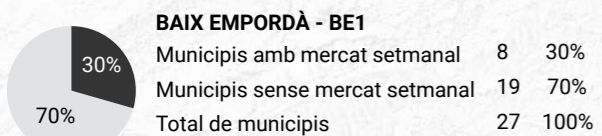
Anàlisi del clúster Baix Empordà		Data
Presentació i dades bàsiques		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

AC3.2

ENCAIX TERRITORIAL DELS MERCATS ALS CLÚSTERS

Dels municipis que formen part d'aquests clústers, només una tercera part tenen mercat. Molts, per la reduïda dimensió poblacional, no tenen prou demanda per sostenir un mercat propi. La manca de comerç de proximitat que també pateixen els pobles petits afavoreix, però, estratègies alternatives, com ara el comerç ambulant de productes bàsics com el peix o el pa entre els diferents pobles, a partir de rutes preestablertes.

Al clúster BE1, més al nord, el mercat de Torroella de Montgrí destaca per la seva dimensió i consolidació. El mercat de l'Estartit, per la seva banda, té un pes significatiu sobretot en temporada turística, que és quan es despleguen el major nombre de parades. En el clúster BE2, a la costa, hi ha més mercats de referència i consolidats com els de la Bisbal de l'Empordà, Palafrugell i Palamós. Als mercats de costa, l'estacionalitat turística de l'estiu implica importants canvis en l'afluència al llarg de l'any.

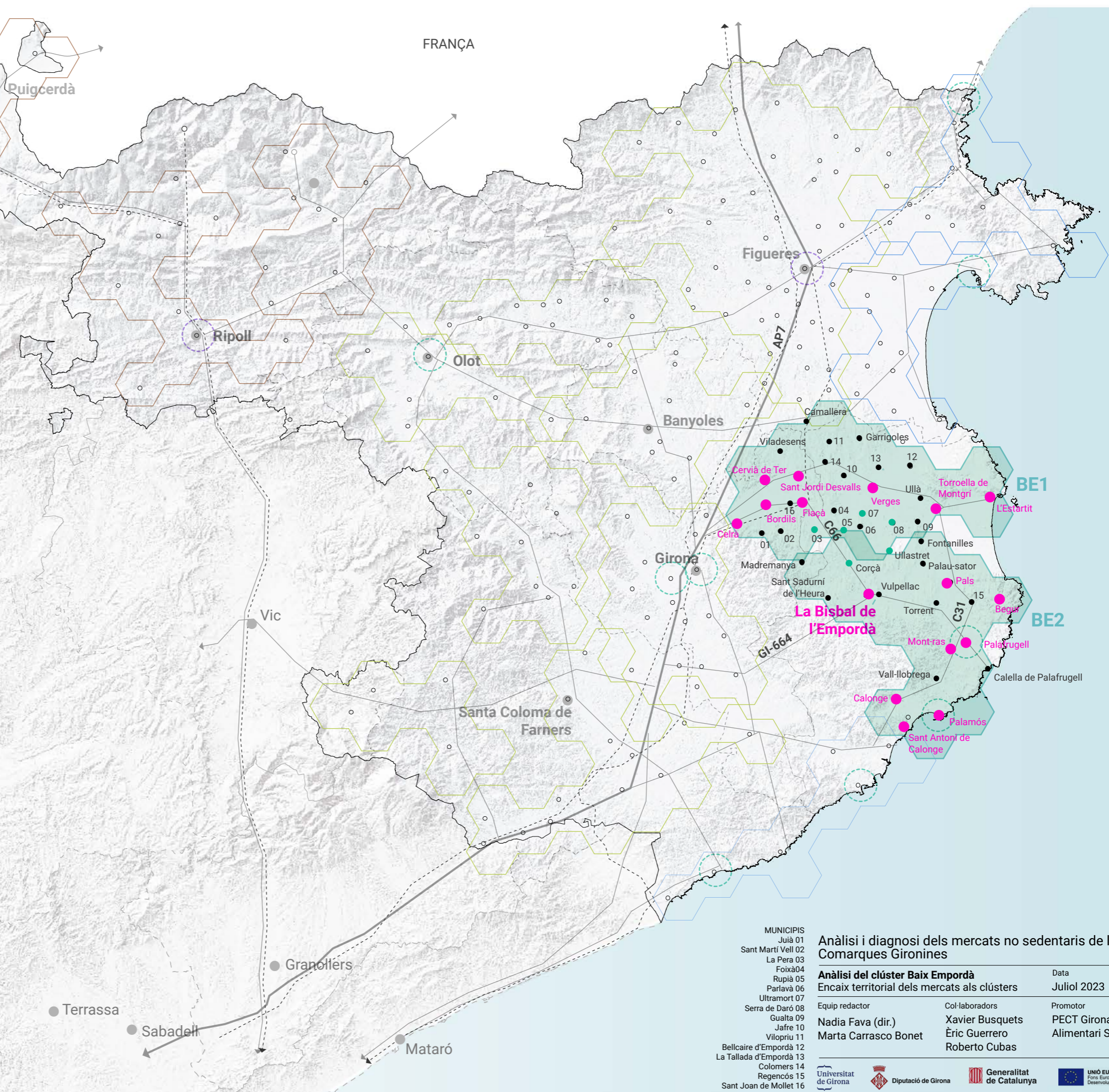
LLEGENDA

CLÚSTERS

- De muntanya
- De costa
- D'interior - costa
- D'interior

MERCATS I MUNICIPIS

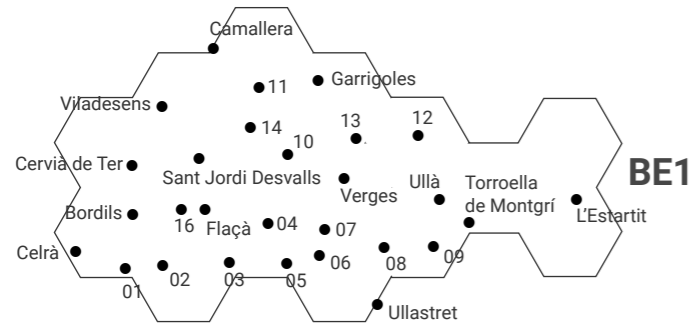
- Municipi amb mercat no sedentari
- Mercat cobert de titularitat pública
- Mercat cobert de titularitat privada
- Comerç ambulant
- Mercat no sedentari esporàdic
- Municipi sense mercat no sedentari

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Baix Empordà
Encaix territorial dels mercats als clústers

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero	
	Roberto Cubas	

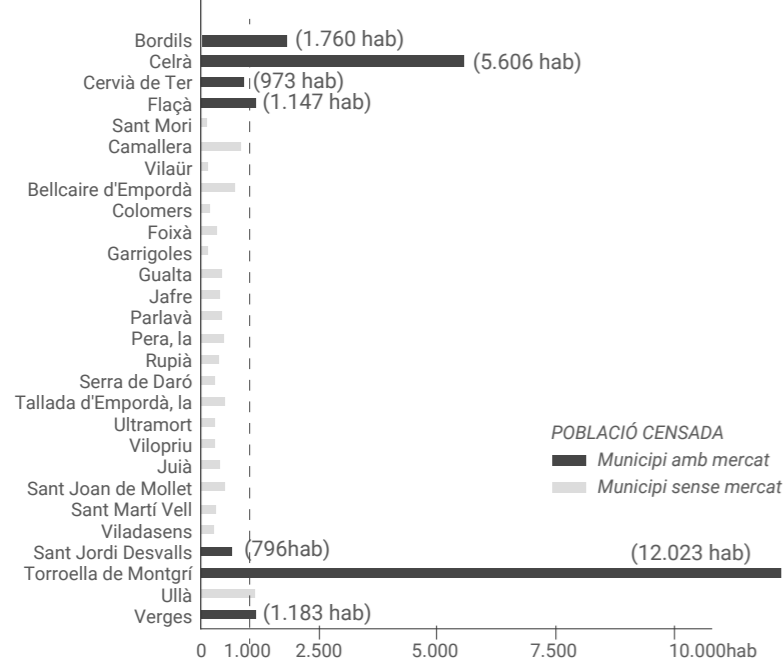

AC3.3

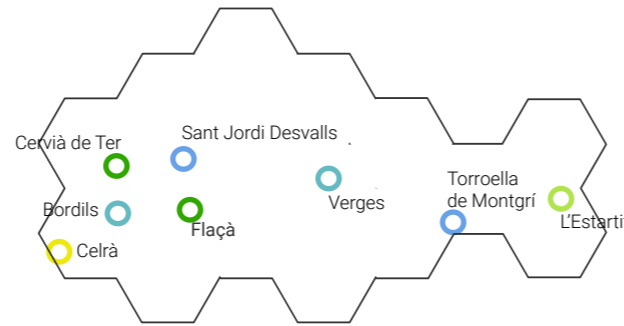
CLÚSTER BE1. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

El clúster BE1 aplega un bon nombre de municipis petits, de menys de mil habitants, i alguns que es consideren com a micromunicipis, pel fet de tenir menys de cinc-cents habitants. Per contra, Torroella de Montgrí destaca per la dimensió poblacional, i a més disposa de comerç de proximitat, fets que el converteixen en un centre tractor per als petits municipis propers. No obstant això, per a les poblacions més occidentals del clúster, ja dins del Gironès, com ara Celrà, Bordils, Flaçà o Cervià de Ter, és Girona la que exerceix de centre tractor.

POBLACIÓ DELS MUNICIPIS DEL CLÚSTER BE1

MERCATS DEL CLÚSTER BE1: DIA DE LA SETMANA

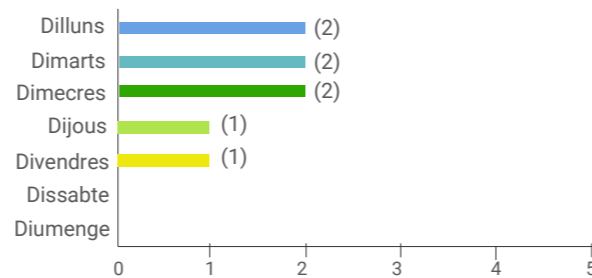
En aquest clúster, la diversitat de dies de mercat es considera de caràcter mitjà i, estranyament, no hi ha cap mercat no sedentari en cap de setmana.

El mercat de referència dins la zona és el de Torroella de Montgrí, que se celebra els dilluns.

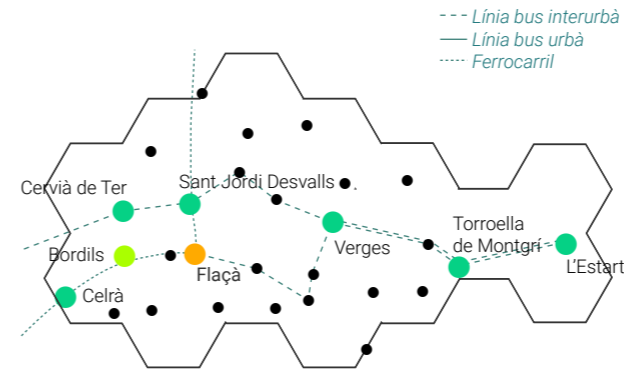
Els dos mercats de Torroella de Montgrí (el del nucli de Torroella i el de l'Estartit), encara que siguin entre setmana, dilluns i dijous, respectivament, són un atractiu turístic per a visitants del municipi (principalment persones jubilades, siguin estrangeres o no, durant els mesos d'hivern, i de turistes en general durant la temporada d'estiu). A l'Estartit és on es remarca més exageradament la temporada turística, els mesos d'estiu.

La resta de mercats diaris en municipis més petits suposen una oferta comercial que complementa el comerç de proximitat de caràcter escàs o el supleix, en el cas que falti.

NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

MERCATS DEL CLÚSTER BE1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

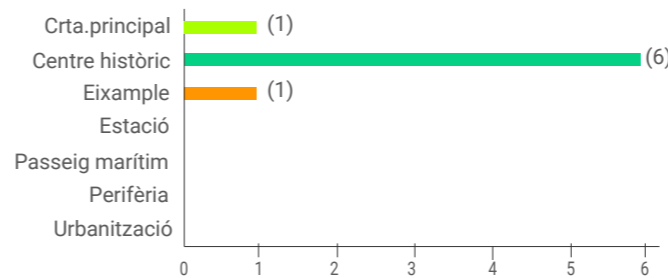

La majoria de municipis situen el mercat en el centre històric i tots són accessibles amb transport públic. Els mercats grans, Torroella de Montgrí i l'Estartit, preveuen aparcaments gratuïts de proximitat a la zona de mercat. A Bordils, l'única parada del mercat se situa al costat d'un supermercat, a la carretera principal, mentre que a Flaçà el mercat és a prop de l'estació de tren.

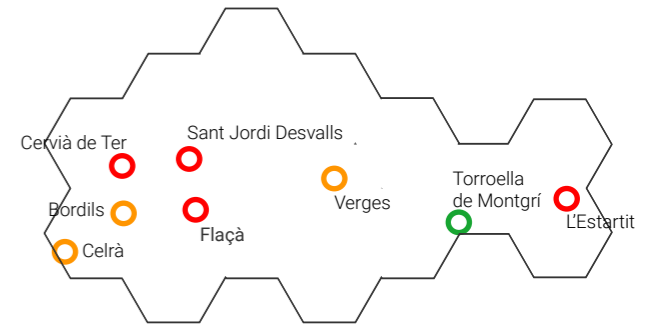
Aquest clúster es caracteritza per l'eix de connexió, la carretera C66. Els municipis del clúster estan connectats per dues línies d'autobús privades que surten de Girona i acaben a l'Estartit. A més, hi ha un bus interurbà entre els municipis.

La línia de ferrocarril de rodalies Barcelona-Girona-Figueres-Portbou té estacions a Celrà i Flaçà, però no sembla que influeixi en la millora de la mobilitat per a la consolidació d'aquests mercats.

NOMBRE MERCATS SEGONS TIPUS D'UBICACIÓ

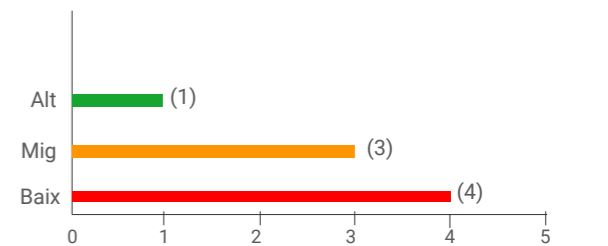
MERCATS DEL CLÚSTER BE1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

Al clúster BE1, la major part dels nuclis de població són petits i amb poc comerç de proximitat. Per exemple, Verges, Celrà i Bordils tenen poques botigues, tot i que a Bordils el mercat s'ubica a prop d'un supermercat gran. A Celrà també s'identifica aquest mateix fenomen, ja que hi ha diversos supermercats propers a l'espai reservat per al mercat. A Verges, el mercat s'ubica al centre històric, i només té tres comerços propers.

Aquestes situacions de llunyania entre el lloc de mercat i el nucli del poble comprometen les possibilitats de complementarietat entre el mercat no sedentari i els comerços de proximitat. Per aquest motiu, el municipi amb un nivell de complementarietat més alt és Torroella de Montgrí, on hi ha altres factors que hi influeixen: el volum demogràfic, la proximitat al litoral i l'activitat agrícola del terme municipal, prou significativa, de fruita i horta. A més, l'ajuntament, la biblioteca i el Museu de la Mediterrània són adjacents a la ubicació del mercat, i això incrementa encara més aquest nivell de complementarietat.

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

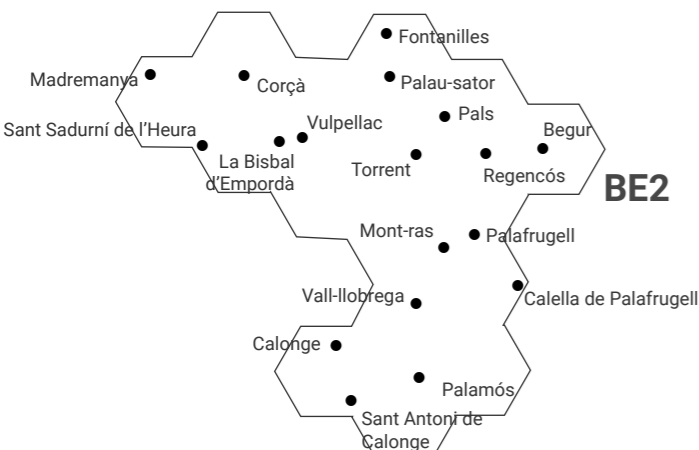
LLEENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt
● Dimarts	● Centre	● Mig
● Dimecres	● Eixample	● Baix
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	
		● Cada dia
		● Dissabte
		● Diumenge

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

MUNICIPIS	Anàlisi del clúster Baix Empordà	Data
Juià 01	Clúster BE1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat	Juliol 2023
Sant Martí Vell 02		
La Pera 03		
Foixà 04		
Rupià 05		
Parlavà 06		
Ultramort 07		
Serra de Daró 08		
Gualta 09		
Jafre 10		
Vilopriu 11		
Bellcaire d'Empordà 12		
La Tallada d'Empordà 13		
Colomers 14		
Regencós 15		
Sant Joan de Mollet 16		

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

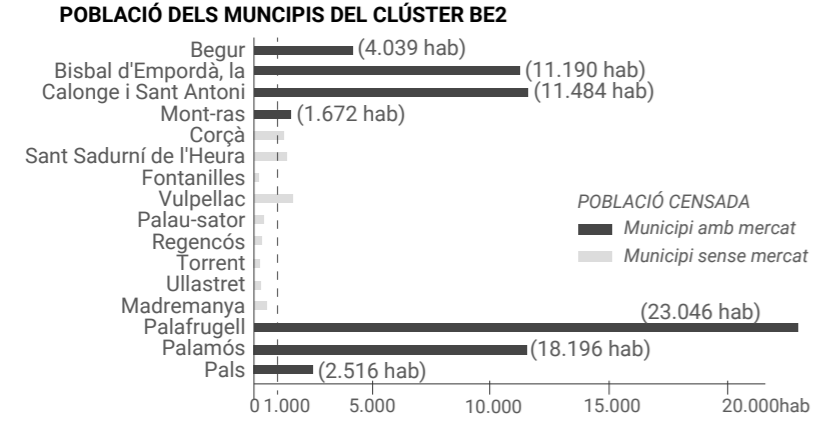

AC3.4

CLÚSTER BE2. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

Al clúster BE2 hi ha molts municipis petits i amb pocs habitants (entorn de mil residents, i alguns amb menys població), però també hi ha poblacions més grans, de costa o vinculades a nuclis de costa, com Palafrugell, que amb 23.046 habitants és el municipi més gran de la comarca, seguit per Palamós, amb 18.196 habitants, i Calonge i Sant Antoni, amb 11.484 habitants. La Bisbal d'Empordà, tot i ser la capital de comarca, només aglutina 11.190 habitants. A més, els municipis de la costa aixopluguen una important població estacional durant la temporada d'estiu, que incideix en la demanda associada als mercats no sedentaris.

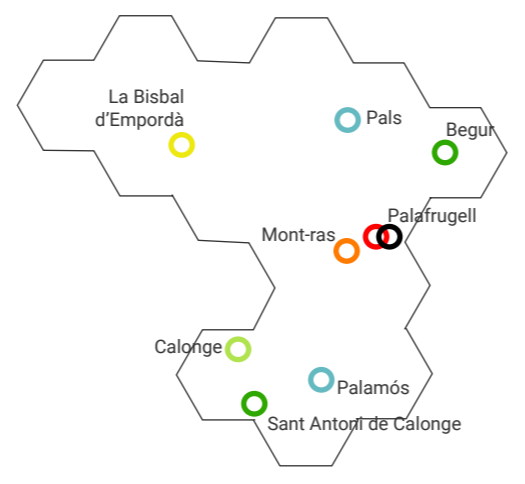
Es produeix en aquest cas una correspondència entre la dimensió poblacional i la mida del mercat. Els mercats més grans són espais de centralitat i tenen una funció d'atracció turística i d'abastiment alimentari i no alimentari de la població. Els mercats més petits, en canvi, tenen la funció principal d'abastiment de la població local, tot i que el turisme també hi pot tenir incidència, encara que amb una menor proporció.

LLEENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
● Dimarts	● Centre	● Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
● Dimecres	● Eixample	● Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	
	● Dissabte	
	● Diumenge	
	● Cada dia	

MERCATS DEL CLÚSTER BE2: DIA DE LA SETMANA

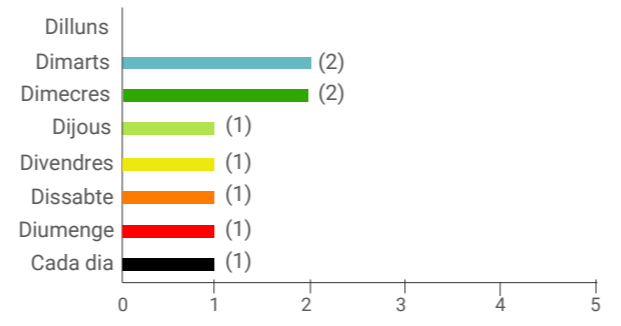

En aquest clúster hi ha una diversitat elevada de celebració dels mercats en diferents dies de la setmana, tant en dies laborables com en festius.

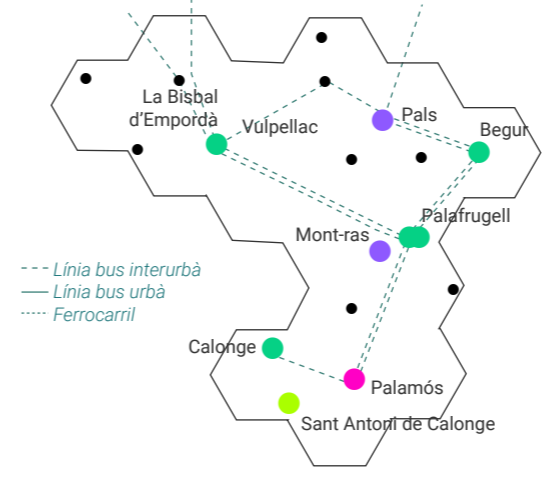
Per la quantitat de mercats, no s'identifica com un problema de competència el fet que alguns siguin el mateix dia, com el de Begur i el de Sant Antoni de Calonge (dimecres), o el de Pals i el de Palamós (dimarts).

En el cas de Palafrugell, hi ha un mercat no sedentari setmanal els diumenges, en què hi ha també una part de producte no alimentari, i un segon mercat no sedentari diari, de dilluns a diumenge, a l'exterior dels dos edificis del mercat cobert, que és només d'alimentació, en particular de carn i peix. A Palamós es dona una situació semblant, però menys organitzada. Mentre que al mercat diari de Palafrugell les parades funcionen com si formessin part del mercat cobert i tenen un caràcter regular diari, a Palamós els productors locals poden parar diàriament al voltant del mercat cobert però ho fan de manera més irregular.

NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

MERCATS DEL CLÚSTER BE2: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

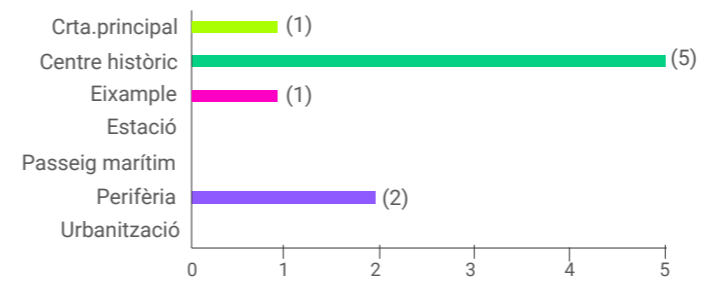
La característica principal d'aquests mercats ve definida per la seva alta diversitat pel que fa a la ubicació. La Bisbal, Begur, Palafrugell i Calonge situen el mercat al centre del municipi, mentre que a Palamós es fa a la zona de l'eixample propera al centre.

Pals i Mont-ras, a l'àmbit central de la comarca, tenen el mercat en una zona més perifèrica. A Pals està al costat de la zona esportiva.

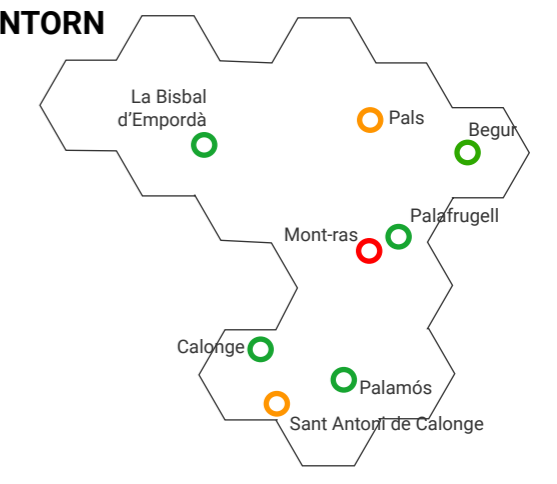
Sant Antoni de Calonge ubica el mercat prop de la carretera que travessa aquest nucli.

Pel que fa al transport públic, hi ha diverses línies de busos interurbans que connecten els diferents municipis. Aquesta oportunitat, i la diversitat de dies de celebració dels mercats al llarg del clúster, permet ampliar l'oferta. Tanmateix, la Bisbal d'Empordà, Palafrugell i Palamós són els mercats principals, i defineixen unes àrees d'influència clares amb els nuclis propers.

NOMBRE MERCATS SEGONS TIPUS D'UBICACIÓ

MERCATS DEL CLÚSTER BE2: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

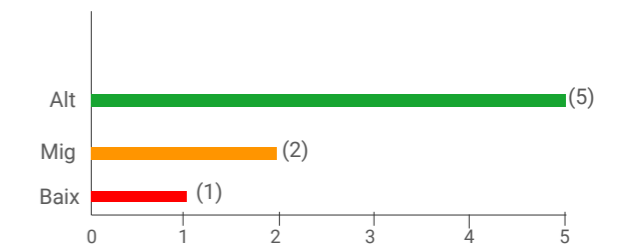

En general, el nivell de complementarietat del clúster és elevat. Els mercats ubicats als centres històrics es complementen amb el comerç de proximitat. A Palafrugell i Palamós, a més, hi ha els mercats coberts, que s'interrelacionen de manera directa amb els mercats no sedentaris. Són mercats consolidats i conviden no només a comprar productes de proximitat, sinó també a passejar, a conivir i a compartir espais col·lectius.

Els municipis que tenen un nivell de complementarietat baix vol dir que tenen poc comerç de proximitat, donat que són municipis amb un poblament marcadament residencial i disseminat; aquest és el cas de Mont-ras.

Pals i Sant Antoni de Calonge tenen un nivell de complementarietat mitjà, pel que fa a la ubicació del mercat. A Pals no hi ha pràcticament comerç a prop del mercat ni al poble en general, que té un marcat caràcter turístic i històric i alhora residencial. Malgrat això, i tot i la seva reduïda demografia, disposa de diversos equipaments esportius. Malauradament, i com que l'activitat d'aquests equipaments es concentra a les tardes i els caps de setmana, no hi ha coincidència amb el mercat.

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

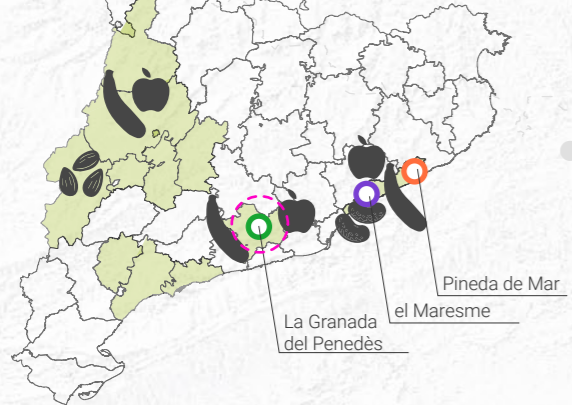
Anàlisi del clúster Baix Empordà		Data
Clúster BE2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC3.5

PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES I DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT

En els mercats analitzats, el producte de proximitat prové principalment de la província de Girona, sobretot de zones properes al lloc de residència dels paradistes productors.

S'observa una presència important de paradistes productors que provenen de municipis del mateix clúster, on l'activitat agrària continua essent present a les planes i valls (vall d'Aro, vall de l'Aubi...). Els revenedors provenen principalment de Figueres i Girona.

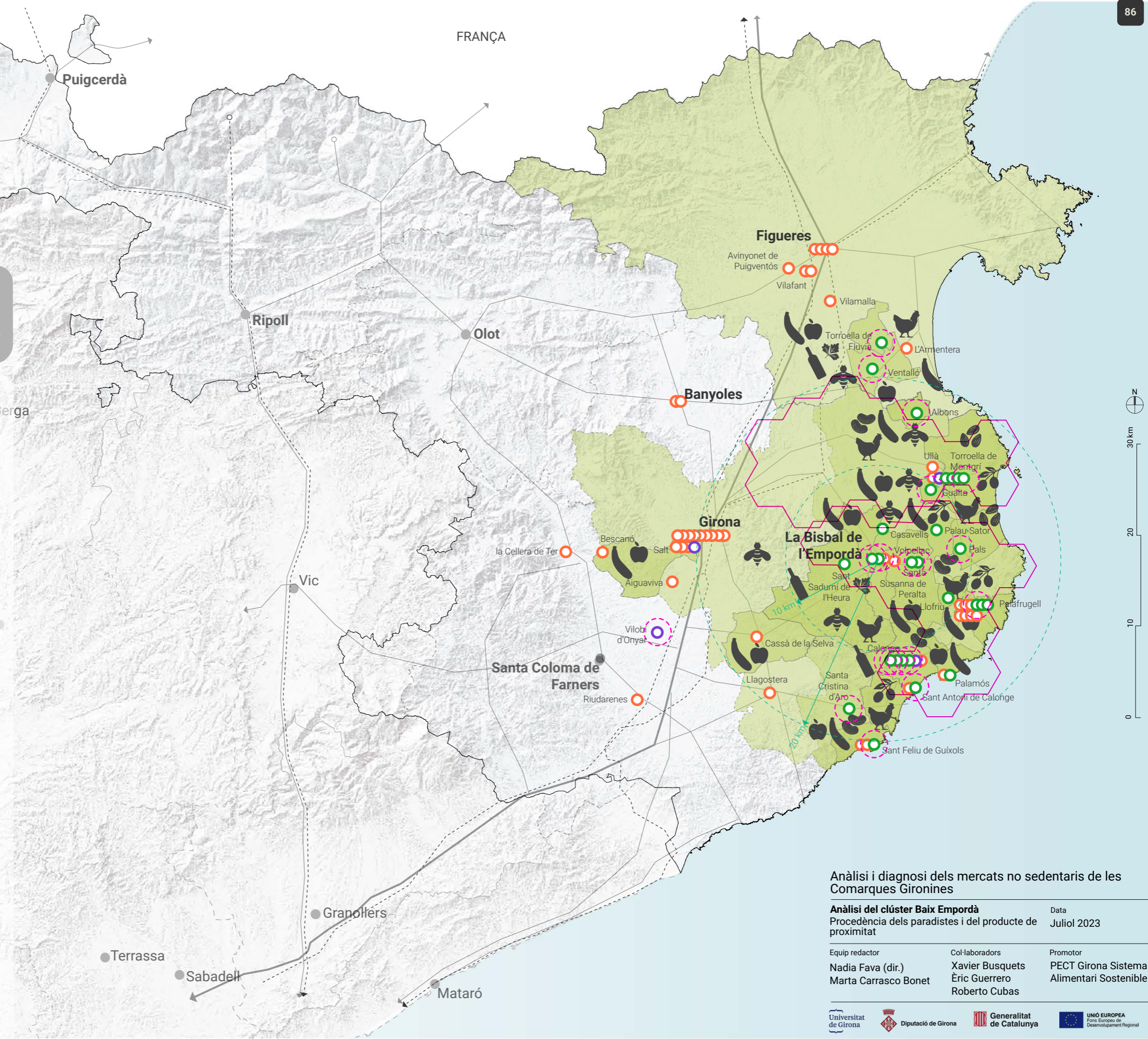
LLEGENDA

PARADISTES

- Municipi de procedència dels paradistes segons tipus:
 - Productor
 - Productor revenedor
 - Revenedor

PRODUCTES

- Àrea d'origen del producte local
- Producte ecològic o Producció Integrada
- 🐖 Carn i embotits
- 🐔 Ous
- 🍷 Vi i licors
- 🌿 Oli
- 🍄 Llegums
- 🍄 Bolets
- 🍞 Pa i pastes
- 🐝 Mel i derivats
- 🧀 Formatge i lactis
- 🥬 Verdura
- 🍏 Fruita
- 🌿 Herbes
- 🌰 Fruita seca

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Baix Empordà
 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat

Data: Juliol 2023

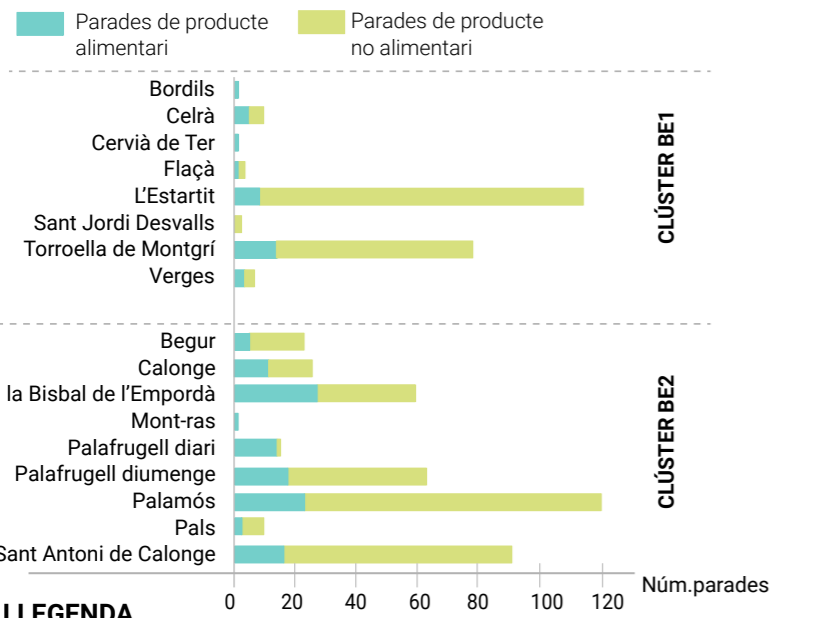
Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC3.6

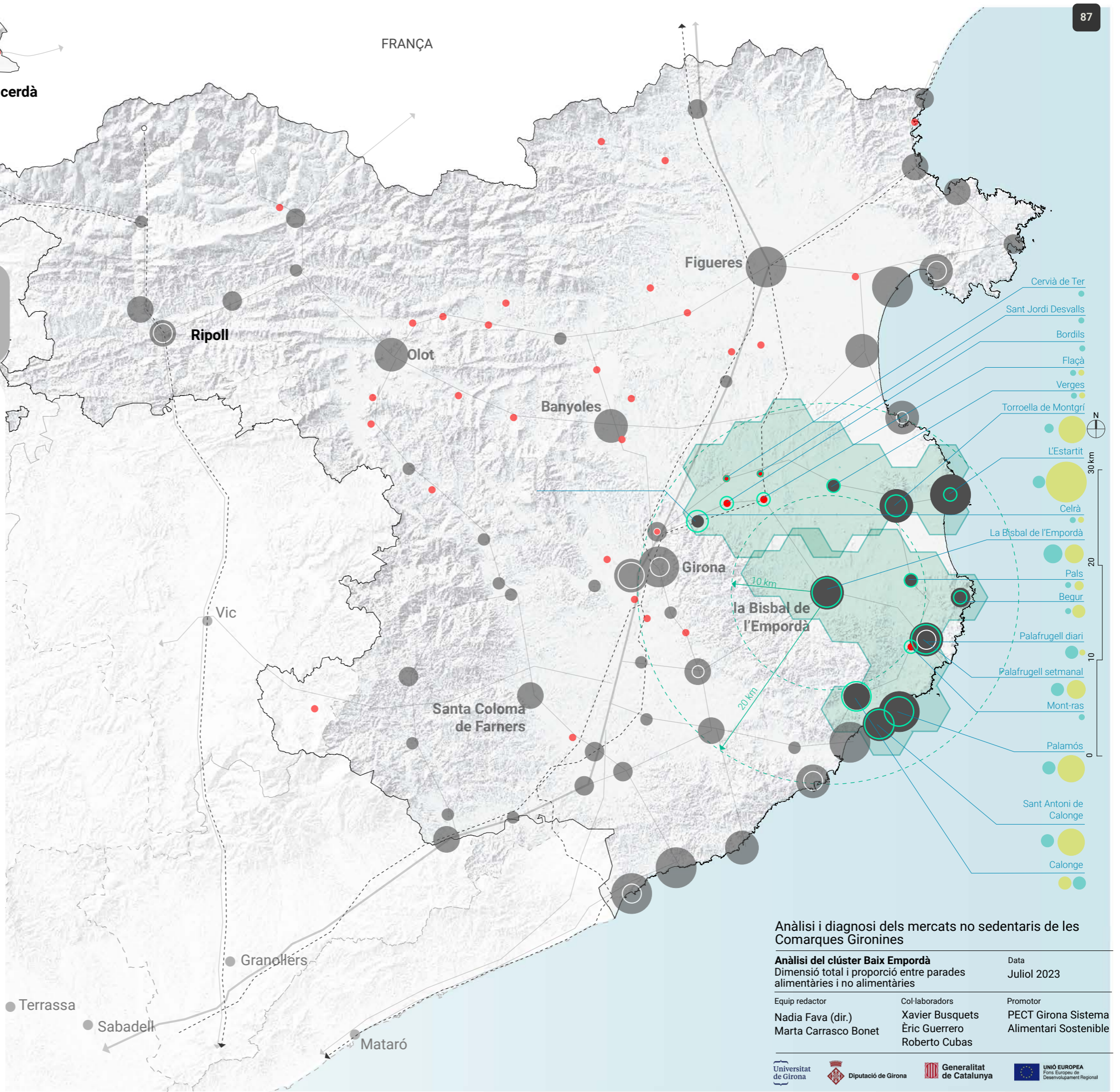
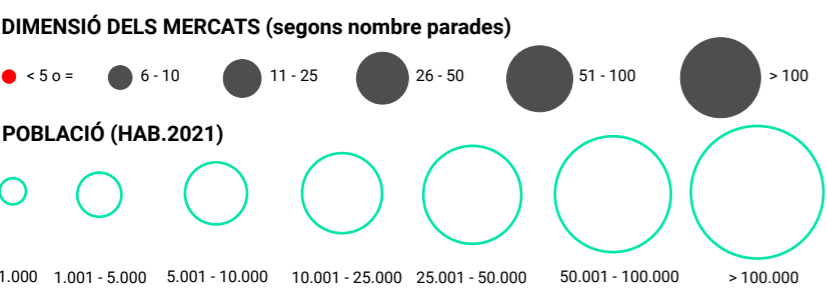
DIMENSIÓ TOTAL I PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

En nombre de parades, els mercats de poblacions de la costa són els més grans, mentre que els mercats dels municipis d'interior (a excepció de la capital de comarca) són menys representatius. En el clúster BE1, els dos mercats que destaquen per la seva dimensió són Torroella de Montgrí i l'Estartit, dins el mateix terme municipal, però en dos nuclis distants. En el clúster BE2, destaquen els mercats de Palamós i Sant Antoni de Calonge que, per volum de parades, estan per davant del de la Bisbal d'Empordà. Tot i això, aquest últim es distingeix per mantenir un equilibri proporcionat entre el nombre de parades de producte alimentari i les de no alimentari. En la resta de casos, en els mercats grans el pes del no alimentari és molt superior.

MERCATS SEGONS EL NOMBRE TOTAL DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

LLEGENDA

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Baix Empordà
 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries

Data: Juliol 2023

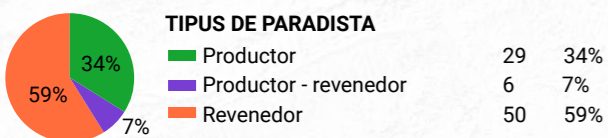
Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC3.7

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES

En els clústers d'interior-costa, s'observa una recurrència de rutes de productors en els mercats propers de Palamós, Sant Feliu de Guíxols, Palafrugell, la Bisbal i Torroella de Montgrí. La tendència que marca aquest context geogràfic, dominat per diferents nodes i àrees d'influència, és que els productors fan essencialment mercats de proximitat, però en alguns casos, com ara Palamós o Palafrugell, la predisposició dels paradistes és a fer un sol mercat, vist que el mercat és diari. Es dona la circumstància que es tracta de dos exemples de mercat rendibles i que implementen polítiques públiques de promoció dels productors de proximitat.

Pel que fa als revenedors, les distàncies són més llargues i prenen importància els mercats de capitals de comarca de fora d'aquests dos clústers, com ara Olot, Banyoles, Girona i Figueres. En general, la majoria de rutes es despleguen entre els mercats de l'Alt i el Baix Empordà i apleguen, doncs, un marc geogràfic ampli i demogràficament significatiu.

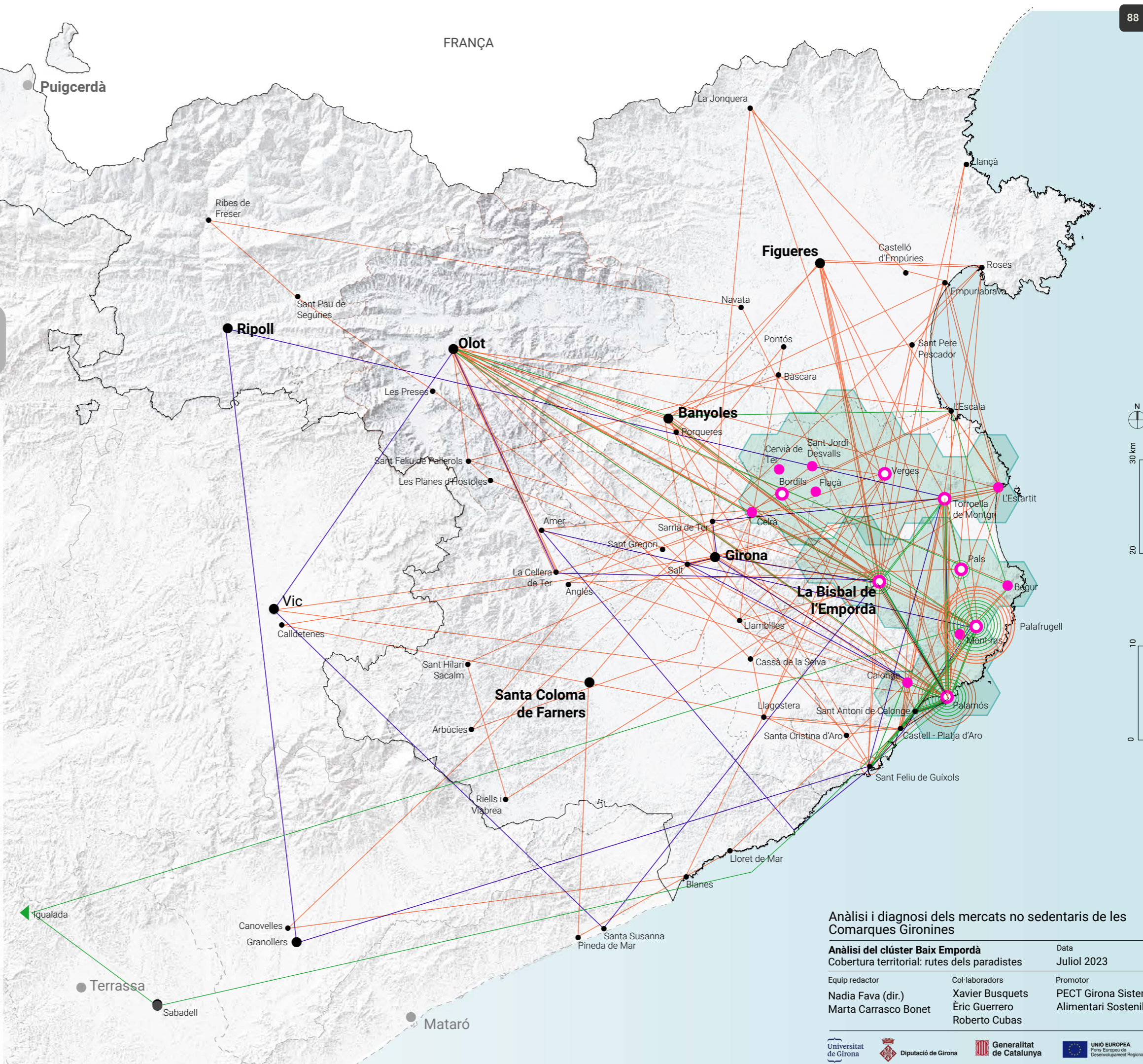
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPI

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor
- Revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Baix Empordà		Data
Cobertura territorial: rutes dels paradistes		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero	
	Roberto Cubas	

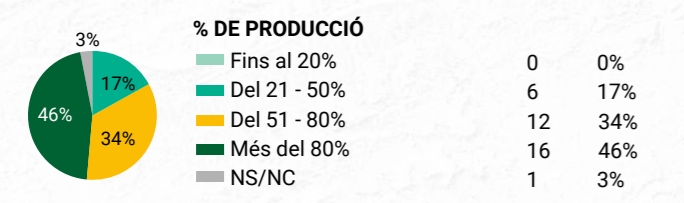
AC3.8

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES PRODUCTORS

Els paradistes productors són més nombrosos al clúster BE2. Això no obstant, el mercat de Torroella de Montgrí, situat al clúster BE1, té diversos paradistes que són productors, la tendència dels quals és a vincular-se amb els mercats del clúster BE2, com per exemple el de Palamós.

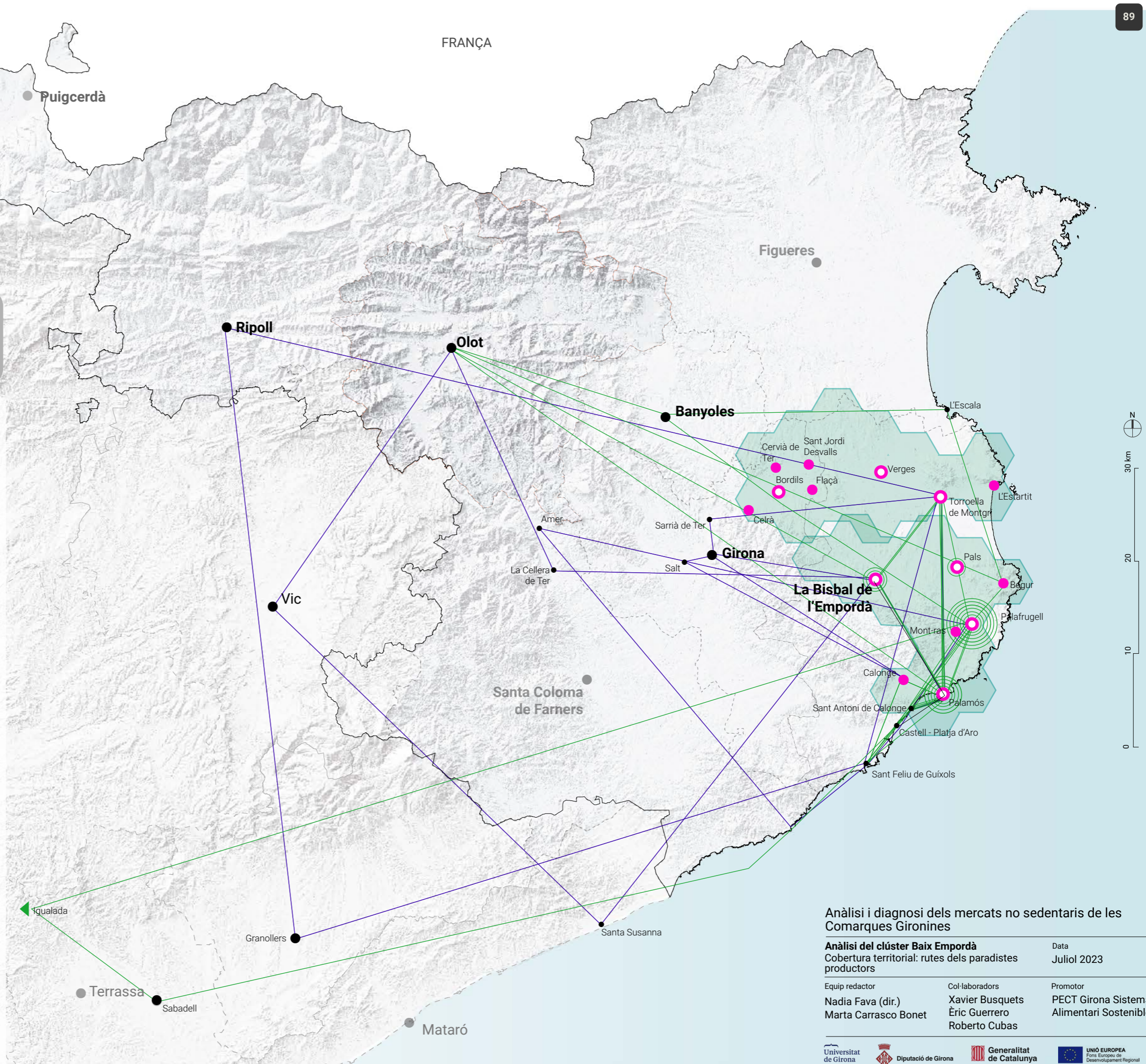
És destacable l'estratègia dels municipis de Calonge-Sant Antoni Calonge i Palamós, que despleguen accions de promoció dels paradistes de productes de l'àrea d'influència de Palamós, Vall-llobrega i Calonge-Sant Antoni, amb el segell de "Venda de proximitat". En el cas de Palamós, molts dels paradistes productors només fan aquest mercat, bé perquè van un sol cop a la setmana a vendre, bé perquè, essent diari el mercat, hi van més dies.

Els paradistes productors-revenedors, en un nombre menor, tendeixen a fer rutes més similars a les dels paradistes revenedors, amb una cobertura territorial més àmplia, de més mercats.

LLEGENDA

- MERCATS I MUNICIPIS**
 - Mercat analitzat
 - Mercat no analitzat
 - Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades
- TIPUS DE PARADISTA**
 - Productor
 - Productor - revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

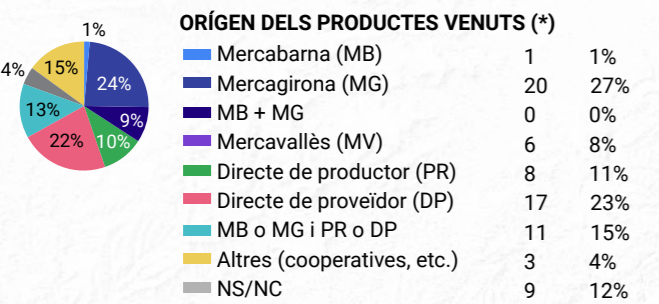
Anàlisi del clúster Baix Empordà
 Cobertura territorial: rutes dels paradistes productors
 Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC3.9

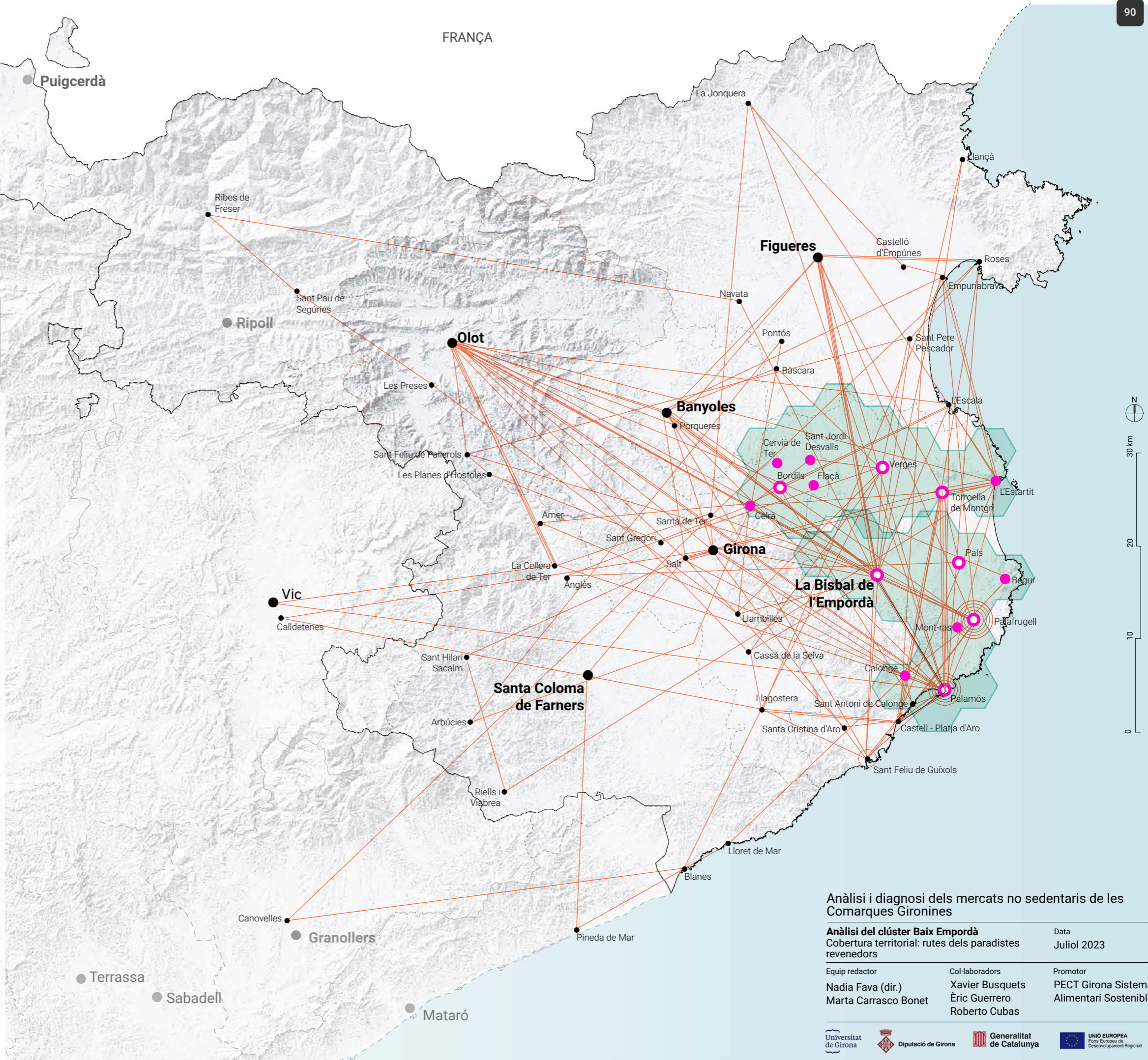
COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES REVENEDORS

Els paradistes revenedors tendeixen a cobrir una àrea territorial més gran i a fer el màxim nombre de mercats al llarg de la setmana. La tasca d'intermediaris obeeix a la lògica de compravenda per a proveir la major part dels punts de venda no sedentaris. En els clústers del Baix Empordà, les relacions que s'estableixen entre els revenedors dels mercats es fan principalment fora dels clústers, tot buscant mercats rendibles, especialment els de capitals de comarca. En una escala regional, responen a un criteri de certa proximitat; en aquest sentit, prenen rellevància els eixos Banyoles-Girona-Llagostera-Tossa de Mar i Olot-Anglès-Santa Coloma de Farners-Lloret. Dins del clúster BE1 s'identifica la relació intensa entre els mercats de Torroella de Montgrí i l'Estartit, donada la seva proximitat. Tanmateix, a la temporada d'hivern, quan el mercat de l'Estartit disminueix significativament de dimensió, passant de més de 100 parades a unes 30, aquesta relació canvia radicalment. Pel que fa a la procedència dels productes en venda, una tercera part prové de mercats a l'engròs com ara Mercabarna, Mercagirona o Mercavallès. Directament del proveïdor se n'abasteixen un 22 % de paradistes entrevistats mentre que un 14 % s'abasteixen directament d'altres productors o de cooperatives, etc.

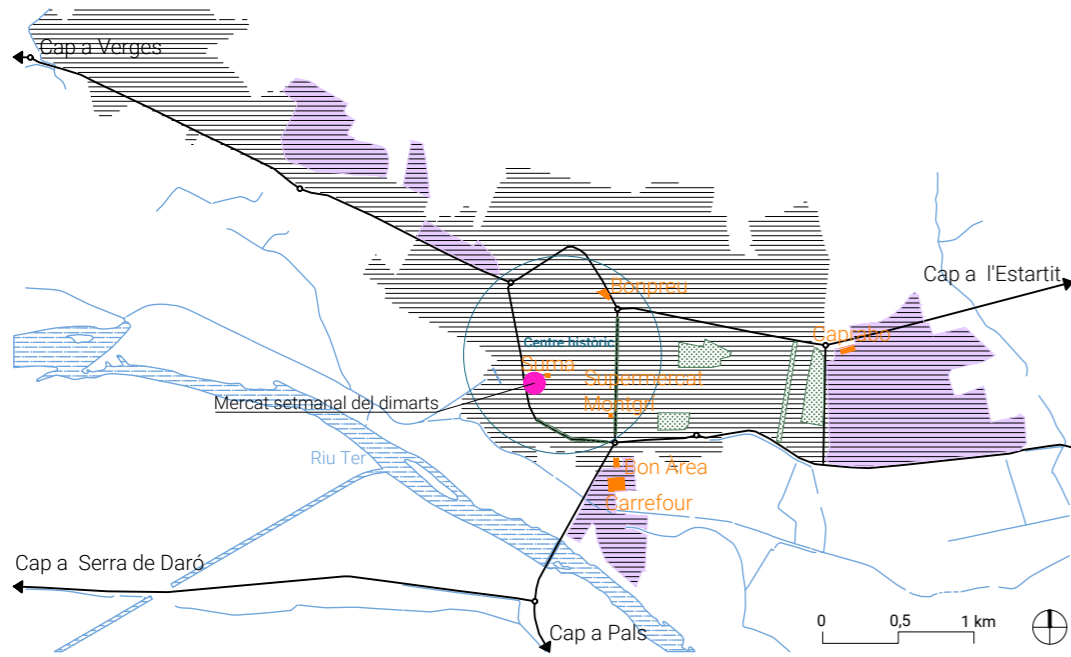
LLEGGENDA

- MERCATS I MUNICIPI**
- Mercat analitzat
 - Mercat no analitzat
 - Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Baix Empordà		Data
Cobertura territorial: rutes dels paradistes revenedors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AU3.1

MERCAT DE TORROELLA DE MONTGRÍ

El mercat de Torroella de Montgrí es desplega entre la plaça Espanya i la plaça Pere Rigau, al centre històric. Les parades de productes no alimentaris se situen a la plaça Espanya i la plaça Combis, i s'estenen cap al centre per la plaça dels Dolors i el carrer Ullà. Les parades d'aliments s'ubiquen a la plaça de l'Ajuntament i a la plaça Pere Rigau.

Del total de 77 parades, 14 són de aliments: fruita i verdura i parades de producte variat, amb diferents combinacions: carn i embotits, formatge i lactis, peix en salaó, olives, fruita seca, llaminadures, etc. La resta, 63 parades de producte no alimentari, són de roba, complements i marroquineria, calçat i equipament de platja, entre altres.

La ubicació al centre històric i la connexió amb el carrer d'Ullà, on es concentren diversos comerços alimentaris –carn, peix, fruita, celler, fleca pastisseria, etc.– i no alimentaris –roba, joieria, estanc, etc.–, comporta un nivell de complementarietat alt entre aquest teixit comercial i el mercat no sedentari. Els grans supermercats són a la perifèria del municipi, tot i que algun de petit es troba proper al centre i exerceix en aquest cas un rol de complementarietat amb el mercat.

L'accessibilitat, tant per als vianants com per als vehicles privats, és bona. La proximitat a l'estació d'autobusos, a només 8 minuts caminant de la plaça de l'Ajuntament, i l'aparcament al costat de l'Auditori Teatre Espai Ter, faciliten l'arribada al mercat.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 29/08/2022

N. parades alimentari: 14

N. parades no alimentari: 63

Total de parades: 77

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 91

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 104

Dia de mercat: dilluns

Paradistes entrevistats: 16***

Tipus de paradistes:

- 31% Productors;
- 13% Productors-revenedors;
- 56% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instanaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns paradistes han estat entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a Lloret de Mar no eren al mercat. A tots els paradistes entrevistats se'ls pregunta on van durant la setmana.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè
- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

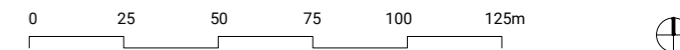
- Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

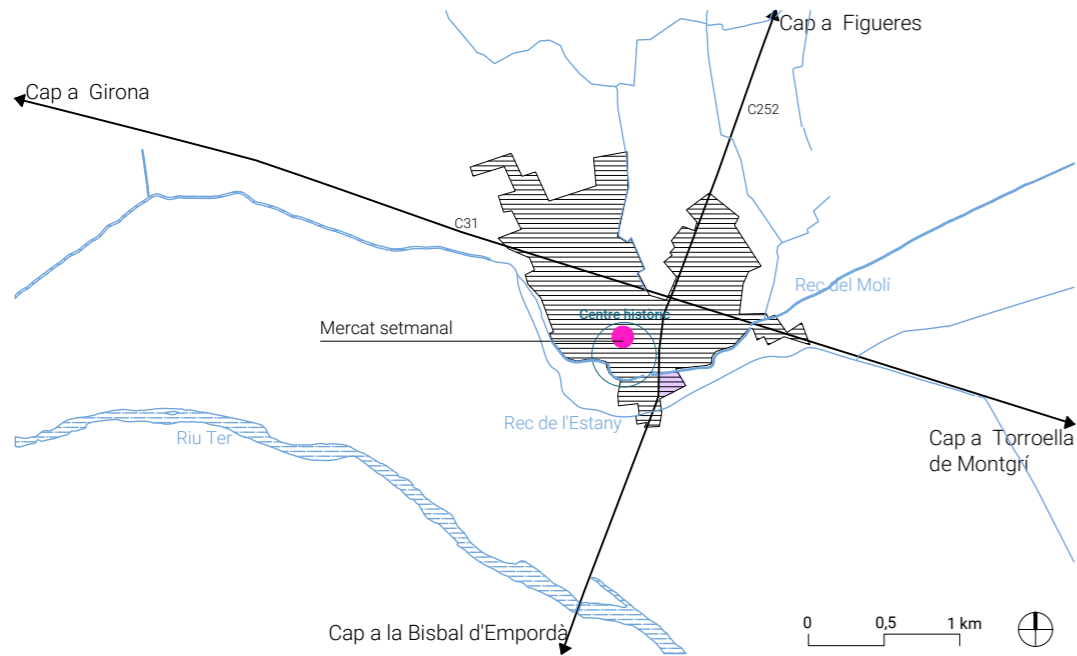
- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers interior - costa Data Juliol 2023
Mercat de Torroella de Montgrí

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AU3.2

MERCAT DE VERGES

El mercat de Verges és petit, amb un total de 7 parades, i s'ubica al nucli antic, a la plaça Major. D'aquestes, 4 són de productes alimentaris: 2 de fruita i verdura, 1 parada amb producte variat i 1 rostisseria. De producte no alimentari, hi ha 3 parades que són de roba combinada amb parament i roba de la llar, de calçat i de plantes i planter. El poc comerç de proximitat que hi ha al nucli antic es concentra a l'àrea propera al mercat. Diversos serveis de restauració ubicats al voltant també contribueixen a la complementarietat amb el comerç de proximitat, el qual va davallant, sobretot pel que fa als productes alimentaris. Actualment només hi ha 3 fleques i un petit supermercat, i recentment ha tancat la carnisseria del centre.

Al municipi, però, no s'hi han instal·lat grans supermercats que poguessin suposar una competència tant per al comerç de proximitat com per al mercat. Aquest fet afavoreix l'hàbit de compra al mercat, sense l'accés al model de consum massiu que de ben segur generaria un impacte negatiu sobre el teixit comercial d'aquest poble. Tot i això, la distància que separa Verges de Torroella de Montgrí (8 quilòmetres) és massa reduïda per esvair la influència dels grans supermercats. La ubicació cèntrica del mercat facilita l'accés als vianants, ja que l'àrea està pacificada. Tanmateix, el pendent pronunciat d'alguns carrers pot presentar dificultats als usuaris del mercat per carregar la compra. Hi ha un aparcament municipal, habilitat a la zona baixa del nucli antic, per alliberar de cotxes el centre.

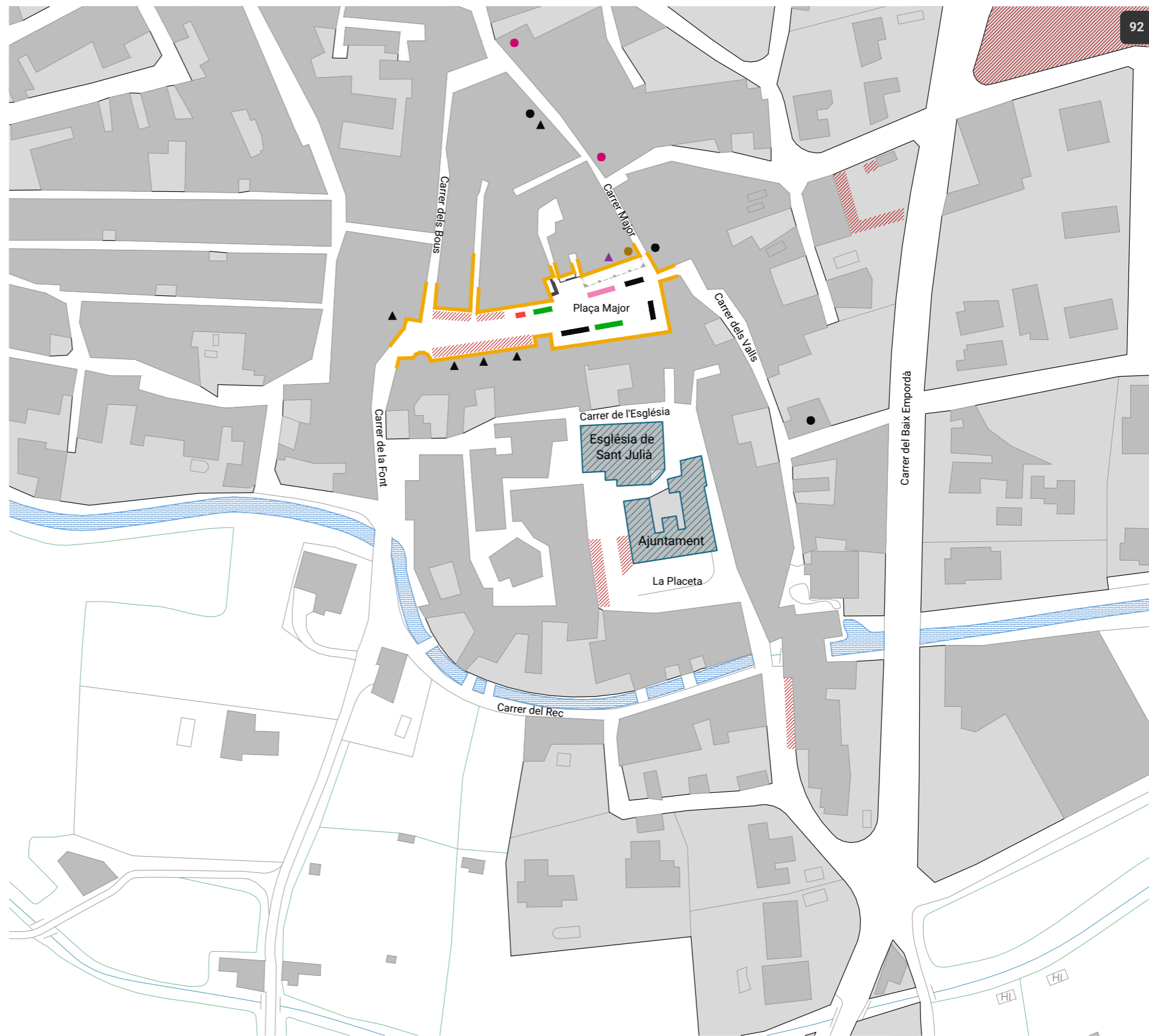
DADES GENERALS

Data visita de camp: 17/05/2022
N. parades alimentari: 3
N. parades no alimentari: 3
Total de parades: 6
 Total de parades segons el CCAM (2023)*: 7
 Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 15
Dia de mercat: dimarts
Paradistes entrevistats: 4***
Tipus de paradistes:
 0% Productors;
 0% Productors-revenedors;
 100% Revenedors

* Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

** Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns paradistes han estat entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a Lloret de Mar no eren al mercat. A tots els paradistes entrevistats se'ls pregunta on van durant la setmana.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

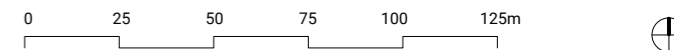
- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

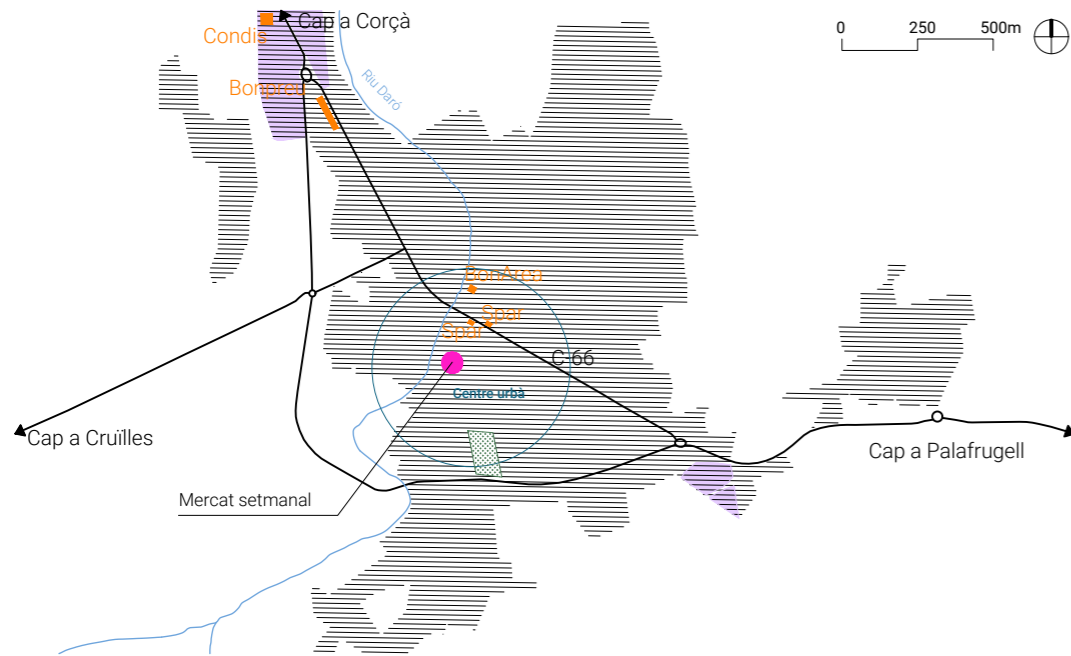
- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers interior - costa Data
 Mercat de Verges Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU3.3

MERCAT DE LA BISBAL D'EMPORDÀ

El mercat de la Bisbal d'Empordà, ubicat al centre històric, es desplega entre els carrers Cavallers, Trinitat Aldrich i Valls d'en Colomer, i per la plaça Major i la plaça del Castell. Agrupa un total de 59 parades, de les quals, 27 són de productes alimentaris (16 de fruita i verdura, 8 de producte variat, amb diverses combinacions (peix en salaó, carn i embotit, fruita seca, olives, formatge i lactis, etc.), 1 rostisseria i 2 parades especialitzades poc habituals en els mercats no sedentaris: peix fresc i te i cafè. Les 32 parades restants, de producte no alimentari, són principalment de roba, planter i plantes, complements i marroquineria, parament de la llar, roba de la llar i calçat.

El de la Bisbal és un dels mercats grans consolidats de la província de Girona, i dels més equilibrats quant a la proporció i tipus de parades: un 46 % són de producte alimentari i un 54 %, de no alimentari.

Als carrers adjacents al mercat hi ha diversos comerços i serveis, tant d'abastiment alimentari (carnisseries, fleca, peixateria, fruiteria, formatgeria, petits supermercats, bars i restaurants) com de no alimentari (roba, llibreria, joieria, floristeria, drogueria, entre altres). La Bisbal d'Empordà manté un teixit comercial viu i ben cohesionat que ressegueix els carrers del centre històric de la ciutat, on s'hi barregen també diversos serveis alimentaris. Els supermercats més grans se situen a la perifèria del nucli urbà.

La ubicació al centre i concentrada amb el comerç local facilita l'accés dels vianants al mercat. L'accés amb transport públic és bo, ja que l'estació d'autobusos està situada a 7 minuts caminant. A la mateixa distància hi ha un aparcament ampli que serveix per alliberar de cotxes el nucli central.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè
- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 03/06/2022

N. parades alimentari: 27

N. parades no alimentari: 32

Total de parades: 59

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 85

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 150

Dia de mercat: divendres

Paradistes entrevistats: 25

Tipus de paradistes:

- 24% Productors;
- 13% Productors-revenedors;
- 72% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

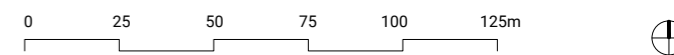
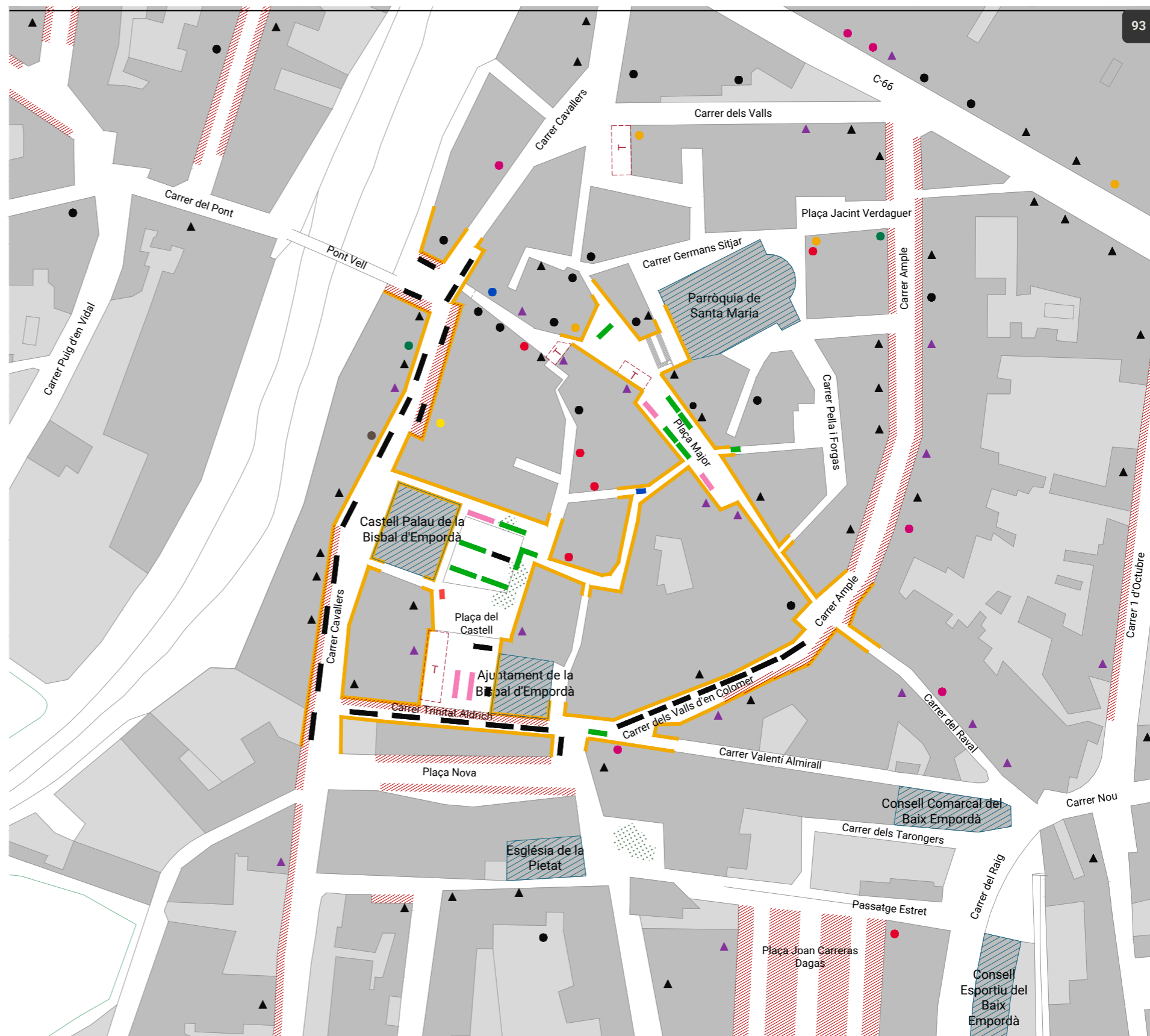
- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers interior - costa Data
Mercat de la Bisbal d'Empordà Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

Palafrugell disposa de dos mercats ubicats al carrer Pi i Margall, entre la Plaça Nova i la Plaça de les Llevadores, i són en dies diferents: al voltant dels mercats fixos de la carn i el peix s'hi localitza el mercat diari, amb 15 parades, 12 de fruita i verdura, 1 d'olives, 1 de mel i 1 de planter. El mercat setmanal té lloc només els diumenges i es desplega intercalant les parades de producte alimentari amb les del mercat fix mentre que la resta, 48, s'estenen al llarg del carrer Pi i Margall. En aquest cas, es registren 15 parades alimentàries (4 multiparades, 1 xurreria i 10 parades de fruita i verdura. Les parades no alimentàries venen roba tant infantil com juvenil i per adults, llenceria, utensilis de cuina i de la llar, electrònica, música, joguines, bosses, moneders i altres complements.

És destacable el fet que la totalitat de paradistes del mercat diari no fan més mercats a la setmana.

La ubicació cèntrica i propera al comerç de proximitat garanteix un nivell de complementarietat alt amb aquest i, sobretot, amb els dos mercats fixos. A l'entorn del mercat s'hi ubiquen comerços com peixateries, fleques i pastisseries, herboristeries i farmàcies, i altres comerços de producte no alimentari. També hi ha diversos establiments de serveis, destacant els de restauració al voltant de la Plaça Nova.

L'accessibilitat al mercat, per la ubicació cèntrica i la pacificació de l'entorn del mercat, és bona. La transformació de l'aparcament del costat de la Plaça de l'Església en un espai públic lliure de cotxes, permet guanyar un espai públic per la ciutadania. Tanmateix, provoca controvèrsia entre els paradistes per la pèrdua de places d'aparcament i la repercussió que pot tenir respecte el mercat i la pèrdua de possibles usuàries.

DADES GENERALS

(Esquerra: mercat diari / Dreta: mercat setmanal)

Data visita de camp: dades segons Ajuntament

N. parades alimentari: 13/18

N. parades no alimentari: 1/46

Total de parades: 14/64

Total de parades segons el CCAM (2023): s.d/68

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005): s.d/133

Tipus de paradistes:

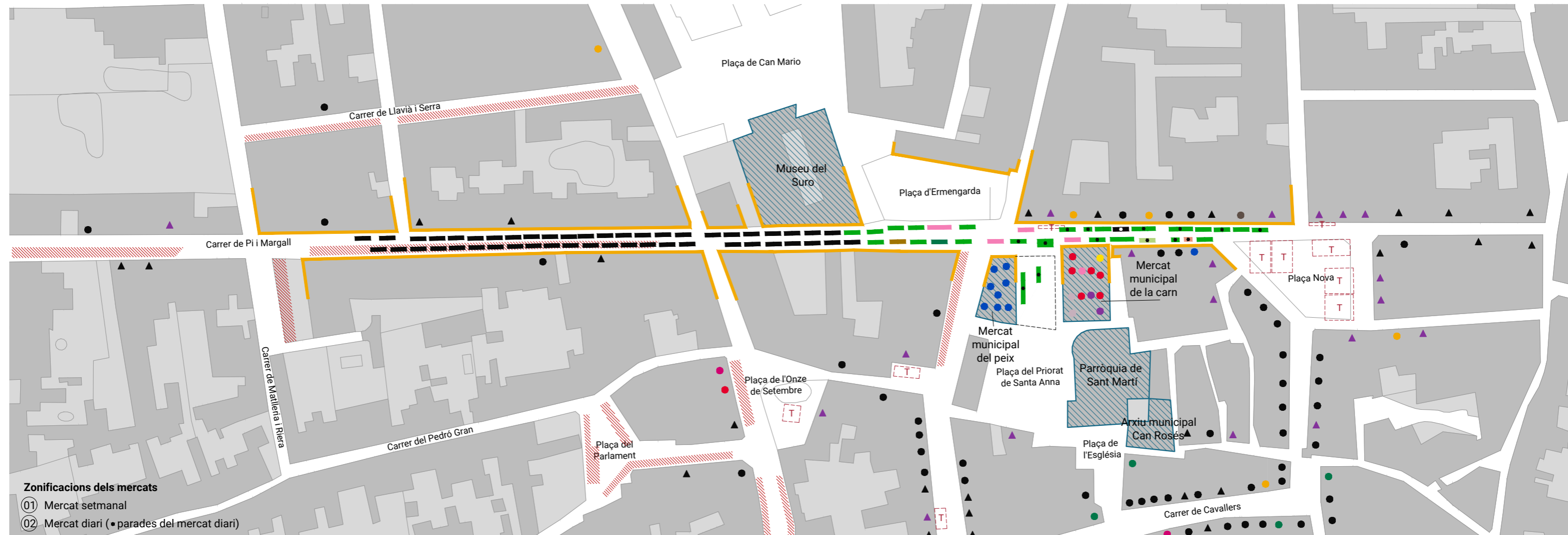
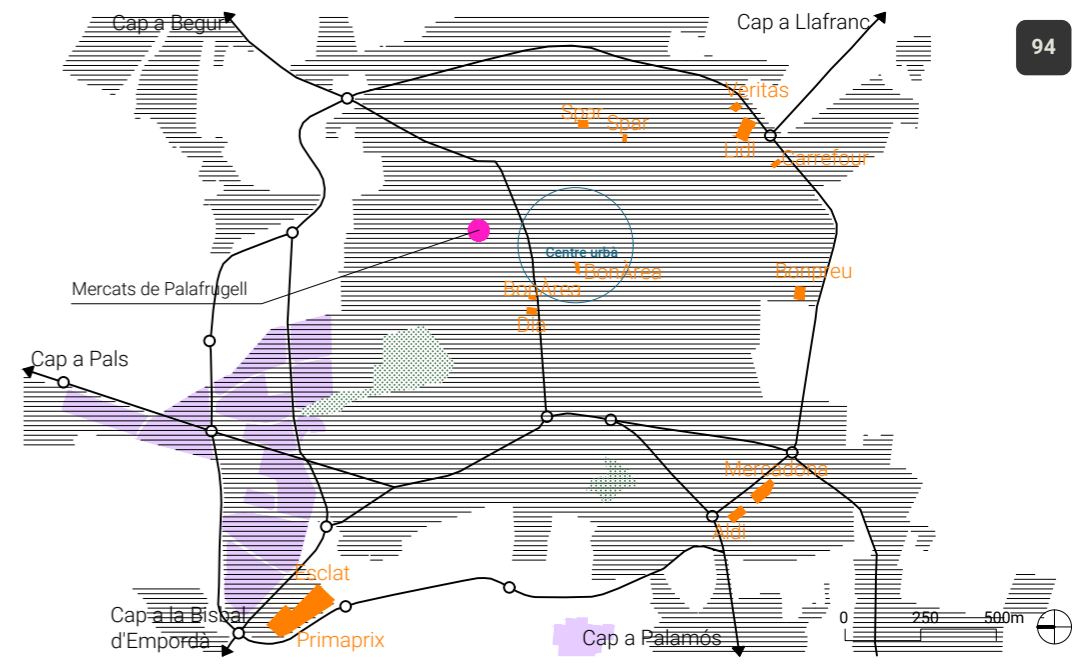
Paradistes entrevistats: 21

Tipus de paradistes:

52% Productors;

0% Productors-revenedors;

48% Revenedors

LEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari		Serveis alimentaris	
■ Carn i embotit	■ Multiparada alimentari	■ Bar xiringuito	■ Menjar preparat
■ Formatge i lactis	■ Olives	■ Rostisseria	■ Xurreria
■ Fruita i verdura	■ Ous	■ Pa i pastisseria	
■ Fruita seca	■ Peix		
■ Herbolari	■ Te i cafè		
■ Mel i derivats			

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari: Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari		Comerç quotidià no alimentari	
● Carn i embotit	● Herbolisteria	● Comerç no alimentari	
● Formatge i lactis	● Peix	● Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.	
● Fruita i verdura	● Supermercat i autoservei		
● Fruita seca	● Tè i cafè		
● Mel i derivats	● Altres productes quotidians		
● Pa i pastisseria			

Serveis

Serveis alimentaris		Serveis no alimentaris	
▲ Menjar preparat (Inclou rostisseria)	▲ Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)	▲ Serveis no alimentaris	
		Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.	

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers interior - costa
 Mercats de Palafrugell
 Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

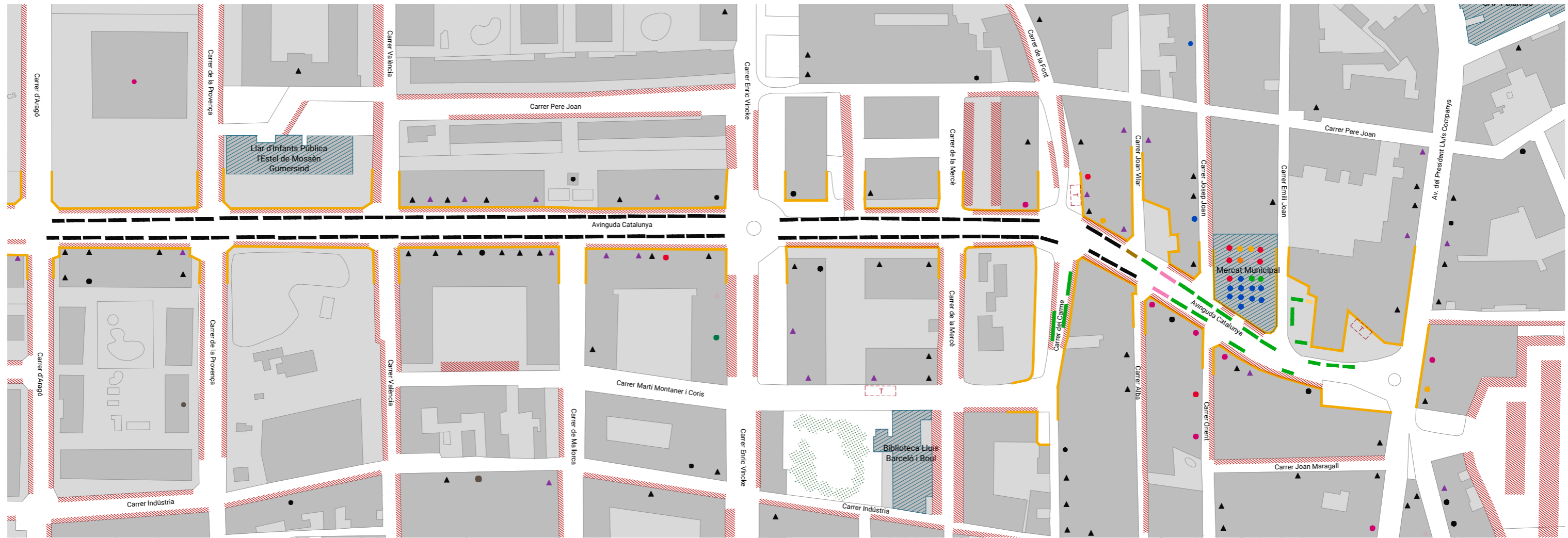
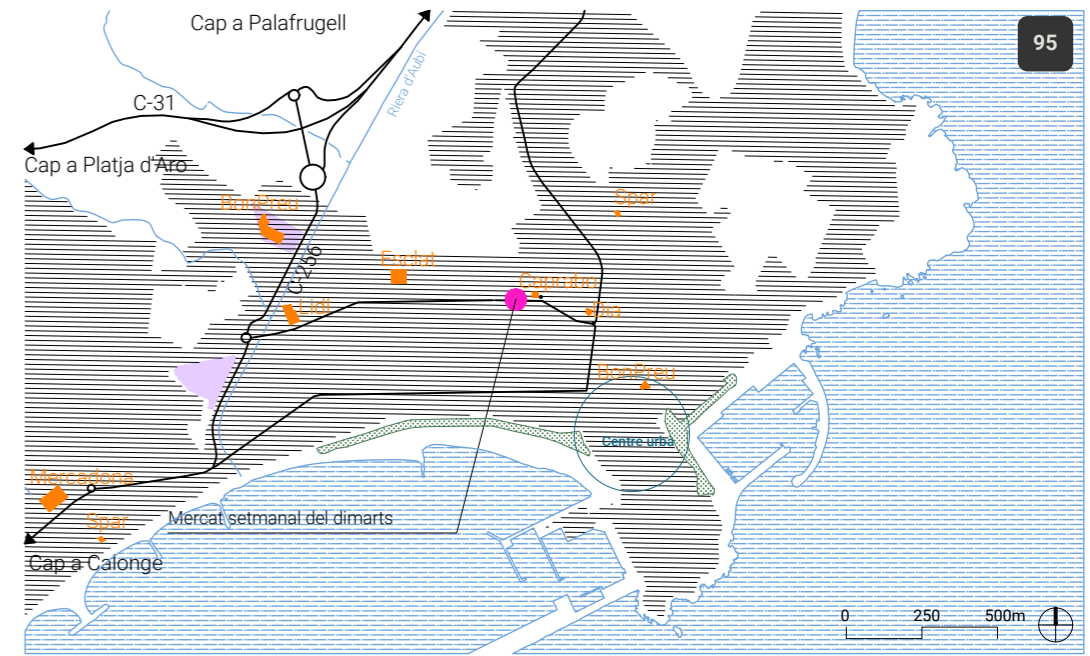
El mercat de Palamós és un bon exponent dels mercats de costa, ja que té una extensió considerable. S'ubica en un carrer ample i llarg, l'avinguda Catalunya, des de la plaça Josep Sarquella fins a l'avinguda President Lluís Companys. De les 121 parades que el componen, 23 són de productes alimentaris i 98 de producte no alimentari. Tot i la quantitat de parades, hi ha poca diversitat, sobretot en el cas dels productes alimentaris, ja que 19 parades són de fruita i verdura i 3 de producte variat, i l'altra és una xurreria. Aquestes 19 parades responen a tres models de paradistes: a) els productors locals de Palamós i de municipis dels voltants (Vall-llobrega i Calonge-Sant Antoni) que, a més del dia de mercat no sedentari, poden parar altres dies de la setmana a prop el mercat municipal cobert; b) els productors-revenedors que no són de la zona i tenen més varietat de producte i de diferents qualitats; i c) els revenedors, que ofereixen un producte de menys qualitat i la procedència del qual és difícil de saber perquè ha passat per diferents intermediaris.

Les 98 parades de productes no alimentaris responen al model definit com a mercat de costa, amb una important varietat de parades de roba, calçat, complements, cosmètica i perfumeria, equipament de platja, joguines, etc. La complementarietat amb el comerç de proximitat es produeix especialment per la presència del mercat municipal cobert a la zona adjacent a la part de les parades de productes alimentaris del mercat no sedentari i altres petits supermercats propers. A més, a la mateixa avinguda s'identifica algun petit comerç, com ara una carnisseria o una pastisseria.

L'accés al mercat no sedentari no presenta dificultats. La proximitat al mercat cobert i l'amplitud del carrer faciliten l'accés a peu. La part de producte alimentari és la més propera al centre, on hi ha l'aparcament municipal de l'Arbreda, per a qui necessiti accedir-hi amb vehicle privat. Les parades d'autobús són properes als dos extrems del mercat.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 28/06/2022
N. parades alimentari: 23
N. parades no alimentari: 98
Total de parades: 121
 Total de parades segons el CCAM (2023): 130
 Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005): 169
Dia de mercat: dimarts
Paradistes entrevistats: 29
Tipus de paradistes:
 41% Productors;
 7% Productors-revenedors;
 52% Revenedors

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolateria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- - - Carrers peatonals
- - - Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers interior - costa Data
 Mercat de Palamós Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

Palafrugell disposa de dos mercats ubicats al carrer Pi i Margall, entre la Plaça Nova i la Plaça de les Llevadores, i són en dies diferents: al voltant dels mercats fixos de la carn i el peix s'hi localitza el mercat diari, amb 15 parades, 12 de fruita i verdura, 1 d'olives, 1 de mel i 1 de planter. El mercat setmanal té lloc només els diumenges i es desplega intercalant les parades de producte alimentari amb les del mercat fix mentre que la resta, 48, s'estenen al llarg del carrer Pi i Margall. En aquest cas, es registren 15 parades alimentàries (4 multiparades, 1 xurreria i 10 parades de fruita i verdura. Les parades no alimentàries venen roba tant infantil com juvenil i per adults, llenceria, utensilis de cuina i de la llar, electrònica, música, joguines, bosses, moneders i altres complements.

És destacable el fet que la totalitat de paradistes del mercat diari no fan més mercats a la setmana.

La ubicació cèntrica i propera al comerç de proximitat garanteix un nivell de complementarietat alt amb aquest i, sobretot, amb els dos mercats fixos. A l'entorn del mercat s'hi ubiquen comerços com peixateries, fleques i pastisseries, herboristeries i farmàcies, i altres comerços de producte no alimentari. També hi ha diversos establiments de serveis, destacant els de restauració al voltant de la Plaça Nova.

L'accessibilitat al mercat, per la ubicació cèntrica i la pacificació de l'entorn del mercat, és bona. La transformació de l'aparcament del costat de la Plaça de l'Església en un espai públic lliure de cotxes, permet guanyar un espai públic per la ciutadania. Tanmateix, provoca controvèrsia entre els paradistes per la pèrdua de places d'aparcament i la repercussió que pot tenir respecte el mercat i la pèrdua de possibles usuàries.

DADES GENERALS

(Esquerra: mercat diari / Dreta: mercat setmanal)

Data visita de camp: dades segons Ajuntament

N. parades alimentari: 13/18

N. parades no alimentari: 1/46

Total de parades: 14/64

Total de parades segons el CCAM (2023): s.d/68

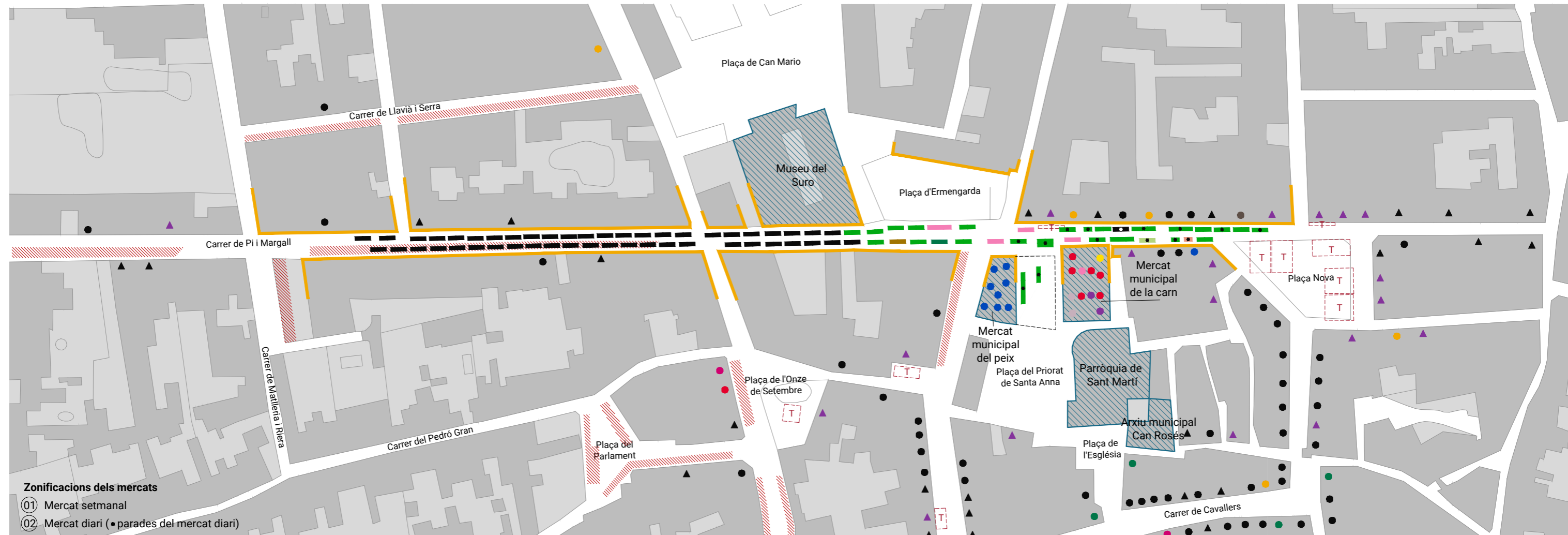
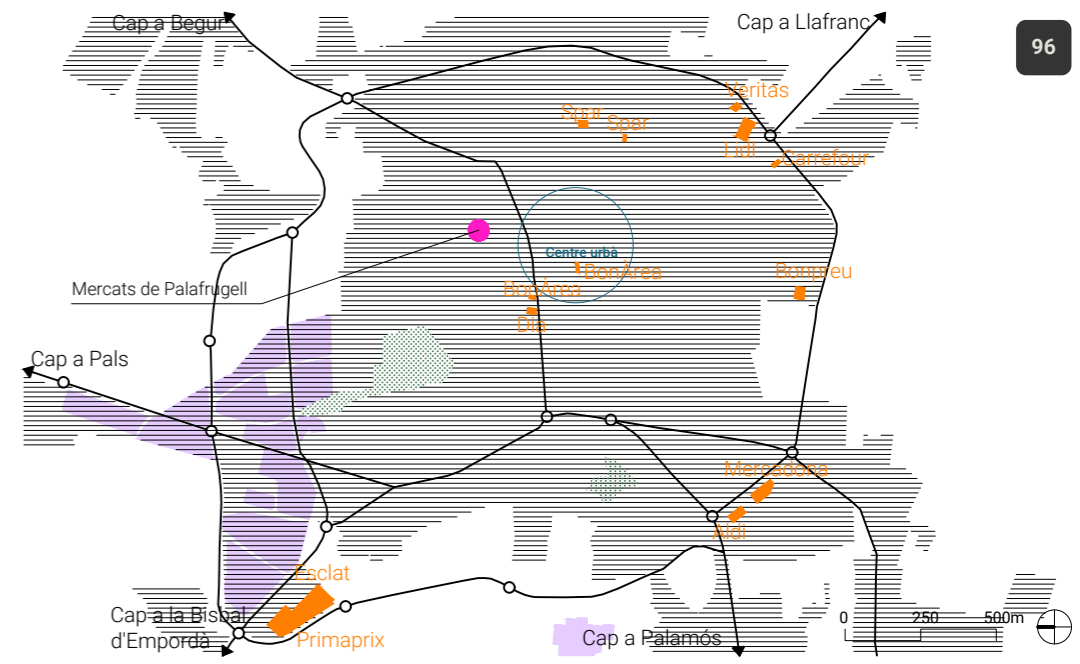
Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005): s.d/133

Tipus de paradistes:

52% Productors;

0% Productors-revenedors;

48% Revenedors

LEGENDA

Mercat - parades

- Comerç quotidià alimentari**
- Carn i embotit
 - Formatge i lactis
 - Fruita i verdura
 - Fruita seca
 - Herbolari
 - Mel i derivats
 - Multiparada alimentari
 - Olives
 - Ous
 - Pa i pastisseria
 - Peix
 - Te i cafè
- Serveis alimentaris**
- Bar xiringuito
 - Menjar preparat
 - Rostisseria
 - Xurreria

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

- Comerç quotidià alimentari**
- Carn i embotit
 - Formatge i lactis
 - Fruita i verdura
 - Fruita seca
 - Mel i derivats
 - Pa i pastisseria
 - Herbolisteria
 - Peix
 - Supermercat i autoservei
 - Tè i cafè
 - Altres productes quotidians
- Comerç quotidià no alimentari**
- Comerç no alimentari
 - Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

- Serveis alimentaris**
- Menjar preparat (Inclou rostisseria)
 - Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)
- Serveis no alimentaris**
- Serveis no alimentaris
 - Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

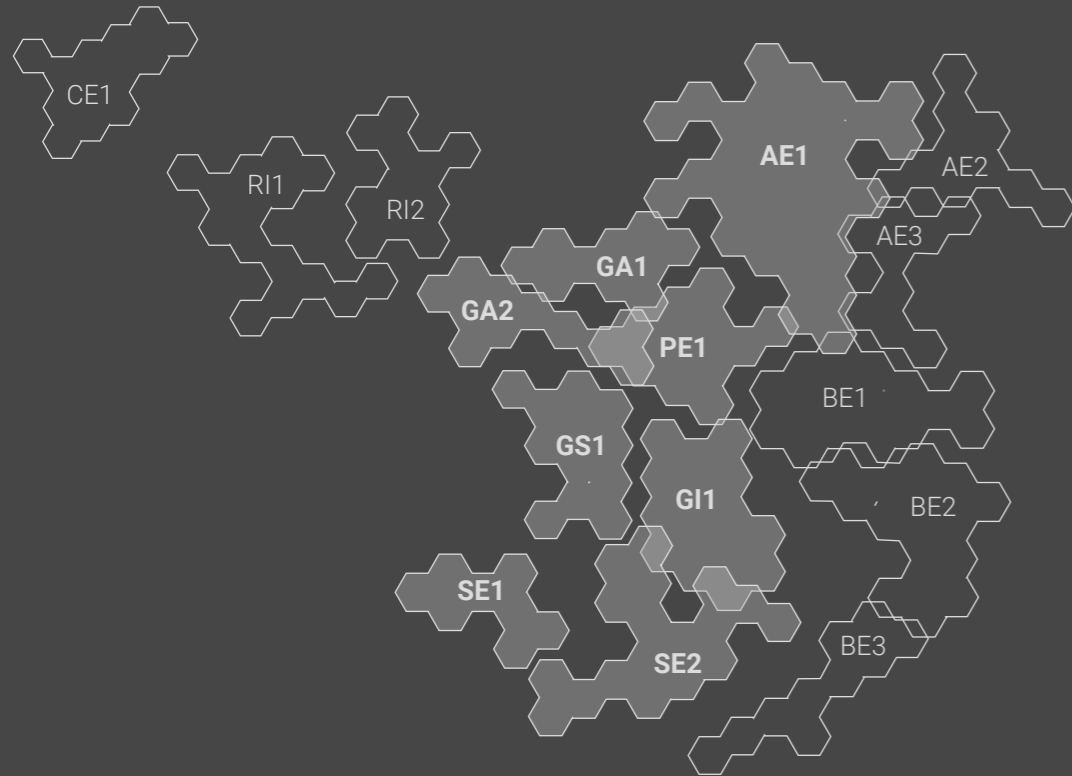

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats dels clústers interior - costa Data: Juliol 2023
Mercats de Palafrugell

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Éric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

ANÀLISI DELS CLÚSTERS D'INTERIOR

El mercat d'Anglès. Font pròpia

AC4

**ANÀLISI DELS CLÚSTERS
PLANA D'OLOT I LES VALLS DE
MIERES I DEL TER-BRUGENT**

PRESENTACIÓ I DADES BÀSIQUES

El context territorial

Els tres clústers de la Garrotxa s'estructuren en relació amb els eixos d'interior, que venen condicionats per l'orografia de la zona i queden definits per les valls: l'eix del Ter-Brugent a la vall d'Hostoles, que s'allarga fins a Anglès (a la comarca de la Selva); la plana d'Olot, la més concorreguda i que aplega les valls properes de Santa Pau i la Vall d'en Bas, i la vall del Llierca, a l'àmbit més oriental.

Olot, la capital de comarca, és el municipi que concentra la gran majoria de població del conjunt dels tres clústers, així com de l'activitat econòmica. El conjunt d'aquest territori conforma un agent tractor turístic pel seu paisatge i el conjunt d'espais naturals singulars. La promoció del producte i la gastronomia locals són estratègies recurrents per a l'impuls d'un turisme sostenible i de proximitat que tenen un impacte positiu sobre els mercats no sedentaris de la comarca.

Cadascun dels tres clústers té la seva idiosincràsia pel que fa a les relacions internes entre municipis, que poden condicionar el rol d'aquests mercats a escala supramunicipal. A excepció del mercat d'Olot, que, amb 91 parades, és el més consolidat, es considera que la resta de mercats de l'àmbit tenen un rol principal d'abastament de la població local, mentre que l'atracció turística és més aviat secundària.

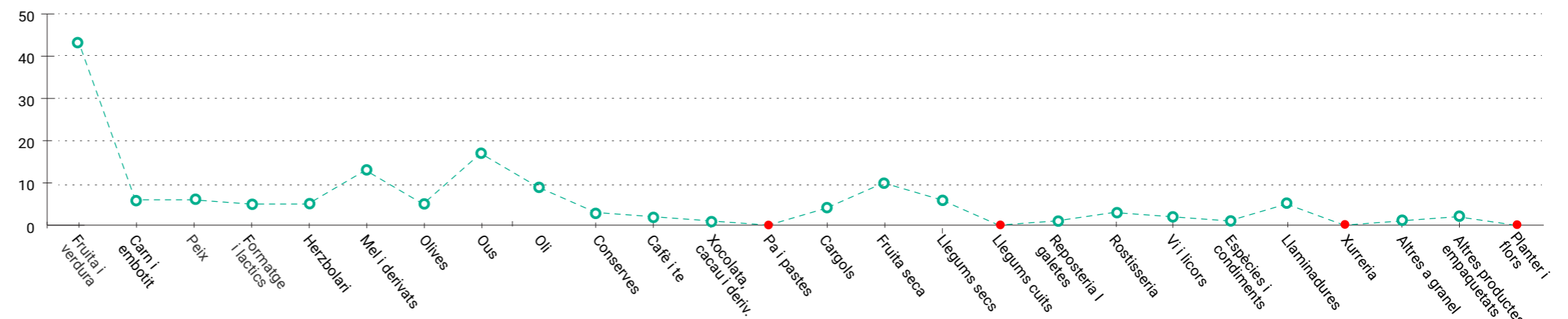
Diversitat de productes en venda

Segons el càlcul de l'índex de diversitat del producte en venda, el mercat amb una diversitat més alta de parades i de productes és el de la capital comarcal, Olot. La resta de mercats tenen un nivell de diversitat baix, són molt petits i alguns només venen productes alimentaris.

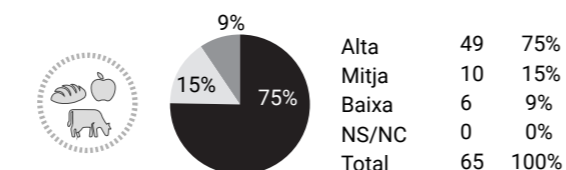
La fruita i la verdura és el producte més venut, amb opcions diferents segons el grau de qualitat o el tipus de producció (ecològica, de proximitat, etc.).

MERCATS	HABITANTS CENS 2021	MERCAT VISITAT TREBALL CAMP	DIA DE MERCAT	NÚM. PARADES ALIMENTARI	NÚM. PARADES NO ALIMENTARI	NÚM. PARADES TOTALS	PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI	ÍNDEX DIVERSITAT PARADES D'ALIMENTARI	ÍNDEX DIVERSITAT PRODUCTES ALIMENTARIS	NCE	PARADISTES D'ALIMENTARI ENTREVISTATS	TOTAL	% SOBRE TOTAL DEL MERCAT
GARROTXA. PLANA D'OLOT - GA1													
MIERES	349	No	Dissabte	3	0	3		1,1	2,8	1	1	33%	
LES PRESES	1875	Si	Diumenge	1	0	1		0,0	0,8	1	1	100%	
OLOT	36299	Si	Dilluns	40	51	91		1,3	3,5	45	45	100% (*)	
SANTA PAU	1585	No	Diumenges	4	0	4		2,0	1,9	2	2	50%	
SANT ESTEVE D'EN BAS	3115	No	Divendres	1	0	1		0,0	0,8	1	1	100%	
GARROTXA. VALL DE LLIERCA - GA2													
BESALÚ	2502	Si	Dimarts	5	4	9		1,4	2,8	3	3	60%	
CASTELLFOLLIT DE LA ROCA	939	No	Divendres	1	0	1		0,0	Sense dades	0	0	0%	
SANT JAUME DE LLIERCA	852	No	Dissabte	1	3	4		0,0	Sense dades	0	0	0%	
SANT JOAN LES FONTS	3050	Si	Dimarts	1	2	3		0,0	2,3	1	1	100%	
TORTELLÀ	816	No	Diumenge	1	0	1		0,0	0,8	1	1	100%	
GARROTXA I SELVA. VALL TER-BRUGENT - GS1													
AMER	2383	Si	Dimecres	3	6	9		0,0	3,6	3	3	100%	
ANGLÈS	5709	Si	Diumenge	7	2	9		1,4	3,4	7	7	100%	
LA CELLERA DE TER	1973	Si	Dijous	4	2	6		0,8	3,1	5	5	100% (*)	
LES PLANES D'HOSTOLES	1711	No	Divendres	3	2	5		0,9	3,0	4	4	100%	
SANT FELIU DE PALLEROLS	1456	No	Dissabte	7	2	9		1,5	3,3	4	4	57%	

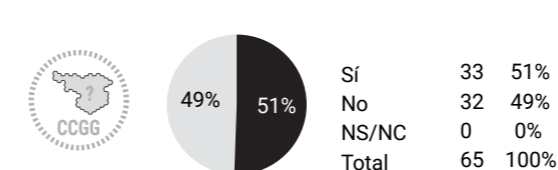
GRÀFIC. QUANTITAT DE PARADES ENTREVISTADES QUE VENEN ELS PRODUCTES ALIMENTARIS INDICATS. TOTAL PEL CONJUNT DE CLÚSTERS

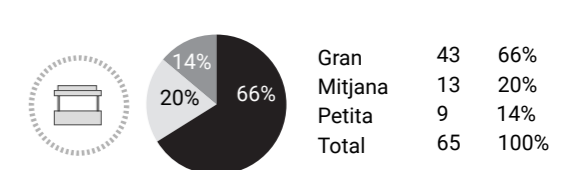
DIVERSITAT DE PRODUCTE OBSERVADA

PARADES AMB EL 50% O MÉS DE PRODUCTE DE PROXIMITAT

MIDA DE LA PARADA

LLEGENDA

PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

- Alimentari
- No alimentari

NCE (Nivell de Complementarietat amb l'Entorn)

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

ÍNDEX DIVERSITAT DE PARADES / PRODUCTES VENUTS

- > 4 Diversitat molt alta
- 3,9 - 2,5 Diversitat alta
- 2,4 - 2 Diversitat mitja
- 1,9 - 0,6 Diversitat baixa
- < 0,5 Diversitat molt baixa o nul·la

PARADISTES ENTREVISTATS

(*) Quan el nombre d'entrevistes és superior al nombre de paradistes es deu a que alguns d'aquests paradistes s'han entrevistat a altres mercats.

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent
Presentació i dades bàsiques

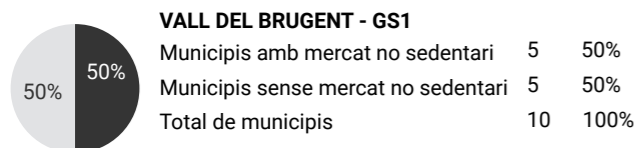
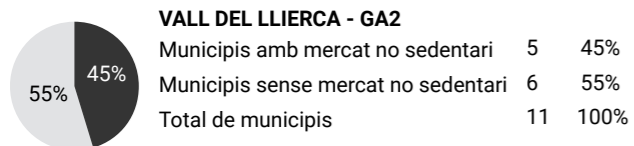
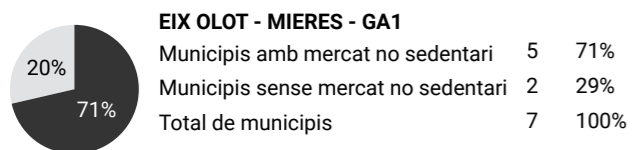
Data: Juliol 2023

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Éric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC4.2

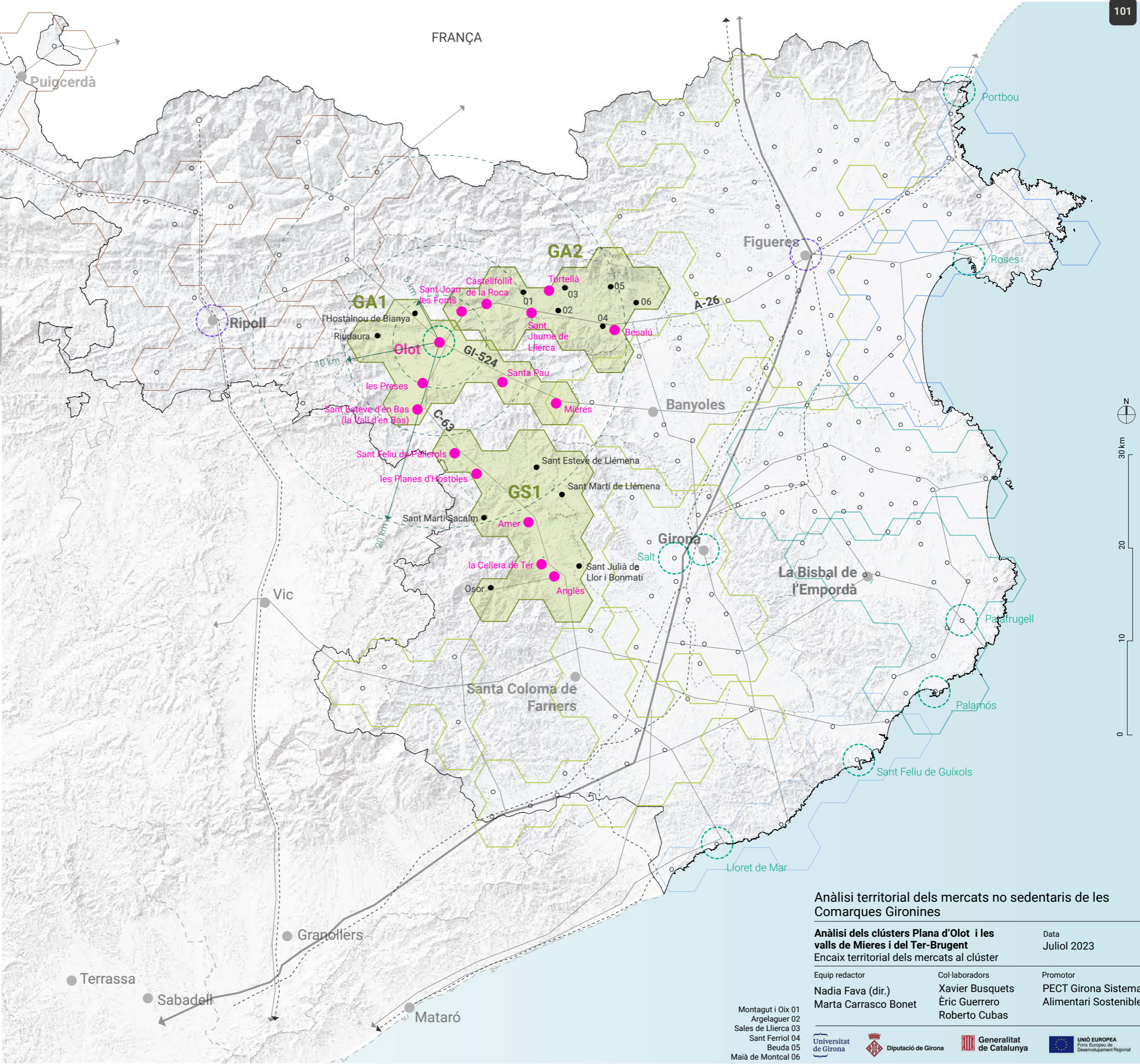
ENCAIX TERRITORIAL DELS MERCATS AL CLÚSTER

Dels 28 municipis que formen part d'aquests tres clústers, el 54 %, és a dir 15, tenen mercat. D'aquests, se n'han analitzat el 47 %. Tant a la vall del Brugent (GS1) com a la vall del Llierca (GA2) hi ha petits municipis i micromunicipis que, per la seva reduïda demografia, no tenen mercat. En el clúster GA1, el mercat d'Olot, que és el mercat de la capital de comarca i la seva història es remunta al 1702, capitalitza bona part de l'activitat comercial.

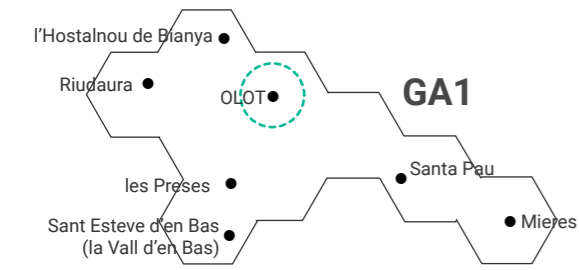
LLEGENDA

- CLÚSTERS**
- De muntanya
 - De costa
 - D'interior - costa
 - D'interior
- MERCATS I MUNICIPIS**
- Municipi amb mercat no sedentari
 - Mercat fix de titularitat pública
 - Mercat fix de titularitat privada
 - Comerç ambulant
 - Mercat no sedentari esporàdic
 - Municipi sense mercat no sedentari

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent		Data
Encaix territorial dels mercats al clúster		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC4.3

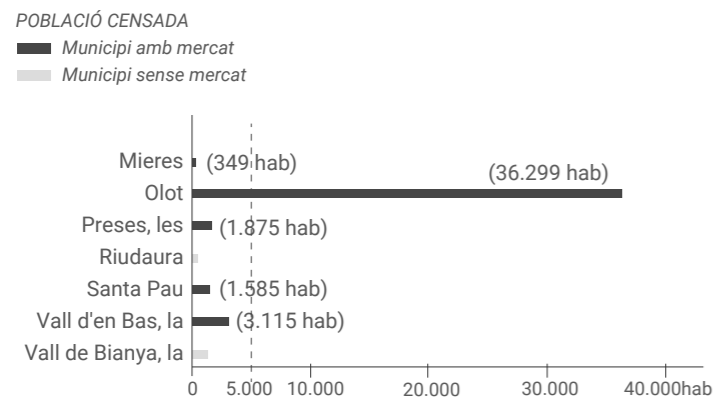
CLÚSTER GA1. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

Olot, amb 36.716 habitants, concentra la major part de la població del conjunt dels tres clústers analitzats.

De la resta de municipis de la comarca on hi ha mercat, trobem la Vall d'en Bas (3.143 habitants), amb Sant Esteve d'en Bas com a nucli principal, Santa Pau (1.605 habitants) i les Preses (amb 1.875 habitants).

La resta de municipis tenen menys de mil habitants i, a excepció de Mieres, no tenen mercat no sedentari.

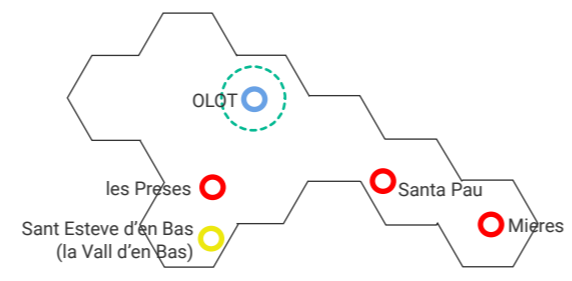
POBLACIÓ DELS MUNICIPIS DEL CLÚSTER GA1

LLEGENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt
● Dimarts	● Centre	● Mig
● Dimecres	● Eixample	● Baix
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	

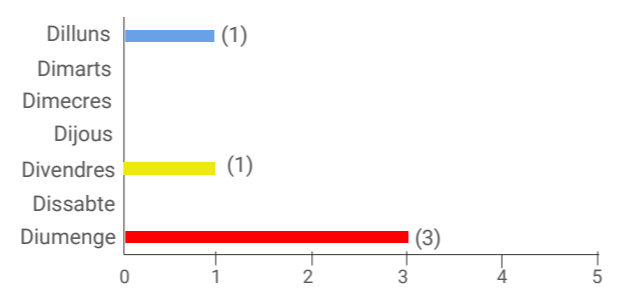
MERCATS DEL CLÚSTER GA1: DIA DE LA SETMANA

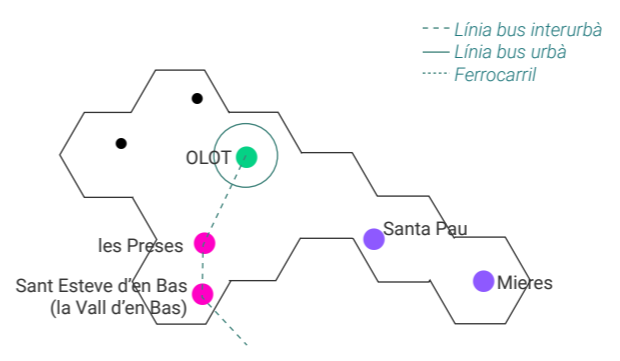
Hi ha poca diversitat. Olot i la Vall d'en Bas són els dos únics municipis que fan el mercat en dia laborable, dilluns i divendres, respectivament. La resta de mercats, molt més petits, se celebren en cap de setmana aprofitant l'atracció turística de la Garrotxa i el seu entorn natural.

Pel seu nivell de consolidació i envergadura, el mercat d'Olot capitalitza l'activitat comercial, però no representa un obstacle per als petits mercats dels diumenges, que sobretot atrauen turistes.

NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

MERCATS DEL CLÚSTER GA1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

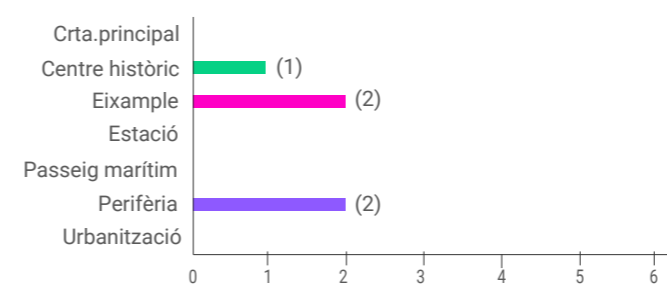

S'observen tres tipus d'ubicacions diferents. A Olot, el mercat és al centre, on també hi ha el mercat municipal cobert. Santa Pau i Mieres situen el mercat a la perifèria, prop de la carretera, per facilitar l'accés. D'aquesta manera aconseguen una major visibilitat per a les persones que visiten la comarca.

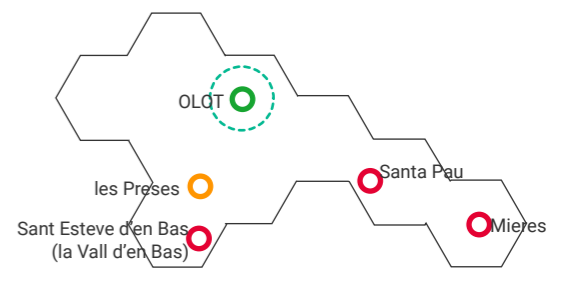
Les Preses i la Vall d'en Bas, en canvi, ubiquen el mercat a la zona d'eixample. El cas del mercat de les Preses és significatiu, perquè es va fer un canvi d'ubicació més a prop de l'antiga estació del carrilet Olot-Girona per aconseguir més visibilitat des de la carretera i, consegüentment, poder atraure els visitants i turistes.

Olot disposa d'un bus urbà que facilita l'accés a la zona del mercat. Entre municipis, hi ha una línia que connecta la Vall d'en Bas amb les Preses i Olot i que pot facilitar l'accés als mercats amb transport públic.

NOMBRE MERCATS SEGONS UBICACIÓ

MERCATS DEL CLÚSTER GA1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

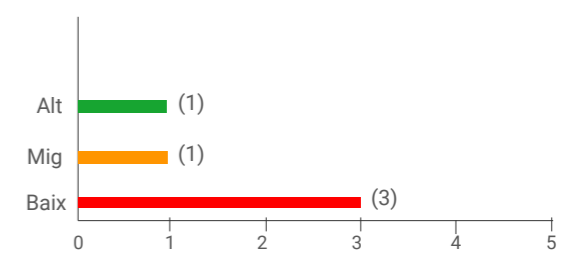

L'únic municipi que té un alt nivell de complementarietat amb el comerç de proximitat és Olot. Es deu tant a la ubicació com al paper de centre d'activitat comercial que té com a capital de comarca. També disposa d'un mercat municipal cobert proper al mercat no sedentari que incrementa encara més aquest nivell de complementarietat.

Les Preses, tot i el canvi de localització del mercat, en ser un municipi petit, té un nivell de complementarietat mitjà. A més, el mercat es fa diumenge, quan en zones turístiques els comerços estan oberts. També, la situació del mercat, propera a equipaments esportius i a la via verda del carrilet Olot-Sant Feliu de Guíxols fa que es reforci la complementarietat a un sistema de mobilitat territorial suau.

Per la seva banda, els mercats de Santa Pau, les Preses i Sant Esteve d'en Bas es fan en indrets amb escàs comerç de proximitat, fet que compromet la complementarietat entre el mercat i l'entorn.

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

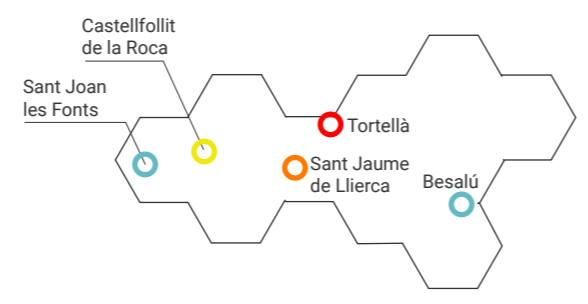
Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent
 Clúster GA1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat

Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

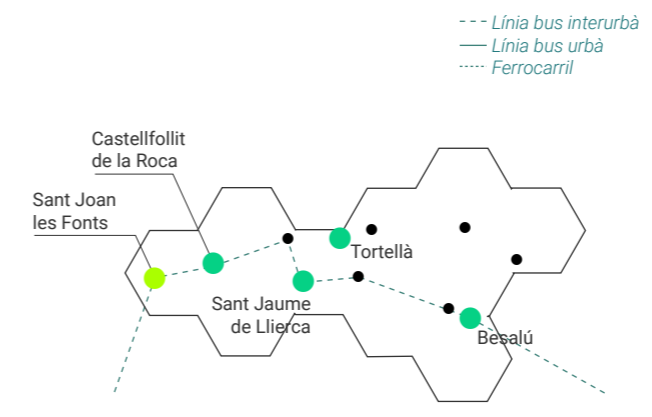
MERCATS DEL CLÚSTER GA2: DIA DE LA SETMANA

Els cinc mercats cobreixen més de la meitat dels dies de la setmana, tot i haver-hi una major opció pel cap de setmana, ja que Castellfollit de la Roca, Sant Jaume de Llierca i Tortellà fan el mercat divendres, dissabte i diumenge, respectivament.

Els dos mercats en dia laborable es fan a Sant Joan les Fonts i Besalú els dimarts.

MERCATS DEL CLÚSTER GA2: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

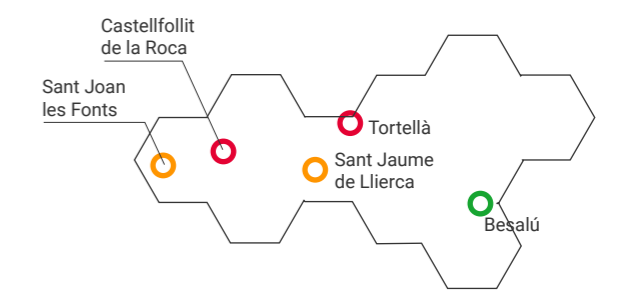
El 80 % dels mercats s'ubiquen al centre històric del municipi.

El mercat de Sant Joan les Fonts se situa a la zona de l'eixample, a tocar de la carretera principal que travessa el municipi.

Pel que fa a l'accessibilitat amb transport públic, hi ha línies d'autobús interurbà que comuniquen els diferents municipis i poden facilitar els desplaçaments dels veïns per anar a qualsevol dels mercats.

Tot i això, tant Sant Joan les Fonts com Castellfollit de la Roca són municipis propers a Olot i aquest aspecte condiciona l'envergadura dels mercats, ja que la capital concentra la major part de l'activitat respecte a aquest tipus de comerç.

MERCATS DEL CLÚSTER GA2: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

Besalú és l'únic municipi que es considera que el mercat té un paper complementari amb el seu entorn urbà, ja que s'ubica en una zona cèntrica on hi ha altres comerços de proximitat i serveis d'alimentació.

Tortellà i Castellfollit de la Roca són municipis petits, amb poc comerç de proximitat. El mateix passa amb Sant Joan les Fonts i Sant Jaume de Llierca, tot i que en aquests casos hi ha més comerços al voltant del mercat.

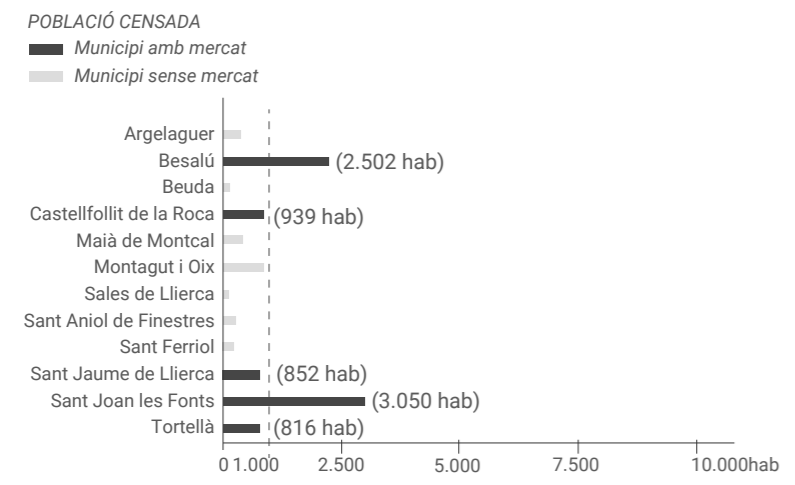
AC4.4

CLÚSTER GA2. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

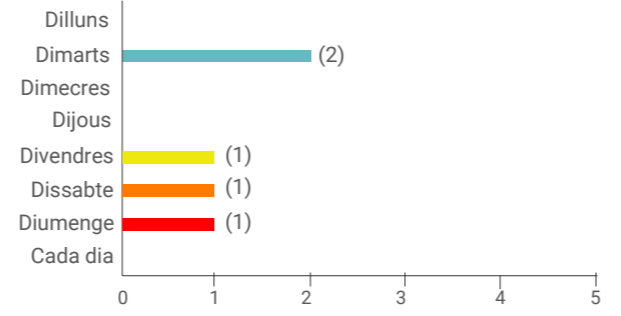
Besalú i Sant Joan les Fonts són els municipis més grans del clúster, amb 2.480 i 3.054 habitants, respectivament, i tenen els mercats amb major nombre de parades.

La resta dels municipis d'aquest clúster tenen menys de mil habitants. Però Castellfollit de la Roca, Sant Jaume de Llierca i Tortellà també disposen de mercat, tot i la seva reduïda dimensió. Els dos primers estan ben situats, al llarg de la C-66, i Tortellà aplega l'escassa demografia de l'Alta Garrotxa.

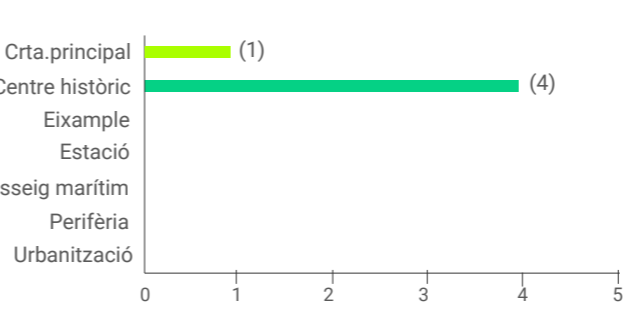
POBLACIÓ DELS MUNICIPIS DEL CLÚSTER GA2

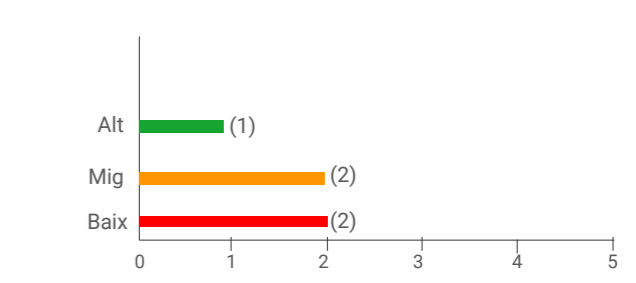
NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

NOMBRE MERCATS SEGONS UBICACIÓ

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

LLEGENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt
● Dimarts	● Centre	● Mig
● Dimecres	● Eixample	● Baix
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	
	● Cada dia	
	● Dissabte	
	● Diumenge	

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent
Clúster GA2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat

Data: Juliol 2023

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

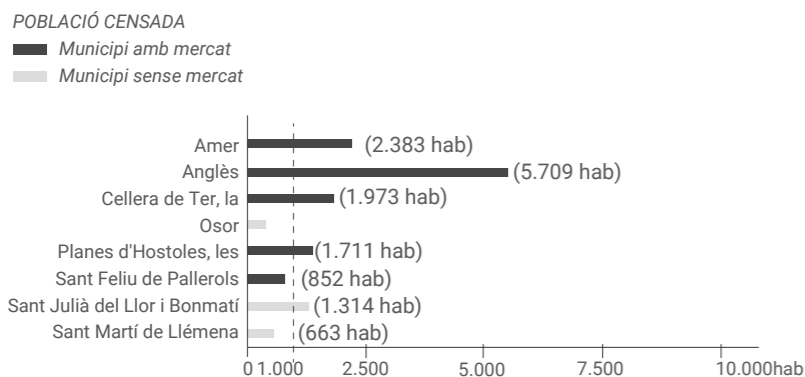
AC4.5

CLÚSTER GS1. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

L'eix del Ter-Brugent concentra municipis que, a excepció d'Anglès, no superen els cinc mil habitants. Anglès és el municipi de més entitat poblacional, amb 5.709 habitants, mentre que Amer, la Cellera de Ter i les Planes d'Hostoles tenen entorn de 2.000 habitants. La resta de municipis enregistren menys de mil habitants.

La majoria de municipis que disposen de mercat no sedentari, doncs, són els que tenen més població, excepte Sant Julià de Llor i Bonmatí, on el mercat es va deixar de fer arran de la pandèmia de covid-19. L'excepció és Sant Feliu de Pallerols, que, tot i ser un nucli demogràficament reduït, disposa de mercat no sedentari.

POBLACIÓ DELS MUNICIPIS DEL CLÚSTER GS1

LLEGENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt
● Dimarts	● Centre	● Mig
● Dimecres	● Eixample	● Baix
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	
	● Cada dia	

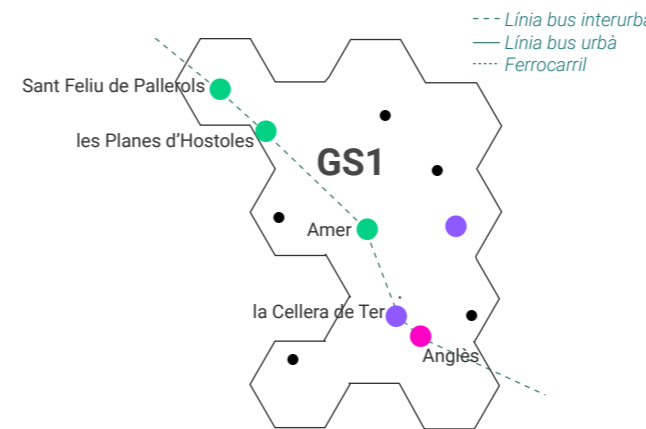
MERCATS DEL CLÚSTER GS1: DIA DE LA SETMANA

L'eix del Ter-Brugent és un dels que s'identifica com a divers respecte als dies de mercat. Tenint en compte que fins abans de l'emergència sanitària de la covid-19 encara existia el mercat de Sant Julià de Llor i Bonmatí, que es feia dimarts, els altres municipis cobrien gairebé la totalitat de dies de la setmana.

Aquest aspecte afavoreix la complementarietat entre mercats i la diversificació de possibles consumidors, facilitant l'abastament a cada municipi.

MERCATS DEL CLÚSTER GS1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

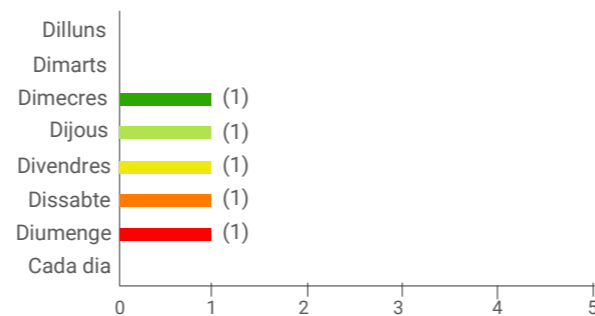

Tres municipis ubiquen el mercat en una plaça del nucli històric: Sant Feliu de Pallerols, les Planes d'Hostoles i Amer.

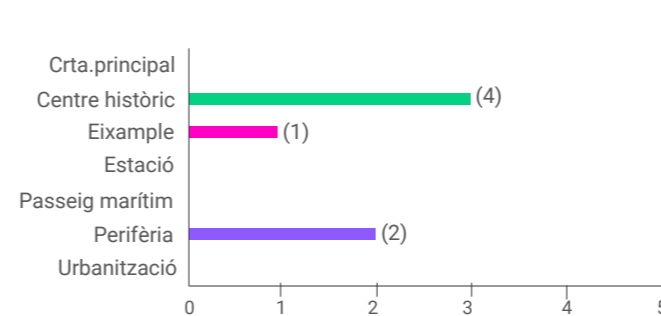
La Cellera de Ter celebra el mercat en una esplanada amb una coberta multiús adjacent a la via verda del carrilet Olot-Sant Feliu de Guíxols, a la perifèria del municipi. Tot i això, com que és un municipi petit, el centre històric també és proper a aquesta ubicació.

Anglès, en canvi, situa el mercat en un aparcament a la zona de l'eixample. Durant les obres per condicionar aquest espai es va traslladar el mercat a prop d'un supermercat. Posteriorment, i per decisió popular, es va tornar a ubicar el mercat en aquesta zona més cèntrica, tot i que a vegades presenta alguns problemes d'accessibilitat, en ser una zona sense asfaltar.

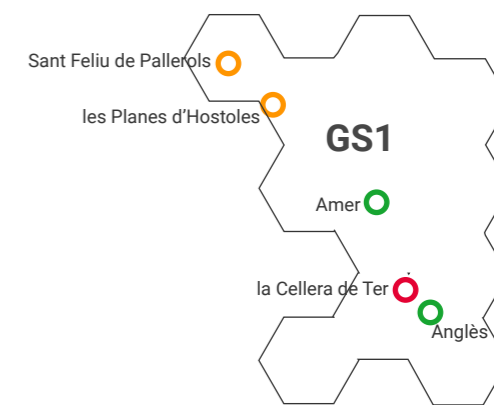
NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

NOMBRE MERCATS SEGONS UBICACIÓ

MERCATS DEL CLÚSTER GS1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

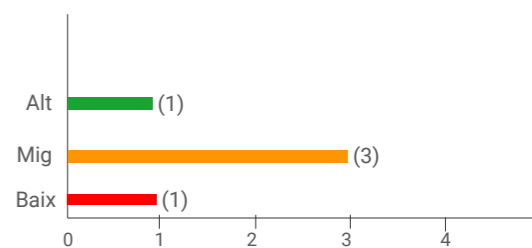

El mercat amb més complementarietat en relació amb el comerç de proximitat és el d'Amer. Està ubicat a la plaça central del poble, al nucli històric, on es concentra la major part del comerç de proximitat. A Anglès, tot i que el mercat no és exactament a la zona comercial del municipi, sí que està a prop de comerços quotidians i d'alguns equipaments.

S'ha considerat que Sant Feliu de Pallerols i les Planes d'Hostoles tenen un nivell mitjà de complementarietat, atès que en aquests municipis hi ha poc comerç de proximitat.

L'únic cas amb un nivell baix és la Cellera de Ter, i això es deu a la ubicació del mercat, allunyada del comerç de proximitat.

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

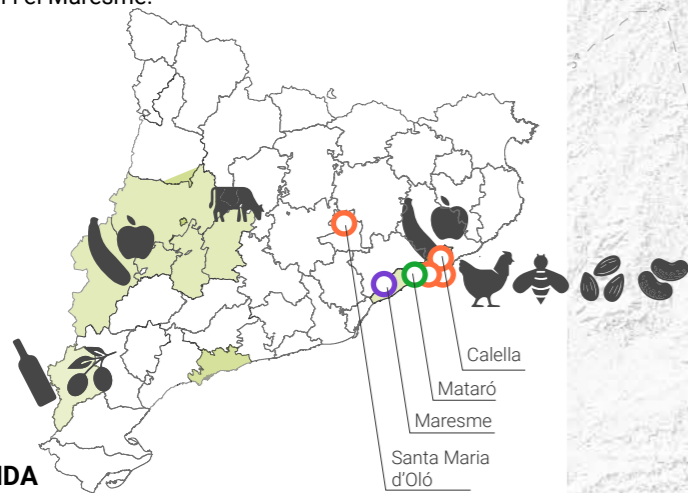
Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent		Data
Clúster GS1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC4.6

PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES I DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT

En els mercats analitzats, el producte de proximitat prové principalment de la província de Girona, de manera bastant repartida. Tot i que a la Garrotxa el sector ramader és important, no s'identifica la venda en els mercats analitzats. El mateix passa en el cas dels lactis. S'identifiquen diversos productors locals als clústers definits, encara que n'hi ha que provenen d'altres municipis d'arreu la província de Girona. Els revenedors, en canvi, provenen principalment de Girona, Salt, Llagostera, Ripoll i el Maresme.

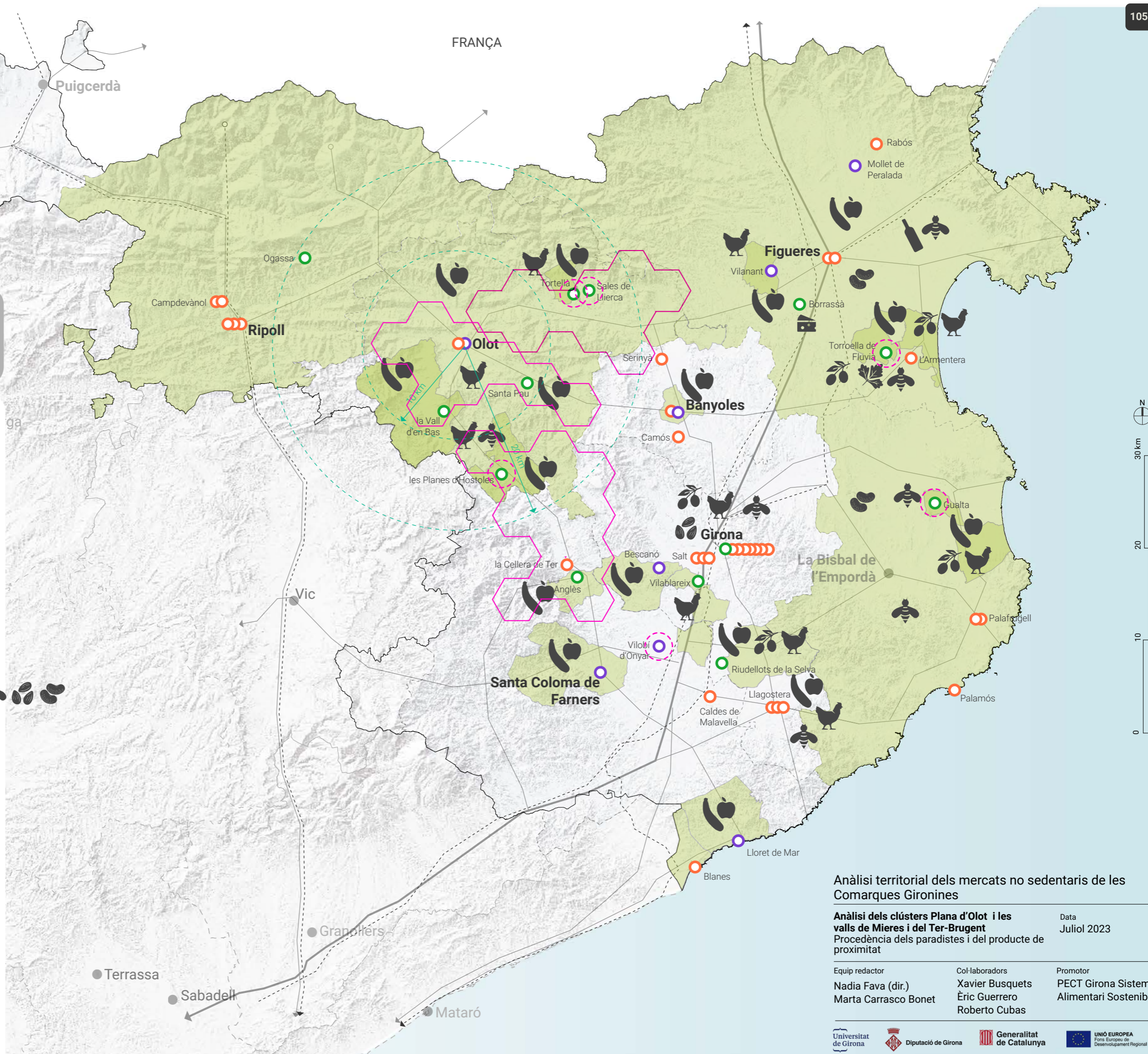
LLEGENDA

PARADISTES

- Municipi de procedència dels paradistes segons tipus:
- Productor
- Productor revenedor
- Revenedor

PRODUCTES

- Àrea d'origen del producte local
- Producte ecològic o Producció Integrada
- 🐖 Carn i embotits
- 🐓 Ous
- 🍷 Vi i licors
- 🍷 Oli
- 🌱 Llegums
- 🍄 Bolets
- 🍞 Pa i pastes
- 🍯 Mel i derivats
- 🍷 Formatge i lactis
- 🥬 Verdura
- 🍏 Fruita
- 🌿 Herbes
- 🌰 Fruita seca

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent
 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat

Data
 Juliol 2023

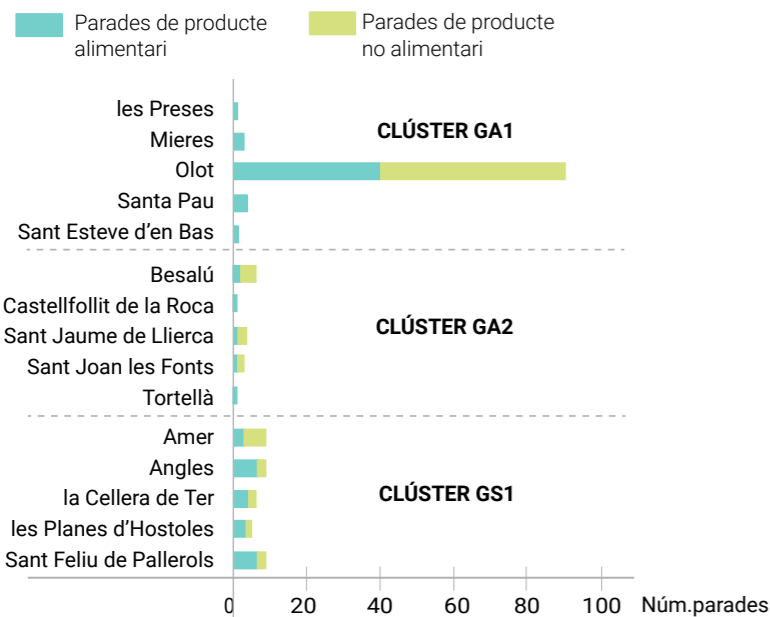
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

AC4.7

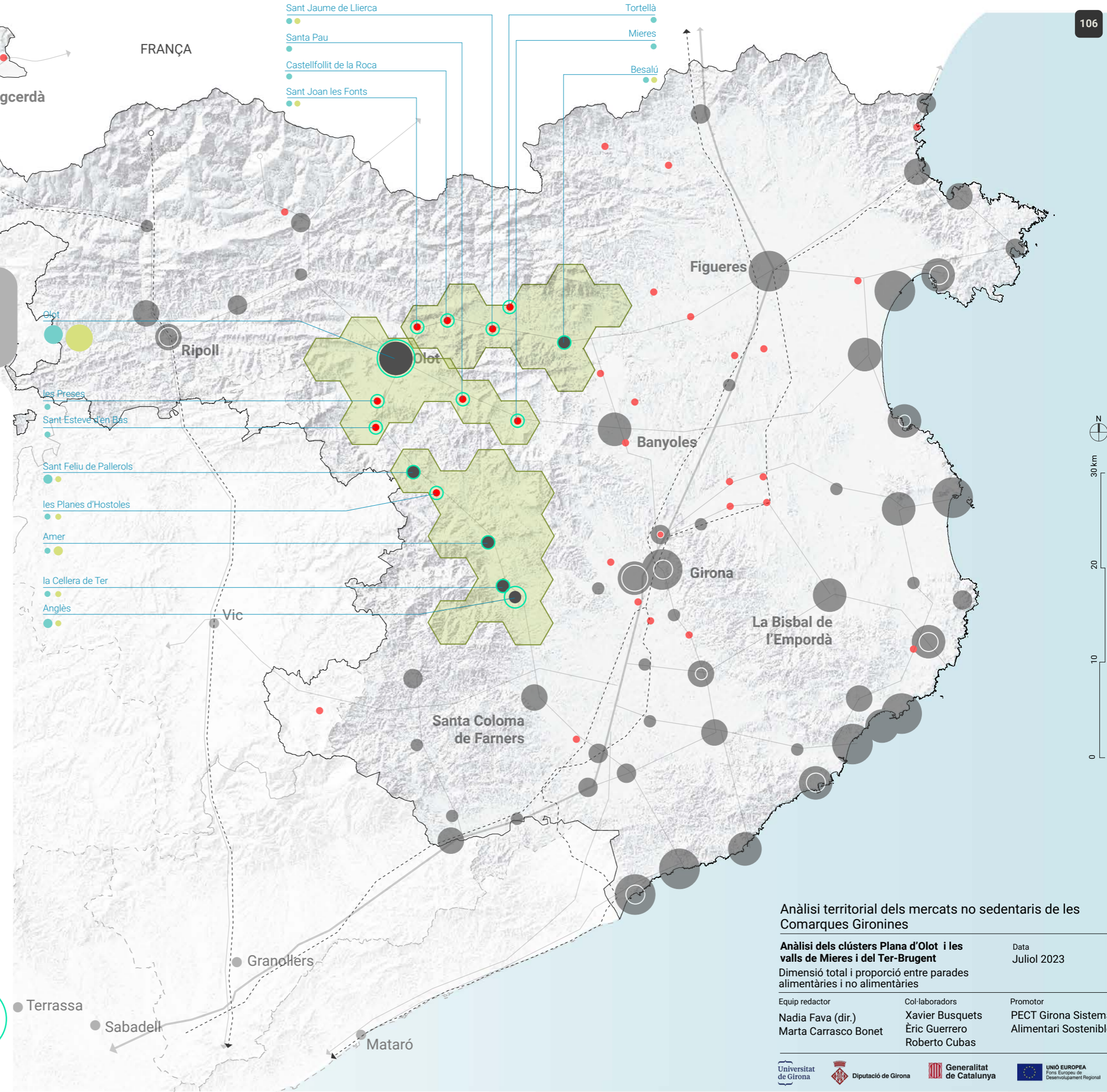
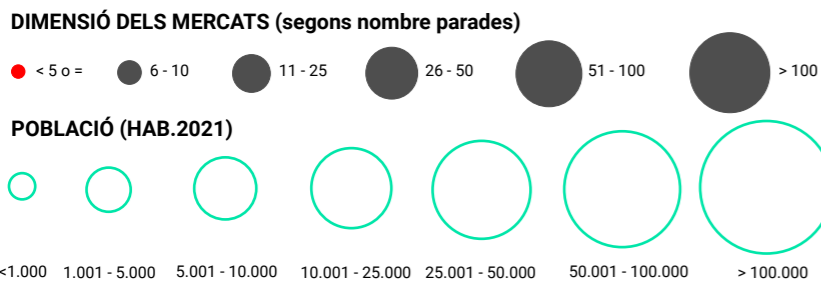
DIMENSIÓ TOTAL I PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

En el conjunt dels clústers, el mercat de la capital d'Olot és el més gran i consolidat, amb 91 parades registrades el dia de la visita de camp. Als tres clústers de la Garrotxa hi ha 9 mercats que tenen menys de 5 parades, i 5 que en tenen menys de 10. A més, s'observa que al clúster GA1 els petits mercats són només de productes alimentaris. D'aquests, els de Santa Pau i Mieres, de més recent creació per l'impuls públic dels productors de proximitat, són els que tenen més dimensió respecte a d'altres més antics, com ara els de les Preses o Sant Esteve d'en Bas.

MERCATS SEGONS EL NOMBRE TOTAL DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

LLEGENDA

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent Data Juliol 2023

Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

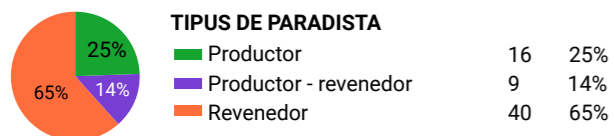
AC4.8

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES

La cobertura territorial dels mercats dels tres clústers de la Garrotxa és extensa i arriba fins al Berguedà, el Vallès Oriental i el Maresme, i cobreix pràcticament la geografia de la província de Girona.

S'observa la condició de node que representa el mercat d'Olot respecte al territori, i les fortes relacions recurrents que s'estableixen entre els mercats de les capitals de comarca.

Si observem els tipus de paradistes entrevistats, es pot veure que el 21 % són productors, el 14 % són productors-revenedors i el 65 % són revenedors.

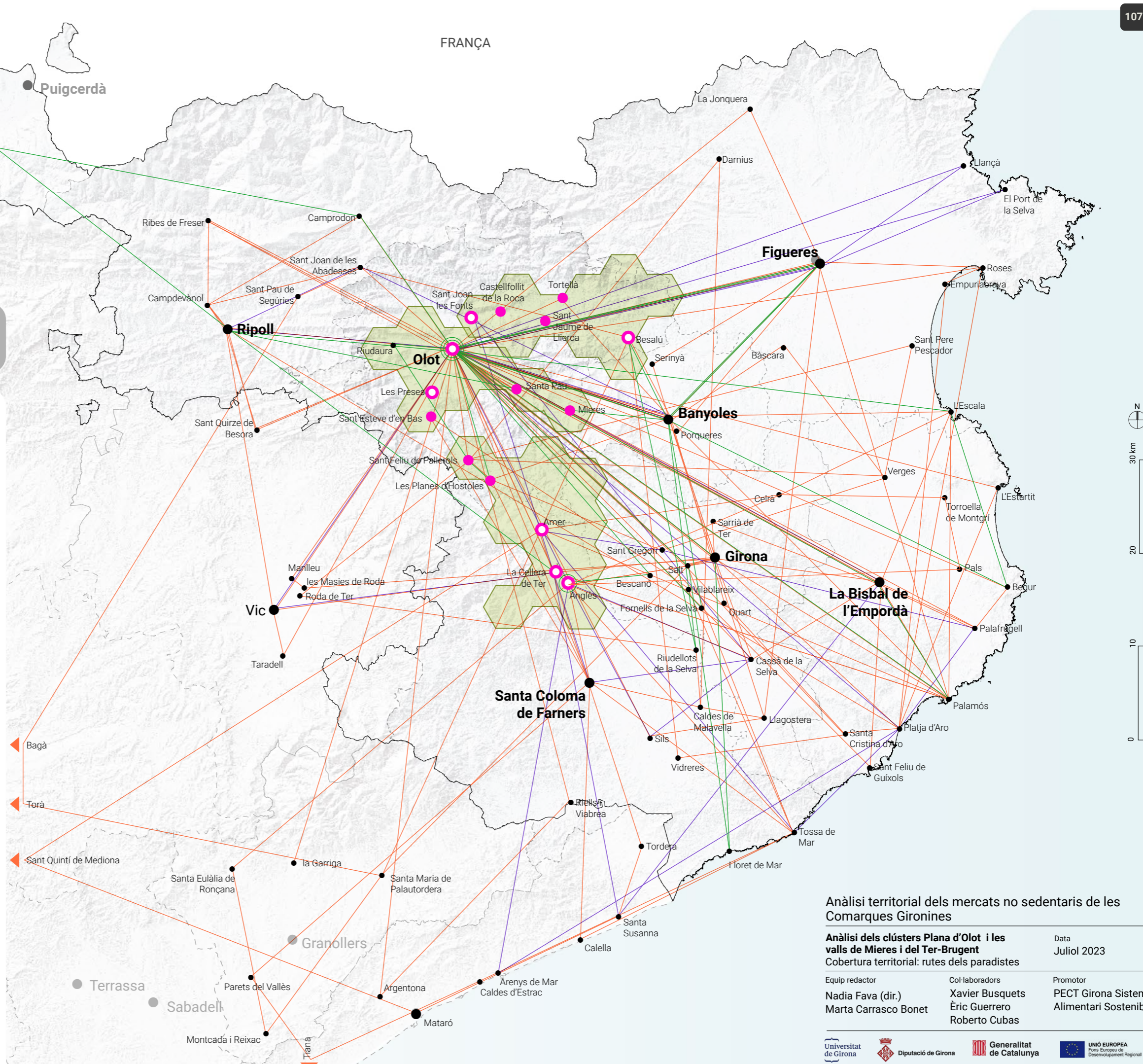
LLEGGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor
- Revenedor

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Pla d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent
Cobertura territorial: rutes dels paradistes

Data
Juliol 2023

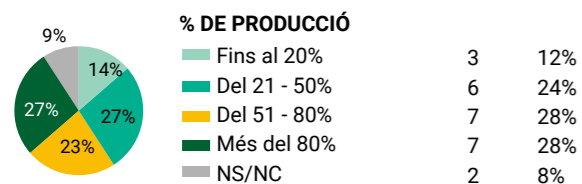
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	--	--

AC4.9

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PRODUCTORS

Els productors d'aquests tres clústers tenen una cobertura territorial força àmplia, respecte a altres clústers analitzats. S'observa que, tot i que hi ha alguns productors que concentren la seva activitat de venda ambulants al mercat d'Olot, la majoria fan altres mercats més lluny de les àrees dels tres clústers de la comarca. Pel que fa als productors, s'identifica, doncs, una tendència clara a comercialitzar els seus productes en mercats de l'entorn de Girona i de la costa. També s'observa la triangulació relacional entre Olot-Banyoles-Figueres, i les relacions entre Olot-la Bisbal d'Empordà i Olot-Ripoll.

Dels paradistes productors entrevistats, la meitat produeixen més del 50 % del que venen, mentre que el 41 % estan per sota del 50 %.

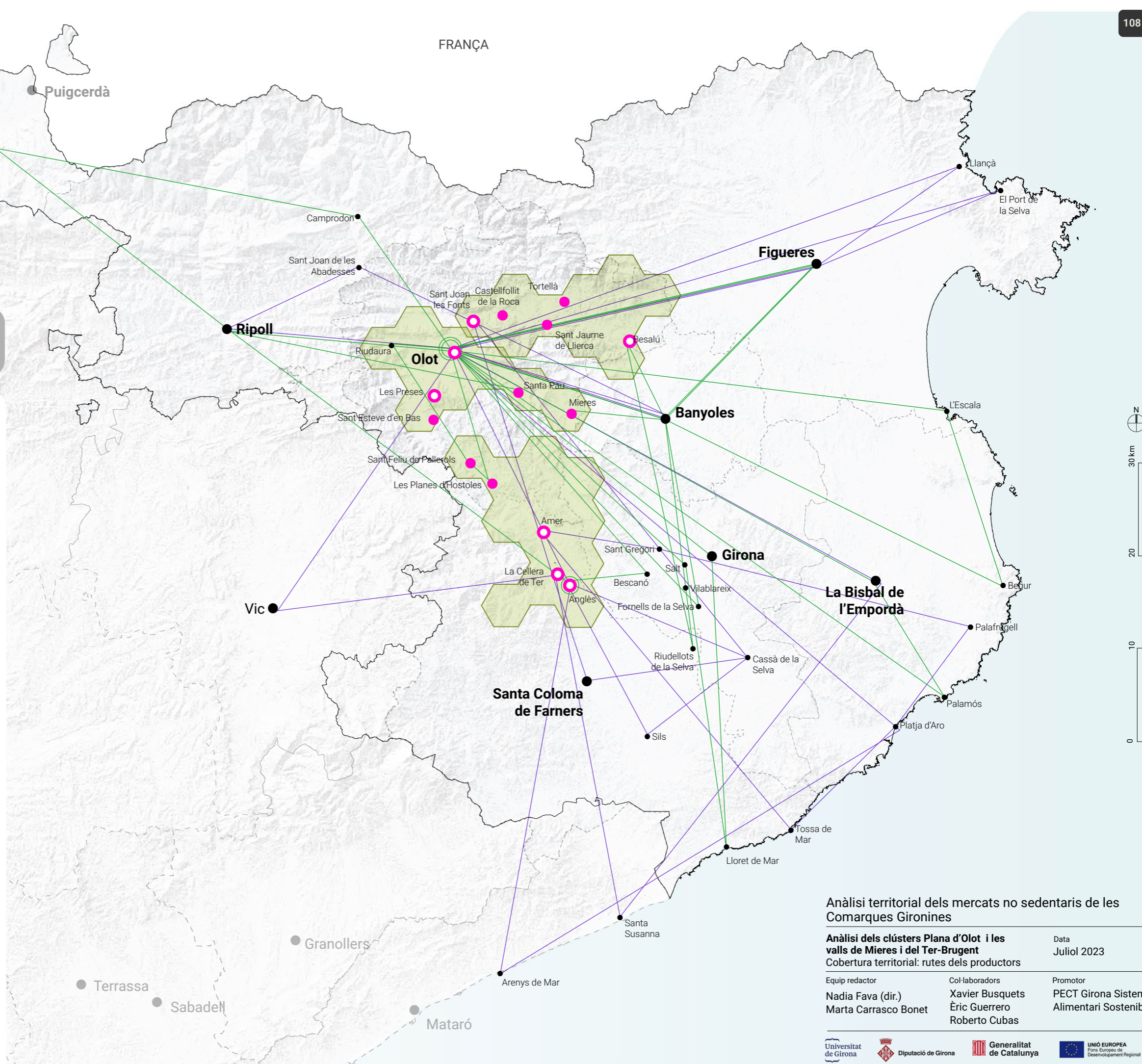
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent
 Cobertura territorial: rutes dels productors

Data
 Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

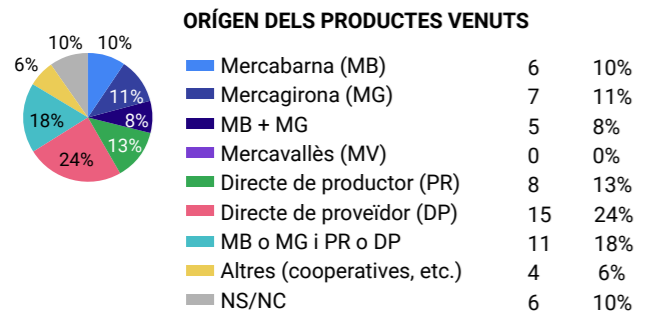
AC4.10

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS REVENEDORS

A la Garrotxa també hi ha una correspondència general amb el fet que la cobertura territorial que fan els revenedors és més gran que la dels productors. S'observa una major quantitat de línies, la qual cosa indica que els revenedors són més i fan més mercats a la setmana.

Els paradistes revenedors tendeixen a cobrir mercats de la costa, mercats de capital de comarca i, principalment, anar a Osona, el Ripollès i el Gironès. El lloc de residència i els mercats que freqüenten estan en correspondència. Molts revenedors dels tres clústers tenen la residència al Ripollès o al Gironès.

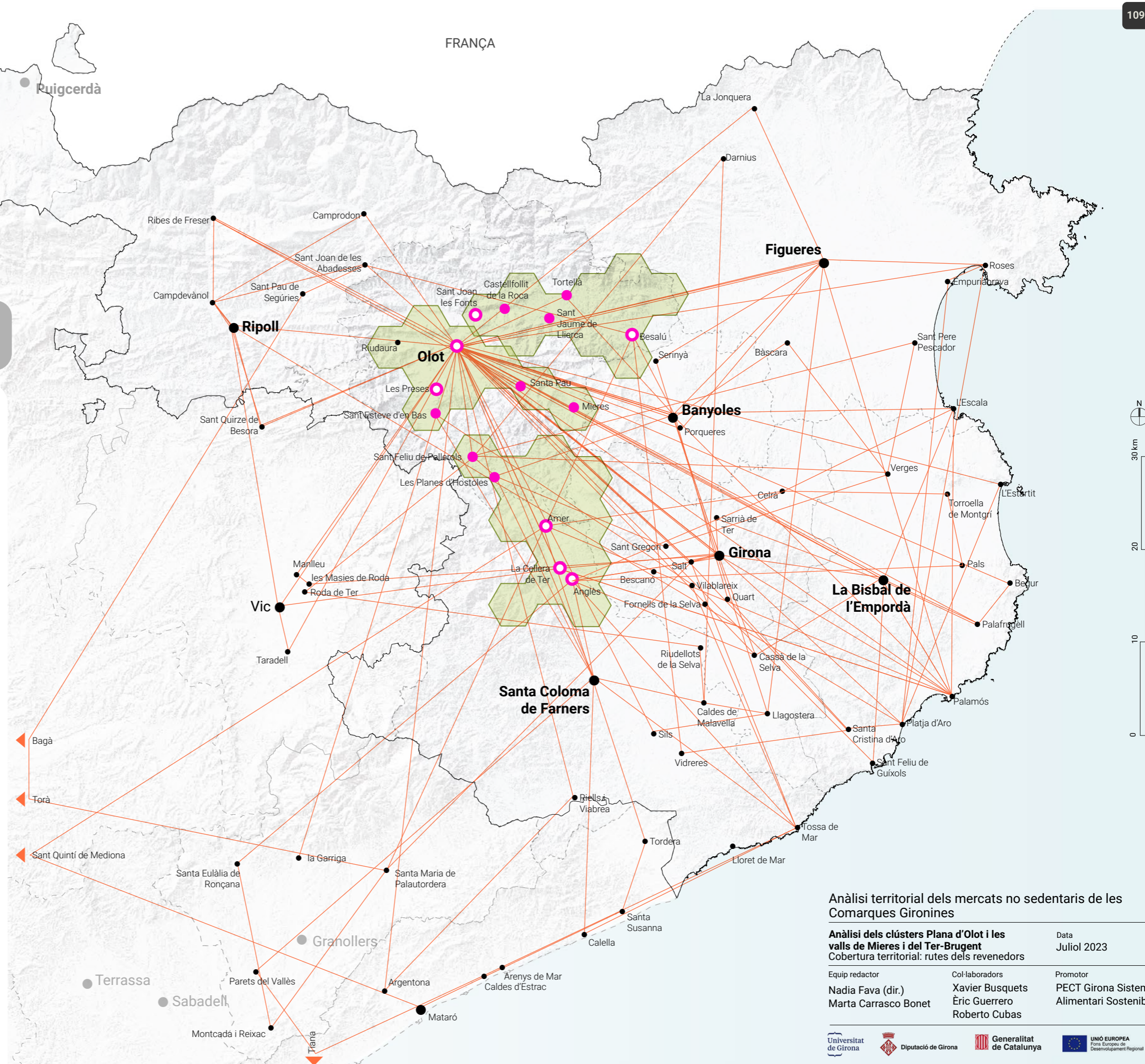
Un 30 % dels paradistes venen productes provinents de magatzems a l'engròs; un 25 % compren directament a proveïdors i només un 18 % s'abasteixen directament de productors, de cooperatives o altres intermediaris.

LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

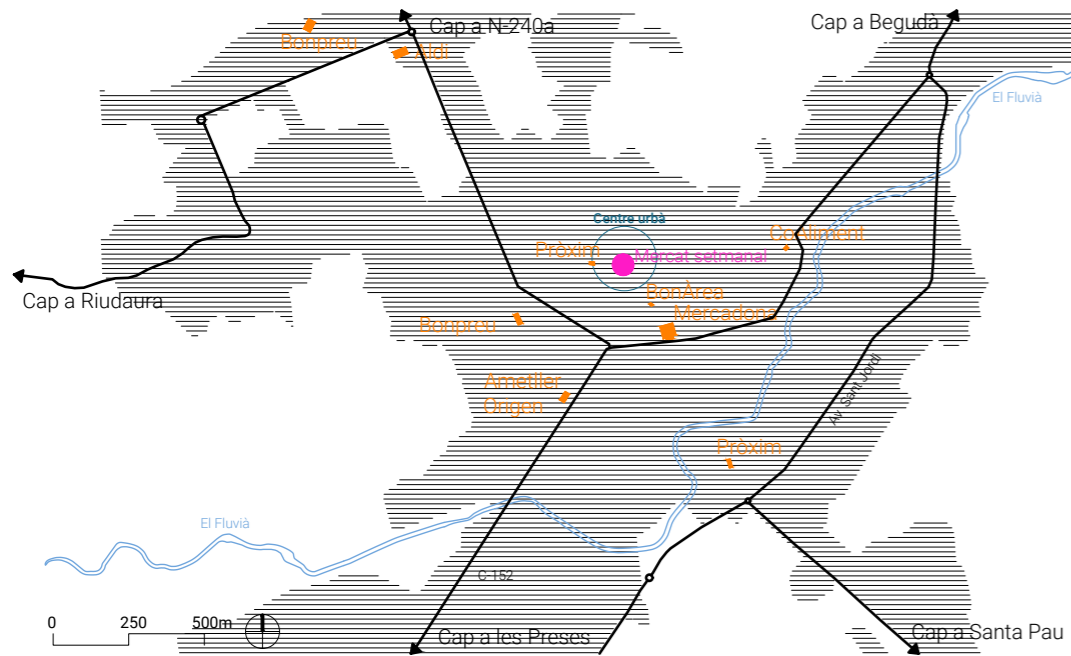

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers Plana d'Olot i les valls de Mieres i del Ter-Brugent
 Cobertura territorial: rutes dels revenedors

Data
 Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	--	--

AU4.1

MERCAT D'OLOT

El mercat d'Olot dels dilluns és un dels més representatius i consolidats de les comarques d'interior. Se situa al passeig Escultor Miquel Blay i al passeig Bisbe Guillamet, més coneguts com el Firal i el Firalet, respectivament. Té una quantitat important de parades de productes alimentaris. Concretament, el dia de la visita de camp se'n van comptabilitzar 40, i 51 de productes no alimentaris.

Tot i el nombre important d'expositors de fruita i verdura, s'hi pot trobar molta diversitat de parades i de productes. Així, s'observen 5 parades de producte múltiple, amb diferents combinacions: peix en salaó, embotits, formatges, fruita seca, espècies, laminadures, etc., i a més, 1 parada de cafè i te, 1 de mel i derivats, 2 específiques de carn i embotits i 1 rostitseria. De les 32 parades de fruita i verdura, es diferencien les dels revenedors, que són parades extenses, i principalment se situen a l'extrem nord del Firal, i els productors locals, alguns de producció ecològica, que es barregen amb la resta de parades del tram mitjà d'aquest mercat.

La ubicació de comerços de proximitat al nucli antic permet una elevada complementarietat amb el comerç de proximitat i amb els equipaments com el mercat municipal cobert. Tant comerços alimentaris com no alimentaris, així com diversos serveis de restauració estan concentrats a la zona del Firal. Els aparcaments propers i la ubicació cèntrica garanteixen una bona accessibilitat. A més, a prop del mercat municipal cobert hi ha la parada de bus urbà, que connecta amb totes les línies.

LLEENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
Inclou rostitseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

DADES GENERALS

Data visita de camp: 26/04/2022

N. parades alimentari: 40

N. parades no alimentari: 51

Total de parades: 91

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 110

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 164

Dia de mercat: dilluns

Paradistes entrevistats: 45

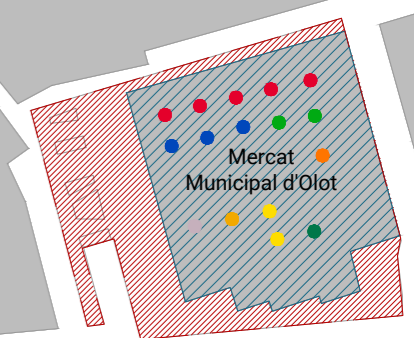
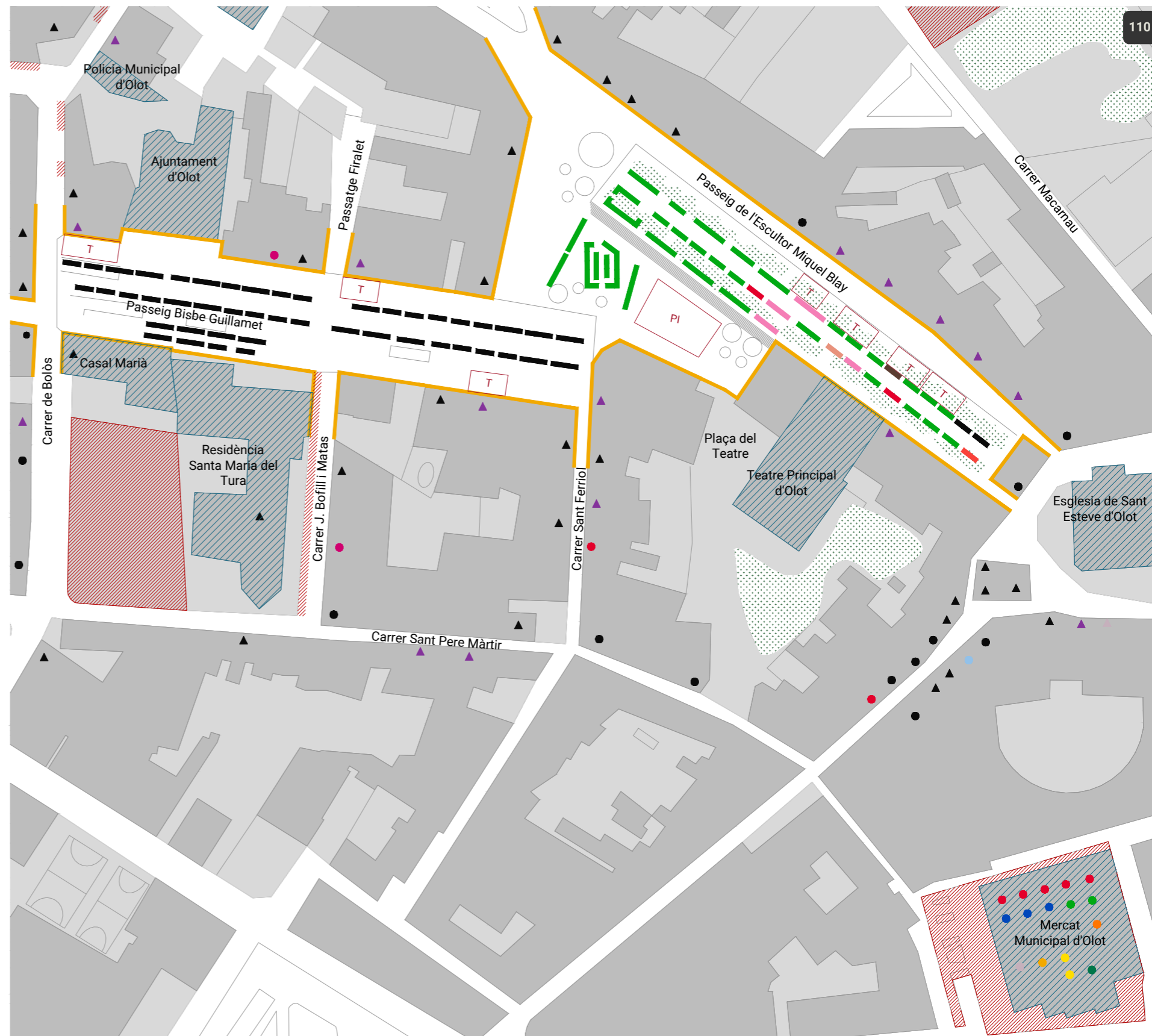
Tipus de paradistes:

- 24% Productors;
- 13% Productors-revenedors;
- 62% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns van ser entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a la Cellera no hi eren.

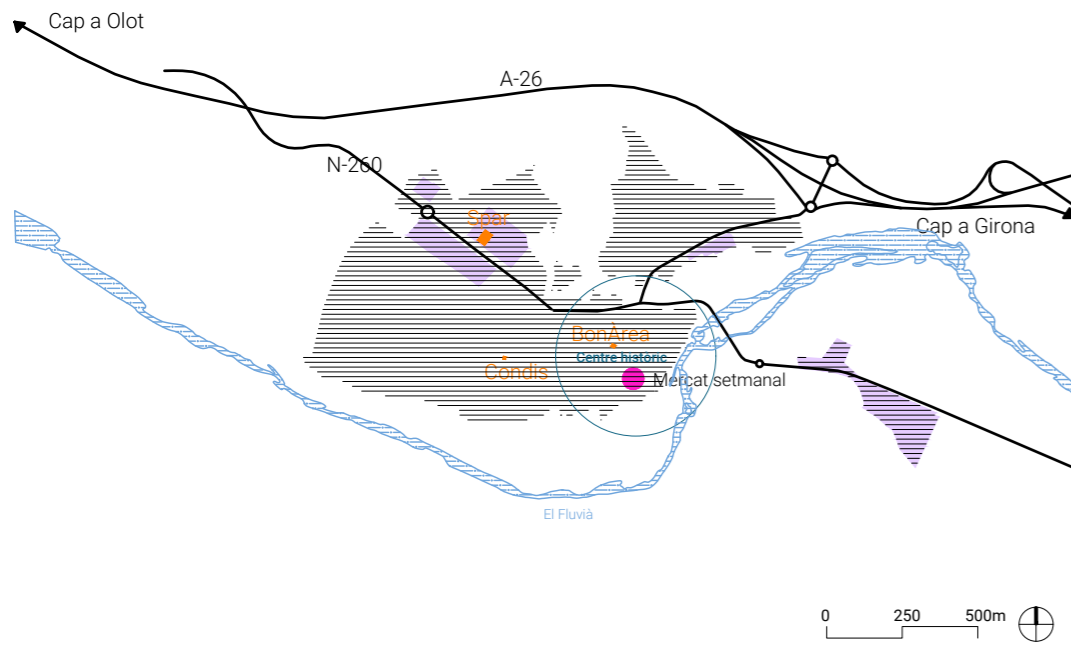

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Plana d'Olot i les dues valls
Mercat d'Olot

Data
Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Éric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU4.2

MERCAT DE BESALÚ

El mercat de Besalú, ubicat a la cèntrica plaça Prat de San Pere, aplega 9 parades, 5 de productes alimentaris i 4 de productes no alimentaris. Tot i ser un mercat reduït, representen una certa diversitat, ja que s'hi troben tres parades de fruita i verdura, una de les quals de producció pròpia, una de llavors, i una parada d'aliments variats, principalment amb llaminadures i fruita seca.

Als entorns del mercat hi ha alguns comerços alimentaris bàsics, com una peixateria, dues fleques i dues carnisseries. També hi ha un supermercat petit i alguns comerços no alimentaris, per exemple de roba per a nens.

A la perifèria, a l'àrea del polígon industrial, s'ubica el supermercat gran del poble.

La ubicació d'aquest mercat en un dels espais més turístics del municipi, a la plaça, fa que ben a prop també hi hagi diversos establiments de restauració, que contribueixen a generar vida social, encara que el mercat sigui en dia laborable, dimarts.

L'atractiu de la localització en un espai patrimonial com el centre històric pot suposar certa dificultat per trobar aparcament a prop, fet que s'agreuja amb un cert pendent en alguns carrers del poble que pot entrebancar la càrrega de la compra a les persones de més edat que freqüentin el mercat.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 26/04/2022

N. parades alimentari: 5

N. parades no alimentari: 4

Total de parades: 9

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 9

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 20

Dia de mercat: dimarts

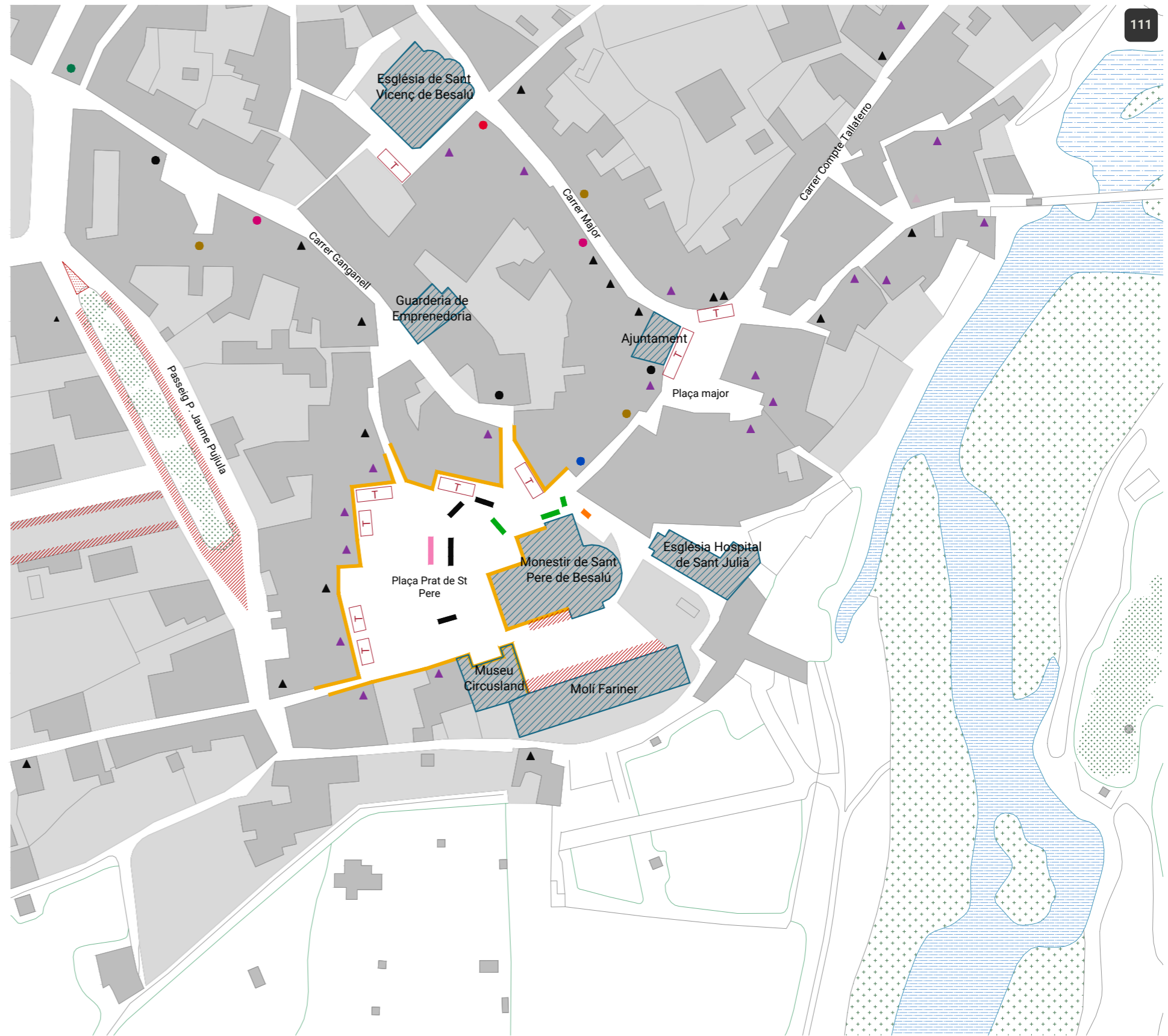
Paradistes entrevistats: 3

Tipus de paradistes:

- 33% Productors;
- 0% Productors-revenedors;
- 67% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

■ Carn i embotit	■ Multiparada alimentari	■ Bar xiringuito
■ Formatge i lactis	■ Olives	■ Menjar preparat
■ Fruita i verdura	■ Ous	■ Rostisseria
■ Fruita seca	■ Pa i pastisseria	■ Xurreria
■ Herbolari	■ Peix	
■ Mel i derivats	■ Te i cafè	

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

● Carn i embotit	● Herbolisteria
● Formatge i lactis	● Peix
● Fruita i verdura	● Supermercat i autoservei
● Fruita seca	● Tè i cafè
● Mel i derivats	● Altres productes quotidians
● Pa i pastisseria	

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

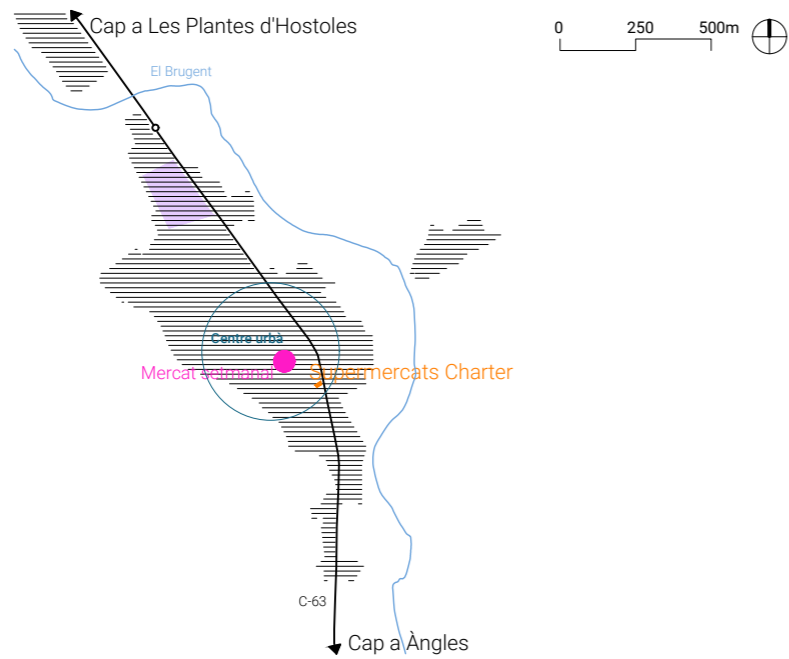

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Plana d'Olot i les dues valls
 Mercat de Besalú

Data
 Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Éric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU4.3

MERCAT D'AMER

A Amer, el mercat no sedentari s'ubica al centre del nucli antic, a la plaça porxada, on hi ha també l'ajuntament. Disposa de 3 parades de fruita i verdura i 6 parades de productes no alimentaris, principalment roba, complements i flors i plantes.

Les parades de fruita i verdura es localitzen sota la part porxada, mentre que els expositors de productes no alimentaris se situen al mig de la plaça.

Al voltant del mercat hi ha diversos comerços de proximitat: una carnisseria, una peixateria i alguns supermercats petits. A sota els porxos també hi ha diversos establiments de restauració, que contribueixen a dinamitzar l'ambient social de la plaça durant el dia del mercat.

Amer no disposa de supermercats grans aïllats, sinó que el de més extensió es troba dins del mateix nucli urbà.

Pel que fa a l'accessibilitat, la seva ubicació central permet que sigui fàcil accedir-hi a peu. I tot i que a la rodalia del mercat no s'hi pot accedir amb vehicle privat, no és difícil trobar aparcament en carrers propers.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 26/10/2022

N. parades alimentari: 3

N. parades no alimentari: 6

Total de parades: 9

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 13

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 30

Dia de mercat: dimecres

Paradistes entrevistats: 3

Tipus de paradistes:

- 33% Productors;
- 33% Productors-revenedors;
- 34% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- - - Carrers peatonals
- - - Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

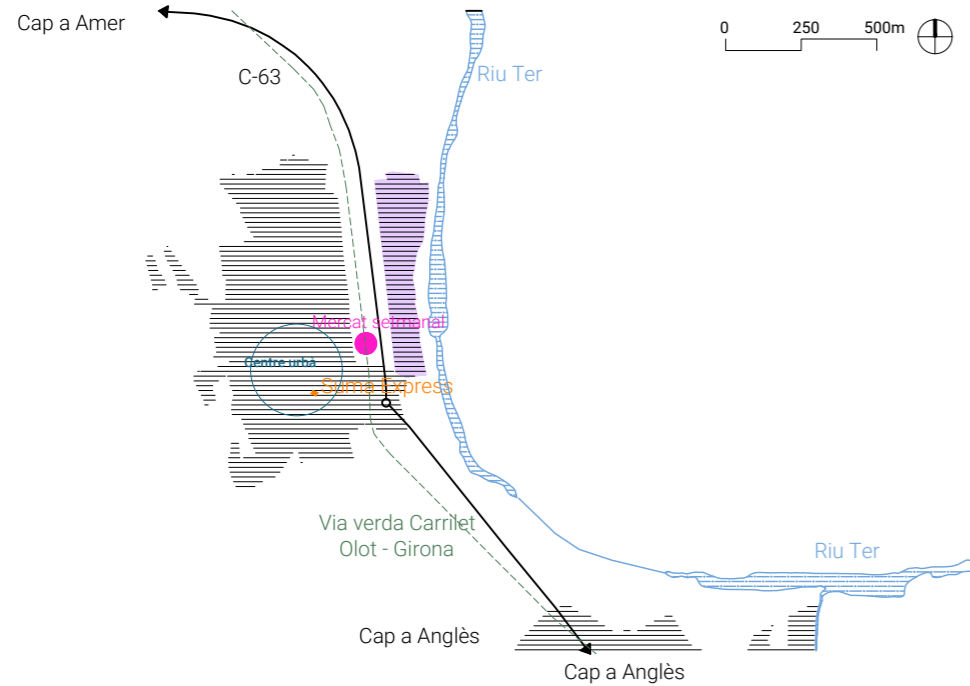
Anàlisi urbà: mercats del clúster Plana d'Olot i les dues valls
Mercat d'Amer

Data
Juliol 2023

Equip redactor
Nadia Fava (dir.)
Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors
Xavier Busquets
Èric Guerrero
Roberto Cubas

Promotor
PECT Girona
Sistema Alimentari Sostenible

AU4.4

MERCAT DE LA CELLERA DE TER

El mercat de la Cellera de Ter s'ubica al costat de la via verda del carrilet Olot-Girona, sota una pèrgola que es va construir l'any 2020 com un espai polivalent.

Hi ha 4 parades de producte alimentari i 2 de no alimentari. De les converses amb els paradistes es va constatar que hi havia menys parades degut a l'estacionalitat dels mercats de costa, que durant els mesos d'estiu atrauen paradistes dels mercats d'interior. La presència de turistes i la possibilitat de vendre més fa que els mercats de la costa, durant la temporada d'estiu, d'alguna manera perjudiquin els mercats d'interior. És el cas del mercat de la Cellera de Ter, que durant els mesos de tardor, i fins a la primavera, té una major afluència de paradistes i expositors, de manera que, fins i tot, s'han de situar fora de la zona coberta de la pèrgola.

La ubicació perifèrica respecte el centre urbà del municipi fa que no hi hagi comerços de proximitat propers al mercat. Així, el nivell de complementarietat que s'estableix amb al seu entorn és baix.

Tanmateix, aquesta mateixa localització facilita l'accés amb vehicle privat, i com que és un municipi petit, no s'identifiquen inconvenients per accedir-hi a peu. La connectivitat amb la via verda del carrilet Olot-Girona-Sant Feliu de Guíxols, a més a més, afavoreix l'accessibilitat amb bicicleta.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 25/08/2022

N. parades alimentari: 4

N. parades no alimentari: 2

Total de parades: 6

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 8

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 20

Dia de mercat: dijous

Paradistes entrevistats: 5***

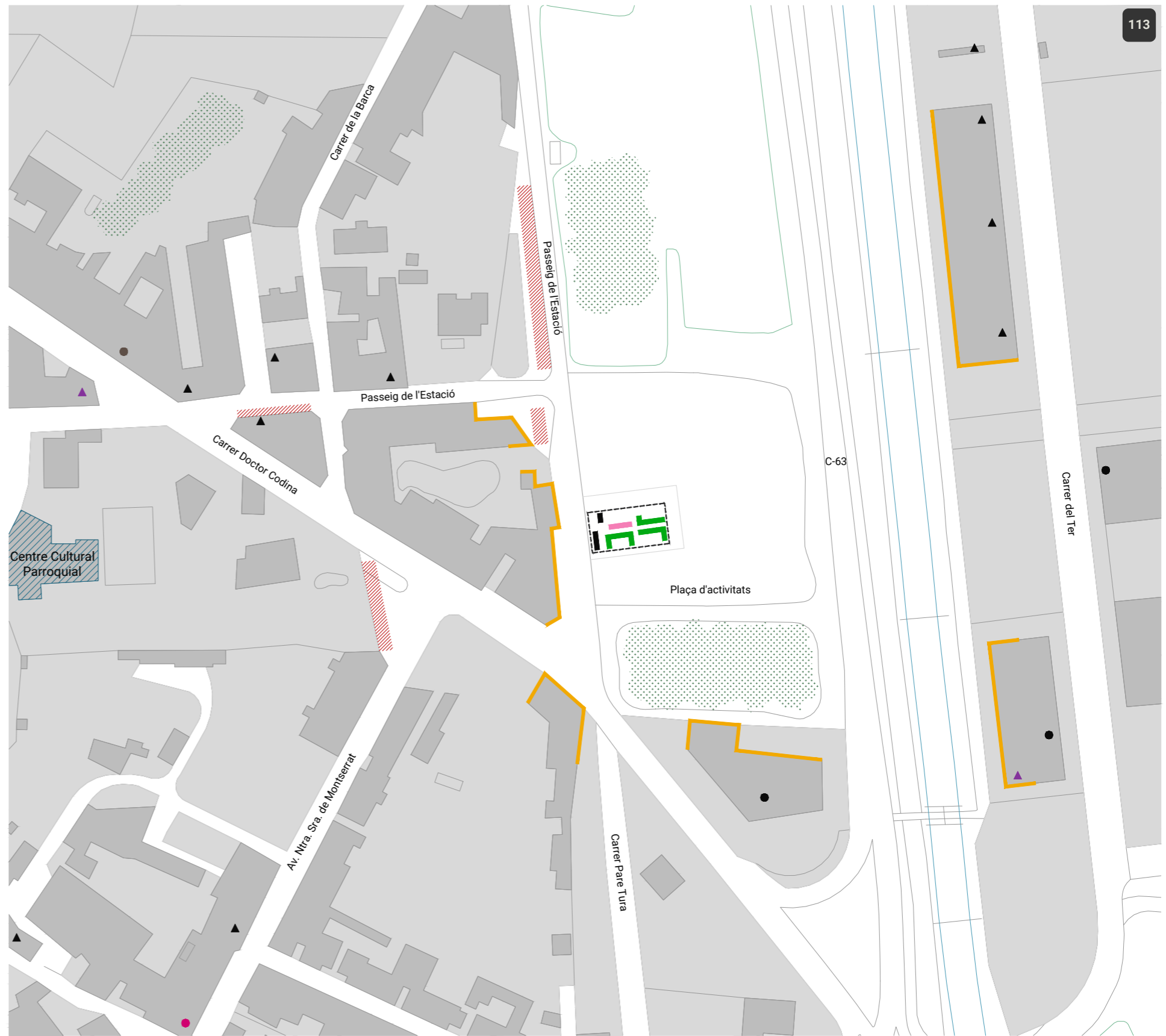
Tipus de paradistes:

- 0% Productors;
- 40% Productors-revenedors;
- 60% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns van ser entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a la Cellera no hi eren.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

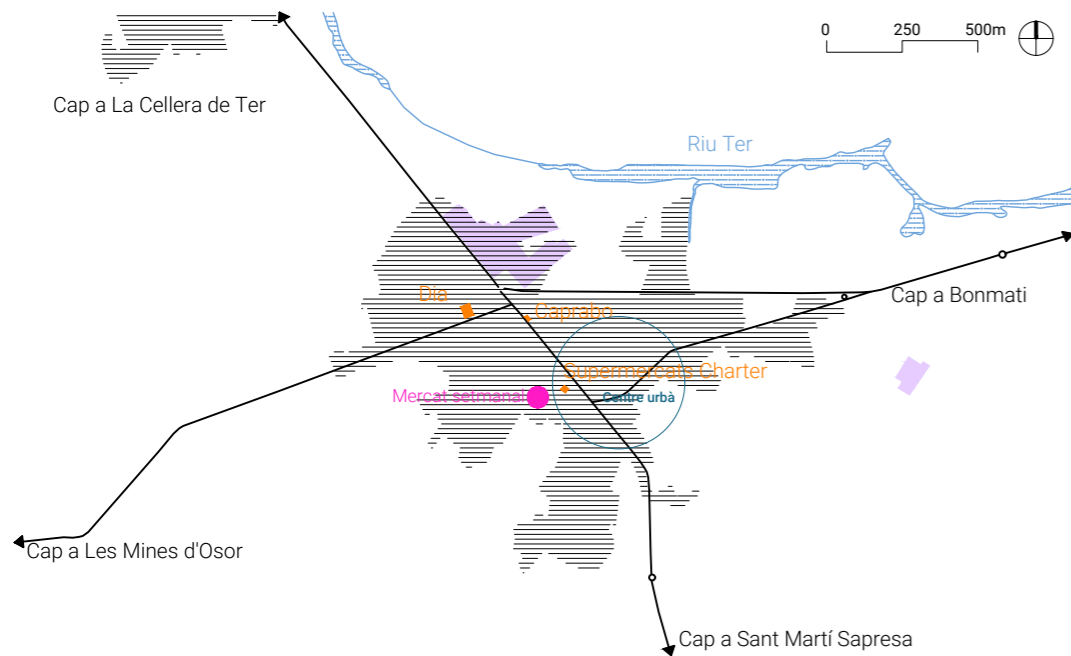
- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Plana d'Olot i les dues valls
 Mercat de la Cellera de Ter Data: Juliol 2023

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AU4.5

MERCAT D'ANGLÈS

L'estudi recull que aquest mercat té un total de 9 parades, 7 alimentàries i 2 no alimentàries. En concret, hi ha 4 parades de fruita i verdura, 2 de producte alimentari múltiple i una rostisseria. Totes, a excepció de la rostisseria, s'ubiquen al mig de la plaça dels Palillos, que és un aparcament municipal situat al centre. El dia de mercat es redueix una part de l'aparcament, que és de terra, perquè s'hi ubiquin els expositors. La rostisseria, però, se situa a l'extrem nord-oest per qüestions d'higiene, ja que la zona no està asfaltada i el sauló no és adequat per ubicar-hi una parada d'aquest tipus.

A prop del mercat hi ha diversos comerços i establiments de serveis, tant alimentaris com no alimentaris: una fruiteria, alguns supermercats petits, una fleca, una farmàcia i diversos bars i restaurants. De productes i serveis no alimentaris hi ha una botiga de roba, perruqueries i centres d'estètica, oficines bancàries, una impremta i una llibreria, entre d'altres.

Els supermercats grans es reparteixen per l'àrea urbana i poden generar complementarietat comercial amb el mercat. Per exemple, durant el procés d'obres per a l'emplaçament actual del mercat, aquest equipament es va traslladar temporalment al voltant d'un supermercat.

La ubicació relativament cèntrica i la facilitat d'aparcar ben a prop del mercat afavoreixen l'accessibilitat de les persones usuàries, i com que té lloc en diumenge, el mercat pot atraure veïns de municipis propers.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Plana d'Olot i les dues valls
 Mercat d'Anglès

Data
 Juliol 2023

Equip redactor
 Nadia Fava (dir.)
 Marta Carrasco Bonet

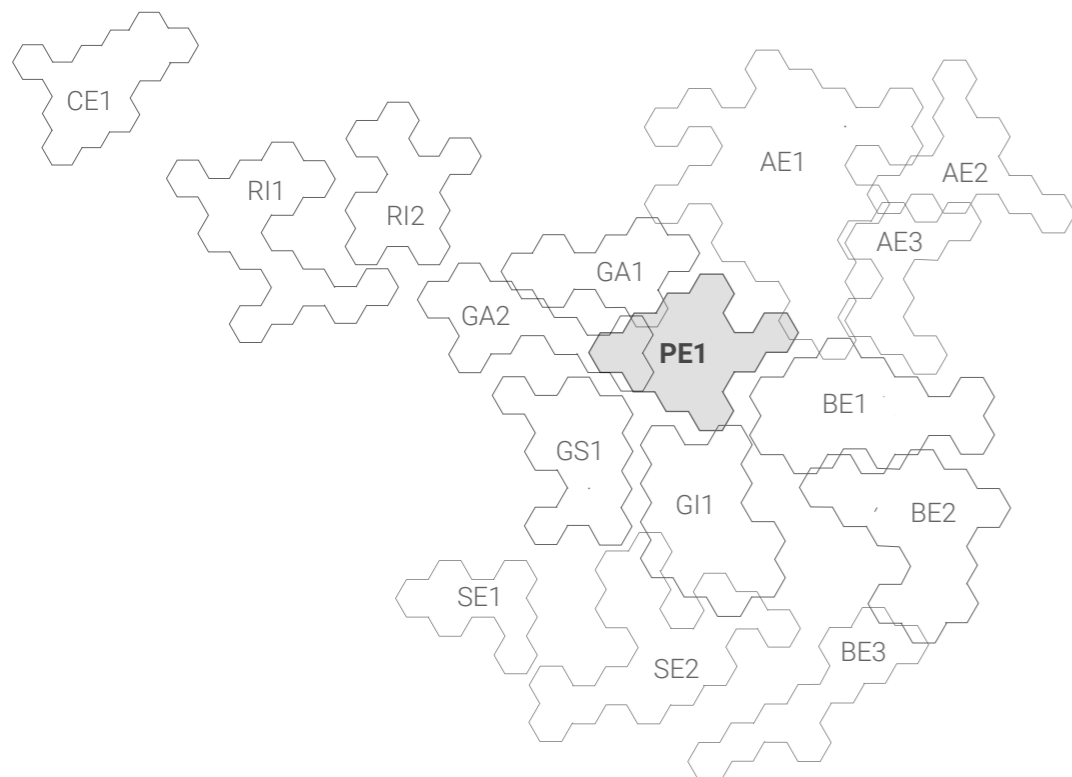
Col·laboradors
 Xavier Busquets
 Èric Guerrero
 Roberto Cubas

Promotor
 PECT Girona
 Sistema Alimentari Sostenible

AC5

ANÀLISI DEL CLÚSTER PLA DE L'ESTANY

El mercat de Banyoles. Font pròpia

PRESENTACIÓ I DADES BÀSIQUES

El context territorial

A la comarca del Pla de l'Estany, per la seva condició geogràfica d'interior i de pas entre la muntanya i la costa i la proximitat intercomarcal, s'estableixen bones relacions territorials amb l'àrea de la plana de Girona, i en menor grau, tot i la proximitat geogràfica i la xarxa viària, amb els municipis de la Garrotxa i la plana alt-empordanesa, més allunyats. S'identifica com una àrea ben cohesionada amb els municipis del seu voltant que, a efectes de relacions comercials, recolzen, de manera directa, sobre la capital.

Es tracta d'un clúster geogràficament petit, amb 4 mercats no sedentaris, entre els quals destaca, per la seva dimensió, història i consolidació, el mercat de Banyoles. La resta de mercats –Fontcoberta (Melianta), Porqueres i Serinyà– tenen unes dimensions més reduïdes, amb 1, 2 i 4 parades, respectivament.

La principal activitat econòmica de la comarca gira al voltant de l'agroindústria, i la ramaderia de caràcter industrial continua essent fonamental per a l'economia. L'agricultura, majoritàriament, produeix cereals i farratge per fer pinso per als animals. Predominen explotacions ramaderes familiars que engreixen bestiar porcí i boví, mentre que les explotacions agràries que fan altres productes (llet, carn de xai) són minoritàries, de manera que el mercat de Banyoles pràcticament s'abasteix de productes alimentaris procedents de les comarques gironines, donat que queden ben pocs productors locals (formatges, oli, mel, hortalisses, entre altres).

El conjunt de mercats analitzats, inclòs el mercat de Banyoles, que esdevé un referent a la província de Girona i un element d'atracció turística en un territori d'interior, té un paper aprovisionador de producte alimentari fresc per a la població intercomarcal. Tal com s'observa en el gràfic, el 68 % de parades comercialitzen producte de proximitat en un 50 % o més. L'estratègia turística a través de la promoció del producte de proximitat fa que hi hagi una traducció d'aquest aspecte en els mercats no sedentaris locals, buscant atraure també el turista ocasional i complementant-se amb el comerç de proximitat de proximitat.

Diversitat de productes venuts

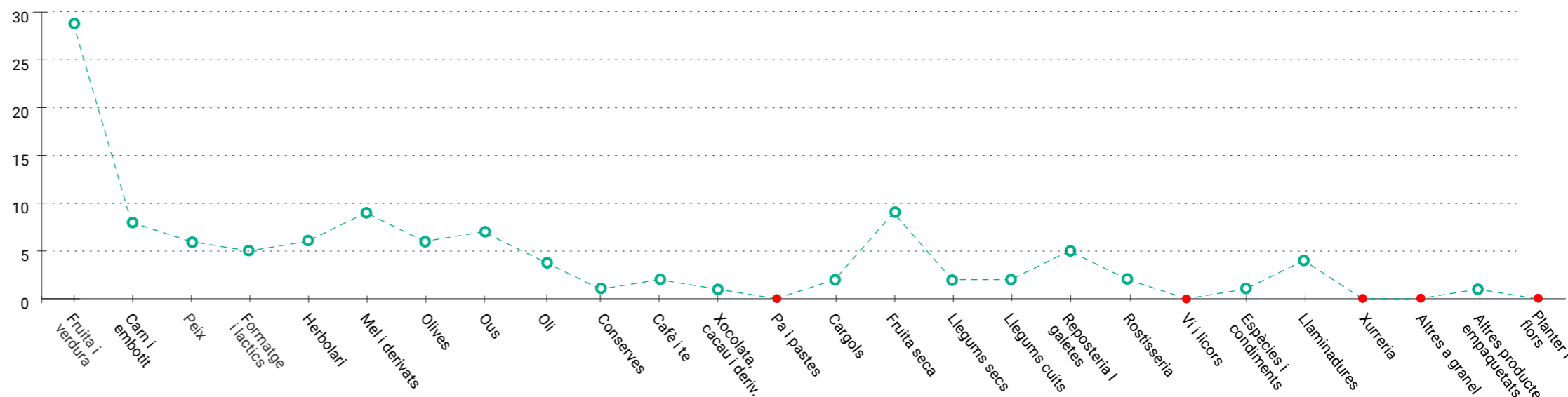
Al mercat de Banyoles s'hi ven molta varietat de productes alimentaris, essent la fruita i la verdura els principals, amb parades de tipus diferent segons la procedència o el tipus de producció (ecològica, provinent de mercats a l'engròs, de temporada provinent de productors de les comarques gironines...). Per sota queden els llegums secs, la mel i derivats, la carn i els embotits, el peix en salaó, els lactis i formatges, les olives, la fruita seca, els ous... Cal destacar la presència de parades especialitzades, com ara parades que ofereixen exclusivament te i cafè.

La dimensió de les parades també és variada. Els productors solen tenir parades d'un o dos mòduls i els revenedors, de més de tres mòduls.

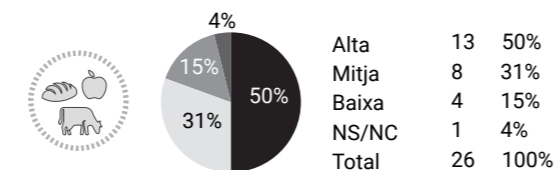
TAULA. DADES BÀSIQUES I DE RESUM DELS MERCATS MUNICIPALS ALS CLÚSTERS ANALITZATS

MUNICIPI	HABITANTS CENS 2021	MERCAT VISITAT TREBALL CAMP	DIA DE MERCAT	NÚM. PARADES ALIMENTARI	NÚM. PARADES NO ALIMENTARI	NÚM. PARADES TOTALS	PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PARADES D'ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PRODUCTES ALIMENTARIS	NCE	PARADISTES D'ALIMENTARI ENTREVISTATS	TOTAL	% SOBRE TOTAL DEL MERCAT
PLA DE L'ESTANY - PE1													
BANYOLES	20.168	Si	Dimecres	35	34	69		2,0	3,8		26	76%	
FONTCOBERTA	1.468	No	Dilluns	1	0	1		0,0	0,1		0	0%	
PORQUERES	4.701	No	Divendres	2	0	2		0,0	0,5		1	50%	
SERINYÀ	1.143	Si	Divendres	3	1	4		1,6	0,4		1	33%	

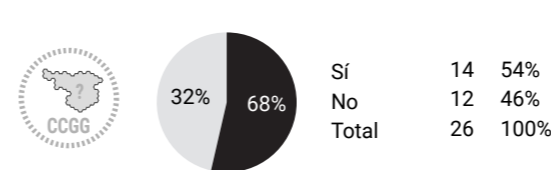
GRÀFIC. QUANTITAT DE PARADES ENTREVISTADES QUE VENEN ELS PRODUCTES ALIMENTARIS INDICATS. TOTAL PEL CONJUNT DEL CLÚSTER

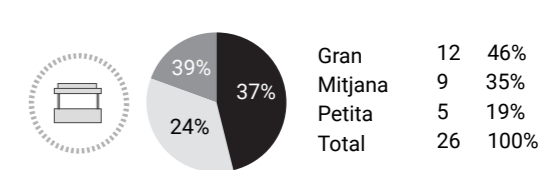
DIVERSITAT DE PRODUCTE OBSERVADA

PARADES AMB EL 50% O MÉS DE PRODUCTE LOCAL

MIDA DE LA PARADA

LLEGENDA

PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

- Alimentari
- No alimentari

NCE (Nivell de Complementarietat amb l'Entorn)

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

INDEX DIVERSITAT DE PARADES / PRODUCTES VENUTS

- > 4 Diversitat molt alta
- 3,9 - 2,5 Diversitat alta
- 2,4 - 2 Diversitat mitja
- 1,9 - 0,6 Diversitat baixa
- < 0,5 Diversitat molt baixa o nul·la

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

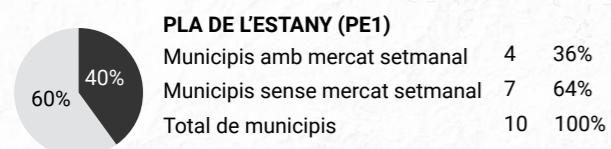
Anàlisi del clúster Pla de l'Estany		Data
Presentació i dades bàsiques		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC5.2

ENCAIX TERRITORIAL DELS MERCATS AL CLÚSTER

Dels 11 municipis que formen part d'aquest clúster només 4 tenen mercat i tots s'alineen sobre l'eix de la carretera C66, principal eix viari intercomarcal entre Girona i Olot.

El mercat de Banyoles és el més important del clúster i el que, principalment, capitalitza aquesta activitat comercial. És un mercat històric consolidat i important per a la comarca i per al conjunt de les comarques gironines, i atrau consumidors del mateix municipi i dels del voltant i, fins i tot, visitants de fora de la comarca. El mercat de Serinyà té 4 parades, mentre que els mercats de Porqueres i Fontcoberta, en canvi, són mercats d'1 o 2 parades, només de producte alimentari.

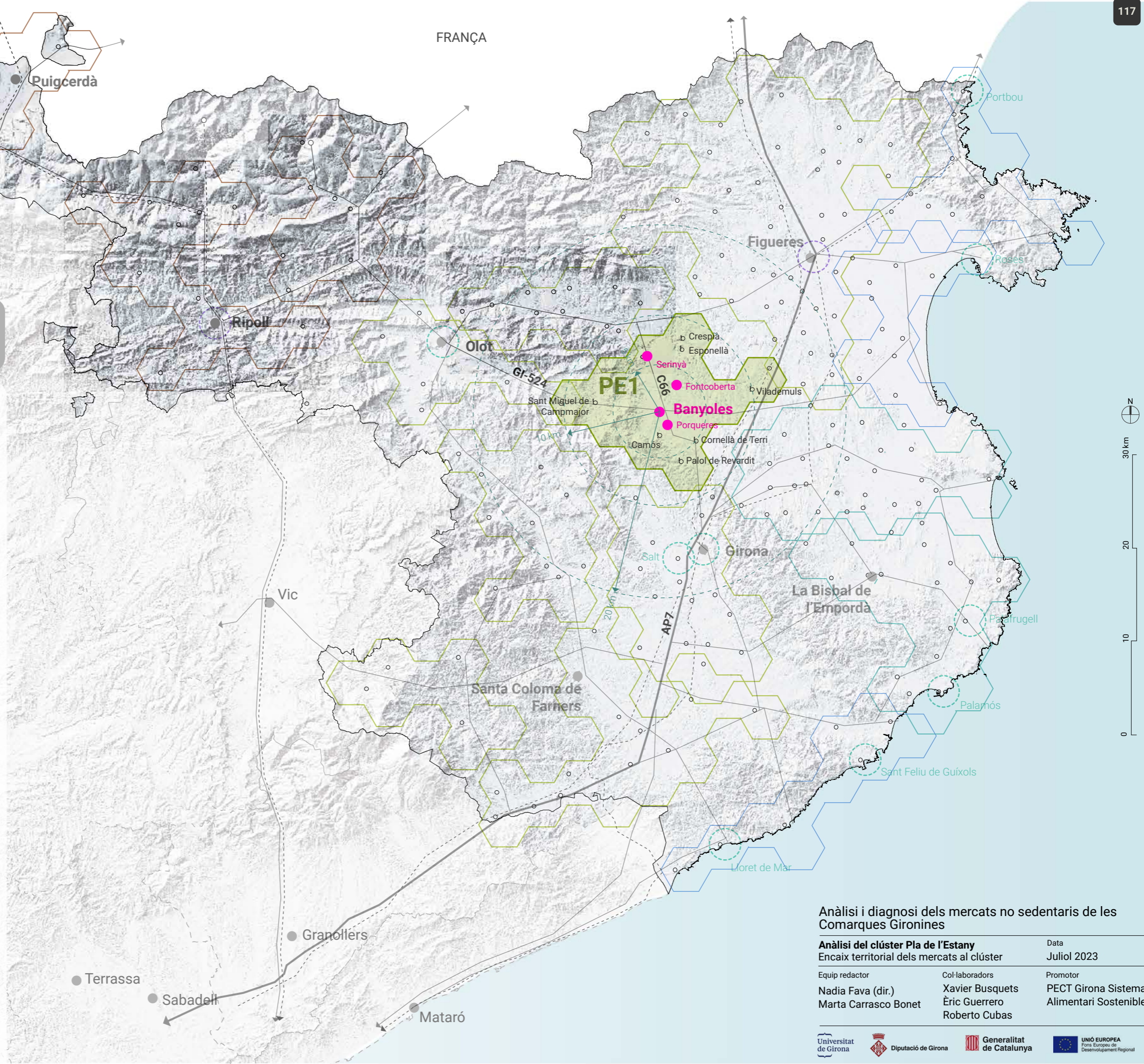
LLEGENDA

CLÚSTERS

- De muntanya
- De costa
- D'interior - costa
- D'interior

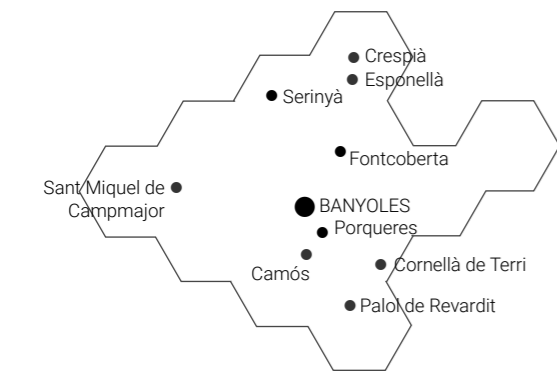
MERCATS I MUNICIPIS

- Municipi amb mercat no sedentari
- Mercat cobert de titularitat pública
- Mercat cobert de titularitat privada
- Comerç ambulat
- Mercat no sedentari esporàdic
- Municipi sense mercat no sedentari

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de l'Estany		Data
Encaix territorial dels mercats al clúster		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC5.3

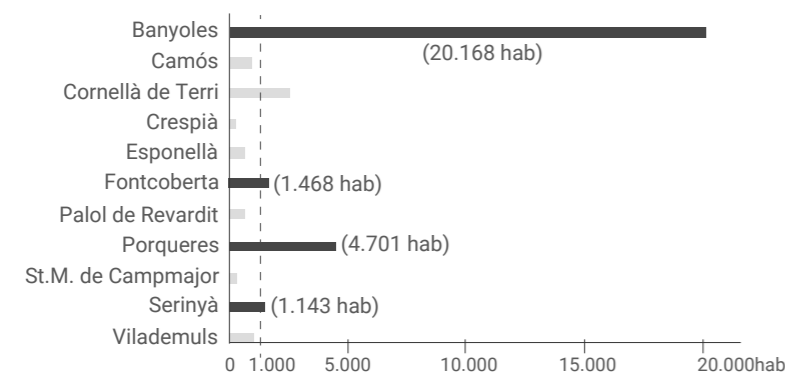
CLÚSTER PE1. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

Al Pla de l'Estany, Banyoles és el municipi que concentra un major nombre d'habitants. La segueixen Porqueres, Cornellà del Terri i, a més distància, Serinyà i Fontcoberta, que depassen el miler habitants. La resta de municipis són més petits. Aquests municipis més grans, a excepció de Cornellà de Terri, són els que disposen de mercat no sedentari.

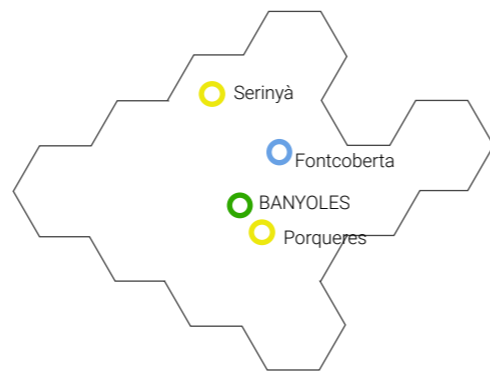
POBLACIÓ DELS MUNICIPIS DEL PLA DE L'ESTANY

POBLACIÓ CENSADA

■ Municipi amb mercat
■ Municipi sense mercat

MERCATS DEL CLÚSTER PE1: DIA DE LA SETMANA

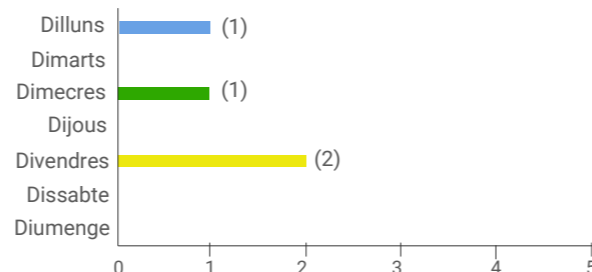

Encara que aquest clúster és petit i té pocs mercats, hi trobem una certa diversitat pel que fa als dies de celebració.

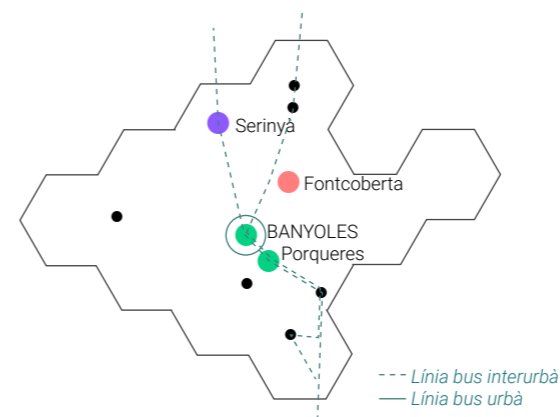
Els mercats de Serinyà, Fontcoberta i Porqueres tenen una funció estricta d'abastiment alimentari. Els de Serinyà i Porqueres es fan els divendres, mentre que el de Fontcoberta té lloc els dilluns.

El mercat de Banyoles, que se celebra els dimecres, té un abast comarcal i atrau persones d'altres municipis veïns. Encara que es faci en dia laborable, esdevé un atractiu turístic per als visitants del municipi, principalment persones jubilades, siguin estrangeres o no. Cal assenyalar que els dissabtes, a la plaça Major, hi ha 3-4 parades de verdures i plantes; és un mercat no regularitzat encara, però que té prou entitat i mostra l'interès actual en aquest tipus de producte i venda.

NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

MERCATS DEL CLÚSTER PE1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

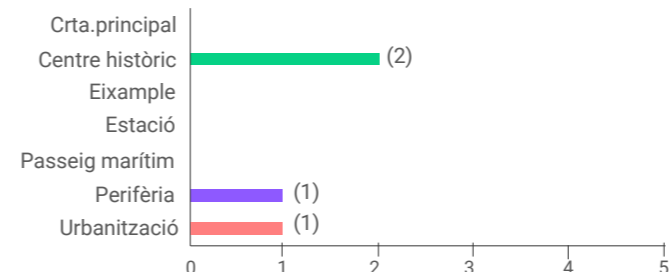

Banyoles i Porqueres ubiquen el mercat al centre urbà o històric. Específicament, Banyoles, per la seva envergadura, el desplega per diversos carrers i places del centre: la plaça de les Rodes (productes alimentaris), la plaça Major (roba i parades no alimentàries), la plaça dels Turers, el carrer de la Porta dels Turers i el carrer de la Rambla (roba i altres parades itinerants).

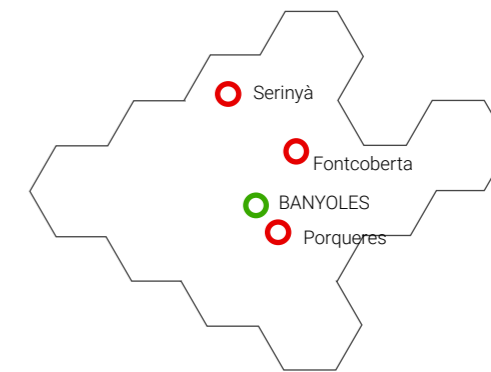
Serinyà i Fontcoberta, en canvi, ubiquen el mercat a la perifèria (Serinyà) o en una zona residencial (Fontcoberta).

Pel que fa al transport públic, Banyoles disposa d'un bus urbà d'accés comarcal que també connecta amb Camós i Porqueres. A més, existeix un bus interurbà entre els diferents municipis de la comarca. Ambdós itineraris tenen parada en ubicacions properes als mercats. En canvi, en el cas de Serinyà i Fontcoberta (Melianta) s'han d'utilitzar línies de més llarga distància: Girona-Olot per Banyoles i Figueres-Banyoles, respectivament.

NOMBRE MERCATS SEGONS UBICACIÓ

MERCATS DEL CLÚSTER PE1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

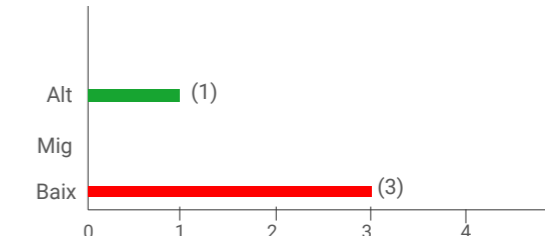

El centre històric de Banyoles concentra el comerç de proximitat quotidiana i d'alimentació, diversos establiments de restauració i diversos equipaments. El desplegament del mercat en diferents espais urbans i el seu alt nivell de consolidació fa que hi hagi una complementarietat alta entre el mercat i el seu entorn.

Els grans supermercats es concentren a la zona industrial de la Farga i l'avinguda dels Països Catalans. Són prou distants del centre de Banyoles com per generar una competència i/o complementarietat amb el mercat. El doble paper de competència i complementarietat l'exerceixen els petits supermercats de barri.

En el cas dels municipis més petits, en general hi ha poc comerç de proximitat proper al mercat, i es dona, per tant, un nivell baix de complementarietat.

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

LLEGENDA

DIA DE MERCAT

- Dilluns
- Dimarts
- Dimecres
- Dijous
- Divendres
- Dissabte
- Diumenge
- Cada dia
- Esporàdic

TIPUS D'UBICACIÓ

- Carretera principal
- Centre
- Eixample
- Estació
- Passeig marítim
- Perifèria
- Urbanització

NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

- Alt
- Mig
- Baix

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

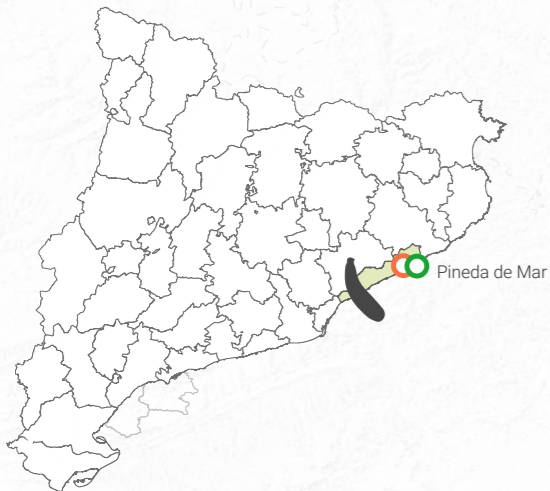
Anàlisi del clúster Pla de l'Estany
Clúster PE1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat
Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

AC5.4

PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES I DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT

En els mercats analitzats, el producte de proximitat prové principalment de les comarques gironines. És destacable la producció de proximitat a les àrees properes a Banyoles i al Baix Empordà. El lloc de residència dels productors està més repartit pel territori, i només hi ha dos paradistes productors de prop de Banyoles. Els revenedors provenen principalment de Girona, Banyoles i Llagostera.

LLEGENDA

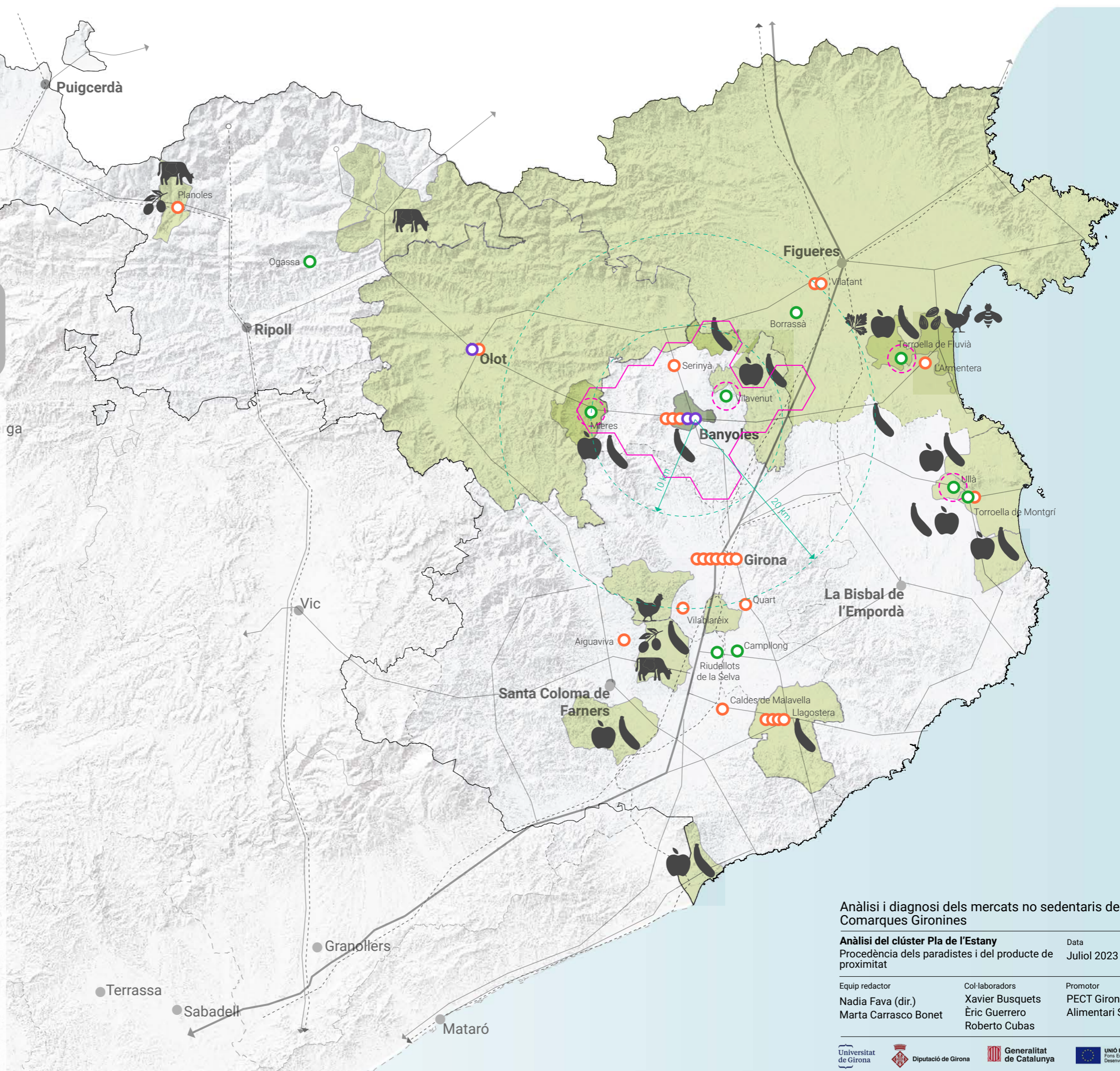
PARADISTES

○ Municipi de procedència dels paradistes segons tipus:

- Productor
- Productor revenedor
- Revenedor

PRODUCTES

- Àrea d'origen del producte local
- Oli
- Verdura
- Producte ecològic o Producció Integrada
- Llegums
- Fruita
- Carn i embotits
- Bolets
- Herbes
- Ous
- Pa i pastes
- Fruita seca
- Vi i licors
- Mel i derivats
- Formatge i lactis

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de l'Estany
Procedència dels paradistes i del producte de proximitat Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

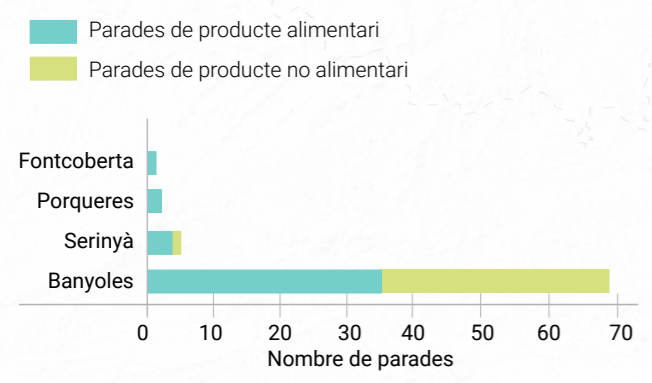
AC5.5

DIMENSIÓ TOTAL I PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

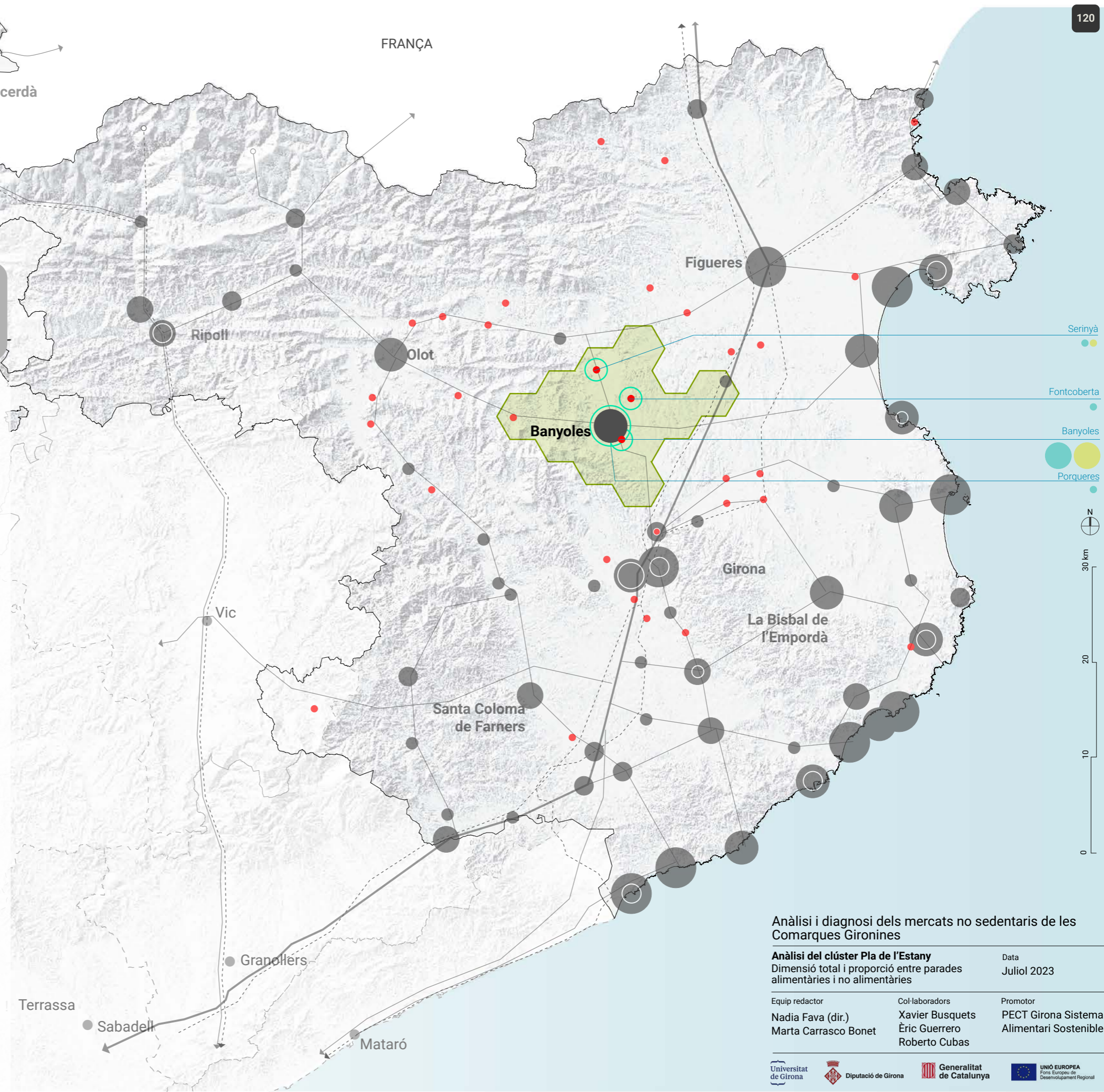
Dels quatre mercats del clúster, tres tenen una dimensió de cinc o menys parades. Concretament són els de Serinyà, Fontcoberta i Porqueres, que tenen 4, 1 i 2 parades, respectivament.

En canvi, Banyoles té un dels mercats grans de l'interior de les comarques gironines, amb una dimensió total de 69 parades i amb una proporció pràcticament del 50 % entre producte alimentari i no alimentari.

MERCATS SEGONS EL NOMBRE TOTAL DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

LLEGENDA

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de l'Estany
 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries

Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

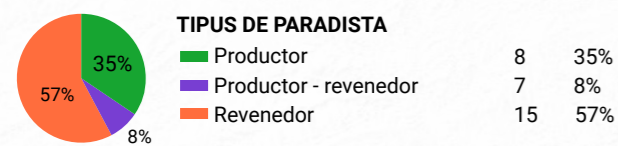
AC5.6

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES

La cobertura territorial dels paradistes amb les rutes setmanals es concentra, principalment, a les comarques gironines. La característica del clúster és que té quatre mercats, tres dels quals tenen menys de cinc parades. En general, es tracta d'una àrea amb poques parades i per això abasteixen una regió més petita.

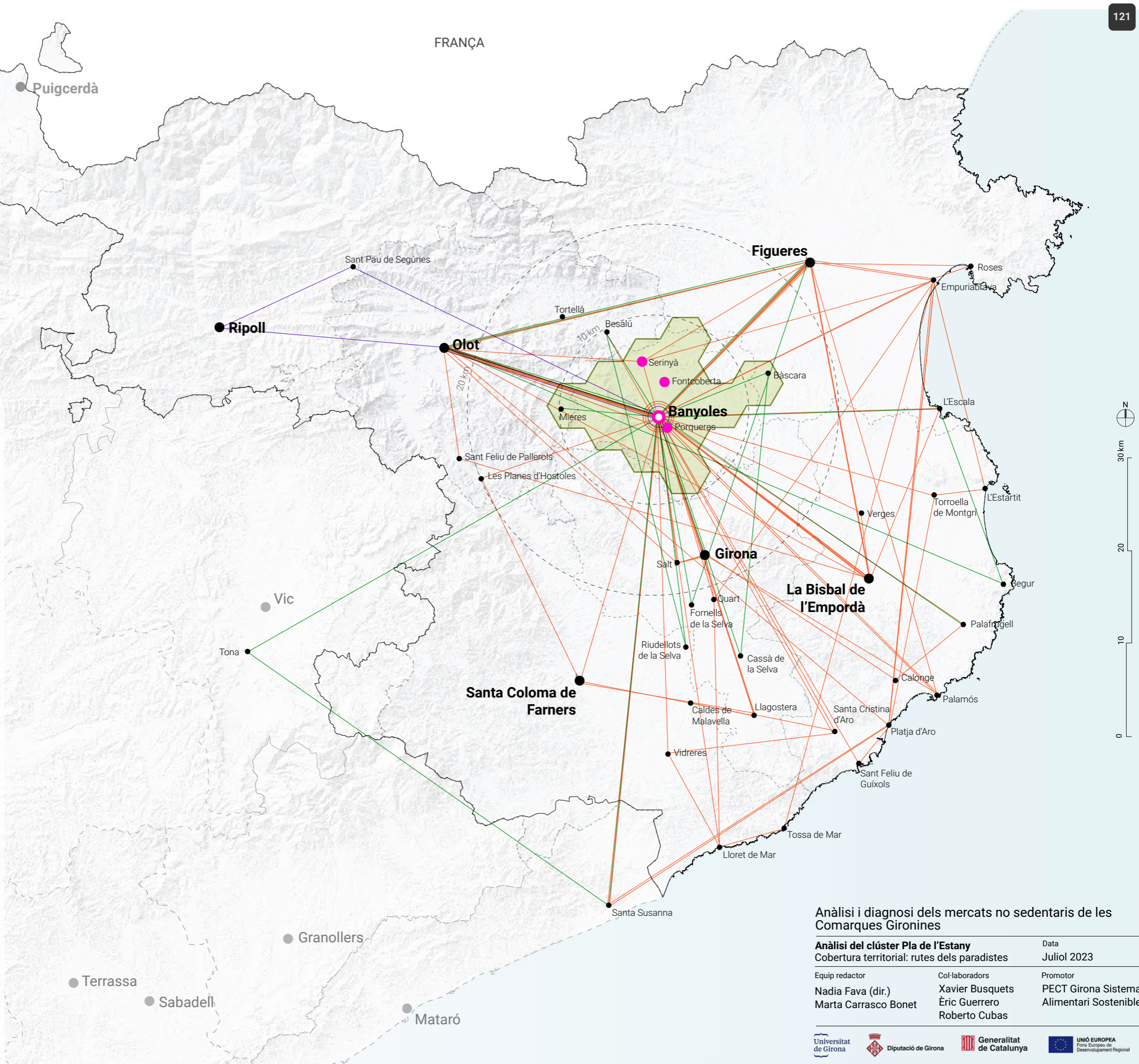
Els revenedors cobreixen distàncies més grans, mentre que els productors tendeixen a fer mercats de més proximitat, un tret comú amb altres clústers.

Dels paradistes de productes alimentaris entrevistats, un 57 % són revenedors, un 35 % productors i un 7 % productors-revenedors.

- LLEGGENDA**
- MERCATS I MUNICIPI**
- Mercat analitzat
 - Mercat no analitzat
 - Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

- TIPUS DE PARADISTA**
- Productor
 - Productor - revenedor
 - Revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de l'Estany		Data
Cobertura territorial: rutes dels paradistes		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

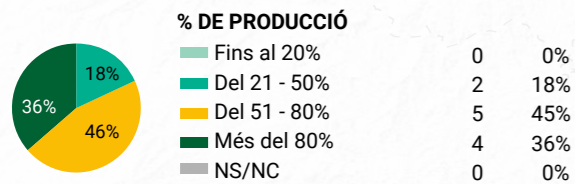
AC5.7

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PRODUCTORS

Els paradistes productors solen fer mercats de proximitat i rutes curtes cap a àrees d'interior, com l'àrea propera de Girona, i també cap a Olot o Figueres, que són mercats consolidats i rendibles.

Els mercats més llunyans on van els paradistes productors són l'Escala, Palafrugell, Begur, Santa Susanna i Tona.

Dels paradistes productors entrevistats, una mica més d'una tercera part produeixen pràcticament tot el que venen, un 45 % estan entre el 51 i el 80 % i un 18 %, per sota del 50 %.

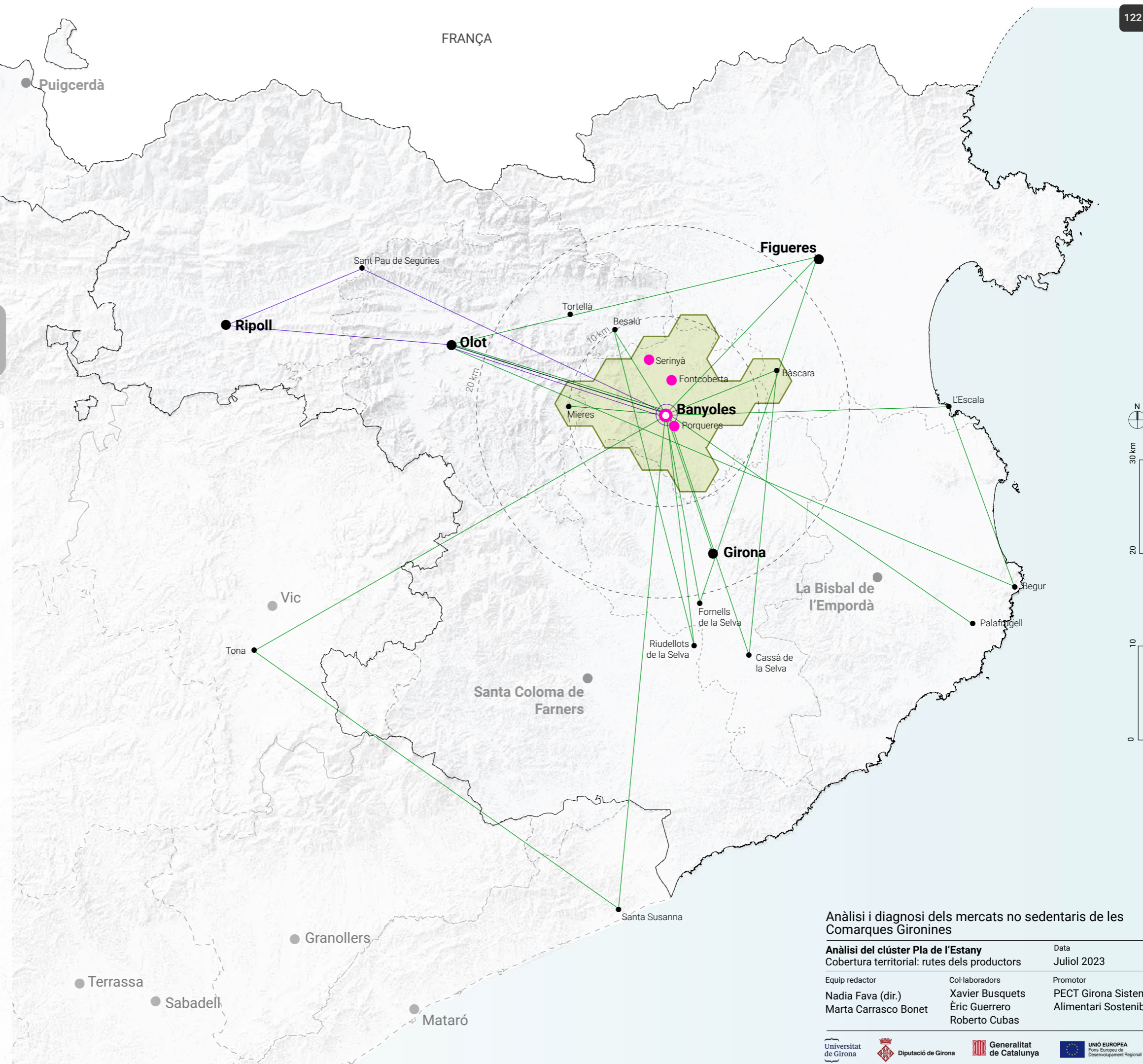
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTES

- Productor
- Productor - revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de l'Estany		Data
Cobertura territorial: rutes dels productors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

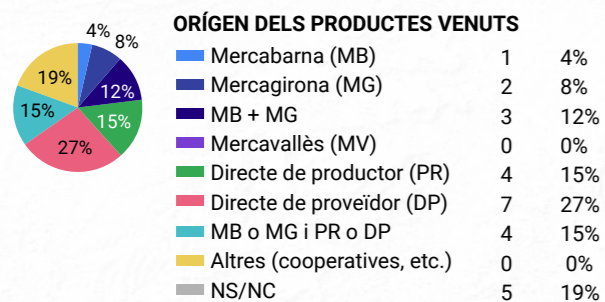
AC5.8

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS REVENEDORS

Els paradistes revenedors tendeixen a tenir una cobertura territorial gran, buscant els mercats de més envergadura i més rendibles, com ara els de les capitals de comarca i els de la costa. S'observen tres triangulacions de relacions recurrents entre mercats de capital de comarca: Olot-Banyoles-Figueres; Banyoles-Figueres-la Bisbal d'Empordà, i Banyoles-Girona-Salt, principalment per la bona accessibilitat viària. Els dos primers casos són capitals de comarca amb mercats consolidats, grans i rendibles, amb una presència important de la part d'alimentari. En el tercer cas, la proximitat Girona -Salt, produeix aquesta relació i la bona connectivitat, estira fins a Banyoles.

Els revenedors, a Girona són molt importants, tant com a paradistes als mercats de la Devesa i els de Salt com per ser l'origen de paradistes revenedors.

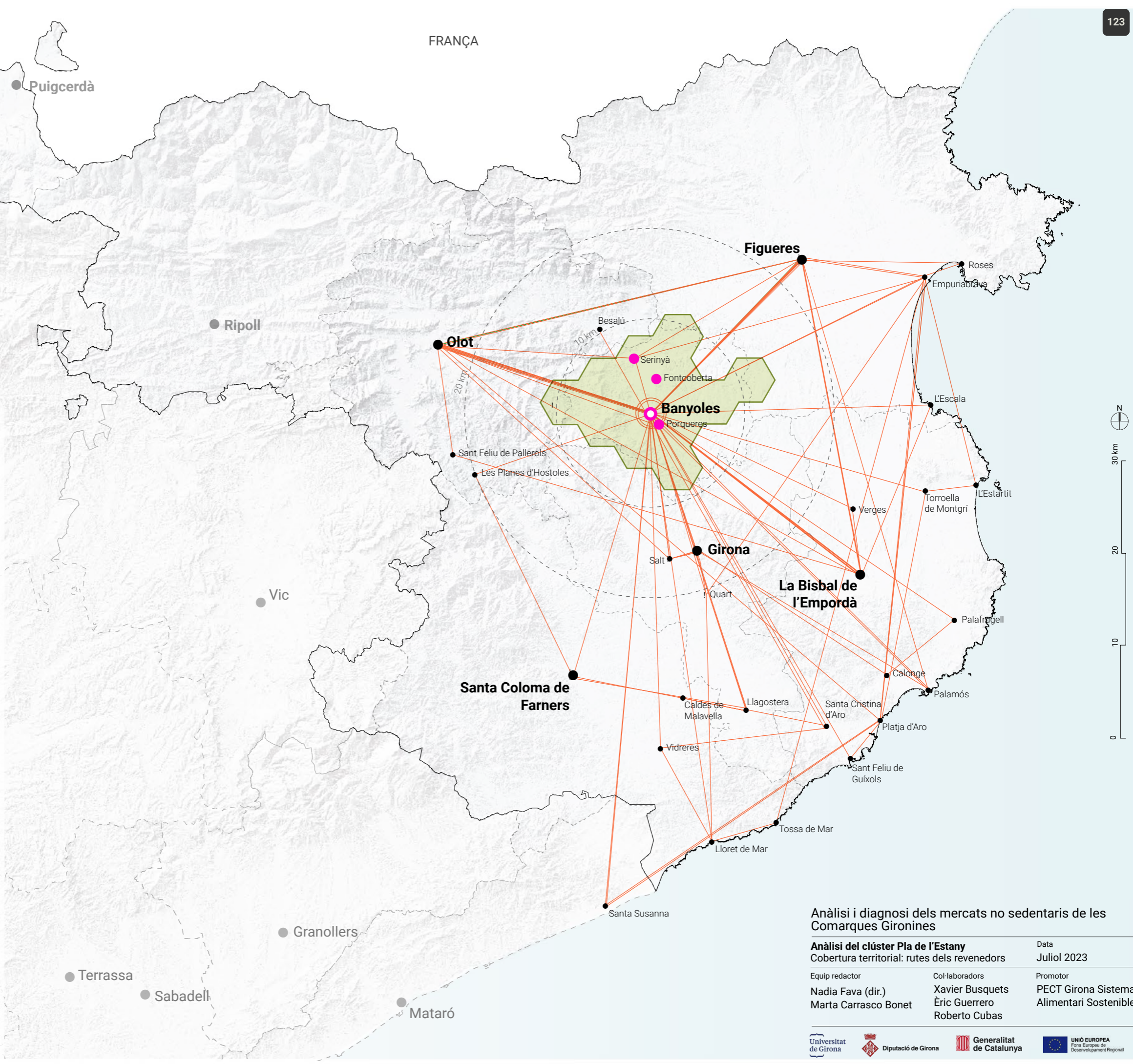
Pel que fa la procedència dels productes venuts, un 24 % prové de mercats a l'engròs (Mercabarna , Mercagirona o Mercavallès), un 27 % directament del proveïdor i només un 15 % prové directament del productor.

LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

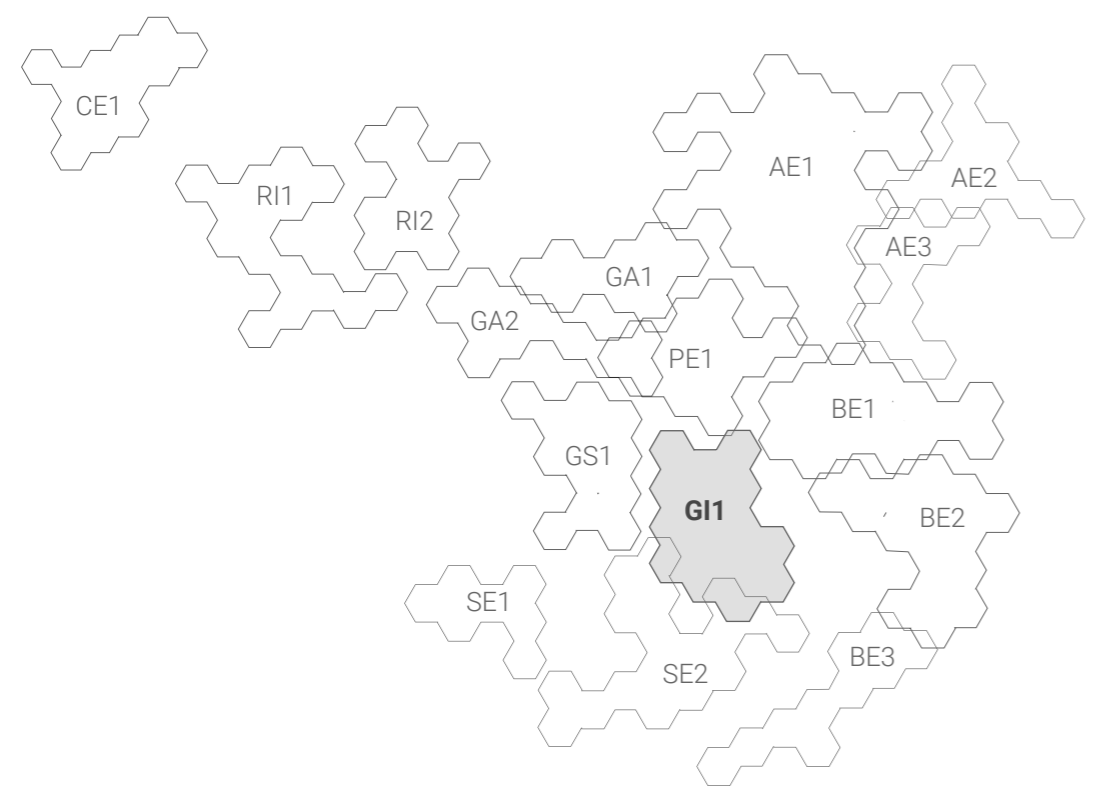

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

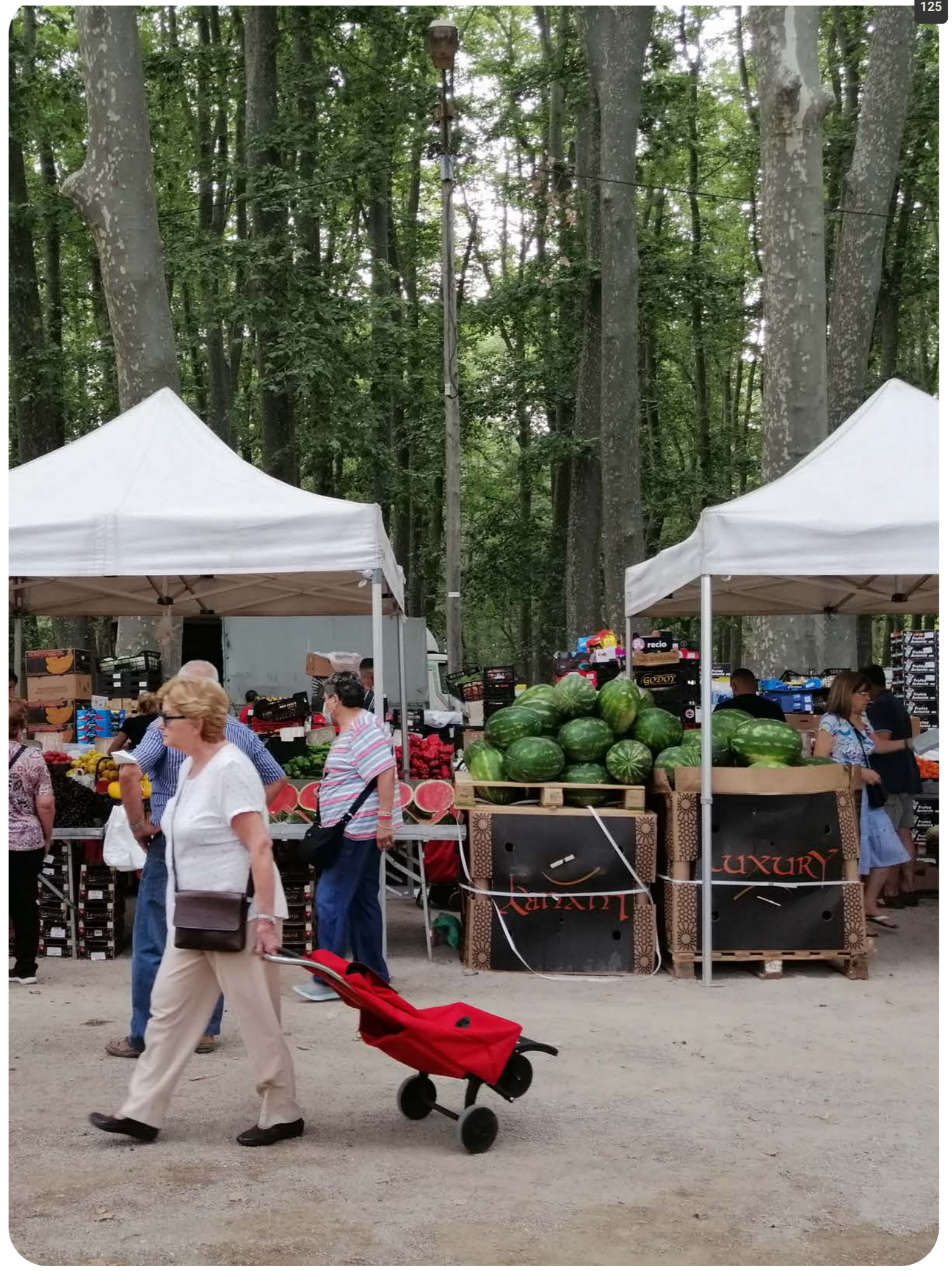
Anàlisi del clúster Pla de l'Estany		Data
Cobertura territorial: rutes dels revenedors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC6

ANÀLISI DEL CLÚSTER PLA DE GIRONA

El mercat de la Devesa de Girona. Font pròpia.

El context territorial

El clúster del Pla de Girona és el que presenta més densitat de mercats del conjunt de la província de Girona. Dels 17 municipis que formen part del clúster, 11 tenen mercat no sedentari, encara que el total de mercats és de 15, ja que Girona, Sarrià de Ter i Salt tenen més d'un mercat, amb dates i ubicacions diferents.

El perímetre del clúster no engloba el conjunt de municipis del Gironès, que són 27. Es considera que la plana més propera al nucli de Girona i que conforma l'àrea urbana de la ciutat, facilita unes relacions més estretes entre municipis propers, mentre que les poblacions situades tant al nord-est com al nord-oest de la comarca es vinculen i s'estructuren al voltant d'altres clústers, del Baix Empordà (BE1) i el Pla de l'Estany (PE1).

Girona, la capital de comarca i de la província, és el principal centre tractor de l'activitat econòmica d'una àrea d'influència que supera els límits administratius i, al seu entorn, s'estructuren tres mercats diferents: el de la Devesa, que desenvolupa un paper a escala de ciutat, el de Can Gibert, que manté un rol de barri al nucli de Santa Eugènia, i les parades exteriors del mercat del Lleó, que complementen la resta de comerços de l'interior del mercat municipal cobert.

Altres mercats destacats són el de Sarrià de Ter, dimecres al matí al centre del poble, i un mercat de tarda, també dimecres, en una de les àrees residencials del poble, dispers al voltant de l'N-II. Salt també celebra dos mercats en dies i ubicacions diferents, un al centre i l'altre a la Rambla.

Juntament amb la resta de mercats, més petits, dins el mateix clúster es cobreixen tots els dies de la setmana en una zona de radi entre 10 i 15 km que conforma l'àrea urbana de la capital.

Diversitat de productes venuts

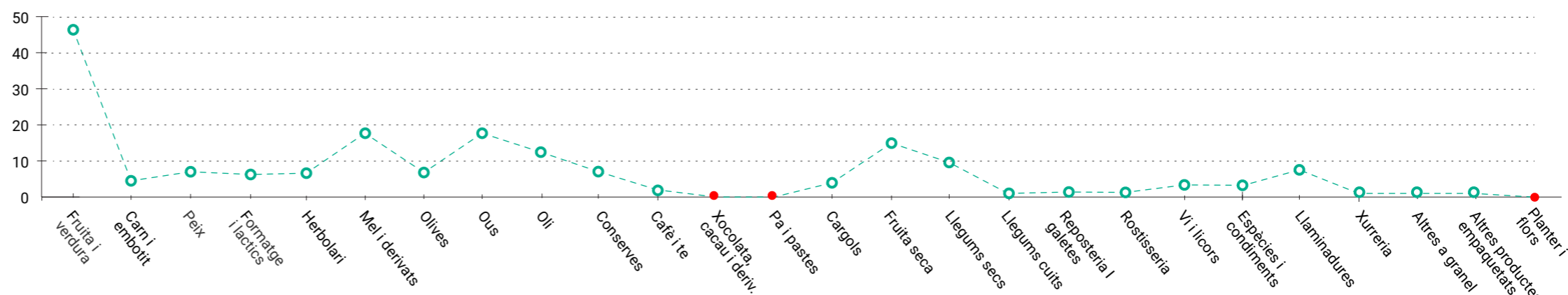
En conjunt, el clúster presenta una diversitat elevada de productes alimentaris en venda, tant pel nombre com pel tipus de parades. En destaca la fruita i la verdura, però també la fruita seca, les olives, els ous.

La diversitat de parades, en canvi, és més modesta. La majoria de paradistes, un 74 %, són revenedors, encara que es compta un nombre elevat de parades de fruita i verdura fresca i que hi ha en els municipis propers a la capital àrees agrícoles productives, com les hortes de Salt i de Santa Eugènia (només amb un productor professional), l'àrea de Bescanó o la de Riudellots de la Selva i Cassà de la Selva, i que la comunicació per carretera és àgil. La proximitat de Mercagirona a la capital, que compta amb empreses intermediàries que abasten més enllà de la geografia gironina, en podria ser el principal detonant, conjuntament amb la facilitat per arribar a Mercabarna.

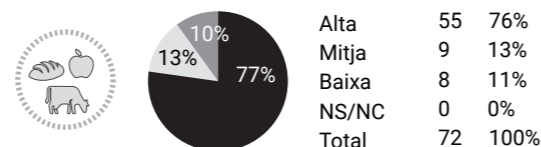
TAULA. DADES BÀSIQUES I DE RESUM DELS MERCATS MUNICIPALS ALS CLÚSTERS ANALITZATS

MUNICIPI	HABITANTS CENS 2021	MERCAT VISITAT TREBALL CAMP	DIA DE MERCAT	NÚM. PARADES ALIMENTARI	NÚM. PARADES NO ALIMENTARI	NÚM. PARADES TOTALES	PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PARADES D'ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PRODUCTES ALIMENTARIS	NCE	PARADISTES D'ALIMENTARI ENTREVISTATS	TOTAL	% SOBRE TOTAL DEL MERCAT
CLÚSTER DE GIRONA													
BESCANÓ	5094	Si	Dimarts	3	6	9		0,9	3,3	○	3	100%	
CASSÀ DE LA SELVA	10505	No	Dimecres / Dissabte	10 / 6	30 / 2	40 / 8		Sense dades	2,3 / 3,9	○	8 / 9	80% / 100% (*)	
FORNELLS DE LA SELVA	2700	No	Diumenge	4	0	4		1,5	Sense dades	○	1	25%	
GIRONA - CAN GIBERT	101932	Si	Dijous	9	16	27		1,8	3,5	○	9	100%	
GIRONA - DEVESA		Si	Dimarts	15	88	103		1,2	3,4	○	27	100% (*)	
GIRONA - MERCAT DEL LLEÓ		Si	Cada dia	22	0	22		0,0	Sense dades	○	2	1%	
LLAMBILLES	730	Si	Dissabtes	2	0	2		1,0	1,0	○	2	100%	
QUART	3856	No	Diumenge	5	1	6		1,2	3,5	○	4	80%	
RIUDELLOTS DE LA SELVA	2076	Si	Dilluns	4	3	7		1,5	1,9	○	3	75%	
SALT - CENTRE	32230	Si	Dimecres	9	29	38		0,8	3,4	○	14	100% (*)	
SALT - RAMBLA		Si	Divendres	19	52	71		1,5	3,4	○	24	100% (*)	
SANT GREGORI	4012	No	Diumenge	4	1	5		0,8	2,8	○	2	50%	
SARRIÀ DE TER - MATÍ	5231	Si	Dimecres	7	11	18		1,6	2,9	○	5	71%	
SARRIÀ DE TER - TARDA		Si	Dimecres	3	1	4		0,6	2,5	○	3	66%	
VILABLAREIX	3225	Si	Dimecres	1	1	2		0,0	1,0	○	1	100%	

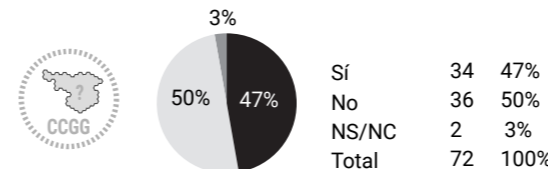
GRÀFIC. QUANTITAT DE PARADES ENTREVISTADES QUE VENEN ELS PRODUCTES ALIMENTARIS INDICATS. TOTAL PEL CONJUNT DE CLÚSTERS

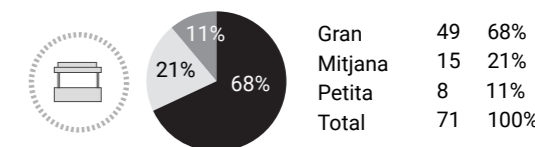
DIVERSITAT DE PRODUCTE OBSERVADA

PARADES AMB EL 50% O MÉS DE PRODUCTE DE PROXIMITAT

MIDA DE LA PARADA

LLEGENDA

PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

- Alimentari
- No alimentari

NCE (Nivell de Complementarietat amb l'Entorn)

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

INDEX DIVERSITAT DE PARADES / PRODUCTES VENUTS

- > 4 Diversitat molt alta
- 3,9 - 2,5 Diversitat alta
- 2,4 - 2 Diversitat mitja
- 1,9 - 0,6 Diversitat baixa
- < 0,5 Diversitat molt baixa o nul·la

PARADISTES ENTREVISTATS

(*) Quan el nombre d'entrevistes és superior al nombre de paradistes es deu a que alguns d'aquests paradistes s'han entrevistat a altres mercats.

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de Girona Presentació i dades bàsiques		Data
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero	
	Roberto Cubas	

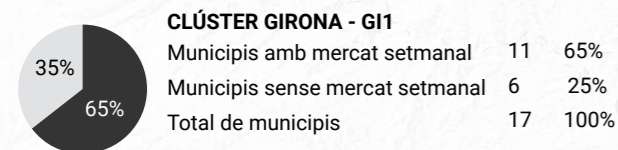
AC6.2

ENCAIX TERRITORIAL DELS MERCATS AL CLÚSTER

El 65 % dels municipis d'aquest clúster disposen de mercat setmanal no sedentari. Destaquen els municipis de Girona, Sarrià de Ter i Salt, que tenen més d'un mercat en diferents ubicacions. Això fa que el total de mercats no sedentaris al pla de Girona sigui de 15.

La majoria dels mercats del clúster, a excepció del de Cassà de la Selva, es troben dins un radi de 10 km de Girona. I la meitat estan situats dins un radi de 5 km respecte a la capital.

Nombre de municipis amb mercat setmanal

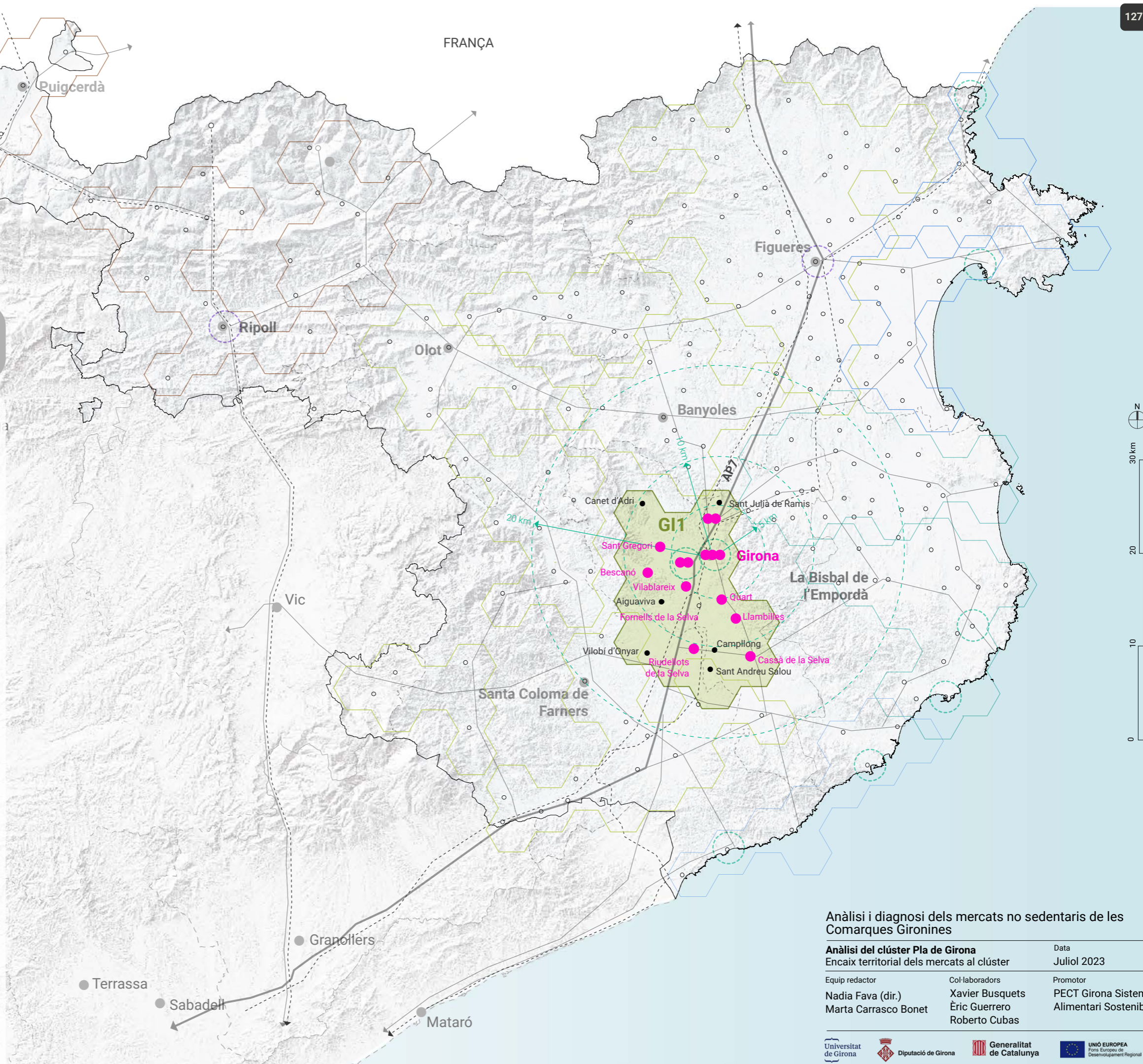
LLEGENDA

CLÚSTERS

- De muntanya
- De costa
- D'interior - costa
- D'interior

MERCATS I MUNICIPIS

- Municipi amb mercat no sedentari
- Mercat cobert de titularitat pública
- Mercat cobert de titularitat privada
- Comerç ambulat
- Mercat no sedentari esporàdic
- Municipi sense mercat no sedentari

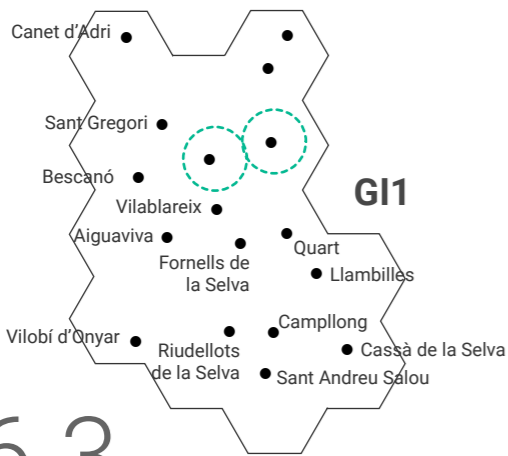

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

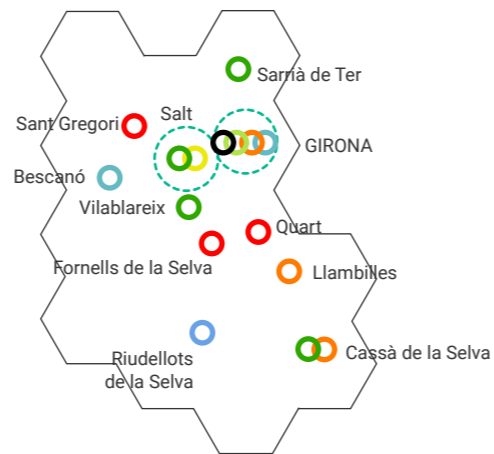
Anàlisi del clúster Pla de Girona		Data
Encaix territorial dels mercats al clúster		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC6.3

DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

MERCATS DEL CLÚSTER GI1: DIA DE LA SETMANA

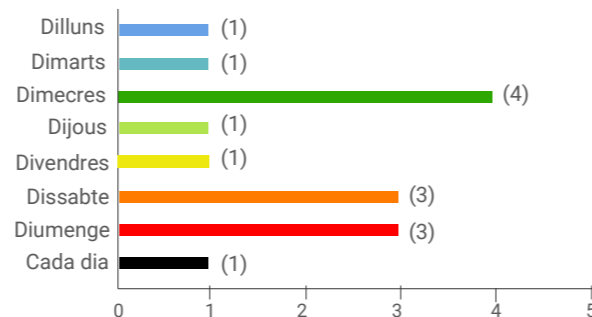

S'observa una alta diversitat pel que fa als dies de mercat, de manera que tots els dies de setmana n'hi ha algun. Només Girona i Salt, els dos municipis més grans, combinen més d'un dia de mercat: el mercat de la Devesa es fa els dimarts i els dissabtes; el mercat de Can Gibert del Pla, el dijous, i les parades exteriors del mercat del Lleó paren cada dia excepte el diumenge, encara que és el dissabte quan s'enregistra el major nombre de parades.

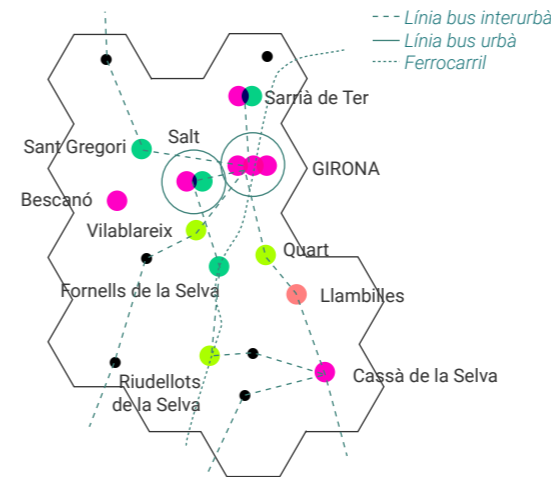
Per altra banda, Salt també celebra dos mercats en dies diferents i diferents ubicacions, mentre que a Cassà de la Selva hi ha mercat dos dies.

La resta de mercats no sedentaris en municipis petits suposen una oferta comercial que complementa el comerç de proximitat o el supleix, en el cas que manqui. S'observa que en la majoria d'aquests municipis petits el mercat es fa en cap de setmana. Se suposa que dissabte o diumenge és quan bona part de la població pot tenir més disposició i interès per anar a comprar al mercat del poble.

NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

MERCATS DEL CLÚSTER GI1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

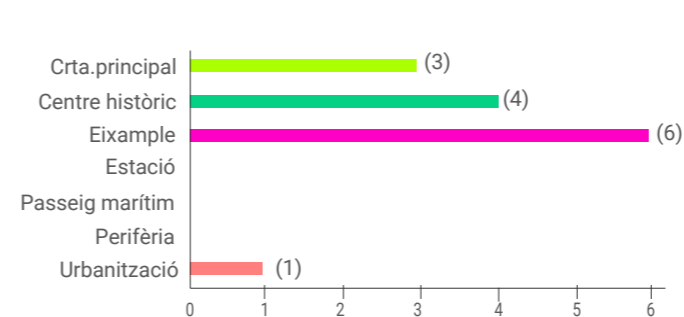

El 47 % de municipis del clúster ubiquen el mercat a la zona de l'eixample, on hi ha comerç alimentari quotidià proper. A Vilablareix, Quart i Riudellots de la Selva, en canvi, s'ubica a la carretera d'accés al poble.

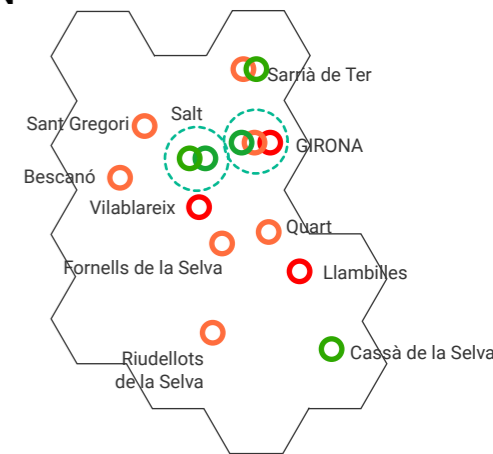
Sant Gregori i Fornells de la Selva situen el mercat al centre històric. Com a casos diferenciats dels anteriors, hi ha Sarrià de Ter i Salt, que tenen mercats en diferents ubicacions: al centre històric i a l'eixample. A Llambilles, que és un municipi amb una àmplia zona residencial, el mercat s'ubica prop d'un parc d'aquesta àrea.

Pel que fa a connectivitat amb transport públic, és un clúster ben connectat, tant amb diverses línies d'autobús interurbà com amb el ferrocarril. Girona i Salt disposen de bus urbà que té parades properes a les ubicacions dels mercats respectius.

NOMBRE MERCATS SEGONS UBICACIÓ

MERCATS DEL CLÚSTER GI1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

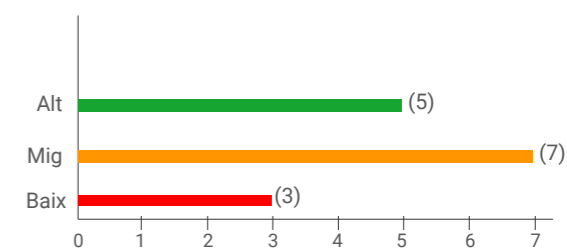

Només una tercera part dels mercats tenen un nivell de complementarietat alt; destaquen en aquest aspecte els dos mercats de Salt, el mercat del Lleó de Girona i el dels dimecres al matí de Sarrià de Ter, que s'ubica al centre històric. Un 47 %, en canvi, tenen un nivell mitjà de complementarietat, ja que el comerç de proximitat és a la vora però escasseja.

Girona concentra una oferta important de comerços, equipaments i serveis i actua com a pol tractor del clúster. Tot i això, el mercat de la Devesa, en ser a la perifèria, té un nivell de complementarietat molt baix. A Vilablareix i Llambilles, en canvi, el baix nivell de complementarietat es deu més al tipus de nucli urbà, eminentment residencial i amb poc comerç de proximitat, que a la ubicació.

Destaca el mercat recent de dimecres a la tarda de Sarrià de Ter. La seva ubicació es va proposar tot buscant la millora del nivell de complementarietat amb els equipaments de proximitat, com el centre d'atenció primària (CAP), els centres educatius i un parc infantil.

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

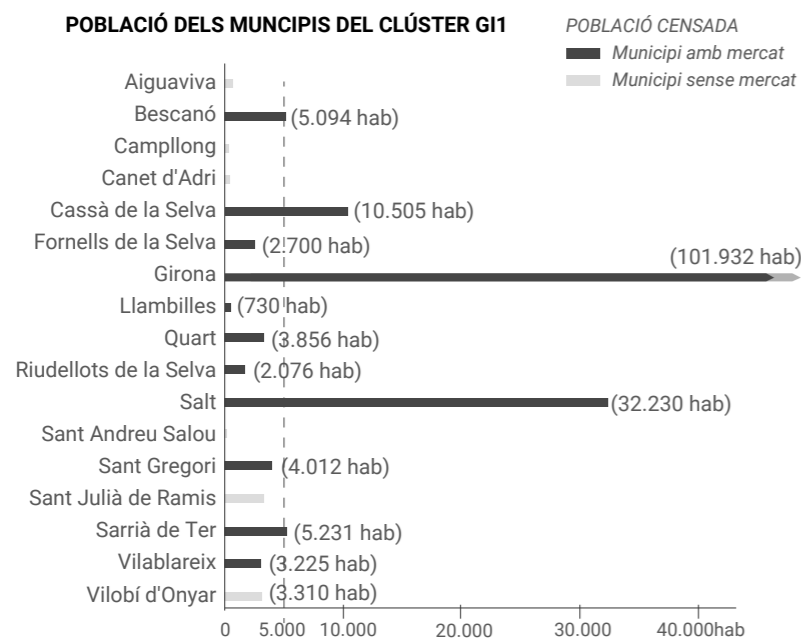

Al clúster, hi ha dos municipis que sobresurten per la seva dimensió: Girona, capital de comarca i província, i Salt, població que forma part de la conurbació de Girona i amb la densitat de població més elevada de tota la província, pràcticament doblant la de la capital. Cassà de la Selva també és un municipi gran, demogràficament, ja que té 10.680 habitants.

La resta de poblacions amb mercat, excepte Llambilles i Riudellots de la Selva, tenen entre tres mil i cinc mil habitants.

S'observa que són principalment els municipis amb menys de mil habitants els que no disposen de mercat, a excepció de Llambilles, on recentment els mateixos veïns han impulsat un nou mercat, amb 2 paradistes.

POBLACIÓ DELS MUNICIPIS DEL CLÚSTER GI1

LLEGENDA

DIA DE MERCAT	TIPUS D'UBICACIÓ	NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT
● Dilluns	● Carretera principal	● Alt
● Dimarts	● Centre	● Mig
● Dimecres	● Eixample	● Baix
● Dijous	● Estació	
● Divendres	● Passeig marítim	
	● Perifèria	
	● Urbanització	

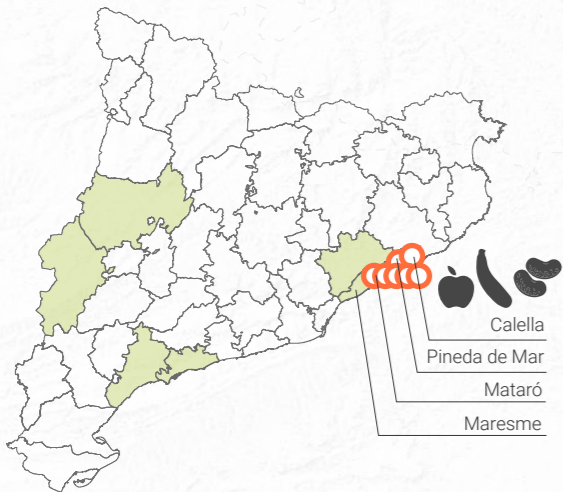
Anàlisi i diagnòstic dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de Girona		Data
Dia de mercat, ubicació i complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero	Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AC6.4

PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES I DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT

En els mercats analitzats, el producte de proximitat prové principalment de les comarques gironines, però especialment de l'Empordà i dels municipis propers a la plana de Girona. La majoria de paradistes provenen del Gironès. Per concentració destaquen Girona, amb un important nombre de revenedors, i Figueres, així com el Maresme, amb revenedors procedents de diverses poblacions. Els productors també es concentren principalment al voltant de la capital, circumscriuint l'àrea urbana de Girona.

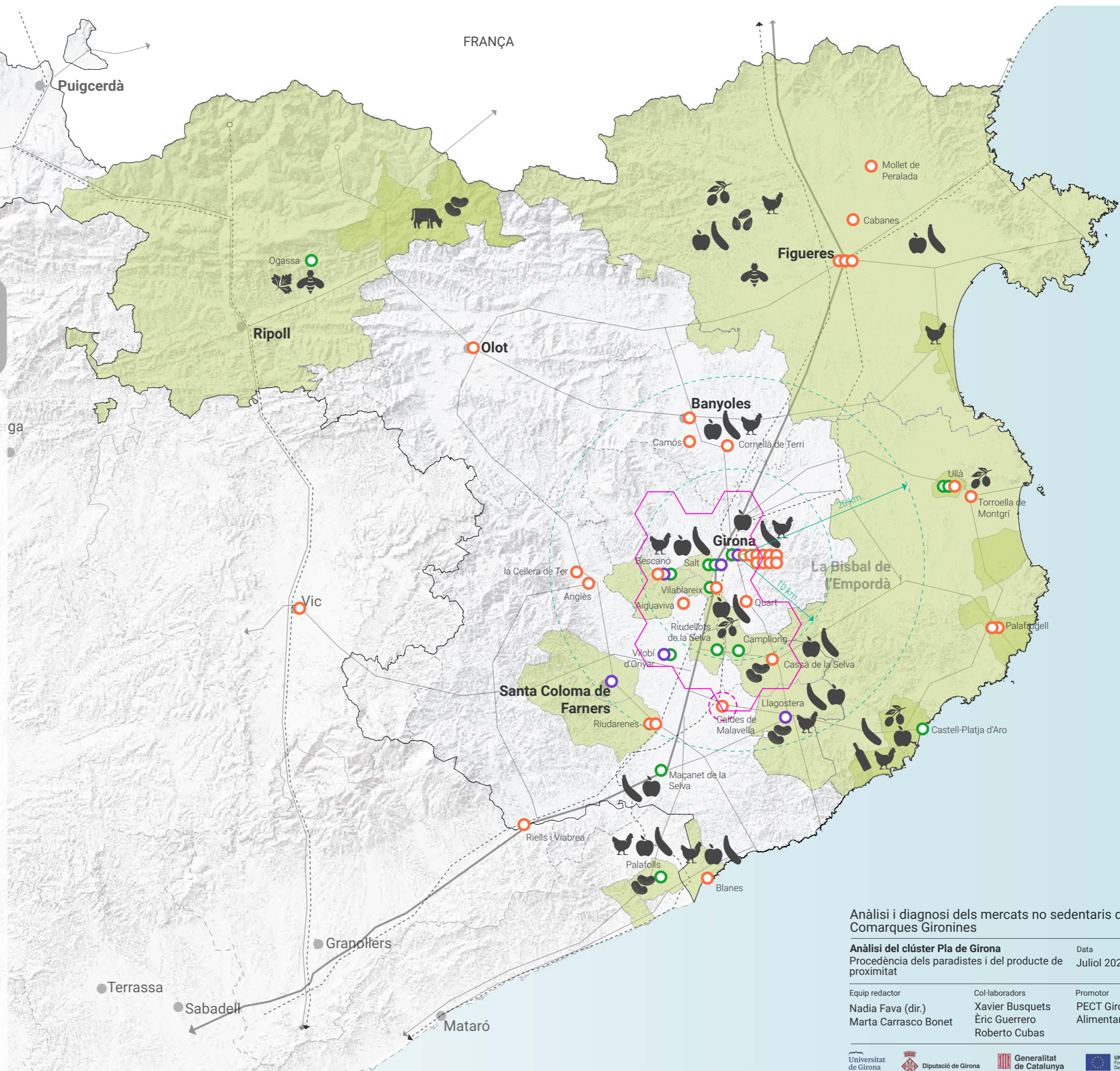
LLEGENDA

PARADISTES

- Municipi d'origen dels paradistes segons tipus:
 - Productor
 - Productor revenedor
 - Revenedor

PRODUCTES

- Àrea d'origen del producte local
- Producte ecològic o Producció Integrada
- 🐖 Carn i embotits
- 🐔 Ous
- 🍷 Vi i licors
- 🌿 Oli
- 🍄 Llegums
- 🍄 Bolets
- 🍞 Pa i pastes
- 🍯 Mel i derivats
- 🧀 Formatge i lactis
- 🥕 Verdura
- 🍏 Fruita
- 🌿 Herbes
- 🌰 Fruita seca

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de Girona
 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat

Data
 Juliol 2023

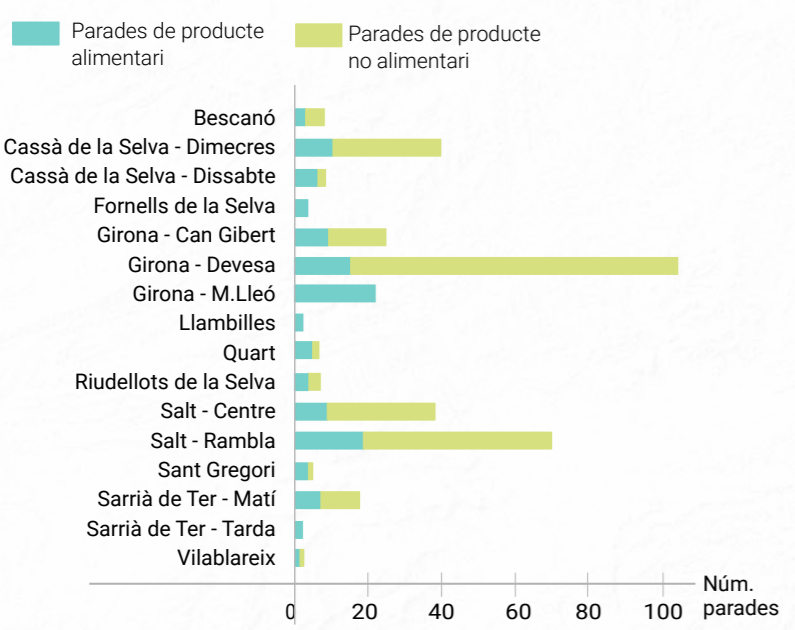
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

AC6.5

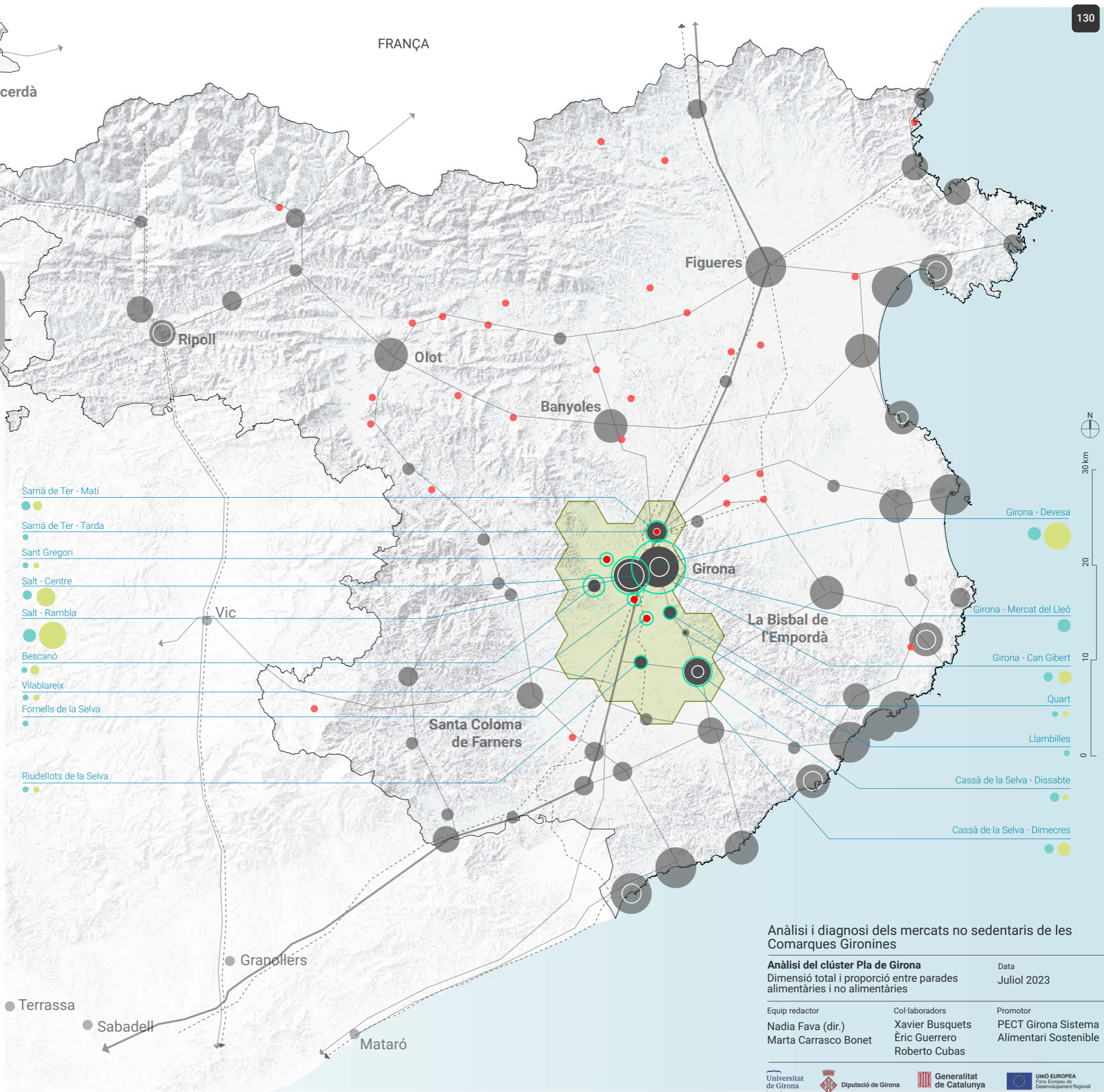
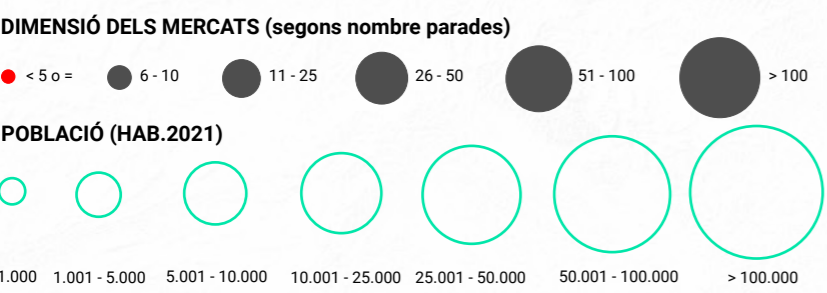
DIMENSIÓ TOTAL I PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

Per dimensió, destaquen tres mercats: el de la Devesa (dimarts), el de Salt (a la Rambla, dimecres) i el de Cassà de la Selva (dimecres), en correspondència amb els nuclis amb més població. La dimensió més gran d'aquests mercats, però, es deu a l'elevat nombre de parades de producte no alimentari; no obstant això, s'observa també que la quantitat de parades de producte alimentari és notable.

MERCATS SEGONS EL NOMBRE TOTAL DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

LLEGENDA

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de Girona
 Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries

Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC6.6

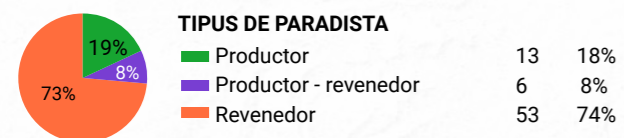
COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES

La cobertura territorial d'aquest clúster és extensa; abraça pràcticament la província de Girona i s'estén cap a la Catalunya Central (al Bages i Osona) i la part meridional de l'àrea metropolitana (el Baix Llobregat), i inclou el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

Hi ha una recurrència entre els mercats de la capital, però sobretot hi ha una connexió entre els mercats més propers a Girona, principalment entre els mercats de la capital, de Salt i de Cassà de la Selva.

La majoria de paradistes fan diversos mercats a la setmana, i els que van a Girona solen fer els mercats de Can Gibert del Pla i la Devesa. Fins i tot els productors propers cobreixen una àrea territorial relativament gran, buscant els mercats més rendibles.

El nombre de paradistes revenedors sobrepasa amb escreix el nombre de paradistes productors, que només són el 26 % dels 72 paradistes entrevistats, mentre que els revenedors suposen un 73 %. Se suposa que l'elevat volum demogràfic d'aquest àmbit explica aquesta proporció alta de revenedors.

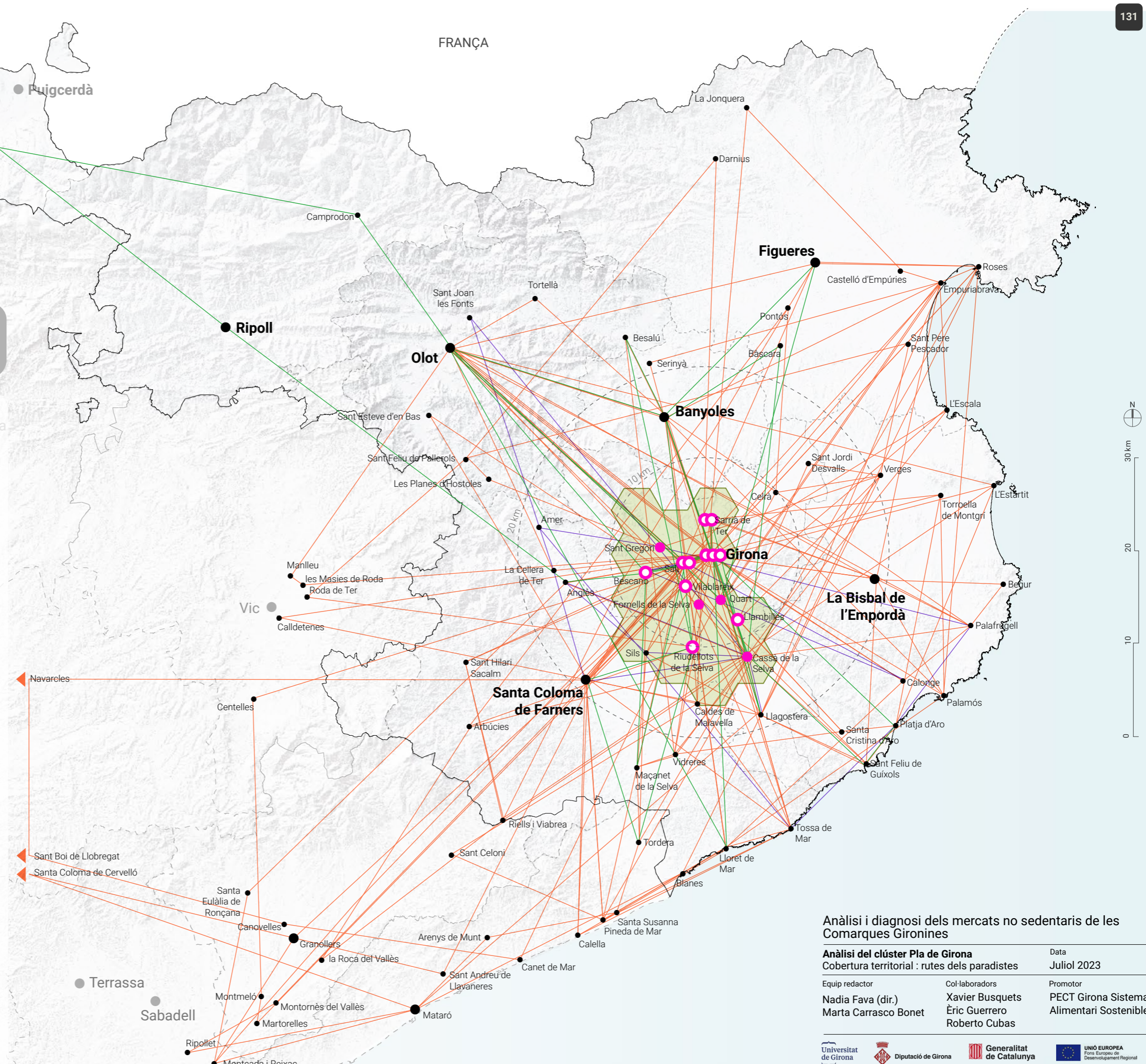
LLEGGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor
- Revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de Girona
Cobertura territorial : rutes dels paradistes

Data: Juliol 2023

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

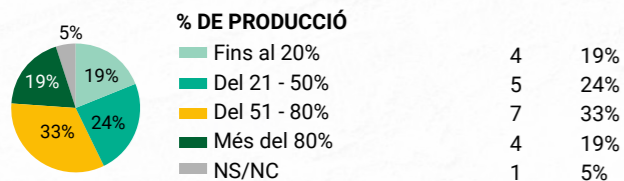
AC6.7

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PRODUCTORS

En comparació amb altres clústers, els productors que venen als mercats del clúster del Gironès tendeixen a tenir una cobertura territorial més àmplia, i van a buscar tant mercats de costa com mercats de capitals de comarca, principalment. Tot i això, les interrelacions entre mercats del mateix clúster també són recurrents.

S'observen connexions entre mercats de proximitat, principalment entre Bescanó-Salt-Girona i Girona-Quart-Cassà de la Seva. Aquesta tendència és coherent amb la residència dels productors dins la mateixa àrea del clúster. En general, s'observa doncs que aquests paradistes fan mercats de més proximitat.

En relació amb els productes que es venen en aquests mercats, un 52 % dels paradistes ofereixen més de la meitat de producte propi, mentre que el 42 % restant n'hi aporta menys de la meitat.

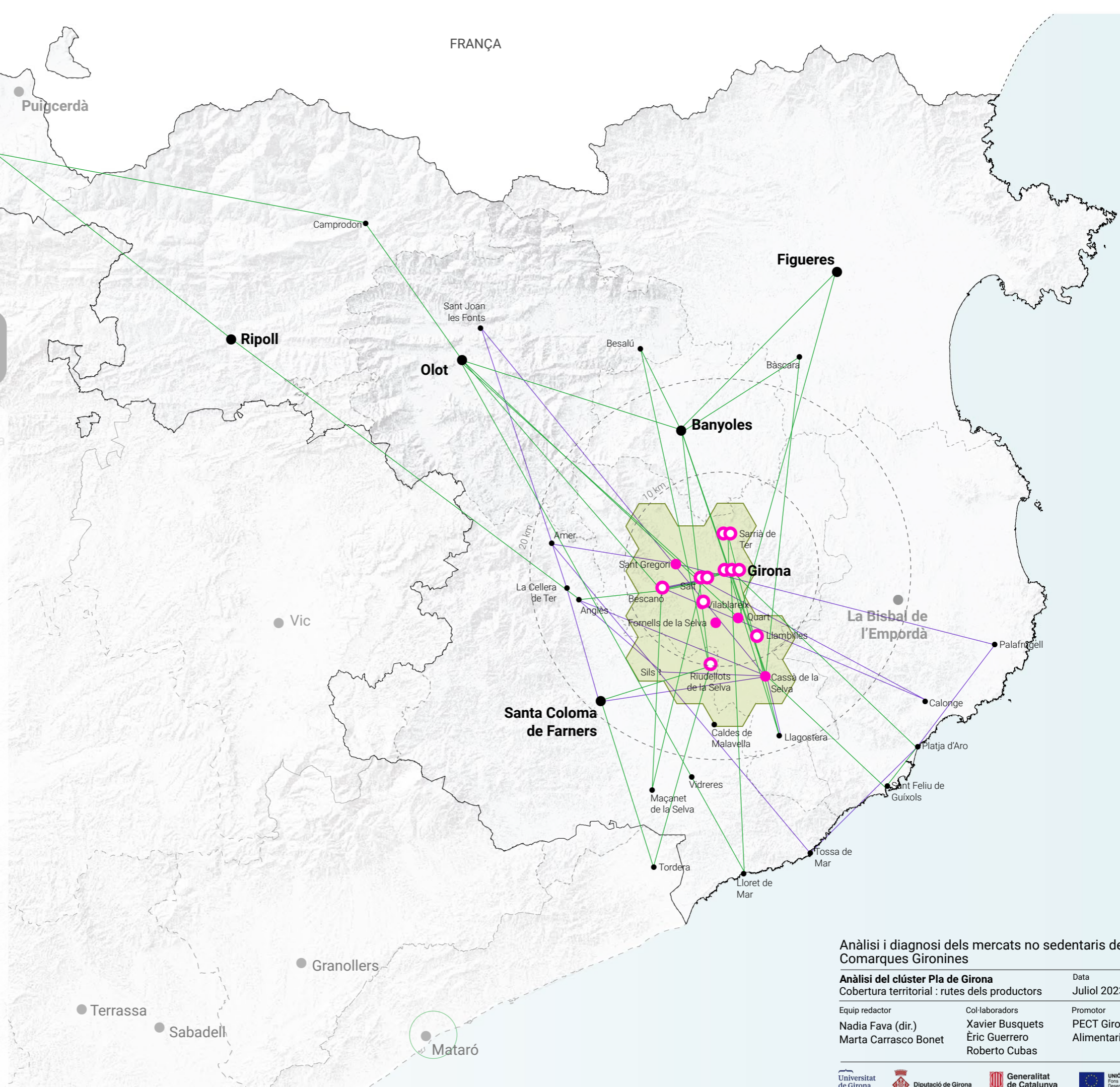
LLEGGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTES

- Productor
- Productor - revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Pla de Girona		Data
Cobertura territorial : rutes dels productors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

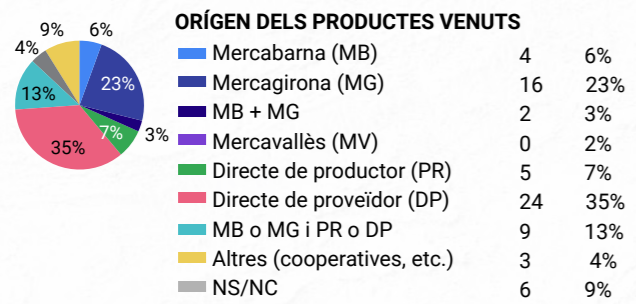
AC6.8

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS REVENEDORS

Els paradistes revenedors tenen una cobertura territorial molt més àmplia que els productors. S'observa la tendència a cobrir mercats més enllà de la província de Girona, arribant fins al Bages o el Baix Llobregat, però sobretot amb una important presència al Maresme i al Vallès Oriental.

També s'identifica una forta interrelació entre mercats de les capitals comarcals, amb triangulacions com ara Girona-Banyoles-Olot, Girona-Banyoles-Salt i Girona-Salt-Santa Coloma de Farners. Les relacions amb els mercats interns del clúster, però, són menors. En aquest aspecte destaquen les recurrències Girona-Salt i Girona-Sarrià de Ter.

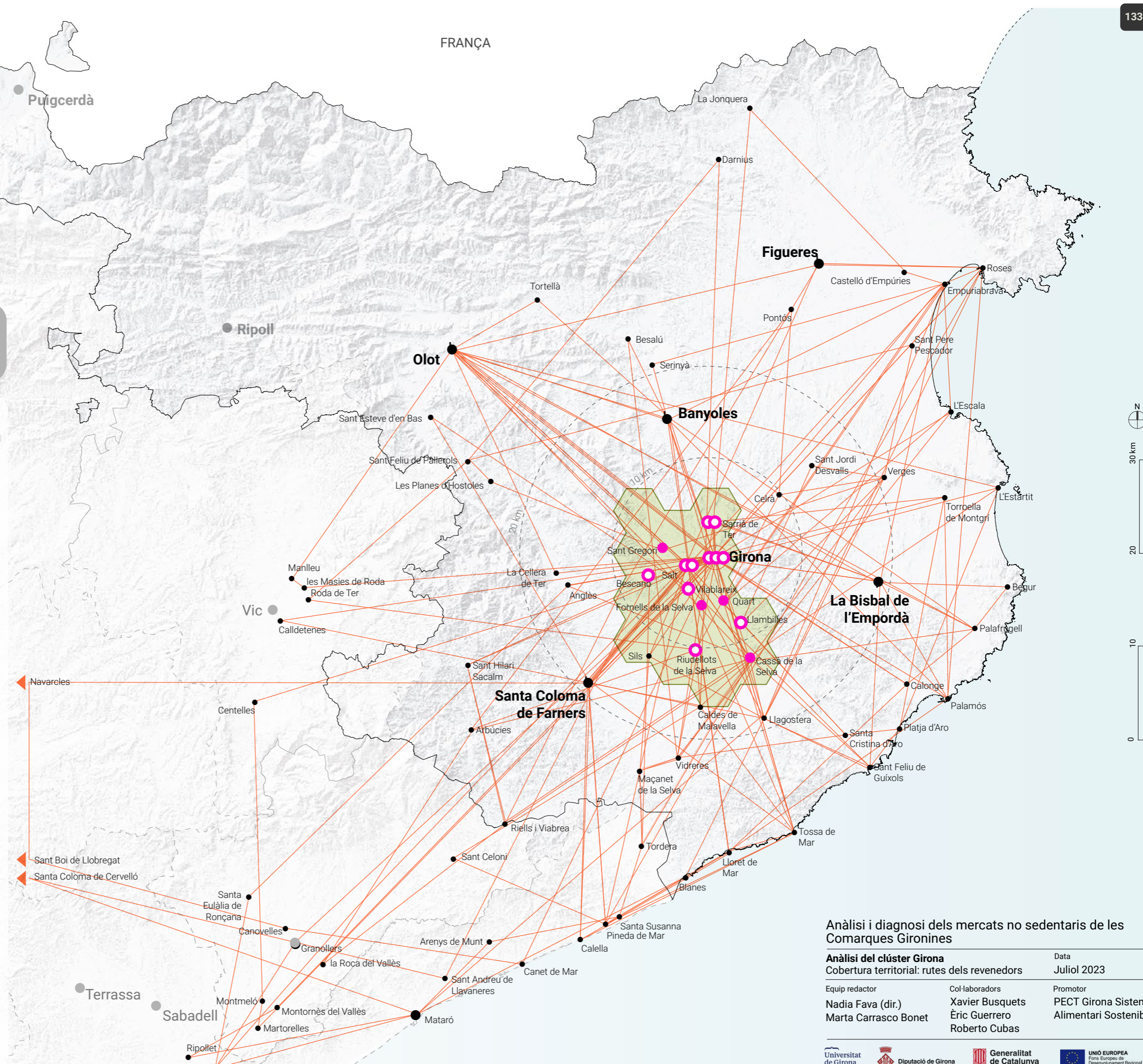
Una tercera part dels revenedors compren els productes a l'engròs, una tercera part a proveïdors i només un 11 % directament a productors o cooperatives.

LLEGGENDA

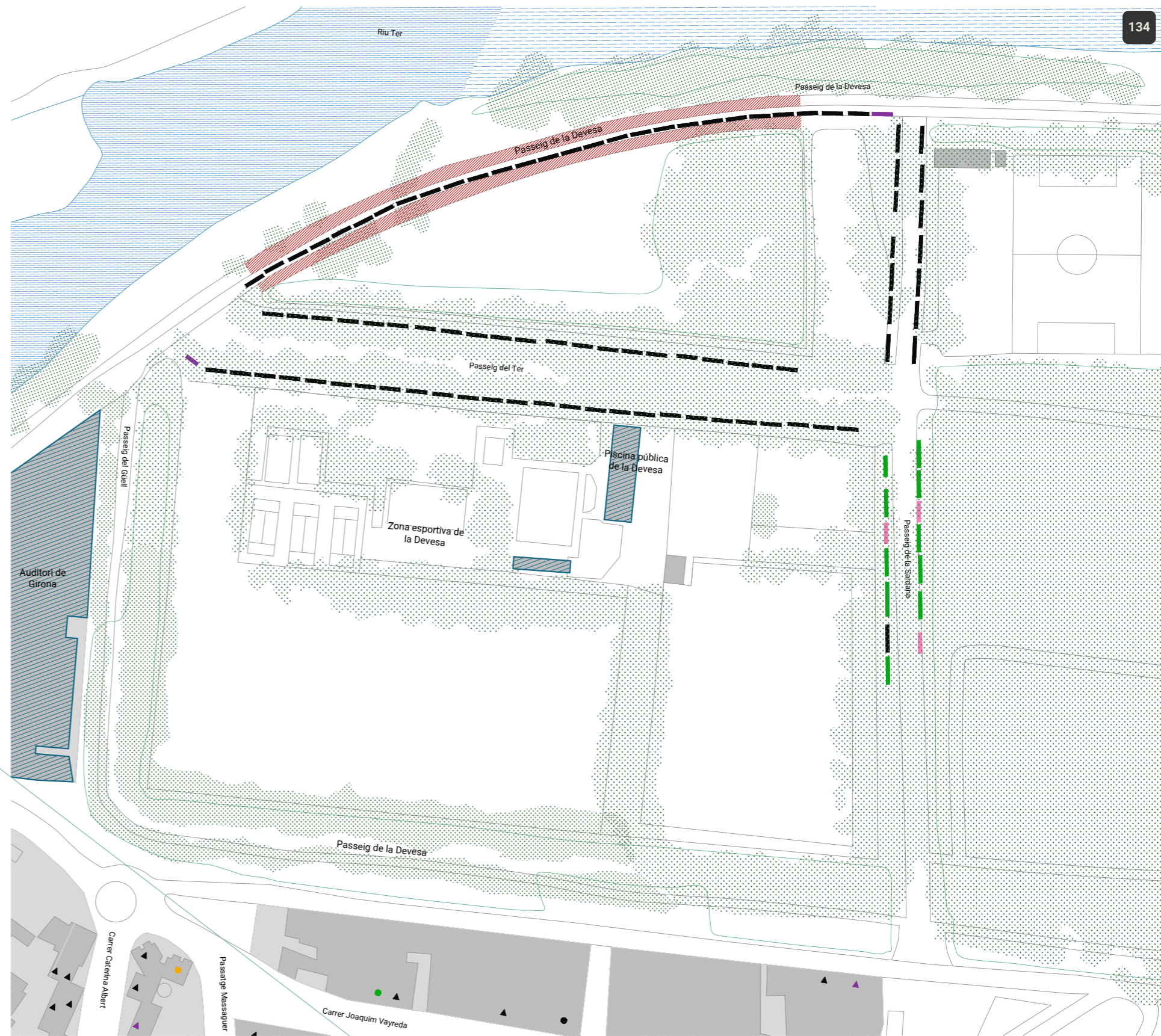
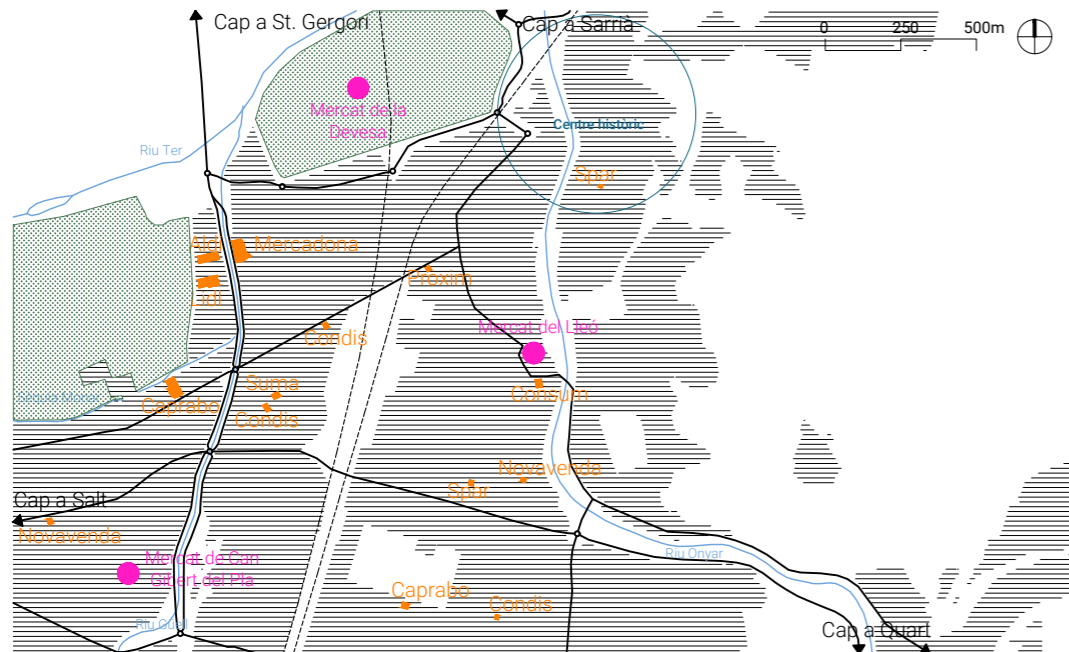
MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Girona		Data
Cobertura territorial: rutes dels revenedors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	
	Roberto Cubas	

AU6.1

MERCAT DE LA DEVESA

El mercat de la Devesa és un dels més grans de la província de Girona, amb 15 parades de producte alimentari i 88 de no alimentari que es despleguen al llarg de l'àrea nord-oest del parc. Tot i la dimensió, el nivell de diversitat de parades és baixa. El producte alimentari consta principalment de parades de fruita i verdura i de producte alimentari variat (peix en salaó, embotit, formatge, fruita seca, llaminadures, etc.). El producte no alimentari està conformat per roba, complements i marroquineria, roba de la llar i planter.

Al seu voltant el comerç de proximitat és escàs i, per tant, el nivell de complementarietat és baix. Només hi ha una fruiteria, una fleca i una botiga de llaminadures, a l'entorn. També hi ha alguns serveis de restauració (restaurants), i s'hi ubiquen diversos grans supermercats.

La situació del mercat, tot i estar a la zona de l'Eixample, és gairebé perifèrica respecte al conjunt del nucli urbà, i això fa que els consumidors s'hi hagin de desplaçar expressament. Tanmateix, és un espai ampli i l'entorn natural afavoreix el passeig i la compra. Hi ha diversos aparcaments gratuïts, com el de la plaça de l'Assemblea de Catalunya (al costat de l'auditori), el del carrer Joaquim Vayreda i carrer Riu Güell, o bé bonificats per la compra al mercat, a la zona verda de Can Sarasa, amb dues hores de gratuïtat. La zona és accessible amb transport públic (línia L11 del bus urbà).

DADES GENERALS

Data visita de camp: 21/06/2022 (dimarts)

N. parades alimentari: 15

N. parades no alimentari: 88

Total de parades: 103

Total de parades segons el CCAM (2022): 152*

*Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 261*

Dia de mercat: dimarts i dissabte

Paradistes entrevistats: 21***

Tipus de paradistes:

24% Productors;

10% Productors-revenedors;

66% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns paradistes han estat entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a Lloret de Mar no eren al mercat. A tots els paradistes entrevistats se'ls pregunta on van durant la setmana.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

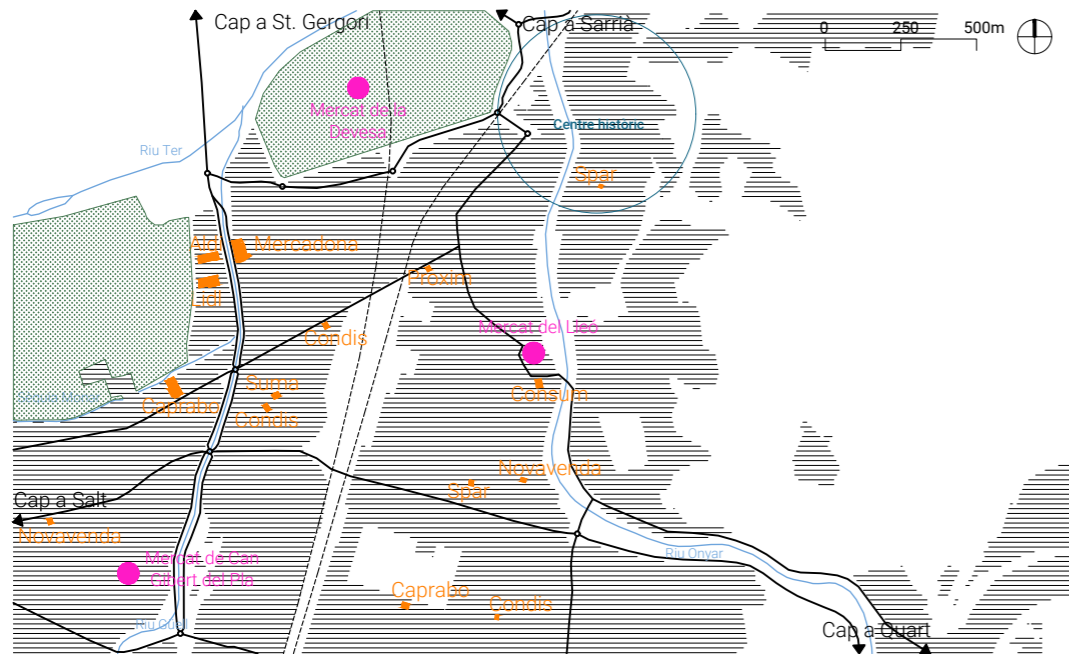
General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Pla de Girona			Data
Mercat de la Devesa			Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor	
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona	
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari	
	Roberto Cubas	Sostenible	

AU6.3

MERCAT DEL LLEÓ

A Girona hi ha un tercer mercat vinculat al mercat municipal, el Mercat del Lleó. És un cas similar a altres mercats com el de Palafrugell, Palamós o Sant Feliu de Guíxols, en què a l'exterior del mercat fix s'hi situen, de manera diària, principalment parades de fruita i verdura que complementen l'oferta de l'interior del mercat fix. En el cas de la visita de camp però, a més s'hi van registrar tres parades de producte no alimentari, principalment de roba.

El Mercat del Lleó és un mercat consolidat i per la seva ubicació centrada entre la Plaça Catalunya i la zona més comercial de l'Eixample, garanteix un alt nivell de complementarietat entre el comerç local, els equipaments urbans i el mercat no sedentari.

S'observa com a l'entorn del mercat hi ha poques botigues de producte alimentari (principalment fleques i un supermercat), ja que la oferta es concentra a l'interior del mercat fix.

Pel què fa a l'accessibilitat, aquesta zona està connectada adequadament amb transport públic urbà, amb diverses línies a prop del mercat. També hi ha un aparcament subterrani a sota del mercat fix.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 27/04/2022

N. parades alimentari: 4

N. parades no alimentari: 3

Total de parades: 7

Total de parades segons el CCAM (2022): sense dades*

*Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: sense dades*

Dia de mercat: cada dia

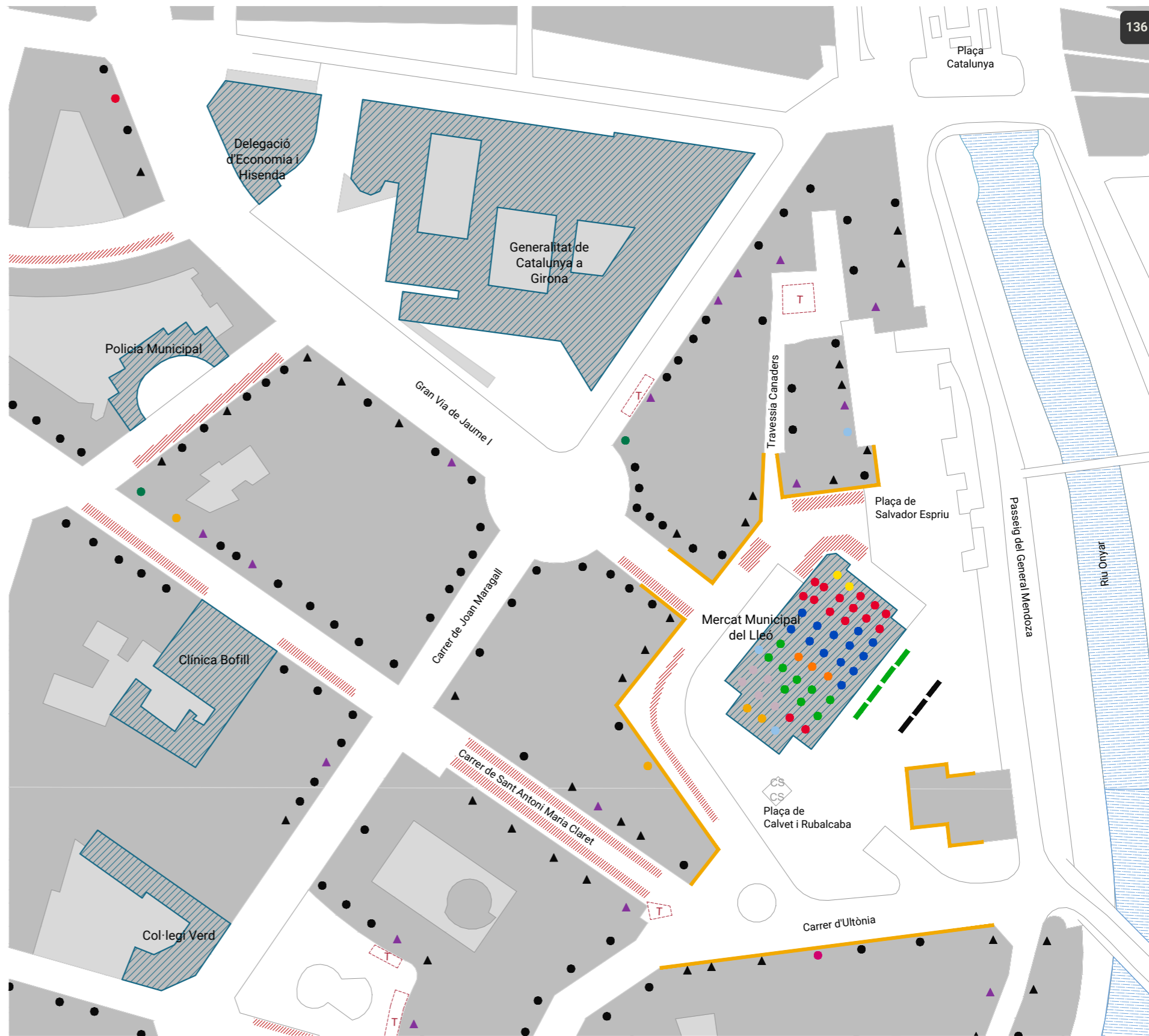
Paradistes entrevistats: 4

Tipus de paradistes:

- 25% Productors;
- 0% Productors-revenedors;
- 75% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Pla de Girona Data
Mercat del Lleó Juliol 2023

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari
	Roberto Cubas	Sostenible

AU6.4

MERCAT DE SALT CENTRE

El municipi de Salt té dos mercats no sedentaris, amb indrets i dies diferents. El mercat del dimecres, que es fa entre el passeig Ciutat de Girona i la plaça de la Llibertat, a prop d'equipaments com ara el centre d'atenció primària, l'Ajuntament i tres equipaments educatius, i el mercat del divendres, que es fa a la rambla de la Massana. En el primer, que té comptabilitzades un total de 38 parades, el dia de la visita de camp hi havia 9 parades de productes alimentaris, tot i que el registre general d'entrevistats identificava com a mínim 14 paradistes. D'aquests, 9 també fan el mercat de Salt del divendres.

S'hi troben diverses parades de fruita i verdura, amb diferents tipus de paradistes segons si són productors de proximitat o revedadors. Salt, tot i que hi ha hagut una reculada significativa, continua tenint una àrea productiva agrícola encara dinàmica.

També hi ha parades de productes alimentaris múltiples, amb una àmplia oferta (embotits, formatges, peix en salaó, llaminadures, rebosteria i brioixeria, fruita seca, etc.). La resta de parades són no alimentàries, principalment de roba, complements i calçat, i hi ha una parada de flors i plantes.

A l'entorn del mercat hi ha comerç de proximitat alimentari: tres fleques, una carnisseria i una fruiteria. Un supermercat i la resta de comerços no alimentaris, juntament amb els serveis alimentaris (bars, restaurants, cafeteries i menjar per emportar) i no alimentaris (bancs, notaria, perruqueria, entre altres) acaben de generar un índex de complementarietat alt. Pel que fa a l'accessibilitat, la proximitat a aquest equipament i la seva ubicació central en un espai ampli fa que no s'identifiquin problemes específics.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 25/54/2022

N. parades alimentari: 9

N. parades no alimentari: 29

Total de parades: 38

Total de parades segons el CCAM (2022): sense dades

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005): 137 (entre divendres i dimecres)

Dia de mercat: dimecres

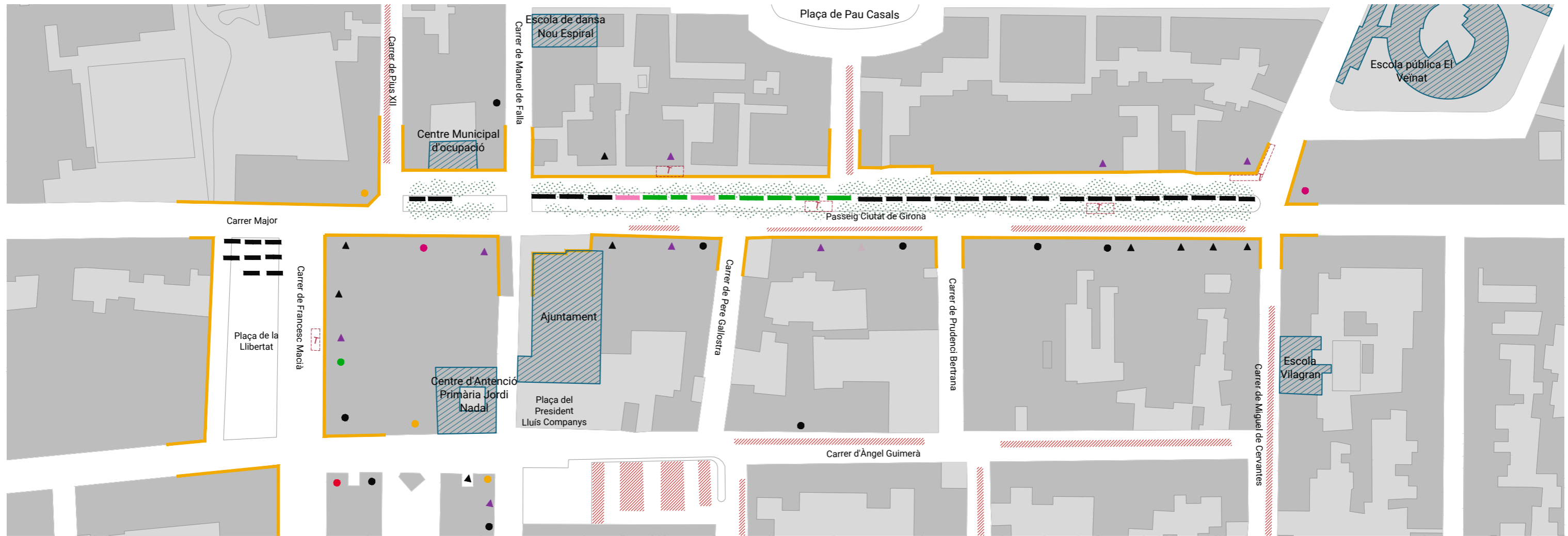
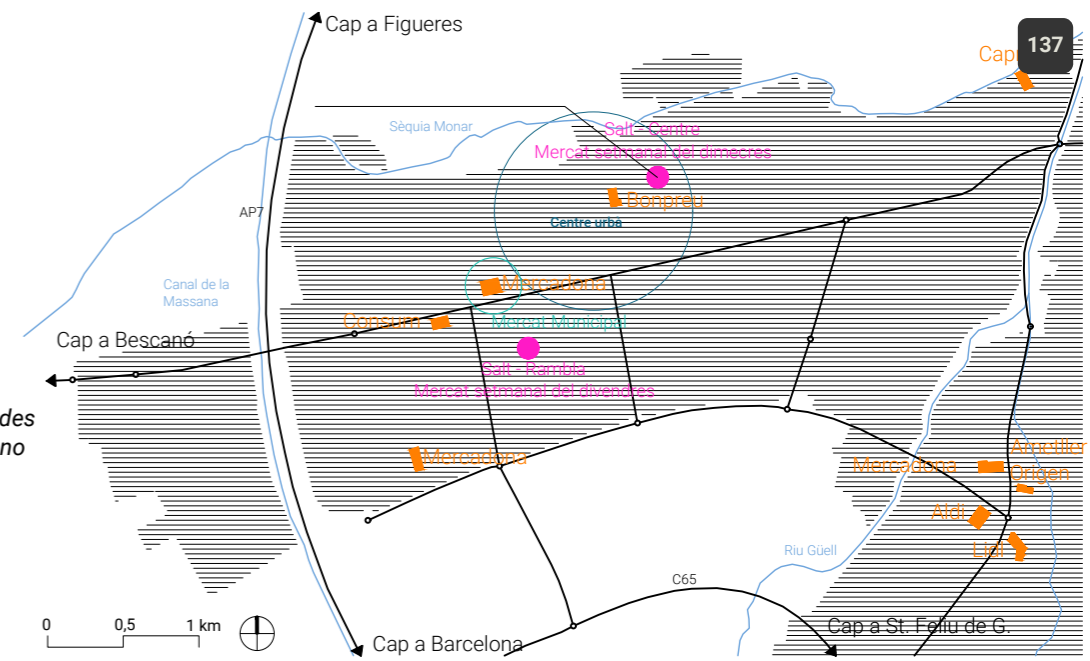
Paradistes entrevistats: 14

Tipus de paradistes:

28% Productors;

14% Productors-revedadors;

58% Revedadors

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

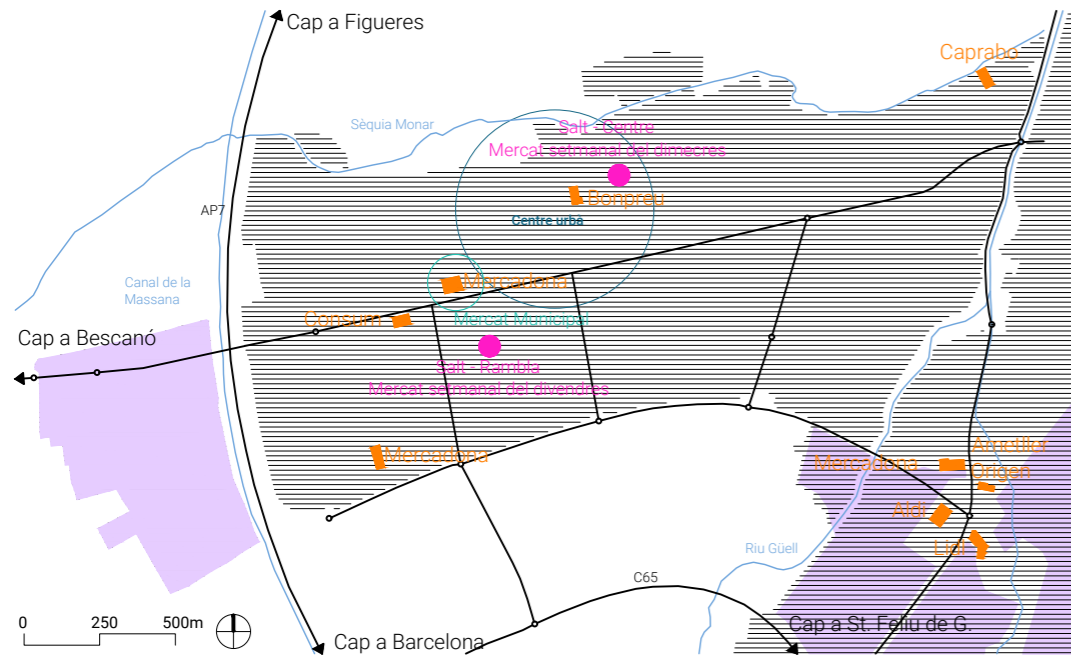
General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnòstic dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Pla de Girona		Data
Mercat de Salt centre		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AU6.5

MERCAT DE SALT RAMBLA

El mercat del divendres de Salt s'ubica a la rambla de la Massana, prop del mercat municipal cobert de Salt. Dels dos mercats del municipi, és el de més envergadura, amb 19 parades de productes alimentaris i 52 de no alimentaris, comptabilitzades durant la visita de camp. Tot i això, el registre general d'entrevistats permet identificar que com a mínim 24 paradistes de producte alimentari fan aquest mercat. D'aquests, 9 també fan el mercat del dimecres.

S'hi troben diverses parades de fruita i verdura, principalment de paradistes revenedors, encara que hi ha 1 productor-revenedor i 3 productors de proximitat que produeixen a Salt mateix. També hi ha algunes parades de productes alimentaris múltiples, com ara embotits, peix en salaó, fruita seca, llaminadures, olives, etc., dues de carn i embotits, un herbolari que també té mel, una rostisseria i una xurreria. Les parades de producte no alimentari són principalment de roba, calçat i complements.

En aquesta ubicació, la complementarietat la proporciona sobretot la proximitat amb el mercat municipal, que també inclou un supermercat. De comerç alimentari de barri trobem només una carnisseria.

Pel que fa a l'accessibilitat, la localització relativament cèntrica respecte al conjunt del nucli urbà i la facilitat d'aparcament a les proximitats del mercat faciliten l'accés a diferents tipus d'usuaris, vagin a peu o amb vehicle privat.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 08/07/2022
- N. parades alimentari:** 19
- N. parades no alimentari:** 52
- Total de parades:** 71
- Total de parades segons el CCAM (2022)*: 82*
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 137*
- Dia de mercat:** divendres
- Paradistes entrevistats:** 24***
- Tipus de paradistes:**
 - 16% Productors;
 - 8% Productors-revenedors;
 - 76% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns paradistes han estat entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a Lloret de Mar no eren al mercat. A tots els paradistes entrevistats se'ls pregunta on van durant la setmana.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- Menjar preparat (Inclou rostisseria)
- Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)

Serveis no alimentaris

- Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

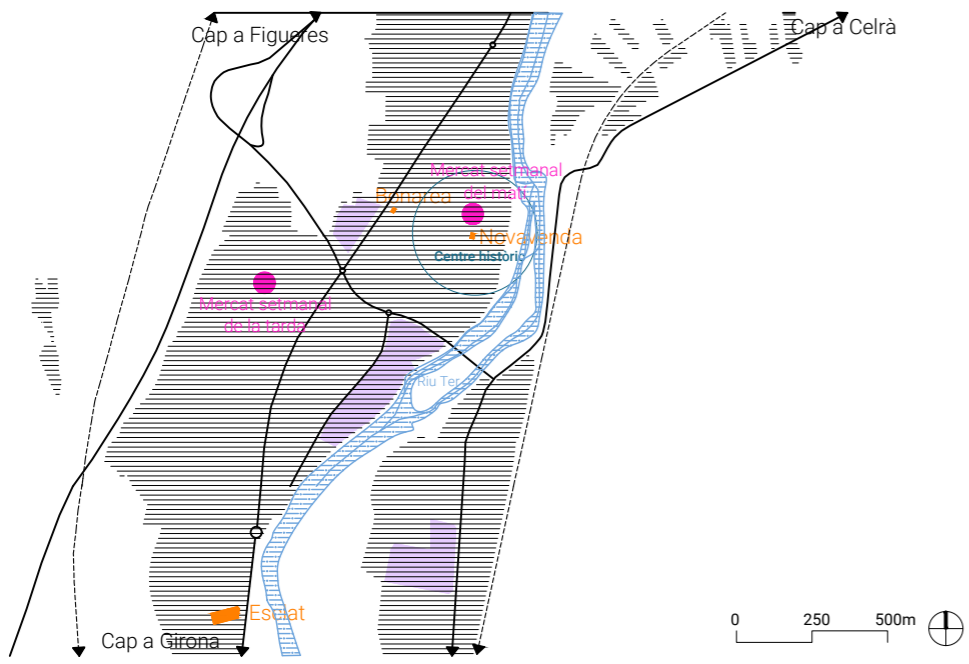
- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Pla de Girona
 Mercat de Salt Rambla Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU6.6

MERCAT DE SARRIÀ DE TER DEL MATÍ

Sarrià de Ter celebra dos mercats no sedentaris en diferent ubicació i franja horària i durant el mateix dia: dimecres.

El mercat del matí és el tradicional i se situa al carrer Major, al centre històric, buscant la complementarietat amb el comerç de proximitat. Té 11 parades de productes no alimentaris, que se situen al llarg del carrer Major, i 7 parades de productes alimentaris que s'ubiquen al carrer Josep Pallach, entre el riu Ter i la placeta de la Font. Aquestes són de fruita i verdura, carn i embotits i parades de productes variats: embotits, formatges, peix en salaó, olives...

Els comerços de l'entorn generen complementarietat amb el mercat. Hi ha carnisseries, peixateries, fleques, productes per a la salut, un supermercat i altres comerços i serveis no alimentaris (bancs, perruqueries, despatx d'advocats, clínica dental i fusteria, entre d'altres). Els serveis de restauració com bars, restaurants i cafeteries també tenen bona presència en aquesta àrea. Hi són rellevants la cafeteria El Coro, a la placeta de la Font, vinculada a l'economia social i solidària.

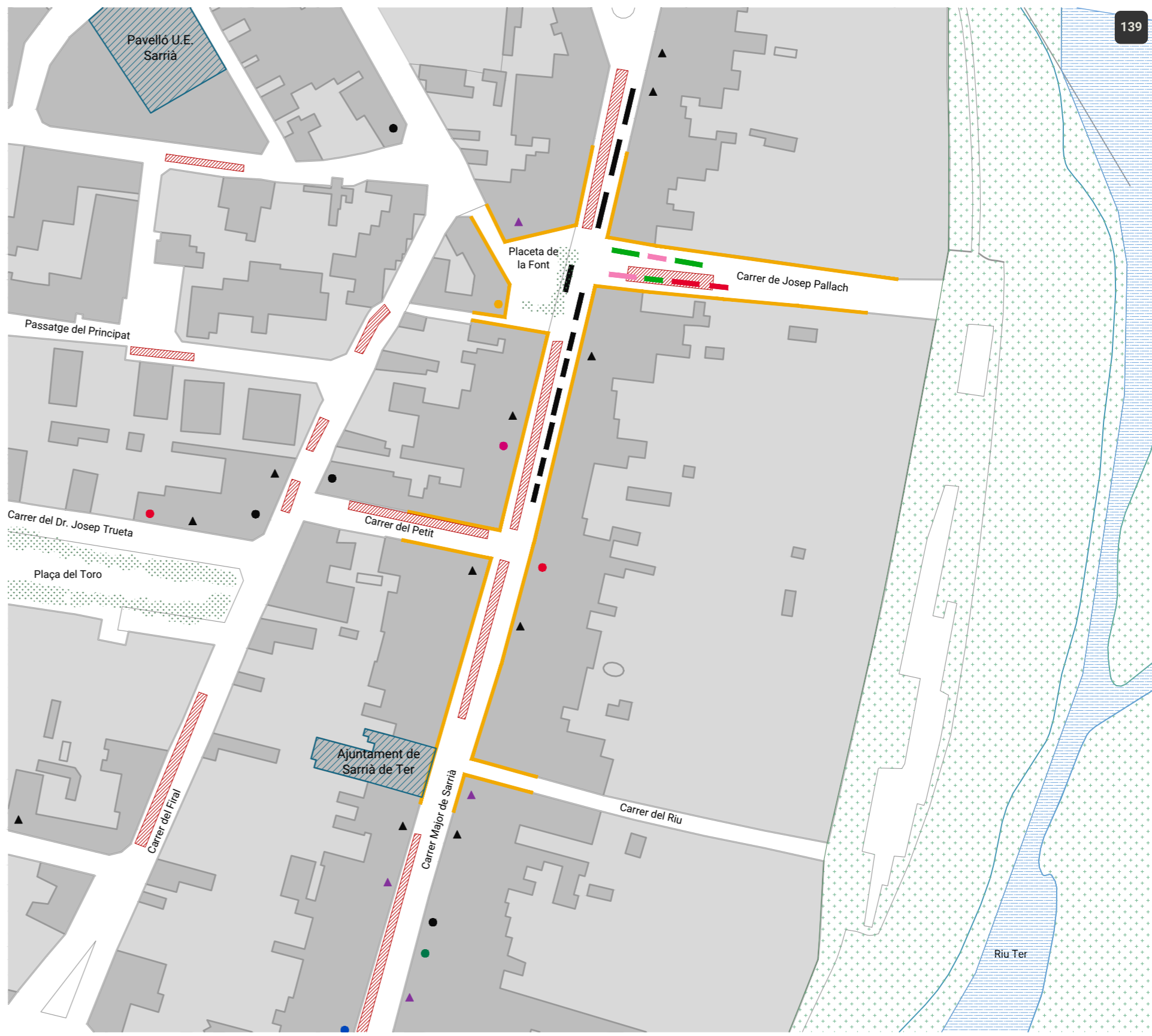
Pel que fa a l'accessibilitat, i degut al policentrisme del nucli urbà, el mercat dels matins té una bona accessibilitat per a l'àrea del centre històric, amb un carrer pacificat i aparcaments propers.

DADES GENERALS

- Data visita de camp: 17/05/2022
- N. parades alimentari: 7
- N. parades no alimentari: 11
- Total de parades: 18
- Total de parades segons el CCAM (2022)*: 20
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 45
- Dia de mercat: dimecres matí
- Paradistes entrevistats: 5
- Tipus de paradistes:
 - 20% Productors;
 - 0% Productors-revenedors;
 - 80% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari	Serveis alimentaris
■ Carn i embotit	■ Bar xiringuito
■ Formatge i lactis	■ Menjar preparat
■ Fruita i verdura	■ Rostisseria
■ Fruita seca	■ Pa i pastisseria
■ Herbolari	■ Peix
■ Mel i derivats	■ Te i cafè
■ Multiparada alimentari	
■ Olives	
■ Ous	
■ Xurreria	

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari	Herbolisteria
● Carn i embotit	● Peix
● Formatge i lactis	● Supermercat i autoservei
● Fruita i verdura	● Tè i cafè
● Fruita seca	● Altres productes quotidians
● Mel i derivats	
● Pa i pastisseria	

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

- Serveis alimentaris**
 - ▲ Menjar preparat (Inclou rostisseria)
 - ▲ Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)
- Serveis no alimentaris**
 - ▲ Serveis no alimentaris (Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.)

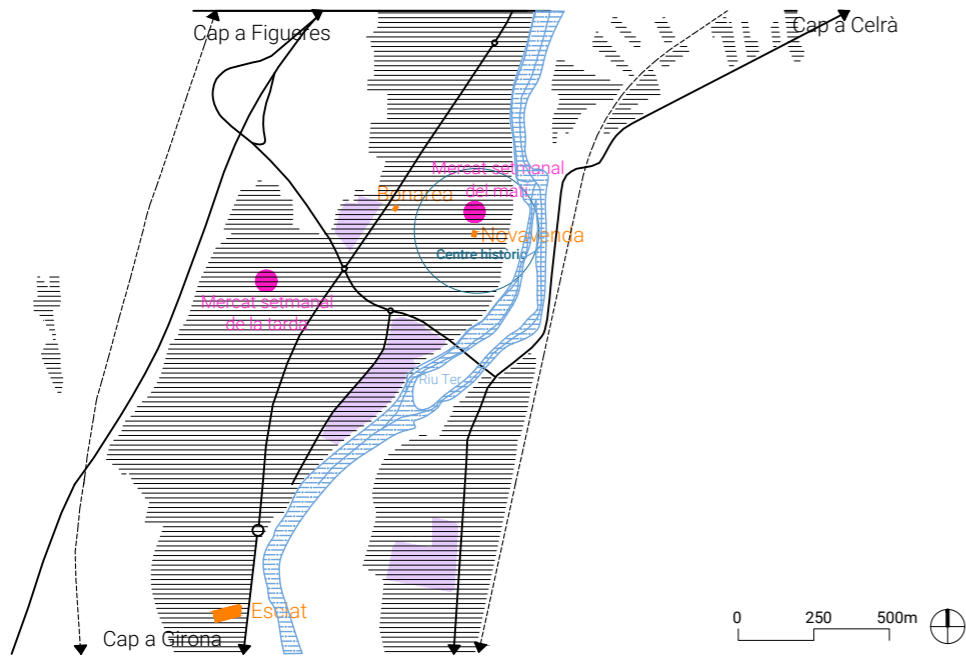
General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- /// Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Pla de Girona	Data
Mercat de Sarrià de Ter del matí	Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors
Nàdia Fava (dir.)	Xavier Busquets
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero
	Roberto Cubas
Promotor	
PECT Girona	
Sistema Alimentari Sostenible	

AU6.7

MERCAT DE SARRIÀ DE TER DE LA TARDA

Per consolidar el mercat no sedentari i per donar resposta a la realitat pericèntrica de Sarrià de Ter, la tardor de 2021 es va impulsar un mercat de tarda a la zona de Sarrià Vell. Se situa al parc que hi ha davant del centre d'atenció primària, entre els carrers Sant Julià, Mossèn Cinto Verdaguer, Joan Fuster i Salvador Espriu, en un entorn i un barri principalment residencial, a l'altre costat de l'N-II, que travessa el poble. A la mateixa plaça hi ha una parada de transport escolar, i a les proximitats, diversos equipaments educatius (la llar d'infants municipal i l'institut d'ensenyament secundari) i esportius (el pavelló municipal). La creació del nou mercat en aquest barri, fora del nucli principal i en zona urbanitzada, es va fer precisament pensant en la complementarietat que oferien els equipaments de proximitat mencionats i el comerç local de barri.

El comerç de proximitat es localitza a les plantes baixes dels blocs plurifamiliars. S'hi troba tant comerç alimentari (fruiteria, carnisseria, llaminadures), mixt (queviures i supermercat) i no alimentari (matalasseria, ferreteria, concessionari de cotxes, farmàcia). També hi ha serveis com ara cafeteries i bars, perruqueries i fisioterapeuta, entre d'altres.

Pel que fa a l'accessibilitat, aquest mercat està pensat especialment per donar resposta a les veïnes del barri. Es pot afirmar que els accessos són idonis, ja que es troba en un espai ampli i central, dins la zona residencial. Les persones amb menor mobilitat disposen d'aparcament suficient i pròxim, al CAP o en altres llocs.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

DADES GENERALS

Data visita de camp: 17/05/2022

N. parades alimentari: 3

N. parades no alimentari: 1

Total de parades: 4

Total de parades segons el CCAM (2022): sense dades*

*Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: sense dades*

Dia de mercat: dimecres tarda

Paradistes entrevistats: 2

Tipus de paradistes:

0% Productors;

0% Productors-revenedors;

100% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

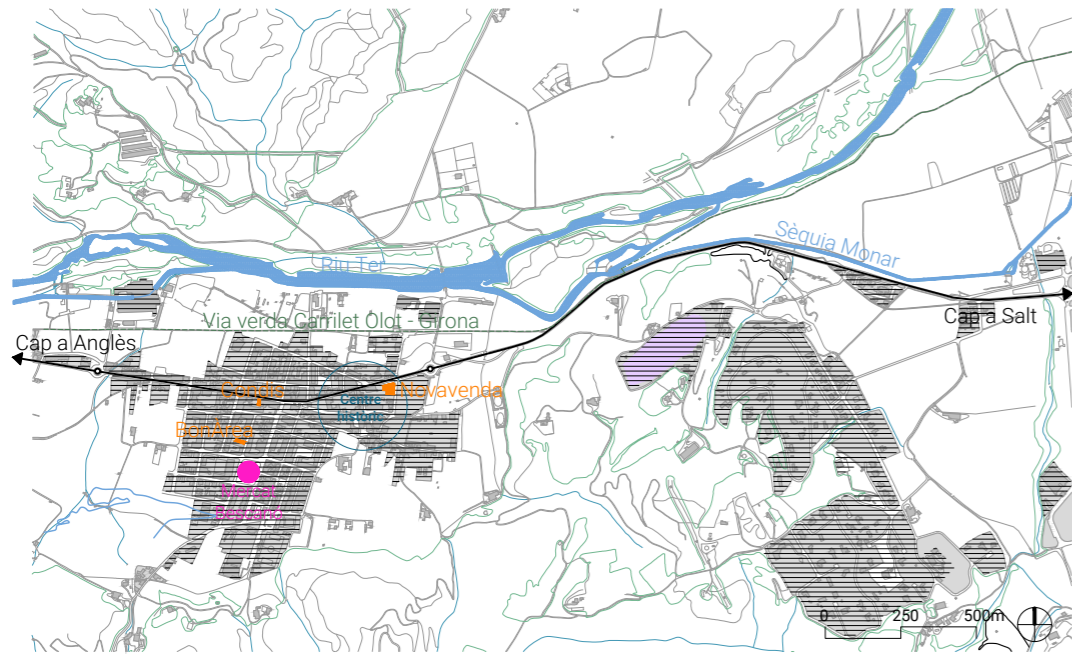
**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Pla de Girona Data: Juliol 2023
Mercat de Sarrià de Ter de la tarda

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU6.8

MERCAT DE BESCANÓ

A Bescanó, l'àrea comercial principal es troba al carrer Major, al nord de la plaça de les Nacions, on se situa el mercat no sedentari. Aquest teixit comercial s'estira cap a la plaça a través dels carrers de la Miquela i de la Coromina i de l'avinguda de l'Assumpció.

Així, a la rodalia del mercat hi ha comerços alimentaris bàsics, com una peixateria, una carnisseria i un forn de pa i pastisseria. També hi ha un supermercat i una papereria. Per altra banda, sobretot al voltant de la plaça, s'hi ubiquen diversos serveis de restauració (bars, restaurants, cafeteries) que tenen la terrassa a la plaça i contribueixen a l'activitat social també durant les hores de mercat.

Al voltant de la plaça, a més, s'hi localitzen diversos equipaments educatius, així com la biblioteca municipal, fet que contribueix a augmentar el nivell de complementarietat entre el mercat i el seu entorn.

Pel que fa a l'accessibilitat, el mercat està situat en un espai relativament cèntric respecte el nucli urbà, ampli i amb facilitat d'aparcament.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 17/05/2022

N. parades alimentari: 3

N. parades no alimentari: 6

Total de parades: 9

Total de parades segons el CCAM (2022):* 10

*Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**:* 5

Dia de mercat: dimarts

Paradistes entrevistats: 3

Tipus de paradistes:

- 67% Productors;
- 0% Productors-revenedors;
- 33% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

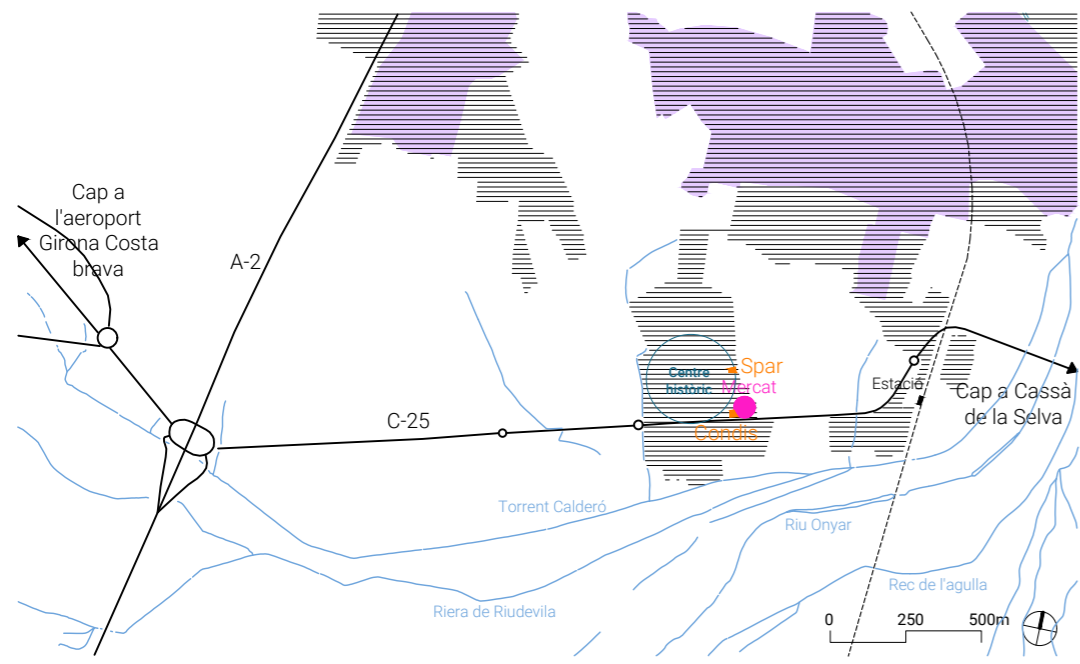
- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnòstic dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Pla de Girona Data
Mercat de Bescanó Juliol 2023

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari
	Roberto Cubas	Sostenible

AU6.9

MERCAT DE RIUDELLOTS DE LA SELVA

Riudellots de la Selva ubica el mercat a una zona d'aparcament municipal adjacent a la carretera principal que travessa el municipi, prop de l'àrea de concentració de comerços que, en aquest cas, no es troba al centre històric sinó a l'àrea de nou creixement, en locals comercials de plantes baixes dels edificis plurifamiliars. El dia de mercat, es redueix una part de l'aparcament per ubicar-hi les parades. El dia de la visita, es van registrar només tres parades, totes de producte alimentari: 2 de fruita i verdura i 1 rostitseria.

A l'entorn del mercat s'hi troba el principal supermercat del municipi així com altres comerços alimentaris (pa i pastisseria, i una peixateria). Carrer amunt de l'Avinguda dels Països Catalans hi ha una botiga de queviures. S'hi poden trobar també serveis de restauració (bar-restaurants i cafeteria, aquesta última vinculada a un forn de pa). La resta de comerços no alimentaris no són de necessitat bàsica (pintures i electrodomèstics). Als entorns del mercat també hi ha altres serveis com bancs, perruqueries i un advocat-gestoria.

La facilitat d'aparcament afavoreix que, tot i que el mercat es situa a un extrem del municipi, s'hi pugui accedir de manera fàcil i ràpida amb vehicle privat, sigui des del nucli de Riudellots com d'urbanitzacions o municipis veïns, com Campllong.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 29/08/2022
- N. parades alimentari:** 3
- N. parades no alimentari:** 0
- Total de parades:** 3
- Total de parades segons el CCAM (2023)*: 8
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 5
- Tipus de paradistes:** 33% Productors; 0% Productors-revenedors; 67% Revenedors
- Paradistes entrevistats:** 3
- Tipus de paradistes:** 33% Productors; 0% Productors-revenedors; 67% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari	Serveis alimentaris
■ Carn i embotit	■ Bar xiringuito
■ Formatge i lactis	■ Menjar preparat
■ Fruita i verdura	■ Rostisseria
■ Fruita seca	■ Xurreria
■ Herbolari	■ Peix
■ Mel i derivats	■ Te i cafè
■ Multiparada alimentari	
■ Olives	
■ Ous	
■ Pa i pastisseria	

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari: Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari	Serveis alimentaris
● Carn i embotit	● Herbolisteria
● Formatge i lactis	● Peix
● Fruita i verdura	● Supermercat i autoservei
● Fruita seca	● Tè i cafè
● Mel i derivats	● Altres productes quotidians
● Pa i pastisseria	

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari: Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

- Serveis alimentaris**
 - ▲ Menjar preparat (Inclou rostitseria)
 - ▲ Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)
- Serveis no alimentaris**
 - ▲ Serveis no alimentaris: Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

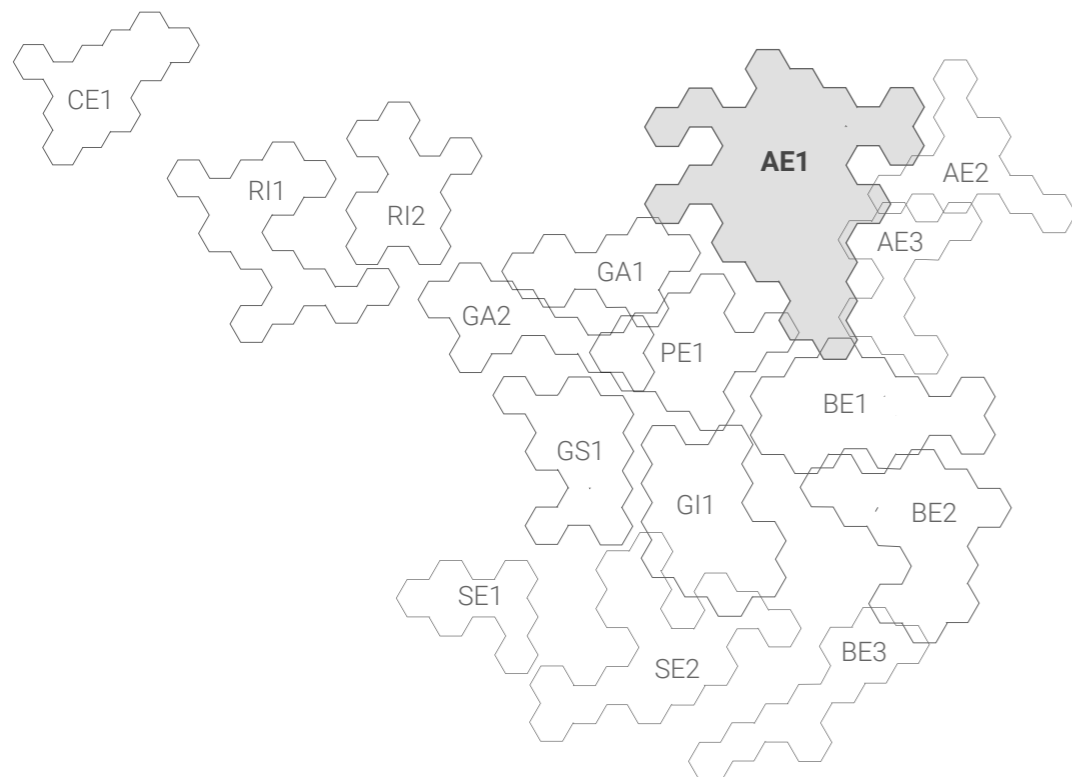
Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster Pla de Girona		Data
Mercat de Riudellots de la Selva		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nàdia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AC7

ANÀLISI DEL CLÚSTER FIGUERES

El mercat de Figueres. Font pròpia

PRESENTACIÓ DELS MERCATS DE FIGUERES

El context territorial

Aquest clúster coincideix amb una part important de la plana empordanesa, l'àmbit septentrional de la qual limita orogràficament amb els Pirineus i administrativament amb França. La connectivitat principal de la zona s'estableix a través de l'AP7/A2, desdoblada en gairebé tot el seu recorregut per la comarca, i amb el ferrocarril de rodalies i el tren d'alta velocitat. Els municipis més petits conflueixen a la capital, Figueres, a través d'una estructura de carreteres secundàries i terciàries, amb una distribució radial. Pel que fa a l'economia de la comarca, tot i que continua mantenint estructures tradicionals de caràcter rural (vinya, olivera, fruita dolça, hortalisses) al voltant de la capital comarcal, en les darreres dècades el turisme i els serveis s'han convertit en un dels seus principals motors.

L'Alt Empordà, i en especial l'àrea compresa en aquest clúster, té un conjunt dens de municipis petits que no tenen prou entitat per disposar de mercat no sedentari propi. Figueres és el principal centre tractor de la zona. Per la seva influència i centralitat en la plana empordanesa, hi ha mercat tres dies a la setmana. En contraposició, i excepte a la Jonquera i Bàscara, la resta de mercats d'aquest clúster són petits, només tenen entre 1 i 3 parades cadascun.

Tot i ser un clúster geogràficament extens, només aplega 9 mercats, que estan agrupats al nord i nord-oest (la Jonquera, Darnius i Maçanet de Cabrenys), a l'àmbit central i occidental, prop de Figueres (Lladó, Navata i Pontós) i a l'àrea meridional (Bàscara i Garrigàs).

Al clúster s'identifiquen mercats amb tres evolucions diferents:

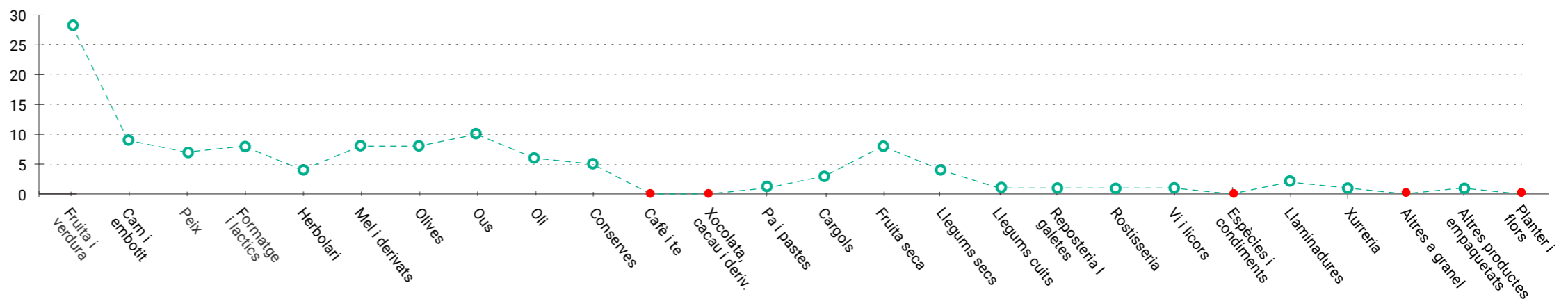
- **Decaïment:** Mercats com ara el de Navata, on s'ha reduït el nombre de parades.
- **Resiliència:** Mercats com ara els de Lladó, Garrigàs o Pontós, amb només 1 parada. Són municipis sense comerç de proximitat. Aquests mercats no sedentaris tenen la funció principal d'abastir la població, tal com va passar durant el període de confinament per la pandèmia de covid-19.
- **Consolidació:** Mercat de Figueres. És el més gran i afermat de la zona empordanesa, amb una part de productes alimentaris àmplia i una part de productes no alimentaris molt extensa.

Diversitat de productes venuts

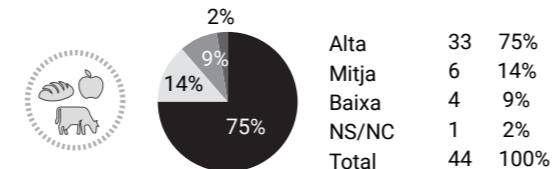
Els gràfics de resum mostren que poc més de la meitat del producte a la venda és de proximitat, i que tres quartes parts de les parades tenen una diversitat alta de productes. Destaquen la fruita i la verdura, els ous, la fruita seca, la mel, les olives, els formatges, la carn i els embotits i el peix en salaó, com a oferta principal. El 77 % de les parades són de mida gran, de tres mòduls o més, la qual cosa facilita l'amplitud de l'oferta de productes per vendre.

MERCATS	HABITANTS CENS 2021	MERCAT VISITAT TREBALL CAMP	DIA DE MERCAT	NÚM. PARADES ALIMENTARI	NÚM. PARADES NO ALIMENTARI	NÚM. PARADES TOTALS	PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PARADES D'ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PRODUCTES ALIMENTARIS	NCE	PARADISTES D'ALIMENTARI ENTREVISTATS	TOTAL	% SOBRE TOTAL DEL MERCAT
BÀSCARA	1.015	Si	Diumenge	5	3	8		1,9	2,8	○	3	60%	
DARNIUS	540	No	Divendres	2	1	3		1,0	1,0	○	2	100%	
FIGUERES	47.043	Si	Dimarts/Dijous/Dissabte	22	101	123		1,1	3,7	○	26	100% (*)	
GARRIGÀS	464	No	Dimecres	1	0	1		0,0	Sense dades	○	0	0%	
LA JONQUERA	3.340	No	Diumenge	10	5	15		Sense dades	2,3	○	4	40%	
LLADÓ	845	Si	Dimarts	1	0	1		0,0	1,0	○	1	100%	
MAÇANET DE CABRENYS	729	No	Dimecres	1	2	3		0,0	0,0	○	1	100%	
NAVATA	1.434	Si	Dimarts	1	0	1		0,0	2,6	○	1	100%	
PONTÓS	264	No	Dimarts	1	0	1		0,0	0,0	○	1	100%	

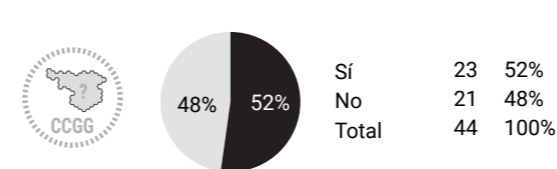
GRÀFIC. QUANTITAT DE PARADES ENTREVISTADES QUE VENEN ELS PRODUCTES ALIMENTARIS INDICATS. TOTAL PEL CONJUNT DE CLÚSTERS

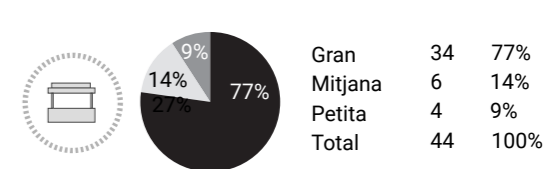
DIVERSITAT DE PRODUCTE OBSERVADA

PARADES AMB EL 50% O MÉS DE PRODUCTE DE PROXIMITAT

MIDA DE LA PARADA

LLEGENDA

PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

- Alimentari
- No alimentari

NCE (Nivell de Complementarietat amb l'Entorn)

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

INDEX DIVERSITAT DE PARADES / PRODUCTES VENUTS

- > 4 Diversitat molt alta
- 3,9 - 2,5 Diversitat alta
- 2,4 - 2 Diversitat mitjana
- 1,9 - 0,6 Diversitat baixa
- < 0,5 Diversitat molt baixa o nul·la

PARADISTES ENTREVISTATS

(*) Quan el nombre d'entrevistes és superior al nombre de paradistes es deu a que alguns d'aquests paradistes s'han entrevistat a altres mercats.

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Figueres
Presentació dels mercats de Figueres

Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

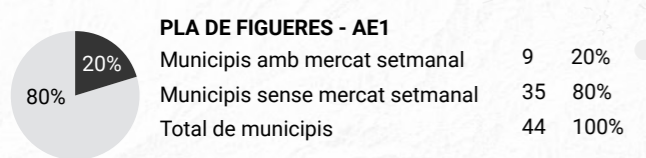
AC7.2

ENCAIX TERRITORIAL DELS MERCATS AL CLÚSTER

Dels 43 municipis que formen part d'aquest clúster, només una cinquena part tenen mercat. Destaca el mercat de Figueres, la capital de comarca, que hi té un paper geoestratègic i de centralitat, especialment per als municipis petits i propers.

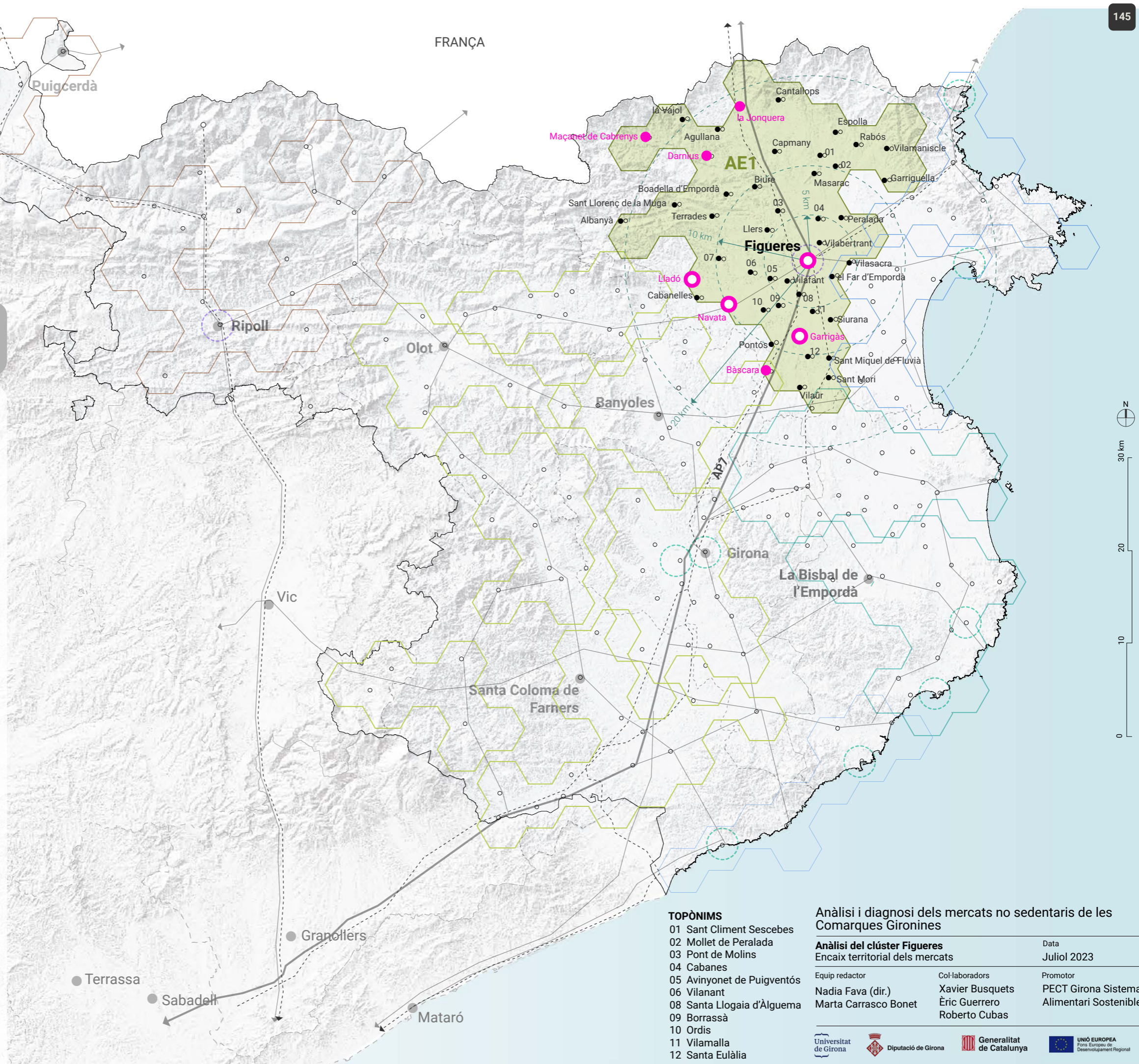
A part del node central, hi ha mercats a l'àmbit més septentrional i muntanyós; la Jonquera, actual frontera entre els estats espanyol i francès, és el municipi de referència i on conflueixen les principals comunicacions viàries del país. A la part sud-occidental de la plana hi ha diversos mercats, però de dimensions força més reduïdes.

Nombre de municipis amb mercat setmanal

LLEGENDA

- CLÚSTERS**
 - De muntanya
 - De costa
 - D'interior - costa
 - D'interior
- MERCATS I MUNICIPIS**
 - Municipi amb mercat no sedentari
 - Mercat cobert de titularitat pública
 - Mercat cobert de titularitat privada
 - Comerç ambulat
 - Mercat no sedentari esporàdic
 - Municipi sense mercat no sedentari

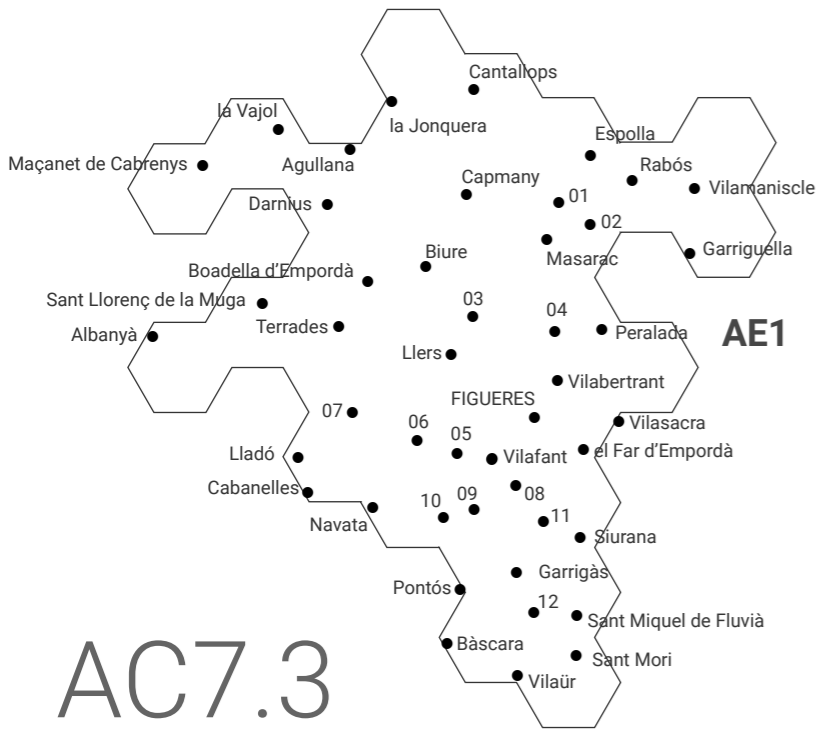

- #### TOPÒNIMS
- 01 Sant Climent Sescebes
 - 02 Mollet de Peralada
 - 03 Pont de Molins
 - 04 Cabanes
 - 05 Avinyonet de Puigventós
 - 06 Vilanant
 - 08 Santa Llogaia d'Àlguema
 - 09 Borrassà
 - 10 Ordís
 - 11 Vilamalla
 - 12 Santa Eulàlia

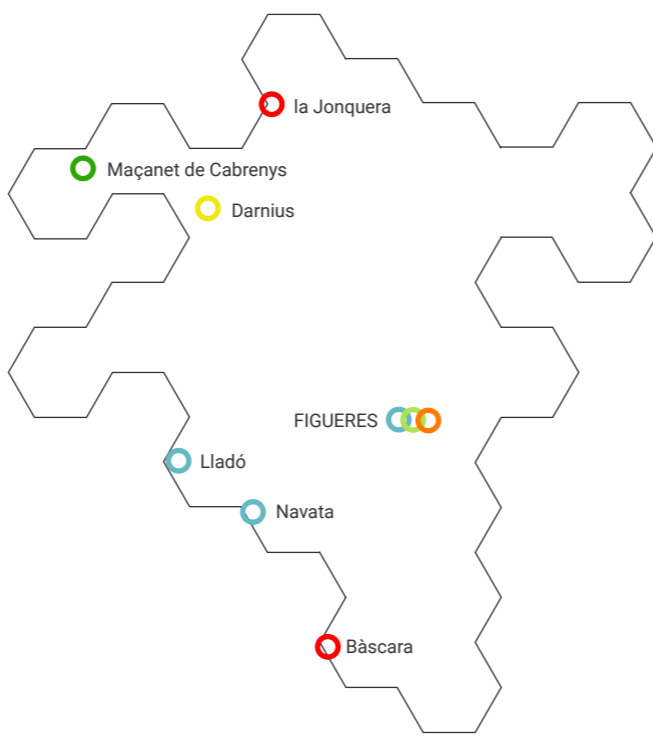
Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Figueres
Encaix territorial dels mercats

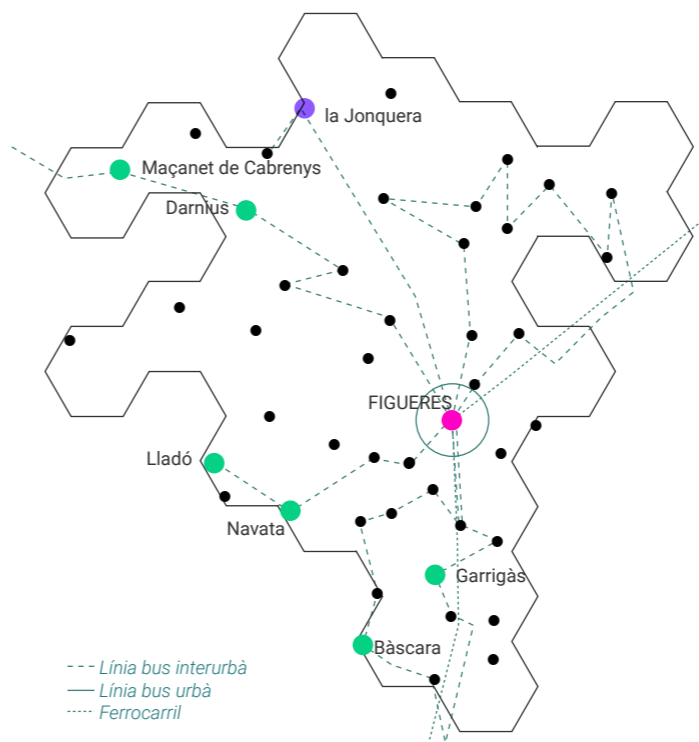
Equip redactor	Col·laboradors	Data
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Juliol 2023
Promotor		
PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible		

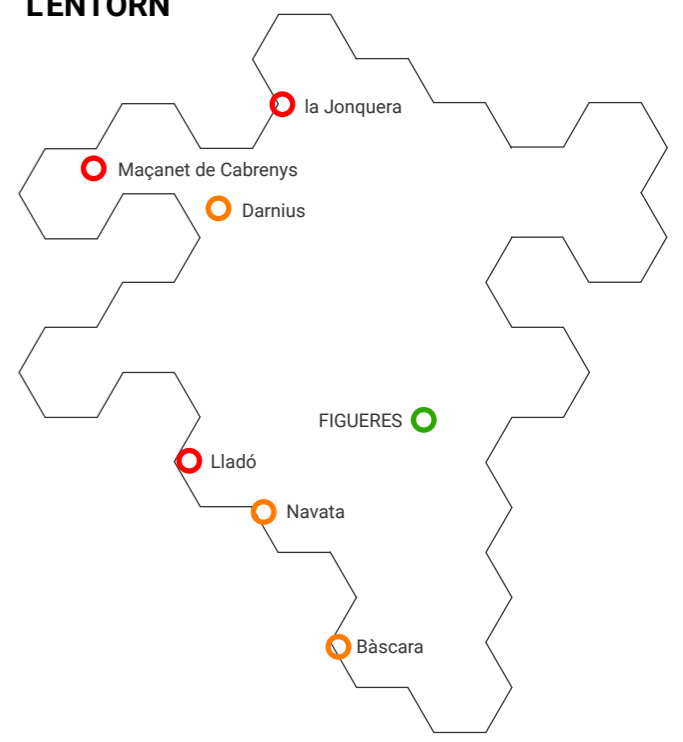
MERCATS DEL CLÚSTER AE1: DIA DE LA SETMANA

MERCATS DEL CLÚSTER AE1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

MERCATS DEL CLÚSTER AE1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

AC7.3

CLÚSTER AE1. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

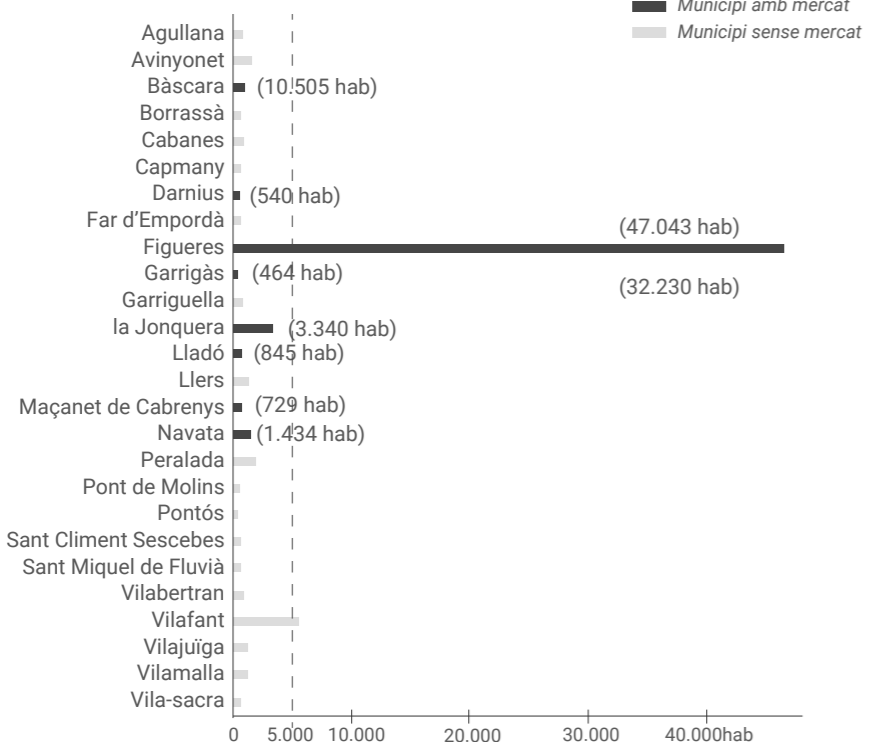
Només 6 municipis dels 26 que formen part d'aquest clúster tenen mercat setmanal. Destaca Figueres, com a capital de comarca, que fa mercat 3 dies a la setmana. S'observa que hi ha municipis de menys de mil habitants que tenen mercat setmanal.

En aquest clúster, la diversitat de dies de mercat és alta; cal tenir en compte que Figueres tota sola celebra mercat 3 dies a la setmana.

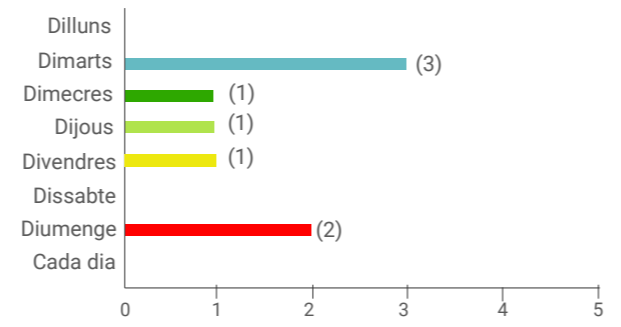
Sis dels vuit municipis situen el mercat a la zona del centre històric, on també se situa el comerç alimentari quotidià de proximitat. A Figueres, en canvi, el mercat es col·loca a la zona de l'eixample, i es diferencia la part d'aliments, a la plaça Catalunya i a la plaça del Gra, ambdues cobertes, de les parades de productes no alimentaris, situades al carrer Manuel de Falla.

L'únic mercat que té un nivell alt de complementarietat amb el seu entorn és el de Figueres. Darnius, Navata i Bàscara tenen un nivell de complementarietat mitjà, perquè, tot i que el mercat se situa al centre històric, al municipi no hi ha una oferta de comerç de proximitat i, per tant, és difícil que es produeixi complementarietat. A Lladó i Maçanet de Cabrenys l'oferta de comerç de proximitat és pràcticament inexistent, per la qual cosa el comerç i el mercat no es complementen per atraure més consumidors. A la Jonquera, el nivell de complementarietat és baix, degut a la ubicació del mercat a la perifèria, allunyat del comerç local.

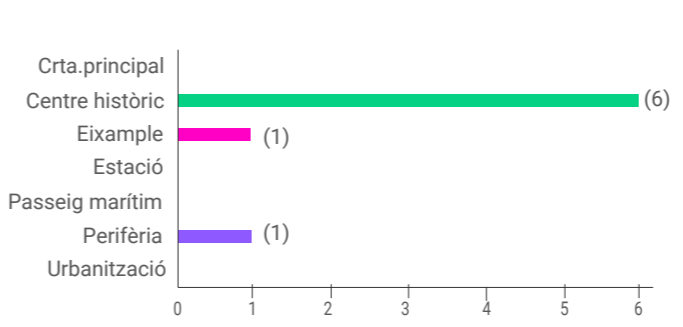
POBLACIÓ DELS MUNICIPIS DEL CLÚSTER AE1

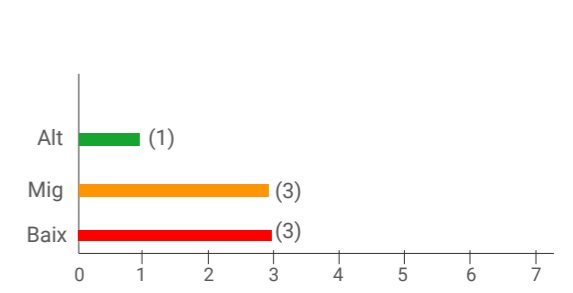
NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

NOMBRE MERCATS SEGONS TIPUS D'UBICACIÓ

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

LLEGENDA

- DIA DE MERCAT**
 - Dilluns
 - Dimarts
 - Dimecres
 - Dijous
 - Divendres
 - Dissabte
 - Diumenge
 - Cada dia
- TIPUS D'UBICACIÓ**
 - Carretera principal
 - Centre
 - Eixample
 - Estació
 - Passeig marítim
 - Perifèria
 - Urbanització
- NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT**
 - Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
 - Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
 - Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

TOPÒNIMS

- 01 Sant Climent Sescebes
- 02 Mollet de Peralada
- 03 Pont de Molins
- 04 Cabanes
- 05 Avinyonet de Puigventós
- 06 Vilanant
- 08 Santa Llogaia d'Àlguema
- 09 Borrassà
- 10 Ordís
- 11 Vilamalla
- 12 Santa Eulàlia

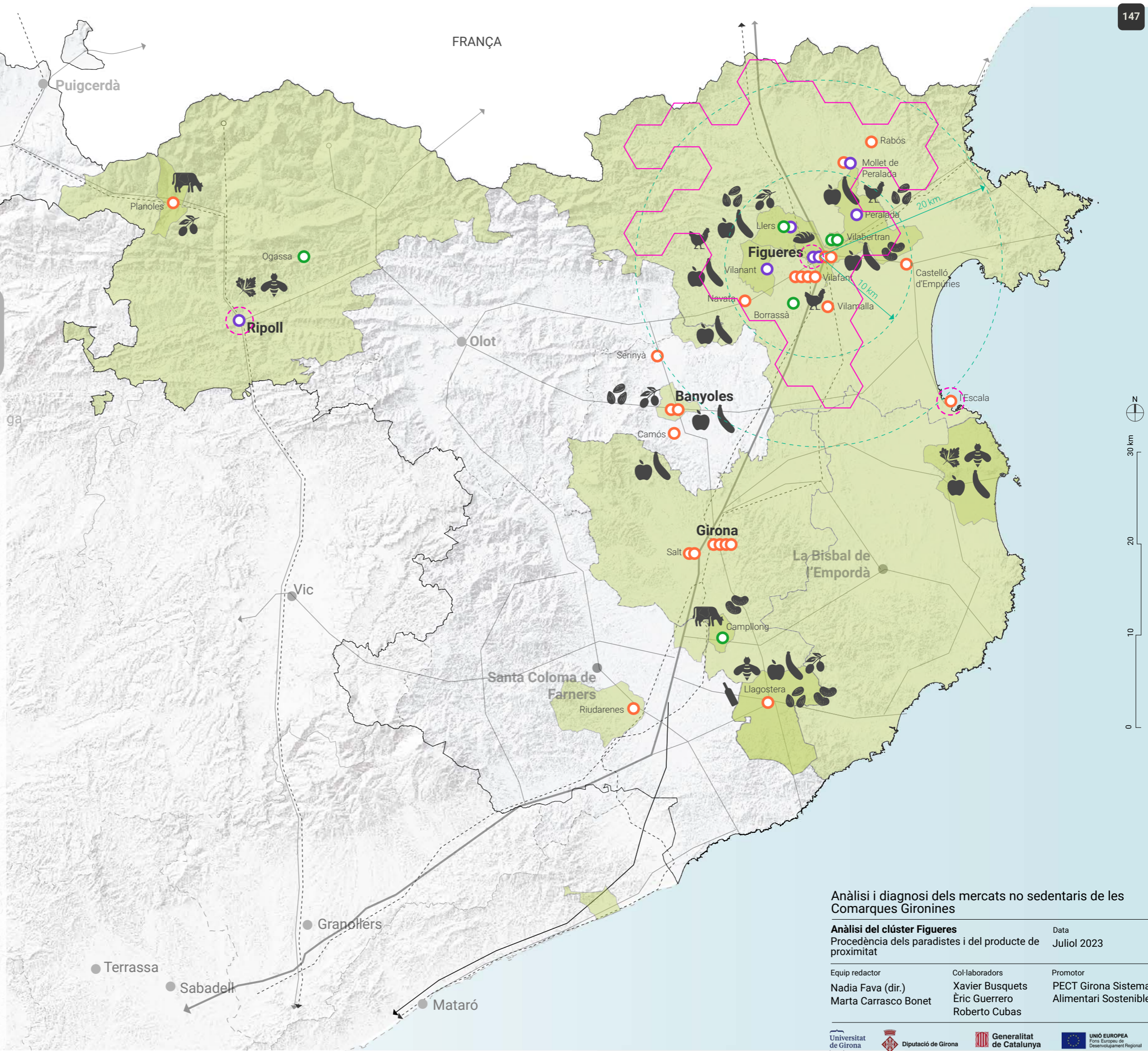
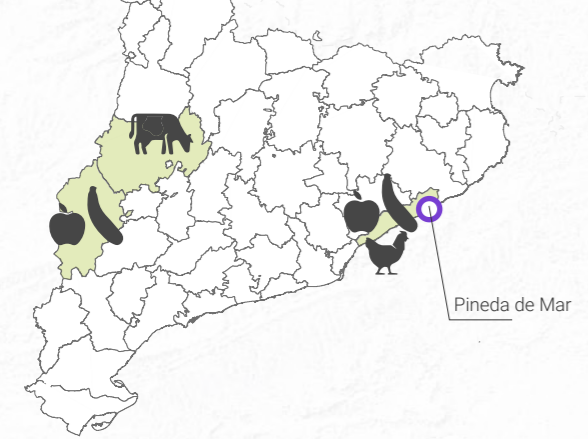
Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Figueres		Data
Clúster AE1. Dia de mercat, ubicació complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero	
	Roberto Cubas	

AC7.4

PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES I DEL PRODUCTE A LA VENDA

En els mercats analitzats, el producte de proximitat prové principalment de la província de Girona, i de manera concentrada, entorn l'àrea del clúster. Els paradistes entrevistats també resideixen majoritàriament a l'entorn de Figueres, essent aquesta una característica de la majoria de paradistes productors. Destaquen també les rodalies de Banyoles i Girona, però pel que fa a la procedència dels paradistes revenedors. Només un dels paradistes prové de fora de les comarques gironines.

LLEGGENDA

PARADISTES

- Municipi de procedència dels paradistes segons tipus:
- Productor
- Productor revenedor
- Revenedor

PRODUCTES

- Àrea d'origen del producte local
- Producte ecològic o Producció Integrada
- 🐖 Carn i embotits
- 🐔 Ous
- 🍷 Vi i licors
- 🍷 Oli
- 🍷 Llegums
- 🍷 Bolets
- 🍷 Pa i pastes
- 🍷 Mel i derivats
- 🍷 Formatge i lactis
- 🍷 Verdura
- 🍷 Fruita
- 🍷 Herbes
- 🍷 Fruita seca

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Figueres
 Procedència dels paradistes i del producte de proximitat

Data
 Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

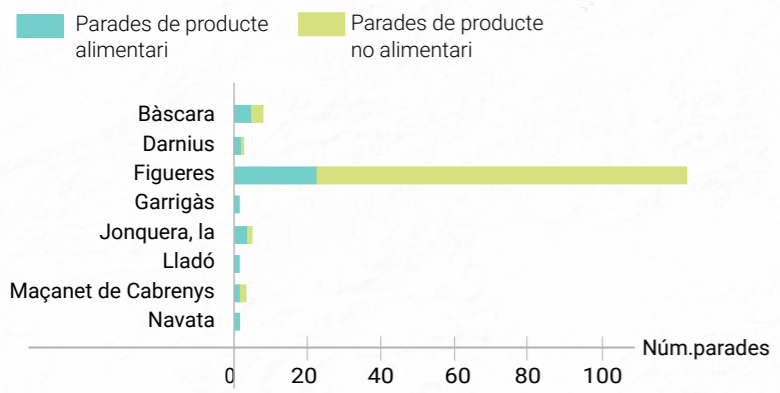
AC7.5

DIMENSIÓ TOTAL I PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

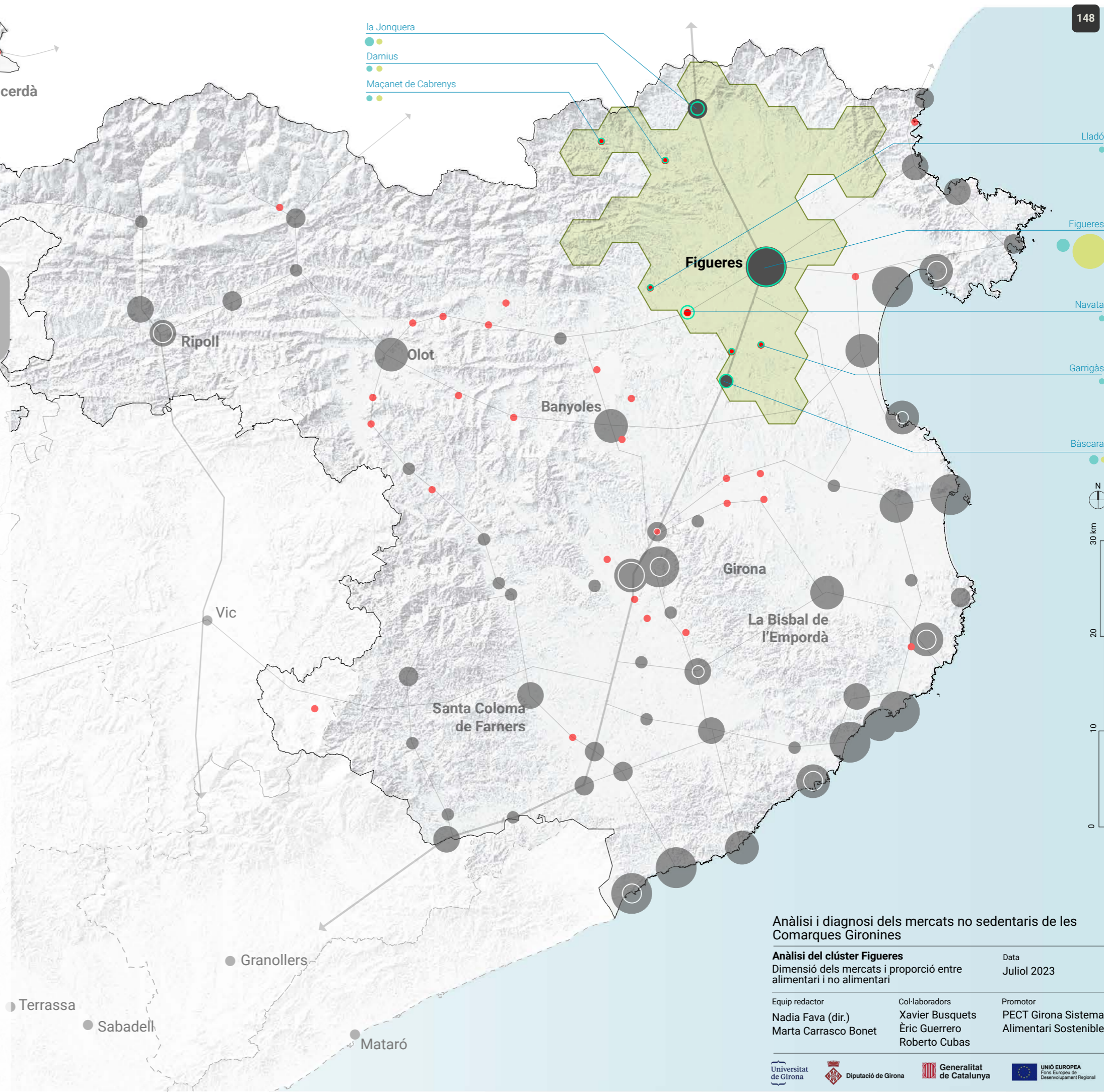
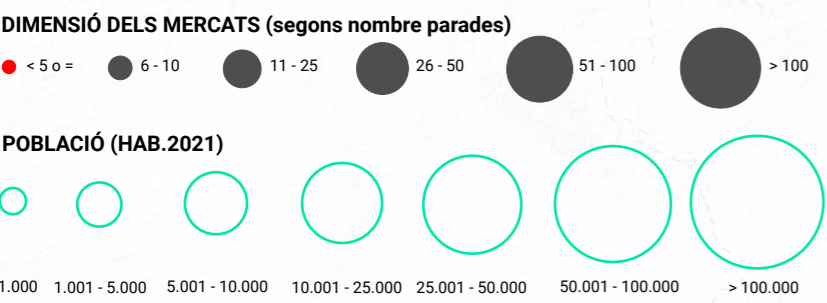
Al mercat de Figueres, que és de llarg el més gran, tant en termes generals com en quantitat de parades de producte alimentari, s'hi dona també l'habitual desproporció dels mercats grans entre el producte alimentari, amb menys parades, i el no alimentari.

En general, a tot el clúster alt-empordanès (exceptuant Figueres) la presència de productes alimentaris és més alta que la dels no alimentaris. Tot i això, la majoria de mercats són de dimensions reduïdes, sobretot els de Lladó, Navata i Garrigàs, compostos per una o dues parades i només de productes alimentaris. Aquests mercats són una alternativa a la manca de comerç de proximitat en aquestes poblacions.

MERCATS SEGONS EL NOMBRE TOTAL DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

LLEGENDA

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Figueres
 Dimensió dels mercats i proporció entre alimentari i no alimentari

Data: Juliol 2023

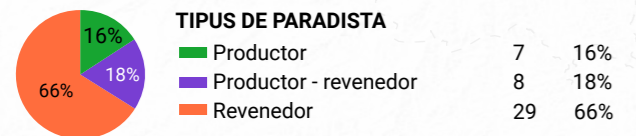
Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
 Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
 Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC7.6

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES

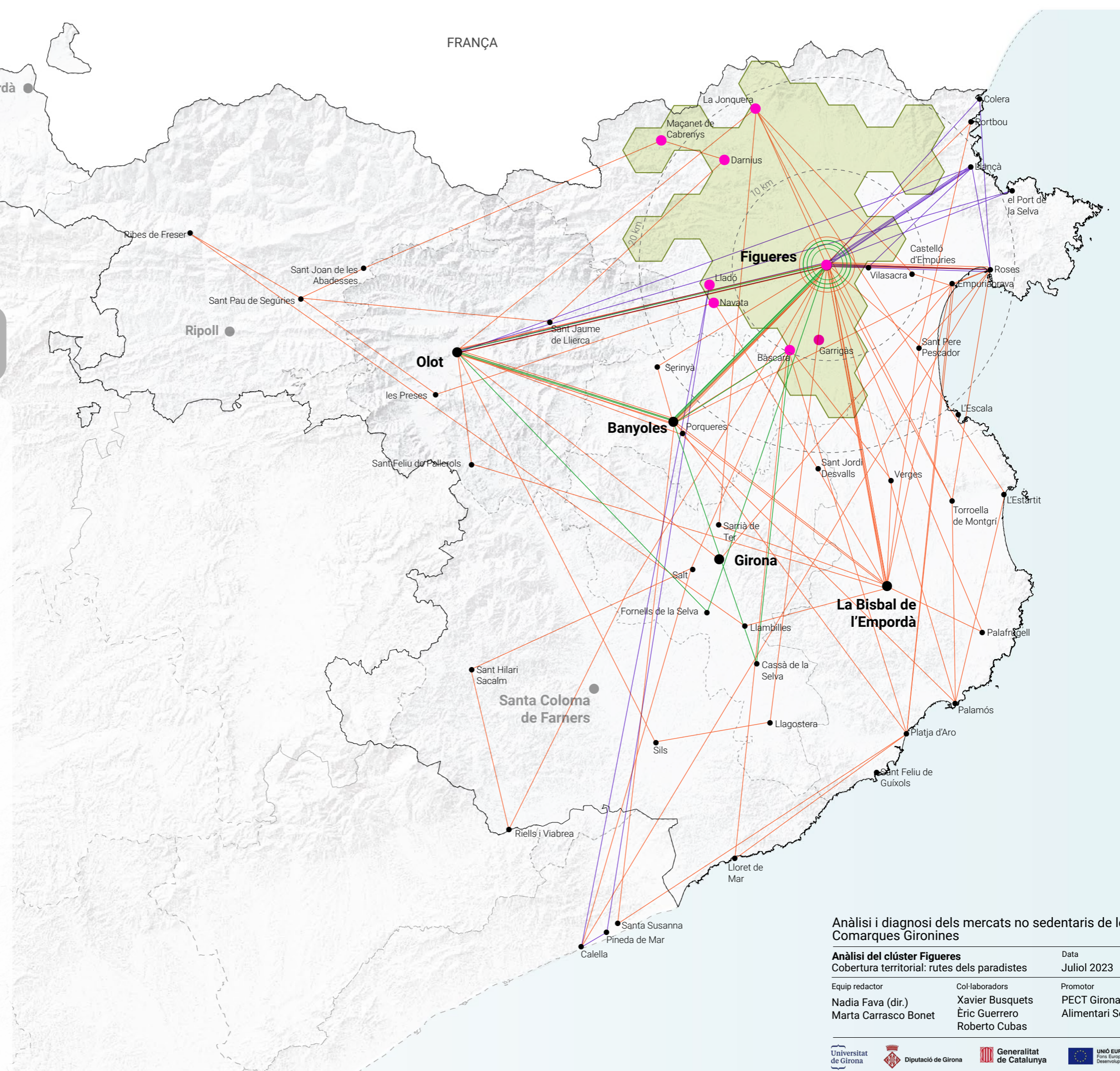
La cobertura territorial dels paradistes entrevistats als mercats del clúster AE1 és àmplia i abasta bona part de la província de Girona, però agafa més intensitat a les comarques properes a l'Alt Empordà.

Existeixen relacions d'intensitat alta entre les rutes que fan els paradistes setmanalment, entre els mercats de capitals comarcals properes –especialment el triangle Figueres-Olot-Banyoles–, però també amb el litoral, entre Figueres, Llançà i Roses, i amb l'interior fins al Baix Empordà, entre Figueres i la Bisbal.

LLEGENDA

- MERCATS I MUNICIPIIS**
 - Mercat analitzat
 - Mercat no analitzat
 - Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades
- TIPUS DE PARADISTA**
 - Productor
 - Productor - revenedor
 - Revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

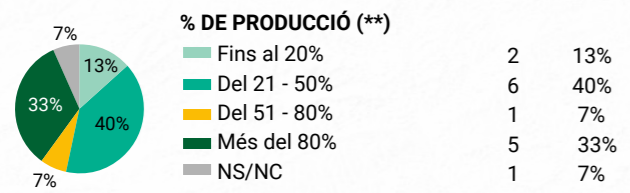
Anàlisi del clúster Figueres		Data
Cobertura territorial: rutes dels paradistes		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC7.7

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PRODUCTORS

Els paradistes productors del clúster AE1 tenen una cobertura territorial propera als mercats analitzats. A excepció d'un productor-revenedor del Maresme que va al mercat de Lladó, la majoria opten per mercats principals com ara Olot, Banyoles i Llançà. Seguint aquesta distribució territorial, s'observen dues triangulacions relacionades: una entre els mercats d'Olot, Figueres i Banyoles i una altra entre els mercats de Figueres, Llançà i Roses. Alguns productors només van al mercat de Figueres, un, dos o tres dies per setmana.

Pel que fa a la producció, un 40 % dels paradistes productors tenen una producció pròpia superior al 50 % del producte a la venda. La resta de paradistes productors aporten el 50 % o menys de producció pròpia.

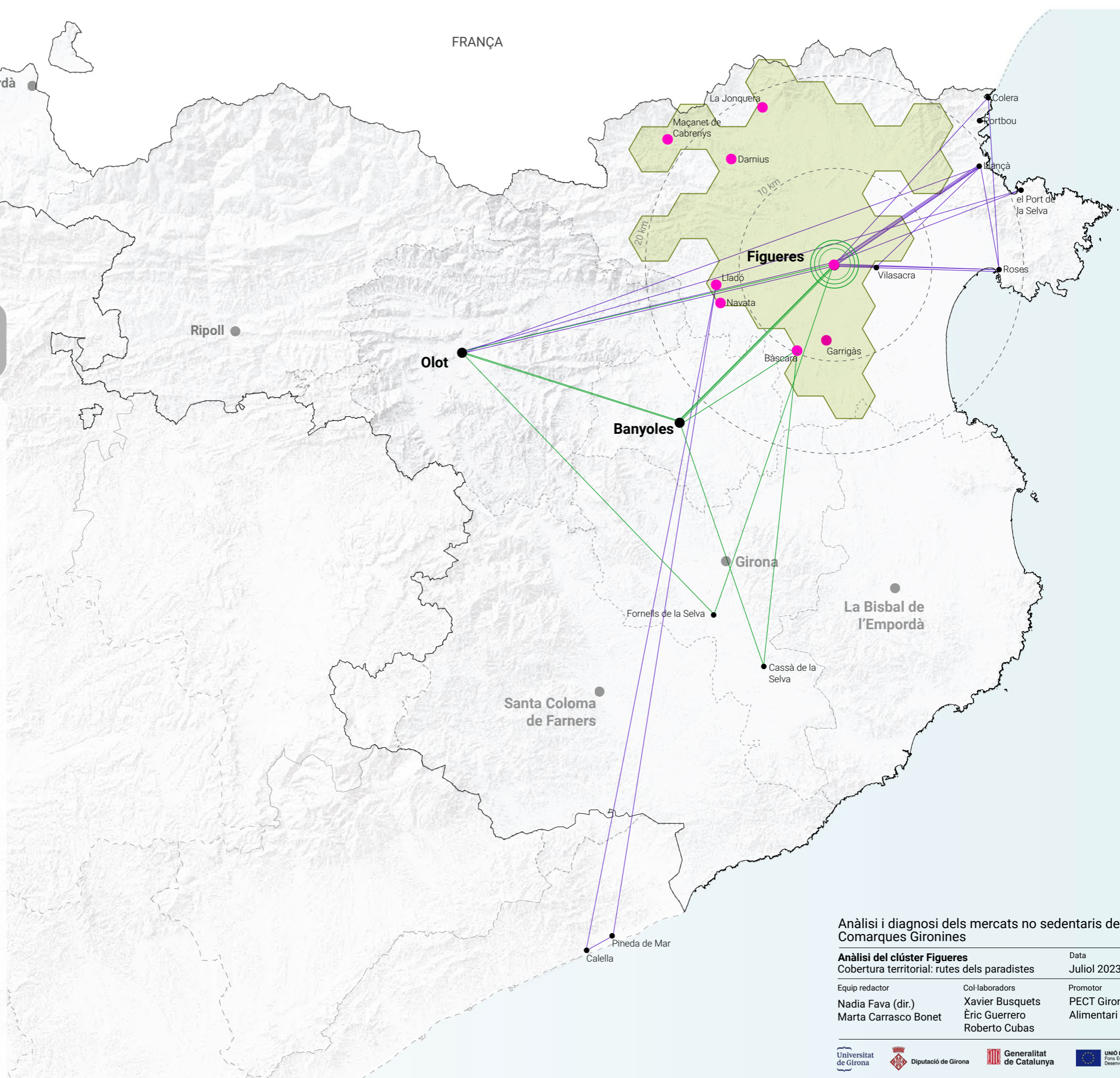
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi del clúster Figueres		Data
Cobertura territorial: rutes dels paradistes		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

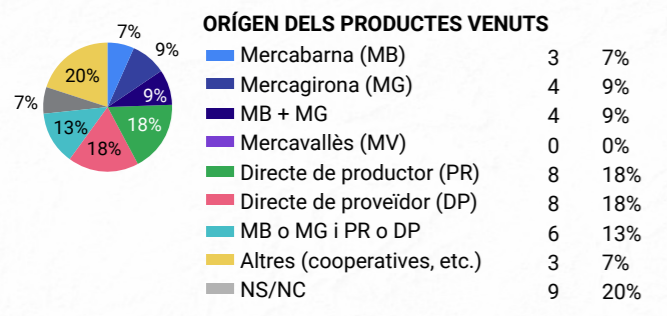
AC7.8

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS REVENEDORS

Els paradistes revenedors tenen una cobertura territorial gran, ja que la seva dinàmica abasta pràcticament tota la província de Girona, a excepció de la Cerdanya. Hi ha tres triangulacions relacionals entre mercats: la primera defineix i reforça un eix central entre Olot, Banyoles i Figueres; la segona, entre Banyoles, la Bisbal i Figueres, s'estén cap a l'Empordà, i la tercera es focalitza cap al litoral, entre Figueres i Roses.

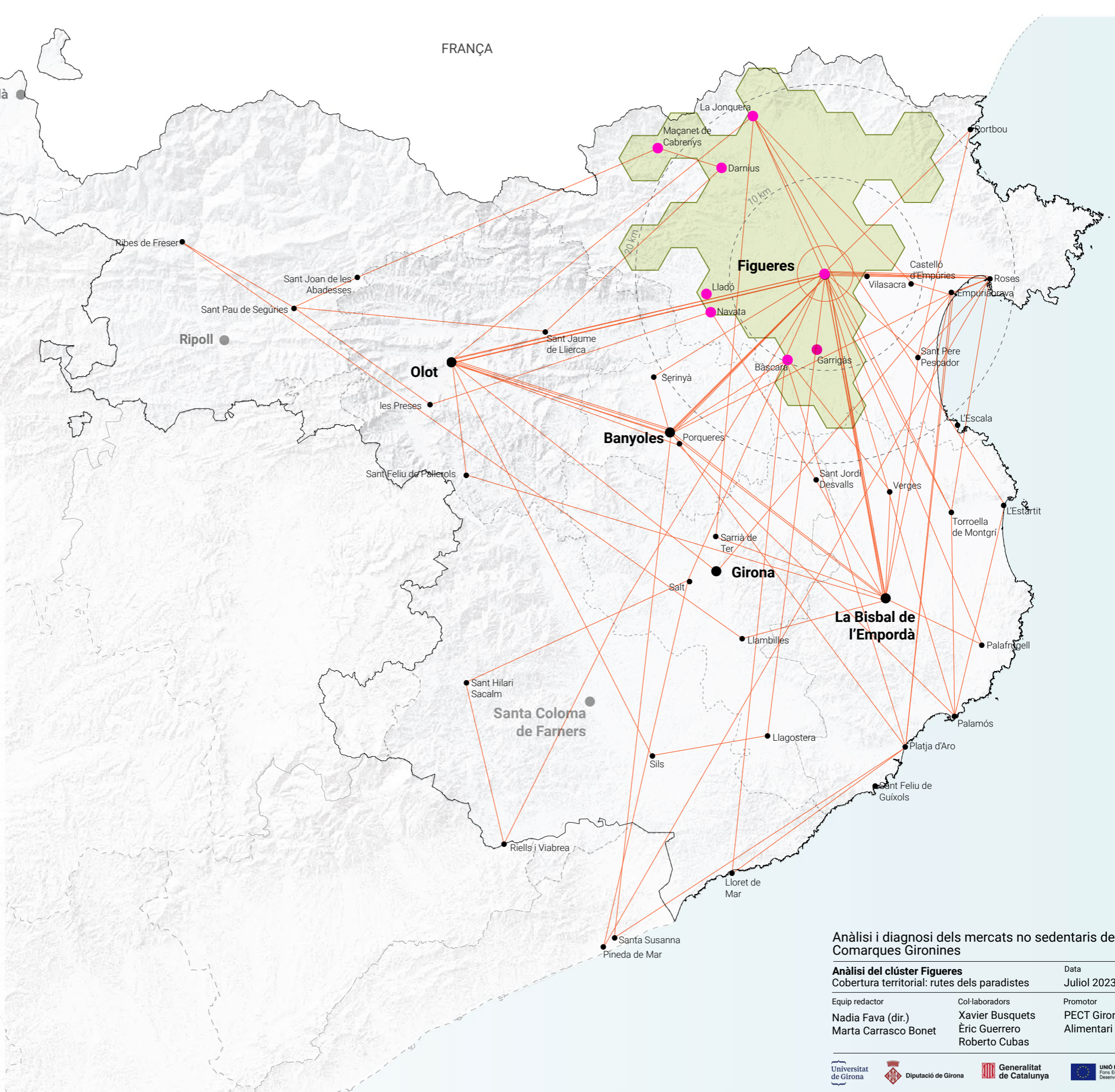
Hi ha una recurrència de les rutes amb mercats de costa. A diferència dels productors, que es concentren més a l'Alt Empordà, on venen directament els seus productes, els revenedors tendeixen a anar cap als mercats del Baix Empordà, que són més grans i amb possibilitat de ser més rendibles.

Pel que fa a la procedència dels productes, un 25 % prové de magatzems a l'engròs (Mercabarna i Mercagirona) i un 18 % directament de proveïdors. Una quarta part dels productes són d'altres productors o d'altres entitats (cooperatives, associacions, etc.)

LLEGENDA

- MERCATS I MUNICIPIS**
- Mercat analitzat
 - Mercat no analitzat
 - Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

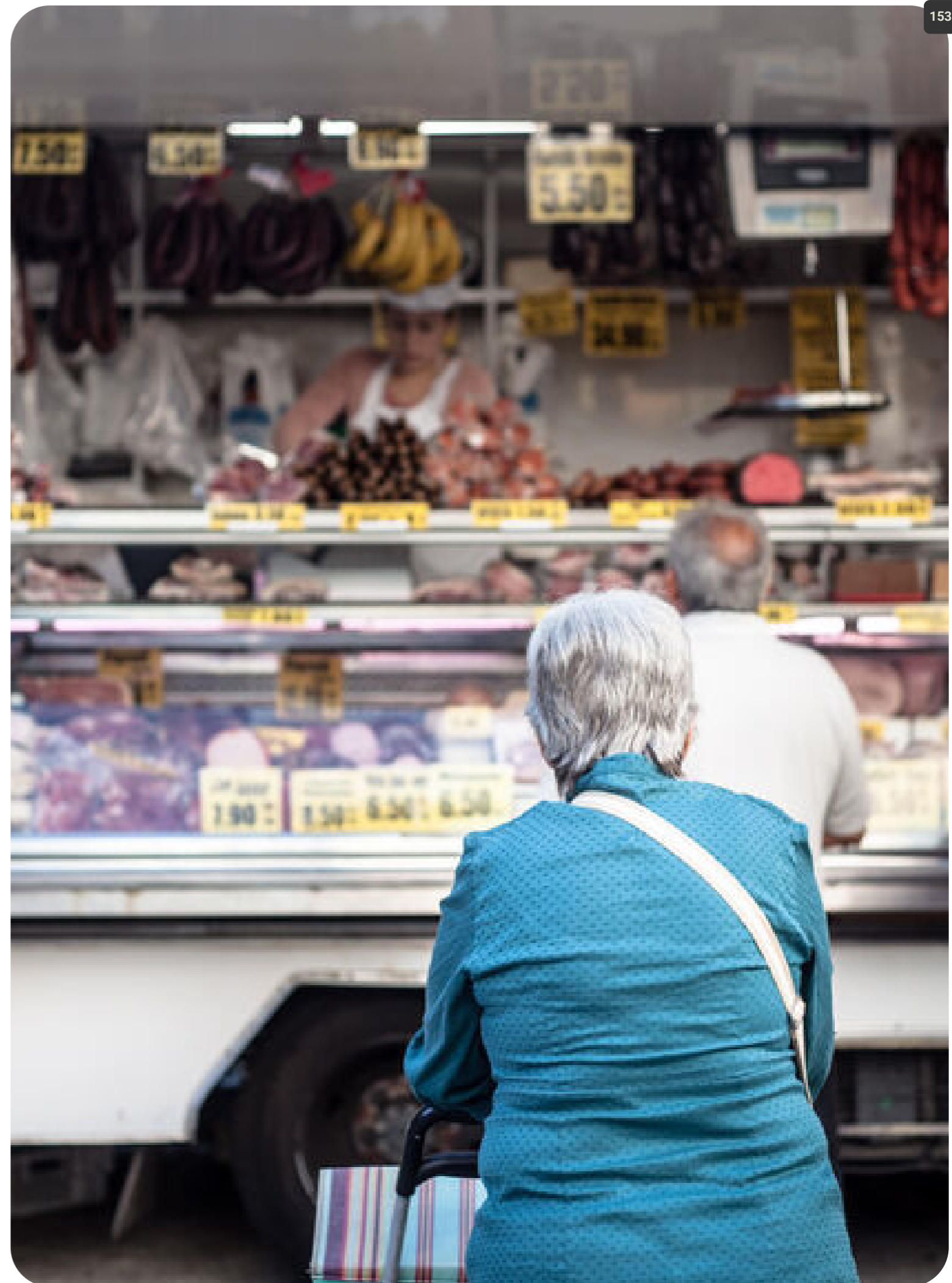
Anàlisi del clúster Figueres		Data
Cobertura territorial: rutes dels paradistes		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC8

ANÀLISI DELS CLÚSTERS DE LA SELVA

Parada al mercat de Santa Coloma de Farners. Font: David Rueda, Ajuntament de Santa Coloma de Farners

PRESENTACIÓ I DADES BÀSIQUES

El context territorial

A la comarca de la Selva, a l'àmbit més meridional de la demarcació gironina, es diferencien dos clústers que corresponen l'un a l'àrea muntanyosa de les Guilleries compresa al voltant de l'eix de la carretera C25 (clúster SE1), i l'altre, al passadís central en forma de plana allargada entre les serralades prelitoral i litoral, per on passen les principals vies de comunicació del país: l'AP7/A2 i les vies ferroviàries d'alta velocitat i de rodalies (clúster SE2). Són dos clústers ben definits que dibuixen dues àrees d'influència de menys intensitat entorn dels municipis d'Àrbúcies (SE1) i de Santa Coloma de Farners, la capital (SE2). El primer (SE1) està vinculat a les dinàmiques del Vallès Oriental, principalment, i d'Osona; el segon (SE2) és menys potent, per la proximitat a l'àrea urbana de Girona.

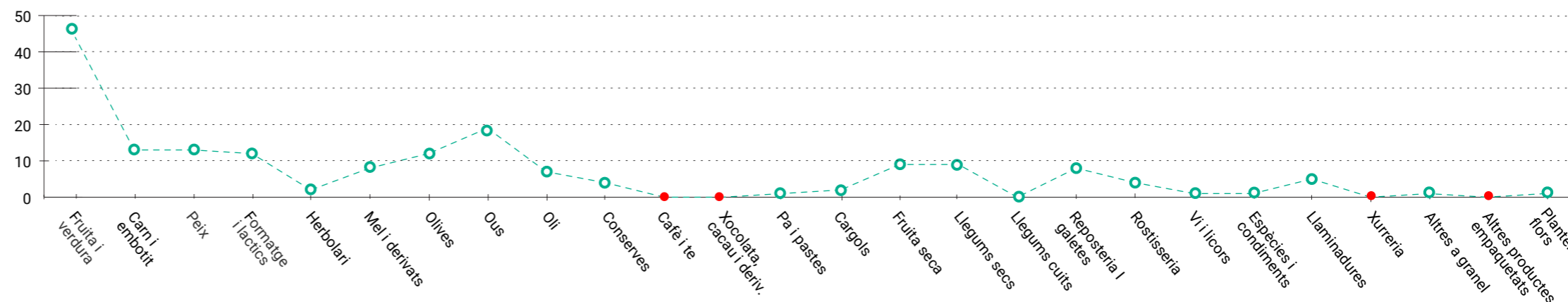
Les dues àrees identificades tenen característiques ben diferenciades. L'àrea del clúster SE1 es caracteritza pel seu aïllament, tot i la bona connexió viària, a través de la C25, amb Santa Coloma de Farners i Vic. Aquesta ubicació intermèdia fa que la relació amb les capitals comarcals i entre els municipis centrals del clúster SE1 variïn en funció de la capacitat de lideratge que tinguin els nuclis més grans per esdevenir centres tractors. En canvi, els municipis del clúster SE2 tenen una major connectivitat, tant a escala comarcal com regional, gràcies a la proximitat i vinculació amb les vies rellevants a escala catalana i que encaixen i convergeixen amb l'activitat socioeconòmica principal. Això genera més possibilitats d'esdevenir elements tractors, segons el cas, independentment de la dimensió del municipi o de si es tracta d'una capital de comarca. Una altra característica compartida entre aquests dos clústers és l'estructura i distribució territorial: un nucli històric central, compacte i petit amb diverses urbanitzacions de baixa densitat disperses pel territori. La majoria d'aquestes urbanitzacions, importants en nombre, concentren una quantitat significativa de segones residències. És remarcable que la connexió directa amb l'AP7 per l'extrem sud afavoreix una major interrelació amb les comarques veïnes del Maresme i el Vallès Oriental. Aquesta tendència té una traducció directa en la configuració dels mercats i en el perfil dels paradistes.

Diversitat de productes venuts

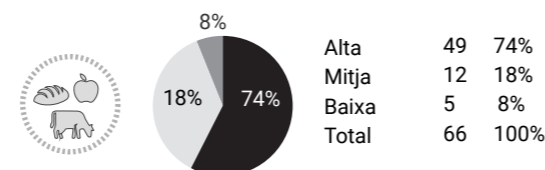
Hi ha una diversitat important de productes en venda. A partir de l'observació de les parades s'identifica que un 74 % dels paradistes entrevistats ofereixen un gran nombre i una extensa varietat de productes. Només un 8 % presenten poca diversitat, i això es deu, principalment, al fet que venen productes especialitzats, com les rostisseries o les parades de pa. En general, per al conjunt dels dos clústers, el producte més venut és la fruita i la verdura. Per sota, els ous, la carn i els embotits, el peix en salaó, els lactis i formatges, les olives, la mel, els llegums i la fruita seca. Cal destacar que els mercats amb més parades i més diversitat són els de Riells i Viabrea i de Llagostera. Pel que fa a la resta de mercats, la part d'alimentació la conformen principalment tres tipus de parades: de producte variat, de fruita i verdura i rostisseries. Les parades de grans dimensions (3 mòduls o més) representen el 70 % del total, i presenten una alta diversitat de productes per donar resposta al màxim de demanda possible.

MERCATS	NÚM.HAB CENSAT	MERCAT ANALITZAT	DIA DE MERCAT	NÚM. PARADES ALIMENTARI	NÚM. PARADES NO ALIMENTARI	NÚM. PARADES TOTALES	PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI	INDEX DIVERSITAT PARADES	INDEX DIVERSITAT PRODUCTES	NCE	NÚM. PARADISTES ENTREVISTATS	Núm. Tot.	% sobre total
SELVA. GUILLERIES - SE1													
ARBÚCIES	6.507	Si	Diumenge	5	3	8		0,7		2,0		6	100% (*)
SANT HILARI SACALM	5.758	Si	Diumenge	6	6	12		1,3		2,9		6	100%
VILADRAU	1.102	Si	Dijous	1	0	1		0,0		1,6		1	100%
SELVA. SERRALADA LITORAL - SE2													
BREDA	3.836	No	Diumenge	6	4	10		1,5		Sense dades		2	32%
CALDES DE MALAVELLA	8.051	Si	Dimarts	6	2	8		1,5		2,9		5	83%
HOSTALRIC	4.332	Si	Dimarts	4	3	7		1,0		3,1		3	75%
LLAGOSTERA	8.851	Si	Dijous	14	13	27		1,6		3,0		16	100% (*)
MAÇANET DE LA SELVA	7.349	No	Dimecres	7	12	19		1,8		3,0		5	71%
RIELLS I VIABREA	4.268	Si	Dissabte	17	33	50		2,1		3,4		11	65%
RIUDARENES	2.283	No	Diumenge	1	0	1		0,0		Sense dades		0	0%
SANTA COLOMA DE FARNERS	13.459	Si	Dilluns, Dissabte	13	28	41		1,1		3,8		13	100%
SILS	6.349	No	Divendres	7	13	20		1,7		3,4		6	86%
VIDRERES	8.073	Si	Dijous	7	10	17		0,9		3,2		12	100% (*)

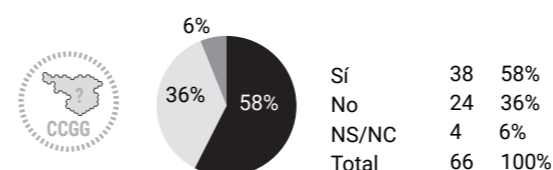
GRÀFIC. QUANTITAT DE PARADES ENTREVISTADES QUE VENEN ELS PRODUCTES ALIMENTARIS INDICATS. TOTAL PEL CONJUNT DE CLÚSTERS

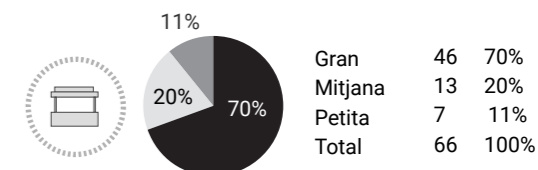
DIVERSITAT DE PRODUCTE OBSERVADA

PARADES AMB EL 50% O MÉS DE PRODUCTE DE PROXIMITAT

MIDA DE LA PARADA

LLEGENDA

PROPORCIÓ ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

- Alimentari
- No alimentari

NCE (Nivell de Complementarietat amb l'Entorn)

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

INDEX DIVERSITAT DE PARADES / PRODUCTES VENUTS

- > 4 Diversitat molt alta
- 3,9 - 2,5 Diversitat alta
- 2,4 - 2 Diversitat mitja
- 1,9 - 0,6 Diversitat baixa
- < 0,5 Diversitat molt baixa o nul·la

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

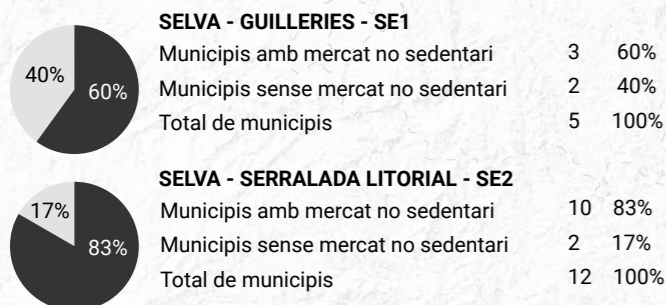
Anàlisi dels clústers de la Selva		Data
Presentació i dades bàsiques		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero	
	Roberto Cubas	

AC8.2

ENCAIX TERRITORIAL DELS MERCATS AL CLÚSTER

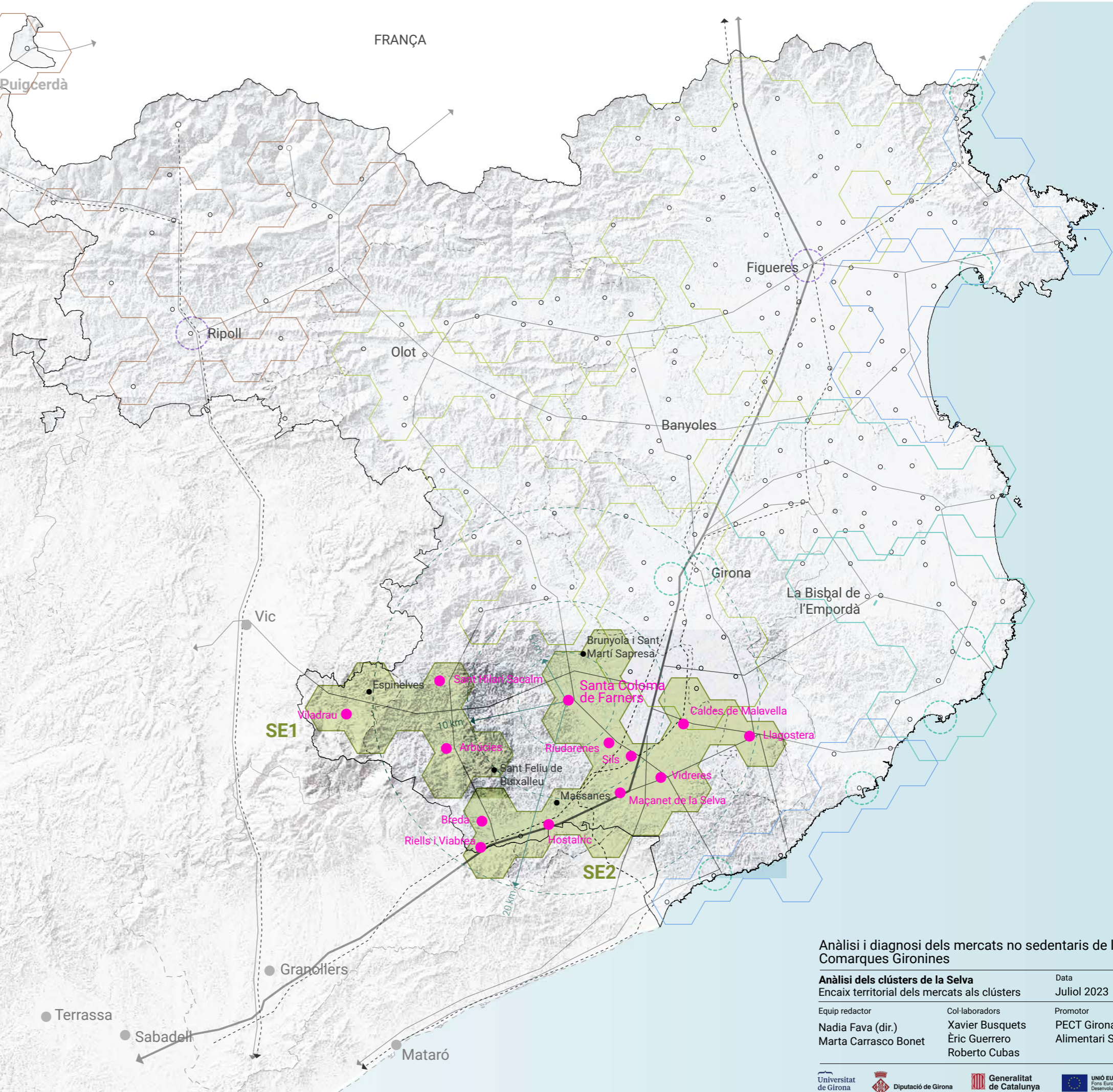
Dels 17 municipis que formen part d'aquest clúster, 13 disposen de mercat no sedentari. Això suposa un 76 %, i destaquen, per la seva dimensió, els mercats de Santa Coloma de Farners (la capital de comarca), Llagostera (que administrativament forma part del Gironès) i Riells i Viabrea.

Nombre de municipis amb mercat setmanal

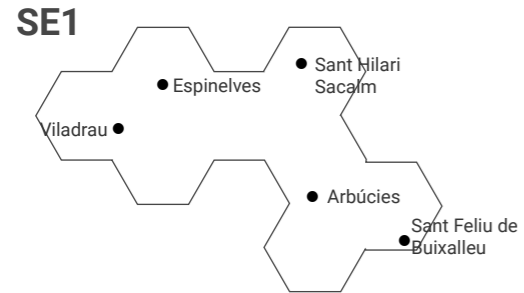
LLEENDA

- CLÚSTERS**
 - De muntanya
 - De costa
 - D'interior - costa
 - D'interior
- MERCATS I MUNICIPIIS**
 - Municipi amb mercat no sedentari
 - Mercat cobert de titularitat pública
 - Mercat cobert de titularitat privada
 - Comerç ambulant
 - Mercat no sedentari esporàdic
 - Municipi sense mercat no sedentari

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de la Selva		Data
Encaix territorial dels mercats als clústers		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

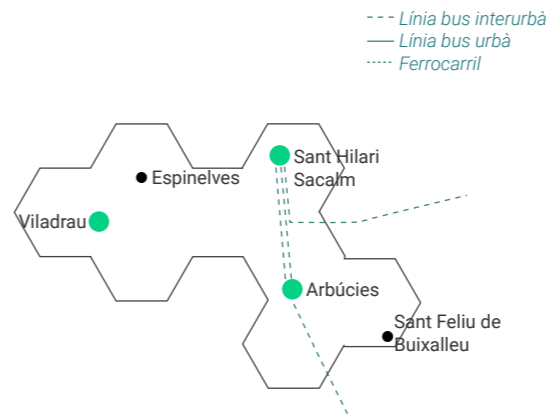
MERCATS DEL CLÚSTER SE1: DIA DE LA SETMANA

En aquest clúster hi ha poca diversitat pel que fa als dies de setmana en què tenen lloc. Els més grans es fan en diumenge, i això provoca una certa competència.

A Viladrau, municipi que està més distanciat, el mercat és dijous.

MERCATS DEL CLÚSTER SE1: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

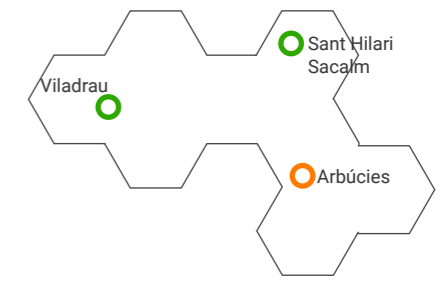
Els tres municipis situen el mercat al centre històric, on es troba també la major part del comerç alimentari quotidià proper i la zona de més activitat social.

A Sant Hilari Sacalm, el mercat es concentra en una sola plaça del nucli antic, on es barregen parades de producte alimentari i no alimentari. A l'entorn del mercat també hi ha alguns establiments de restauració que complementen l'oferta i faciliten la socialització i l'oci vinculat a l'activitat comercial.

A Arbúcies, en canvi, el mercat es divideix en dues parts: a la plaça de la Vila i al carrer Major s'hi ubiquen les parades de producte no alimentari, com ara roba i complements, i el producte alimentari fresc se situa al carrer Segimon Folgueroles, ja fora del nucli antic.

Pel que fa a l'accessibilitat, hi ha dues línies d'autobús interurbà que garanteixen la mobilitat amb transport públic entre els pobles, excepte Viladrau, on no arriba.

MERCATS DEL CLÚSTER SE1: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

D'acord amb la ubicació dels mercats, el nivell de complementarietat amb l'entorn és elevat en dos dels tres casos. I en tots tres el mercat no sedentari complementa l'oferta del comerç local, especialment pel que fa al producte alimentari fresc. A més, a Arbúcies i Sant Hilari Sacalm el comerç local també obre els diumenges.

Viladrau i Sant Hilari Sacalm localitzen el mercat no sedentari a prop de la zona comercial del nucli antic, la qual cosa garanteix que complementi el comerç local de proximitat.

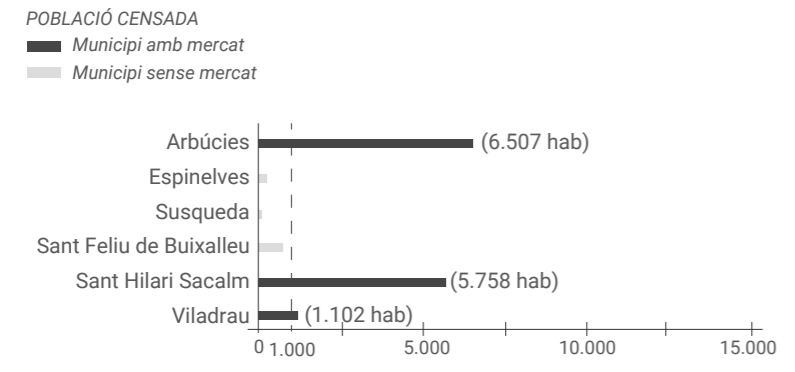
A Arbúcies, en canvi, on al nucli antic no hi ha gaire comerç quotidià, es considera que el nivell de complementarietat és mitjà. Específicament, al carrer Segimon Folgueroles hi ha una fruiteria que també obre el dia de mercat, però com que és un carrer principalment residencial, això obliga els consumidors a desplaçar-se expressament fins al mercat.

AC8.3

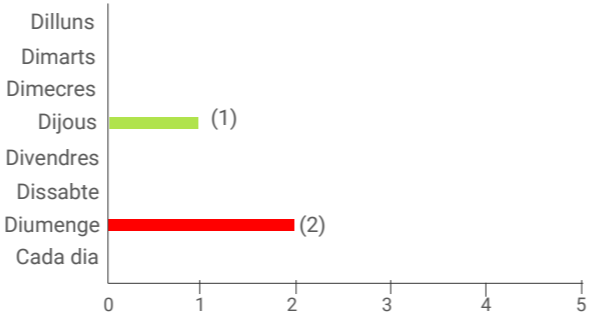
CLÚSTER SE1. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

El clúster SE1, se situa en una àrea més muntanyosa i inclou municipis de menys de mil habitants. Espinelves, Susqueda i Sant Feliu de Buixalleu són els municipis que, per la seva reduïda dimensió, no disposen de mercat no sedentari. Viladrau, amb 1.102 habitants i en una situació més aviat aïllada respecte a Vic (com a municipi important) o poblacions també veïnes com Arbúcies i Sant Hilari Sacalm, té un mercat no sedentari reduït. En contraposició, Arbúcies (6.507 habitants) i Sant Hilari Sacalm (5.758 habitants) destaquen per ser els municipis més grans del clúster i tenen els mercats no sedentaris de més entitat.

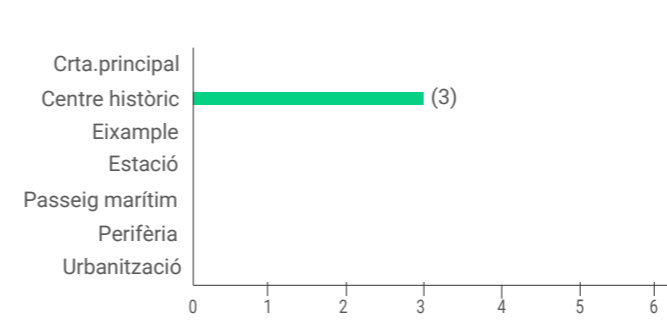
POBLACIÓ DELS MUNICIPI DEL CLÚSTER SE1

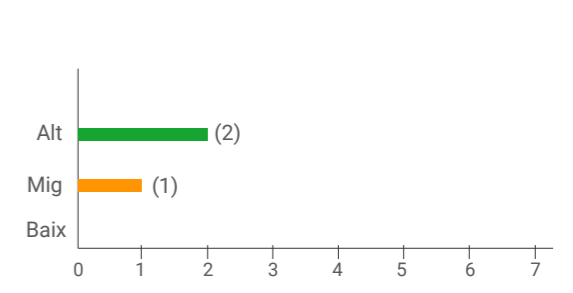
NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

NOMBRE MERCATS SEGONS TIPUS D'UBICACIÓ

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

LLEGENDA

DIA DE MERCAT

- Dilluns
- Dimarts
- Dimecres
- Dijous
- Divendres
- Dissabte
- Diumenge
- Cada dia

TIPUS D'UBICACIÓ

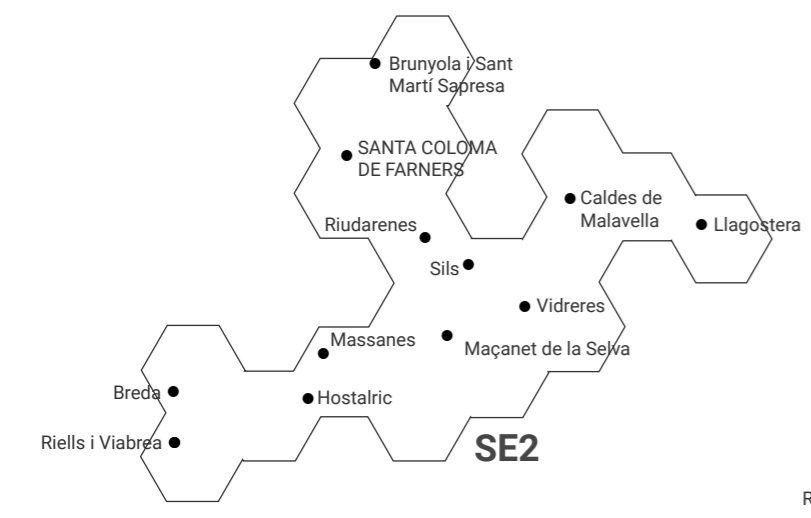
- Carretera principal
- Centre
- Eixample
- Estació
- Passeig marítim
- Perifèria
- Urbanització

NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

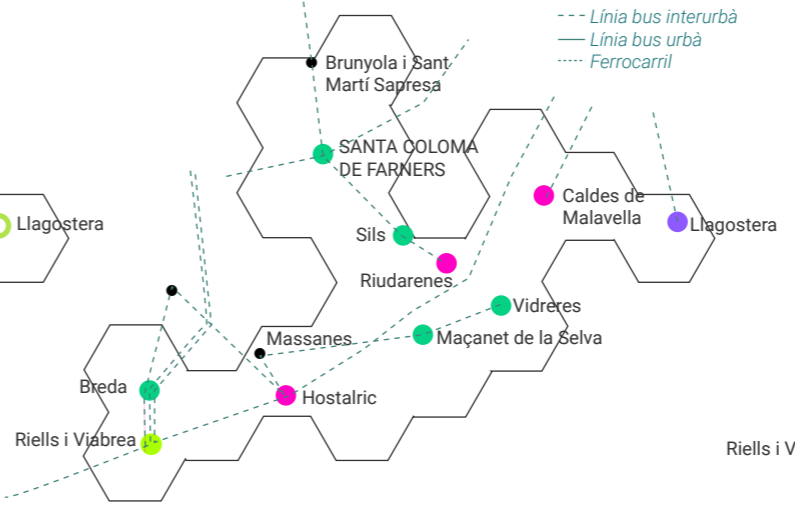
Anàlisi dels clústers de la Selva		Data
Clúster SE1. Dia de mercat, ubicació i complementarietat		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

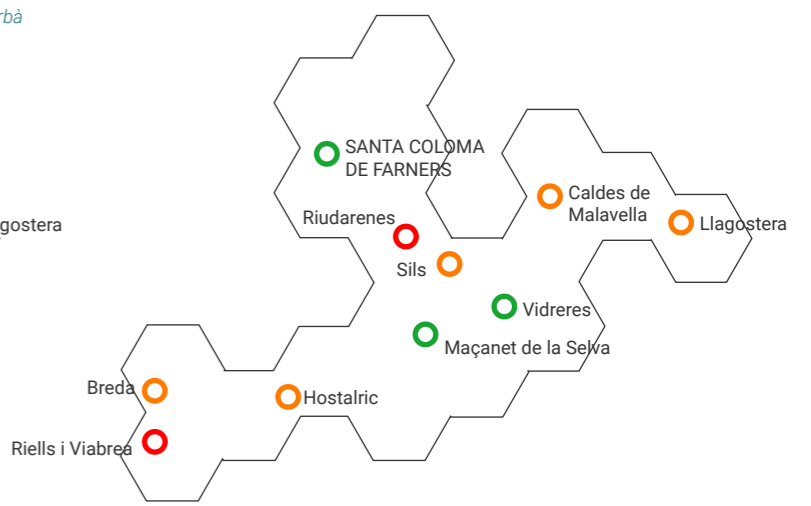
MERCATS DEL CLÚSTER SE2: DIA DE LA SETMANA

MERCATS DEL CLÚSTER SE2: TIPUS D'UBICACIÓ I ACCESSIBILITAT

MERCATS DEL CLÚSTER SE2: NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT AMB L'ENTORN

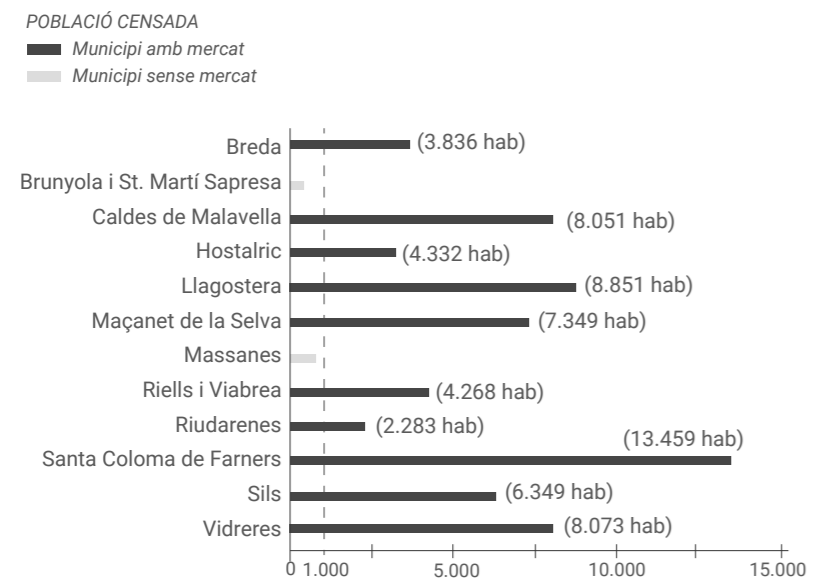
AC8.4

CLÚSTER SE2. DIA DE MERCAT, UBICACIÓ I COMPLEMENTARIETAT

La majoria de poblacions d'aquest clúster tenen una entitat poblacional important, superior als cinc mil habitants. Per la seva dimensió demogràfica destaca Santa Coloma de Farners (la capital de comarca) amb 13.459 habitants. La segueixen Caldes de Malavella, Llagostera i Vidreres, totes amb una població que varia entre vuit i nou mil habitants.

Els dos municipis del clúster que no tenen mercat són els que tenen menys de mil habitants.

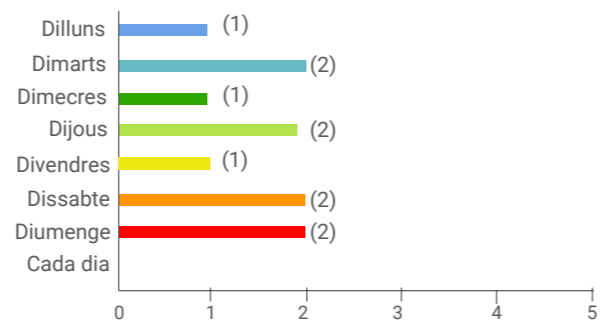
POBLACIÓ DELS MUNICIPIES DEL CLÚSTER SE2

Al clúster SE2, la diversitat de dies de mercat és alta, de manera que entre tots els municipis cobreixen tota la setmana. Aquesta situació permet identificar un eix de diversitat de dies de mercat en el tram geogràfic entre Santa Coloma de Farners i Vidreres. L'únic municipi on hi ha mercat dos dies a la setmana és Santa Coloma de Farners (dilluns i dissabte). El dia amb més parades i més activitat és dilluns.

Cal destacar que es produeixen diverses coincidències entre municipis relativament distanciat: dimarts hi ha mercat a Hostalric i Caldes de Malavella, dijous a Vidreres i Llagostera, dissabte a Riells i Viabrea i Santa Coloma de Farners, i diumenge a Riudarenes i Breda. Aquestes coincidències no suposen, en dies feiners, una competència entre mercats, si s'entén que la principal funció que tenen és d'abastament de la població local. En canvi, els dissabtes i diumenges sí que es pot produir atracció cap a algun mercat concret, la qual cosa pot generar un efecte contrari. Aquest és el cas del mercat de Riudarenes, que es queda amb una sola parada, o fins i tot el de Santa Coloma de Farners, on els dissabtes el nombre de parades és notablement inferior als dilluns.

NOMBRE MERCATS SEGONS DIA

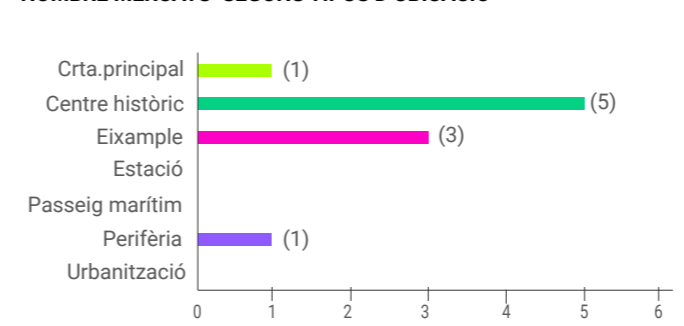
La majoria de municipis situen el mercat al centre històric o urbà, on hi ha el comerç alimentari quotidià proper. Santa Coloma i Vidreres en són bons exemples. En el primer cas, com es pot veure en l'anàlisi urbana, el mercat es desplega al voltant d'uns quants carrers i de la plaça Farners, i arriba als diversos carrers comercials del nucli antic, la majoria pacificats o de vianants. Caldes de Malavella situa el mercat a la zona d'eixample, i Hostalric, als aparcaments municipals.

Llagostera és un cas paradigmàtic del clúster, perquè arran de les mesures de protecció que s'havien d'adoptar per la pandèmia de covid-19, va reubicar el mercat a la perifèria del municipi, a prop de la zona esportiva i educativa.

El mercat de Riells i Viabrea, el més gran del clúster, se situa a la carretera d'accés al municipi, al polígon industrial del sud-oest.

L'accessibilitat amb transport públic als diferents municipis i mercats del clúster està coberta per diverses línies d'autobús.

NOMBRE MERCATS SEGONS TIPUS D'UBICACIÓ

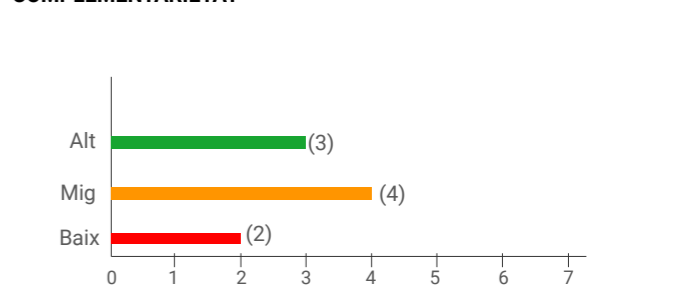

Els casos més clars d'alta complementarietat són els mercats de Santa Coloma de Farners, Vidreres i Maçanet de la Selva, degut a la seva ubicació al centre urbà, on hi ha una important presència i varietat de comerç quotidià de proximitat, sobretot de producte alimentari.

Caldes de Malavella, Hostalric i Breda tenen menys oferta de comerços alimentaris a la zona propera al mercat, raó per la qual es considera que la complementarietat és mitjana. A Llagostera, la ubicació propera a l'àrea d'equipaments esportius i educatius permet un cert grau d'atracció, en hores punta, que pot afavorir l'afluència de consumidors al mercat.

Els nivells més baixos de complementarietat es donen a Riudarenes i Riells i Viabrea. En el primer cas, perquè el municipi té molt poc comerç de proximitat; i el segon, per la ubicació del mercat en una zona industrial; tot i això, val a dir que el mercat es fa al voltant d'un gran supermercat.

NOMBRE MERCATS SEGONS NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

LLEGENDA

DIA DE MERCAT

- Dilluns
- Dimarts
- Dimecres
- Dijous
- Divendres
- Dissabte
- Diumenge
- Cada dia

TIPUS D'UBICACIÓ

- Carretera principal
- Centre
- Eixample
- Estació
- Passeig marítim
- Perifèria
- Urbanització

NIVELL DE COMPLEMENTARIETAT

- Alt (comerç quotidià, mercat municipal, supermercats i/o equipaments)
- Mig (equipaments i/o restauració, poc comerç quotidià)
- Baix (poc comerç quotidià, algun equipament esporàdic)

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de la Selva
Clúster SE2. Dia de mercat, ubicació i complementarietat

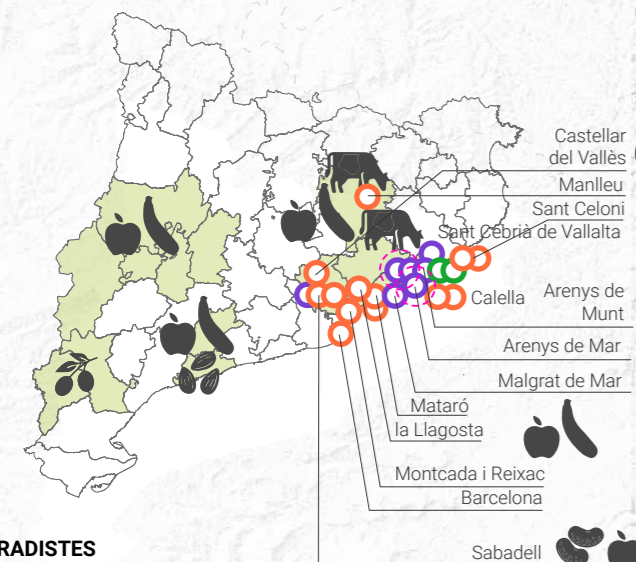
Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

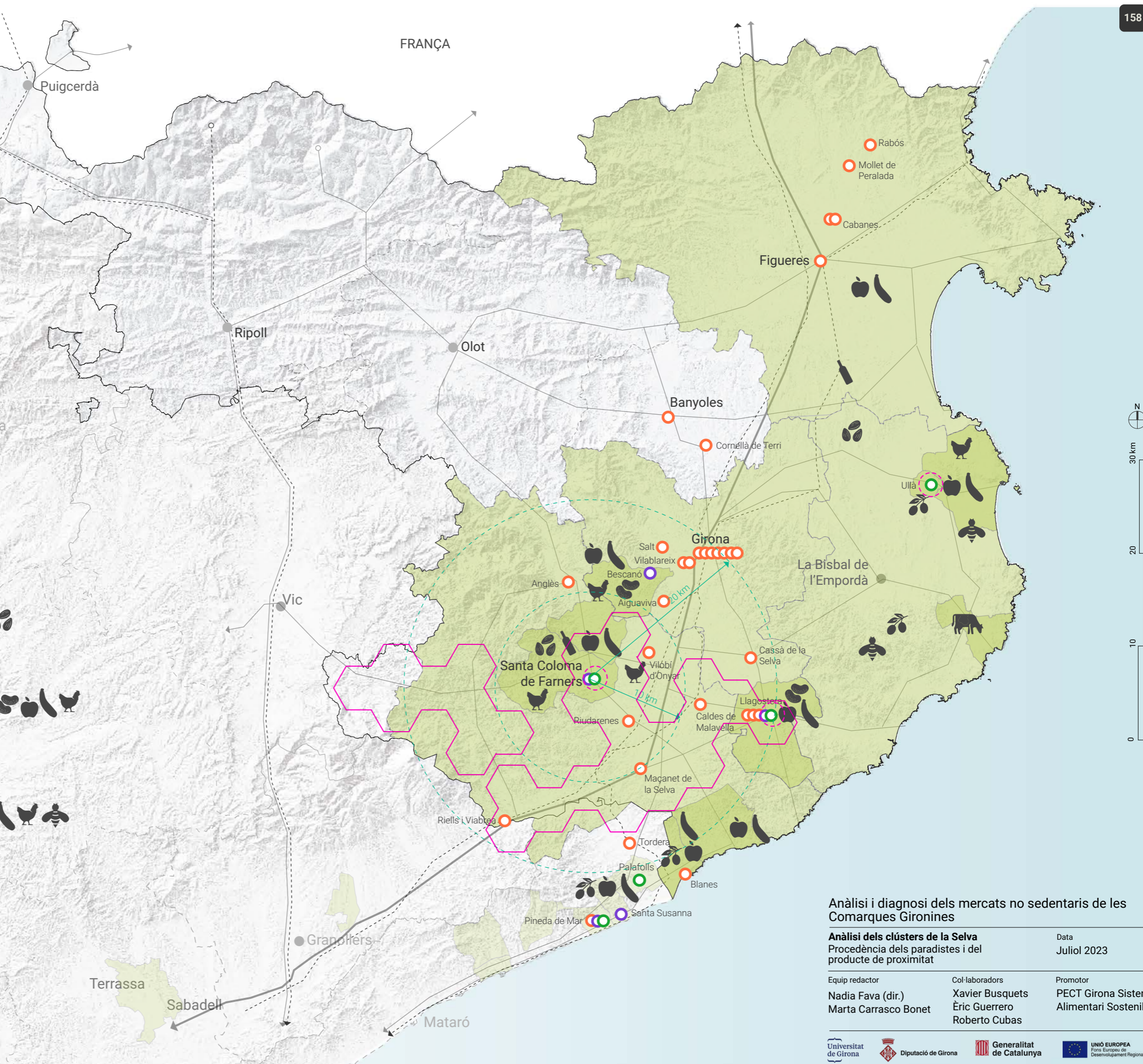
AC8.5

PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES I DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT

Els mercats d'aquest clúster de transició entre el Vallès Oriental i el Maresme atrauen paradistes d'aquestes àrees, més que no pas de l'interior de les comarques gironines. Els que sí que en són viuen en municipis propers a Santa Coloma de Farners. Els productes de proximitat provenen principalment del Maresme i de l'Empordà. I també de les àrees properes a alguns mercats, com ara Santa Coloma de Farners o Llagostera.

- PARADISTES**
- Municipi de procedència dels paradistes segons tipus:
 - Productor
 - Productor revededor
 - Revededor
- PRODUCTES**
- Àrea d'origen del producte local
 - Producte ecològic o Producció Integrada
 - 🐖 Carn i embotits
 - 🐔 Ous
 - 🍷 Vi i licors
 - 🌿 Oli
 - 🍄 Llegums
 - 🍄 Bolets
 - 🍞 Pa i pastes
 - 🍯 Mel i derivats
 - 🧀 Formatge i lactis
 - 🥬 Verdura
 - 🍏 Fruita
 - 🌿 Herbes
 - 🌰 Fruita seca

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de la Selva
Procedència dels paradistes i del producte de proximitat

Data
Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	---

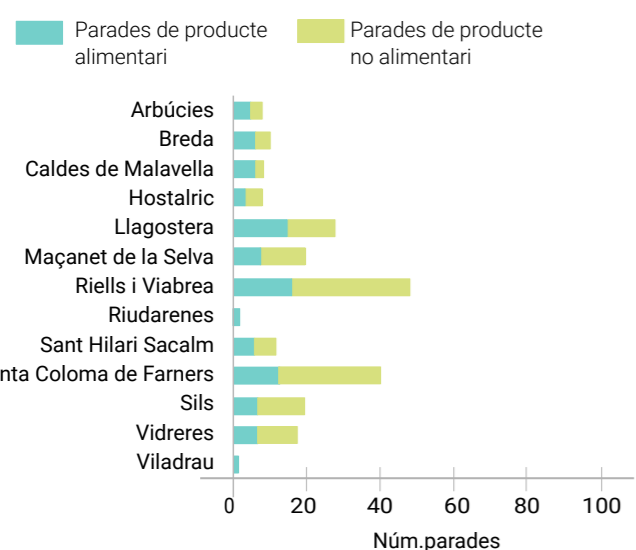
AC8.6

DIMENSIÓ TOTAL I PROPORCIÓ ENTRE PARADES ALIMENTÀRIES I NO ALIMENTÀRIES

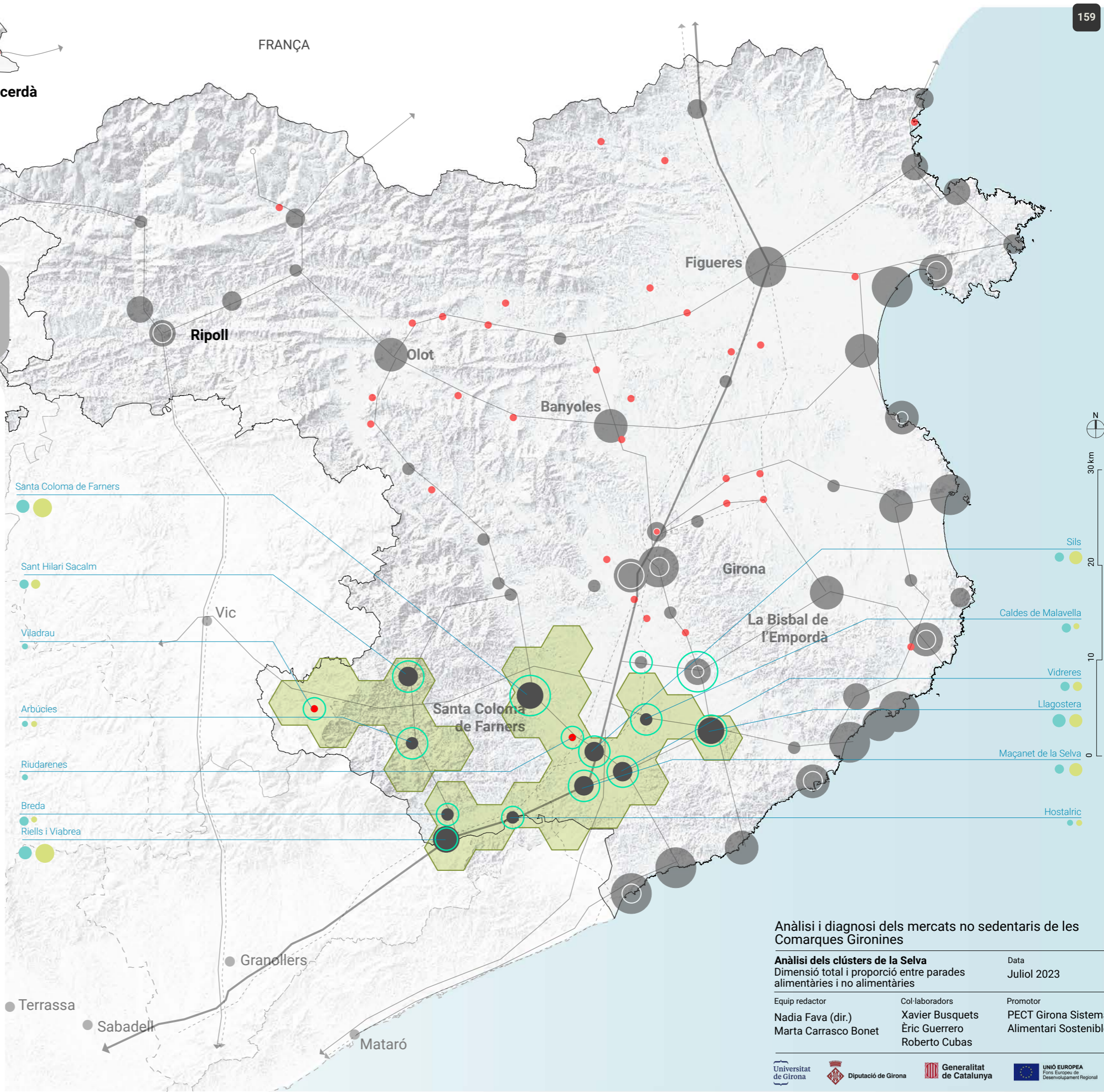
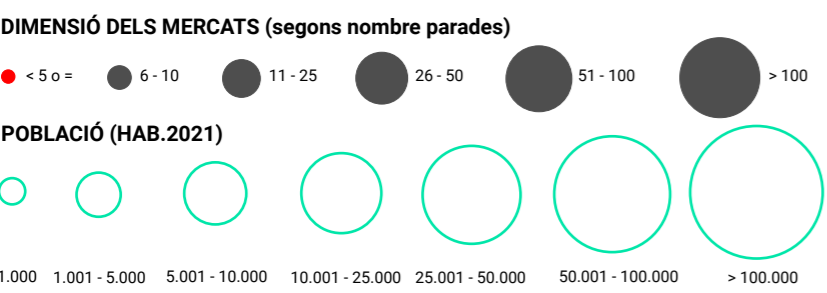
El mercat més gran del clúster és el de Riells i Viabrea, amb 50 parades, seguit pel de Santa Coloma de Farners (41, els dilluns) i, a més distància, Llagostera (27). En aquests tres mercats predominen les parades de productes no alimentaris, tot i que la quantitat de parades de productes alimentaris és notable.

Tots els mercats, a excepció dels de Riudarenes i Viladrau, que només tenen una parada de fruita i verdura cadascun, ofereixen tant producte alimentari com no alimentari, en una proporció raonable. L'equilibri d'aquesta proporció augmenta en els mercats més petits (excepte el d'Hostalric), i això es deu al fet que els productes alimentaris són de primera necessitat i faciliten la fidelització mútua entre consumidors i paradistes.

MERCATS SEGONS EL NOMBRE TOTAL DE PARADES DE PRODUCTE ALIMENTARI I NO ALIMENTARI

LLEGENDA

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de la Selva Dimensió total i proporció entre parades alimentàries i no alimentàries		Data Juliol 2023
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

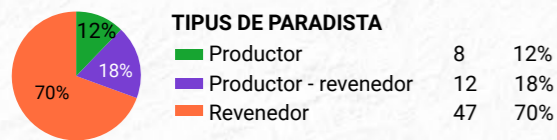
AC8.7

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES

En el conjunt dels dos clústers hi ha un important nombre de paradistes que cobreixen mercats durant la setmana completa o gairebé, i estableixen rutes que cobreixen una àrea territorial més àmplia que la comarcal, des de l'Alt Empordà al Vallès Occidental, l'Anoia o el Bages.

S'observa una tendència important cap a mercats del Maresme i el Vallès Oriental, en correspondència amb l'origen dels paradistes, tal com s'observa al plànol 8.5. La bona connectivitat a través de l'AP7 i l'A2 també afavoreix aquestes relacions entre paradistes i mercats.

Gairebé el 70 % de paradistes entrevistats són revenedors, mentre que els productors de proximitat –amb un 60 % o més de producció pròpia– només representen un 13 %.

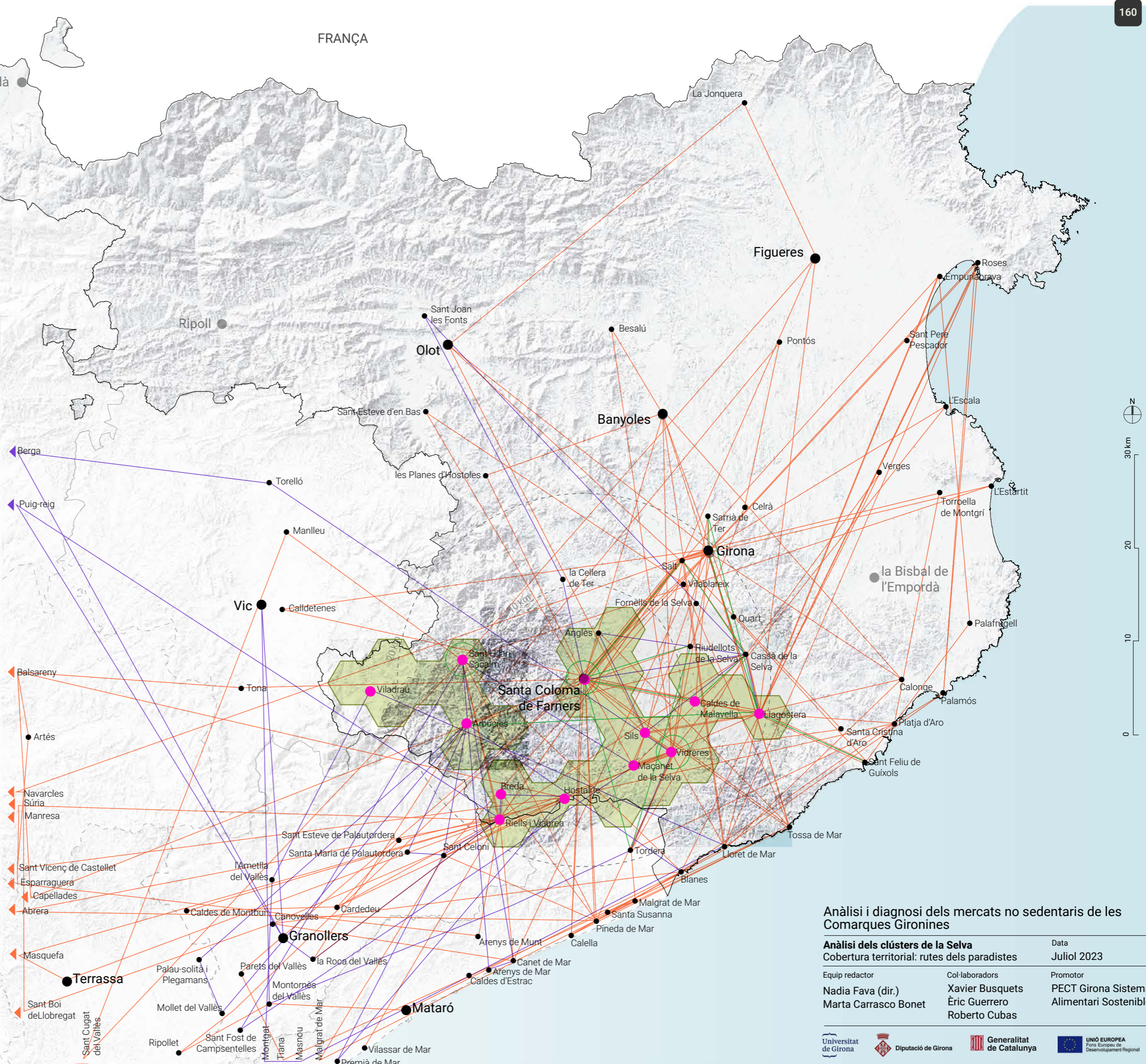
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTA

- Productor
- Productor - revenedor
- Revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de la Selva		Data
Cobertura territorial: rutes dels paradistes		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC8.8

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PRODUCTORS

Els paradistes productors, en aquest clúster, tenen una cobertura territorial entre municipis del mateix clúster o de clústers propers. En canvi, els paradistes que combinen la producció pròpia amb productes d'altres orígens abasten una àrea territorial més gran. Seguint la tendència general observada al plànol anterior, hi ha una relació definida entre els mercats de Sant Hilari Sacalm, Arbúcies, Hostalric i Riells i Viabrea i els mercats del Vallès Oriental i el Maresme. S'identifica, doncs, la correlació entre la procedència dels paradistes (amb una important concentració a l'àrea del Vallès Oriental, el Vallès Occidental i el Maresme), i les rutes cap a mercats d'aquestes comarques, que són mercats de proximitat, per a ells.

Només tres paradistes productors fan un sol mercat, en tres llocs diferents: Sant Hilari Sacalm, Santa Coloma de Farners i Vidreres.

Els paradistes productors, amb producció pròpia a la parada superior al 50 %, representen un 40 % del total. La resta té uns nivells de producció pròpia inferiors.

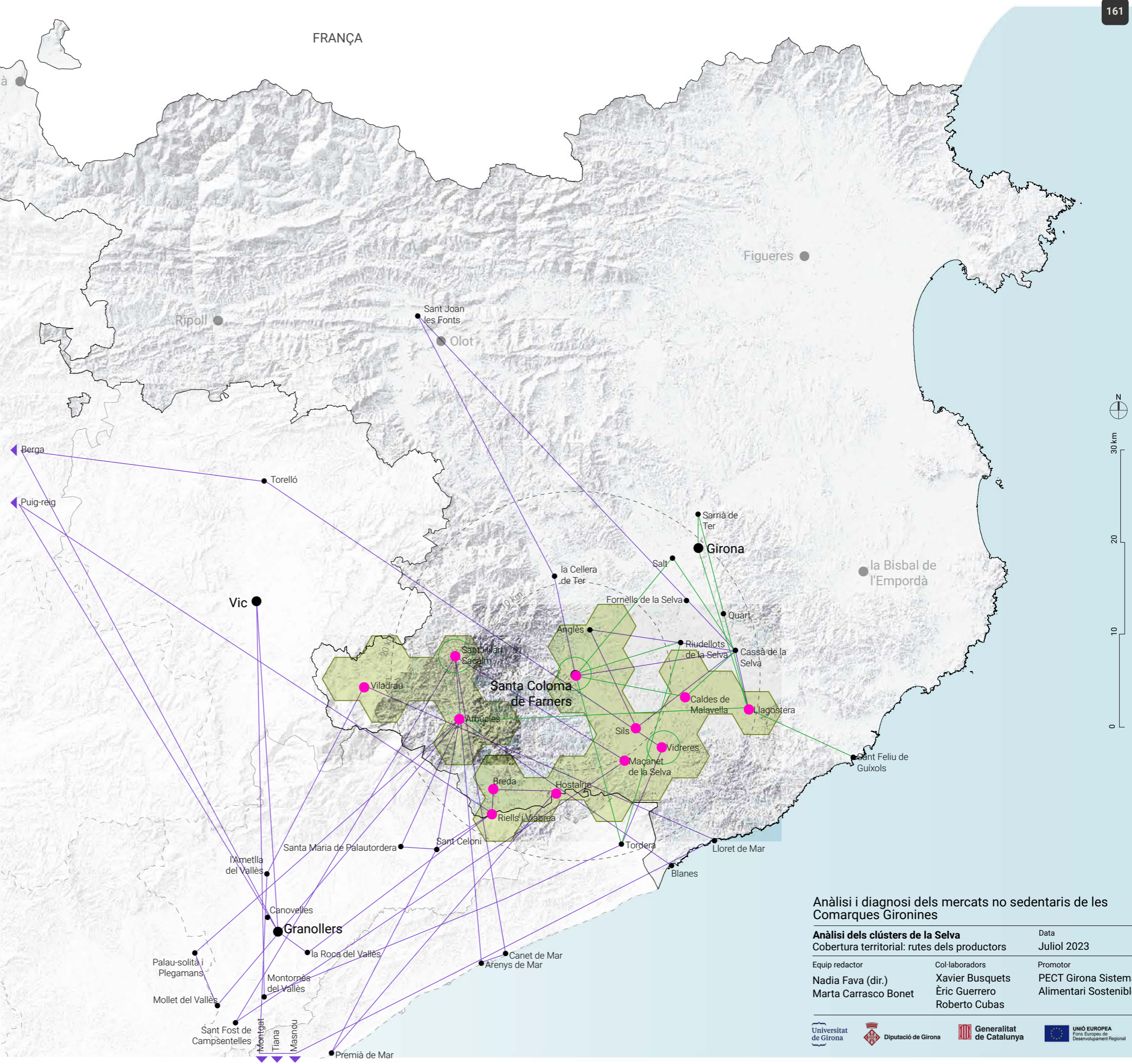
LLEGENDA

MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

TIPUS DE PARADISTES

- Productor
- Productor - revenedor

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

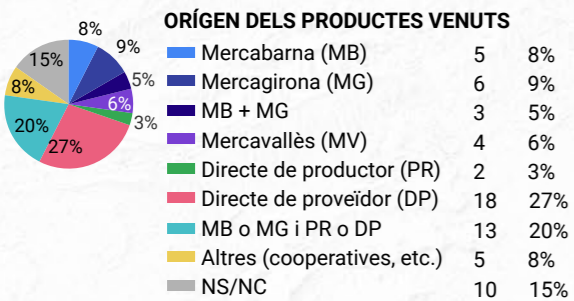
Anàlisi dels clústers de la Selva		Data
Cobertura territorial: rutes dels productors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC8.9

COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS REVENEDORS

Els paradistes revenedors són els que fan més mercats a la setmana, prou distanciat entre ells per no encavallar-se. Tot i que també s'arriba als mercats de les capitals de les comarques gironines, com ara Olot, Figueres o Banyoles, els dos clústers de la Selva tenen tendència a obrir rutes cap a la Catalunya central i metropolitana (Bages, Osona, Vallès Oriental, Anoia o Vallès Occidental). En segon lloc, i per ordre de freqüència, també destaca la cobertura dels mercats de costa, des de l'Empordà fins al Maresme, així com a l'entorn de Girona. Són mercats grans, fet que suggereix una major rendibilitat per als paradistes.

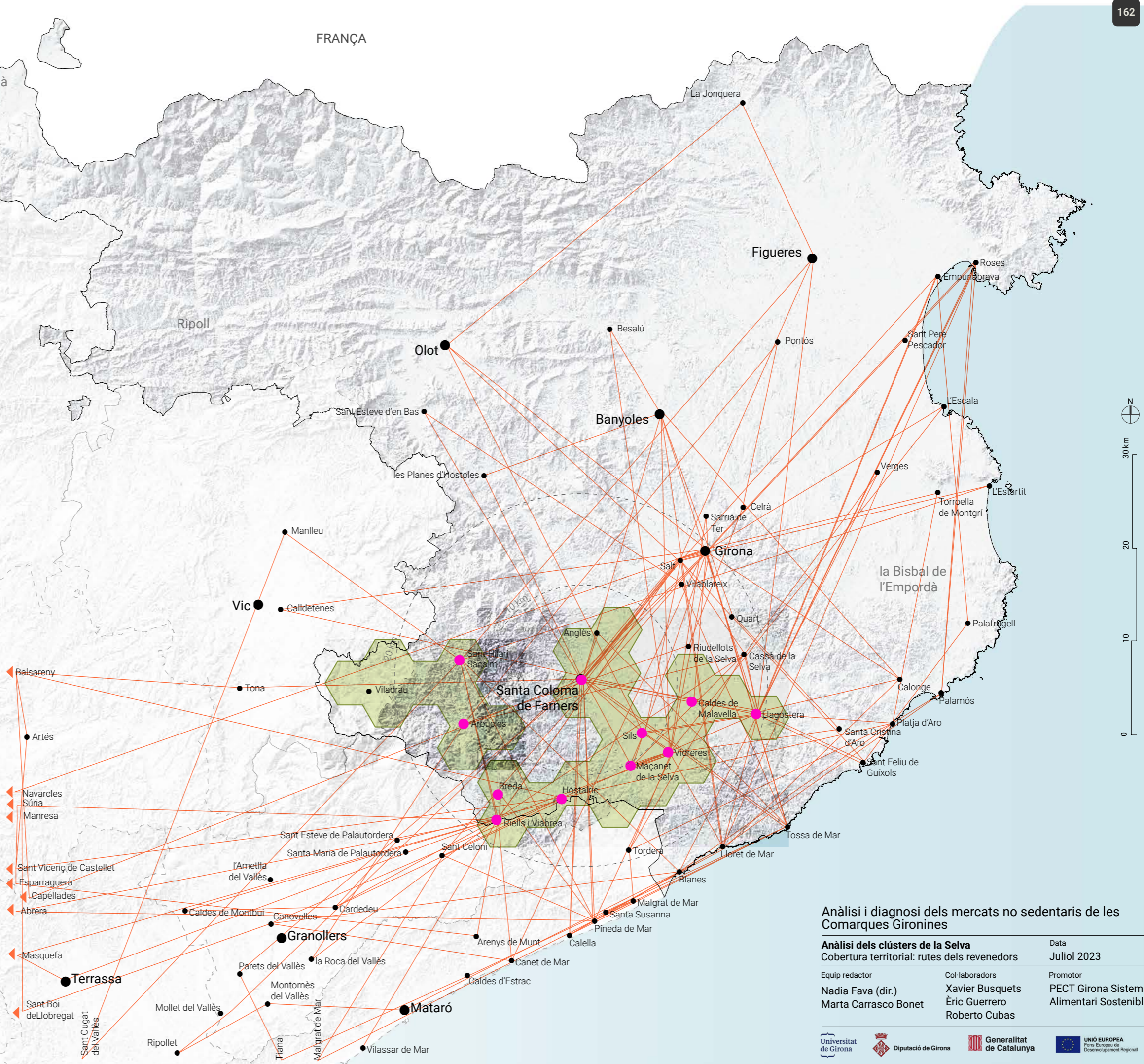
Pel que fa a l'origen del producte en venda, un 28 % prové de mercats a l'engròs (Mercabarna, Mercagirona, Mercavallès); un 27 % prové de proveïdors directes i només un 11 % prové directament del productor o d'altres fórmules, com ara les cooperatives de productors.

LLEGENDA

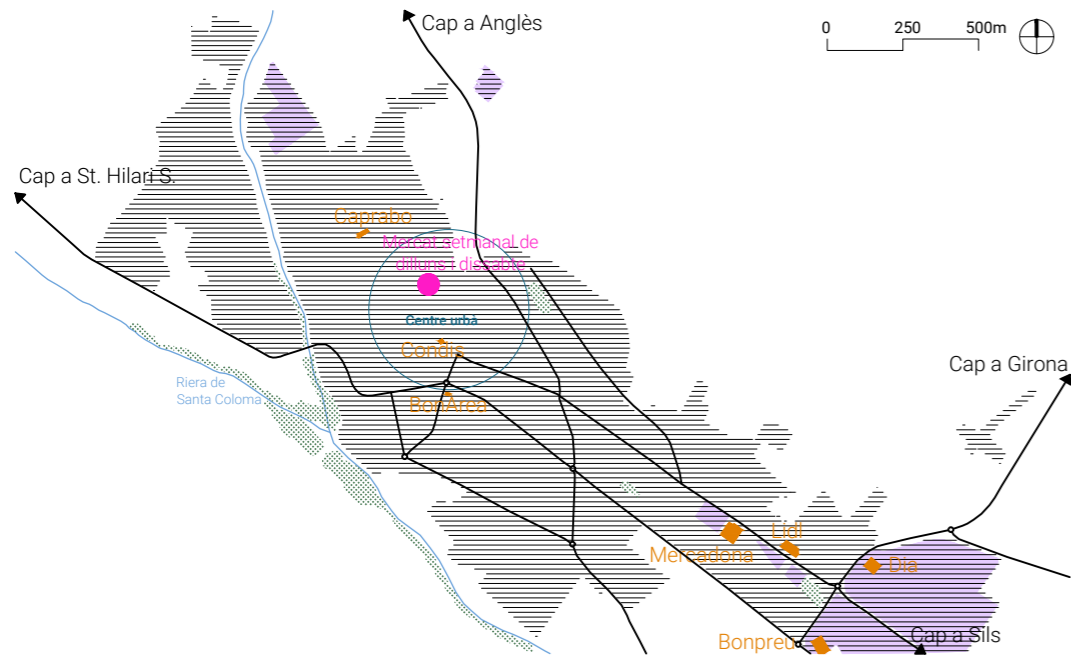
MERCATS I MUNICIPIS

- Mercat analitzat
- Mercat no analitzat
- Municipis amb mercat que són part de les rutes analitzades

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi dels clústers de la Selva		Data
Cobertura territorial: rutes dels revenedors		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AU8.1

MERCAT DE SANTA COLOMA DE FARNERS

El mercat de Santa Coloma de Farners s'ubica en una de les places centrals del nucli històric del municipi, on es concentra la zona comercial per excel·lència. A prop de la ubicació del mercat hi ha comerços alimentaris quotidians com ara carnisseries, forns de pa, establiments de dietètica i herbolaris, supermercat i verduleria, i entre els no alimentaris, botigues de roba, de roba per a la llar, d'informàtica, un estanc i una joieria, entre d'altres.

La zona també concentra una part important dels serveis, tant alimentaris -sobretot pel que fa a restaurants- com no alimentaris -perruqueria, estètica, dentista i despatx d'advocats, entre d'altres.

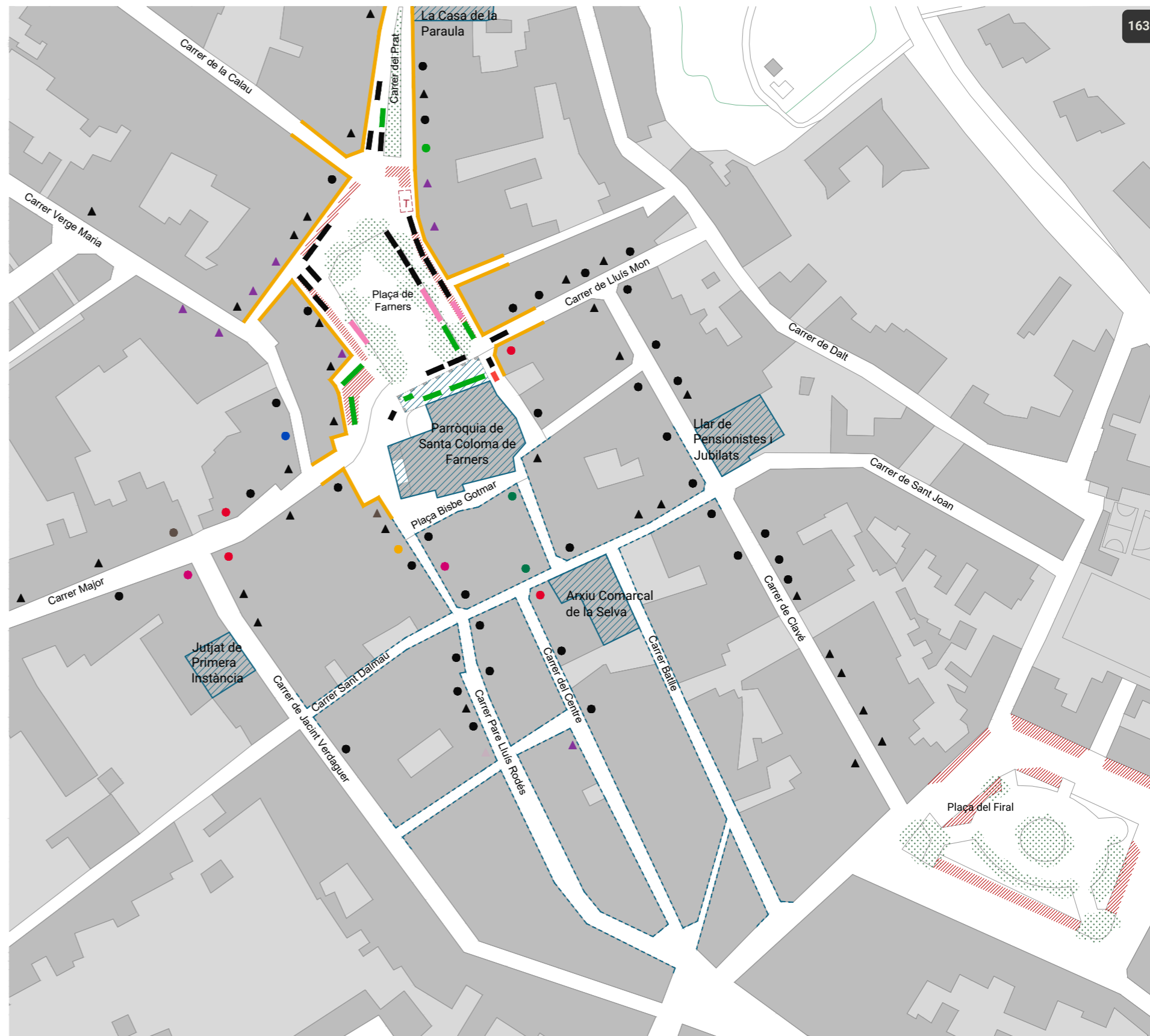
Pel que fa a l'accessibilitat, és una àrea molt pacificada, amb carrers de vianants, fet que facilita l'accés a peu tant al mercat com al comerç com a altres activitats relacionades, però, al mateix temps, hi dificulta l'accés amb vehicle privat, per al qual tampoc es disposa d'aparcament proper. Aquesta situació afecta principalment persones de més edat.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 23/05/2022
- N. parades alimentari:** 13
- N. parades no alimentari:** 28
- Total de parades:** 41
- Total de parades segons el CCAM (2023)*: 77
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 50
- Dia de mercat:** dilluns i dissabte
- Paradistes entrevistats:** 13
- Tipus de paradistes:**
 - 8% Productors
 - 8% Productors-revenedors
 - 84% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

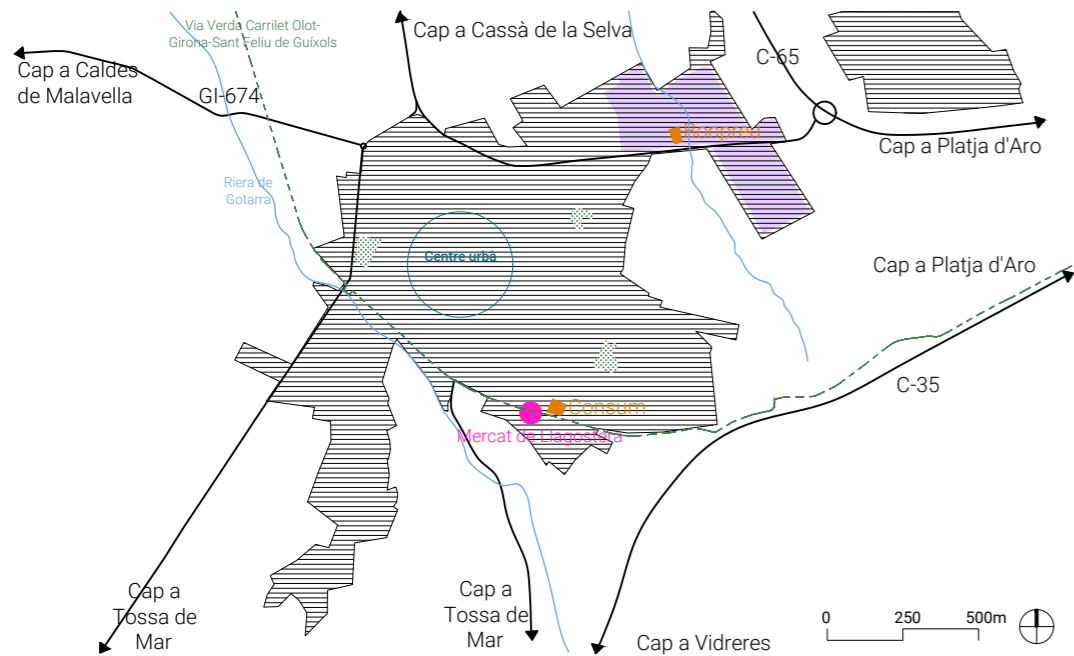
Anàlisi urbà: mercats del clúster la Selva
 Mercat de Santa Coloma de Farners

Data
 Juliol 2023

Equip redactor
 Nadia Fava (dir.)
 Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors
 Xavier Busquets
 Èric Guerrero
 Roberto Cubas

Promotor
 PECT Girona
 Sistema Alimentari Sostenible

AU8.2

MERCAT DE LLAGOSTERA

El mercat de Llagostera es va reubicar, durant les restriccions per la pandèmia de covid-19. De la plaça Catalunya, al centre urbà, es va traslladar a l'avinguda de l'Esport, a la perifèria del municipi, on hi ha també la zona esportiva i educativa.

Aquest canvi de localització aprofita l'afluència de gent a aquest tipus d'equipaments per generar una certa complementarietat amb el mercat, sobretot pel que fa als equipaments educatius i en les hores punta d'entrada i sortida d'infants de l'escola. Tanmateix, a la zona no hi ha gaire comerç de proximitat que pugui complementar l'oferta del mercat. De botigues de productes alimentaris hi ha una carnisseria i una verduleria, i també alguns establiments de restauració.

La nova ubicació del mercat afavoreix les persones que s'hi desplacen amb vehicle propi, ja que a la zona hi ha força espai per aparcar. Per contra, els consumidors de més edat, que són la clientela més fidel al mercat, poden tenir més dificultats per accedir-hi a peu i carregar després la compra una certa distància. Com a resposta, alguns dels paradistes, un cop acabat l'horari del mercat, ofereixen distribuir la compra a casa dels clients.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 20/01/2022

N. parades alimentari: 14

N. parades no alimentari: 13

Total de parades: 27

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 39

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 49

Dia de mercat: dijous

Paradistes entrevistats: 16***

Tipus de paradistes:

- 18% Productors;
- 6% Productors-revenedors;
- 76% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns paradistes han estat entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a Lloret de Mar no eren al mercat. A tots els paradistes entrevistats se'ls pregunta on van durant la setmana.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè
- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- Menjar preparat (Inclou rostisseria)
- Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)

Serveis no alimentaris

- Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

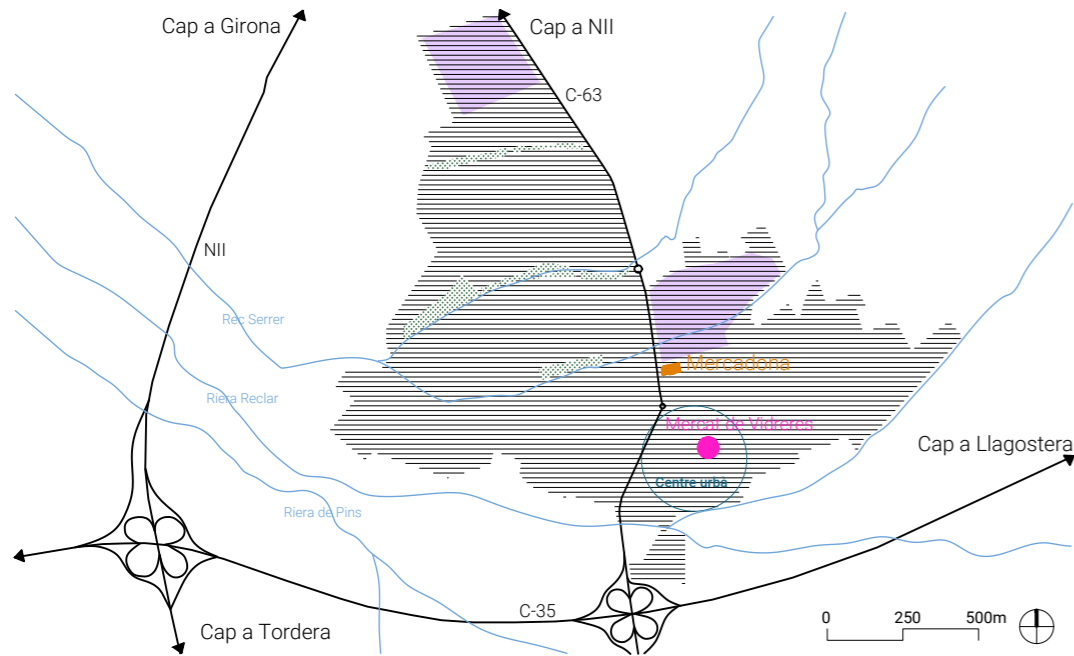

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster la selva
Mercat de Llagostera

Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AU8.3

MERCAT DE VIDRERES

El mercat de Vidreres es desplega al carrer Catalunya i la plaça de l'Església, al voltant de la principal àrea comercial de proximitat del municipi, que es troba al nucli històric. S'hi troben carnisseries, una peixateria, forns de pa, productes a granel, una verduleria, una botiga de llaminadures i un supermercat. En general, els comerços alimentaris principals són suficients per a la demanda de productes bàsics. Hi ha també diversos serveis alimentaris com ara cafeteries, restaurants i bars.

Per altra banda, la zona també disposa de comerç no alimentari (roba, calçat, farmàcia, mobles, papereria), així com de serveis no alimentaris (fisioteràpia, fotografia, perruqueria, gestoria i banc, entre d'altres).

Pel que fa a l'accessibilitat amb vehicle propi, és difícil acostar-se al mercat, però hi ha algun aparcament proper. Tanmateix, el carrer Catalunya, pacífic i tallat al trànsit durant el dia de mercat, facilita i promou l'activitat comercial a la zona i afavoreix tant el comerç de proximitat com els paradistes.

El municipi té només un gran supermercat, situat a la carretera d'accés al municipi, a tocar del polígon industrial però prou proper al centre del municipi, i pot comportar un impacte negatiu important sobre el comerç de proximitat i el mercat.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 20/01/2022

N. parades alimentari: 7

N. parades no alimentari: 10

Total de parades: 17

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 23

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 50

Dia de mercat: dijous

Paradistes entrevistats: 12***

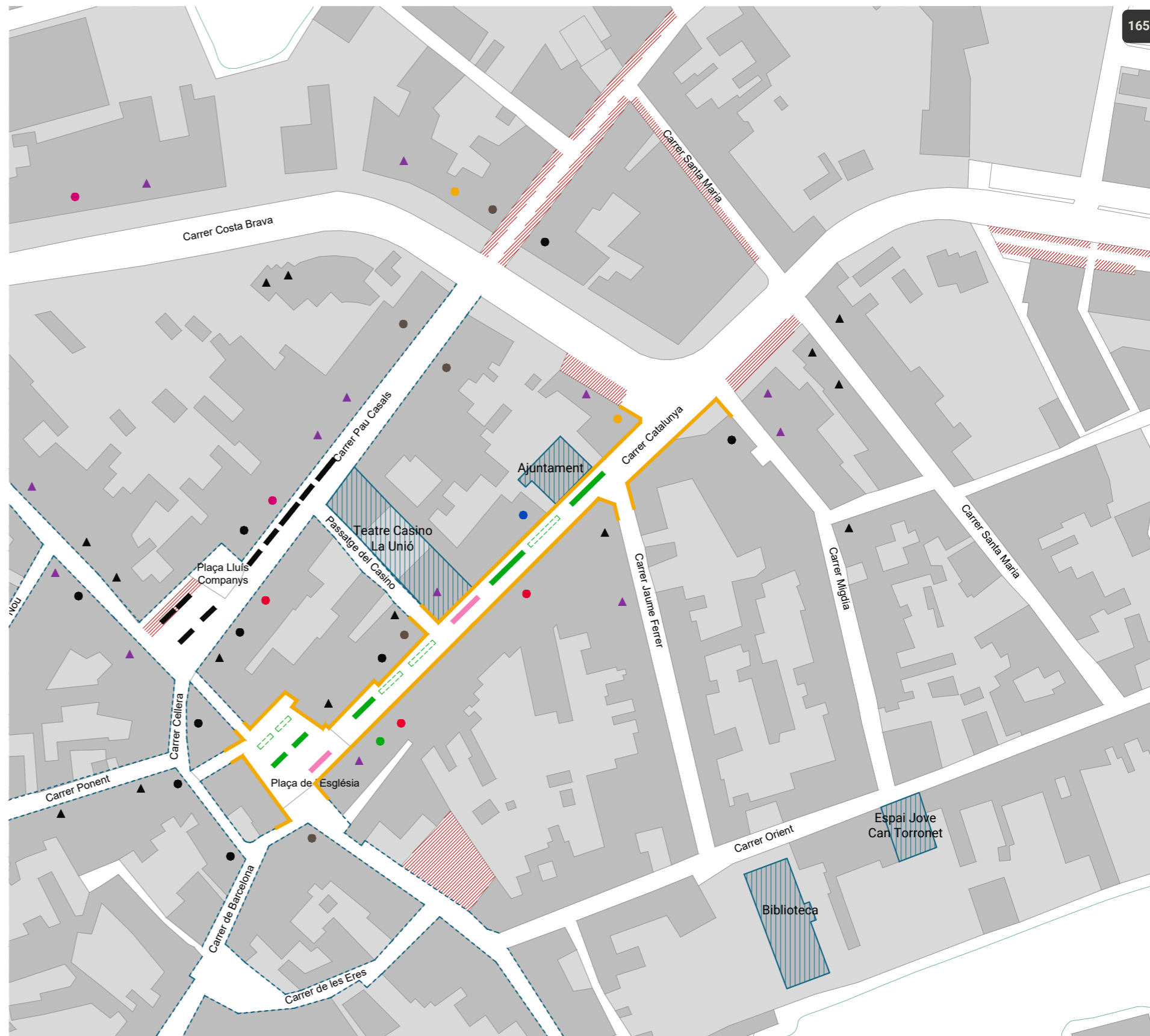
Tipus de paradistes:

- 9% Productors;
- 9% Productors-revenedors;
- 73% Revenedors
- 9% NS/NC

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns paradistes han estat entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a Lloret de Mar no eren al mercat. A tots els paradistes entrevistats se'ls pregunta on van durant la setmana.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

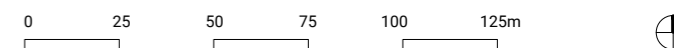
- Menjar preparat (Inclou rostisseria)
- Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)

Serveis no alimentaris

- Serveis no alimentaris (Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.)

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

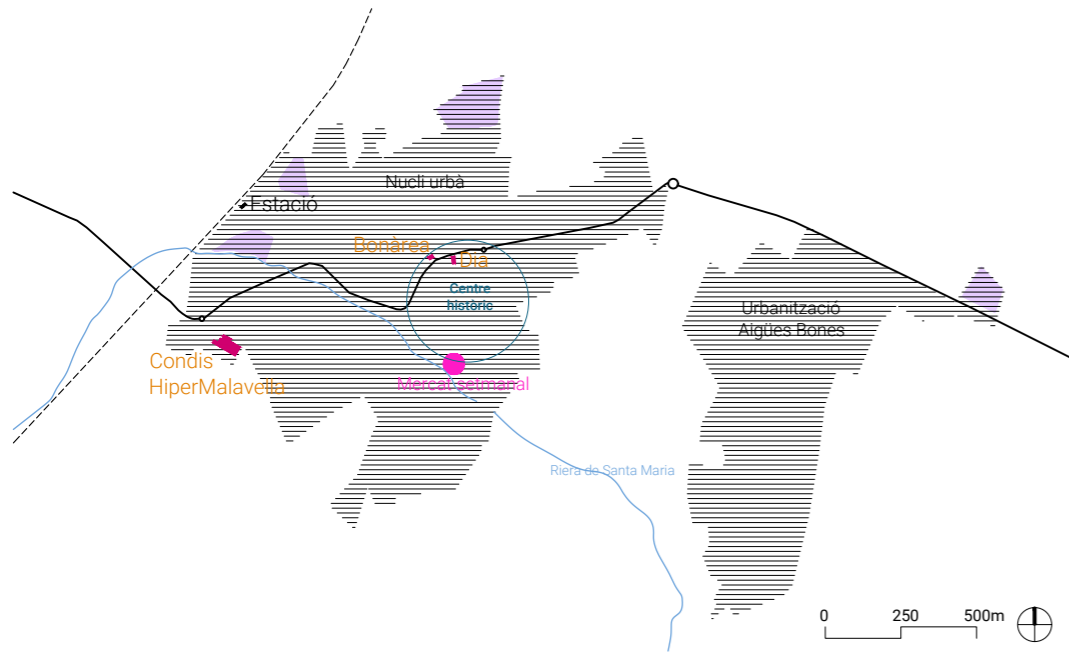

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster la selva
Mercat de Vidreres

Data: Juliol 2023

Equip redactor: Nadia Fava (dir.), Marta Carrasco Bonet
Col·laboradors: Xavier Busquets, Èric Guerrero, Roberto Cubas
Promotor: PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AU8.4

MERCAT DE CALDES DE MALAVELLA

Caldes de Malavella és una vila conformada per un nucli urbà compacte que creix al voltant del centre històric i diverses urbanitzacions aïllades, les quals no disposen de serveis com equipaments o comerç i, per tant, depenen del nucli urbà central. El mercat no sedentari de Caldes de Malavella se situa al centre històric, on es concentra la major part del comerç de proximitat. Principalment, però, al seu voltant s'hi troben establiments de serveis, tant de restauració (menjar per emportar, restaurants i bars) com serveis no alimentaris (perruqueria, ferreteria, banc i fisioterapeuta, entre d'altres). Pel que fa al comerç, hi és present en menor proporció que els serveis, i n'hi ha tant de producte alimentari (herbolari, forn de pa, carnisseria i petit supermercat) com de no alimentari (llibreria, estanc, farmàcia i botiga de roba, entre d'altres).

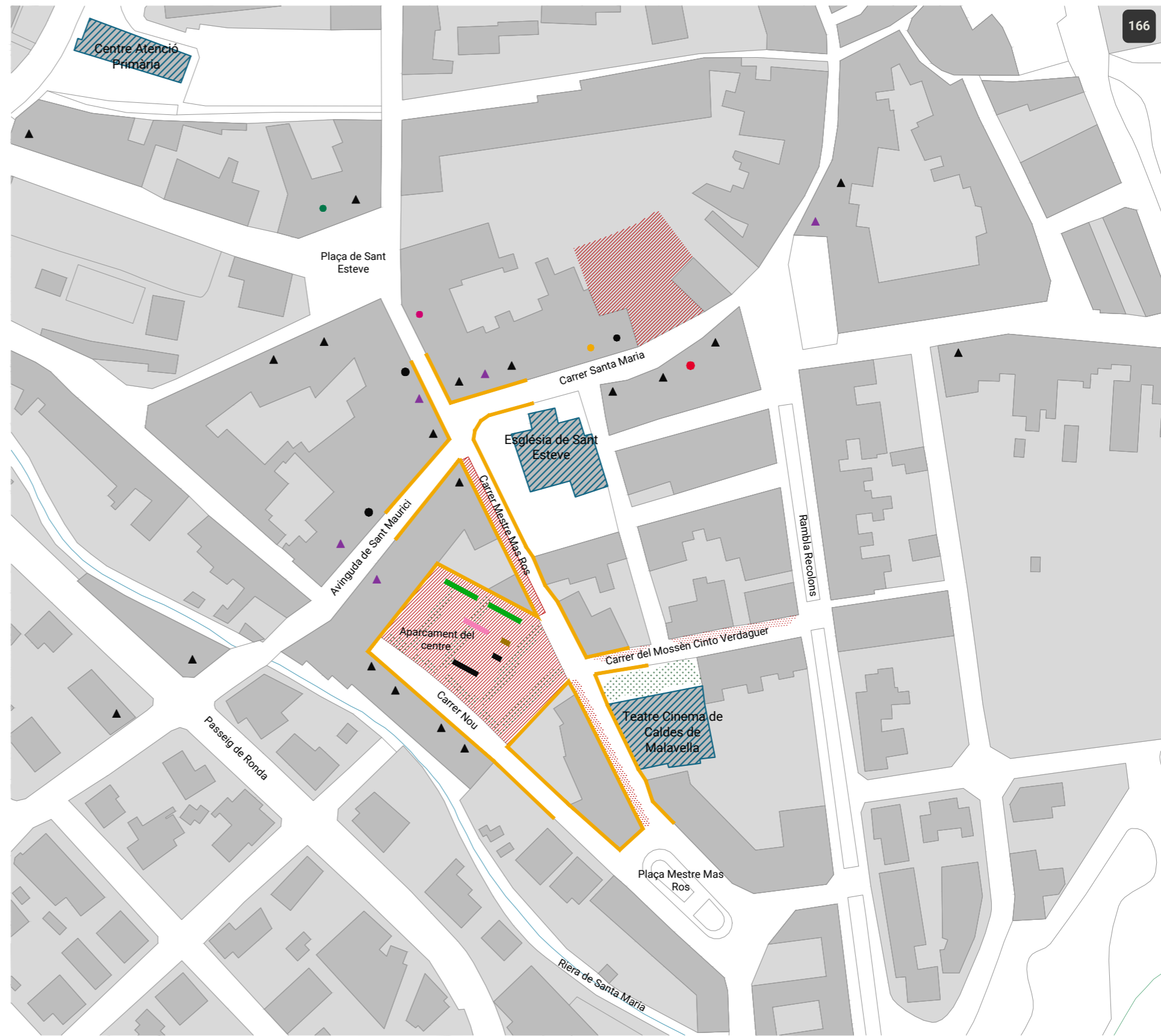
Un dels aparcaments del centre facilita l'accés al mercat caminant i la logística dels paradistes. Per compensar la pèrdua d'aparcament temporal al centre per la ubicació del mercat, hi ha altres zones properes com la de l'avinguda Sant Maurici o els carrers del voltant del mercat.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 28/06/2022
- N. parades alimentari:** 6
- N. parades no alimentari:** 2
- Total de parades:** 8
- Total de parades segons el CCAM (2023)*: 8
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 31
- Dia de mercat:** dimarts
- Paradistes entrevistats:** 4
- Tipus de paradistes:**
 - 0% Productors;
 - 0% Productors-revenedors;
 - 100% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- Menjar preparat (Inclou rostisseria)
- Restauració (Bars, restaurants, cafeteries, etc.)

Serveis no alimentaris

- Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- Equipaments
- Zona d'aparcament
- Parc infantil
- Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

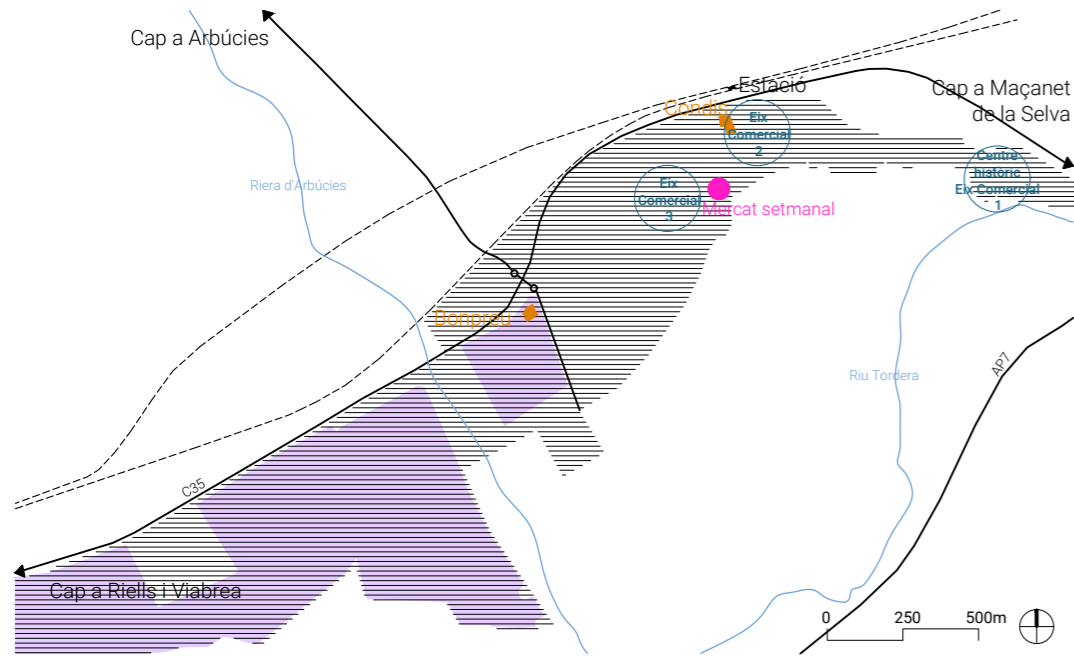

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster la selva
 Mercat de Caldes de Malavella

Data: Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AU8.5

MERCAT DE HOSTALRIC

El mercat, tradicionalment, s'havia fet a la plaça dels Bous, al nucli històric, però fa uns anys es va optar per reubicar-lo per facilitar l'accessibilitat i l'aparcament tant als usuaris com als paradistes (per a la càrrega i descàrrega de les furgonetes).

L'activitat comercial d'Hostalric es concentra en tres eixos diferents: el nucli històric (1), l'avinguda Coronel Estrada (2) i l'avinguda Fortalesa i els carrers adjacents (3). El mercat se situa prop de l'eix comercial 3, cosa que facilita la complementarietat amb la resta de comerç de proximitat. S'ubica en un solar edificable que habitualment s'utilitza com a aparcament durant tots els dies, excepte el dia de mercat. Davant de l'aparcament hi ha dos equipaments educatius.

El comerç de barri més proper se situa entre els carrers Sant Jordi, Poeta Ruyra, Mossèn Cinto Verdaguer i Girona i l'avinguda Fortalesa. S'hi troben tant comerços alimentaris (principalment carnisseria, verduleria, botiga de queviures, celler i forn de pa) i no alimentaris variats (llibreria i papereria, estancs i botigues de roba i calçat, entre d'altres). També hi ha alguns serveis vinculats a la restauració i serveis no alimentaris (perruqueria, canguratge, autoescola i gestoria, entre d'altres). Menys complementarietat s'estableix amb els establiments de l'avinguda Coronel Estrada, ja que estan situats a una cota topogràfica més baixa respecte a la ubicació del mercat. Allà s'hi localitza un supermercat gran.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 28/06/2022

N. parades alimentari: 4

N. parades no alimentari: 3

Total de parades: 7

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 8

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 13

Dia de mercat: dimarts

Paradistes entrevistats: 4

Tipus de paradistes:

- 0% Productors;
- 25% Productors-revenedors;
- 75% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

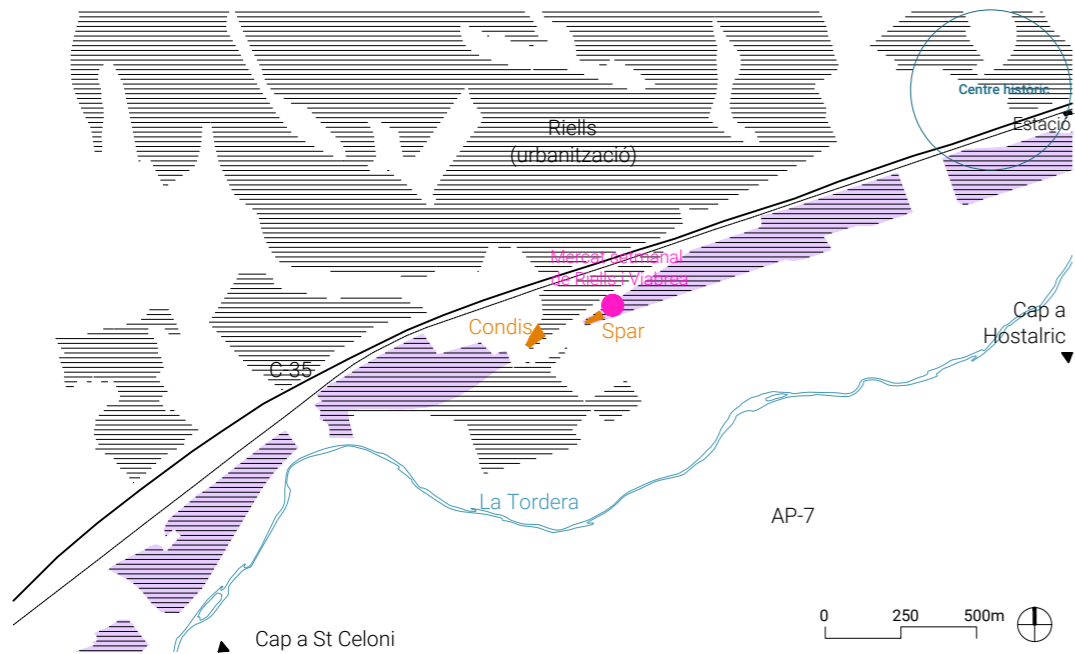
Anàlisi urbà: mercats del clúster la selva
Mercat de Hostalric

Data
Juliol 2023

Equip redactor
Nadia Fava (dir.)
Marta Carrasco Bonet

Col·laboradors
Xavier Busquets
Èric Guerrero
Roberto Cubas

Promotor
PECT Girona
Sistema Alimentari
Sostenible

AU8.6

MERCAT DE RIELLS I VIABREA

El mercat de Riells i Viabrea es localitza al lateral de la carretera d'accés al municipi, al polígon industrial del sud-oest, entre l'aparcament, un supermercat i al llarg del carrer Olzinelles. Ocupa l'espai d'aparcament i concentra la major part de les parades de productes no alimentaris al carrer Olzinelles, mentre que les parades de productes alimentaris es concentren al voltant del supermercat.

Específicament, les parades de fruita i verdura es concentren a la mateixa zona i són parades grans. A la zona de l'aparcament se situen la resta de parades de productes alimentaris, barrejades amb algunes de productes no alimentaris, com ara roba o complements. Destaca la parada de pa, amb un forn de llenya instal·lat al carrer; és, doncs, obrador i punt de venda al mateix temps.

Per la situació, i a excepció dels grans supermercats, que estan una mica allunyats, no hi ha comerç de proximitat que es pugui complementar amb el mercat. Principalment hi ha serveis i altres activitats de caràcter industrial.

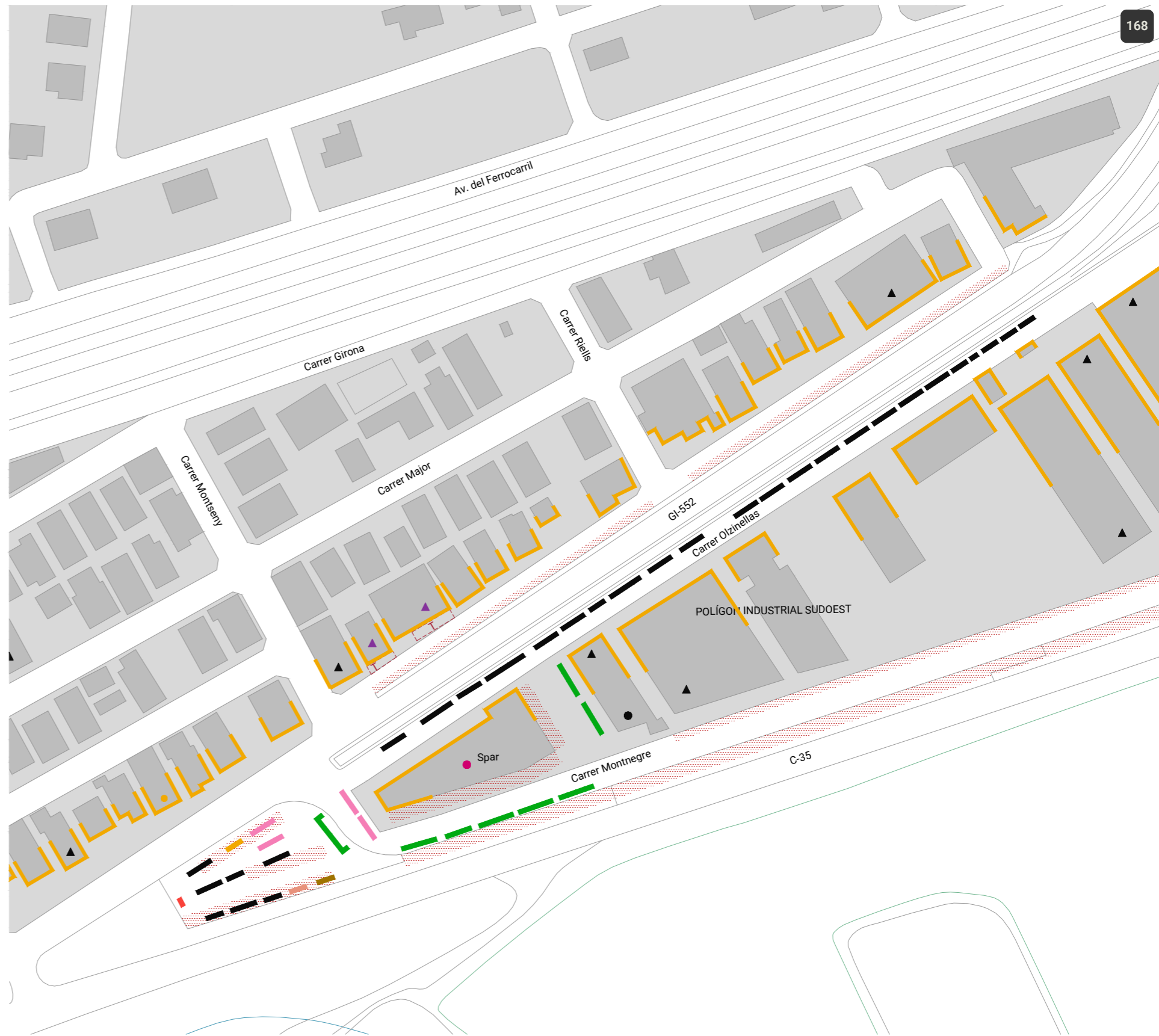
Pel que fa a l'accessibilitat, és un mercat de grans dimensions i que dona servei a diferents municipis i àmbits residencials propers. Per la dispersió del nucli urbà, la situació a la carretera principal facilita que esdevingui un mercat tractor.

DADES GENERALS

- Data visita de camp:** 29/10/2022
- N. parades alimentari:** 17
- N. parades no alimentari:** 33
- Total de parades:** 50
- Total de parades segons el CCAM (2023)*: 46
- Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 110
- Dia de mercat:** dissabte
- Paradistes entrevistats:** 11
- Tipus de paradistes:**
 - 0% Productors;
 - 18% Productors-revenedors;
 - 82% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintoreria, Bugaderies, Bancs.

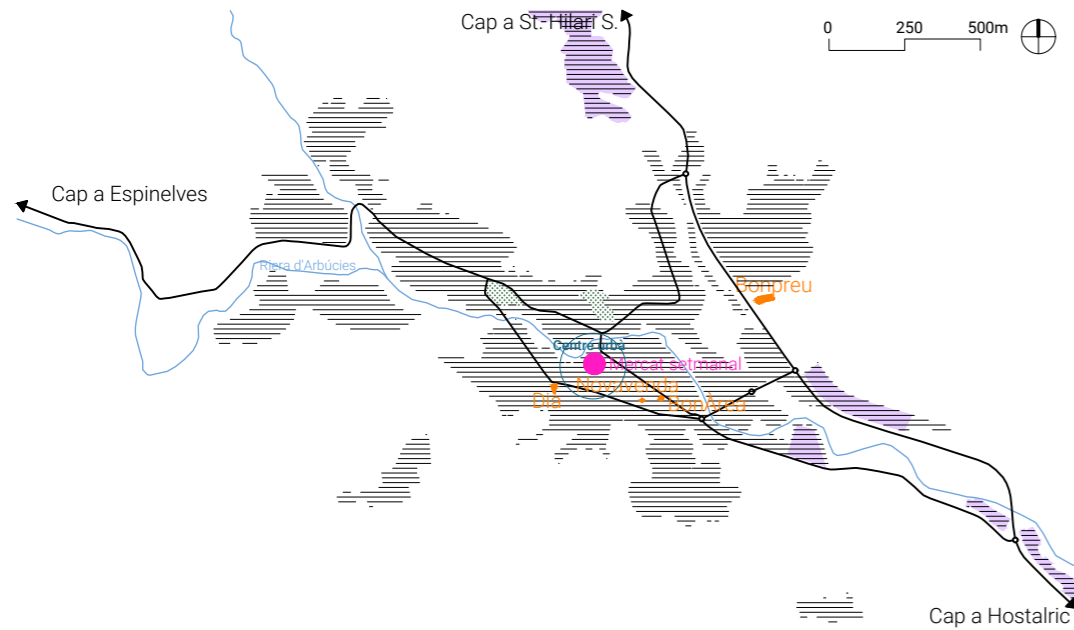
General

- Carrers per on es desplega el mercat
- - - Carrers peatonals
- - - Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster la selva		Data
Mercat de Riells i Viabrea		Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AU8.8

MERCAT D'ARBÚCIES

El mercat d'Arbúcies ha patit una davallada important els últims anys. Havia estat un mercat amb moltes parades, però n'ha anat perdent fins a quedar-se amb el nombre actual, 8. Tradicionalment, es feia al centre històric. Fa uns anys, però, es va traslladar al carrer Segimon Folgueroles, que és més ample. Però el canvi va repercutir negativament en el nivell de complementarietat entre el comerç local i el mercat. En conseqüència, es va tornar a ubicar al centre la part de productes no alimentaris, mentre que les parades de productes alimentaris es va quedar a la ubicació anterior.

Les parades de producte alimentari són principalment de fruita i verdura, i hi ha una rostisseria. I les de producte no alimentari són sobretot de roba. A prop de la ubicació del mercat, hi trobem comerços, tant de producte alimentari (fruiteria, carnisseria, peixateria i altres, i algun supermercat) i comerços de productes no alimentaris (estanc, joieria, òptica, i botiga de joguines, entre d'altres). També hi ha diversos serveis alimentaris, sobretot restauració (bars i restaurants) i no alimentaris (perruqueries i bancs, entre d'altres).

Pel que fa a l'accessibilitat, el carrer del Pont, que porta fins a la plaça de la Vila, tot i ser de vianants, té un pendent considerable, i això pot dificultar l'accés dels usuaris més grans, sobretot a la zona de productes alimentaris.

DADES GENERALS

Data visita de camp: 04/09/2022

N. parades alimentari: 5

N. parades no alimentari: 3

Total de parades: 8

Total de parades segons el CCAM (2023)*: 14

Total de parades segons el "Llibre blanc del comerç no sedentari" (2005)**: 40

Dia de mercat: diumenge

Paradistes entrevistats: 6***

Tipus de paradistes:

- 17% Productors
- 50% Productors-revenedors
- 33% Revenedors

*Dades elaborades i de propietat del Consorci de Comerç, Artesania i Moda de la Generalitat de Catalunya. Font: Instamaps dels Mercats no sedentaris de Catalunya (2022).

**Rodríguez, M. (dir) (2005). Llibre blanc del comerç no sedentari. Generalitat de Catalunya. Departament de Comerç, Turisme i Consum. Direcció General de Comerç. Pàgs: 73-82.

***El nombre d'entrevistats supera el nombre de parades de producte alimentari perquè alguns paradistes han estat entrevistats en altres mercats i el dia de la visita a Lloret de Mar no eren al mercat. A tots els paradistes entrevistats se'ls pregunta on van durant la setmana.

LLEGENDA

Mercat - parades

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Herbolari
- Mel i derivats
- Multiparada alimentari
- Olives
- Ous
- Pa i pastisseria
- Peix
- Te i cafè

Comerç quotidià no alimentari

- No alimentari
- Equipament personal, Cosmètica, Parament de llar, Oci i cultura, etc.

Serveis alimentaris

- Bar xiringuito
- Menjar preparat
- Rostisseria
- Xurreria

Comerç al detall

Comerç quotidià alimentari

- Carn i embotit
- Formatge i lactis
- Fruita i verdura
- Fruita seca
- Mel i derivats
- Pa i pastisseria
- Herbolisteria
- Peix
- Supermercat i autoservei
- Tè i cafè
- Altres productes quotidians

Comerç quotidià no alimentari

- Comerç no alimentari
- Equipament personal, Oci i cultura, Parament de la llar, Automoció, Vehicles, Altres.

Serveis

Serveis alimentaris

- ▲ Menjar preparat
- Inclou rostisseria.
- ▲ Restauració
- Bars, restaurants, cafeteries, etc.

Serveis no alimentaris

- ▲ Serveis no alimentaris
- Sector de la construcció, Serveis a empreses i particulars, Estètica i perruqueria, Educació i lleure, Autoescoles, Sanitat i assistència, Veterinaris i mascotes, Reparacions, Mitjans de comunicació, Informàtica, Locutoris, Tintories, Bugaderies, Bancs.

General

- Carrers per on es desplega el mercat
- Carrers peatonals
- Zonificacions del mercat (si s'escau)
- ▨ Equipaments
- ▨ Zona d'aparcament
- PI Parc infantil
- T Terrassa vinculada a un servei de restauració
- Vegetació

Anàlisi i diagnosi dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi urbà: mercats del clúster la selva
Mercat d'Arbúcies

Data
Juliol 2023

Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Éric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible
---	---	--

AC9

ANÀLISIS COMPARATIUS
I DADES GENERALS DEL
SISTEMA DE MERCATS

El mercat de Palamós. Font: pròpia

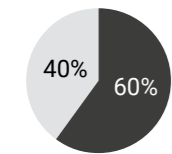

DADES GENERALS DEL SISTEMA DE MERCATS I RESULTAT DE LES ENTREVISTES

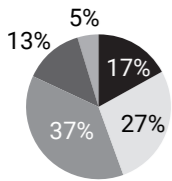
PERFIL DELS PARADISTES ENTREVISTATS

300

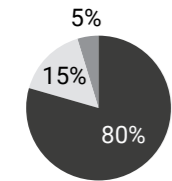
TOTAL DE PARADISTES ENTREVISTATS

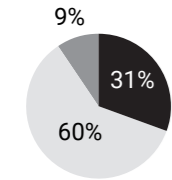
SEXE	N.	%
Home	180	60
Dona	120	40

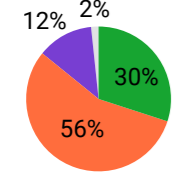
EDAT DELS PARADISTES	N.	%
21 - 35	51	17
36-45	83	27
46-60	112	37
Més de 60	40	13
NS/NC	14	5

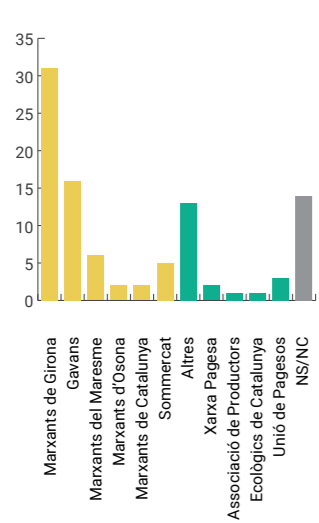
NEGOCI FAMILIAR	N.	%
Sí	239	80
No	47	15
NS/NC	14	5

PARADISTA ASSOCIAT	N.	%
Sí	92	31
No	180	60
NS/NC	28	9

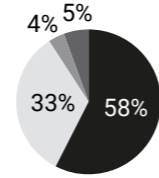
TIPUS DE PARADISTA	N.	%
Productor	90	30
Productor - revenedor	37	12
Revenedor	168	56
NS/NC	5	2

ASSOCIAT	N.
Associacions de marxants o comerciants	75
Marxants de Girona	31
Gavans	16
Marxants del Maresme	6
Marxants d'Osona	2
Marxants de Catalunya	2
Sommercat	5
Altres	13
Associacions de productors	7
Xarxa Pagesa	2
Associació de Productors Ecològics de Catalunya	1
Unió de Pagesos	3
NS/NC	14
Total de paradistes associats	96 (*)

(*) El nombre total de paradistes associats és superior a 92 perquè hi ha paradistes que estan associats a més d'una entitat o organització.

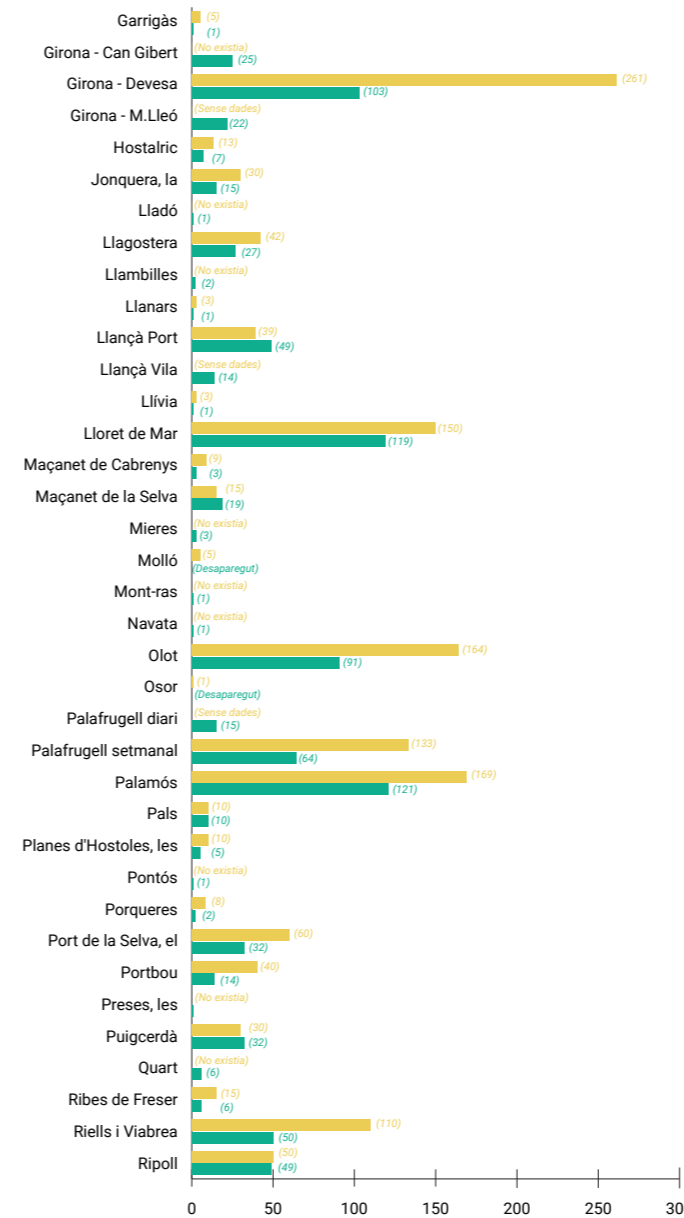
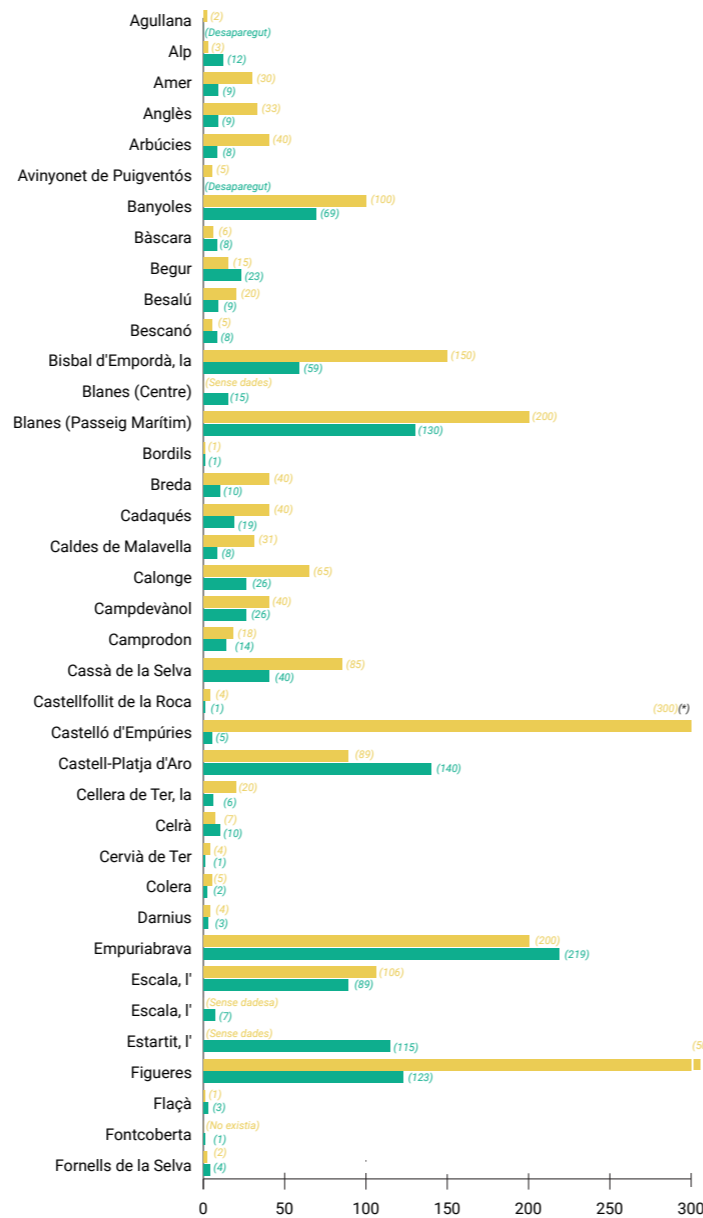
EVOLUCIÓ DELS MERCATS

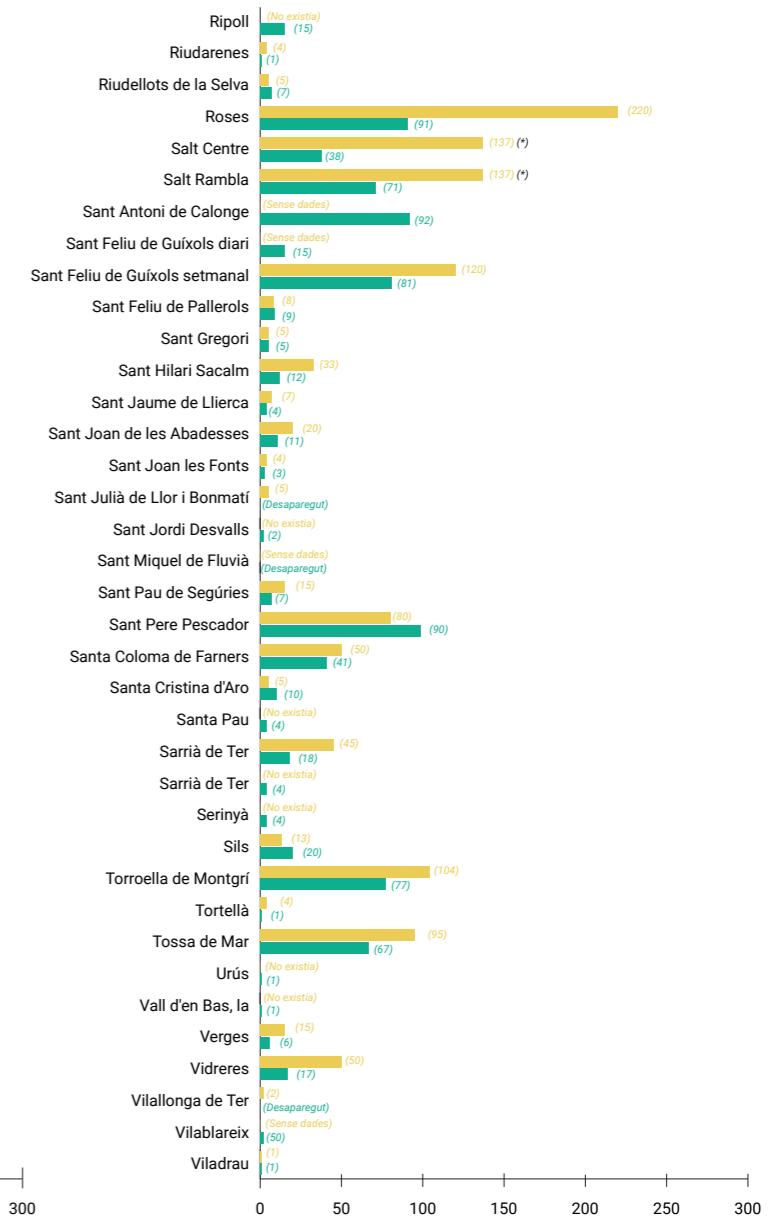
Creixement i decreixement dels mercats 2005-2022

	N.	%
Nombre de mercats que decreixen	64	58
Nombre de mercats que creixen	37	33
Nombre de mercats que es mantenen	4	4
Mercats sense dades comparatives	6	5

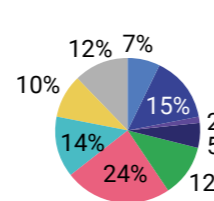
A partir de la comparativa amb les dades recollides al Llibre blanc del comerç no sedentari publicat l'any 2005, s'observa que la majoria de mercats han decrescut en nombre de parades.

■ N.parades segons *Llibre blanc del comerç no sedentari* (2005)
 ■ N.parades segons informe *Els mercats no sedentaris a la Província de Girona* (2023).
 (*) N.parades total resultat de la suma del total de dies de mercat, segons *Llibre blanc del comerç no sedentari* (2005)

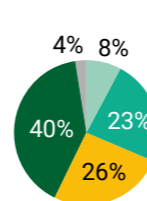

PROCEDÈNCIA DEL PRODUCTE VENUT

PROCEDÈNCIA DEL PRODUCTE VENUT	N.	%
Mercabarna (MB)	19	7
Mercagirona (MG)	39	15
Mercavallès (MV)	4	2
MB+MG	14	5
Directe de productor (PR)	31	12
Altres	5	2
NS/NC	15	5

	N.	%
Directe de proveïdor (DP)	63	24
MB o MG i PR o DP	36	14
Altres	25	10
NS/NC	32	12

% DE PRODUCCIÓ DELS PARADISTES PRODUCTORS	N.	%
Fins al 20%	10	8
Del 21 - 50%	30	23
Del 51 - 80%	33	26
Més del 80%	51	40
NS/NC	5	4

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

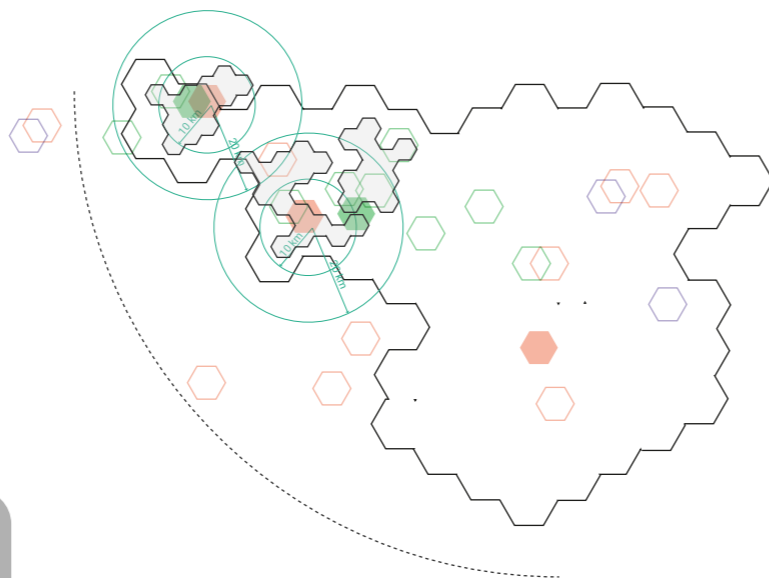
Plànol	Data	
Les rutes dels paradistes	Maig 2023	
Equip redactor	Col·laboradors	Promotor
Nadia Fava (dir.)	Xavier Busquets	PECT Girona
Marta Carrasco Bonet	Éric Guerrero	Sistema Alimentari Sostenible
	Roberto Cubas	

AC9.2

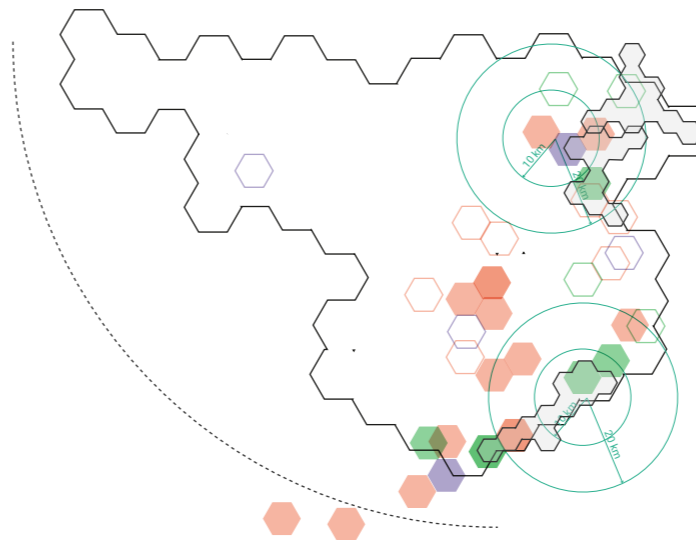
PROCEDÈNCIA DELS PARADISTES

els paradistes, independentment de si són productors o revedors, són principalment de les comarques gironines. Els clústers de la Selva (SE1 i SE2) són els que incorporen més paradistes de les àrees del Maresme i del Vallès Oriental i Occidental. En contrast, els clústers d'interior-costa (BE1 i BE2) i els de la Garrotxa (GA1, GA2 i GS1) concentren un major nombre de productors de l'àrea del clúster que la resta.

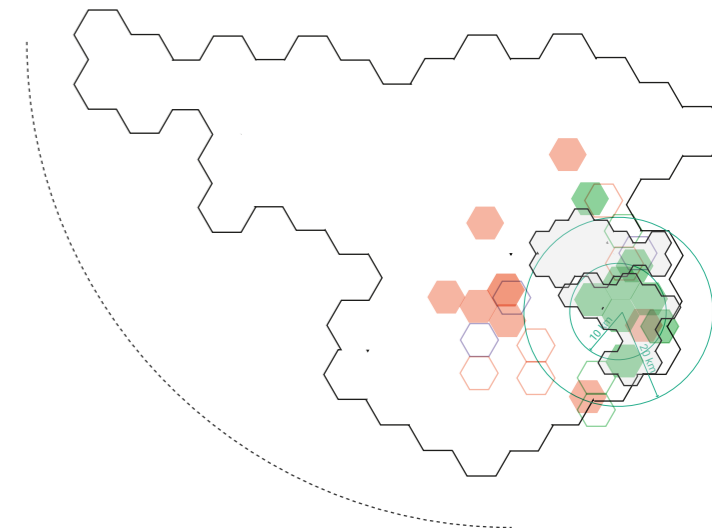
AC1 CLÚSTERS DE MUNTANYA
CE1, RI1 i RI2

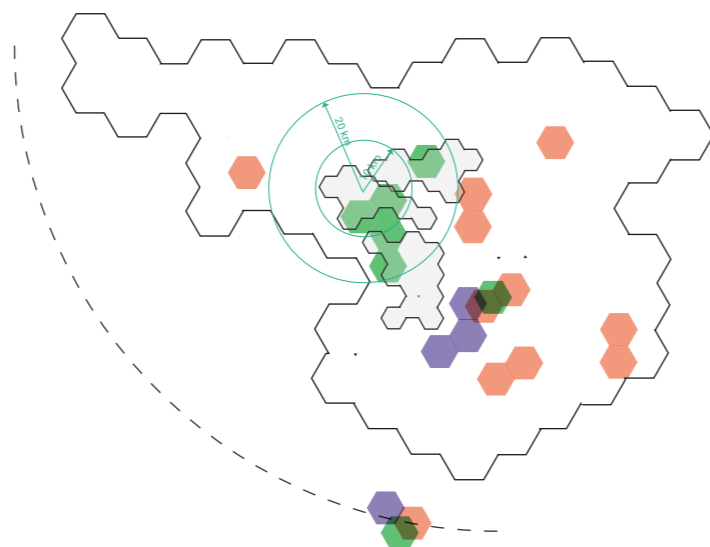
AC2 CLÚSTERS DE COSTA
AE2, AE3 i BE3

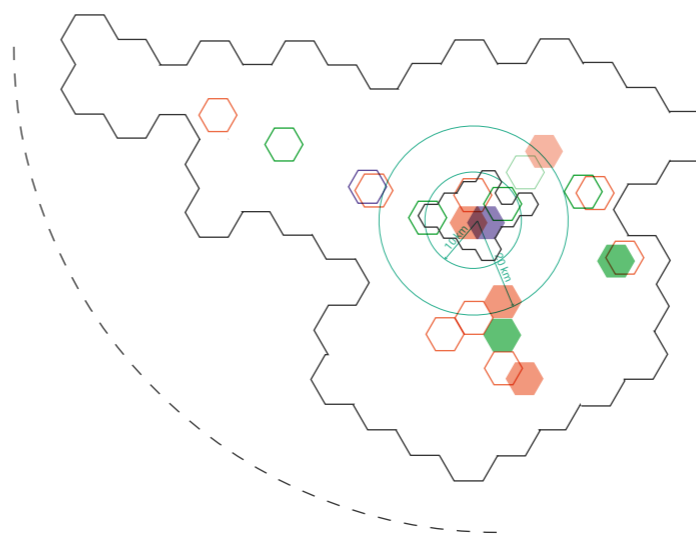
AC3 CLÚSTERS D'INTERIOR-COSTA
BE1 i BE2

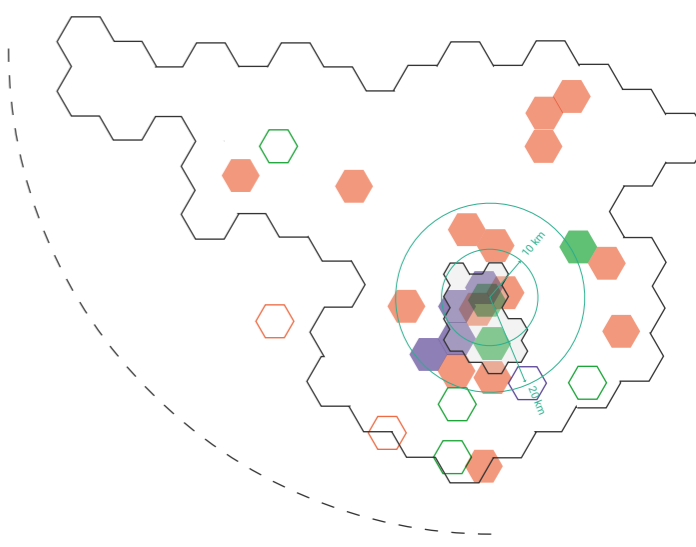
AC4 CLÚSTERS DE LA PLANA D'OLOT I LES DUES VALLS
GA1, GA2 i GA3

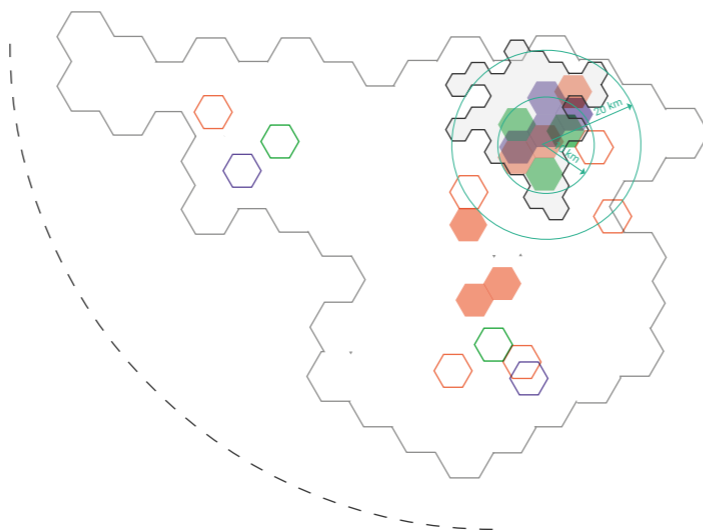
AC5 CLÚSTER DEL PLA DE L'ESTANY
PE1

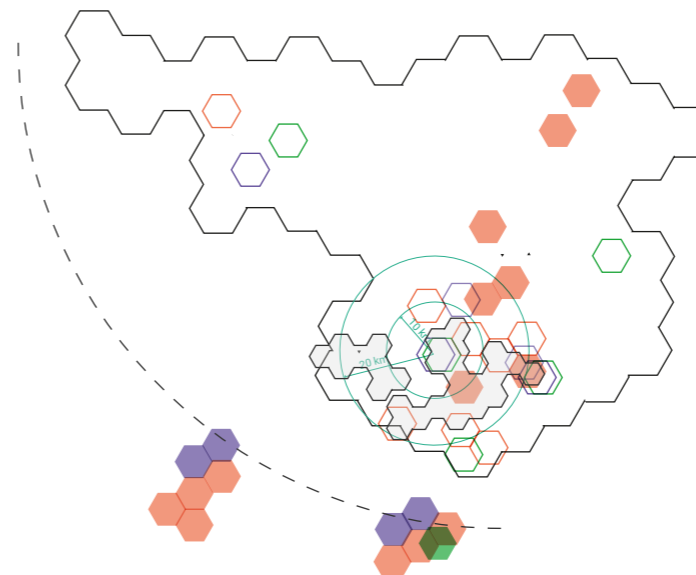
AC6 CLÚSTERS DEL PLA DE GIRONA
GI1

AC7 CLÚSTER DEL PLA DE FIGUERES
AE1

AC8 CLÚSTERS DE LA PLANA DE LA SELVA I GUILLERIES-MONTSENY
SE1 i SE2

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

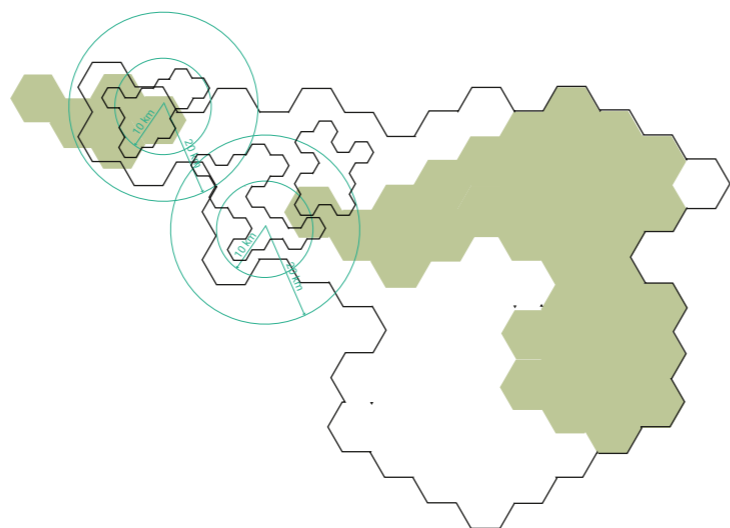
Anàlisi comparatiu i dades generals del sistema de mercats		Data Juliol 2023
Procedència dels paradistes		
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC9.3

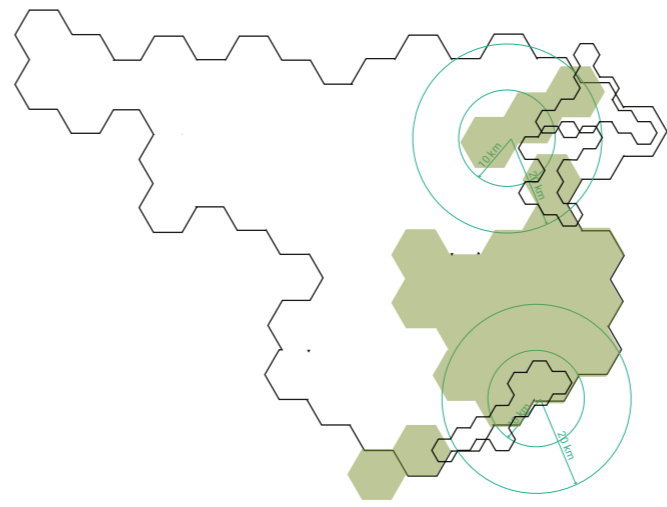
PROCEDÈNCIA DEL PRODUCTE DE PROXIMITAT

La província de Girona és l'espai de procedència principal del producte de proximitat que es ven als mercats no sedentaris. Hi ha alguns clústers que concentren l'origen dels productes d'una àrea més concreta, com per exemple els de la línia de la costa, especialment del Baix Empordà, a la zona de Palamós i Palafrugell. És destacable l'estratègia d'aquests municipis i mercats de promoure la venda de proximitat mitjançant el certificat proporcionat per la Generalitat de Catalunya que s'incorpora a la mateixa parada. La Cerdanya és l'únic clúster que incorpora producte de proximitat de dins de la mateixa comarca.

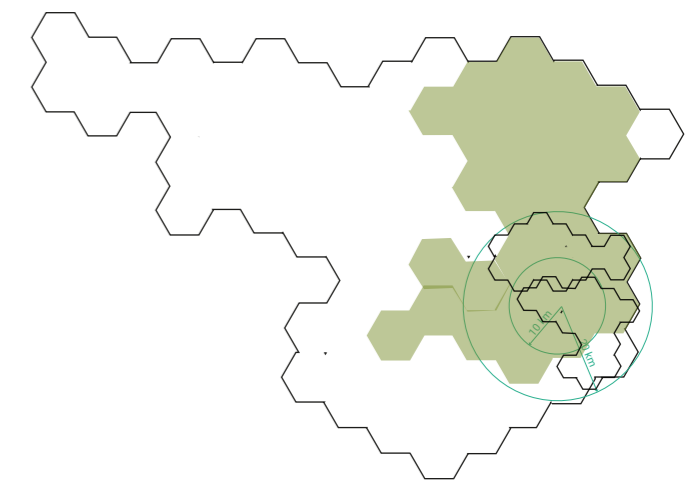
AC1 CLÚSTERS DE MUNTANYA
CE1, RI1 i RI2

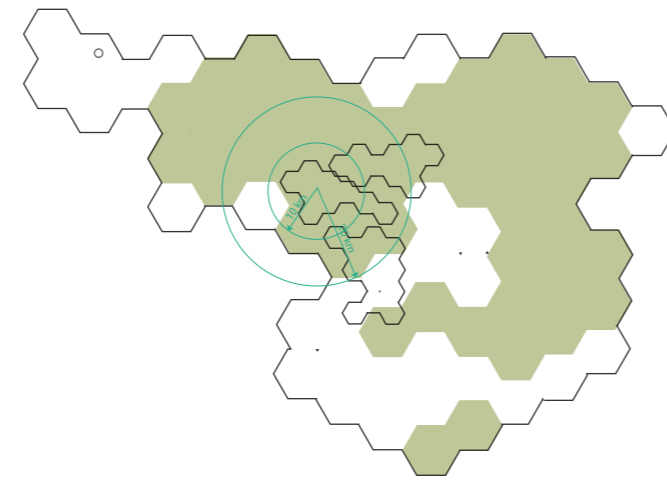
AC2 CLÚSTERS DE COSTA
AE2, AE3 i BE3

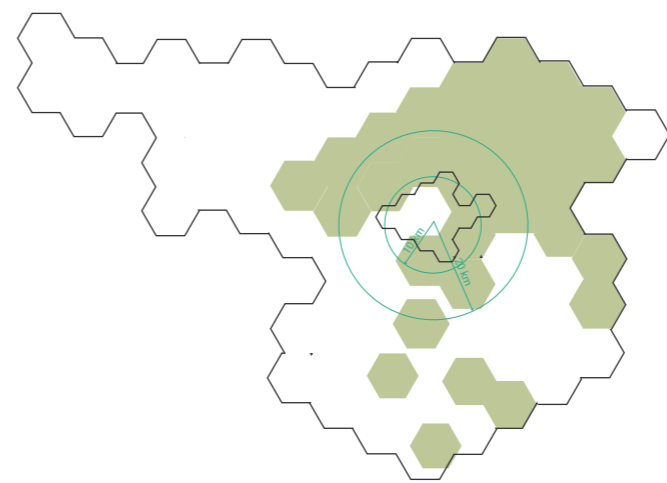
AC3 CLÚSTERS D'INTERIOR-COSTA
BE1 i BE2

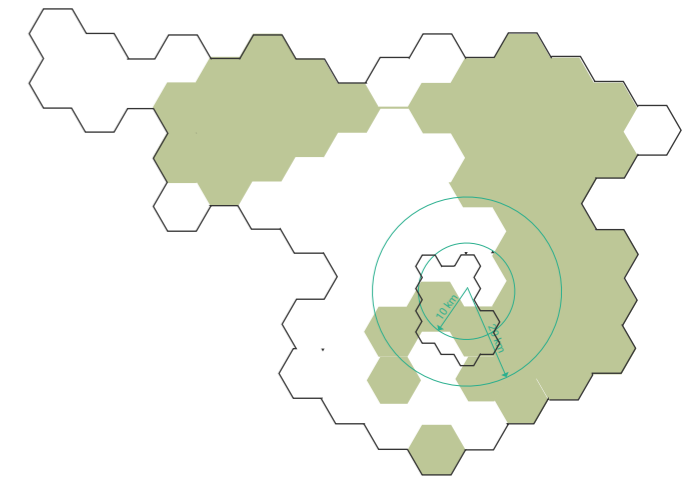
AC4 CLÚSTERS DE LA PLANA D'OTLOT I LES DUES VALLS
GA1, GA2 i GA3

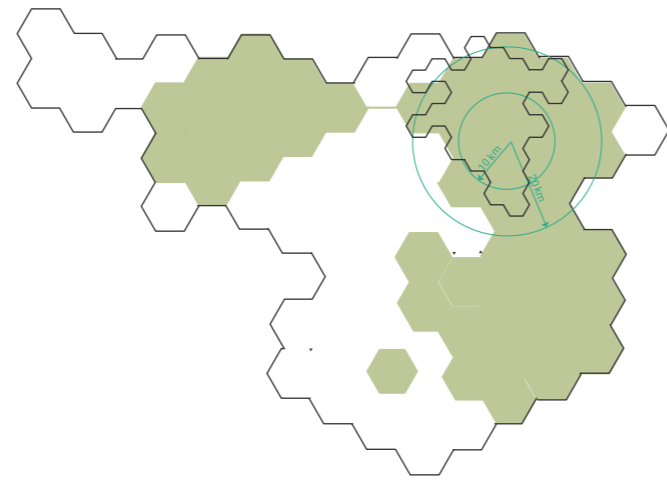
AC5 CLÚSTER DEL PLA DE L'ESTANY
PE1

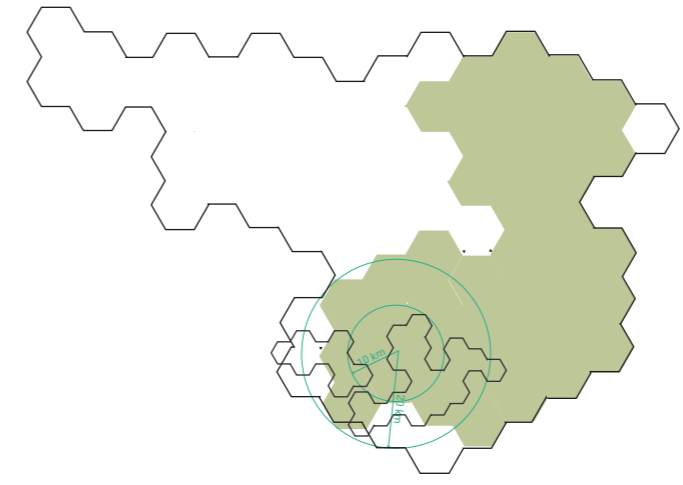
AC6 CLÚSTERS DEL PLA DE GIRONA
GI1

AC7 CLÚSTER DEL PLA DE FIGUERES
AE1

AC8 CLÚSTERS DE LA PLANA DE LA SELVA I GUILLERIES-MONTSENY
SE1 i SE2

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

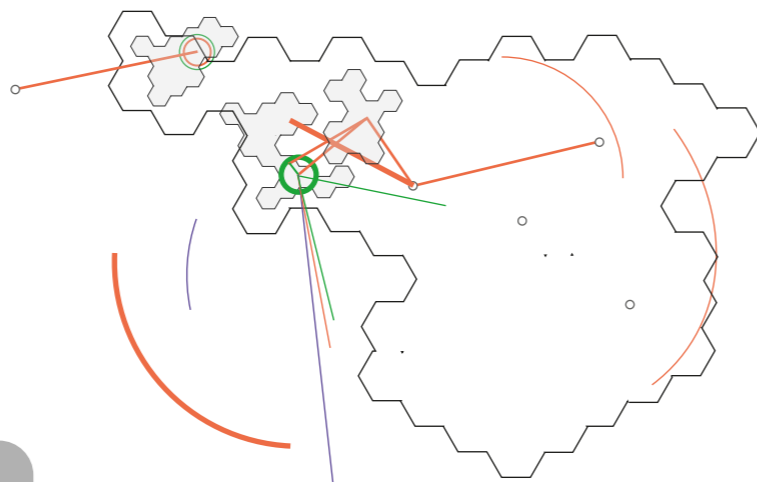
Anàlisis comparatius i dades generals del sistema de mercats	Data
Elaboració de productes de proximitat	Juliol 2023
Equip redactor	Col·laboradors
Nàdia Fava (dir.)	Xavier Busquets
Marta Carrasco Bonet	Èric Guerrero
	Roberto Cubas
	Promotor
	PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

AC9.4

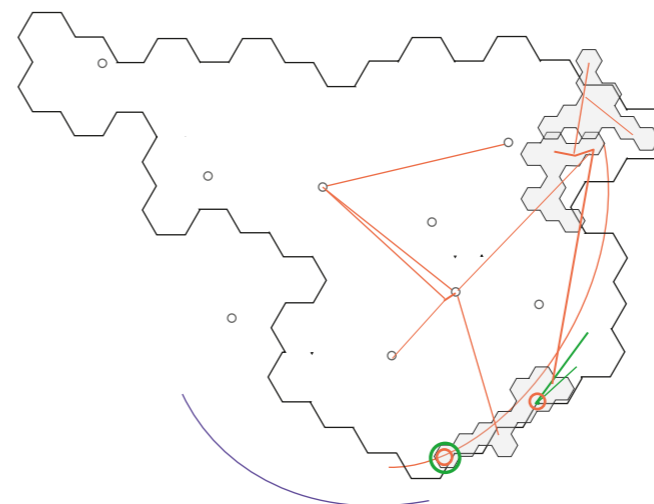
COBERTURA TERRITORIAL: RUTES DELS PARADISTES

Aquest és l'aspecte que presenta més diferències entre clústers. En volum, hi ha una tendència general a ajuntar-se cap a la costa. Així mateix, en els clústers propers a altres comarques la tendència és a estirar la cobertura territorial. Així, la Cerdanya, el Ripollès i la Selva s'allarguen cap a la província de Barcelona. La resta, s'inclinen a potenciar les relacions entre els mercats de capital de comarca. En general, els productors fan menys rutes i més curtes, mentre que els revenedors fan més mercats a la setmana, i aquests poden estar més allunyats entre si.

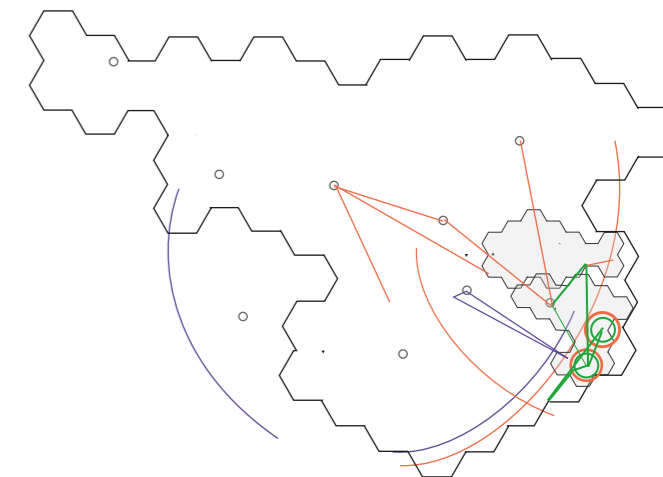
AC1 CLÚSTERS DE MUNTANYA
CE1, RI1 i RI2

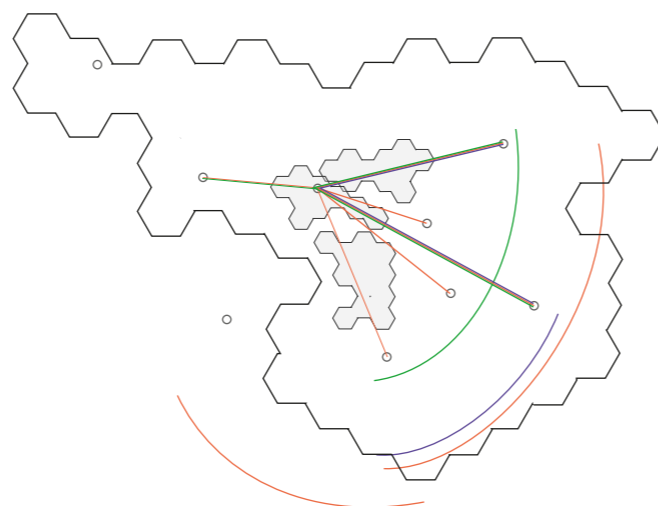
AC2 CLÚSTERS DE COSTA
AE2, AE3 i BE3

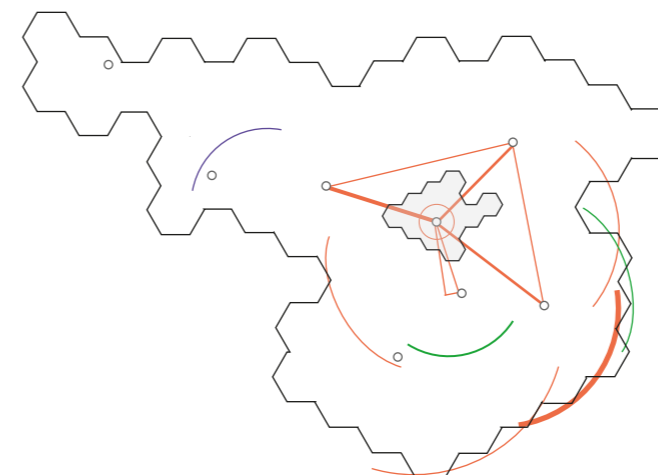
AC3 CLÚSTERS D'INTERIOR-COSTA
BE1 i BE2

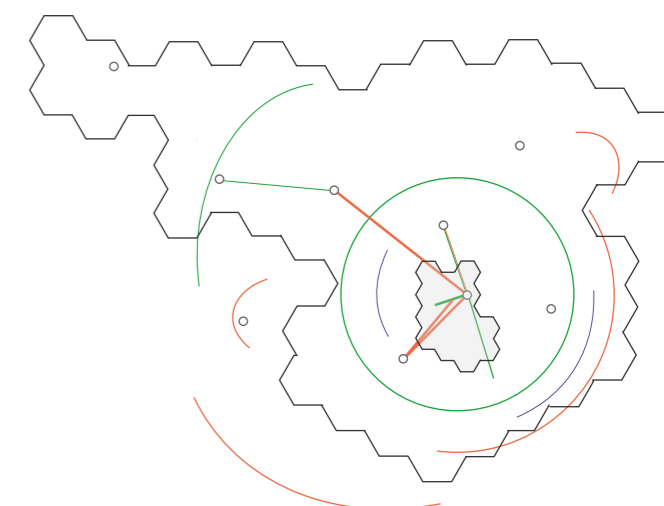
AC4 CLÚSTERS DE LA PLANA D'OLOT I LES DUES VALLS
GA1, GA2 i GA3

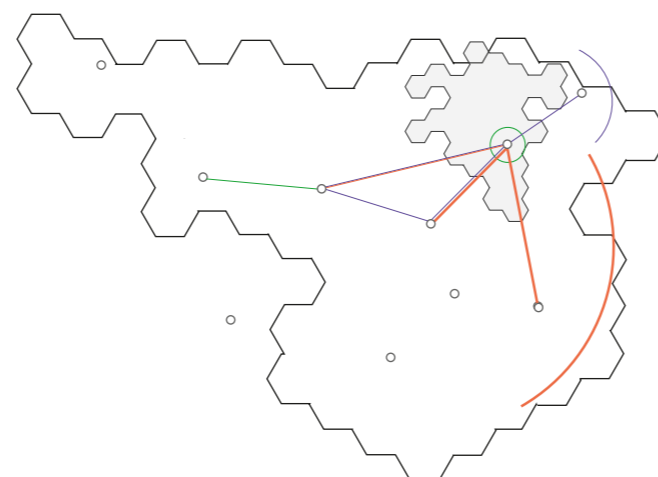
AC5 CLÚSTER DEL PLA DE L'ESTANY
PE1

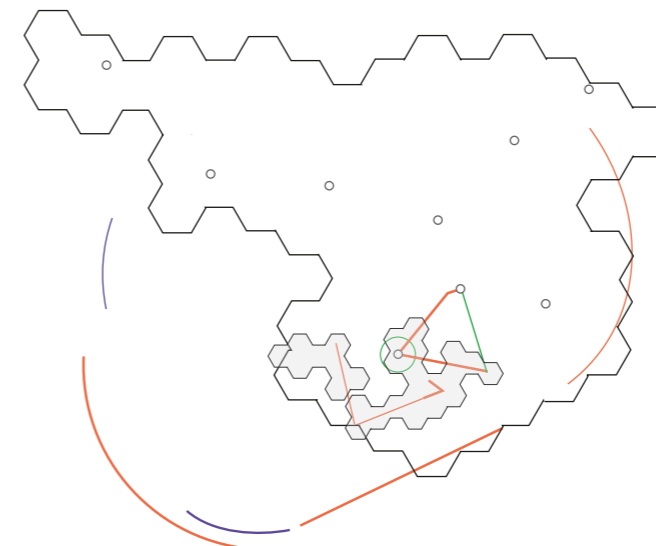
AC6 CLÚSTERS DEL PLA DE GIRONA
GI1

AC7 CLÚSTER DEL PLA DE FIGUERES
AE1

AC8 CLÚSTERS DE LA PLANA DE LA SELVA I GUILLERIES-MONTSENY
SE1 i SE2

Anàlisi territorial dels mercats no sedentaris de les Comarques Gironines

Anàlisi comparatiu i dades generals del sistema de mercats		Data Juliol 2023
Cobertura territorial: rutes dels paradistes		
Equip redactor Nadia Fava (dir.) Marta Carrasco Bonet	Col·laboradors Xavier Busquets Èric Guerrero Roberto Cubas	Promotor PECT Girona Sistema Alimentari Sostenible

N.C.E: Nivell de Complementarietat amb l'Entorn

N.P.A: Nombre de parades alimentàries

N.P.N.A: Nombre de parades no alimentàries

N.P.T: Nombre de parades totals

Mercat visitat i analitzat
Mercat de capital de comarca

N.	Nom del mercat	Nom del municipi	Població (2021)	Clúster	Dia_1	Dia_2	Dia_3	Ubicació	Tipus d'ubicació	N.C.E	N.P.A.	N.P.N.A.	N.P.T (2022)	N.P.T (2018)	N.PF CCAM (2022)	N.P.T Llibre blanc (2005)	Present a "Fires i Mercats" (1978)	
1	Mercat d'Alp	Alp	1.645	CE1	Dissabte	-	-	Pl. Santa Creu i Pl. Major.	Centre	Baix	6	6	12	18	S.D	3	No	
	2	Mercat d'Amer	Amer	2.383	GS1	Dimecres	-	-	Plaça de la Vila	Centre	Alt	3	6	9	27	13	30	Sí
	3	Mercat d'Anglès	Anglès	5.709	GS1	Diumenge	-	-	Carrer de la Verneda	Eixample	Alt	7	2	9	S.D	18	33	No
	4	Mercat d'Arbúcies	Arbúcies	6.507	SE1	Diumenge	-	-	Plaça de la Vila i carrers adjacents	Centre	Mig	5	3	8	50	14	40	No
	5	Mercat d'Empuriabrava	Castelló d'Empúries	7.104	AE3	Dissabte	-	-	Passeig Marítim	Passeig marítim	Baix	20	198	219	258	10	300	Sí
	6	Mercat d'Hostalric	Hostalric	4.332	SE2	Dimarts	-	-	Avinguda de la Fortalesa	Eixample	Mig	4	3	7	10	8	13	Sí
	7	Mercat d'Olot	Olot	36.299	GA1	Dilluns	-	-	Passeig de Miquel Blay i Passeig Ramon Guillament	Centre	Alt	40	51	91	126	110	164	Sí
8	Mercat d'Urús	Urús	210	CE1	Dijous	-	-	Plaça Negre	Centre	Baix	1	0	1	S.D	S.D	S.D	S.D	
	9	Mercat de Banyoles	Banyoles	20.168	PE1	Dimecres	-	-	Plaça de Rodes, Plaça dels Turers, carrer Porta Turers i Plaça Major	Centre	Alt	35	34	69	100	85	100	Sí
10	Mercat de Bàscara	Bàscara	1.015	AE1	Diumenge	-	-	Plaça Major	Centre	Mig	5	3	8	11	9	6	No	
11	Mercat de Begur	Begur	4.039	BE2	Dimecres	-	-	Carrer Ventura Sabater, plaça Esteva i Cruanyes, plaça de l'Església i plaça de la Vila	Centre	Alt	4	19	23	30	23	15	No	
	12	Mercat de Besalú	Besalú	2.502	GA2	Dimarts	-	-	Prat de Sant Pere	Centre	Alt	5	4	9	15	9	20	Sí
	13	Mercat de Bescanó	Bescanó	5.094	GI1	Dimarts	-	-	Plaça de les Nacions	Eixample	Mig	3	6	9	S.D	10	S.D	No
	14	Mercat de Blanes del centre	Blanes	40.274	BE3	Cada dia	-	-	Passeig de Dintre	Centre	Alt	13	2	15	S.D	S.D	S.D	No
	15	Mercat de Blanes del Passeig Marítim	Blanes	40.274	BE3	Dilluns	-	-	Passeig de la Marina	Passeig marítim	Alt	4	126	130	S.D	153	200	No
	16	Mercat de Bordils	Bordils	1.796	BE1	Dimarts	-	-	Carretera C-66	Carretera principal	Mig	1	0	1	1	S.D	1	No
17	Mercat de Breda	Breda	3.836	SE2	Diumenge	-	-	Plaça de la Vila, al voltant Ajuntament i església	Centre	Mig	6	4	10	13	8	40	No	
18	Mercat de Cadaqués	Cadaqués	2.820	AE2	Dilluns	-	-	Estiu: la riera; Hivern: aparcament de sobre la riera	Centre	Baix	8	11	19	50	21	40	No	
	19	Mercat de Caldes de Malavella	Caldes de Malavella	8.051	SE2	Dimarts	-	-	Carrer Isidre Nonell	Eixample	Mig	6	2	8	20-28	8	31	No
20	Mercat de Calonge	Calonge i Sant Antoni	11.484	BE2	Dijous	-	-	Carrer Rutlla, Carrer Àngel Guimerà i Plaça Major	Centre	Alt	11	15	26	27	26	65	No	
21	Mercat de Campdevàrol	Campdevàrol	3.225	RI1	Dimarts	-	-	Plaça de la Mainada	Centre	Mig	9	17	26	S.D	39	40	No	
	22	Mercat de Camprodon	Camprodon	2.435	RI2	Diumenge	-	-	Plaça Doctor Robert	Centre	Alt	8	6	14	25	17	18	No
	23	Mercat de Can Gibert	Girona	101.932	GI1	Dijous	-	-	Carrer Sant Sebastià	Eixample	Mig	9	16	25	S.D	S.D	S.D	No
24	Mercat de Cassà de la Selva	Cassà de la Selva	10.505	GI1	Dimecres	Dissabte	-	Passeig Vilaret	Eixample	Alt	10	30	40	71	25	85	Sí	
25	Mercat de Castellfollit de la Roca	Castellfollit de la Roca	939	GA2	Divendres	-	-	Plaça Major	Centre	Baix	1	0	1	2	1	4	No	
26	Mercat de Castelló d'Empúries	Castelló d'Empúries	4.050	AE3	Dissabte	-	-	Plaça Joan Alsina	Centre	Mig	3	2	5	8	S.D	300	No	
27	Mercat de Castell-Platja d'Aro	Castell-Platja d'Aro	11.455	BE3	Divendres	-	-	Aparcament de la Masia Bas	Urbanització	Baix	27	113	140	S.D	128	89	No	
28	Mercat de Celrà	Celrà	5.606	BE1	Divendres	-	-	Plaça del Mercat	Centre	Mig	5	5	10	15	10	7	No	
29	Mercat de Cervià de Ter	Cervià de Ter	973	BE1	Dimecres	-	-	Plaça del Monestir	Centre	Baix	1	0	1	1	S.D	4	No	
	30	Mercat de Colera	Colera	462	AE2	Dilluns	-	-	Carretera principal d'accés al poble; Plaça Javier de Ugarte	Crta principal; Centre	Baix	2	0	2	4-15	S.D	5	No
31	Mercat de Darnius	Darnius	540	AE1	Divendres	-	-	Plaça Major	Centre	Mig	2	1	3	S.D	3	4	No	
	32	Mercat de Figueres	Figueres	47.043	AE1	Dimarts	Dijous	Dissabte	Plaça del Gra i Plaça Catalunya	Eixample	Alt	22	101	123	S.D	50	500	Sí
33	Mercat de Flaçà	Flaçà	1.147	BE1	Dimecres	-	-	Plaça de l'Estació del Carrilet	Estació	Baix	1	2	3	2	1	S.D	No	
34	Mercat de Fontcoberta	Fontcoberta	1.468	PE1	Dilluns	-	-	Carrer Manel Alemany	Urbanització	Baix	1	0	1	S.D	S.D	1	No	
35	Mercat de Fornells de la Selva	Fornells de la Selva	2.700	GI1	Diumenge	-	-	Carrer Pep Ventura i Plaça Catalunya	Centre	Mig	4	0	4	S.D	S.D	2	No	
36	Mercat de Garrigàs	Garrigàs	464	AE1	Dimecres	-	-	Plaça de l'Ajuntament	Centre	Mig	1	0	1	S.D	1	5	No	
	37	Mercat de la Bisbal d'Empordà	Bisbal d'Empordà, la	11.190	BE2	Divendres	-	-	Varis carrers i places del centre històric	Centre	Alt	27	32	59	110	85	105	Sí

N.C.E: Nivell de Complementarietat amb l'Entorn

N.P.A: Nombre de parades alimentàries

N.P.N.A: Nombre de parades no alimentàries

N.P.T: Nombre de parades totals

● Mercat visitat i analitzat
■ Mercat de capital de comarca

N.	Nom del mercat	Nom del municipi	Població (2021)	Clúster	Dia_1	Dia_2	Dia_3	Ubicació	Tipus d'ubicació	N.C.E	N.P.A.	N.P.N.A.	N.P.T (2022)	N.P.T (2018)	N.P.F CCAM (2022)	N.P.T Llibre blanc (2005)	Present a "Fires i Mercats" (1978)
38	Mercat de la Cellera de Ter	Cellera de Ter, la	1.973	GS1	Dijous	-	-	Coberta a la Via Verda del Carrilet	Perifèria	Baix	4	2	6	S.D	8	20	No
39	Mercat de la Devesa	Girona	101.932	GI1	Dimarts	Dissabte	-	La Devesa	Eixample	Baix	15	88	103	S.D	171	S.D	No
40	Mercat de la Jonquera	Jonquera, la	3.340	AE1	Diumenge	-	-	Carrer de Jesús Mercader i carrer del Pont	Perifèria	Baix	10	5	15	20	14	30	No
41	Mercat de la Vall d'en Bas	Vall d'en Bas, la	3.115	GA1	Divendres	-	-	Carrer Andana	Eixample	Baix	1	0	1	S.D	2	S.D	No
42	Mercat de les Planes d'Hostoles	Planes d'Hostoles, les	1.711	GS1	Divendres	-	-	Plaça Nova	Centre	Mig	3	2	5	16	4	10	No
43	Mercat de les Preses	Preses, les	1.875	GA1	Diumenge	-	-	Carrer dels Teixos	Eixample	Baix	1	0	1	2	1	S.D	No
44	Mercat de l'Escala al centre	Escala, l'	10.497	AE3	Dijous	-	-	Plaça Víctor Català	Centre	Mig	7	0	7	S.D	7	S.D	No
45	Mercat de l'Escala al Passeig Marítim	Escala, l'	10.497	AE3	Diumenge	-	-	Plaça de l'Univers i Passeig del Mar	Passeig marítim	Baix	4	85	89	95	93	106	No
46	Mercat de l'Estartit	Torroella de Montgrí	3.191	BE1	Dijous	-	-	Avinguda de Roma	Centre	Baix	9	106	115	146	115	S.D	No
47	Mercat de Lladó	Lladó	845	AE1	Dimarts	-	-	Plaça de la Col·legiata	Centre	Baix	1	0	1	S.D	2	S.D	No
48	Mercat de Llagostera	Llagostera	8.851	SE2	Dijous	-	-	Avinguda de l'Esport	Perifèria	Mig	14	13	27	45	39	42	Sí
49	Mercat de Llambilles	Llambilles	730	GI1	Dissabte	-	-	Parc de l'Estació (sobre via verda Carrilet)	Urbanització	Baix	2	0	2	S.D	2	S.D	No
50	Mercat de Llanars	Llanars	535	RI2	Divendres	-	-	Carrer Catalunya	Carretera principal	Baix	1	0	1	S.D	S.D	3	No
51	Mercat de Llançà Port	Llançà	4.842	AE2	Dimecres	-	-	Aparcament de l'avinguda Mestral	Perifèria	Baix	4	45	49	90	24	S.D	No
52	Mercat de Llançà Vila	Llançà	4.842	AE2	Dimecres	-	-	Aparcament del carrer Garvisó	Centre	Mig	8	6	14	43	84	39	Sí
53	Mercat de Llúvia	Llúvia	1.504	CE1	Dissabte	-	-	Avinguda de Catalunya	Carretera principal	Baix	1	0	1	5	S.D	3	No
54	Mercat de Lloret de Mar	Lloret de Mar	38.402	BE3	Dimarts	-	-	Avinguda del Rieral fins al carrer Carles Rahola i Llorens	Urbanització	Mig	17	102	119	153	135	150	No
55	Mercat de Maçanet de Cabrenys	Maçanet de Cabrenys	729	AE1	Dimecres	-	-	Plaça de la Vila	Centre	Baix	1	2	3	5	6	9	No
56	Mercat de Maçanet de la Selva	Maçanet de la Selva	7.349	SE2	Dimecres	-	-	Plaça de l'Església i carrers del voltant, Avinguda Catalunya	Centre	Alt	7	12	19	22	15	15	No
57	Mercat de Mieres	Mieres	349	GA1	Dissabte	-	-	Davant escoles	Perifèria	Mig	3	0	3	S.D	3	S.D	No
58	Mercat de Mont-ras	Mont-ras	1.672	BE2	Dissabte	-	-	Carrer Torras Jonama	Perifèria	Baix	1	0	1	4	1	S.D	No
59	Mercat de Navata	Navata	1.434	AE1	Dimarts	Dimecres	-	Era de l'Obra	Centre	Mig	1	0	1	S.D	S.D	S.D	No
60	Mercat de Palafrugell diari	Palafrugell	23.046	BE2	Diumenge	-	-	Carrer Pi i Margall	Centre	Alt	14	1	15	S.D	68	133	Sí
61	Mercat de Palafrugell setmanal	Palafrugell	23.046	BE2	Cada dia	-	-	Exterior del mercat fix	Centre	Alt	18	46	64	S.D	S.D	S.D	No
62	Mercat de Palamós	Palamós	18.196	BE2	Dimarts	Cada dia	-	Avinguda de Catalunya	Eixample	Alt	24	98	121	171	130	169	Sí
63	Mercat de Pals	Pals	2.516	BE2	Dimarts	-	-	Avinguda Europa	Perifèria	Mig	2	8	10	22	25	10	Sí
64	Mercat de Pontós	Pontós	264	AE1	Dimarts	-	-	Plaça Major	Centre	Baix	1	0	1	S.D	S.D	S.D	No
65	Mercat de Porqueres	Porqueres	4.701	PE1	Divendres	-	-	Plaça Major	Centre	Baix	2	0	2	3	1	8	No
66	Mercat de Portbou	Portbou	1.095	AE2	Divendres	-	-	Rambla de Catalunya i Passeig de la Sardana, prop Mercat Municipal	Centre; Pg. Marítim	Alt	7	7	14	S.D	28	40	No
67	Mercat de Puigcerdà	Puigcerdà	9.518	CE1	Diumenge	-	-	Passeig 10 d'abril	Centre	Alt	16	16	32	85	S.D	S.D	Sí
68	Mercat de Quart	Quart	3.856	GI1	Diumenge	-	-	Carretera de Girona a Sant Feliu de Guíxols	Carretera principal	Mig	5	1	6	S.D	6	S.D	No
69	Mercat de Ribes de Freser	Ribes de Freser	1.787	RI1	Dissabte	-	-	Plaça del Mercat i Passeig d'Àngel Guimerà	Centre	Mig	6	0	6	24	7	15	Sí
70	Mercat de Riells i Viabrea	Riells i Viabrea	4.268	SE2	Dissabte	-	-	Carrer Montnegre	Carretera principal	Baix	17	33	50	83	46	110	No
71	Mercat de Ripoll	Ripoll Centre	10.721	RI1	Dissabte	-	-	Zona centre (Pl. Sant Eudald, Pl. Gran, Pg.Sant Joan, C. Escorxador...)	Centre	Alt	18	31	49	85	50	50	Sí
72	Mercat de Ripoll	Ripoll Eixample	10.721	RI1	Dimecres	-	-	Crta. de Barcelona (C. Núria, C. Josep Maria Pellicer, Pl. Vila de Prades)	Eixample	Alt	6	9	15	S.D	S.D	S.D	No
73	Mercat de Riudarenes	Riudarenes	2.283	SE2	Diumenge	-	-	Plaça de la Vila	Centre	Baix	1	0	1	1	S.D	4	No
74	Mercat de Riudellots de la Selva	Riudellots de la Selva	2.076	GI1	Dilluns	-	-	Carrer Estació, 39	Carretera principal	Mig	4	3	7	12	8	5	No

N.C.E: Nivell de Complementarietat amb l'Entorn

N.P.A: Nombre de parades alimentàries

N.P.N.A: Nombre de parades no alimentàries

N.P.T: Nombre de parades totals

Mercat visitat i analitzat
Mercat de capital de comarca

N.	Nom del mercat	Nom del municipi	Població (2021)	Clúster	Dia_1	Dia_2	Dia_3	Ubicació	Tipus d'ubicació	N.C.E	N.P.A.	N.P.N.A.	N.P.T (2022)	N.P.T (2018)	N.PF CCAM (2022)	N.P.T Llibre blanc (2005)	Present a "Fires i Mercats" (1978)
	75 Mercat de Roses	Roses	19.921	AE3	Diumenge	-		Plaça davant mercat municipal	Eixample	Alt	17	74	91	S.D	189	220	Sí
	76 Mercat de Salt centre	Salt	32.230	GI1	Dimecres	-	-	Passeig Ciutat de Girona i Plaça Llibertat	Centre	Alt	9	29	38	S.D	38	S.D	Sí
	77 Mercat de Salt Rambla	Salt	32.230	GI1	Divendres	-	-	Rambla de la Maçana	Eixample	Alt	19	52	71	S.D	83	137	No
	78 Mercat de Sant Antoni de Calonge	Calonge i Sant Antoni	11.484	BE2	Dimecres	-	-	Avinguda Unió, Carrer Mestre Numància i Plaça Bullidors	Carretera principal	Mig	17	75	92	94	S.D	S.D	No
	79 Mercat de Sant Feliu de Guíxols al centre	Sant Feliu de Guíxols	22.210	BE3	Cada dia	-	-	Plaça del Mercat	Centre	Alt	13	2	15	S.D	102	120	Sí
	80 Mercat de Sant Feliu de Guíxols al passeig marítim	Sant Feliu de Guíxols	22.210	BE3	Diumenge	-	-	Passeig del Mar	Passeig marítim	Alt	4	77	81	S.D	S.D	S.D	No
	81 Mercat de Sant Feliu de Pallerols	Sant Feliu de Pallerols	1.456	GS1	Dissabte	-	-	Centre del poble	Centre	Mig	7	2	9	9	9	8	No
	82 Mercat de Sant Gregori	Sant Gregori	4.012	GI1	Diumenge	-	-	Plaça de la Sardana	Centre	Mig	4	1	5	6	5	5	No
	83 Mercat de Sant Hilari Sacalm	Sant Hilari Sacalm	5.758	SE1	Diumenge	-	-	Plaça de l'Església, Plaça Jacint Verdaguer i Plaça Dr. Robert	Centre	Alt	6	6	12	1	13	33	No
	84 Mercat de Sant Jaume de Llierca	Sant Jaume de Llierca	852	GA2	Dissabte	-	-	Plaça Major	Centre	Mig	1	3	4	S.D	2	7	No
	85 Mercat de Sant Joan de les Abadesses	Sant Joan de les Abadesses	3.250	RI2	Diumenge	-	-	Pg. del Comte Guifré, Avinguda Comte Guifré, Carrer de Beat Miró	Centre	Alt	3	8	11	25	5	20	No
	86 Mercat de Sant Joan les Fonts	Sant Joan les Fonts	3.050	GA2	Dimarts	-	-	Plaça Major	Carretera principal	Mig	1	2	3	7	7	4	No
	87 Mercat de Sant Jordi Desvalls	Sant Jordi Desvalls	796	BE1	Dilluns	-	-	Plaça 1 d'octubre	Centre	Baix	2	0	2	S.D	S.D	S.D	No
	88 Mercat de Sant Pau de Segúries	Sant Pau de Segúries	725	RI2	Dijous	-	-	Carrer Guàrdia	Centre	Mig	6	1	7	12-20	5	15	No
	89 Mercat de Sant Pere Pescador	Sant Pere Pescador	2.083	AE3	Dimecres	-	-	Aparcament i Parc del Riu	Perifèria	Baix	6	93	99	S.D	108	80	No
	90 Mercat de Santa Coloma de Farners	Santa Coloma de Farners	13.459	SE2	Dilluns	Dissabte	-	Plaça Farners i voltants	Centre	Alt	13	28	41	60	77	50	Sí
	91 Mercat de Santa Cristina d'Aro	Santa Cristina d'Aro	5.408	BE3	Dissabte	-	-	Plaça del Mercat	Urbanització	Mig	6	4	10	10	10	S.D	No
	92 Mercat de Santa Pau	Santa Pau	1.585	GA1	Diumenge	-	-	C. Fageda, a l'antic pàrking de la piscina del poble, barri de Can Blanc	Perifèria	Baix	4	0	4	S.D	5	S.D	No
	93 Mercat de Sarrià de Ter de matí	Sarrià de Ter	5.231	GI1	Dimecres	-	-	Carrer Major	Centre	Alt	7	11	18	25	20	45	No
	94 Mercat de Sarrià de Ter de tarda	Sarrià de Ter	5.231	GI1	Dimecres	-	-	Passeig Mossèn Cinto Verdaguer	Eixample	Mig	2	0	2	S.D	5	S.D	No
	95 Mercat de Serinyà	Serinyà	1.143	PE1	Divendres	-	-	Carrer del Mossen Dr. Tussell	Perifèria	Baix	3	1	4	S.D	5	S.D	No
	96 Mercat de Sils	Sils	6.349	SE2	Divendres	-	-	Carrer Argimont, Carrer Joan Maragall	Eixample	Mig	7	13	20	30	18	13	No
	97 Mercat de Torroella de Montgrí	Torroella de Montgrí	8.832	BE1	Dilluns	-	-	Plaça Quintana i Combis, Plaça Espanya i Passeig Vicenç Bou.	Centre	Alt	14	63	77	103	91	104	Sí
	98 Mercat de Tortellà	Tortellà	816	GA2	Diumenge	-	-	Plaça del Mercat	Centre	Baix	1	0	1	5	1	4	Sí
	99 Mercat de Tossa de Mar	Tossa de Mar	5.930	BE3	Dijous	-	-	Carrer de Víctor Català, carrer de Joan Brossa, carrer de Gabriela Mistral i rambla de Pau Casals	Eixample	Mig	13	54	67	85	78	95	No
	100 Mercat de Verges	Verges	1.183	BE1	Dimarts	-	-	Plaça Major	Centre	Mig	3	3	6	9	7	15	No
	101 Mercat de Vidreres	Vidreres	8.073	SE2	Dijous	-	-	Casc antic	Centre	Alt	7	10	17	S.D	23	50	No
	102 Mercat de Vilablareix	Vilablareix	3.225	GI1	Dimecres	-	-	Plaça Pau Casals	Carretera principal	Baix	1	1	2	S.D	2	S.D	No
	103 Mercat de Viladrau	Viladrau	1.102	SE1	Dijous	-	-	Centre poble	Centre	Alt	1	0	1	S.D	1	S.D	No
	104 Mercat del Lleó	Girona	101.932	GI1	Cada dia	-	-	Plaça del Lleó	Eixample	Alt	22	0	22	26	23	261	Sí
	105 Mercat del Port de la Selva	Port de la Selva, el	1.010	AE2	Divendres	-	-	Plaça de l'Embalat	Passeig marítim	Baix	3	29	32	40	32	60	No